Nina Marcu

Tango la geamandură

Vol. I

Redactor
Emilia Vasile
Coperte și tehnoredactare
Mihai Vasile

©EDITURA MYTHOS
CENTRUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ PRAHOVA

Ploiești, Str. Erou Călin Cătălin, nr.1
cod poștal 100066
tel.fax: 0244 545041
e-mail: centrulculturiiprahova@yahoo.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MARCU, NINA
Tango la geamandură / Nina Marcu. - Ploieşti : Mythos, 2017-
2 vol.
ISBN 978-606-8467-34-4
Vol. 1. - 2017. - ISBN 978-606-8467-35-1

821.135.1

Noiembrie 2017, 400 exemplare

Nina Marcu

Tango la geamandură

Volumul I

Ploiești, Editura **Mythos**, 2017

Cuvântul de început al autoarei

Nu mă lungesc cu vorbele, încerc să fiu concisă şi să nu vă plictisesc. Din prima, aşa... Chiar din prima... Gânduri senine vreau să aştern aici, în aceste prime rânduri ale „Tangoului". Mulţumiri speciale pentru nişte oameni absolut speciali. Şi minunaţi. Şi fabulos de prieteni. Deşi, pe cuvânt, unii nu-mi sunt, în realitate, prieteni. Adică, nu ne facem confesiuni, nu ne întâlnim, nici zilnic, nici periodic, la cafea, nu paştem, cum era o vorbă pe vremea copilăriei mele, vitele împreună. Dar, da, oamenii ăştia sunt fabulos de prieteni pentru mine. Şi, îmi place să cred, prin prisma conjuncturii, că şi eu pentru ei. Dacă vă spun că, pentru apariţia romanului „Tango la geamandură" s-a mişcat o lume întreagă, am spus tot. Întâi că, în mod surprinzător, Centrul Judeţean de Cultură Prahova a ales să publice, sub egida sa, această carte. Fără urmă de dubiu, mulţumirile mele, mii şi milioane, se îndreaptă către oamenii fabulos de prieteni şi de prietenoşi de acolo, care, cu eforturi susţinute, fac, iată posibilă apariţia acestui roman. Da, le mulţumesc. Pentru încredere. Pentru efort. Pentru vorbele bune. Pentru promptitudine. Pentru profesionalism. Pentru că moşesc acest roman. Pentru că au ales să-mi fie fabulos de prieteni. Pentru că, în fond, m-au ales. Apoi, le mulţumesc unor oameni pe care eu îi apreciez şi îi stimez şi îi respect şi de la care, indubitabil, am ce învăţa. Oameni care ştiu să rostuiască, în viaţă şi în profesii, cuvinte fremătânde de adevăr şi de căldură. Oameni care ştiu când cuvântul loveşte sau muşcă sau mângâie sau alină. Oameni care au simţul umorului, care gustă o ironie, care sunt inteligenţi, care, pe scara mea

valorică, sunt frumoşi. Atât de frumoşi, că i-am rugat să scrie pentru „Tango la geamandură" şi, implicit, pentru mine, o prefaţă, o recenzie, un cuvânt de început. Era nevoie. Era nevoie de oameni frumoşi în deschiderea... balului, ca să zic aşa, pentru a echilibra feliile de viaţă din roman. Care nu sunt deloc, chiar deloc, unele banale, anoste, insignifiante, lălăite, puerile. Dimpotrivă! Ba, chiar dimpotrivă bine! Am ales, cu bună ştiinţă, să fie astfel. Să nu prezint o situaţie de viaţă roz bombon. Să nu fie totul idilic şi feeric. Să nu curgă, în paginile romanului, laptele şi mierea. Să schimb, din condei, cursul apei, cum ar veni. Să fie, spus pe scurt, altfel romanul ăsta şi scriitura şi tema şi abordarea. Căci, în fond, certificatul de căpitan de navă îl obţii navigând în apele învolburate ale mărilor şi oceanelor, nu în unele stătute, de lac sau de iaz. Hm... Am ales să nu scriu într-un stil comod, lejer, uşor, romanul ăsta, pentru că ştiu că voi, cei către care el, încet, încet, porneşte, sunteţi ca mine. Pe-un calapod făcuţi, voi şi eu. Ei, bine, da: am ales să dansez tango, fie şi la geamandură, în loc să mă vait, penibil, pe manele. Sper să-mi fi reuşit acest demers. Această încercare. Această operaţiune. Nu voi spune că a fost uşor să scriu această carte. Nu voi spune absolut deloc că s-a scris singură. Cum s-au scris alte romane care îmi poartă semnătura. Din contră. Am scris greu. Am scris cu lacrimi. Am scris cu năduf. Am scris urlând în străfunduri, uneori. Am scris cu sufletul încorsetat de durerea unor destine imbricate. Am scris simţind oful şi oftatul unor semeni. Am scris, trăind alături de personajele şi de situaţiile create, o viaţă. Nişte vieţi. Alte vieţi decât cea în care sunt, ca fiecare om, încorsetată. Am scris, cu răni în ficaţi. Am scris făcând clipele veşnicii. Am scris, trebuind să mă reinventez, după fiecare felie de viaţă creată şi descrisă în carte. Am scris... Căci, dincolo de tot şi de toate, povestea din „Tango la geamandură" se cerea scrisă. Ca valurile mării, care, din mijlocul necuprinderii albastre, se cer, mereu şi mereu, la mal. Scrie-mă, scrie-mă, scrie-mă, a ţipat vreo trei ani povestea asta în urechile şi în lăuntrurile şi în eul meu. Scrie-mă! Şi am scris-o. Ca să nu sfârşesc răpusă de strigătele ei. Am scris-o. E aici, în paginile acestui volum, dar şi în cele ale celui de-al doilea tom, la care scriu încă. Va mai picura, va mai curge,

va mai ţâşni cât are verb şi subiect să se aştearnă, fluviu, pentru voi.

Foarte important! Nu pot să închei aserţiunea de faţă fără o precizare absolut necesară şi corectă. A mai fost cineva. A mai fost un om. Mai e un om. Mai e cineva căruia, în mod obligatoriu şi foarte serios, trebuie să-i mulţumesc. Mai e un om care a vrut ca tangoul meu să fie pus, cu creion chimic, pe clapele pianului, acum şi astfel, ca să răzbată până hăt, la voi. A ales să fie discret. A ales să rămână în spatele cortinei. A ales să lase luminile rampei doar pe tangoul ăsta, doar pe „Tango la geamandură". Iar eu, deşi el a zis nu, am ales să spun da. Adică, să-i mulţumesc. Aici şi acum. Şi nu doar.

Aşa... Daţi pagina. Şi încă una. Şi iar. Şi iar. Să curgă povestea. În finalul cărții, însă, ca o postfață, câteva cuvinte, de la oameni frumoşi şi dragi. Le-am aşternut aşa cum au venit. N-am schimbat şi n-am intervenit asupra lor. Ba, şi ordinea în care mi-au parvenit e aceeaşi.

Lectură plăcută!

Nina Marcu

Orice asemănare cu persoane reale
este pur întâmplătoare; sau nu?

Ce viziune! Ce vedenie! Ce proiecţie! Ce revelaţie! Ce... Wow! Fabulos, absolut fabulos! De excepţie. De vis. De povestit nepoţilor sau, şi mai bine, într-un roman, ca să afle o lume întreagă. De pus, la propriu, în marginea icoanei, spre marea luare aminte. Fantastic, ce mai... Aşa e, fantastic e cel mai potrivit cuvânt. Chiar fantasmagoric. Căci, frumos, frumos, minunat, minunat, dar, desigur, irealizabil. De neîntâmplat. De neînfăptuit. Aşa ceva poate să fie şi să se-ntâmple doar în altă viaţă, doar în alte vieţi, doar pe altă planetă, doar în altă lume. Hm... Cum să ajungă omul negru, marele om negru, în aşa postură? Cum să scape într-atât frâiele, ba şi aţele, din mână? Cum să se răstoarne cerul în prăpastii şi cum să devină Aghiuţă şef peste sfinţi? Cum să se pricopsească, de drept şi de fapt vorbind, omul ăsta negru cu o aşa daună totală, cum s-ar zice? Cum să mănânce o aşa pâine infectă? Cum să-i joace viaţa o asemenea cacialma? Cum să se-ntâmple şi să i se-ntâmple o astfel de chestie? Doamne... Şi cui? Lui? Marelui om? Marelui tartor? Marelui nemernic? Niciodată! Absolut niciodată! Adică, nu aşa, doar vorbe, niciodată, niciodată cu titlu de absolut. Pentru că, în cel mai firesc mod, n-are cum. Nu se poate. E inimaginabil. Doar mintea lui, rătăcită şi pierdută prin cloaca asta – deşi, ar băga mâna-n foc că e încă zdravăn – poate să işte aşa vedenie. Aşa viziune. Aşa revelaţie. Aşa proiecţie.

Ha, ha, ha... Oricum, tare. Tare de tot. Nenorocitul la... Sfinte Sisoie! Minunată privelişte. Să tot trăieşti şi să tot vezi şi să te tot bucuri de aşa ceva. Magnifică, măreaţă, nemaipomenită apariţie! Place ochilor. Cel puţin alor lui, mult, mult de tot, place.

Nţţţţţ... Ce naiba-i trebuie lui, acum, apă chioară pe post de alcool? Nu, nu e cazul să bea aşa cinzeacă. Nu-i e poftă de o astfel de băutură mincinoasă şi nici chef de ea nu are. Şi nici prin cap nu e cazul să-i treacă să se îmbete cu aşa prostie şi cu aşa cretinătate. Păi, da... Căci, clar, e aiurea tot. Tot! Frână, deci! Măcar p-aia de mână s-o tragă de îndată. În acest fel, nu riscă să alunece şi mai

mult, tot mai mult...

Dar, aşa a fost. Adică, aşa i-a apărut lui, deodată, în faţa ochilor. Ca o nălucă. Sau, ca mai multe năluci, pentru că imaginile s-au tot alergat, au tot curs, au tot venit, nechemate, neaşteptate, pe retină. N-a visat. Căci nici măcar nu i-a dat verde lui moş Ene să-i invadeze teritoriul, darmite să mai fi şi adormit, omeneşte, ca să viseze. Şi cu ochii deschişi, ca în tinereţe, ca altă dată, ca alţi oameni, nu mai visează. Puiul ăla cu aţa s-a dus. L-a mâncat pisica. Sau l-a înhăţat uliul. Sau, cine mai ştie ce s-a ales de el.

Dar se făcea că... Îi apărea că... A văzut că... A fost ca şi cum...

Bleah... A luat-o razna. Ceva – mintea, imaginaţia, neuronul unic – îi joacă feste. Aşa tâmpenie n-a avut în viaţa lui, în cap. A visat multe. A inventat multe. A născocit multe. Uneori, de plăcere, pur şi simplu, alteori, pentru că aşa trebuia să fie ca să-şi scape pielea. Dar una ca asta, niciodată. Avea şi el o logică, deh, în toate farafaslâcurile alea. Şi o decenţă. Şi un simţ al penibilului. Şi, deşi nu sună tocmai conform cu ceea ce are în minte, un Dumnezeu. Cum să-şi imagineze una ca asta? Cum să gândească, măcar un crâmpei dintr-o secundă, la aşa ceva? Cum să-ndrăznească să viseze o astfel de chestie? Nu se poate! Niciodată! Absolut niciodată!

Mda... Mai bine să se descotorosească de prostia asta şi să nu se mai gândească în toată viaţa lui, şi-n vecii vecilor, la aşa ceva. E doar un episod venit de niciunde şi tot aşa – şi acolo – trebuie să se ducă.

.....

Aproape că nu respiră. Aproape că nu suflă. Aproape că și-a dat duhul. De-o veșnicie, parcă, stă așa, lungit și pierdut pe pat. Deși, știe bine, nu e veșnicie. Era bine să fie veșnicie... Nici nu doarme, nici nu visează, nici nu gândește, nici nu mișcă. Doar stă. Stă și atât. Ca un cartof stafidit, pleoștit și mai mult, dacă e aruncat la soare. Stă. E unul dintre momentele alea când, după multă zarvă, după multă nebunie, după mult zbucium, rămâi pentru puțin, singur. Singur! Doar tu cu tine. Dacă se poate spune astfel. Abstract, eul tău, evadat din ambalajul de oase şi de piele, se plimbă pe câmpii.

Nici măcar cu gândurile tale nu mai eşti. Pe care, aici, de multe ori, nici nu le mai ai. Dintr-un motiv sau altul. S-ar putea spune că eşti, pur şi simplu, pe persoană fizică.

E un moment nesperat de senin. Nu ştii cum de s-a iţit aşa, din nimic. Nu îl intuiai. Nu îl aşteptai. N-aveai habar că vine. Și nu mai vrei nimic. Și nu mai poți nimic. Doar, avan, îți tragi sufletul. Ca din morți. Cât să-ți ajungă până la Apocalipsă. Cine știe când ți-l mai tragi așa! Dacă ți-l mai tragi... După cum stau lucrurile, vine și năstavărul și nu mai e prilej de respiro maximum, ca acum.

Nici nu știe dacă, de când e aici – şi e aici nu de ieri, de alaltăieri, e… – și-a mai tras, vreodată, sufletul așa. Mereu e larmă, mereu e vacarm, mereu e zăpăceală, mereu e agitație, mereu e un du-te-vino de nedescris. Mereu, la drept vorbind, e ceva. Ceva... Orice. Chiar și din nimic se face aici ceva, orice... Întotdeauna!

Ce clipă sublimă, asta de acum! Ce moment extraordinar. De-ar fi fost veșnicie clipa asta... De-ar fi rămas scrijelită, așa, în lume... Cu el stând lungit și pierdut pe pat, și atât. Până și guma de mestecat i s-a lipit buimacă, de așa clipă, de cerul gurii și nu se dă mișcată de acolo. El n-o mișcă. Ea nu se mișcă. Nimeni şi nimic n-o clinteşte. Timpul a înghețat, înmărmurit. Lumea, dintr-o dată, s-a topit. Universul, nefiresc, s-a oprit. A-ncremenit, miraculos, tot. Și, parcă, pentru prima dată, după multă vreme, e bine. E atât de bine! Un bine atât de bun, dacă se poate spune așa! Căci, se-ntâmplă, poate să fie şi bine rău. El ştie. Ştiu şi alţii. Viaţa e complexă. Nu începe, şi nici nu se sfârşeşte cu el. Cum ar veni, vorba nu mai ştie cui, alte măşti, aceeaşi piesă. Un bine bun... Cine știe cum se mai spune azi în lume? În lumea reală, nu în asta de mucava, de plastilină, de rahat – sau de ce-o fi – în care el își duce existența banală, puerilă și opacă.

E bine. Îngrijorător de bine e. Cumplit de bine e. Teribil de bine e. De când n-a mai fost așa, aşa de bine? De mult, ehei, n-a mai fost așa... Pare că, în genuni nesfârșite s-a aprins, brusc, felinarul. Pâlpâie. Nu e o lumină fermă, sănătoasă, atroce, în buza căreia să te apuci de dat petreceri sau, măcar, de scris romane ori de cusut la gherghef, dar nici nu se stinge. Nu se face neant, nu se face întuneric. Ca până acum. Atâta timp! Bizar – și fragil – pâlpâie. Lumini și umbre împrăștie în el, în tot eul, pâlpâiala asta. E doar

felinar, nu e candelabru de cristal, ca să lumineze din plin şi să nu pâlpâie. Și e pace. E liniște. În el. În cameră. În lumea asta de carton ruginit – poate să zică astfel? Cine l-ar opri şi l-ar răstigni pentru aşa exprimare? – în care, şi spre uluiala lui, câteodată, trăieşte. Încă trăieşte. Bine mai e! Bine de tot! E un miracol. E ce n-a mai fost.

Ah, de când n-a mai fost astfel? De zece ani? De zece... Ba nu, de mai mult timp, că nici înainte de acești zece ani n-a mai avut, așa, o liniște în el. Peste el. Cu el. Poate că, atunci, nu ştia că îi lipseşte asta. Nici nu bănuia, la drept vorbind. Nici prin cap nu-i trecea. Acum, ştie. Şi încă la marele fix, dacă e să o ia perpendicular, ca în locul în care, de atâta amar de ani, vieţuieşte.

Fâl-fâl, sclipește – și sticlește – lumina din felinar, venită de niciunde şi de aiurea. Tăcută. Zvăpăiată. Zurlie. Tainică. Da, mai ales tainică. Bine-ar fi să ardă luminița asta, chiar așa delicată cum e, la nesfârșit. Să fie, în definitiv, vis, de fapt, coșmar, tot și să se trezească pacificat. Purificat. Scăpat. Deși, de mai multă vreme știe, din nefericire, cu precizie şi aproape cu certitudine, că din iad n-a evadat și n-a scăpat, niciodată, nimeni. Iadul, când ajungi, legal sau anapoda, în el, te ține. Nici de-al iadului cu mii de draci nu te scuipă. Nu te avortează. Nu te expulzează. Iadul nu semnează tratate de extrădare cu lumea. Nici măcar cu Transnistria ori Brunei, unde, dacă ar scăpa de aici, s-ar duce el ca să-şi piardă urma. Ehei... Iadul te prinde în mrejele lui și nu e putință de scăpare. Vrei să fugi – cui, în afara ardilului nenorocit, îi poate plăcea să fie al iadului? – dar i te încurci printre ițele aruncate, hai-hui, peste tot. Vrei să pleci, dar te lipești, ca muștele de miere, și mai rău. Hm... Miere în iad? Smoală. Ca smoala de asfalt – dacă asfaltul, azi, în lumea reală, s-o mai turna din smoală – te lipeşti. Vrei, tinzi, jinduieşti – ca flăcăul tomnatic după nurii de fată mare – să te duci dracu' dintre dracii din iad. Jinduieşti, tinzi, vrei... Numai că, din motive care nu țin câtuşi de puțin de tine, nu poți. Şi nu ştii. Şi nu te ţine. Şi n-ai habar. Din iad, cât şi oricât te străduiești, nu te desprinzi. N-ai cum. Piroane cumplite, ca pe Iisus, te răstignesc. Dar, te deprinzi, în timp, cu iadul. Te lupți cât te lupți cu el și cu dracii din el și, la un moment dat, nu mai poți. Nu mai ai arme. Nu mai ai argumente. Nu mai ești în stare să duci lupta. Nu te mai țin balamalele, care şi-aşa scârţâiau

năpraznic, de neunse, mai de mult. Și cazi, dracului. Te resemnezi. Te opreşti. Pui frână. Accepți. Eşti ca o maşină hurducăită, care nu mai porneşte nici la prima, nici la a mia cheie. I s-a dus, tot dracului, că doar e vorba despre iad, bateria de tot. Şi niciun alternator din lume n-o mai încarcă. Poţi să-i faci şi slujbe. Poţi să dai şi liturghie la nouă popi. Poţi să... Gata, eşti al şi de-al iadului. Admiți că iadul face parte, definitiv, din viață. Şi din lume. Și, mai ales, din tine. Te-ai contopit, în timp, atâta cu el, că sunteți una, la momentul căderii. Nici nu mai știi unde te sfârșești tu și unde începe iadul. Şi invers. Linia de confluență dintre cele două este ca la orizont, ambiguă.

Arde felinarul... Arde! Încă arde. Încă pâlpâie. De la Divinitate fâlcăne așa. Nici n-a bănuit până acum că pot să se aprindă – şi, obscur, să lumineze, dar tot lumină se cheamă că e – în iad, felinare. Și că, da, opintit, smucit, fâstâcit, pot să pâlpâie. Până acum, n-a mai ars niciodată felinarul aici. Nici pentru el, nici pentru altcineva. Înainte, desigur şi absolut normal, se aprindeau – și luminau, oho, pentru el – candelabre. Şi-ncă, fir-ar, ce candelabre! De cristal bohemia. Mirific dăltuite. Multe. O uzină întreagă de electricitate doar pentru el. Și soarele ardea și lumina pentru el, înainte. Era bine. Îi era bine. Chiar şi fără liniştea pe care a descoperit-o acum, pentru atunci, lipsă la apel.

Acum, o mână bezmetică și nebună a stins, iremediabil, şi soarele, şi candelabrele. Doamne, vorbești de funie în casa spânzuratului! Auzi, nebună... Nebună la nebuni. Și orice altă urmă de lumină. Tot a stins! A făcut, poate, pentru totdeauna, întuneric. Nici măcar un opaiț mic nu a rămas să ardă. Să lumineze. Să pâlpâie... În el şi lângă el, aiurea, pe câmpii, la vecini... Numai, delicat, haotic, cum o fi, să tremure. Fi-i-ar feştila de viaţă!

– Flăcău, hopa sus! Și treci la vorbitor! Ete-al dreacu' cum stă cu rânza la soare... Ce, mă, te-a adus mă-ta la spau?

A naibii Zgaiba asta... L-a şi speriat. Era adâncit în filosofeală de doi lei şi nici n-a auzit-o că a venit. Poftim, i-a pus lumina pe fugă! Are o voce pițigăiată și enervantă, ceva de groază. Până în rărunchi ți se duce scârțâiala din glasul ei. Te râcâie, de neimaginat la o femeie, timbrul ei. Parcă e ferăstrău, joagăr, drujbă, ceva de genul ăsta, așa îți intră în ureche și în suflet. De unde şi cum să mai pâlpâie şi să mai tremure vreun fitil amărât aici?

Locotenentul iadului a stins şi ultima dâră de lumină pârguită magic, în mintea lui. Naiba să te ia, Zgaibo!

– Bă, n-auz'? Faci pă mortu-n cucuruz şi-n lanu' dă fasole fideluţă? Io vobesc la pereți şi la duşumele? Ele aude, văz, da' tu nu! Hai, drepți în fund, pă două rânduri, că nu ne jucăm bambiliciu' aci-işa!

Da, fără urmă de tăgadă, e afurisită rău Zgaiba asta. Concluzionează încă o dată şi-ncă o dată. Pe cât e de mică – de-aia i-a și dat, în sinea lui, porecla de Zgaiba – pe atât e de-a dracului. Se potriveşte şi se asortează cu iadul ăsta. E cea mai veroasă infirmieră – sau, mă rog, printre cele mai – de aici și din toate locurile de felul ăsta, pe unde a mai fost. Pe unde a tot fost. Nu doar că răcnește cât o armată de caporali beți, dar, ca ei, și lovește, adesea. Cel mai adesea. Are o frântură de furtun de cauciuc în buzunar și, când ți-e lumea mai dragă, dacă, desigur, mai ți-e dragă lumea asta ori aialaltă, te altoiește cu el. Poc, poc! Pe unde nimerește. Cu sete. Că năduf. Cu ură. De altfel, Zgaiba nu se sfiește să tragă palme, șuturi, pumni. Oricând și oricui. Nimeni nu crâcnește în fața ei. Nimeni n-o domină. Nimeni nu-i ține piept. Sau, nimeni nu se pune, din cauză că e dusă, cu ea. Agresivitatea asta a ei, nejucată, netrudită, venită din ea, e și motivul, se pare, pentru care conducerea o bagă mereu în turele de zi, o premiază, o laudă, o dă exemplu. De zi, pentru că, în cursul zilei mai vine câte unul, câte altul, pe aici și să nu se iște, la vederea lor, vreun tărăboi. La Zgaiba nu e slugărnicie în faţa tartorului celui mare ori a acoliţilor lui. Ca la alţii şi ca la altele. La Zgaiba e simţire. E trăire. E viaţă. E viaţa ei.

– Licuță, ia zi, mă, ți s-a ur't cu binele? N-auz' că a dat dracii şi ai şi tu vorbitor? Mișcă-ți fundu' ăla flenduros şi păduchios o dată!

Zgaiba e pusă pe treabă. Nu-l lasă. Dacă zice de vorbitor, e clar, trebuie să se ridice și să se dea jos din pat. Nu are scăpare. Nu e loc de-ntors cu ea. Nu poate să se prefacă, pe mai departe, că doarme afund, că n-o aude, că nu-i simte prezența. Furtunul ăla din buzunarul ei va poposi, mintenaș, peste fața lui. Peste gâtul lui. Peste tot. Știe asta. Și-ncă așa de bine... Că, doar, a mai încasat-o de la ea. Dacă el zice că asta e mai a dracului ca dracul însuşi... Bine, nici el n-a fost, multă vreme, icoană de pus la-nchinat... Dar, asta e altă drăcie. Nu-i tot un drac cu bătăile administrate de asta.

Cu Zgaiba nu te pui. Înghite sfinţi şi fată draci. Cu ea nu merge cu democrația, cu drepturile omului, cu mama legii și, în general, cu nimic altceva. De fapt, aici, toate astea sunt, de cele mai multe ori, de fațadă. De ochii lumii. De gura târgului. Vorbe şi atât. În rest... Suveran veşnic şi irevocabil e Satana, mereu şi în fiecare colţişor, căci, Dumnezeu nu are loc aici, nu e bine venit, e obidit de dă, câteodată, rar de tot, să intre. Mda... Nu prea intră. E pază fermă la poartă şi nu se califică să treacă. Sau nu s-o pune cu dracii, mai ştii... Că are, na, şi El un statut.

Iar Zgaiba – mizeră şi mizerabilă creatură! – e ordonanță și general, în același timp. Duce țucalul şi dă ordine, simultan. Și, categoric, să fii cât de-al dracului, nu-i faci față. Bivol să fii, din punct de vedere al puterii vorbind, și ea tot te face. Cu tehnici, cu tactici, cu practici, nu ştii cu ce. Dar, te pune, mintenaş, cu botul pe labe. Așa pipernicită şi ofilită cum e... Drac bătrân, ce mai... Căci, se prea poate ca ăia mai tineri să fie mai rezonabili, mai amabili, mai puţin daţi dracului.

În patul aproape răpciugos începe, discret, să mestece guma lipită de cerul gurii. Ca și cum, chipurile, acum se trezește. Din somn adânc. Ca din moarte. Ca de nebun sadea.

– Hai, Licuță, hai mai rep'de! Mişcă-ţ' mai cu talent palandărătu'! Vezi că vorbesc frumos cu tine. Vrei la lăptărie sau vrei cu Fanache? Ia, zi... Hai, zi, mă... Că acu' mă rezgândesc şi nu-ţ' mai fac nici mama lu' ofertă, că nu s'tem la mol aciea! Ca să fie trei în una...

Zgaiba e nebună. Mai nebună ca toți cei de aici. Sau, poate, nu. Mai nebun decât toți e, fără urmă de dubiu, directorul. Are privire mai tâmpă și mai buiacă decât toți. Mișcările îi sunt aiurite, mimica întunecată. Deși, el pare vesel. Şi dezgheţat. Şi bun. Şi luminos. I se trage, săracul, de la atâția ani de lucrat în locul ăsta. Cu atâtea specimene. Şi de atât de multe feluri. Şi cu atât de multe probleme. Toate i-au încrustat, încet, dar sigur, fizionomia. Şi apucăturile. De multe ori, de la distanţă şi de aproape, tacit, pe neve, îl privește și îl ascultă. Atent. Cu milă. Cu mirare. Cu nedumerire. E – sau a fost – un om deștept. Capabil. Cu potențial. Acum, are, de multe ori, privirea rătăcită, pe niciunde. Vorba îi e alambicată. Cuvintele greu de descifrat. Propozițiile se pierd și se întretaie. Nu duce corect

frazele la capăt. Începe una, ia alta la rând. Nici gesturile nu seamănă cu ale unui om obişnuit. Sunt precipitate, aiurite şi aiuritoare. Nici mersul nu e lin şi drept, cum ar trebui. Are sincope. O ia mai apăsat, o lasă mai moale, o zbugheşte iar. Fără niciun motiv şi fără nicio explicaţie. Are, aproape de neînţeles, ticuri. Multe. Care mai de care. Şi zâmbet pierdut şi anapoda. Ba, şi de râs, râde nebuneşte. Aici, cu ei, toți, care sunt și care au mai fost, a trecut prin mii de situații. Unele, poate, l-au marcat. Altele l-au influențat. Altele, fără doar și poate, l-au țăcănit. Sau, cum se spune în popor, cu ţiganul trăieşti, ţigăneşte trăieşti. Adică împrumuţi, fără să vrei, lucruri de la cel din preajmă. Ţi se imprimă – şi nici nu ai idee – chestii de la celălalt. Căci, doar, nu l-or fi pus şefii şef aici, numai pentru că e mai nebun ca toţi.

Zgaiba nu, nu e nebună în sensul ăsta. Ca directorul. Ca ei, cei mai mulți. Zgaiba e mai, nu știu, diabolică. O Cruella proastă, ignorantă, rea, de mii de ori mai nemernică decât personajul din desene animate. Ea are doar două metode de lucru. Ori, ori... Adică, ori folosește furtunul, pe care, în timp, cine știe de ce, l-a numit Fanache, ori te lasă, iar straniu pentru o minte lucidă și normală, să îi pui mâna pe sâni. Nu că te lasă, e impropriu spus, ea te poftește, pur şi simplu, să faci asta. Ei, sânii, sunt lăptăria de care vorbea adineauri. Vorbă să fie cu lăptăria aia. Şi e, cum ar veni, cu Zgaiba, ori laie, ori bălaie. Altcumva, niciodată, nu e. Alb sau negru, niciodată gri, niciodată cenuşiu, dacă e tocmai nimerit să vorbeşti despre alb şi negru, în aşa context.

– Hai, lasă plescăitu' ăla dă 'andicapat și treci la lăptărie. Până nu mă rezgândesc de rezgândire dă tot. Ce, mă, vrei să te rog, ca pe Maica Precista? Vrei să mă milogesc la tine, 'ra-i al dreacu'? Treci, mă, mormolocule, hai! Umblă! Altminteri, iar faci conoștință cu Fanache. Abia te-aşteaptă Fănăchel, drăguțu', să tencingă un pic! Mototolule! Fă, dreacu', paşi, mai repede! Mă scoţ' din minţi. Te-așteaptă cineva în curte. Fuga, marș, hai... Un, doi, un, doi, vine naşu' pă la noi... Când oi zice trei, să te văz în curte, la vorbitor. Mişcă, mă, mormolocu' dreacu'! Că mă inervez acuma. Lumânare vreau să fii! Că-ți fac conoştință cu Fanache!

Cunoștință cu cineva, fie el și un furtun feroce de cauciuc, faci doar o dată. După aceea, oricum ar fi, deja îl știi, îl cunoști, ai

avut de-a face cu el. Dar, Zgaiba habar n-are de asta. Ea o ține cu făcutul cunoștință de fiecare dată când vrea să lovească, sau, când chiar lovește. De câte ori, of, n-a vrut s-o bată el, la propriu, pe hârca asta, pe nemernica asta, pe panarama asta! Să-i bumbăcească pielea, după cum merită. A și încercat de câteva ori, când și-a pierdut, de-a binelea, firea. N-a bătut, de când e, pe cineva, mai ales o femeie. A preferat să rănească, mai degrabă, cu vorbele, cu zisul, cu frazarea. Dar, aici, cu Zgaiba, a pierdut, pur şi simplu, volanul. Şi a intrat în şanț. Și a dat, înnebunit, în ea. Pe unde a apucat. Cu ură. Cu furie. Cu dispreț. Cu scârbă. Care pe care, şi-a zis, atunci. A dat el, a dat şi ea. Care cum a putut şi s-a priceput în încăierarea aia. Însă, ce-a pățit după aceea, de la ea și de la alții, de la sistem, în sine, numai el știe. Şi Satana, de-i suveran peste locul ăsta.

Asta ca să ia în calcul, din logoreea Zgaibei, doar chestia cu făcutul cunoştinţă. Căci, la câte înşiră şi deşiră ea, aiurea, ar trebui să scrie o trilogie. Şi nu ţine să-şi folosească bruma de intelect pe care îl mai are, pe gunoiul ăsta. Acuma, gunoi, gunoi, dar cu Fanache. Şi cu directorul de partea ei. Şi cu toţi şleampăţii ăştia de aici. Sigur, trebuie să muncească şi aici cineva. Şi unii, poate, sunt la locul lor. Nu sunt daţi dracului şi-şi fac treaba. Dar el, dacă ar putea să aleagă, mai bine ar pleca în Congo, decât să lucreze într-un aşa loc. Ce este cert, e faptul că nu va putea niciodată să facă o astfel de alegere.

Şi mai e o chestiune neîndoioasă: râcă şi gâlceavă nu mai vrea. Mai mult de atât, a se citi, în mare, agresiune fizică, nici vorbă. Nu vrea şi, pe cât posibil, nici nu caută cu lumânarea. A tras frâna de mână, pentru un pic de siguranţă. Pentru viaţa lui, în fond. Proastă, bună, cum o fi, dar numai p-asta o are. La alta nu s-a-nscris încă, să primească. Aşa că, mai bine face pe fazanul. Și acum. Așa cum a decis, răpus și terminat de tot, să facă de vreo trei ani încoace. Măcar își protejează spinarea, curbată ca semnul întrebării. Și mintea, câtă mai are. Și sufletul, așa, cioburi, cum e. Și, deși nu le vrea mereu, amintirile. Dar, mai ales, cum deja a-nțeles, viața. Chiar dacă din ea i s-au smuls, i s-au tot smuls, hălci întregi.

– Vii azi or' luna aialaltă? Am şi io o răbdare. Cine e şefa aici? Bagă, mă, cărbuni la țărcădău! Mai cu talent, mai cu talent, mai cu dat din buric... Ne mișcăm și noi azi, Licuță? Hai, cu viteza

lu' vântu' turbat te vreau dat jos din pat. Că nu eşti la pensiune, la mă-ta, mă. Vrei să schimbăm foaia, Licuță? Ptiu, fir-ai al dreacu'! Io sunt bună şi tu eşti nemernic şi mă iei dă proastă. Stric io orzul pă mârţoage ca tine. Mă, ție ți-e dor dă Fanache! Îți trag fo două, de nu te vezi om cu to'arş. Belitu' dreacu! Hai că m-am inervat! Şi nu e a bună, când mă inervez. Hai, mişcă măgaru', că a venit văr-tău la tine, să te vază. Ți-a adus bumboane și țigări. Hai, mă, că am văzut eu.

Într-o lume normală, te-ai întreba, om normal, de ce ţi se vorbeşte în felul ăsta. Nu ai permite. Nu ai da curs unei astfel de cereri. Ai da de toţi pereţii cu răpciuga de Zgaiba. Ai... Într-o lume normală. Dar, aici, nu e o lume normală. Aici ai alte întrebări. Adică, el are. Văr? Ce văr? Care văr? Nu mai are niciun văr, nicio nevastă, niciun neam, niciun prieten. Nimeni nu mai ține de el. Nimeni nu vine să-l vadă. Nimeni nu întreabă de el. Nimeni n-a apărut aici, în acești din urmă zece ani. Nimeni! Doar, foarte, foarte rar, mama. Singură. Pustiită. Necăjită. Fără să-nţeleagă. Stă un pic, se uită la el, boscorodește soarta, face cruci mari, îşi dă peste mână, apoi, că ea a fost în oastea tovarăşului Ceauşescu, nu e prietenă cu popii şi cu biserica, pe urmă, pentru mult timp, pleacă şi nu mai calcă pe aici. Nu l-a crezut niciodată că el, de fapt, e bine. N-are nimic. Nu i-au sărit bujiile. Dacă doctorii spun că nu e, atunci așa e, nu e bine, e rău, că ei știu mai bine cum stă treaba asta. Că, doar de-aia și-au tocit flanerele prin coate şi pe la subţiori, atâția ani prin școală, să ştie că a dat sminteala iama prin creierii lui. Ei știu, el, un pierde vară, nu.

Și acum a venit un văr? N-are niciun văr care să vină după el, să-l vadă aici, să-l viziteze, să-i aducă țigări și bomboane. Ce văr? Iar începe prostia aia? Iar nu e lăsat în pace? Iar vin după el? Iar îl, că nu găseşte altă rimă, reactivează? Zgaiba o vorbi serios? Sau e un fel de-a spune, ăsta cu vărul? Poate îl duce cu zăhărelul, că e bună la de-astea. Care văr? Nu are niciun văr. Nu există niciun văr. Oricât și-ar răscoli, pe repede înainte, creierii, nu îl depistează. Nu e. Trebuie, se vede treaba, că începe iar balul. Și-ncă ce bal... Mare şi mascat. Să vezi dănțuială! Să vezi ruperi în figuri. Să vezi belele şi năpaste. Trebuie să se teamă din nou. Trebuie să joace din nou. Trebuie iar să scoată la înaintare artileria grea. Trebuie... Căci,

în linia întâi, încă o dată, e mai iad ca iadul în care îşi duce existenţa. Deci, ca să nu bocească mai ceva ca la mort apropiat, din neam – un văr bun, ca să fie în ton – meclă de fazan. Zen. Pace pe pământ...

Se dă jos din pat, se întinde, plescăie la gumă, adoptă privirea răşchitor, sare de nebun, o ia ca avionul.

– Caii... Căluții... Caii mei sălbatici... Tâgâdâm, tâgâdâm... Uite... Îi vezi? Îți plac? Ce frumoşi sunt! Te las să pui mâna pe ei. Am o herghelie.

– Îi văz, îi văz, zice Zgaiba, plictisită. Ai pe dreacu'! Hai, că vărul ți-a adus acadele, Licuță. Şi bombonele. Hai la el. Să-mi dai şi mie. Pune mâna pă lăptărie și mișcă. Doar nu vrei să plece văr'tu' cu țigăr'le, caramel'le și halvița. Sau să faci cunoștință cu Fanache... Îl știi pă Fanache, nu? E în vână, Licuță... A mâncat hrean şi ţelină şi a băut zeamă de varză.

De ce, a fost matol, de-a tras la zeama de varză? Fanache, adică. Hm... Văr... Văr... Și, totuși, nu există niciun văr. Niciunul! Cine să îl caute aici, după atâta vreme și să se dea drept vărul lui? Dacă n-a venit nimeni zece ani, de ce ar veni acum? De ce?

Sare în continuare, ca un ied, ca un miel, ca un țap. Ca un nebun. Așa a văzut că fac mulți, când nu sunt de-a dreptul trotilați de tratamente, de injecții, de cloramină, de bătaie. Așa trebuie să facă și el. Și-n alte o mie de feluri. În câte feluri e nevoie. Ca să scape de toate cele înșirate. Ca să scape, în fond, nu doar cu pielea netăbăcită, cu dinții, câți mai are, în gură, fără medicamente și fără cămașă de forță, dar cu viață. Chiar așa! Cu viață! De aici, s-a convins, pleci doar când vine popa și dă cu cădelnița la cap. Mă rog. Se face că dă, căci, neplătit pe cât cere, ca la înmormântările de oameni normali, nici popa nu dă cum se cade cu cădelniţa. A văzut el bine asta. Şi popa e tot om, aşa trimis al Domnului, pe pământ, cum e.

Sare, se zbenguie, rânjește, țipă, lăcrimează, vorbește aiurea. Și pune mâna, așa cum a convenit tacit cu Zgaiba, pe sânii ei. Ca să nu intre Fanache în funcțiune şi în acţiune. Şi ca să fie prieten cu Zgaiba. Ca să evite zavistia cu iz de cloramină.... Sunt mici, năduşiţi, pfoaaa... și fleșcăiți. Sânii. Fanache e al naibii de scorțos. Şi de rigid. Şi de-al dracului. Numai piele rugoasă. Nu, nu furtunul...

Îl ia cu lehamite. Dar ei, Zgaibei, îi place să fie atinsă. Doamne!... Mai mult, îi place să o atingă el. A observat asta. A constatat-o de mai multe ori. Chiar îi place. Să o strângă. Să o pipăie. Să o palpeze. Puah...

– Bagă mâna bine, Licuță, mai adânc... Așa... Ce, nu ești în stare? Nu te duce capu' ăla? Mototolule! Că acum îl scot pă Fanache din bârlog și te pune el cu botul pă labe. Hai, Licuță, nu fi mormoloc. Eşti ruşinos? Eşti cuminte? Ca căţeaua lu' părinte eşti! Așa... E bine, nu? E frumos? Îți place? Și dacă nu-ți place, tot un drac. Calule, mănânci ovăz? E mai bine ca cu Fanache, da? Să fii cuminte, că mai ajungi la lăptărie. Așa... Gata, acuma. Ajunge. Gata, am zis! Io hotărăsc cât ţine şedinţa la lăptărie. Că io sunt şefa. Hopa, ajunge. Ho, vacă ce eşti! Mă, tontălău eşti, al dreacu'! Greu te bagă omul la zeamă caldă, greu te scoate... Gata! Că vorbesc rom'neşte şi io. Acum, hai rapid la văr-tău ăla, că-şi ia câmpii şi pleacă, dacă tu dormi pă tine.

Își scoate mâna din sânul Zgaibei. Fără vreun regret. Fără vreun sentiment. Însă, îngrijorat. Panicat, aproape. Deci e, totuși, un văr în cauză. Sau un văr… Nu mai poate să prelungească momentul. Ştie asta.

Trebuie să fie atent. Şi isteţ. Şi dibaci. Pare că totul se reeditează. Pare, doar pare? Cum naiba și-au mai amintit de el? N-a mai făcut nimic. De trei ani. N-a mai zis nimic. N-a mai acuzat pe nimeni. N-a mai dat cu pietre. N-a mai băgat bățul prin gard. N-a mai sâcâit și n-a mai iritat pe nimeni. Nici măcar pe el însuși, la cât de resemnat și de pierdut a fost. Atunci? De ce e iar în centrul atenției? De ce îl caută acum un... văr? De ce se anunţă cod roşu, din seninul cel mai senin?

Merge pe lângă Zgaiba, falsând cât poate, dar aproape năuc de spaimă. Iar spaimă. Iar spaime. Atât de multe! Și atât de rele. Şi atât de interminabile. Cum de s-au întors iar toate în viața lui? De la ce i se trage? Pe cine a călcat pe bombeu? Cui nu i-a priit cafeaua din cauza lui? Nimic, nimic n-a făcut în ultima vreme, destul de multă vreme, ca să supere pe cineva. A mers, realmente, pe sârmă. Și știe că a ținut pasul drept pe sârma asta, căci, altminteri pica de acolo și, jos, sub sârmă, n-avea plasă de siguranţă. El nu mai forțează limitele, ca săritorii la trapez. A învățat în primii șapte

ani că, aici, un salt de genul ăsta, e, realmente, mortal. Se întreabă şi acum cum s-a făcut, la câte salturi a efectuat, de nu s-a dus pe copcă. Pentru că scăpare, la salturi mortale aici, nu e. Dar, de trei ani, bătuţi pe muchie, el e, ca un îngeraş, cuminte. A semnat, ca să treacă puntea, pact de neagresiune cu iadul şi cu dracii lui. E drept, pe şestache. Dar a semnat. Și atunci?

Zgaiba îi arată în curte, lângă piersicul dat în floare, un bărbat.

– Hai, du-te la văr-tu, dobitocenie mică ce eşti! Că, uite, te-așteaptă. Ce văr ai, al dreacu' să fii tu! Acuma îl văz bine. De ce n-ai spus mai dă mult, că eu îl chemam la tine... Îl aduceam în dinți la tine... Pă palme ţi-l puneam. Moamă, ce văr ai, împuțitule... E de mamă sau de tată? Hai, mişcă măgaru', că te-aşteaptă omu' ăla!

Se îndreaptă, înfrigurat, spre tipul înalt şi bine construit, de lângă piersic. E cum a bănuit. Nu-l știe. Nu-l cunoaște. Nu e vărul lui. Nu e nimic cu el. Nu l-a văzut în viața lui. Nu l-a întâlnit niciodată. Bagă mâna în foc că e așa. Chiar nu-l ştie. Glagoria nu îi e taman zuză. Atunci, de ce îl vizitează un străin? De ce se dă drept vărul lui? Ce naiba se ascunde iar în tot bambiliciul ăsta? Cine e bărbatul ăsta bine făcut, bine îmbrăcat, rău, poate intenționat? Și de ce îl caută? Pe el... Uitatul. Abandonatul. Răstignitul. Nebunul. Un nimeni. Ce vrea de la el? Ce mai vrea? Ce mai vor toţi?

Fredonează, împâclat, Drumurile noastre toate, zâmbește a cretin – cât mai a cretin, că doar şi-a făcut bine stagiatura – și se apropie de străin. Cine o fi ăsta? Cine să fie ăsta? Cine e ăsta? Văr... Are o mină serioasă, trăsături puternice, ochi arzători. E chipeş, e bine îmbrăcat, nu e de duzină, nu e de pe aici şi nici de-al lor. Văr...

Îi întinde, prietenos, mâna și, când Zgaiba se îndepărtează suficient, întreabă:

– Domnul Radu Munteanu?

Poftim... Văr, carevasăzică... Și să-l fi lăsat pe el, la propriu, facultățile mintale, așa cum i s-a tot inoculat în anii ăștia, dacă ăsta era vărul lui, îl întreba pe el cine e, dacă e Radu Munteanu? Îi vorbea așa de protocolar? I se adresa astfel? Dacă ar fi jucat ţurca împreună, dacă ar fi gagicărit amândoi, dacă ar fi fost veri, ar fi avut o aşa atitudine? Nţţţţ... Nici vorbă! Ce, aşa vorbesc şi aşa întreabă

verii? E cum a bănuit. Cum s-a temut. Cum a crezut că nu va mai fi. Sistemul s-a pus iar în mișcare. Nu se mai termină o dată! Nu se termină, iată, niciodată! Aici moare, de data asta. Acum, gata, vine sfârșitul. Apocalipsa după Ardil năvăleşte peste el. Nu mai are forţă să lupte. Nu mai poate. Nu mai dispune de resurse morale şi sufleteşti, ca să reia armele. Nici arme nu mai are. Le-a aruncat, ruginite, fără muniţie, prin podul sufletului. Nici scut din el însuşi nu mai ştie să facă. Sau nu mai poate. Şi de ce ar mai relua lupta acum? De ce s-ar mai ambala pe un front unde nu are nicio şansă? De ce s-ar mai mobiliza pentru un război în care doar el, mereu, atunci şi acum, e perdant? S-a dovedit că zicerea aia cu luptatul cu morile de vânt lui i se potriveşte mănuşă. Pe el l-au avut în vedere Cervantes şi don Quijote, când au pus-o pe firmamentul lumii.

Lălăie, disperat şi îngrozit, pe mai departe. Nici nu știe ce. Nici nu realizează că a dat-o în M-am născut lângă Carpați, melodie pe care, din câte îşi aminteşte, n-a ştiut-o niciodată. Cum i s-a strecurat în gâtlej?

Dar, mormăie gâtuit de spaime. E un om speriat. Şi nu speriat, înspăimântat. Şi nu înspăimântat, îngrozit. Viaţa – sau oamenii, sau cine mai ştie cine – l-a învăţat, în ultimii ani, să se teamă. Are, cum nu a avut în toată existenţa lui, frici. Frici imense. Frici acerbe. Multe, multe frici.

Un văr... Hmmm... Trebuie să bage pe mai departe privirea de viţel exaltat. Trebuie să se dea în stambă, cât poate mai mult. Trebuie să-l convingă pe văru' că el e ţicnit de-a binelea, că nu mai e, pentru nimeni, un pericol, că de aici nu poate, şi să vrea, să atace pe cineva. Nu-l ascultă nimeni. Nu-l știe nimeni. Nu mai are o tribună la care – și de la care – să se exprime. Aşa că, se gudură, sare, ţopăie, lălăie alambicat o melodie nedefinită. Nu întinde mâna la salut, nu îl priveşte pe vizitator în ochi, nu răspunde nimic, dă de înţeles că nici n-a priceput ce a fost întrebat. În definitiv, i-a păcălit, astfel, pe toţi de aici, când a decis acum trei ani că nu mai poate şi nu mai trebuie să-şi susţină adevărul. Că nu mai poate şi nu mai trebuie să încaseze bătăi şi umilinţe. Că nu mai poate şi nu mai trebuie să rabde să fie băgat în cămaşa de forţă şi chinuit mai ceva ca hoţii de cai din vechime. Nu mai poate... Şi nu mai trebuie... Şi pentru ce? Pentru ce, tot chinul? Toată jalea? Toată suferinţa? Pentru

niște chestii de atât de demult, că aproape le-a uitat și el. Chiar și el, care...

Hmmm... N-o fi dracul aşa de-al dracului. În iad şi în afara lui. Poate îl duce de nas şi pe văru' lu' peşte prăjit. Că, doar, n-o fi el mai dibaci la de-astea, ca toţi medicii, şi ca directorul spitalului, şi ca întreaga aia comisie care l-au examinat şi l-au văzut şi l-au expertizat. Mereu, an de an, de fapt, la câteva luni pe an. Că aşa e, când n-ai... pile, aici, la balamuc. Te testează ăştia mereu, ca să vadă dacă te-ai îndrăvenit, între timp. Cine ştie, poate mai creşte un lob la cerebel... De asistente și de infirmiere, cu care dă mereu nas în nas, nici nu se pune problema... Le duce, maximum, cu preşul. A devenit expert. Nici nu e aşa de greu, ca zborul în cosmos.

Străinul cu ochi de noapte îl priveşte atent. Aproape vultureşte. Îi ia seama bine, de sus până jos. Îl scurmă, parcă, până la, și prin, măruntaie. De-i vede, cu claritate, şi ficatul, şi splina, şi pancreasul. Ba, şi intestinele amândouă. Ascultă melodia diformă şi deformată şi, o vreme, tace. Doar se uită pe sub gene, scrutător, ca un căpitan de vapor gata să depisteze piraţii pe furtună, şi nu spune nimic. De parcă, prin absurd, el, nebunul, ajunsese pe stadion, la Steaua şi strigase, bezmetic, cu amândoi plămânii: Câine până la moarte!. Şi vărul, după aşa ieşire, nu ştie dacă să dea, sau nu, de pământ, cu el.

Hm... E greu cu el. E greu cu străinul ăsta. E greu cu vărul ăsta. E greu.

Scrutarea continuă preţ de câteva clipe. Bune, ce mai... Lungi, cât veacul vecilor. Apoi, cu privirile ţintă pe celălalt, străinul cu ochii ca smoala din hârdaiele iadului, continuă dialogul început adineauri:

– Întrebam dacă sunteţi domnul Radu Munteanu, pentru că, în ultimele poze în care apăreţi, pe care le poate avea cineva la dispoziţie, arătaţi cu totul altfel.

Altfel? Ce vorbeşti, musiu scârţ? Normal că arăta altfel, acum zece ani. Căci, de atunci, trebuie că are văru' poze cu el. Că atunci a fost ultima dată în lume. Printre oameni. Ca un om. Atunci şi-a făcut, şi i-au făcut şi alţii, poze. Atunci avea fotografie la editorial şi arăta, da, clar, altfel. Era mai tânăr cu zece ani, avea toţi dinţii şi toate măselele în gură, nu chelise, nu se ascuţise la obraz şi la

pântec, mai avea carne pe oase, nu i se duseseră ochii în fundul capului, nu avea, ca acum, trăsăturile în halul ăsta de rigide, nu îi atârna pielea, nu avea chipul brăzdat de tranşee, nu se transformase în pergament antic, nu era disperat şi nici îndoctrinat că e nebun. Ei, în câte feluri nu era acum zece ani! Nu era singur. Nu era obidit. Nu era distrus. Nu era îngrozit. Nu era... Din contră. Ah, în atât de multe feluri, cum e, din păcate, acum, nu era atunci. Clar nu mai seamănă cu cel care era odinioară. Au trecut, în fond, zece ani. Deşi, în multe cazuri, nu lasă aşa de multe urme zece ani, pe chipul şi în viaţa cuiva. Dar sunt zece ani normali, liberi, fireşti, acești zece ani. Printre oameni. Alături de cei dragi. Cu lipsuri şi cu griji, fără îndoială, dar beneficiind de libertate. De viaţa ta. De tot ce ai şi de tot ce vrei. Lui, toate astea i-au fost furate. Lui, ultimii zece ani i-au fost răpiţi. Lui, cineva i-a smuls, în aceşti zece ani, tot suflul şi toată vivacitatea. Lui, cartea vieţii i-a fost vandalizată. Ca bisericile creştinilor în războaiele ghiaurilor cu turcii. Lui i-au ars codrii verzi de cetină. El, la drept vorbind, în ultimii zece ani, n-a trăit. A fost pe pilot automat. Sau, nici aşa. S-a târât. Pe genunchi şi pe coate, ca la armată, când vreun caporal beat face pe deşteptul. A mers, la propriu şi la figurat, pe burtă. A suferit doar. S-a chinuit. A fost chinuit. Psihic, moral, fizic, sufleteşte. Altfel. În toate felurile posibile. El, în ultimii zece ani, a fost – se repetă, dar aşa-i vine – la propriu şi la figurat, torturat. În fel şi chip. El, în ultimii zece ani, a avut ca domiciliu stabil, cu titlu de permanenţă, iadul. Reşedinţă de reşedinţă. Capra moartă a vecinului. Da. Iad. El, în iad şi-a dus, cum şi-a dus, ultimii zece ani. Printre flăcări şi butoaie cu smoală şi cu zgură. N-a văzut alb, n-a văzut roşu, n-a văzut verde. Vede în clipa asta, verde şi roşu, în faţa ochilor. Că vine, acum, străinul ăsta spilcuit să îi spună că nu mai seamănă el cu el de acum zece ani!

Măi, să mori tu! Vezi bine. Ai spirit de observaţie. Aşa e, el, cel de acum, nu mai are nimic din el, cel de atunci. Ca şi cum l-a băgat, ăsta de acum, pe ăla de demult, la borcan, la păstrare, în ţintirim... De fapt, cum la păstrare? Ce păstrare... Ar fi fost bine. Doar ieşea de aici şi scotea borcanul cu el, ăla vechi, ca să trăiască. În ţintirim, a fost îngropat. De viu. Când încă respira. Când încă plămânii lui mai aveau aer. Când, încă, viaţa nebună pâlpâia, spasmodic, în pieptul lui. Iar acum... Acum... E doar o umbră palidă a

celui care a fost cândva. Din toate punctele de vedere. Sau, n-o mai fi nici umbră a umbrei lui. A ajuns, şi o ştie, o ruină. A eşuat, când era mai abitir pe val, de stâncile de la mal. Și acum crede că a cârmit bine corabia. Că a făcut ce trebuia. Că n-a greşit. Deși, da, e aici. Şi-ncă o epavă...

Zâmbeşte mai amarnic în sine, se gândeşte că un pic de manipulare nu strică şi găseşte cu cale să-i zică străinului:

– Nenea, mi-ai adus bombonele? Că aşa a zis tanti aia. Că mi-ai adus. Şi ţigări la fel. A zis că mi-ai adus. Că eu am fost cuminte. Şi şefu' a zis că sunt cuminte. Am fost cel mai cuminte, în ultima vreme. Nu am făcut cunoştinţă cu Fanache. M-a dus tanti la leprozerie. Ah, la lăptărie. Mai uit şi eu. Zău, nenea...

– Mda... Uite, ţigări, ciocolată, fructe, fursecuri şi o cutie cu bomboane pentru tine. Şi ţi-am mai adus o carte. M-am interesat, ai voie să primeşti cărţi.

Perplexitatea loveşte în pieptul lui Munteanu. O carte? O carte?!? Cum să-i aducă o carte? Lui? Aici? Carte la balamuc? Cui să-i treacă, vreodată, în vecii vecilor, prin cap să aducă unui aşa zis nebun, o carte?

Înainte, până acum trei ani, când îl hărţuiau şi îl beleau de-a binelea toţi securiştii deghizaţi în doctori şi infirmieri, aveau alte tehnici. Altă tactică. Altă punere în scenă. Îl răstigneau în multe feluri, dar faza asta cu cartea n-a folosit-o nimeni. Hm... Nici... verii ăştia nu mai sunt ce-au fost. Înseamnă că tipul din fața lui e mai deştept decât ceilalţi. Joacă tare. Joacă bine. Joacă aşa cum nu s-a mai jucat în competiţia asta. O carte... Cum o carte? O carte la nebuni. În analele balamucului, de când i s-a turnat fundaţia, nu s-a pomenit aşa ceva! E clar, şi-au amintit iar de el. Zeii şi Dumnezeii şi tartorii l-au părăsit din nou. Ardil Escu e iar în fibrilații. Iar îşi arată măiestria şi talentul şi colţii. Dar, de ce naiba e luat iarăşi în colimator? De ce? N-a mai făcut şi n-a mai zis nimic. Nici măcar, ca să nu-l înregistreze cineva, că ăştia îţi citesc acum şi străfundurile, n-a mai gândit.

Unde-i fisura? Unde-i buba? De la ce i se trage? Straniu. Dar îngrijorător. L-au pus iarăşi pe tapet. Iarăşi! Ce viaţă e asta? Nici câinii maidanezi n-o duc aşa. Ce a iscat tornada asta de stă să se reverse peste el şi să-l facă, mai ceva ca o rafală de ploaie,

ciuciulete? Cum de au scăpat, iar, balaurii nenorociţi din cetatea uitării? Liniştea ultimilor trei ani i-a fost, atât de mult, pâine bună, caldă, coaptă-n vatră... Într-o clipită, s-a ars. S-a făcut scrum. N-a mai rămas nimic din ea. Iar el, iar, ca în atâtea alte dăți, a ajuns exilat pe o margine de margine de lume. Credea că le luase pe toate la rând. Că le ştie pe toate. Că nu i-a scăpat niciuna. Că pe toate a stat şi a zăbovit şi a hălăduit. Însă, pe asta pe care a ajuns acum, pe marginea asta de margine de lume n-a mai fost. N-o ştie. N-a probat-o. Nu i-a luat pulsul. N-a călcat pe marginea asta.

Deci, să se dea în stambă, pe mai departe, şi să se bucure, da, că i-a adus bomboane. Vărul – văr, pe naiba – i-a adus bomboane... Ah, bomboane! Să pară că urlă fericirea în el. Să fie simplu. Să fie nebun. Să îl fraierească pe intrus. Bate din palme, cu darurile între ele, ca un copil, se agită, sare, cântă iar, nici el nu ştie ce, în legea lui.

Străinul se foieşte încurcat. Sau, poate, încordat. Se uită cu ochii lui pătrunzători la tot circul şi zice, aproape, sec:

– Ascultă, Radule... Că nu cred că e cazul să ne mai fandosim și să ne mai formalizăm cu domnul Munteanu în sus şi cu domnul Munteanu în jos. Eu propun să încetăm cu cacialmaua. Să încetezi cu cacialmaua. Nu-mi place şi n-am timp, nici chef, nici deschidere de ea şi pentru ea. Să vorbim ca nişte bărbaţi onești și deștepți, ce ne aflăm. Stai într-un loc, nu mai sări ca o curcă beată!

Dar, Radu Munteanu, la aşa vorbe, pe care, neîndoios, le aude, cu toată chirăiala lui, simte nevoia să facă sărituri şi mai multe, şi mai înalte, şi mai aiuritoare. Şi de oaie beată, nu doar de curcă aghesmuită. Poftim, vărul l-a luat frontal. Direct la ţintă. Fără vreo posibilitate de dat la-ntors, din partea lui. Iadului i s-au spart, naiba ştie de ce, porţile şi toată lava de pucioasă şi smoală s-a pus în mişcare către el. Îl va potopi. Îl va arde. Îl va termina. Dar, pentru că el ştie cu cine are de-a face, va fi cu un pas înaintea duşmanului. Cu cinci secunde, atât, mai deştept. Şi nu se poate, nu se poate, să nu-l păcălească şi să nu-l scoată de pe turnantă pe văru' nevăr! Doar nu e nici el vreun agarici începător. I-a căşunat, din nou, ardilului pe el, dar, dacă el, un biet nebun fără pârghii şi fără ajutor, a reuşit şi altă dată, alte dăţi, de ce să nu creadă că reuşeşte şi acum? Deci, sărituri de orătănii îmbeţite şi priviri capii, de smintit sadea.

Străinul îl priveşte iscoditor, în continuare. Parcă l-a băgat la RMN şi trebuie să vadă ce afecţiune are. Îi zice, încercând să-i prindă şi să-i surprindă privirea bleagă, de bovină aflată la păscut, pe imaşul satului:

– Desigur, nu sunt vărul tău. Te-ai prins tu, deja, de asta. N-are rost s-o luăm pe după vişin, să-i dăm cu hâr, cu mâr, cu d-astea. Sunt subcomisarul de poliţie Cristian Popa de la Inspectoratul Judeţean de Poliţie Prahova. Am redeschis cazul fostului preşedinte al ţării, Ardil Escu. O să fiu sincer şi deschis, cu tine. Sunt aici ca să-ţi cer ajutorul. Şi d-asta, adică. Știu că, acum zece ani, tu ai demarat niște anchete în ceea ce-l privește. Că ai, că aveai, o mulțime de date, de informații, de dovezi care îl incriminau pe mai multe planuri. Unele au ajuns, relatate măiestrit, în ziarul unde lucrai, altele, din cauze obiective, cu siguranţă, nu. Anchetele alea sunt, indubitabil, și cauza care te-a adus la spitalul de nebuni. De la ele ţi se trage. Pe lună să fi stat şi tot te prinzi, om din afară, de asta. Avem și noi, cei de la poliție, o mie de chestii acuzatoare la adresa lui Escu. Ştii la ce mă refer. Dar îmi, ne, lipsesc câteva piese din acest puzzle încâlcit și ticălos. Dacă le punem cap la cap, pe-ale tale și pe-ale noastre, reușim să demascăm mafia și să facem, în sfârșit, dreptate. Desigur, şi ţie, dar nu doar ţie. Băi, Radule, pe cuvânt, m-ai ameţit... Nu mai ţopăi aşa! Lasă naibii dramoleta asta. Ți se pare că eu sunt, așa, cam gorobete? Pafarist într-ale vieţii? Nedat jos din plop, până acuma? Crezător necondiţionat în Moş Crăciun? Nu gust, pe cuvânt, nicio iotă din nebunia ta și din faptul că te porți de parcă ai băut aracet, gaz stricat sau chiar acid sulfuric. Eu nu cred că eşti nebun, aşa cum nu cred că Steaua mai ia anul ăsta campionatul. Nu cred! Şi zic să ne-adunăm şi să vorbim cum se cade. Cu cărţile pe masă, la vedere.

Hopa! Hopa... E, cum ar fi spus cu prietenii, pe vremuri, într-un argou ieftin, grele. Poliție? A intrat poliția pe fir? De ce? Sunt noutăți în cazul lui Ardil Escu? Şi ce treabă are poliţia în cazul fostului preşedinte? Nu altă instituţie a statului, alte insituţii, de fapt, s-ar cuveni să se sesizeze şi să cerceteze? Ce se întâmplă? Care-i dedesubtul? Ce şpil e aici? Ce daraveră se perpeleşte la foc mic? Sau, mai ştii, o fi dat, deja, în clocot... Hmmm... Ce se întâmplă? Ce s-a mai întâmplat, de fapt, în toți anii ăștia, ca să se reia o anchetă?

Ca să se scuture de tot praful lumii un dosar aruncat în arhive sau aiurea. Ca să se demareze o astfel de acţiune. Ce se întâmplă? Care-i poanta? Atunci, acum zece ani, se găsise un procuror să se lege de Ardil Escu. Singurul. Căci, altcineva să-i stea alături, să lupte lângă el, să-i țină hangul, să latre, na, cu el o dată, n-a mai existat şi n-a mai fost. Zicea el, procurorul, că ardilul e corupt, că e băgat într-o mie, la propriu, de matrapazlâcuri, că trebuie, chiar aşa preşedinte cum fusese, să plătească pentru tot şi că, indubitabil, legea e una pentru toți. Dar, cazul s-a închis rapid, cu viteza vântului turbat, probele au fost pierdute, rătăcite, ascunse, procurorul a fost târât în nişte scandaluri din care a reieşit că el era cel pătat, cel corupt, mafiotul şef, apoi a dispărut de pe firmament. Nu s-a mai auzit, cel puţin cât el, ziaristul nenebun, a putut să afle, nimic. Despre Ardil Escu nu s-a mai comentat nimic, în sensul ăsta, niciodată. Cazul, aproape înainte să se deschidă, se închisese. I se pusese, altfel spus, cruce. Salutare şi-un praz verde. Acum, aude că s-a redeschis. Că poliţia a reluat cercetările. Poliţia? De ce e pe fir poliţia? Şi încă aia de la un judeţ, judeţul lui, nu cea din Capitală, cum ar părea mai firesc. Pute. Ceva pute. Ceva nu se leagă. Ceva e putred. Hm... Treaba dracului în casa popii.

Și cine e ăsta de zice că e subcomisar? N-are treabă acasă și la serviciu, de se bagă pe caz? Ce-i trebuie să sune toaca pe aici? I s-a făcut de fâlfâit ieftin de aripi? Îl mănâncă, teoretic vorbind, deocamdată, pielea? Are el forță să zgâlțâie jarul de sub oala lui Ardil Escu, de să iasă, mintenaş, scântei, apoi să se facă prăpăd?

Nu-l cunoaște pe individ. Nu-l știe. Nu l-a văzut în viaţa lui. Și s-a învârtit și el ceva pe la poliție, pe timpuri... Adevărat, pe timpuri. Când era tânăr. Avea doar 35 de ani atunci, ultima dată, când a făcut teren. Când a scris. Când a respirat. Când a trăit. Pe tipul ăsta, și dacă spune drept, nu are de unde să-l știe. E tânăr. Are, în mod cert, după cum arată, până în vârsta lui de atunci. Poate, era prin școli, la momentul acela. Sau, oricum, un fârţângău de ofiţeraş, la început de drum, refugiat prin vreun birou obscur. El, atunci, avea surse printre şefi. Cu şefii vorbea, ţinea legătura, avea relaţii de amiciţie, bea un whisky. Nu cu plebea, cum ar veni, cu ăia de la munca de jos... El era un mare ziarist, respectat, temut, abdulat, era firesc să aibă surse şi prieteni sus puşi, ca el. Mda... Şi la ce i-a folosit? Ca

să cadă mai de sus, atât, ca să-şi rupă şalele şi noada mai abitir...

Acum, zice omul ăsta din faţa lui, se reia o anchetă. Ancheta aia. Taman aia. Aşa a zis. A fost atent. Nu-l înşală auzul. Se reia. Se scarmănă, se zgândără, se fac valuri. Aşa e la o anchetă. Ehei, a naibii fatalitate! Unde ai fost acum zece ani, subcomisare, unde, când un pârlit de ziarist, pe cât de mare, pe atât de zdrobit, făcea valuri cu cercetările şi cu dezvăluirile? Unde ai fost, apoi, toţi zece anii ăştia? Atunci, a tăcut toată lumea. Nimeni n-a mişcat în front. Şi, mai apoi, la fel. Nimeni, nimic! Atunci – şi mai apoi – nu s-a băgat nimeni. Atunci, şi pe urmă, l-au făcut şi pe el să tacă. I-au închis, pur şi simplu, fleanca. Prin băgarea, la propriu, pumnului în mandibulă. Atunci, şi mereu de atunci încoace, i-au lipit, temeinic, gura, scoțându-l, nici mai mult, nici mai puţin, nebun. Lună plină, pentru el, aici, la nebuni, e lesne de-nţeles, n-a mai fost. Doar nori abisali şi întunecaţi. Doar furtuni copleşitoare şi puternice. Doar ceaţă groasă, de s-o tai cu satârul. Şi se iţeşte, acum, din bezna potopitoare, faţa bucălată a lunii pline? Măi, să fie şi să fie... A ajuns tramvaiul lui la ultima staţie? Într-un fel sau altul, trebuie să coboare? Sau, cum se teme el, e totul o înscenare ca să îl facă pe el, ca să îl determine pe el să dea, să spună tot ce n-a dat și n-a spus toți anii aștia? Hm... Cu siguranță, ipoteza din urmă e. Și, la naiba, nici nu mai e ipoteză, de acum. E o certitudine certă, dacă se poate spune astfel. Noroc că procesează repede. Că-i merge mintea, ca unsă. Ca să nu zică brici. Cu deprinderea asta de a gândi situații, de a analiza, de a rostui tot în minte, repede, temeinic, calculat, s-a ales de la ziar. A învățat, cu destul exercițiu, să pareze, să ascundă, să disimuleze, să joace, să intre în roluri. Dar şi să respire în voie – ori să plângă, după caz – pe dinăuntru, în rărunchii lui, nu pe dinafară, nu la vedere. Nu în ochii celorlalţi. Ascuns. În adâncuri. Săpat şi încrustat în piatra sufletului. Căci, deşi nu a crezut, acum sufletul îi e din piatră, rudimentar şi, în mare, fără empatie. Da, dar procesează repede. E bine. Măcar atât! Căci, în rest... Ziarul i-a distrus viața. L-a năruit pentru totdeauna. L-a aruncat, iată, aici. În iad. În balamuc. Între cele două se poate pune, fără urmă de greşeală, semnul egal. Da, ziarul i-a luat tot, tot, tot. Nu i-a lăsat nimic. Nici pe el nu i l-a lăsat lui. Fără urmă de tăgadă, asta. I-a scuipat, în mod oribil şi crâncen, în cafeaua aromată. Şi ce cafea bună, delicioasă, fină, era!

Hm... Un văr. Văr... Şi scândura e colier de perle. Şi anatema apă sfințită, de la taica popa. Şi Zgaiba e regina Angliei. Însă, el e musai să pună mâna pe furci, topoare, ciocane, sape, lopeți, coase. Pe orice! Nu neapărat ca să dea el primul. Că n-o prea face. N-o mai face. Dar, la caz de nevoie şi de trebuință, să se apere. Căci, vorba aia, cu-o încercare şi cu-o apărare tot omul e dator.

– Nenea, se strâmbă Radu Munteanu, chiar dacă fusese admonestat că nu e cazul să continue circul, am băut azi trei sute și ceva de cafele. Îți dai seama? Și n-am avut țigări, că ai venit aşa de târziu... Foarte, foarte târziu. Deci, te spun... Te spun... Uite, m-am rătăcit. M-am întunecat, nenea. În mine s-a făcut întuneric. Nu mai pâlpâie opaiţul. Feştila s-a aburit şi s-a stins. M-am supărat pe tine, nenea...

Și, ca spectacolul să fie deplin – aşa a observat că fac nebunii nebuni – fostul ziarist pune pe tapet niște lacrimi de crocodil. Chiar de crocodil, că la el glanda lacrimară nu suferă. Și pe astea le exersase îndelung. Se chinuise, se scremuse, se strofocase, îşi impusese, dacă o cere situaţia, să le verse. Văzuse cum fac nebunii adevărați când sunt în criză, când nu te mai înțelegi cu ei, când sunt pe cale să devină un pericol. Văzuse şi analizase multe situaţii. Decantase şi înţelesese. Era un netulburat printre mulţi tulburaţi şi a fost simplu să facă asta. Să priceapă, adică. A fost mai dificil cu punerea în scenă. Aici, nu i-a ieşit din prima. Nici din multe alte încercări. S-a văitat şi s-a aolit şi s-a canonit destul, până a reuşit să joace de nota zece. Şi, da, e zece, ştie asta, fără să fie acuzat de lipsă de modestie. A exersat. A repetat. A umbrit bine lumina difuză. I-a dus, clipă de clipă, de nas, pe toți. Acum, tot ce voia el, era să scape. Şi de data asta. Să plece bărbatul ăsta care zice că e polițist şi face săpături în cazul lui Ardil Escu, iar el să se aşeze, tăcut, în gândurile lui. Nu mai poate să aşeze, la ce balamuc e în el, gândurile în el, trebuie să se aşeze, deşi, poate, e straniu, el în gânduri. Ele sunt prea multe – şi atât de grele şi de apăsătoare – iar el e prea singur. Atât de cumplit de singur. Cazanul cu smoală nu s-a vărsat de tot. Piesa trebuie să curgă pe mai departe. Conform scenariului de moment. Mizează pe faptul că a mai făcut aşa. Că e – a învăţat să fie – un actor bun, care se adaptează, care ia din mers rolul, care

îl duce bine la capăt. Aşa că, orăcăiala continuă, deși subcomisarul dă să-l liniștească:

– Stai, stai liniștit, frate... E ok totul. Acum, ai țigări. Ți-am adus.

– Acum, nu mai vreau. Când am vrut, nu am avut. Nu mi-ai dat, când am vrut. Acum vreau să mă învârtesc. Na, uite aşa. Să fac piruiete. Acum... Nu-mi mai trebuie ţigările tale. Ce să mai fac cu ele? Când am băut cafeaua, trei sute şi ceva de cafele, na, n-am avut. De ce mă bați? De ce dai în mine? Ajutor! Mă bate. Vărul meu mă bate. Ajutor... Mă bate rău.

Subcomisarul Cristi Popa privește confuz, aproape buimac, întreaga scenă. Omul din faţa lui s-a declanșat, dintr-o dată, cu lacrimile și cu sughiţurile şi cu bătaia. Că, întâi, cânta. Lălăia ceva, mă rog. Și el nu i-a făcut nimic. Nici nu l-a atins. N-ar face-o, oricum, niciodată, cu nimeni, cu atât mai puţin cu un om despre care ştie că poate să zgârie, să curenteze, să deraiaze de pe şine, iar şi iar, din cauză că se simte încolţit, nesigur şi în primejdie. Hm... Ce se întâmplă aici? Joacă un rol fostul ziarist sau chiar e nebun? S-a scrântit de-a binelea, de când îl țin ăștia, aici? S-a țicnit, fără putință de revenire, de când umblă din balamuc în balamuc? A înnebunit, la propriu? Doamne, ce situaţie... Înnebuneşti, categoric, dacă te bagă puterea la ospiciu şi te ţine zece ani aici. Dacă nu te lasă, neam, să pleci, în legea ta. Dacă te tratează ca pe un ţăcănit total. Cum naiba să mai scapi, printre toţi săriţii din ospiciu şi inoculându-ţi-se că eşti sărit şi tu, fără să te betegeşti, temeinic, la devlă. Dar, nu. Nu, omul ăsta nu poate fi cu țigla spartă pe casă. Nu într-atât pe cât vrea el să arate şi să demonstreze. Ba, chiar deloc nu pare să-i plouă la mansardă. Face cumpăna şi şpagatul excelent. Merită firitiseli şi strângeri de mâini pentru asta. Nu e, categoric, nebun. I-a citit, înainte să vină aici și să încerce să vorbească, iată, cu el, toate articolele, toate editorialele, toate reportajele, toate anchetele. Trebuia să ştie cu cine vorbeşte, cu cine ar putea, fie şi teoretic, să aibă de-a face. Să-şi facă o idee despre om. Dar şi căuta informaţii revelatoare, pentru noua lor anchetă. Era un tip deștept ziaristul. Avea nerv. Avea vervă. Avea frază. Avea verb. Scria corect. Părea onest. Era, aşa reieşea din tot ce scrisese, plin de curaj şi de zvâc. Şi acum? Poate să fie nebun? Chiar a înnebunit de când îl tot hărțuiesc

ăștia? Ochiul lui de poliţist, dar mai ales intuiţia, urlă altceva.

– M-a bătut, strigă din rărunchi Munteanu, m-a bătut. Îl spun la mama. Îl spun. Hă, hă... M-a bătut. M-a bătut rău. M-a bătut mult. M-a bătut. Hă, hă, hă...

Zgaiba, auzind zarvă, vine degrabă, de unde aştepta ca uliul să prindă puiul de găină, să liniștească spiritele.

– Nu s-a întâmplat nimic, pare că se scuză polițistul, nu s-a întâmplat nimic.

– Știu, domnu', ştiu că nu s-a întâmplat nimica. Că doar nu-l luaţ' la bătaie dumneafoastră. Care s'teți aşa domn. E, şi ce domn! Dar, aşa face el... Ce să-i ceri? Ce să vrei de al el? E cu minţili rătăcite. Să avem îngăduinţă. Noi, aici, la spital, numai asta facem. Avem îngăduinţă. Ne purtăm cu ei ca c-un ou. Pă cuvânt. Este şi ei nebuni, ce să facem... Asta e. Da', e pe picioarele lui, domnu', văru' dumneafoastră. Ascultaţi-mă pă mine. E mai bine să fie nebun, dăcât legumă. Umblă, doarme, mănâncă singur. Cârâie, tot aşa, singur. Ce, era mai bine să fie bostan? Să nu poată să bage dumicat de ciorbă în guriţă? Îl duc în cameră acu', să se liniştească.

– Ok. Nu-i problemă asta. O să mai vin.

– Da? Să mai veniţi, domnu' văr. Eu sunt dă servici mai mult ziua, dă dimineaţă până seara. La opt, limbă-n limbă cu Bucureştiu', că eu nu întârzii, sunt acia. Io ceas sunt, spirt, zău. Şi mai devreme vin, dacă ziceţ'. Aurelia mă cheamă. Să întrebaţi dă mine, da, când mai veniţi? Nu mai e alta Aurelia în spital. Io am mare grijă dă văru' dumneavoastră. Mereu am grijă dă el. Prin grija mea, domnu' văr, nu-i lipseşte nimicuţa. Ca o mamă sunt pentru el. Ca o verişoară. Ca un neam bun, ce mai... Îl apăr mereu, dă lumea rea, îi dau ce-i mai bun de păpică, nu-l las fără medicamente. Când o fi mai bine, vă spune el, să vedeţ'. Dacă e, vă dau şi telefonul, domnu' văr. Vă ajut, să ştiţi. Cu vărul...

Ziaristul râde, pentru prima dată, cu toată gura. Din inimă. Nu că Zgaiba îi dă vărului telefonul, la propriu, cum a zis. Că nu i-l dă. Are nevoie de el. Se oferea, proasta, să îi dea numărul de telefon. Nu că minte cu neruşinare în privinţa implicării ei în viaţa lui. Numai mâncare şi medicamente, da, a văzut de la ea. Nu că vorbeşte ca-n fund, sau cu fundul, să nu zică altfel. Dar Zgaiba – nici nu ştia, deşi e aici de multă vreme, că o cheamă Aurelia – se dă la

subcomisar. Dar-ar dracii! Matracucii de colhoz i-au fugit ochii la el. L-a plăcut. Înalt, chipeş, bine făcut, bine îmbrăcat, cu vorbele la el. Cum naiba, vorba reclamei de la televizor, în fața căruia, că vor, că nu vor, îi priponeşte, adesea, conducerea balamucului, să nu-ţi placă? Ha, ha, ha... În Zgaiba urlă hormonii. Şi ce mai urlă! De multă vreme, de când o ştie, îi ia seama şi se miră de ea. De toate ale ei. Care sunt anapoda de cum sunt la alte femei. La femeile normale. E păroasă şi când se epilează. În loc de unghii, are copite. Freza îi e, mai tot timpul, electrocutată, de parcă a băgat degeţelele cât cârnaţii de la cantină în priză. Deşi, se spală rar pe cap şi-ar trebui să i se mai aşeze cosiţele sinelii. Are vocea de joagăr, deşi ea crede că e primadonă. Nu are forme, nu are nimic frumos, e masculină şi anapoda. Ba, e chiar boccie de-a binelea. Şi bate nebunii, ca o ordonanţă proastă. E mică, dar vorbeşte gros şi înţepat. Iar mâinile îi sunt mari, palmele lătăreţe. Mă rog, ea se crede, din toate punctele de vedere, fatală. Aşteaptă contracte de la Hollywood, pentru rolul principal de divă. Cu siguranţă, nimeni nu o pipăie, în afara ăstora de la aşezământul de nebuni. Că, doar, de aia îl bagă pe el – şi pe alţii – la lăptărie. Că nu e nimeni în lume să-i aprecieze, de bună voie şi nesilit de nimeni, nurii.

Dar, da. Îl are pe vino-ncoace poliţistul. E un tip bine, bine. Poliţistul... Sau ce-o fi el. Că văr nu-i. Cu siguranţă, a avut şi are alături cele mai frumoase şi cele mai bune femei. Indiscutabil asta. Şi, hop şi Zgaiba noastră se bagă în ciorbă cu el. Dar chestia asta cu ancheta – mintea îi selectează iar focul ei – sună ca nuca în perete. Nu se leagă. Nu se pupă. Nu e din filmul ăsta. E, clar, mânărie. E făcătură. E punere în scenă. De unde şi până unde să se deschidă acum, iar, un caz? Vechi de zece ani... Pe care s-a aşternut praful, pe care s-au aşezat pânzele de păianjen, pe care l-a uitat şi vremea. De ce acum? De ce? E el la balamuc de atâta amar de timp, dar mintea nu, nu i-a mierlit-o de tot. Mai sticleşte, din când în când. Mai are licăririle de odinioară. Doar s-o seteze pe o chestiune şi, uite, o rezolvă. Da, e făcătură. Nu există, în fapt, nici mama anchetei, darmite ancheta. Cert! Dar de ce şi-a trimis Ardil Escu iar locotenentul? Cum să-şi mai amintească de el, după zece ani?!? Asta n-o pricepe şi pace.

Iar Zgaiba e dilie. Fără doar şi poate! L-a luat în bătaia puştii

pe subcomisar. N-are gusturi proaste. I s-o trage şi ei, de la ceva, cu căşunatul pe bărbaţi, ca boala pe omul sănătos. Că n-o fi făcut-o mamă-sa aşa. O fi fost şi ea normală. Cine ştie ce tumult robust, de-a binelea, o fi lovit-o, la vreun moment dat. Că nu s-o fi născut, aşa, cu mucii-n freză şi pe piept – pe lăptărie, ca să vorbim cum spune protagonista – ca toanta. Cine ştie ce tren, că aşa e-n viaţa asta, o fi buşit-o, şi pe Zgaiba, de nu s-a văzut. Toată compasiunea. Însă, cu vărul, chiar nevăr fiind el, să stea în banca ei.

Şi Munteanu se apleacă, nu ştie de ce, spre poliţistul contrariat şi-i susură, hohotind, la ureche:

– Vere, nu te ambala cu asta. E curviştină mare. Se jughineşte cu toţi...

Cristi Popa îl priveşte la fel de atent ca pe parcursul întregii vizite şi, o clipă, nu ştie ce să creadă. Acum, ziaristul pare că vorbeşte lucid. Coerent. În deplină cunoştinţă de cauză. De ce îl atenţionează în privinţa infirmierei? De ce îi spune, deşi ştie că nu-i e văr, astfel, în prezenţa femeii ăsteia? De ce a schimbat, dintr-o dată, macazul? Nu, omul ăsta nu e nebun. Nu poate să fie! Nu are una sau mai multe doage sărite. E zdravăn, ca el, la toată mansarda. Nu îl poate înşela flerul lui de poliţist hârşit într-ale vieţii și într-ale meseriei. Acum, uite, nu mai plânge, râde. Şi privirile nu-i mai sunt tulburi, ca după beţie cu cârmâz. Dar, asta nu poate să însemne decât că e teribil de speriat. Nu toţi teii înfloriţi ajung ceai, în ibric. Şi nu toată varza acră sarmale. Ce vrea, oare, să spună autorul?

– Am bombonici, sare nebunul într-un picior, parcă intuind gândurile lui Cristi Popa, am bombonici...

Privirea subcomisarului e şoimească. Iar mintea îi face şi desface, grabnic, corelaţii. Jucăm în prima ligă, nu la matineu, pare a-i încolţi o sămânţă de gând. Poate că, totuşi, nu venim cu bani de acasă. Zgaiba, care nu-nţelege nimic, îşi drege vocea în apropiere:

– Hei, domnu' văr, să mai veniţ'! Vă aştept. Vă aşteptăm.

– Cu siguranţă voi mai veni!

Iar nebunul, cu privire de cleştar netulburat de flăcări ori de urgii, înainte să plece cu Zgaiba, zice:

– Dă-mi cartea. Ai zis că mi-ai adus o carte...

– Aşa e. Ţi-am adus o carte. E Zbor deasupra unui cuib de

cuci de Ken Kesey. Poate ai mai citit-o. Poate o ştii. Poate îţi prinde bine s-o citeşti, dacă nu ai citit-o. Soţia mea, Cătălina, a ales-o şi ţi-a trimis-o... Uite-o.

– Cătălina, soţia ta... Am înţeles. E însurat văru', bre...

Ultima parte a frazei, Radu Munteanu o rostise pentru Zgaiba. Să bage, naibii, la cap. Omul e însurat. Cu ei, cireada din spitalul de nebuni, poate să facă ce o duce deavla. Că-i stau şi-i sunt, din păcate, la dispoziţie. O pipăie, o smotocesc... Mă rog, ce pot să pipăie şi ei. Că Zgaiba nu prea are ce da la pipăit. Ori că e vreo bubă, ori sânii ei, tot un drac. Dar, îi e şi ei bine, le e şi lor. Deşi, o ştie toată lumea, mai toţi nebunii încing, pe unde pot, cu cine pot, câte un sex, ca să se mai liniştească hormonii. Nu stau în sânii scofâlciţi, ca obrajii lui, picaţi în neant, din cauza lipsei dinţilor, Zgaibei. Însă, cu cineva din exterior, că e sau nu poliţist, că e sau nu văr, e mai bine să nu se întindă scârba asta de infirmieră la peltea. Pirpiria asta mai trebuie să-şi cunoască şi lungul nasului şi să nu hărţuiască pe nimeni.

O carte... Hm... De când n-a mai văzut el una? De când n-a mai ţinut una între palme? De când nu i-a mai simţit mirosul? De citit, nici nu se mai pune problema. Ăsta dar, sau ce-o fi, de la vărul. Bine, Doamne sfinte, că nu i-a adus o carte de-a lui Coelho.

În faţa spitalului de nebuni, subcomisarul se urcă îngândurat în maşina parcată mai într-o parte, nu chiar în faţa porţii, lângă maşinile angajaţilor.

– Deci, cum a fost, şefu'? – îl întreabă de îndată tânărul care aştepta cuminte pe scaunul mortului. Deci, e ţăcănit pe bune?

– Cum a fost? Nu ştiu. Nu ştiu ce să zic. Aiurea a fost tot, măi, Ţeapă. Cred că a fost cam aiurea.

– Deci, nu mi-ai zis, şefu'. E deranjat la acoperiş, aşa cum se spune?

– Nu, nu cred că e avariat la mansardă mai mult decât suntem noi, amândoi. A mimat că-i cu minţile prin porumb, a jucat o scenetă, s-a dat un pic în stambă, dar eu afirm cu tărie că toate încercările lui disperate de a mă convinge că e capiu, au fost doar nişte bâlbe lamentabile. Petarde fâsâite, cum ar veni. A vrut să stârpească orice urmă de luciditate din el şi, după mine, a eşuat. Însă, am vaga senzaţie că omul e teribil de speriat. E terminat, din

păcate, psihic. Şi nu numai. E şi de-nţeles, de altfel. Nu-ţi dai seama că zace de zece ani prin astfel de aşezăminte? E al naibii de îngrozitor să fii închis la nebuni, fără să fii nebun. Fără să ai probleme ca toţi, ceilalţi. Să le vezi tuturor chinul, spasmele, dileala şi să te încarci cu ele, toate. Ca şi cum ar fi ale tale. Să nu dai cu ochii de niciun om nedilit, ca tine. Să fii doar o insulă în mijlocul oceanului, la care, din păcate, nu ajunge nicio ambarcaţiune. Tipul şi povestea lui, nespusă, doar ghicită şi presupusă în urma dovezilor, m-au impresionat. Zică bocitoarele din cor ce-or zice, vreau, cum, necum, să-l ajutăm. Suntem, pentru asta, precauţi ca nişte hoţi şi isteţi ca nişte olimpici la mate. Ardil Escu are în plasa lui un peşte, despre care bănuiesc că ar fi mare. Nu de tălâmb l-o ţine în plasa asta de atâţia ani. Şi dacă ar fi plevuşcă sau hamsii, tot trebuie să găurim plasa şi să scoatem peştele. Ţeapă, ordin de zi pe unitate: trebuie să aflăm mai multe despre familia lui. Omul a fost căsătorit, avea nevastă, tot ziaristă şi ea, avea o fetiţă de nouă ani, când au început să-l distrugă, avea părinţi. Trebuie să vedem exact ce s-a ales de tot. Am aşa, o impresie, că doar prin ai lui putem ajunge la el. Numai cu cineva apropiat îl putem convinge să ne furnizeze datele care nouă, încă, ne lipsesc. Aşa îmi vine în cap, acum. Că familia are un cuvânt important de spus.

– Şefu', deci mă ocup. Dorm şi cu poza lui sub pernă, dacă trebuie. O bunghim, deci. Dar, ce ne facem, deci, cu bulangiul de Ardil Escu? Mie mi-e cam frică, deci.

– Du-te la vreo descântătoare, să-ţi facă o incantaţie şi să pună frica pe fugă. Să nu te scapi, Doamne sfinte, pe tine, de atâta frică. În ultima vreme, Ţeapă, dacă nu eşti beat, eşti înfricoşat. Şi dacă nu eşti nici una, nici alta, eşti, ca madamele de la butic, pe facebook, zi şi noapte. Faci şedinţe pe facebook, faci conferinţe, faci casting la gagici. Vorbim despre astea, să nu crezi că lăsăm lucrurile aşa. Ştii vorba aia, şi dacă n-o ştii, e tot aia: râdem, glumim, dar nu părăsim incinta. Dacă aura ţi s-a întunecat şi vibraţia ţi-a scăzut, vorbim cu Mercur să te rezolve. Să facă el ce-o face, dar să nu mai molfăi la cuvinte şi acţiuni ca un papă lapte ce eşti, în vremea din urmă.

– Hai, şefu', deci, ce dracu'? N-am făcut nimic rău, deci. Să-mi moară mie antena de bulgari. Am fost, deci, un pic mai vesel,

mai trist, mai după caz şi după situaţie. Deci, nu se consideră că m-am ramolit din atâta. Deci...

– Deci, las-o jos, acum, că măcăne şi n-am chef de cicăleală maximă, cum meriţi, la adresa ta. E suficient să-ţi bagi minţile în scăfârlie, înainte să mi se urce mie sângele în şi la cap, din cauza ta. În lume şi-n viaţă sunt lucruri mult mai grave, decât reşaparea devlei tale rătăcite. Care, sincer, nu ştiu dacă se mai face bine, fără să pună ai tăi mâna pe-o beldie, dacă nu pe-un baros. Brrrr... Zece ani la nebuni, Ţeapă! Dar fără să fii mai nebun decât toţi oamenii zdraveni din lume. Zece ani la nebuni! Nu o lună. Nu două. Nu nouă. Nu, hai, un an, doi. Zece! Zece ani! S-au pornit rău pe el, după câte se vede. Şi nu le-a mai trecut. Îl ţin de zece ani la nebuni. E îngrozitor. Nici nu ştiu dacă sunt mai mâhnit de situaţia asta, sau mai furios, sau mai îndurerat. Oricum, sunt bulversat. Sunt încremenit. Sunt înmărmurit. Să stai zece ani la nebuni, fără să fii nebun! Aici e mai rău ca la pârnaie. O iei razna, de-a binelea. Înnebuneşti la propriu. Mare nemernic magraonul de Ardil Escu, Ţeapă, mare nenorocit... I-a furat tipului viaţa. L-a distrus. L-a scos din lume. I-a căsăpit destinul. Şi tot ce avea şi ce făcea şi el, ca un om! Vreau să aud, cât se poate de curând, zăngănit de cătuşe. Zece ani, Ţeapă! La nebuni. Zeeece ani! Îţi dai seama? E crunt. E teribil. E îngrozitor! E de ferească Dumnezeu! Am văzut multe, la viaţa mea. Că nu sunt şi nu mă dau fată mare. Am auzit şi mai multe. Dar zece ani printre nebuni, fără să fii nebun?!? Doar ca să ţi se închidă gura? Doar ca să taci? Doar ca să nu mai ai dreptul la liberă exprimare? Doar ca să-ţi anihileze peniţa? Wow, Ţeapă... Ia pune-te în situaţia asta! Zece ani, fără fete, fără alcool, fără barbut, fără facebook, fără familie, fără interlopi, fără fotbal, fără floricele, fără pariuri, fără nimic... FĂRĂ NIMIC! Mă ia cu furtuni năpraznice, Ţeapă, nu cu friguri răzleţe! Astăzi, trebuie să-i duc flori Cătălinei. Pur şi simplu. Uite aşa!

.....

NUUUUUUUUUUU! Nu se poate! Chiar nu se poate! Vai, Doamne! Ptiu, drace! Cum a putut să uite? Cum a putut să fie atât de cretin? Cum a ajuns să fie într-atât de cu minţile împrăştiate, pe caldarâm? Pe ce pământ trăieşte în ultima vreme? Nu se poate!

Şi, totuşi, se poate. Evidenţa arată clar că se poate! Deşi, de

neimaginat şi de necrezut, se poate! A uitat, pur şi simplu! A uitat, ca un imens dobitoc ce e! Cum să uiţi aşa ceva? Cum să uite el aşa ceva? Niciodată, înainte de beleaua asta în care a intrat, n-ar fi uitat. Mai ales o chestie de aşa importanţă. Îi vine să-şi dea palme. Dar palmele sunt prea puţin pentru ce merită el. Şi dacă se dă cu capul de toţi pereţii caselor de pe strada lui – le ia la rând, una câte una – tot nu e suficient. Cum să uiţi una ca asta? Cum... Mâine, poimâine, în ritmul ăsta, uită şi cum îl cheamă, uită şi unde stă, uită şi când s-a născut. Ahhh... Fi-i-ar capul şi minţile să-i fie! Băbăiatule, ce meriţi tu, ce meriţi... Pe roată, în piaţa publică, să fie tras, şi tot mai rămâne loc pentru pedepse. Doamne, să uiţi aşa ceva? Să nu-ţi treacă nicio secundă prin devlă? Să nu-ţi aminteşti o clipă că ai de făcut o treabă aşa de importantă? O ia razna şi el, ca ăia de la balamucul de unde a plecat?

Nu, n-o ia razna. Încă! Mai are ţiglele pe casă. N-a venit taifunul asupra lor. La examenul psihologic efectuat acum câteva zile, n-au remarcat ăia nimic în neregulă. Au zis, confirmat, parafat că e cu minţile la purtător. Şi crede şi el că e aşa. Ar fi fost primul care ar fi simţit glodurile arăturii, sub tălpi, dacă ar fi deraiat aici. Numai că, din cauza stresului care se coboară tot mai mult, ca o ceaţă grea, asupra lui, a ajuns în situaţia penibilă să uite, să nu-şi mai dea seama că are de făcut o treabă atât de importantă. Chiar dacă a uitat, e foarte importantă. Canalia perfectă Ardil Escu ăsta! Perfectă! Loveşte atât de mult şi-n atât de multe feluri! Şi acum, pe el, cu uitarea asta, tot nemernicul ăsta l-a pocnit. Nu şi-ar fi imaginat. Niciodată! Că poate, el poate să uite aşa ceva!

Abia adineauri, când să coboare din maşină cu snopul de trandafiri – pesemne, inconştient, cu cât sunt mai mari păcatele, cu atât simt bărbaţii să fie mai mare buchetul de flori pe care-l oferă femeilor de lângă ei – i-a trecut prin cap să se uite în torpedo. Pur şi simplu. Fără niciun îndemn sau gând. Fără să-şi fi amintit nici în clipa aceea. Din obişnuinţă, poate, sau, şi mai probabil, din întâmplare. Şi, când a deschis, a înmărmurit. L-a luat ameţeala. L-au trecut, brusc, toate sudorile din lume. S-a sfârşit, ca muşcata fără apă, la vreme de caniculă. Avea acolo biletele de avion pentru Roma şi factura de la hotelul unde urma să se cazeze, azi, la prânz, cu Cătălina. Pfuuuuaaa! Da, a vrut, a ţinut morţiş, s-a dat cu fundul de

asfalt ca să-i facă surpriza asta. Să plece amândoi, pentru trei zile, în oraşul iubirii. Să se plimbe, să se ducă la Fontana di Trevi, să viziteze Colosseumul, să vadă Capitoliul, să ajungă şi la Vatican... Mă rog, astea puteau să fie sau să nu fie. Dacă ajungi acolo, la Roma, unde nu te duci zilnic, cu naveta de 5.30, e păcat să nu le vezi. Dar, puteau la fel de bine, dacă nu voiau, dacă nu simţeau, dacă le era să fie unul cu altul şi atât, să nu viziteze nimic. Să nu se ducă nicăieri. Să nu se mişte din camera de hotel. Era suficient ca ei doi să evadeze din toată lumea asta nebună, din tot cotidianul ăsta stresant, din întreg cenuşiul ăsta care le tot guvernează destinul în vremea din urmă.

Şi astea toate, numai din cauza lui sunt. Clar! Numai el le-a adus în casa lor, numai el le-a vârât în viaţa lor! Şi, când a vrut să dreagă busuiocul, când a vrut să-şi spele păcatele, când a vrut să facă un gest romantic, când a vrut să se poarte ca un om, ca un bărbat care-şi iubeşte şi-şi apreciază nevasta, care o pune mai presus de orice, poftim ce l-a mai dres şi şi-a mai spălat şi a mai făcut!

Cum să uiţi, frate, că ai bilete de avion şi de cazare la Roma? Cum? Cât de tâmpit să fii? Cât de dus cu pluta pe Bistriţa-n sus? Dacă spune cuiva, îl râd şi curcile bete, care dorm în lemne. Cum să nu-ţi aminteşti nimic, de parcă te-a lovit cea mai cruntă amnezie şi eşti total în blanc? Mai ales că, ieri, nu mai departe de ieri, şi-a amintit de biletele astea şi abia aştepta să vină ziua de azi, ca să-i spună de dimineaţă şi ei că pleacă. Îşi făcuse în cap întreg planul. La prima oră, îi aduce pe-ai lui să stea cu fetiţa. De pus câteva lucruri de schimb pentru cele trei zile, într-un geamantan, se pricepe şi el şi o face discret, fără să vadă şi fără să ştie ea. Desigur, nu-i spune nimic, nimic, Cătălinei. O scoate din casă cu un pretext oarecare. Bunicul trebuie dus la doctor, cumnatele au nevoie de ei pentru vreo chestie, a băgat, nu ştiu, tigăi şi bomfaiere la mall. Un motiv bun, era el în stare să găsească. Doar s-o scoată din casă. Doar s-o vadă urcată în maşină. Că, apoi, nu mai sărea din mers, chiar dacă nu ştia încotro se-ndreaptă. Şi, până la aeroport nu-i spune nimic.

Adevărat. Nu i-a spus nimic. Mut ca pământul a fost! Căci, în cel mai senin mod din lume, el a plecat dimineaţă la serviciu şi, apoi, bună bucată din zi, la balamuc, la Radu Munteanu. S-a dus

dracului avionul. N-a dat nimeni cu vuvuzeaua după el. Să ia alte bilete şi să plece mâine? Să se ducă, totuşi, deşi a pierdut o grămadă de timp? O găsi bilete? Ia să dea o căutare pe net... Nu. Mâine nu se poate. Are, chiar în crucea zilei, o şedinţă importantă. Desigur, dacă apuca să plece şi ai lui ştiau că e plecat, nu zicea nimeni nimic. Dar el n-a spus nicio vorbă că, uite, vrea să plece mâine şi să nu fie prezent acolo, la şedinţă. Şi e şedinţă importantă, despre puriul de Ardil. Se dezbat problemele, se analizează situaţia de fond, se iau decizii, se face bilanţul datelor obţinute. Trebuie să fie şi el de faţă. Nu se poate fără el. Are un rol serios acolo, că nu poate să zică decisiv, de-a dreptul. Deci, e musai să fie prezent. Da, dacă era plecat, era plecat şi gata. Îl înştiinţau când se întorcea. Nu apăruse şedinţa asta înainte, când a luat biletele. Unul din procurori a solicitat-o chiar azi. Dar...

Stă cu ochii ţintă pe balotul de trandafiri, cumpăraţi special pentru Cătălina. Fără motiv. Doar pentru că l-a impresionat peste poate viaţa şi soarta fostului ziarist. Şi şi-a zis că e cazul să aprecieze ce are, să se bucure de ce are, să încerce să-şi spele păcatele cu implicarea masivă din ultimul timp, în cazul fostului preşedinte, în detrimentul casei, familiei, soţiei, ba şi sufletului lui. Căci, de departe, sufletul lui, dacă el, omul, greşeşte, şi el suferă. Şi îl doare. A încercat, în ultimele luni, de când cu tăvălugul cu ardilul lu' peşte, să fie, cum s-a priceput, atent cu nevasta. Să se ofere să stea cu pitica şi ea să iasă cu prietenele, la un suc, ca fetele, deh, să facă, în toată casa, curat, să gătească vreo mâncare pentru care n-are brevet de bucătar, să vină, ca acum, cu nişte flori acasă. A încercat. Dar, în general, nu prea i-a ieşit. A fost, însă, conştient mereu, că o dă, şi-ncă serios, de gard. Lipseşte mult de acasă, nu vine la ora la care zice că vine şi la care se termină serviciul, stă, dacă e acasă, tot cu dosarele în mână sau pe gânduri, pluteşte prin nori, ca un îngeraş, n-are vreme să se aşeze cu toţii la masă, nu se duce, atât cât ar trebui, cu copilul în parc, îi sună telefonul în crucea nopţii şi o trezeşte şi pe Cătălina care abia s-a culcat, că până atunci a tot plâns fetiţa. Şi tot aşa... Mare noroc că nu l-a băgat, cum ar fi trebuit, ea în şedinţă până acum. Dă dovadă de înţelepciune şi de răbdare. Deocamdată... Şi-l face, astfel, să se simtă şi mai vinovat. Şi, da, s-a străduit de vreo câteva ori să fie bărbatul şi tatăl perfect.

O trimitea special pe ea de acasă, ca să se mai relaxeze un pic, cum îi place şi cum simte ea. Ştia – sau intuia, căci, cum era prea puţin prezent lângă ea, mai uşor cu ştiutul – că e greu, că-i e greu, cu toată casa pe umeri şi cu un copil mic în îngrijire. Că are nevoie să mai facă şi altceva, că trebuie să mai vadă şi altceva, că e necesar să mai respire şi alt aer, dincolo de zidurile casei. Du-te, du-te, îi spunea. Mă descurc eu. Nu ştii ce bărbat supra-ultra-extra-forte ai? Mă descurc. Nu-ţi face griji. Eu pot să fac orice. Cu destul de multă greutate, se lăsa înduplecată. Lua legătura cu niscaiva prietene şi, după un milion de indicaţii, se ducea să se vadă cu respectivele.

Dar, dacă pleca nevasta de acasă, veneau, ca la un semnal, ai lui, ale lui, mai ales, mama şi bunica, la el şi se ofereau să facă ele ce se lăudase că face el. Parcă era un făcut cu femeile astea. Şi, chiar era. Pesemne, spre sigur, Cătălina, neavând pe deplin încredere în calităţile lui de bărbat şi tătic de casă, dădea de veste celorlalte femei din familie, ca să fie cu ochii pe casă, pe copil, pe el. Şi ele, de îndată, începeau cu bibilitul, cu alintatul, cu făcutul tuturor treburilor din casă. De rămânea el ca pămpălăul, fără obiectul muncii. Cum naiba... Se strofocase şi el, se pregătise sufleteşte, se înarmase cu răbdare, studiase, nu chiar în dungă, dar citise cât de cât, ce trebuie să faci când rămâi singur acasă cu un copil mic. Şi, ce să vezi, mama şi bunica îi luau toţi laurii, nu-l lăsau deloc să fie erou. După ce că nu poate să fie mereu, nici când o face dinadins, când se străduieşte atâta, nu poate să fie, că, hodoronc-tronc şi astea două.

Când s-a prins că e aşa, că se dă, adică, pe neve, fără ştirea lui, sfoară-n ţară că rămâne la vatră cu dulceţica, a sunat el din vreme şi le-a spus mamei şi bunicii, de la obraz, să nu cumva să se pomenească la uşă cu ele, că nu le deschide. Ba, dacă ele se încăpăţânează, poate să dea şi drumul câinilor. Să stea pe la casa lor, să-şi vadă, strict, de treaba lor, că el şi prichindica nu le duc dorul şi nu au de gând să fie în compania lor. După o mie de opoziţii – aoleu, cum să stai tu singur cu fata, ce ştii tu să-i faci, cum să te descurci tu? – a reuşit. De zici, a crezut atunci, că e operaţie pe creier să ai grijă de un copil mic. Să nu mai calce niciuna pe aici. Şi n-a mai venit nici mama, nici bunica. Dar, uşor, n-a fost. Nu i-a fost.

Ba, dimpotrivă. Oho, cât de dimpotrivă! Cum să te ţii şi după copil, care e argintul viu şi care vrea un milion de chestii, nemaivorbind despre băgatul permanent în seamă, cum să îl ţii în priză şi în atenţie tot timpul, ca să nu plângă, de să pună câinii din vecini pe sârmă, cum să încerci să faci şi ceva de mâncare, şi pentru copil şi pentru restul familiei, cum să strângi tot în urmă – că peste tot e ca după tătari – şi să fie casa bec, cum să răspunzi la telefon, care sună mult mai mult decât de regulă – numai mama copilului sună de 116 ori în câteva ore – cum, serios, să te duci, când nu mai poţi, până la baie, ca omul... Habar n-are cum reuşeşte Cătălina cu toate şi cum poate să nu se plângă, dar el n-a fost în stare. După vreo două ore, deşi ei îi dădea, candid, asigurări la telefon, că e totul sub control şi nu trebuie să-şi facă griji – cum era aia: dormiţi liniştiţi, FNI are grijă de banii dumneavoastră – era terminat, pierdut, răpus, obosit. De parcă răsturnase, la propriu, pământul cu fundul în sus, pe câteva tarlale de multe, multe hectare.

La un moment dat, n-a mai putut. Cădea din picioare. Îi ieşise sufletul din piept. Nu mai avea vlagă nici să bea o cană cu apă. Aşa că, s-a gândit să cheme ajutoare. Nu, nu ale lui, ai lui, din familie. Fără ăştia! Cătălina trebuie să ştie că s-a descurcat singur, fără implicarea altcuiva, trebuie să fie convinsă că e, şi el, bun la astea. Ca ea. Orice membru al familiei l-ar fi trădat, mintenaş. L-ar fi turnat de îndată. N-ar fi avut milă de orgoliul şi de prestigiul lui de bărbat şi l-ar fi dat în gât, fără vreun regret. Aşa că, l-a sunat pe Ţeapă şi i-a zis să vină urgent. Cod roşu, i-a urlat în telefon. Roşu! ROŞU! Vino, mă, mai repede, că mor aici! Şi Ţeapă, îngrijorat peste poate, a venit. Ca un prieten. Ce e, mă, ce, deci, s-a-ntâmplat, că mi-a sărit inima din piept de frică că a dat, deci, iama ardilu-n tine şi te-a priponit în coşciug. De teamă că a dat, na... Mda, Ţeapă a lăsat tot şi a venit. Dar, cum avea să se dovedească mai târziu niţel, ori cu el, ori fără el, tot dracu' ăla era. Şi mai nepriceput, şi mai îngălat, şi mai vraişte. Pe nimic nu ştia să pună mâna. De nimic nu era bun. Cu nimic nu a fost de ajutor. Mai se încurca şi de el prin picioare. Adică, nu chiar şi nu tot timpul. Că a stat, viteşeşte, cinci minute cu mica, de s-a dus şi el la toaletă. Of! Era să adoarmă acolo, de obosit ce era, dar Ţeapă l-a ridicat grabnic şi urgent, că nu ştie ce să mai facă şi ce să-i mai dea piticaniei, ca să tacă din gură. Şi din gât. Că

ţipa mai tare ca sirenele de la poliţie, de la ambulanţă şi de la pompieri la un loc. Şi nu e decât un nod de copil! Cum poate să urle aşa? De unde are atâta forţă? Cât de puternici îi sunt plămânii? Nici când se enervează şefu' pe el, de cele mai groaznice chestii, nu are diapazonul aşa de ridicat. De ţinut minte, pentru când o vrea şi el să facă şi să aibă un copil. Dacă l-o mai face, la cât urlă teroriştii ăştia mici.

În casă, peste tot, jale. Dar jale! Jale mare! Ei doi – bărbaţi în vână şi în putere, gata să dinamiteze munţii şi pe fostul preşedinte al ţării – erau, de-a dreptul, depăşiţi de situaţie. Torpilaţi de-o piticanie. Învinşi de o mână, la propriu, de om. Făcuţi în sânge de un gândăcel de copil. Terminaţi! După aşa istovire, au nevoie de concediu de odihnă, o lună încheiată. Şi tot nu e sigur că pot să-şi revină pe deplin, după aşa maximă solicitare. Fetiţa era, cu adevărat, o mică prinţesă, care luase în stăpânire tot. Şi Cătălina, acu', acu', trebuia să pice. Şi-aşa soţul ei drag a mai dus-o cu vorba să mai stea un pic, să se mai destindă niţel, că e totul în deplină ordine, să mai bea un suc şi-o cafea cu prietenele ei că, deh, cine ştie când se mai întâlneşte cu ele. Iar ei, au acţionat. Ca să nu dea stăpâna casei peste prăpădul din toate încăperile, s-au gândit, ca nişte mari poliţişti ce sunt, să cheme o firmă de curăţenie să facă oarece şmotru pe aici. Să vină mai mulţi, a zis Ţeapă la telefon, că e treabă multă şi e grabă mare. Tinerii de la firma aia, cu bune intenţii, normal, au făcut casa lună, soare, stele. Au strâns jucăriile şi hainele, au spălat covoarele şi aragazul, au şters, inclusiv, geamurile de la toată casa, operaţiune, care, desigur, nici măcar în planurile imediate ale Cătălinei nu intra la momentul ăla. Că nu stai călare pe geamuri de cinci ori pe săptămână.

Şi, cu cinci minute înainte să apară ea, s-a dat, prin megafon, împrăştierea. Hai, hai, repede, cărelu'! Pas ale' toată lumea! Hai mai repede, că acum intră. Ţeapă, pleacă şi tu... Ia-ţi telefonul, că l-ai uitat la baie. Hai, hai... Dă-le tu banii oamenilor ăstora şi ţi-i dau eu mâine, când vorbim, înapoi!

Casa era bec, de-ţi făceai mustaţa peste tot unde te aşezai. Copilul hrănit, schimbat, aranjat, vesel. Ba, tatăl se putea lăuda, pe lângă toate chestiile astea, la vedere, că mâncase bine şi băuse şi vreo trei pahare cu vin. Desigur, n-a ţinut regia. S-a dovedit a fi fost

un film prost. Cătălina a prins goanga: Hm, ai avut la îndemână o armată, sau, măcar un regiment de oameni să te ajute la toate. Aici e făcută toată treaba profesionist. Nu e mână de amator. Ai trişat!... Ce nevastă nerecunoscătoare am! Se poate? După ce că am muncit ca un rob... Aceste cuvinte ne doare! Dar avea dreptate. Ea.

Drept care, următoarea dată când Cristi a rămas acasă, pe post de de toate, a ştiut că oamenii de la firma de curăţenie trebuie să dea doar de ochii soacrei, pe ici, pe colo, cu produsele lor, în aşa fel încât nici să nu fie miros mult, nici să nu fie ordine deplină. Să fie ceva aşa şi-aşa. Nici prea-prea, nici foarte-foarte. Ca să nu stârnească pizma vecinilor şi nici să n-o facă pe Cătălina să descopere din nou adevărul. Dar, nici dezastrul pe care singur, cu toată bunăvoinţa, nu îl putea gestiona.

Trandafirii de acum, cumpăraţi cu drag pentru ea, sunt minunaţi. Trebuie urgent puşi în apă. Numai că, deocamdată, el nu poate să intre în casă. Nu încă. Biletele de avion şi cel de la hotel stau cuminţi în mâna lui. Numai el se perpeleşte, înciudat. Şi, dacă ar da-o dracului de şedinţă de mâine şi ar pleca la Roma? A plănuit asta. A vrut-o. A ţinut să se realizeze. Greşeala lui a fost că s-a implicat în barca aialaltă mai mult, prea mult, a vâslit din greu acolo şi a băgat la triaj tot planul lui mirobolant.

Ar fi frumos să plece. Vremea e bună, ei se iubesc şi au nevoie să fie amândoi un pic, fără griji şi fără copil şi fără Ardil, unde să se cazeze au, bilete de avion ar putea să găsească pentru seara asta sau pentru mâine dimineaţă. Şi...

Nu. O să se ducă la şedinţă. Ştie despre ea şi trebuie să fie acolo. E suficient de responsabil, de conştiincios, de asumat, ca să facă ce trebuie să facă acum. El nu fuge de pe front. Nu dezertează, la prima rafală de tun. Nu lasă armele şi se ascunde, ca un şobolan, în beci. Nu dă bir cu fugiţii. Nu abandonează. Nu-şi lasă colegii, prietenii, echipa singuri. Să-l prindă pe Ardil Escu şi apoi nu mai uită, nu mai are lapsus-uri, nu mai intră în belele de-astea. Atunci, redevine bărbatul care era, înainte de Ardil Escu. Sau, se reinventează şi se face şi mai bun. Atunci, stă fără nicio grijă cu Cătălina. Atunci se plimbă amândoi cât vor, pe unde le place şi cât îi ţin finanţele. Atunci... Atunci, nu acum. Dacă nu şi-a amintit niciun pic, niciun piculeţ de plecarea asta, înseamnă că nu trebuia să plece.

Înseamnă că e mai bine aşa. Cine ştie ce se putea întâmpla sau chiar se întâmpla, dacă plecau. Cine ştie ce catastrofă sau dezastru au evitat cu uitatul lui de acum. Mai bine să privim lucrurile aşa. Mai bine să nu mai despicăm firul de păr în patru mii. Ok. Ura şi la gară, cum ar veni. Hai în casă, la familie.

Dar, rămâne pe mai departe cu florile şi cu biletele în mână. Oare, nu greşeşte? Acum, dacă tot şi-a amintit, poate că ar trebui să plece. Poate că ar trebui să ia alte bilete de avion, că Roma nu-i chiar colea, de să te duci cu trotineta sau cu roaba, şi să plece. Fără să mai ezite, fără să se mai gândească la altceva. Să plece. Poate... Da, cu siguranţă face o greşală. Pune în balanţă şi uite că nu ştie cum să cântărească. Pe de-o parte, e meseria, profesia, datoria, munca lui. Pe de alta, e ea, femeia pe viaţă a vieţii lui, iubirea lui, viaţa lui. Cum să cântăreşti?

Sublimă, nebună, fabuloasă poveste de dragoste au scris – şi scriu, tot scriu, mult timp de aici încolo, o ştie – ei doi. Ca, în fond, ei doi. Aşa sunt şi ei, când sunt amândoi. Nebuni, fabuloşi, minunaţi, splendizi.

Hm... Cât de îngrozit a fost când a realizat că, aproape fără să ştie, se îndrăgostise de ea, şi încă din prima clipă în care o văzuse! Chiar din prima clipă, fără urmă de dubiu. Pur şi simplu se îndrăgostise, cum n-o mai făcuse niciodată. O păţise cum n-o mai păţise. I se-ntâmplase cum nu i se mai întâmplase. Cum, de altfel, nici nu-şi imagina că el poate s-o păţească ori poate să i se întâmple ori poate să se-ndrăgostească. Poveşti de adormit copiii, aşa credea înainte de ea, despre dragoste şi despre cei îndrăgostiţi. Căci el, până atunci, până la ea, ţinuse volanul bine. Nu putuse fi cârmit, nici la stânga, nici la dreapta, de niciuna dintre femeile care i-au trecut prin viaţă şi prin pat. Le plăcuse pe acele femei, fără îndoială. Fusese atras de ele. Fizic. Le respectase. Şi le dăduse cât putea el să dea atunci. Nu ceruse şi nici nu aşteptase de la ele mai mult decât dăduse el. Era, vorba poetului, nemuritor şi rece. Şi, deodată... A realizat îngrozit că, din dragoste pentru ea, pentru ochii ei verzi, ca mătasea fină, ca smaraldele mirifice, ca marea învolburată, a înnebunit de-a binelea. Nu mai era cum fusese până atunci. Nu mai vorbea cum vorbise. Nu se mai purta cum se purtase. Nu mai gândea cum gândise. Şi era îngrozit că n-a simţit din aceeaşi

clipă primă şi la ea ce simţise la el. Şi era îngrozit că îi trece viaţa şi nu poate s-o aibă alături, lângă el. Şi-i era groază că nu ştie cuvintele potrivite ca să-i spună că, iremediabil, a-nceput s-o iubească. Era îngrozit că înţelesurile fireşti sunt neînţelese. Şi de ne-nţeles. Apoi, s-a-ngrozit când a ştiut cât de fericiţi sunt împreună. Şi cât de nebuni! S-a-ngrozit la gândul că totul, din cine ştie ce cauze stranii, brusc, s-ar putea sfârşi. S-a-ngrozit că-i trec, că le trec clipele şi nu ştie ori nu ştiu să le păstreze. S-a-ngrozit când a înţeles că-şi fură unul altuia zile şi nopţi şi momente. S-a-ngrozit când a-nţeles că el cu ea şi ea cu el sunt una, o singură inimă, o singură minte, o singură viaţă. Pentru totdeauna. Pentru existenţele care au fost şi pentru cele care vin. A fost îngrozit când a ştiut că e frumos, atât de frumos să fie cu ea. A fost îngrozit când a văzut că pentru ea, cu ea, din cauza ei, nu mai are aer, deşi părea să respire. Şi a fost îngrozit, când a realizat că, din cauze obiective, ar putea s-o piardă. La propriu. Şi el, nebun şi nefericit, dar viu, să rămână s-o plângă şi s-o strige şi s-o caute. A fost îngrozit când el a devenit Dumnezeu şi ea păgână. S-a îngrozit când a găsit-o pe ea, rătăcită, în el şi pe el, pierdut, în ea. A fost îngrozit când a constatat că îi e, că îşi sunt, deopotrivă, otravă şi antidot. S-a îngrozit înţelegând că, în timp, în loc să se stingă scânteia aia din prima clipă, e vâlvătaie îngrozitoare. S-a îngrozit la gândul c-ar putea să se pună praful peste ei doi, sau, şi mai rău, să se aleagă praful. A fost îngrozit când a văzut că ea e încă şi mai îngrozită ca el. A fost îngrozit... De atâtea ori a fost îngrozit... E încă şi acum îngrozit.

Mai ales în ultima vreme, de când, de bună voie şi nesilit de nimeni, a ales să se lase din nou îngrozit. La propriul cel mai propriu. Să joci în horă cu Ardil Escu, aproape întotdeauna după cum cântă el, nu e un lucru de care să nu te-ngrozeşti. Căci, muzica ardilului nu e statică, nu e aceeaşi, nu e simplă. Şi n-o ştii mereu. Uneori, nici n-o nimereşti, darmite s-o ştii, darmite s-o simţi, darmite să te pătrundă. Iar paşii horei sunt şi ei, ca muzica, imprevizibili. Nu ştii din prima clipă dacă o iei într-o parte sau într-alta, la dreapta sau la stânga. Nu ştii dacă faci mişcările cele mai potrivite, cele mai indicate, ca ardilul să cânte pe mai departe. Şi nu e nimeni, din afara horei, care să te-nveţe şi care să te ajute să faci paşii care trebuie.

E îngrozit de ce se poate întâmpla cu el, cu ei, atâta timp cât

el e în hora asta. Dar a intrat în horă, s-a prins singur, nu mai poate da înapoi. Căci alte mâini îl ţin strâns, au nevoie de el, ca să ţină ritmul şi pasul, îl încercuie între ele, au încredere în el, parte în horă. Şi el nu poate să iasă, nu poate să-şi desprindă mâinile, nu poate să-i lase baltă pe toţi, căci, indubitabil, strică jocul. Şi mai e îngrozit, pentru că ştie că, dacă Ardil Escu joacă barbut – şi joacă bine, cel mai bine, cel puţin faţă de ei e, de departe, profi – ei nu trebuie să stea cu şahul în braţe şi să încerce să ia regina. Dar, din motive obiective au, în mare parte mâinile legate. Şi e îngrozit şi din cauza asta. Una e să foloseşti, corect, spada şi să fandezi cu graţie ca să te aperi de loviturile celui cu care te duelezi şi, cu totul alta, să scoţi bateria de tancuri ori să scuipi, să pui piedică, să loveşti mârlăneşte prin spate. Sau, să le faci pe toate. Floreta nu învinge – şi nu atinge – hidra fioroasă. Numai... Numai floreta să fie otrăvită. Dar e-ngrozit şi pentru că nu ştie cât de eficientă e otrava aia.

De aia, acum, nu e cazul să plece la Roma. Deşi şi-a amintit, târzior, e adevărat, dar şi-a amintit, de bilete şi de plecare. Mai ţinem pasul cu hora. Mai dansăm în hora asta. Mai respectăm ritmul. Mai luăm nişte lecţii de barbut. Mai ne facem mâna. Mai testăm, vedem cum, veninul ăla. Mai încolo, o fi ce-o mai fi...

Frumoşi trandafirii ăştia. Normal. Doar sunt pentru o femeie frumoasă. Cea mai frumoasă. Şi, nu, nu mai trebuie să fie îngrozit de nimic. Ei doi, Cătălina şi el, scriu pe mai departe, cu sau fără drumul la Roma, povestea lor. Cea mai frumoasă, cea mai splendidă, cea mai deosebită poveste de dragoste care se poate scrie. De acum şi din toate timpurile. Scriu, da, fără oprire, căci au cerneală suficientă. Nu se ştie din ce cauze, în timp, au făcut stoc. Au avut grijă, fără să încalce legea, să facă excedent. Şi nici paginile pe care să aştearnă ce scriu, nu le lipsesc. Desigur, ca să scrie bine şi cum trebuie, au şi inspiraţie. Şi scriu... Scriu... După ce-l vor băga pe Ardil Escu la temniţă, unde îi e locul, vor scrie şi mai bine. Şi mai mult. Şi mai frumos. Inclusiv nişte pagini din oraşul iubirii.

.....

Cătălina, soţia mea, a ales şi ţi-a trimis cartea... I-au rămas în vârful creierului vorbele astea. Nu suspendate. Nu agăţate. Nu lipite. Ci, adânc şi profund implântate printre nervurile cerebelului.

A luat pastila dată de asistentă – mă rog, vorba vine că a luat-o, căci, de când s-a deşteptat şi a înţeles că, ori urlă maidanezul la lună, ori el că nu-i nebun, tot una e, a schimbat stratagema şi nu mai înghite nimic, iar de injecții se ferește, mai ceva ca dracul de tămâie; de astea ai parte, dacă nu te liniștești cu pastilele – a fost la masă, a pozat în băiatul cuminte care ascultă lecţiile de pictură, a flencănit un pic cu Zgaiba, care e deja în figuri la gândul că vărul revine la ospiciu pentru ea, stă, iată, de clipe bune lângă piersicul nins cu flori, şi cuvintele acelea sunt tot acolo, în craterul minţii sale. Înşurubate puternic. Băgate afund. Cătălina, soţia mea... Cătălina, soţia mea...

De ce a făcut poliţistul, vărul, deh, precizarea asta? Nu se cerea, nu se impunea, nu era nevoie de ea. A venit, pur şi simplu. Cătălina, soţia mea... De regulă, când eşti angrenat în războaie de astea, de care pe care, nu se fac astfel de precizări. Nu e bine ca duşmanul tău să ştie, să aibă în mână aşa detalii, ca numele soţiei, adresă, număr de telefon, date despre copii sau despre părinţi. Nu trebuie să fii vulnerabil în faţa celuilat. Nu e indicat să ţi se cunoască amănuntele şi profunzimile din viaţă. E preferabil ca ălalalt să nu-ţi ştie călcâiul lui Ahile. Ca tu să rămâi ferm, pe poziţie. Să nu te îndoi. Să nu aibă el de unde să te apuce. Doar dacă, nu cumva, toate lucrurile pe care le spui sunt contrafăcute. Falsificate. Create special ca ţinta să fie atinsă. Ca inamicul să cadă în plasă. Apă de ploaie, cum ar veni.

De ce ar fi băgat vărul în discuţie o terţă persoană? De ce ar fi pomenit un nume şi de ce ar fi precizat că e al soţiei? A făcut şantaj emoţional cu el? A punctat pe ceva anume? Pe faptul că, de exemplu, Alina, soţia lui, fostă doamnă Munteanu, a dat bir cu fugiţii când a văzut că el nu mai are putinţă de scăpare de la nebuni? De ce să fi făcut asta? De ce să faci, cu tot dinadinsul, sângele să ţâşnească din răni vechi, cicatrizate? Nu, subcomisarul Popa – aşa parcă a zis că se numeşte şi are titulatura de serviciu – nu a pomenit de nevastă-sa la plesneală. A făcut-o, pe de-o parte, să-i dea lui încredere. E, adică, exact cine zice că e, nu e intrus de-al lui Ardil Escu, nu e coadă de topor, nu e sifon. E poliţist şi a deschis, chiar a deschis, cazul. Blestematul de caz cu fostul preşedinte al ţării. Sau, nu cazul e blestemat, ci omul care e legat de el. De nu s-ar fi băgat niciodată, el, un biet ziarist, în asta! Credea că dărâmă el

lumea. Că o schimbă. Că o face mai bună. El, doar un rahat cu ochi... Faţă în faţă cu mahării, cu mafia, cu urgia. Ferpare pe buza mormintelor nu putea să scrie! Lua un ban câştigat cinstit, dintr-o meserie fără riscuri şi fără uzare. Nu ca în presă, unde şi când, din nefericire, te slobozeşti şi de ultima suflare de viaţă, dacă alegi să spui lucrurile drept, făţiş, aşa cum sunt.

Cătălina... Numele soţiei poliţistului stă, astfel, dacă e viabilă deducţia de mai adineauri, zălog între ei doi. Femeia există, e adevărată, e palpabilă. Pe de altă parte, pesemne că, profitând de prezenţa Zgaibei, vărul a vrut să puncteze, pentru ea şi pentru urechile directorului spitalului – căruia i se raportează, de regulă, tot, din toate părţile – că, da, îi este văr. Îi este cu adevărat rudă. Îi pasă. Îl caută. Are o nevastă. Îi aduce bombonici... Nu a picat din cer aiurea, ca musca-n lapte.

Ce prosteală şi pe el, om serios, cu bombonicile. Şi cu nenea. Cristian Popa e mai tânăr, dacă nu se înşală, ca el, cu cel puţin zece ani. Iar zece ani... Zece ani are el de când e aici. Zece ani sunt de când Ardil Escu nu mai e preşedinte. Zece ani, cel puţin, că se prea poate să fie 12, e diferenţa de vârstă dintre el şi poliţist. Deci, nu poate să-i zică nenea, unuia mai tânăr cu, măcar, zece ani. E logic. Şi ştiut. Cel mai mic ca vârstă spune nene celui mai în vârstă. Sau, cel puţin, aşa era o dată, altă dată, pe vremea când el era dincolo de zidurile balamucului. În cazul de faţă, invers ar trebui să stea lucrurile. Adică, vărul, Cristi Popa trebuia să-i zică lui nenea. Nenea Radule, nenea Muntene... Îi vine şi să râdă de aşa situaţie. Să-i zică poliţistul lui nene...

Cătălina, soţia mea... Probabil că există, cu adevărat, Cătălina, soţia mea. Nu e Mihaela, dragostea mea, dar merge. N-a fost inventată pentru urechile lui. Vărul nu a bravat. Nu! Când a vorbit despre ea, i s-a luminat chipul ca Las Vegas-ul. Dintr-o dată. El a observat. Nu se poate să-i scape un astfel de amănunt. O fi el la nebuni, dar spiritul de observaţie i-a rămas zdravăn, neafectat de ţicneală. E ca mersul pe bicicletă şi simţul ăsta. Odată ce l-ai activat, chiar nefolosit, rămâne în stare de funcţionare. Nefolosit, la potenţialul maximum pe care îl are. La nebuni, îl stimulezi doar ca să fii sigur că-i păcăleşti pe cei de-alături. Şi, când apare, din absurdul cel mai absurd un văr, îl pui la treabă. Pe simţul ăsta, nu pe văr.

Cătălina, soţia mea... Ochii vărului au fost străfulgeraţi de reflecţii de oglinzi, pentru o clipă. Cu certitudine, nimeni nu poate juca aşa ceva. Cât ar fi de bun actor. Cât ar fi exersat poanta, în timp. Asta ce înseamnă, atunci? Păi, înseamnă nu doar că femeia aceea e reală, ci şi că e specială pentru subcomisar. Îi e dragă. O iubeşte. Are tot podiumul din inima lui la dispoziţie. Pe o astfel de persoană, nimeni, dar absolut nimeni nu o primejduieşte, jucând la cacialma, în cloaca lui Ardil Escu. Nu poate să se înşele. Nu! De când e observator, pe marginea terenului, nu în teren, nu în jocul vieţii – să fim serioşi, cine poate să spună despre sine că trăieşte, dacă e decretat nebun, printre nebuni? – vede şi simte, zice el, fără urmă de dubiu şi cusur, cum trebuie lucrurile. Avea şi înainte spiritul de observaţie dezvoltat. Dar, acum se gândeşte, nu beneficia de timp, ca acum, să pună tot sub lupă. Era într-o alergătură crâncenă, mereu. Şi credea că e bine aşa. Şi mai credea că el e om normal şi serios, care îşi face, în mod firesc, treaba.

Om normal... Om serios... Mai e el om serios? Mai e el om normal? Mai e, în fond, el om? Doar anii de pe umeri, că buletin nu mai are, l-ar putea arăta ca om normal şi serios. Deşi, arată, şi o ştie bine, mult mai în vârstă decât e în realitate. Şi, cinstit vorbind, e mai degrabă o jivină, decât om normal şi serios. Ca să nu zică de-a dreptul o javră, un câine maidanez, o epavă ruginită.

Soţia mea, Cătălina... Soţia unui văr care nu e vărul lui. Domn'le, bine, Cătălina e soţia lui Cristi Popa, dar de ce s-a dat el, un poliţist, cum susţine, drept văr? Nu putea să spună directorului că are nevoie de informaţii de la bietul şi jagarditul de Radu Munteanu? Nu, nu prea putea, căci, dacă a deschis o anchetă, cum zice, nu dă cu goarna în toate colţurile despre asta, dimpotrivă, umblă cu crucea-n sân, ca să nu-l dibuie nimeni în ceea ce face. Ştie. Şi el proceda la fel, când era ziarist. Nu striga în patru zări ce face el. Nici măcar Alinei, care-i era soţie cu cununie, nu-i sufla nicio vorbă, de multe ori. Cu cât păstrezi mai riguros şi mai atent discreţia într-un caz de-ăsta, într-o anchetă de-asta, cu atât sunt mai mari şansele de reuşită. Dacă nu răsuflă informaţie pe nicăieri, dacă faci paşii care trebuie, dacă documentarea şi probele te-ajută, poţi să ajungi la limanul scontat, la limanul care trebuie.

Dar văr? De ce nu prieten? De ce nu vecin? De ce nu

coleg? De ce nu cumătru? Sau cuscru? Sau orice alt grad de rudenie şi de apropiere între doi oameni. Văr... Nu mai are pe nimeni care să fie denumit, generic, astfel. Sau altfel. Nu mai are nici vecini, nici prieteni, nici colegi. Nici veri, desigur. De zece ani, nu mai are. Pe nimeni. Absolut pe nimeni. De lepră să fi zăcut, şi tot îl mai căuta pe la nebuni, câte unul. Cu mitraliera la tâmplă să fi fost ameninţaţi toţi cunoscuţii lui şi tot se găsea vreunul care să sfideze căţeaua şi să-i facă o vizită. Dar n-a venit nimeni, nimeni, niciodată să-l caute. În toţi cei zece ani. A aşteptat. A sperat. A fost convins că, dacă nu azi, dacă nu mâine, dacă nu poimâine apare cineva, se-ntâmplă mai încolo, într-o zi, la un moment dat. Trebuie, trebuie, îşi spunea, să vină careva după el. Avea destui prieteni, o groază de cunoştinţe, lume multă care îl aprecia. Şi, niciodată, niciodată, în nicio zi, în nicio dimineaţă, în nicio seară, n-a venit nimeni. Ba, nici la telefonul ospiciului nu l-a căutat nimeni. Doar, poftim, când nu se mai aştepta, când nu mai aştepta nimic şi pe nimeni, se pomeneşte cu văru'.

Văr... Hmmm... Un val de emoţie îi străpunge, brusc, carotida. Uite o chestie la care nu s-a gândit înainte. Nici n-avea cum, dacă nu l-a vizitat şi nu l-a căutat nici dracu', atâţia ani. Un văr... Vărul ăsta... Mămicuţă, mamă! Dacă o rudă îşi ia angajamentul că are grijă de el, de un nebun, în speţă, care nu mai e periculos şi nu necesită internare şi legat de pat, dacă, da, garantează că îl pune să ia hapurile de zece ori pe zi, dacă îl aduce, lunar, la control, dacă îi citeşte din fraţii Grimm la culcare, dacă îi dă mure şi frăguţe, pentru regenerarea creierului smolit, dacă îl adăposteşte, milos, la sânul lui – orice sân e mai bun ca al Zgaibei – dacă nu-l lasă, vreodată, să mai asmută câinii întărâtaţi peste alde Ardil Escu, dacă dă cu subsemnatul pentru el, pentru nebun, bolnav cu probleme psihice, cum zice directorul, dacă face toate astea şi multe altele, da, un văr poate să scoată un alienat mintal de la casa de nebuni! Dumnezeule! Cum ar fi să scapi de la balamuc, în felul ăsta? Să ieşi pe poarta aia blestemată, pe picioarele tale? Să le faci zbirilor de aici, sâc-sâc cu pumnii? Să... Ăsta e vis? Nuuuuuuuu... Asta e nebunie. Nebunie curată. Asta e cea mai mare nebunie, aici, la nebuni. Maaaamă! Măiculiţă! Un pat mai puţin ocupat aici. Un snop de medicamente în minus. O strachină de borş în plus. Sau, cum o veni. Invers. Sau altcumva. Căci, un aşa gând, un gând al

plecării, un gând de plecare, te face nebun fără să fii. Fără să fi fost zece ani. Deşi, ţi s-a urlat, pe toate vocile şi în toate tonurile, că eşti. Da, poţi să pleci de aici, dar să ai un văr. Să existe, pe bune, un văr. Un văr. Nu un surogat. Nu un actor ieftin. Nu o tinichea. Un văr. De zece ani, el n-are niciun văr. N-are pe nimeni şi n-are nimic. O are, ca să nu fie lamentarea totală, doar pe mama. Doar ea a venit de câteva ori după el, prin spitalele consacrate de nebuni, pe unde a fost purtat. Dar mama nu crede că lui i s-a făcut o înscenare. Că, pentru a nu-l omorî, de-a binelea, în vreun accident, că pentru a nu-l vârî în pușcărie, fără dovezi, Ardil Escu, pentru nesimţirea lui de a scrie despre el, i-a luat tot – şi pe toţi – şi l-a aruncat, pentru veşnicie, la balamuc. Nu crede mama. Ea zice că el debitează, de nebun, prostii. Nu înţelege că Ardil Escu a jucat ca mafioţii. Că e un mafiot. E, totuşi, simplu. Dacă îl omora pe ăla care l-a băgat în cerneală, se făcea anchetă. Tam-tam. Dacă îl băga, pentru orice, în penitenciar, avea drepturi. Într-un fel sau altul, ceva despre Ardil Escu, răsufla. Dar la nebuni... Ce să răsufle la nebuni? Cine să vină aici? Și cine să ia act de vorbele unui bolnav psihic? Un spital pentru oameni săriți de pe fix e cel mai bun refugiu. E locul perfect ca să ascunzi nu doar un act reprobabil, ci chiar o crimă. Un genocid. Cum a făcut Ardil Escu, da, cu el. I-a ucis viața, deşi pare că e viu, încă, și tot ce avea în viață și l-a catapultat la balamuc. L-a terminat. L-a anihilat. L-a aruncat la coş. Atât, atât de simplu e...

Mama... Of... Mama îl consideră mai nebun ca toţi nebunii din lume. A simţit-o, s-ar fi dezis şi ea de el, că nu mai are pic de stimă pentru un aşa fiu, dar n-a avut inimă să-l lase de tot singur şi părăsit. Al nimănui. Şi, la trei ani odată, mai vine, cătinel, să îl vadă. Pentru că îl crede îndobitocit maximum, nici nu i-a spus, decât foarte târziu, despre fiica lui care a dispărut, de multă vreme, de acasă. Nu ştie, n-a aflat niciodată, ce s-a ales de fata lui. Nici măcar dacă e în viaţă. Dacă e, desigur, cum spune mama. Că a dispărut. El se gândeşte că Alina, fosta lui nevastă, a răspândit zvonul acesta ca el să nu mai vrea vreodată să-şi vadă copilul.

Îl doare. De fetiţă. De mama bătrână. De soţia dusă din viaţa lui. De toţi pe care îi considerase prieteni sau apropiaţi. Dar, cel mai mult şi cel mai tare îl doare de el. Ce-a trăit el toţi anii ăştia, e dincolo de imaginaţia oricărui scenarist febril de film. Degeaba i-a spus

acestui loc – mă rog, balamucului, în genere, nu ăstuia, neapărat – că e iadul? Degeaba s-a simţit, de când e aici, ca în cazanele clocotinde ale tartorilor? Dacă, vreodată, prin vreun miracol de la cine ştie ce sfânt, se linişteşte, se ridică, umblă, ca viii, dincolo de gardul ospiciului, scrie o carte despre tot ce-a îndurat şi-a petrecut la nebuni. Ce carte ar ieşi! Nimic inventat, nimic trucat, nimic rod al imaginaţiei. Doar adevăr. Doar real. Doar palpabil. Dar, de ceva timp, nu mai crede în miracole. Şapte din cei zece ani, a crezut. A sperat. S-a rugat. Era convins că i se întâmplă unul. Însă, când a constatat că s-au dus şapte ani şi el e tot în ospiciu, bătut, chinuit, traumatizat, ȘI FĂRĂ NICIO VINĂ, n-a mai crezut. N-a mai sperat. Nu s-a mai rugat. N-a mai vrut nimic. Doar să o mai ducă. Să nu moară. Să mai trăiască. Fie şi la nebuni. De viaţă te agăţi şi când eşti pustiit şi singur, şi când eşti bătrân şi bolnav, şi când nu mai ai, ca el, nimic. Nimic pentru care să trăieşti, dar, culmea, vrei să trăieşti. Depusese armele. Se resemnase. Abandonase lupta. Până aci, fusese.

Îi spunea, febril, precipitat, mamei, când ea venea la el: Nu sunt nebun, mamă, nu sunt nebun. Crede-mă, nu sunt. Măcar tu crede-mă că nu sunt nebun. Îți sunt fiu. M-ai crescut la sânul tău. Simți că nu sunt nebun. Sunt zdravăn, ca toată lumea. Dar mi se trage de la Escu Ardil, îl știi… …Și bunică-tău, răspundea mama, zicea că n-are nimic, când tușea cu spume, și a crăpat repede. La fel și tu. Nu vezi că ai ajuns să dai vina pentru problemele tale pe oameni nevinovați, despre care ai auzit la televizor? E o psihoză asta. Ești nebun, mamă. Mai ai să zici că ești regele Burebista ori Ion Creangă. Sau Ceauşescu. Dar, de Ceauşescu să nu te iei. Că, noi, pe vremea lui, n-am dus-o rău. Așa fac toți nebunii. Zic că nu sunt nebuni. Ca tine. Ești nebun, mamă. Ești nebun…

Mama ei de viaţă! Unde greşise? Cum a fost posibil să scape într-atâta frâiele din mână? Cum de se pricopsise el cu aşa belea? Avea dovezi, când a scris. Avea surse. N-a fost urechist. Mă rog, nu atât pe cât sunt alţii. A fost şi n-a fost. În fine, asta e de demult. Ce rost mai are să se gândească la ea?

Soţia şi vărul... Mai bine se direcţionează încoace, înspre ei. Dacă ar avea, pe bune, un văr, ar trage acum nădejde că poate scăpa din iadul în care i-au pus ăştia viză de flotant. Desigur, cu prelungire. Mereu cu prelungire. Şi el, de fiecare dată când îl mutau la

alt spital de nebuni, spera că viza a expirat şi pleacă acasă. Dar îi schimbau, pur şi simplu, locul. Fără motiv. Doar ca să nu îl găsească cineva, dacă avea gândul ăsta. Nu trebuia, a dedus el, să i se dea de urmă. Cine să-l caute, însă? Nu mai există pentru nimeni. Şi ce de... prieteni avea când era pe val, la ziar. De tot felul. Şi neamuri, ca tot omul, avea înainte de a deveni, cu acte doveditoare, dilimandros periculos. N-a știut și n-a bănuit niciodată că și la nebuni e, ca la mititica, pentru cei care au comis-o grav pentru societate, ședere pe viață. Triplu asasinat dacă făcea, mai scăpa de la bulău. Lua, cu circumstanțe atenuante, 20 de ani, făcea șase, șapte, pleca acasă. Ispășit. Curat. Om. Dar, de la ospiciu, nevinovat, absolut nevinovat, adică nenebun în regulă, nu are putință de scăpare. Știe. S-a irosit șapte ani până a înțeles. A văzut multe. A tras multe. A pătimit multe. De aici, dacă nu vrea sistemul, nu pleci. Doar mort, către țintirim, ieși pe poarta aia. N-a vrut și el să fugă, la un moment dat? Gardienii, altfel adormiți și blegi ca o mămăligă răsuflată, l-au fugărit și l-au otâncit, cât un regiment de husari. Pe unde şi cu ce nu i-au tras! Era tot o plagă, o rană, o vânătaie, o tumefiere. Nu mai arăta şi nu mai era om. Apoi, l-au aruncat la izolator. Pentru destulă vreme. Și, acolo, nici nu știe dacă a mai trăit. Dacă, nu cumva, s-a sculat, ca Lazăr, din morți și a mers, nefiresc, mai departe. Cu toate astea, când a fost transferat la alt balamuc, a făcut-o iar. A vrut, adică, să o facă. Să fugă. Să evadeze. Să se ducă dracului. Să scape. Numai că, a luat-o pe coajă, din nou. În acelaşi fel. Ba, chiar şi mai rău. Şi a comis-o iar şi iar. A vrut să-şi joace cartea. Să încerce. Să nu capituleze. Însă, toate încercările i-au eşuat în cel mai lamentabil mod. De la nebuni, nu, nu fuge și nu pleacă nimeni. Nu scapă nimeni. NIMENI!

Doar dacă... Doar dacă... Doar dacă...

Piersicul ăsta, lângă a cărui tulpină stă, e frumos. E mare. E înalt. E bun. Ca Dumnezeu. E Dumnezeu? Există Dumnezeu? Intră El în abisul din balamuc? Are voie? Poate să se strecoare? Şi, în fond, rezistă? Nu I se face rău? Nu leşină, când vede, cu ochii Lui, ce se întâmplă aici?

Hm... Cătălina, soţia vărului... Şi vărul. Mai ales, vărul. Hmm... Un văr l-ar putea, dacă ar vrea, scoate din ospiciu. Recuperat şi reabilitat ar putea scrie pe fişa lui. De eliberare. Dacă îl vrea

cineva. Dacă îl cere cineva. Dacă cineva, un văr, își pune obrazul pentru el. A văzut mersul ăsta la nebuni. Dacă zice o rudă de grad cât mai apropiat, dar poate să fie şi din al noulea neam, că își asumă responsabilitatea pentru el, dacă dă scris, dacă vorbește, cum se cade, cu directorul și comisia, pleacă. Pleacă! Dacă un văr zice: frate, răspund eu. Sunt garant că leguma asta zace la soare, nu explodează ca spraiul aruncat în sobă, ei bine, dacă zice aşa, el pleacă de la ospiciu. Dacă nu zice, şi nu zice, că n-are cine să zică, numai între patru scânduri mai iese de aici. În urma lui, dacă e în cosciug, nu e nimeni. Şi nimeni nu plânge, nimeni nu se aoleşte de el şi de vieţişoara lui, nimeni n-are vreun cuvânt de laudă sau de apreciere la adresa lui. Vine, din obligaţie, popa şi zice două vorbe la căpătâiul lui. Nu toată slujba de înmormântare, că nici dracu' nu dă bani pentru un nebun. Unde s-a pomenit om în sutană, care să facă treburi benevol? Ăla de-l cheamă conducerea balamucului, la câte un mort, e mai avar şi mai gâlcevitor, ca toţi. Şi, după ce zice lângă fruntea lui două vorbe, şi alea pe sărite, se grăbeşte spre alt mirean, care are, desigur, aparţinători şi scoate şi el pârleala, ca să nu zică de jumulit, de-a dreptul. În plus, poate fi discutabilă chestia cu sicriul. Se prea poate, din cauze obiective, să-l arunce direct în burta pământului. Mai face şi directorul o economie la buget, mai ales dacă şmecherii de pe aici au şutit, deja, lemnul de cosciug.

Ce gânduri zbanghii îi umblă prin ţeastă! Îi vine şi să plângă de priveliştea dezgustătoare care îi înceţoşează irişii. Păi să-i vină! Că, şi-aşa, când o ajunge la punctul ăsta, nu-l plânge nimeni. Să o facă el, în avans.

Afară, sub piersic, e bine. Îi e bine şi lui. Mai bine ca în cameră. Ca în salon, mă rog. Ca în pavilion. Are aer curat. Vedere la cer. Parfum, chiar amăgitor, de libertate. Şi cronţănele de la văru'. Au băgat mâna infirmierele şi asistentele şi au luat câte ceva – trebuie să mănânce şi gura lor – dar i-a mai rămas şi lui destul. Căci vărul nu s-a zgârcit la cumpărături. Aşa că, face cranţ, cranţ şi se gândeşte. Uimitor exerciţiu de supravieţuire, acesta al gânditului. Nu l-a mai practicat de mult. N-a mai vrut. La ce-i folosea? Dulce, în fond, otravă, pe care singur şi-o toarnă pe gât. Sau, în mințile ciudat de nerătăcite, printre atâtea rătăcite. Sau, poate, chiar în simţiri răstoarnă otrava aceasta. E singura băutură la care are acces. N-a

mai băut nici măcar o bere de zece ani. Şi, înainte, nu-i lipsea un pahar de vin bun pe zi, unul de whisky... altul de... Fără să fie beţiv sau măcar băutor. Aproape că-i lasă gura apă de un strop de băutură. Ştie, colegi de-ai lui, nebuni, au cumpărat de câteva ori nişte trotil ieftin, ca de drojdieri, şi l-au îmbiat şi pe el să-şi dezinfecteze gâtul şi coardele vocale cu aşa ceva. Dar, la câte a tras el prin toate ospiciile pe unde a umblat, mai bine să ducă lipsă de băutură, în veci. Plus că, nu putea să aibă încredere în bietele fiinţe. Aşa cum se temea, directorul a aflat de fiecare dată că ei au dat party, cu alcool, și a trecut la represalii. Aici nu merge să fii și cu slănina în pod, și cu sufletul în rai... Aici e balamuc.

E bine afară, lângă piersicul vopsit în roz zaharisit. Asta înseamnă, dragii moşului, că e primăvară. Că de aceea s-a stârnit piersicul a boare de floare. Da, e bine. Simte, prin talpa şlapilor – pantofi sau, măcar, şoşoni, de unde? – pământul sub tălpi. E mare lucru. Atâta timp cât sunt flori în piersic şi el le simte mireasma, e bine. Şi e bine că picioarele-i hălăduie pe pământ trainic, nu i se afundă în clisă. Chiar aşa, în şlapi, cum sunt. E bine. Înseamnă că e viu. Că trăieşte. Că încă, deşi karma i-a fost potrivnică în ultima vreme, o duce. Nu trebuie să ştii limba etruscă pentru a înţelege aceste lucruri. E bine sub piersicul spoit a floare. E bine. Şi Zgaiba nu-l mai năpăstuieşte cu fleşcăiturile ei jilave. Alina avea piept frumos. Era, în întregime, frumoasă. Ca o păpuşă Barby era. Şi a iubit-o. Aşa cum iubeşte marinarul valurile şi orizontul şi depărtările şi sirena misterioasă din adâncuri. N-a crezut niciodată că îl înşală. Că îl lasă. Că pleacă în lume cu altul, când se zgâlţâie corabia lor. Pentru că a avut certitudinea, chiar certitudinea, că îl iubeşte şi ea pe el... Orb a fost, orb! Chior de-a binelea. Chiompaliu de elită. Şi din punctul ăsta de vedere. A fost mare prost la viaţa lui. Ar trage cortina peste el, ăla care a fost, ar închide uşa, ar pune lacăte la porţi. Ca să uite. Ca să nu mai fie. Ca să se elibereze. Însă, oricât şi-ar dori, nu poate. N-are cum. El, cel de atunci, aparţine lui, cel de acum şi, clar celui de mâine.

Eh, gânduri scrântite de om betegit în rărunchi. În rărunchi, nu la cap. Fără Cătălina vărului, nu se gândea acum la toate astea. Nu se gândea la nimic. Nu se gândea la Alina lui. A lui... E un fel de-a spune. Nu e a lui. Pesemne că nici n-a fost. Se gândește, doar.

Face exerciţiul ăsta. Ca toţi oamenii nenebuni. Cum el a fost şi e, din fericire, încă. Se gândeşte. Aşa cum n-a mai făcut, cel puţin, de-o eternitate.

Vărul Cristi Popa... Vărul... Să aibă el, neicușorule, un văr... Asta da dorinţă, în perpeleala primăverii. Un văr. Un văr bun. Un văr pe bune.

E bine la umbra piersicului răstignit a roz bombon. Şi e bine că are libertatea asta, să poată să umble prin curtea ospiciului, neîngrădit. Să stea plantat, sprijinit, uite, de trunchiul copacului ăstuia. Să îi irite pielea tăbăcită de viaţă, scoarţa asta cu aspect grunjos, a piersicului. Dacă era măr, avea tulpina fină, nepecingenată, pomul ăsta. Şi el, nenebunul, dacă era afară, avea alte gânduri şi alte frământări. Şi altă piele. Scoarţa asta, a piersicului, e ca pielea lui. Se potrivesc, copacul şi el. Poate şi de aia se simte bine lângă tulpina asta fragmentată. Odinioară, cineva dăduse piersicul cu var. Cum se face la toate casele de gospodari, în buza primăverii. Se mai observă, pe ici, pe colo, urme. Că era să zică dâre, dar nu sunt dâre, sunt urme. Apoi, din lipsă de bani, probabil, sau din lenea personalului, sau din neimplicarea conducerii, n-a mai fost văruit niciodată. Şi, ca să zică aşa, pielea de pe tulpina piersicului, atârnă în dezordine, ca pielea lui. Dar bine că el mai are piele, după câte a tras. E drept, fără carne alături, numai lipită pe oase. Unde-i carnea de pe tine, băiete, se întreabă câteodată. În răspunsuri, are mii de înjurături, pe lângă explicaţii. Cel puţin, se consolează că nu e nevoit să ţină vreo dietă. A văzut aici, la nebuni, cum se abţin asistentele de la mâncare, ca să slăbească. E greu. Nu le iese. Sunt tentate de mâncare, dar şi de nu ştiu ce operaţii, prin care li se taie, Doamne sfinte, stomacul. Problema asta, cu kilogramele, ce mai, n-o are. L-a ferit Cerul. Măcar de asta să fie scutit, că, în rest... Însă, e bine. Uite, poate să zacă aci, lângă piersicul îmbrobodit cu basma de lumină şi flori. Fără să audă cum dau, aiurea, din clanţă toţi nebunii sadea, dar şi tot personalul balamucului. Care mai de care. Şi care pe care. Uneori, îl obosesc toţi, la maximum. Pe lângă faptul că îl scot, ceva de groază, din minţi. Şi se oboseşte şi el singur. Şi de el îi e, uneori, silă. E atât de mult consum câteodată, că se teme că nu mai rămân resurse în el, ca să joace şi mâine jocul ăsta. Rolul ăsta. Trebuie să joace. Trebuie! Căci, spre stupefacţia lui, încă e în

aducerile aminte ale tiranului. După zece ani! Încă se mai gândeşte la el. Încă îl vrea, metaforic, vorbind, în lanţuri. În pripon. În frigare. În balamuc. Hm... Încă se teme canalia de Ardil Escu de el? Încă mai crede că el e un pericol? Încă îi tremură chiloţii în fund că el poate să facă vreo dezvăluire? Doamne! Dar el e nimeni. El e neant. El e pustiu. El e în iad. Şi din iad nu se fac expulzări. Din iad nici dracu' nu pleacă, dacă nu vrea cine trebuie. Sau, pur şi simplu, din inerţie. A sistemului. A personalului. A directorului. De ce, naiba, să mai trimiţi pe cineva acum să ceară documente de la el? De la pustiu. De la neant. De la nimeni. Din iad. Cine poate să creadă că, odată căzute florile de piersic, le mai lipeşti cu superglue şi le pui la loc, după ce le-ai strâns, cum ai putut, de pe jos?

Ah... Cum s-a furişat el, dintre nebuni, în toată pleiada asta de gânduri? Erau rătăcite, prăbuşite, adâncite în întuneric, gândurile astea. Acoperite cu fir de brocart, ca să nu tânjească după alinare, la vreun liman de mare. Face şi versuri, poftim, ca poeta balamucului. Şi nu era rău cu gândurile bălmejind prin labirint. Fără scop. Fără sens. Fără rost. Era bine. Şi era simplu. Asta e. Vrăji, să schimbe nerostul şi nesensul, nu ştia să facă. Nici să spună incantaţii n-avea habar. Nici să facă rânduieli meşteşugite. Iar să facă ce mai făcuse, nu mai face. Căci s-a dovedit, mereu, că nu reuşeşte. Zăcea, aproape atrofiat, aproape distrus. Doar vată-n nas mai trebuia să-i pună cineva. Dar, pe nerostul ăsta, pe nesensul ăsta, a venit la el un văr. Şi el, în toată lumea asta, n-are niciun văr. Vărul are soţie, ceea ce înseamnă că nu e văr, dar ar putea, la o adică, să fie. Cum era cântecul ăla din copilărie? Ţăranul e pe câmp... El are şi-o nevastă... Nevasta un copil...

Şi gândurile îmbibate de spaimă tresar ca din moţăială descumpănită. Şi descumpănitoare. Totuşi, parcă nu s-ar împrieteni cu ele, cu gândurile astea, prea tare. Prea la cataramă. Aici, nu e loc de ele, nu e moment de legat amiciţii, că îl bagă nenea doctorul în butoiul cu cloramină, de îl desprieteneşte de toate.

E bine cu piersicul în coastă. Afară, sub cerul priponit în vibraţii şi energii pozitive, de nici nu zici că eşti la bălăceanca. Da, cu b, pur şi simplu, nu cu B, căci vrea doar să definească o stare, nu o locaţie. Ştie unde se află. Nu la Bălăceanca aia. Şi mai ştie că, dintre cele vreo cincizeci de ospicii din ţară, el a trecut prin aproape un

sfert. De ce? Ştie Ardil Escu. El ştie doar că le-a probat pe multe. Ce să mai vrei? Ce să mai zici? E bine că are accept să stea aici, în umbra piersicului. Nu i-a zis nimeni, nimic, când a adăstat aici. Orice umbră e mai bună ca a lui Ardil Escu. La umbra lui Ardil Escu nu se stă. La umbra lui Ardil Escu te arzi. La umbra lui Ardil Escu te frigi. Şi te dileşti. Adică, te dileşte. Te bagă pe viaţă la ţicniţi şi nu mai ai scăpare. Se clădesc din nimic, ziduri. Fără uși. Fără ferestre. Fără chei. Fără, desigur, găuri la chei. Şi se mai spune că umbra nucului e dăunătoare. Nu s-a auzit de umbra ardilului.

Oh, vărul ăsta nevăr, cu nevasta lui... Uite ce au făcut, mintenaş, din el. Ce i-au vârât în minte şi în inimă, ce i-au inoculat, ce l-au otrăvit... Mai bine zis, ce-au scos, cu sabie, cu tot, samuraiul din el! De i-ar fi văr Cristi Popa. De-ar fi cine zice că e. Cu agheazmă, nu poţi, şi să vrei, să te îmbeţi. Mai bine dai pe clanţe cu ea. Să se sperie dracii din iad şi să o ia la sănătoasa. Prin balamucuri, Moș Crăciun nu ajunge. Şi nu din lipsă de indicatoare. Ardil, da, ajunge. Şi zăboveşte. Şi i se simte urma şi prezenţa. În milioane de feluri, chiar.

Toţi nebunii pot face asta, să stea lângă şi sub piersic. Chiar şi cei care abia ies din carantină, de la izolator. Dar, nu prea trag nebunii aici. Nu-i atrage. Nu le place. Nu simt farmecul şi muzicalitatea piersicului. Doar el hălăduie în jurul pomului. Mai bine aici, îngropat în gânduri şi culori, decât tăvălindu-se apatic prin ţărână, fără pic de compasiune de la infirmiere şi supraveghetoare. Sau gol puşcă în pavilion, de să atragă privirile avide ale Zgaibei, dornice de nuditate masculină, nu însă, şi vreun gardian care să ia măsuri. La goliciune nu reacționează bipezii ăia. Ori scurmând prin gunoaie, după mâncare. Şi de foame, că într-un spital de psihiatrie conducerea trage cât poate la preţuri, cantitate şi calitate, ca să iasă, totuşi, la vopsea, dar şi pentru că sunt, într-adevăr, deranjaţi la cerebel şi nu judecă, nu ştiu ce fac. Da, mai bine aici, potopit de întrebări, decât în mirosurile pestilenţiale, duhoare de-a dreptul, existente chiar şi în sala de mese. E bine la piersic. E singur. Nimeni nu vrea să-i rupă hainele de pe el şi nici nu vede pe altcineva cum şi le rupe. Culmea, niciun dement nu e aici. Sunt mai încolo, prin curte, destui. Mulţi. E balamucul plin. Aproape la fel de plin ca balamucul celălalt. De afară. Şi aici trebuie să vii cu programare, cu trimitere,

cu recomandare. Cu pile, vorbind ca la manualul vieţii. Ca şi afară. Doar că, acolo e acolo. Și aici e aici. Adânc şi cu miez le zice, na!

E bine la piersic. Şi ar fi şi mai bine dacă vărul ar fi, cu carte de muncă, poliţist şi-ncă unul preocupat de dreptate. Nu trebuie să-l urască pe Ardil Escu. Nu e cazul să-l iubească pe el. Doar să vrea să facă, aşa cum a zis, dreptate. Atât. Căci, dacă e aşa, dacă vărul e poliţist cu onoare şi cuvânt, dacă e însurat, pe bune, cu Cătălina, atunci el poate să scape din infernul ăsta în care o duce de zece ani! Există o şansă. Se poate deschide o uşiţă. Poate să apară o cărăruie. Doamne! Ce gând diliu! Ca el. Ca ăştia toţi, de aici. Ca directorul şi ca Zgaiba. Diliu! Cum să scapi dintr-un balamuc, zdravăn, sănătos, normal? Cum să pleci de aici, fără acordul şi sprijinul popii? Cum să te duci, ca o floricică, în lumea de afară? Cum să ajungi, Dooooooooooamne, să dormi pe perna ta, de acasă? Cum? Asta e o nebunie. Asta nebunie! Aici e infernul. Nu e Gara de Nord, să iei alt tren, dacă l-ai scăpat pe unul. Sau, dacă-ţi vine, să decizi o direcţie la întâmplare. Unde pui degetul pe-o hartă. Aici e iadul. Locuitorii au acte pentru a locui, zice-se, legal, în locul ăsta. Iadul! Locul ăla negru, cu cazane şi hârdaie de smoală, unde dracii fierb, la foc molcom ori aspru, după caz, clienţii. El, Radu Munteanu se miră câteodată că e încă, în ciuda la tot şi la toate de aici, lucid. Că are minţile întregi. Ştie, deşi nu o mai strigă, aşa cum a făcut şapte ani, în toate cele patru vânturi, că e întreg la cerebel. A scăpat, deocamdată, cu minţile nefisurate. Şi ştie de ce e aici. Din cauză de Ardil Escu. Se luptă, de-un car de ani să reziste. Şi, acum, vrea, cum vrea descântecul apă neîncepută, să scape. Să fugă. Să plece. Să iasă pe poarta aia mare, dincolo de care n-a mai păşit de-o veşnicie. Complicat de simplu! Ori, invers, simplu de complicat. Nu-şi poate fi, sieşi, un bun povăţuitor, acum. Raţiunea, nici inteligenţa de care se suspectează, nu-i pot fi de folos. Are temeri. Are frici. Are spaime. Şi are, nebuneşte, pentru spitalul de nebuni, nădejdi absolut nebune.

Cătălina şi vărul Cristi Popa... Și o carte până la stele și înapoi.

.....

Plouă. Plouă de-azi dimineață, ca la potop. Stropi mari,

denși, înghețați. De-ți vâră plumb greu, de-a dreptul, în oase și-n suflet. Cu siguranță, deşi nu sunt dovezi palpabile în sensul ăsta, așa a plouat și pe vremea lui Noe, când respectivul, de-atâta apă, a fost silit să-şi facă arcă şi să scape.

E una dintre zilele acelea în care toți nebunii stau, ciorchine, prin saloane, pe holuri, în pavilioane. La adăpost. Departe de picurii reci și grei de afară. Doar cei săriți de tot, fără nicio fărâmă de creier în devlă, mai bântuie și pe vremea asta, aiurea. Ei nu simt ploaia. Ei nu simt vântul. Ei nu simt nimic. Ei, fie ce-o fi, din punct de vedere meteorologic și de orice fel, umblă nestingheriți prin toată curtea. Peste tot. Ei se tăvălesc în noroi, ca în nisipul fierbinte, de la malul mării. Ei fleșcăie, oricând şi oricum, gunoaiele din curte, în căutare de orice nimic. Ei lasă ploaia – şi ce ploaie! – să le intre până la ficați. Dacă or mai avea şi ficaţi, de n-or fi, cumva, pateu, de-a dreptul. Nu le pasă. Și nimeni nu le duce grija. Nu le-ntinde mâna. Nu îi oprește. Nu îi bagă la adăpost. Nu le zice o vorbă. Nu le dă o ţoală, să se adăpostească. Așa e aici. O delăsare și-o nepăsare totală. În afară de director, care, da, în felul lui, se mai implică, toți ceilalți vin la un serviciu, chiar și la nebuni fiind el, pentru că au nevoie de bani. Pontajul merge. La jumătatea şi la sfârşitul lunii, cum, necum, vine ziua de leafă. E important să treacă orele de lucru și să plece acasă. Iar dacă orele astea trec fără bătăi de cap, cu atât mai bine. Timpul trece, leafa merge, noi cu drag muncim. Şi, în plus, nebunii sunt nebuni. Irecuperabili. Fără șanse. Fără viitor. Fără viață. Cine se leagă la cap, fără să-l doară? Din nebuni – vorba cântecului cu din cocoş nu faci găină – nu mai faci oameni. Și ei, oricum, nu pricep. Nimic. Nu știu pe ce lume se află. Și dacă stau în ploaie, și dacă dorm în cearșafuri de mătase, e tot una pentru ei. Ei sunt nebuni. Nu-i duce, nici acum, nici altă dată, capul. Vorbăria aia cu faptul că, uite, se fac eforturi pentru o viață mai bună pentru nebuni, că se încearcă prin tot felul de lucruri implicarea lor și, poate, redarea în societate, tot bla-bla-ul ăla e vorbărie și atât. Pentru presă, de exemplu. Care, da, relatează cu lux de amănunte cum sunt de luați în considerare, nebunii. Pentru urechile celor de la drepturile omului, care trebuie să audă exact asta. Pentru neaveniți. Ăştia nu prea ştiu cu ce se mănâncă şi, clar, înghit orice păpădie pe post de brânză fără sare.

Apă de ploaie, în modul cel mai serios, asta cu să facem totul pentru săracii nebuni. Banii destinați unor astfel de proiecte intră, din prima, în alte buzunare, în multe alte buzunare. Al contabilei șefe, al unor doctori, al administratorului, poate și într-al directorului, deși pare el, așa, pămpălău. Ce, gura lui n-o vrea să mănânce, e în greva foamei? Și, una e să ai în frigider ciorbă de lobodă – zeamă lungă şi fără gust – și alta să te delectezi cu, nu știu, un escalop de vițel. Unde să poți fura mai bine, decât la nebuni? Unde să poți face deturnarea perfectă de fonduri? Unde, în lumea asta mare, plină de furtișaguri? Aici, e locul propice – şi perfect – pentru astfel de infracțiuni. Aici, nu vin controale, aici nu se bagă nimeni, aici e raiul delapidărilor și al furturilor. În primul rând, pentru că nebunii nu se plâng de nimic palpabil și întemeiat. Nici nu ştiu, cei mai mulți, s-o facă, nici nu au curaj, cei cărora le mai bâjbâie nițel cerebelul, să recurgă la aşa gest. Și s-o facă, prin absurd, cine îi crede? Cine îi ascultă? Cine le dă atenție? Cine dă curs unei plângeri venite de la nişte oameni deranjați la căpățână? Să fim serioşi: nimeni! La nebuni, fără s-o dăm cotită, întoarsă ori răsucită, absolut toată lumea fură câte ceva. Cei numiți mai sus, bani grei, dați de Stat sau de Uniunea Europeană. Bucătăresele șutesc tot ce pot șuti din alimente şi din tot ce intră, în general, în bucătărie. Asistentele o lasă mai moale cu medicația strictă pentru bolnavi şi își burdușesc genţile cu pastile şi cu injecții. Infirmierele dosesc lenjerii, pături, perne, pe care le scot când sunt la poartă gardienii prieteni. Iar aceștia pun de o bere de la toți ăialalți. Plus niscaiva scânduri, lemne, vopsea, cuie, șuruburi, piuliţe, folosite prin curte, la gospodărirea și întreținerea a cine știe ce...

Asta e lumea de la nebuni. Și ăsta, da, e mersul. Vină cine-o veni la putere, la guvern, la preşedinție, la primărie, la conducerea locală. Nebunii nu au drept de vot. Iar personalul de aici, infim ca număr, nu reprezintă o mare atracție. Adică nu aici e, spus pe șleau, bătaia peștelui. Pentru cei din afară, o fi interesant să crezi că îți duci traiul aici. Wow, ai drepturi, ai medicamente gratuite, ai păpică din plin. Dar, dacă ești aici, în teren, nu pe banca de rezerve, nu e nici amuzant, nici interesant, nici – deloc – confortabil. Dacă ești aici, ești pierdut. Dacă ești aici, se poate spune că ești proscris. Dacă ești aici, fără exagerare, ești deja în iad. Probabil, cel mai

cumplit dintre toate iadurile posibile. Căci, deşi, când se vorbeşte despre iad, se foloseşte singularul, fără urmă de dubiu, există, în şi pe lumea asta, mai multe astfel de locuri. Uneori, sunt mai multe persoane la un iad de-ăsta. Înghesuite, claie peste grămadă, fără spațiu, nu-i aşa, locativ. Alteori, e fiecare cu iadul lui. Sunt şi astfel de situații. Ba, ăştia sunt şi mai nefericiți ca primii, deşi le prisoseşte locul, terenul, tot.
Ăsta e adevărul de la balamuc. Restul e frecţie la piciorul de lemn. Şi baliverne. Şi vorbe de clacă sau de doi lei. Şi, cu toate că, poate, sună straniu, nimic. Restul e nimic.

Plouă a toamnă buimacă. Deși, afară, piersicul e tot nins de floare roz bombon. Plouă printre și peste nebuni. Mai ales peste cei sadea, care nu realizează, uite, că plouă. Ei se bucură de orice. De tot. De nimicuri. Şi de nimic. Și, deci, de ploaie. Sau, mai concret, nu știu și nu simt nefericiții nimic. Nici nu realizează că îi biciuie nemilos picurii aceia, ca niște pietre, de grei. Nici acum, nici la alte ploi de astea care cad, tot cad, de când or fi prin ospiciu.

Dar, pentru Radu Munteanu, ploaia asta – și altele – nu-i a bună. Prea mulți dilii pe metrul pătrat. Prea multe creiere defecte în același loc. Adică, în interior, în camere, pe holuri, peste tot. Doar în interior. Știe din experiență – i-a fost dat s-o vadă şi s-o trăiască şi pe-asta – că mulți nebuni la un loc nu constituie o treabă de bine. Dimpotrivă. Oricând, poate să sară vreunul la el. Fără să vrea și fără să știe, desigur, fără să realizeze. Pur şi simplu. Pentru că e nebun. Și să-l lovească. Să-l rănească. Să-i facă rău. Să-l doară. Și nu numai. Se poate întâmpla şi să-l spintece unul. Şi să-l lase lat. Fără suflare. E posibil. La balamuc, totul e posibil. Iar el teme un astfel de gest, o astfel de situație, o astfel de întâmplare. Mai ales că, de trei ani, a ales, în cunoştință de cauză că trebuie şi e musai să trăiască. Aşa, la nebuni, printre nebuni, dar să trăiască. Viața, şi la ospiciu, nenebun de-a binelea fiind, tot e frumoasă. Tot e mai bună ca un maldăr de pământ pus peste tine, unde creşte, în voie, în cel mai fericit caz, ciuboţica cucului. Căci, având în vedere că nu se găseşte nici dracu' să-i îngrijească mormântul, poate să crească şi d-alea, cum le zice, a porcului şi a ţigăncii... Tot e mai bine să te-nvârți printre sonați, scuipând în piept şi suflând în iaurt, decât să-ți intre, acolo, în cimitir, țărâna-n gură. Şi, cum nu prea mai ai

dinţi, ca să ţină stavilă, intră, tâmpita de ţărână mai ceva ca Mercur în Săgetător. Așa că, deși nu e, vorbind ca la carte, voie, să stea la bucătărie, el aici se refugiază și se adăpostește. La propriu, se adăposteşte. Stă, retras, pe un scăunel, cu spatele spre bucătărese, că ele nu-i fac nimic, cu ochii țintă spre ușă și cu atenția, absolut şi categoric, distributivă. A învățat să fie așa. Să facă aşa. Să aibă aşa. Și de la ziar, când intra, pe la anchetele efectuate, în multe roluri, și de aici, de la nebuni, unde, o știe, iar joacă un rol. De departe cel mai greu și cel mai umilitor din toată viața lui. La care, înainte, nici măcar o secundă, nu se gândise. Aşa e omul: nu crede şi nu ştie şi nu bănuieşte până nu i se-ntâmplă lui, una sau alta, sau amândouă, sau toate. Și, ca să fie credibil, ca să nu îl ia vreunul la ochi, stă pe scăunel și se leagănă. A jale. A nebunie. A prost. Dacă, prin absurd, iese vreodată, viu și pe picioarele lui, de la spitalul de nebuni, se și teme că de obiceiul ăsta îi va fi tare greu să se dezbare. Atât de mult s-a legănat în ultimii trei ani, când a decis că, da, trebuie să facă pe nebunul, ca s-o mai ducă niscaiva ani pe lumea asta, că i-a intrat deja, nu doar în reflex, ci în sânge, legănatul ăsta. Va fi greu, poate spre imposibil, să nu se mai legene, dacă într-o zi, ajunge în lumea normală. Desigur, și aceea e plină de nebuni, chiar deținători de act de identitate aceia, dar nebuni liberi. Fac ce vor, se duc unde le place, spun ce cred. Lumea de afară e tot – și o știe de când se învârtea prin ea – un balamuc. Poate cât ăsta de aici, de mare, poate chiar mai mare. Numai că, nu e la vedere. Nu e cu patalama. Nu e cu, pe bune, purgatoriu. Ca aici. Ca la un balamuc sadea. Ca la un loc declarat, strict şi la obiect, cu nebuni.

Ce grijă pe el, că nu mai scapă de legănat, dacă iese de aici. Cum e vorba aia, țara arde şi baba se piaptănă, ba chiar îşi face, în totalitate, coafura, cu părul pe moațe, cu fixativ în păr, cu... La naiba! Cum să iasă? Cine să-l scoată? Cine să gireze pentru el? În iad, o tot spune, Dumnezeu nu intră. Nu că nu trece de poarta de la intrare, dar nici nu ajunge, din cauze obiective, până acolo. A constatat asta, atâţia ani, de când e aici. Dumnezeu şi iadul nu se pupă. Deloc! Pe buze, ca iubiții, nici atât. Dacă s-ar fi dus şi el, când era afară, pe la biserică, ar fi ştiut asta mai demult. Dumnezeu, cât e de Dumnezeu, se teme şi El de tartorii ăştia mari, din miezul infernului. Nu se pune cu ei şi nu se amestecă printre – şi cu – ei. Poate

pentru că-i displace iadul. Poate pentru că nu vrea să aibă de-a face cu dracii pestriți, de aici. Are şi El o prestanţă, un statut, nişte sfinţi alături... Mda... Cine mai ştie... Pesemne că are şi interzis, la poarta balamucului. Cel mai probabil, împieliții nu-i dau viză de trecere. Şi vine cineva unde nu e dorit, unde nu poate să intre, unde nu e binevenit, unde nu are paşaport?

Dacă... vărul Cristi Popa e, cu adevărat, polițist și e mânat de intenții bune, serioase, corecte, nu vreun infiltrat, ca atâția alții, de-al lui Ardil Escu, atunci, da, poate exista, deși minusculă și insignifiantă, șansa de a pleca de aici. Cât gămălia boldului. Sau, cât gaura acului, prin care tragi aţa. Miiiiiică! Dacă nu vezi bine, dacă nu ai ochelari cu multe dioptrii, nici nu-ţi dai seama unde e. Dar... Dar e o şansă. Pe care nu a avut-o, pe care nici nu a gândit-o, pe care nici nu a visat-o, înainte de venirea vărului. Of, vărul ăsta... Care nici măcar nu-i e, cum ar fi fost perfect, văr. L-a zăpăcit de tot. L-a tulburat. L-a răsturnat cu roţile-n sus. L-a băgat în şedinţă cu un batalion de gânduri şi de idei. Ipoteza unei plecări de la nebuni n-a fost nicicând mai împiciorogită, ca acum. Vărul ăsta.... Dacă ar fi mânat de intenţii bune şi l-ar scoate de aici... El, nebunul nenebun, ar fi singurul om care să iasă de la balamuc pe picioarele lui, nu între patru scânduri. Nebun ori nenebun, nici nu mai contează. Doar că ar pleca din locul ăsta sordid și nenorocit, contează. Deși, dacă se gândește bine, nu prea are unde să se ducă și ce să facă. Apartamentul l-a pierdut atunci, în urmă cu zece ani. Așa au fost, a înțeles în timp, indicațiile de la Ardil Escu: să rămână şi fără cuib, ca o pasăre migratoare. Numai că, el nici aripi să zboare, aiurea, nu mai avea. Nevasta l-a abandonat și a luat cu ea, ori a vândut, ce mai avea, prin lumea normală. Jobb nu are și nici nu crede că sare lumea, care, oricum, l-a uitat în atâta vreme, să îl angajeze, de cum îl vede. Haine, de asemenea, nu mai are. Cine a mai fost la cumpărături de atâta timp? Şi, cu el, aici, n-a luat mare lucru. N-avea cum şi nici când. Plus că, purtate zi de zi, s-au uzat toate. De acasă, de la mama, adică, n-a primit mare lucru. Ca să nu zică direct că n-a primit nimic. Nici dinți în gură nu mai are și nici păr pe cap. L-au ros şi l-au măcinat, peste poate, grijile, stresul, neputinţa, furia, tratamentul de la balamuc. Arată, mai degrabă, a strigoi, așa, cu toate oasele ieșite peste tot, cu obrajii scofâlciți de-a dreptul, cu

toată gura căzută, decât a om care vrea să fie normal și să ducă o existență normală. Acasă, la mamă-sa, va fi, în cele din urmă, de silă, de milă, primit. Dar numai el știe ce îi vor auzi urechile. De la mamă, de la tată, de la vecini, de la lume, de la toți. Nici nu-i mai pasă. A învățat aici, la nebuni, să nu-i mai pese. Doar el contează, nu lumea, nu vecinii, nu părinții, nimeni. A învățat să se iubească suficient ca să nu mai pună la suflet comentariile și răutățile cuiva. Oricui. Și de orice fel ar fi. Cei care emit răutăți sunt doar oameni. Tot oameni, ca el. Cu păcate. Cu greşeli. Cu prostii făcute şi spuse. Nu Dumnezei. Așa că...

Hmmm... Măcar să iasă el de aici și să fie în postura asta, de a nu ști încotro s-o ia și ce să facă, de-a asculta elucubrațiile unora... Măcar să fie liber! Măcar să fie afară. Dacă vrea Cel de Sus ca el să scape din infern, atunci i-o arăta și o soluție la toate astea, că, doar, n-o fi dracul ăla atât de negru şi de borât. Numai să facă – Dumnezeu – un miracol, un adevărat și mare, foarte mare, imens miracol și să iasă. Dacă scapă de aici, nici nu mai contează dacă îşi duce viaţa orbecăind şi prin containere de gunoi, dacă doarme în gară, sub pod, pe bancă, în parc, cu cerul albastru drept plapumă. Dar, cum să scape? N-are un văr. Şi, acum, ce să facă, freacă şi el menta gândurilor... Oricum, de când l-a zăpăcit Cristi Popa cu prostiile astea, i s-a făcut bubă mare în creier şi la suflet.

Răpăie ploaia pe acoperiș, de zici că, în loc de picuri, cad peste lume bombe. Pooooc, pooooc, aşa se propagă... De la bucătărie, nu știe de ce, se aude și mai intens bombardeala asta, ca în alt colţ al balamucului. Poate pentru că, deasupra nu e un pod sau un tavan sau alt etaj şi răpăiala pare mai intensă. Chiar înfricoşătoare, dacă stai cu urechea ciulită în continuu la ea, dacă nu te iei cu altă treabă, ca omul.

Bucătăresele vorbesc despre ale lor – nimicuri – și amestecă în oale, după ce dijmuiesc, considerabil, porțiile. Una bagă în gură, alta în buzunar, alta direct în sacoşa agăţată într-un cuier mărginaş. Nu se feresc ele între ele şi nici de oaspetele aproape statornic – mai ales pe timp vrăjmaş, ca ăsta de acum – din ușa bucătăriei. E doar un nebun, săracul. Nu realizează. Nu ştie el. Nu-l duce capul. Nu se prinde de ce fac și de ce spun ele. Un nebun e o cantitate neglijabilă și atât. De altfel, nebăgându-l absolut deloc

în seamă, femeile astea se dezbracă în fața lui, își pun sutienele, fără nicio problemă, se schimbă de hainele de stradă sau de halate, după caz, fără pic de stinghereală. Ca între fete. Și vorbesc, cu aceeași detașare, despre tot și despre toate. Ca și cum ar fi doar ele în bucătărie, fără musafiri. Ehei, câte i-au auzit fostului ziarist urechile, ar putea, dacă ar fi vreodată liber și dacă ar mai avea, în atare situație, mințile întregi, să scrie o carte. Mai ales despre personalul din spital, câte a auzit și câte a văzut. Ce bombe, ce dezvăluiri ar fi fost toate, dacă mai era la ziar, dacă mai scria undeva. Ce povești de viață – reale, neperiate, nefardate, crunte, ilare, nemaipomenite – ar fi însăilat condeiul lui... Dacă, desigur, o fi mai știind să scrie. Nu doar să formuleze propoziții și fraze, ci chiar în sensul strict, să scrie. De atâta vreme la nebuni, e posibil – chiar e o teamă serioasă şi aproape fondată – nici să nu mai știe buchiile.

Dar, să vezi altă bombă. Alina... A visat-o noaptea asta pe Alina. Niciodată, în atâția ani, nu a visat-o. Nici măcar în clipele acelea nebune, când el a ajuns la ospiciu și ea, la scurt timp, i-a spus, verde, că divorțează. Întâi, chipurile, ca să poată salva averea pe care, ca niște oameni normali, o adunaseră. Apoi, pur și simplu, că are pe altul. Că îl lasă, așa, la nebuni, cum era deja și își face viața cu altul. Pleacă şi asta e. Nu i-a spus nimic despre copil, nici că rămâne cu ea, nici că a dispărut, cum i-a spus, mult timp mai târziu, mama lui. Doar că ea e tânără, frumoasă, dorită și trebuie să-și refacă viața, nu poate să stea, cine ştie câtă vreme, după un nebun. Să ajungă, poate, să îi pună pampers și să îl șteargă la fund. Multă vreme i-au rămas înfipte în creier – ca nişte cuie într-o bucată de lemn – și mai ales, în suflet, vorbele acelea. Ca niște junghere teribile care îi luau răsuflarea, când și le amintea. Era mai rău şi ca faptul nebun şi nebunesc că ajunsese, anapoda-n tramvai, la nebuni. Apoi, târziu, a înțeles că Alina așa era. Atât putea. Atât o ducea capul. Ea ştia una şi bună: era tânără și vrea. Sau voia... Știa asta, că nu îi sclipeşte, adică, prea tare beculeţul din cerebel, de mult, de când a luat-o de nevastă. Însă, a ignorat faptul. L-a trecut cu vederea, în timp. Era tot ziaristă și ea. Dar tot ce scria erau informațiile utile. Adică numere de telefon de la diverse instituții, adrese ale lor, ce autobuze circulă de Paști ori de Crăciun și ce farmacii sunt deschise pe timp de noapte... Atât. Nimic mai mult. Nu putea mai

mult. Nu era în stare să scrie nici măcar o știre de cinci sute de semne. Informațiile utile le lua, în ultima vreme, cu copy-paste, de prin alte părți. Mai demult, le scria ea, le copia, cuvânt cu cuvânt, bine sau greşit, logic sau nu, cu noimă sau nu, exact cum le găsea în altă parte. Da. Era prostuță Alina. Era. Nu beculea şi nu strălucea cu şi prin nimic. Avea mintea limitată. Cerebelul mititel. Creieraşul fără circumvoluțiuni. Nu făcea explozie de gândit. Treaba ei era să se gătească, să se-aranjeze, să arate bine. Numai asta conta. Nimic, nimic altceva. Nici măcar, din păcate, copilul lor. Dar, era frumoasă Alina. Blondă, delicată, bine făcută, dulce, o păpușică. Mult mai frumoasă decât Adina, fosta lui iubită, tot jurnalistă și ea. Păi, tot jurnalistă, că doar pe aici, prin felia asta de viață, s-a-nvârtit el. N-a făcut altceva. N-a crezut că mai e viaţă şi în altă parte. Alina... Adina... Prima, foarte frumoasă. Sau, cel puțin, așa credea atunci, în tinerețea nebună, când s-a îndrăgostit ca tonții, că Alina e foarte frumoasă. Cea mai frumoasă. Mult mai frumoasă ca Adina. Se-ndrăgostise ca un dobitoc. Ca proştii satului. Ca papleacă ăla cel mai de pe podium. Şi vedea, poate, distorsionat. Vedea că Alina e foarte frumoasă. Că are stele în cosiţe şi sori în priviri. Că e neasemuită și unică. Și că... Oamenii, ce mai, se prostesc, când li se pune dragostea la lingurică. Le fuge mintea pe coclauri. Le rămâne ambalajul gol, fără conținut. Ca o doză de aia, de bere, după ce-ai dat lichidul pe gât. Pare frumoasă, pare intactă, pare bună de încă o folosire. Dar, doar pare. Dacă o strângi între degete, s-a terminat cu ea. Se prostesc oamenii, când iubesc. Nu mai văd şi nu mai aud şi nu mai simt şi nu mai sesizează ce şi cum trebuie. Totul e distorsionat. Totul e amplificat. Totul e anapoda. Totul e vraişte, Şi e păcat, mare păcat, că se pierd în felul ăsta nişte oameni, altminteri cu minţile la purtător.

Hmmm... Plouă ca naiba, în continuu. S-a crăpat, parcă, toată burta cerului. Şi supurează, întruna, cu căldări, cu cisterne, cu vagoane de apă. De unde or fi atâtea, n-are idee. În armată, tot se mai retrag regimentele de soldați, ba pentru o nevoie, ba pentru o țigară, ba pentru o îmbucătură. Dar astea de apă, nu dau, nici jurate – şi înjurate – înapoi. Se repliază, se-adună, se strâng. Şi atacă. Şi lovesc. Şi biciue. Crunt plouă. Groaznic răpăie pe acoperiş. Of... Şi ce zile frumoase, de primăvară autentică, au fost până acum. Cu

floricele, cu albinuţe, cu iarbă verde, cu piersicul văruit în roz. Şi cu soare cald, plăcut. Nici măcar nu-i mai îngheţau picioarele în şlapii cu care, din păcate, cam umblă şi vara şi iarna. Sincer, din mai multe motive. Şi că nu prea are mare brânză de încălţări – cu ăştia s-a pricopsit de la unul care a dat, aici, la ospiciu, ortul popii şi familia nu i-a mai luat şi şlapii – şi că i s-au dezvoltat, naiba ştie de ce, nişte monturi urâte, care îl supără, când încalţă ceva mai strâns. Dar, cu ce nu s-a ales la balamucul ăsta! Cu câte nu s-a căpătuit! Monturile, poate că sunt cele mai puțin importante. De rahat afurisita asta de viață, de mare rahat!

Câte-i mai trec, şi tot trec, prin cap, pe ploaia asta... Un întreg cortegiu de gânduri. Puhoi. Cătă frunză, cătă iarbă. Ca turcii, la Rovine. Ard toate, cu limbi roşiatice de flăcări. De multă vreme n-au mai fost atâtea. Şi aşa, în felul ăsta! De multă vreme, la drept vorbind, n-a mai fost nimic. Ca dracul de tămâie se ferea să cadă în spuza gândurilor. Nu de alta, dar se ardea, se făcea scrum, dacă ăştia de aici descifrau vreo iotă din ele. Aşa că, le-a uşuit mereu, cum a putut mai bine. Şi, acum, târfele de gânduri vin hoarde, hoarde peste el. Ca apele scăpate din vaduri, când e cod roşu de inundație.

Adina... Adina citea mult – mereu avea, măcar, o carte în geantă sau în sertarul biroului – și știa, din toate domeniile, multe chestii. Era informată, era știută, era muncitoare, avea cultură generală, era, o știa de atunci, extrem de caldă, pe cât era de riguroasă. Era în stare să scrie și să țină, singură, un ziar. Era ordonată şi pasionată de ceea ce făcea. Era, era... O fi şi acum, la fel. O mai fi la fel. Cine ştie... A curs viață multă peste toată lumea. Au fost toți, într-un fel sau altul, dintr-o cauză ori alta, de mai multe sau de mai puține ori, pe muchie de cuțit. Doar pentru că aşa e, de când lumea, viața. Nu e nimeni care să nu dea de greu. Nu e nimeni care să nu şi-o ia, la propriu, în plex. Desigur, nu toată lumea ajunge la nebuni, fără să fie nebună. Ca el. Drumul lui a fost opintit, tăvălit de vânturi acerbe. Dar, să dea naiba dacă scapă vreunul din încrengăturile şi hățişurile destinului!...

Adina... La ea veneau toți – ca la Mecca – pentru sfaturi, nu doar profesionale, ci și personale, pentru ajutor, pentru tot felul de date. Pentru orice. Ea nu refuza pe nimeni. Făcea tot ce putea să

facă pentru oricine. Și cămașa de pe ea, dacă era cazul, o dădea. Cumpăra mereu covrigi şi gogoşi, pentru toată redacţia şi le punea la dispoziția fomiştilor, fără să ceară, vreodată, bani pe ele. Când făcea acasă – rămăsese de mică fără mamă şi se descurcase cu toată casa şi cu toată gospodăria – ceva bun, aducea şi la serviciu, să guste şi colegii. Îi împrumuta pe toţi cu bani şi nu punea sula-n coaste, pentru înapoiere. Cine-i cerea ajutor, îl primea, categoric. Da. Era serioasă și bună şi deşteaptă şi echilibrată şi mintoasă Adina. Ehei, avea multe calităţi.

Dar, Alina... Alina era altfel. Altă plămadă. Alt aluat. Alt format. Alina era veselă. Râdea mereu. Râdea din orice. Râdea tare. Râdea de tot și de toți. Iar el credea atunci că un om care ştie şi poate să râdă astfel, e un dar ceresc pentru ceilalţi, mai taciturni, mai reținuți, mai posaci, mai mofluzi, mai apăsați de viață... Şi e, cum altfel, un om minunat, cineva de genul Alinei. Cel mai minunat. Pe vremea aia, poleiala Alinei conta pentru el mai mult decât toate calitățile Adinei. Era prost. Era îndrăgostit. Era orb. Şi ce mai râdea Alina! Din suflet. Cu ochii. Cu trupul. Cu inima. Sub acel râs cristalin, însă, ea își ascundea frivolitatea și limitele şi suficiența. Îți lua ochii cu râsetele ei. Şi mințile, câte aveai. Şi năpârca de ceas, de face tic, tic, în piept, de se strânge, cocoloş, la orice emoție, de-i zice lumea, nu i-ar mai zice, inimă. Te năucea, așa cum râdea tot timpul. Te făcea și pe tine, deși nu știai de ce, să izbucnești în hohote de râs. Era molipsitor, la propriu, râsul ei. Și, da, Alina era frumoasă. Totul era atât de bine proporționat la ea... O plăcea. O plăcea mult. Asta, deşi, ca un crai, o ţinea încurcată şi pe Adina. Da, a fost duplicitar atunci. A stat, cum se spune în popor, cu fundul în două luntri. A jucat la două capete. A iubit, simultan, două fete. A greşit. Dar, aşa a fost şi aşa a făcut. Nu poate să schimbe, deşi ar vrea, nimic. Acum, măcar atât poate să facă: să privească în urmă cu detaşare. Fără mânie. Conştient de greşala lui. Când Alina a rămas gravidă cu el – asta, deși el avea, încă, o relație, neștiută, ce-i drept, de restul lumii, și cu Adina – s-a gândit că fata, Alina, adică, nu e prea inteligentă, prea deșteaptă, prea isteaţă, prea mintoasă. Are multe lacune, în toate domeniile, inclusiv la școala vieții. E pafaristă și limitată. Da, s-a gândit, s-a gândit, deşi îndrăgostit de ea, astfel. El, lui, şi-a tras un semnal de alarmă. Şi-a pus un semn, mai multe, de

întrebare. Dar, tot el și-a spus că nu o ia de nevastă ca să-i recite din Esenin sau Tagore, ca să-i povestească din Nabukov sau Hugo. Nici ca să-și etaleze vocabularul minunat, cu mult mai mult decât trei sute, să zicem, de cuvinte. Nici ca să vorbească la cafea, cu ea, despre sintaxa limbii române. Nici despre intriga sau introducerea din vreun roman cunoscut. O ia de nevastă ca să facă amândoi casă. Familie. Copii. Uite, primul deja e pe drum. Să treacă amândoi prin vâltorile vieții. Pentru lucrurile astea, atât de fireşti, nu trebuie să rupă bibliotecile citind. Să aibă o inteligență peste medie. Că nu o duce la concurs de mintoşi ori deştepţi şi aşteaptă să ia locul întâi. Sunt atâţia oameni care nu citesc niciun rând şi sunt oameni. Duc o viaţă normală, au familii, realizează lucruri măreţe.

Un romancier – cine mai ştie cine, de aici, de la nebuni – spunea undeva că preferă iadul cu o femeie deşteaptă, decât raiul cu una... necitită. Nu poate să zică, prea des, despre Alina că e proastă. Aşa era în zicere. Proastă... Deşi, ea, clar, e! Şi era. Proastă. Nu pentru că nu mai poate de dragoste şi de dor de ea, nu zice, întotdeauna, proastă. Ci, pur şi simplu. Respectă încă, pentru că el aşa e, relaţia pe care a avut-o cu ea. Deşi, ce bine era dacă n-o avea! Bine, e necitită, şi-a spus sieşi, atunci. Şi, ce mai, este. Dar, un aspirator în casă poate să bage și fără să știe că nu se pune virgulă între subiect și predicat. Copiii poate să-i crească și dacă nu l-a citit pe Bacovia. Dragoste cu el poate să facă și dacă nu știe istoria literaturii române... Că, doar, n-or sta, ei, doi, cu diplomele şi cu certificatele pe masă, la vedere, ori cu ele în cui, în ramă, lângă icoana cu Preacurata. În plus, e frumoasă. Mai frumoasă ca toate fetele şi femeile frumoase. O păpuşică e. Și, a luat-o. Pe Alina. De nevastă. Mai ales că, da, dacă tot se jucaseră de-a mama şi de-a tata, copilul trebuia să aibă, pe bune, nu doar în joc şi în joacă, și mamă, și tată. Iar Alina, la ceas de trudă zbuciumată a sufletului şi a trupului, a plecat. Și l-a abandonat definitiv în ospiciu, printre nebuni, deși ea știa, la fel de bine ca el, că nu e nebun. O Iudă în fustă a fost. Habar nu are dacă au fost la mijloc treizeci de arginţi. Se prea poate să fi fost. Alinei îi plăceau mult banii, facilul, câştigurile nemuncite. Tot de pe vremea când făcea teren prin ţară, adică din popor, el ştie o vorbă care i se potriveşte Alinei şi plecării ei: şi-a pus palma în fund şi dusă a fost. Nu vizualizează scena aia – nu vrea –

n-o vede cu degetele ei fine lipite de partea dorsală, dar îi place cum sună expresia. Şi crede că-i vine, mănuşă. Vorba din popor. Acelei femei. Oare, dacă Alina, fata blondă, cu chip de păpuşă perfectă, l-ar fi citit pe Hemingway sau pe Dostoievski, ori măcar pe Rebreanu și Camil Petrescu, mai de la noi din bătătură, ar fi procedat la fel? Ar fi procesat la fel la ce avea de făcut? La ce trebuia să facă? Ar fi mai plecat? L-ar fi abandonat, tot aşa, ca pe un gândac, ca pe un vierme, ca pe şobolan? E greu de răspuns la astea. Căci, sunt mulți oameni simpli, nesofisticați, fără cultură, care știu și pot să fie loiali, grijulii, fideli, de încredere, pe care te poți baza. Oameni. Caracterul omului nu ține, cine mai știe dacă din fericire sau din nefericire, de cărțile citite. Nu ştie nici el bine, dar mai sunt cei şapte ani de acasă, mediul în care a trăit în copilărie, anturajul, gena şi câte şi mai câte.

Bucătăresele, care sunt toate, fără excepţie, pentru el, tanti, deşi una e mai tânără ca el – tanti Nuţa, tanti Vergi, tanti Ionela – boscorodesc cu gesturi şi mimică aferate o asistentă din spital. Desigur, aceea nu e de faţă. Vorbesc în termeni extrem de urâți despre ea: panaramă, scursură, târâtură, calică, nenorocită. Bârfa e la ea acasă, şi la balamuc. Dar nu îl miră asta. Unde s-a văzut să se-adune trei femei şi să stea cu limba-n gură, mai ceva ca Sfinxul din Carpaţi? Nu îl mai miră și, la drept vorbind, nu-l mai mișcă, nu-l mai impresionează, nimic. Și, pe bune şi fără mişto acuma, când se adună mai multe femei la un loc, trei, astea de aici, ce să facă altceva decât să o ponegrească pe a patra? Mai ales, dacă ea nu e de faţă. Sigur, nu sunt doar cleveteli muiereşti, bârfă de doi lei, balast fără temei. O ştie şi el pe asistenta în cauză. Uşă de biserică nu e, are păcatele ei, dar nici pe cât o beştelesc şi-o trec prin ciur şi prin dârmon, bucătăresele, nu e.

Femei simple, astea de la bucătărie. Nu sunt, câtuşi de puţin, sofisticate. Nici scorpii, ca Zgaiba, nu sunt. Dau şi ele din fleancă, altceva ce să facă? Şi pregătesc, ai zice cu simţ de răspundere, prânzul pentru ziua asta. Cică ar fi o ciorbă de legume şi un piureu cu cârnaţi. Probabil că sunt buni cârnaţii, altminteri nu băgau alde tanti destul prin sacoşele lor, prin buzunare şi prin gură.

Dacă el, nebunul nenebun iese vreodată, în viaţa asta, de aici, de la balamuc, îşi face, căci ştie să gătească, o mâncare pe cinste. O mâncare adevărată. Aşa cum nu a mai mâncat de atâta amar de

vreme. Ani, atâţia ani... Nu clipe. Nu zile. Nu luni. Nici nu ştie ce-ar pregăti, că îi e poftă de multe, dar, în acelaşi timp, nu vrea nimic în mod special. Poftele se pun în cui, dacă ajungi la balamuc. Şi, cert, cu austeritatea şi cu lipsurile faci, deşi n-ai crede, casă bună. Mai bine aşa, decât să visezi cai verzi pe pereţi, ori mălai fin, ca vrabia.

În prima clipă când a ajuns la ospiciu, era sigur că moare de îndată. Că nu rezistă. Că nu o duce mult. Dar, a rezistat. A dus-o. N-a murit. Și, încă, zece ani a stat la mantinelă! Mă rog, asta cu mantinela, așa vine vorba. Că n-a stat. Doar prin cotloane s-a târât. Zece ani! Parcă au fost zece vieţi lungi, de câte un secol, poate și două, fiecare. Mâncarea, la care – şi cu care – era destul de pretenţios afară, era unul dintre motivele pentru care credea că nu rezistă în balamuc. Îi plăcea să mănânce bine. Şi multe. Să se răsfeţe, din punct de vedere culinar, vorbind. Și, desigur, aprecia ca mâncarea să fie gătită în condiţii optime de curăţenie şi de igienă. Alina, deși avea așteptări de la ea, nu se omora cu bucătăritul. Așa că, ori se ducea la vreun local, ori lua ceva semipreparate pentru acasă, ori își sufleca el mânecile și trecea la cratiţă. El era, da, unul dintre bărbaţii care nu se sfia să recunoască și să afirme că știe, că îi place și că vrea să gătească.

Ehei, dar s-a învăţat cu zeama lungă, făcută colea, la cazan şi, mai pe brânci, mai în fugă, au trecut zece ani. Zece! Câte se întâmplă şi câte vin peste un om, în zece ani! Cad imperii, se nasc copii, mor cunoscuţi, se aleg preşedinţi şi guverne, vin tot felul de intemperii. Dar, la nebuni, unde totul e anapoda şi, mai ales, e, pe bune, iad, nici nu mai măsori, ca oamenii de afară, anii. Oricâți ar fi ei. Aici, ca să trăieşti, te bucuri de clipe. Pe acelea le numeri. Pe acelea le preţuieşti. Pe acelea le aştepţi. Pe acelea le bifezi. Pe acelea, da, le ai. Uneori, nici pe acelea. Căci, din motive obiective, clipele astea care ar trebui să fie ale tale, nu sunt şi nu-ţi aparţin. Le fură cine ştie ce balauri. Le iau pentru sine alte entităţi. Şi le însuşesc, fără să-ţi ceară acordul, alte persoane. Însă, de destule ori, prin cazne repetabile, sunt ale tale. Le ai. Le ţii cu dinţii. Viitorul e incert. În trecut, nu poţi să stai prea mult cantonat. Doar clipa de acum şi cea de mai încolo un pic, contează.

Plouă nebuneşte – da, la nebuni, şi ploaia pică mai nebună, ca afară – şi el a visat-o, ca niciodată, chiar ca niciodată, pe Alina.

Nu mai ține minte cum a visat-o. Nicio imagine cu ea nu mai are pe retină. Nicio frântură. Niciun petic. Nimic nu mai ştie. Cert e doar că, așa cum nu s-a mai întâmplat, ea s-a strecurat hoţeşte în somnul lui. Unul agitat, boțit, cu sincope, cu treziri bruște și adormiri lente, cu stat ore în șir cu ochii pe pereți. La nebuni, nu poți să ai somn lin, şi nici adânc. Nu poți să dormi neîntors, ca afară – şi chiar ca la pârnaie – toată noaptea. La balamuc, e nebunie, pur şi simplu. Până şi să dormi, ca toţi oamenii... Ce noutate asta. Auzi la el, e nebunie la balamuc! De parcă ar trebui să fie flori de portocal, râuri de şampanie, oameni minunaţi, spre perfecţi şi lista poate să continue. Şi, totuşi, nu-i de glumă. Balamucul e, cu adevărat, plin de nebuni... Iar el e, fără exagerare, în pericol. Pentru că, deși se are, crede el, bine, cu toți... colegii, oamenii ăștia sunt imprevizibili. Acum, vorbești cu ei și crezi că sunt bine și, în clipa următoare, îți sar în spate. Şi te atacă. Te lovesc. Cu ce au sau cu ce găsesc. Şi, până sare cineva, recte vreo infirmieră ca Zgaiba, ca să te scape, rişti, în cel mai banal mod, să o mierleşti. La nebuni nu te temi doar de injecții și de carantină, de bătaie și de cloramină, de faptul că, uite, au prins drag de tine și nu te mai lasă, neam, să pleci de aici. Ai frică, dintr-o mie de motive, și de toți câți sunt, ca tine, internați aici. La nebuni, nici să respiri liniștit nu poți. Darmite să dormi, ca un prunc, noaptea toată. Desigur, dacă te afli la nebuni, ca el, fără să fii nebun. Altminteri, dormi ca o cizmă. Dormi ca-n moarte. Nu ştii şi nu realizezi primejdia. Nu te temi. Nu te opresează nimic.

Uneori, în primii şapte ani, când striga, întruna, că nu e nebun, e doar victima unui nebun adevărat şi a sistemului, le invidia dementţilor din spital pasivitatea şi relaxarea cu care treceau prin viaţă. Pentru ei, totul era ca florile piersicului din curte: roz, atât de roz... Nu aveau nicio apăsare. Nicio grijă. Niciun of.

Și, așa stând lucrurile, a visat-o pe Alina. Poate pentru că s-a gândit zilele trecute, când a venit polițistul acela, la ea. Poate pentru că, străfundurile lui nu s-au eliberat încă de ea. Nu, n-o mai iubește. De mult! Nu mai suferă din pricina ei. Nu-l mai doare. Nici n-o urăște. De fapt, n-o mai urăște. Pentru că, atunci, când ea l-a părăsit ca pe un câine, a urât-o. Era omul despre care credea că îi este și îi va fi, toată viața, alături. Indiferent de karmă şi de soartă şi de întâmplări şi de neprevăzut. Credea că Alina e cu el şi a lui. Își

făcuseră jurăminte unul altuia la cununie, dar nu de asta, în principal, credea că ea îi e alături, toată viaţa. Avea, ca boul, încredere în ea. Şi, deodată... Sau, poate, nu era deodată. Doar el, acoperit până peste poate de nimbul amorului, a văzut mai târziu. Prea târziu, chiar. Poate că alţii au sesizat de mai demult lucruri, fapte, întâmplări, dar, din prietenie şi din respect pentru el şi pentru că aşa cred oamenii, că e mai bine să nu te bagi unde nu-ţi fierbe oala, au tăcut. Nu poate şi nici nu impută cuiva, ceva. Aşa a fost să fie. El singur a ales atunci între Adina şi Alina. Deşi ştia, deşi s-a întrebat dacă face bine, deşi a avut semne de întrebare. Nu că era uşuratică Alina, se gândea. Asta nu i-a trecut prin cap. Ci, că era imatură. Necoaptă. Copilă. Cu porniri şi caracter şi acţiuni juvenile. S-a gândit. A pus în balanţă. S-a-ntrebat. Dar, răspunsurile pe care şi le-a dat au fost, de departe, unele incorecte.

Hm... Adina şi Alina... Două nume, aproape, identice. Dacă nu eşti atent, le şi încurci, una, două. Numai o literă le diferenţiază. Numai o literă stă între ele. Numai o literă face diferenţa. Da. Absolut corect. Dar, în spatele numelor atât de puţin diferite, stau două femei total altfel. Total opuse. Doar el a înţeles şi-a văzut atât de târziu asta. Toţi, ceilalţi, ştiau, cu siguranţă. Se vedea din avion un astfel de fapt. Poate şi-a luat-o cu Alina în freză, şi din cauză că, aşa cum se spune, Dumnezeu nu doarme. El a greşit teribil în ce-o priveşte pe Adina. S-a jucat. A vrut să ţină doi pepeni într-o mână. A încurcat, cu bună ştiinţă, fata. Că hâr, că mâr... De fapt, nu ştia bine, atunci, ce să facă. Era confuz. Voia şi-n căruţă, voia şi-n teleguţă. N-ar fi lăsat-o pe niciuna. N-ar fi renunţat nici la una, nici la cealaltă. Şi când a ales... Da, a ales, până-a cules. L-a pocnit soarta, de nu s-a văzut. Nu că Adina l-o fi blestemat pentru ce-a fost atunci, pentru că el i-a dat papucii, dar un Dumnezeu există, ce mai... Şi nu doarme... Stă cu ochii beliţi în noapte. Plus că, nici nu loveşte cu parul, cum visează el să facă, la un moment dat, cu toţi, cu toată lumea din lume. Loveşte altfel, mai delicat. E cunoscător într-ale fineţurilor. Bagă mănuşa de box în mână, poate că-n pumn ascunde vreo bucată de fier, apoi, şmecher, trage mănuşa de catifea peste aia de box. Şi, pac, aşa te pocneşte...

Hm... Ce naiba... E pentru a mia oară când, uite, trece încolo şi încoace Emil, unul dintre sărăţii fără cusur, ca să zică aşa, ai

spitalului. N-ai ce să spui, ce șpârlă să-i bagi, omul le are în materie de sărire de pe şine. A fost, zice, când era în civilie, şef de scară la blocul lui. Acum vrea să fie şef de palier. Se pare că a ieşit prost cu banii încasaţi de la locatari şi s-a ţicnit, aflând că trebuie să-i pună la loc. Munteanu l-a suspectat – şi ţinut sub atentă supraveghere – o vreme că se preface, ca să scape de nagarea. Dar, ori se preface foarte bine – adică la fel ca el sau mai bine, ceea ce, s-avem, totuşi, pardon, e destul de greu – ori e cu adevărat nebun. Şi, fostul ziarist, la experienţa sa de zece ani, înclină temeinic către a doua variantă. E nebun! Emil are încă o nevastă, la ceva kilometri de aici. Care chiar îl vizitează şi îi aduce ţigări şi rogodele. Musai ţigări! Din ce şi-a dat el seama, nu e nebun care să nu tutunească. Ori se ia unul după altul, cu fumatul, ori ţigările, aşa cum zice directorul care le şi recomandă, chiar le ameliorează săriţilor cerebelul. La televizor a văzut că sunt reclame cu tutunul dăunează grav sănătăţii, aici, dăunează grav creierului, dacă nu fumezi. Cum o fi, oare? Emil o recunoaşte pe nevăstă-sa şi n-o recunoaşte. Uneori e aşa, alteori, altminteri. Nu înţelege de ce nu îl ia acasă, dacă zice că-l iubeşte. Şi el susţine, în logos-ul lui fără sens, că o iubeşte. Dar, face sex nebun, pe unde apucă şi pe unde prinde o ocazie, cu cine poate şi cu cine găseşte. Ţigările şi sexul sunt cele mai mişto chestii de la balamuc. Şi, peste tot pe unde l-a purtat destinul, adică alte spitale ca ăsta de acum, erau permise. Nu ştie dacă e vreo lege în acest sens ori personalul de la nebuni admite aceste lucruri din considerente omeneşti.

Emil, aşa cum trece acum prin faţa bucătăriei, e agitat, e tracasat, e repezit, de parcă se întâmplă ceva. El e agitat – şi nu doar – nu-i vorbă, mai mereu. Numai când asistenta îi împlântă, uneori cu furie, alteori cu lehamite, acul în carne, e tâmp. La mimică, la gestică, la uitătură. Te sperie, dacă n-ai şcoala balamucului, un astfel de specimen. Sau, mai precis, te sperie căderea unui om. Cum poate, din zdravăn şi sănătos, să pice astfel? Cum e căderea asta atât de afundă şi de nenorocită? Cum de nu există leac şi tămăduire şi pentru minţile rătăcite? A inventat omenirea şi pe dracu', a făcut atâtea progrese, a adăstat, nu-i aşa, pe lună. Dar nu a făcut şi nu face nimic pentru cei care nu mai judecă în devlă ca toată lumea. Sau, mai ştii, o ţine de soartă, de destin să te lovească nebunia. Ca,

de altfel, toate cele care pun omul jos. Nu eşti nimic, oricât te crezi de reuşit şi de superior, dar nimic, în calea bolilor, a întâmplărilor, a destinului! A-mbătrânit şi el. Înainte, nu le-avea pe astea cu destinul şi cu karma, şi acum numai cu ele stă în minte.

Bietul Emil... Uite, boscorodeşte şi acum, în trecerile-i frecvente prin uşa bucătăriei, ceva! Ceva repezit, aiuritor, anapoda. Ar vrea să-i prindă firul, dar cum nebunul are un debit de nedescris, el, nenebunul, nu înţelege. A învăţat multe la nebuni, despre nebuni, el nenebun fiind. Atâţia ani, înveţi şi fără să vrei. Nu trebuie să iei meditaţii. Dar, nu se poate lăuda că deţine, cu adevărat, cheia nebuniei. Mai are lipsuri. Pe care, dacă mai stă aici, cine ştie, poate le deduce şi le pricepe. De ajunge, fără să vrea, doctor în nebuni. Însă, fără urmă de dubiu, acum, ceva se petrece. De fapt, la ospiciu, mereu se petrece şi se întâmplă ceva. Altminteri, nu se poate.

Plouă de rupe. Acoperişul cerului s-a făcut strecurătoare. Şi el nu poate, ca zilele trecute, să iasă în curte, la piersic. Ce pace şi ce senin e la piersic! Dacă reuşeşti să faci abstracţie de nebunii care roiesc prin jur – prin jur, mai niciodată sub şi la piersic, de zici că e dat cu tămâie piersicul şi sarsailii ăştia o evită – poţi crede că eşti, pur şi simplu, în parc, la plimbare. Desigur, trebuie să treci şi peste şlapii deformaţi, că un om nu iese aşa, cu de-aştia în picioare, la plimbare, şi peste halatul de molton, şi peste... Ce să le mai înşire... Sunt multe, prea multe. Peste tot şi peste toate, trebuie să treci. Să nu iei în seamă. Să nu pui la socoteală. Iei în calcul doar că trăieşti şi că, aşa cum face în fiecare primăvară, piersicul a dat în clocot cu flori. Sau a floare. Şi că tu şi el, împotriva a orice, sunteți împreună. Sunteți una. Eh! Şi, în tot amalgamul din el şi din jur, a visat-o pe Alina. Alina... E un capitol încheiat. Definitiv. Chiar e. Nu că ar putea și ar vrea, acum, aici, să înceapă altul. Dar, da, a încuiat ușa în urma ei și a aruncat, la un moment dat, cheia. Niciunde. Ca să nu dorească vreodată s-o caute. El zice că nu. Dar, firea omenească e, cum altfel, imprevizibilă. Aşa că, e mai bine să pună capac pe oala care a fiert, şi-a făcut abureală, şi-a dat în clocot. Acoperită, stă mai bine, se păstrează mai cum trebuie. Şi, cu toate astea, a avut, uneori, gânduri tainice: oare ce-o fi cu Alina? Ce-o face Alina? Aşa că, în timp, a înțeles că nu e de ajuns asta, să arunce cheia uşii încuiate, ci că trebuie să zidească, trainic, ușa. Şi a acționat în

consecință. A făcut mortar, din ce a găsit, a pus cărămizi, a turnat beton. A făcut fortăreață. Şi s-a băgat acolo. S-a ascuns acolo. A rămas acolo. Acum, nu mai e nimic Alina. Acum nu mai înseamnă nimic. A trecut. S-a dus. S-a sfârşit. Se spune că, mai devreme sau mai târziu, toate trec în viaţă. Ca Alina. Ca povestea lui cu ea, mai bine zis. Ca, uite, zece ani la ospiciu. Anii, da, s-au scurs. N-a fost uşor, dar s-au dus. A mai pus unul şi-ncă unul, la catastif. Numai şederea lui la nebuni nu trece. Nu se încheie. Nu se termină. Se prelungeşte şi iar se prelungeşte... De la sine. Cum era aia: azi o vedem şi nu e. Îl văd, chipurile, nişte doctori, îi scriu două vorbe în fişa aia, trec la următorul pacient. Nu îl controlează, cum ar veni, cu temeinicie, nu îl duc să facă niscaiva testări şi investigaţii, nu îl întreabă de sănătate. Nimic. Nici măcar nu se uită bine, cu atenţie, la el. E o rutină. E o chestie împământenită. Ca să scape mai repede toţi de corvoada asta. Nebun irecuperabil îi scriu pe hârtiile alea şi, gata! Atât! Nimic mai mult. Aşa e cu toţi. Un ritual câinos care condamnă suflete de oameni la şederea în balamuc. Doar când vine câte cineva din familie, un aparţinător, cum spun cu emfază cei de aici, care face valuri, care pune întrebări, care se agită pentru nebunul lui, se mai schimbă ceva. Uneori, mai mult, alteori, mai puţin. În funcţie de cum pune problema acela, ce cunoştinţe are, ce bani a dat pe aci. Aşa le-ar băga el, câteodată, toate actele alea în fund! Semnează, ca judecătorii, verdicte nemiloase, nedrepte, crunte şi aruncă oamenii în coşul de gunoi al vieţii. Sigur, cei mai mulţi de aici, sunt, fără urmă de dubiu, nebuni. Nu poţi să le ceri doctorilor să-i scoată şi pe ăia fără ferecătură la minţi.

Dacă, vreodată, prin mila proniei cereşti, ar pleca de aici – dă, Doamne! - trebuie, cu siguranţă, să se ducă la un psiholog, pentru ceva tratament. Zece ani la ospiciu nu sunt tocmai floare la butonieră. Nu simte, nu vede că ar fi, că ar avea, ceva în neregulă. Însă, trăind aici, în mediul ăsta, cu oamenii ăştia, mai ştie el cum ar trebui să fie? Este el convins că nu s-a viciat cu şi de dileală? Şi-apoi, rămâi, chiar rămâi cu mintea nerătăcită şi nezburătăcită, printre ăştia cu ea în felul ăsta? Doamne, ce de mai face el, dacă pleacă de la ospiciu! Ce de treabă o să mai aibă! N-o să-şi mai vadă capul. Trebuie să ţină o agendă, ca s-o scoată la capăt!

Da, adică nu, Alina, pentru el, nu mai există. Nu-i pasă nici

dacă trăieşte, nici dacă a murit. Deşi, desigur, trăieşte. Cum e vorba aia, iarba rea, buruiana rea – de parcă există şi buruieni bune... sau, poate există, alea de leac pentru cine mai ştie ce – nu piere. Şi coasa morţii se rupe-n tulpina ei. Nu-i mai susură inima, când şi dacă se gândeşte la ea, la Alina. E doar fosta. Fosta lui soţie. Fosta lui iubire. Fosta... Însă, bărbatul care i-a fost soț cu cununie, nu neagă azi trecutul. Amintirile, ferecate în mintea lui de nenebun închis la nebuni, sunt încă acolo. Nu o mai iubește pe femeia aceea. Dar nici nu face curat printre aducerile aminte. Sunt ale lui. Le-a trăit. Le-a avut. Le-a păstrat. Şi, dacă le are vii, atât de vii, pe toate de la nebuni, le poate păstra în el şi pe cele cu Alina. Doar a luat marţ, marţ, în ambele situaţii. Şi, cine ştie, peste ani, poate spune nepoţilor aşa nu, în ambele situaţii. Nu-şi face păcate s-o arunce jos de pe corabia în derivă.

Azi, plouă a toamnă rece și înfundată. Și nu e decât început de mai. În curte, piersicul e încă potopit de flori. Iar el nu poate să ajungă acolo, să se simtă pentru câteva clipe liber şi senin. La – şi sub – piersic, viaţa capătă conotaţii de normalitate. Pare că e, dintr-o dată, într-o livadă imensă. Printre oameni nenebuni, ca el. Cu cerul picurându-i lumină deasupra. Visează. Lipit de trunchiul copacului, poate să-şi închipuie orice. Inclusiv că el e cum a fost. Odinioară. Că nu s-a-ntâmplat nimic. Că nu e, de zece ani, la nebuni. Da, e la nebuni! Deşi, el nu e şi nu a fost nicio clipă nebun! De fapt, nu-i interzice nimeni să se ducă, acum, afară, la piersic. Doar că, nu e atât de fleţ cum cred cei de aici, ca să îl facă ploaia asta neomenoasă, ciuciulete. S-a pricopsit cu destule probleme, umblând din sanatoriu de nebuni, în sanatoriu de nebuni. Mai face, naibii, şi – îl umflă, spasmodic, râsul – vreo anexită, de la umezeală. Se leagănă, parcă, mai abitir ca până acum. Căci, împreună cu Emil, se mai agită pe holuri şi alţii. Şi nu doar nebuni. Huiduma de infirmier, Gelu, fuge spre izolator. Cele două asistente de la etaj se îndreaptă, după câte îşi dă seama, tot acolo. Cică sunt acolo şi doi dintre medici şi directorul. Vreun nebun a făcut-o, cine ştie cum, lată. Aici, astfel de chestiuni sunt normale. Şi la ordinea zilei. După ce, vorba Zgaibei – cotoroanţa naibii! – face cunoştinţă cu izolatorul şi cu tot ce se întâmplă acolo, începe, încet, încet, să se liniştească. Adică să se tâmpească, mai ceva ca un bou. Ştie. A trecut şi el pe

acolo. A făcut, la drept vorbind, şi halte. Destule. Şi destul de lungi. Parcă nu se îndurau deloc terorişti de infirmieri să renunţe la ochii lui. Şi la oasele lui. Şi, de fapt, care dintre internaţii de aici nu a ajuns, măcar o dată, deşi au ajuns toţi de multe ori, din diferite cauze, în cel mai forte punct din spital? Ca să nu fie mai exigent decât e cazul şi să spună altfel. Cum i se spune... Brrrrrrrrrr! Fi-v-ar izolatorul şi balamucul să vă fie!

Are, aşa, o mirare. O nedumerire. Un, ceva... Căci, noaptea trecută a visat-o pe Alina. În traducere, a visat un om, ca un om. Chiar dacă femeia aceea nu mai contează pentru el. Putea să-i apară în vis oricine. Confucius, Nelson Mandela, Apolodor din Damasc. Dar a visat, da, ca un om. De atât de multă vreme nu a mai visat, dacă apuca să pună geană pe geană, ca un om. În starea de veghe permanentă şi chiar în somnul de veghe, visa bătăi, nebunie, cloramină, injecţii. Chestiile astea, în sine. Abstract. Nu vedea feţe, nu visa oameni. Sau, cine ştie, simţea şi resimţea, şi în somn, astea. Nimic altceva. De ani de zile așa. Cei de afară visează omenește și nici nu realizează asta. Nici el nu știa, până să ajungă aici, că poți să ajungi, om normal, să visezi nenormal. Şi anormal.

Țipetele dinspre izolator sunt cumplite. Sparg pereții și zgâlțâie, la propriu, ploaia de afară. O iau de guler şi o smucesc de-i sună, ca să zică aşa, apa-n cap. Par, după tonalitate și după consistență, ale unui novice. Țipetele. Numai începătorii răcnesc atâta, nu se mai opresc, și așa de tare. Numai ei cred că, dacă țipă în felul ăsta, își conving cerberii să se oprească, să-i lase în pace, să nu-i mai chinuie, să le fie milă de ei. Inițiații știu, deja, că nu e posibil să scape de izolator. Dacă au ajuns acolo, dacă sunt în încăperea aia blestemată, scăpare nu există, au parte de tot... tratamentul. Că-i venise să zică tacâmul. Tot tacâmul. Și urlă doar atât cât să nu zică, ei sau personalul spitalului, că n-au urlat. Că s-au lăsat așa de ușor pradă acelor și bătăilor din izolator. Dar, țipetele de acum nu se mai opresc. Vin şi iar vin şi vin din nou. Parcă și vede zbaterea omului care le scoate. Parcă și simte, până în tainicele lui genuni, freamătul și neputința şi durerea omului nou, clar, la nebuni. Cine știe ce poveste ascunde și el, ca toți cei de aici, de altfel. Ţipetele alea zdruncină pereţii, contorsionează ploaia, îi ridică lui, în buza bucătăriei, cum se află, părul de pe mâini şi de pe picioare.

Ciudat cum mintea omenească are, în diferite momente și conjuncturi, derapaje. Pare un animal invincibil, omul. El știe, simte, gândește, vorbește, exprimă, decide, deduce, sintetizează. Şi câte şi mai câte face! Dar, de fapt, şi omul e doar un animal neputincios. Iar când mințile se pierd pe arătură sau prin porumb, animalul e și mai neputincios. Și mai penibil. Și mai umilit. Omul încarcerat în cel mai cumplit dintre toate locurile de la balamuc, țipă. Atât de tare și atât de mult, că zidurile rezonează, ca la cutremur. Picurii grei de ploaie tac, vlăguiți, când omul acela țipă. Omul şi urletul lui dau clasă stropilor infernali, de toamnă bolândă. Deşi, calendaristic, e primăvară. Dar, cui îi pasă, aici, de țipetele lui? Câte zbierete de-astea au auzit, şi-au tot auzit, zidurile astea! Dacă ar putea vorbi, câte ar spune ele, câte ar mărturisi, câte ar face publice... Ar tremura bine, adică rău, unii de pe aici. Şi elasticul de la chiloți le-ar fâlfâi. Dar, poate într-o altă viață și pe altă planetă. Acum, sunt mute şi de nepătruns, la fel ca nebunii. Nu spun nimic despre ce se întâmplă la izolator și, în general, despre ce e în întreg spitalul. Iar el, nenebunul de la nebuni, e bine să se legene împietrit, pe mai departe. Să stea aici, cuminte și să nu dea idei unora, în ce-l privește. Să tacă, neputincios. Și, în fond, mulțumit că nu e el acolo, în ghearele zbirilor. Să asculte cum cântă şi cum se vaită – sau ce face, că îşi schimbă şi ea ariile – ploaia pe acoperiș și să se gândească la piersicul mirosind a viață normală, de afară. Și, da, să se gândească, atât cât e în stare printre toate astea, că, poate, în ce-l privește, nu e totul pierdut. Că, poate, miracolul stârnit şi aşteptat zece ani, pică acum pe capul lui. Poate pleacă... Poate scapă... Poate... Gândul nerostit aproape că îl gâtuie. Ca o frânghie nemiloasă, înfăşurată în jurul gâtului, care îi ia suflul. Poate să leşine, din asta. Poate să-şi piardă, acum, pe bune, minţile. Nu! Să rămână lucid, să nu se îmbete cu apă chioară. S-o ia pas cu pas. Uşor. Cătinel. Domol. Lent. Nu în goană. Nici la trap. Nici la galop. Nici să sară peste etape. Uşurel. Cu răbdare. Și, uite... El, nenebunul a visat, în sfârșit, ca un om nenebun. A visat-o pe Alina. Chiar dacă Alina nu mai înseamnă, de mult, nimic pentru el.

O jumătate de oră mai târziu, huiduma de Gelu a intrat în bucătărie. Vântul de la ruşi se mai priponeşte pe undeva, prin vreo şură, mai osteneşte, mai păleşte. Matahala asta nu! E în vână şi în

vervă, mai ceva ca un gladiator, în arenă.

– De-te, bă, dementule, din drum, i-a strigat, când a trecut pe lângă el. Nu vezi că eşti încurcă-lume? Mână cireada! Prostu' lumii! E, al dreacu' ţăcănit.

Fostul ziarist şi-a plecat, instinctiv, capul. Ştia că bruta de Gelu, o namilă cât Ceahlăul, fără exagerare, îi dă, fără restricţie, câteva scatoalce, de fiecare dată când trece pe lângă el. Şi pe lângă oricine. Ca să-şi marcheze, precum câinii de pază, teritoriul. Ca s-arate că el e şeful. Ca să dovedească – oare, cui? – că el are puterea.

– Lasă-l, Gelule, i-a luat apărarea tanti Nuţa, că nu face nimic. Lasă-l! E doar un suflet chinuit şi el.

– Chinuit, pă dreacu'. Mănâncă din banii noştri, doarme în ţoalele şi-n boarfele noastre, face sex pe spesile noastre... Dăcât atâta face. Şi se duce la wc-u, ca porcu'. Ce chinuială? Pă noi ne chinuie, că treb'e să ne ţinem după el. Să-i facem dă mâncare, să-i spălăm aşternutul, să-i ducem grija, să muncim pentru fundu' lui. Al dreacu', zici că e dă dreapta şi păduchiosu' ăsta. El stă, ca belferu', şi proştii munceşte. Dacă era chinuit şi amărât, se omora. Îşi punea laţul dă grumaz. S-arunca înaintea trenului. Sărea cu troşcaleta în gârlă. Că nu dădea vodă cu tunul dă el. Un maţ gros mai puţin dă hrănit. Dă-l în morţii mă-sii dă ciumpalac. Nu-i mai căutaţi în coarne. Mori, bă, nebunule!

Şi i-a mai tras câteva castane în moalele capului. Ca să simtă nebunul, care, poate şi-o ia în cap, de cât îl apără muierile astea, cine e şeful.

– Hai, lasă-l, intervine şi tanti Vergi, cea mai în vârstă dintre bucătărese, dă-l încolo de nebun! Că, doar nu ne-om pune mintea cu el. Mai ales tu, care eşti ditamai omul. Mai bine zi ce se auzea adineauri din izolator.

Huiduma râde satisfăcută:

– A venit unu', adus de fii-său. Un tăntălău. A zis fii-său că moşul e diliu şi io îl crez. Că n-ai văzut cum ţipa? Ce, un om normal orăcăie aşa, mă, femeie? Dacă l-a trimes dracii aici, asta e, zice mersi şi nu se mai aolește. Mi-a plăcut enorm dă mult să îi aplic neşte corecţii. Fii-său, băiat de băiat, serios, salon, pă cuvânt. Ne-a dat câte un million la fiecare. Aşa, dân prima. Fără să zicem

careva: dă-ne, bă, nene, şi nouă ceva, că-ţi avem grijă dă nebun. Simţit băiatul, n-am ce zice. La doctori, mai mult le-a dat, că ei e doctori, na... Cică ei are facultăţi şi ştie lucruri multe. Deşi, voi ştiţi bine, că mai multă treabă facem noi ca ei. S-ar duce dreacu' azilu' de nebuni, dacă n-am mai fi noi. Că nu face doctorii treaba care o facem noi. Ei cu gura şi cu ordinile p-aci şi atât. Da' moşu' are fecior simţit. Ieşit în lume, domn'le. Ştie care e treaba la spital. Ne-a dat, mânca-i-aş nasu' lui de băiat, ne-a dat bănuţu'. Că a zis să avem grijă dă prostu' dă moş. Să facem tot ce trebuie ca să fie bine. Dă corecţii, n-a zis nimic. A zis doar foarte bine, aşa... Să îi faceţi ce e necesar, ca să îşi bage minţili-n cap. Da', ia ziceţi, fetili: voi ce faceţi, mai durează mult până e gata masa aia? Că noi, ăştia care ţinem spitalu', mai şi muncim şi avem nevoie p-ormă, de, hrană caldă.

Să-şi bage minţile-n cap... Asta, din tot ce-a spus bruta de Gelu, îi bate, cu forţă, în uşa craniului. E prea, prea... Dacă sunt duse, împrăştiate, pierdute minţile alea, cum să le mai bage? Gaură-n cutia craniană să-i facă şi tot nu mai poate nimeni să le vâre acolo, în locul de unde, din cine ştie ce cauze, au tulit-o. De pe marginea terenului, orice guzgan amărât crede că poate să înscrie gol după gol după alt gol, pe tabela de marcaj. Un neuron are şi huiduma asta şi nici ăsta nu e la locul lui, tropăie şi nechează aiurea, pe câmpii. Și el, Radu Munteanu, o vreme, când a înțeles de unde i se trag toate, zicea, hotărât, că dă cu mașina peste Ardil Escu. Jura pe mama care l-a făcut că-l omoară pe nenorocit. Da! Că-i dă foc. Că-i pune o bombă la fund. Că-l aruncă în fața trenului. Că-i rupe şalele şi noada cu o rangă beton. Că-l face măcinici. Și câte și mai câte! Dar, n-a făcut nimic. Dacă îl lua cineva în seamă, de câte zicea, ajungea la poliție, nevinovat. Așa și moșul acela cu băgatul minților în cap. Știe fii-său, şi, de altfel, şi Gelu, cum e să te dilești? Crede că aduni mințile cu lopata, ca pe zăpadă, şi le arunci în creier? Dai cu mătura şi le strângi de pe unde sunt împrăştiate? Sau le strângi cu buretele, ca pe apa de pe blatul de la bucătărie, şi le storci, fleoşc, în cap? Știe el, fiul – că la cretinul de Gelu e aproape musai să nu ai aşteptări – ce-o fi pe capul bietului părinte? Mda... Unii cred că te faci, că te prefaci, că eşti închipuit, când o iau minţile perpedes prin cultura de cartofi. De parcă vrea cineva să fie nebun, de parcă e o plăcere să fii bolnav, de parcă, n-ai alt scop în viaţă,

decât să te rogi să te bage ăştia la balamuc!

Gelu rade din cratița imensă vreo cinci cârnați, cu, realmente, viteza vântului turbat. Aproape că a băgat cantitatea întreagă o dată în gură. Mă rog, dacă se numește că o huidumă și o bestie ca el poate să aibă gură. Înfulecă rapid din toți cei cinci cârnați, înghite grabnic, ce mai, e hămesit rău. Cel puțin, pe cât e de necioplit. Probabil, tot ce știe să facă ăsta în lume şi în viață este să bată nebunii și să halească.

– Hai, plimbă ursul, Gelule, că mai bagi în tine și la masă, şi după... Și știi că trebuie să se ajungă la toată lumea. Și e buget de austeritate. E criză...

– Ce ale dreacu' sunteți voi, fă, bucătăreselor... Parcă vorbiți cu limbricii ăștia. Nu cu mine. Ce, eu nu ştiu cum umpleți voi sarsanalele, când plecați acasă? Că v-atârnă turul pantalonilor, de cât băgați în voi? Că d-aici, de la bucătărie, țineți şapte case de fiecare? Vergi, cu mine vorbești, fată. Cu domn' Gelu! Ai înţeles? Domn' Gelu știe multe. Să nu dea Sfântul Botezătoru' să ciripească domn' Gelu, că vă las pă drumuri, fă, să mor io! Voi vreți să spun io ce ştiu? Vreţi să vă controleze directoru', la poartă, în dăsagii voştri? Vreţi să fie al dreacu' domn' Gelu şi să v-atârne pe culme, ca pe boarfe? Tu te chiloțărești cu mine? Dar tu? Te chiloţăreşti cu mine? Vorbeşte omul cu voi frumos şi v-o luaţi în cap. Hai, supăraţi-mă, că să vedeţi voi cum dă domn' Gelu milităria jos dân pod...

Te chiloțărești... I-auzi... Le are Gelu cu șto-ul. Dacă n-ar fi în situația obligatorie de a continua legănatul, aproape că l-ar umfla râsul pe fostul ziarist. Chiloțăreală... Dacă ar fi scris și el, în anii ăia, când era nenebun, adică recunoscut nenebun, nu ca acum, despre chiloțăraie, nu mai ajungea ever la balamuc. Din chiloțăreală nu ți se trage necazul. Nu pierzi casa, nu ți se fură viața, nu rămâi singur, ca un câine de pripas, pe aici. Şi nu stai un car de ani la nebuni. Ce de prieteni ar fi avut, dacă scria, pur şi simplu, despre chiloțărit. Și ce în centrul atenției ar fi fost. Era uşor să dai din condei, spunând banalități şi tâmpenii despre toți paraziții, neaveniții, cretinii care se cred vedete. Viața lui ar fi fost altfel. Liniştită. Anostă. În matca ei. Poate, cine ştie, și nevasta stătea în banca ei. Credea atunci, când era călare pe coama valului, că să scrii chestii de astea e doar un fâs infect. Cum să scrii așa ceva și să te mai uiți în oglindă? Cum să

te întâlnești cu mama la masă și să-i explici că, da, chiloțăraia – sau chiloţăreala, habar n-are cum e corect în lumea mondenă de azi – face parte din viață și te ajută să mănânci o bucată de pâine? Cum să-ți privești prietenii și ei să constate cât ai decăzut? Cum ar veni, vorba unui cântec pe care l-a auzit ieri pe la unul dintre nebunii de aici: de la patul meu cu arcuri, am ajuns să dorm prin șanțuri... Și cum să le ceri cititorilor să dea banii pe așa articole? Îi respecți. Şi te respecți. Poți să le vinzi gunoi pe post de diamante? Da, dar nimeni dintre cei care scriu despre chiloțăreală nu riscă vreodată să ajungă la nebuni... Măcar dacă ar fi scris despre Ardil Escu în termeni de chiloțăraie. Avea, slavă Domnului, material. Că Ardil n-a făcut doar fărădelegi, mânării, infracțiuni, ticăloșii, nelegiuri, toate mari şi crunte. Și-ncă ce mari şi ce crunte... El era – o fi și acum, că năravul din fire, cam greu cu lecuitul – afemeiat, cartofor, miștocar, beţiv. Numai dacă iei în calcul că a ținut patru neveste, că a avut ibovnice de le-a uitat numărul, că bea până cade lat sub masă, că se știu cazuri concrete când trișa la poker, că...

Gelu iese, legănându-se pe picioarele lui colosale – pesemne că poartă 55 la bocanci – din bucătărie și-i mai dă nebunului nenebun – de-şi pierde şirul gândurilor, acesta – ca să nu ducă lipsă, câteva scatoalce. Era previzibil. Ploaia nu știi de vine, de la Cluj, de la ruşi, de la chinezi, chiar dacă o anunță ăia la meteo că intră prin sudul ţării, să zicem, dar de Gelu nu e cazul să te îndoiești. El nu se dezice. Nu se dezminte. Nu te face de râs. Dacă a prins un obicei, se ţine de el, nu dă bir cu fugiţii. E de-ncredere, ce mai... El, ce are-n gușă, aia are și-n căpușă. Şi atât are, că în cap, bat vânturi siberiene. Care, în treacăt fie spus, nu prea au ce stârni. Că-i mai mult gheaţă decât praf, în deavla lui. Are nemernicul o poftă și o plăcere nebună să bată amărâții de nebuni de aici. Așa, la vreo treabă, oricare, nu-i bun de nimic. L-a văzut cum se codește, cum se ofilește, cum se co... Mă rog... Dar, la dat castane – şi nu doar – cu nodurile lopeţilor lui de colos, e bun. Pişpirică ăsta, ca mulţi din tagma infirmierilor, se crede, nici mai mult, nici mai puţin, Dumnezeu pe pământ. Şi taie, spânzură, beleşte. E un om redus şi limitat. Mă rog, om... Vorba vine. Şi ea include, adesea, şi unele animale. Şi, indubitabil, domn' Gelu e mai nebun ca el, fostul ziarist. Numai că, el umblă, ca un bou ce e, slobod prin lume și alții... Of, alţii, din păcate,

nu mai pot să iasă din staulul ăsta. Nu e cale. Să-l ia naiba de pitpalac. Rostogoli-te-ai, Gelule, în craterele infernului. Și să rămâi acolo, în veci, până te-oi scoate eu! Că nenorocit mai ești la viața ta...

Ehei, de câte ori n-a vrut să-i chinuiască, la rândul lui, pe alde Zgaiba și Gelu şi alţii de teapa lor. Deşi, de acord, nu tot personalul e ca ăştia. Unii angajaţi sunt nu doar omenoşi, ci şi corecţi. De câte ori n-a vrut să-i răstignească pe ăştia! Ce scenarii a copt în mintea lui de om zdravăn la temelie, umilit și chinuit, din cauza conjuncturii, de păduchii ăștia. Orice scenarist, orice regizor imens din lumea asta, ar fi dat ortul popii de invidie. S-ar fi făcut verde la mațe, ca extratereștrii, şi ar fi picat lat, fără putinţă de resuscitare. Numai că, el, aici, nu poate să facă asta. Să le frigă ăstora, măcar, nişte smetii. Nu poate să facă nimic. Dacă o face, dacă face orice, zbang! Ajunge iar în locul acela de unde se auzeau mai adineauri zbieretele alea. Pușchea pe limbă! Acolo s-ajungă dușmanii lui, inclusiv Ardil Escu. Nu el şi nu oamenii amărâţi, ca el. Ei, dar, dacă ar fi afară, dacă ar pleca la un moment dat, din locul ăsta de rahat, ei, da, atunci, într-un aşa caz, ar fi altceva. Ar năimi niște matahale, dacă nu e-n stare să acționeze singur – și, la cum arată, la cele 30 de kile ale lui, cu ambalaj cu tot, nu e, clar, în stare de așa viteji – ar sta pe margine și ar face galerie. Hai, băieți! Tare! Cu forță! Dați-le la mușchiu nemernicilor! Încă una! Hai, mai multe! Pe ei și pe mama lor! Musai, musai ar fi de față! Și să crape cerul și pământul! Şi să se spintece lumea. Nu poate să piardă așa distracție. Așa răzbunare. Așa desfătare. Aşa dreptate. Ah, aşa spectacol! Da, recunoaşte, se gândeşte adesea la o astfel de posibilitate. Sigur, ea are şanse mici să fie, nu-i aşa, posibilă, dar numai ce-şi imaginează cum îi chinuie şi cum îi umileşte pe nenorociţi şi se simte mai bine. Se răcoreşte. Se simte, nu împlinit, dar răzbunat. Doar parţial, bineînţeles, că e nevoie de mai mult, ca să i se ia pâcla de pe suflet. Da, uneori îi doreşte morţi pe toţi. E mai bine aşa, decât să pună mâna, cu simţ de răspundere şi să îşi curme el zilele. Slavă Domnului, a avut mult prea puţin gândul ăsta. Nu l-a bântuit prea des. Nu l-a cocârjat, într-atât, încât să pună gândul în practică. S-a simţit, da, terminat, umilit, pierdut, rătăcit, fără nimic, scos din statutul de om, redus la cel de jeg. Şi a fost greu. De câteva ori, şi-a zis, da, că

nu mai are pentru ce naiba să trăiască. S-a gândit de unde să ia o funie, o lamă de ras, nişte săpun. Nojiţe la opinci n-avea. Însă, a fost prea ocupat, şapte ani, să-şi strige nevinovăţia, în loc să facă ştreang de tocul geamului şi să-şi bage capul acolo. Pe urmă, după tot ce-a îndurat, şi-a spus că, fie ce-o fi, el trebuie să trăiască. Chiar şi gândul de a-i maltrata pe ticăloşii ăştia, vreodată, în vreo viaţă, l-a ţinut la suprafaţă.

Cai verzi pe pereți visează și el! Cetatea minții îi e, uneori, asediată de zambaluci. Vise, taică, vise, cum zicea o vorbă din popor – ce altceva poate face aici şi acum, decât să citeze vorbe din popor? – pe vremea lui. Cum să-ajungă el, victima, să-şi bleiască în realitate călăii? N-a fost nici pe vremea lu' Pazvante aşa, nu e nici acum, nu va fi niciodată. Victima e victimă şi gata. Nu poate să intre la rupere cu tiranii. Poftim, a plecat de la chiloțăritul lui Gelu și a ajuns la bătaie. Vrabia, normal, visează mălai. Că e galben şi e bun. Şi se mănâncă uşor. Pe ploaia de afară or zbura, stoluri, vrăbiile? Că parcă și-au făcut cuib, toate, în cerebelul lui. Și nu se dau, câtuși de puțin, duse. Le zice huș, huș, dar ele nimic. S-au aciuit aici și, pare, le place. Și, pe cuvânt, fără vizita vărului de zilele trecute, nu avea nici stoluri de vrăbii, nici herghelii de cai. Era lucid. Realist. Resemnat. Mai ales, resemnat. Ce să mai spere, ce să mai aştepte, ce să mai vrea... Zece ani la ospiciul de nebuni te fac, şi să fii din piatră de munte sau din fier forjat, din om neom. Oh, vărule, vărule! Cine te-a adus aici? Sau cine te-a trimis? Cine e în spatele tău? Cine te trage de aţe, hâţa, hâţa, încoace sau încolo? Cine eşti? Căci, într-o clipă, una singură, ai clătinat tot eşafodajul contruit cu grijă atâta vreme. Mda... Un văr ar înfrunta, pentru el, soarta de nebun, sistemul, toți dracii și l-ar scoate de la balamuc. Un văr. Un neam, adică. Unul de are, aproape, acelaşi sânge în vene, ca el. Unul cu care, în copilărie şi adolescență, s-a jucat, s-a contrat, s-a bătut, s-a-mpăcat, s-a-mbătat... Mă rog, câte nu face omul cu un văr, când îl are. Că vărul ăsta e un pic mai puțin ca un frate. Însă, fără doar şi poate, important în ecuație. Îți ştie bunele şi relele, sufletul, mintea, realizările, eşecurile, ce mai, viața, cu totul. Un văr... Tare bun la casa omului. Dar el, din păcate, n-are unul. Polițistul ăla se prea poate să fie sifonul lui Ardil. Se prea poate, da. Deşi, sincer, îi pare rău. Căci, aşa, la prima vedere, i-a plăcut tipul. Inteligent,

deschis, destupat, cu vorbele la el, cu simțul umorului. Nu e exclus să-l fi cooptat în club nenorocitul de Ardil Escu. Diabolic cum e, poate face, la propriu, şi îngerii să creadă în el. Şi ce dacă vărul pare inteligent şi cu capul pe umeri... Mulți oameni cu astfel de calități au căzut în mrejele ardilului. Căci, da, are talentul să te ducă de nas şi să se dea fată mare, deşi e curvă bătrână.

Ei, Ardil Escu, Ardil Escu, nenorocitule... Ți-o veni și ție rândul la ispășire vreodată? Oi trage şi tu pentru păcatele tale? Oi plăti pentru ele? Te-o pedepsi vreo lege, vreun Dumnezeu, vreun drac? Căci, de toate ai făcut la viața ta. Nimic din cele lumești, dar şi din cele drăceşti, că tu eşti tartorul drăcărimii, nu-ți e străin. Nimic! Numai să plătești, pentru ceva, nici nu trebuie să plătești pentru toate, n-ai plătit. Ce te-ai mai chiloțărit, ca să rămână în ton cu nebunia de gânduri, din toate punctele de vedere. Dacă scria atunci despre Ardil că o arde chiloțărește, se mai făcea foc și pară, pălălaie, de-a binelea? Mai lua măsuri drastice împotriva lui ori se amuza, șmenărește? Așa a fost să fie. Soarta, domnule, destinul, karma sau ce mama mamei ei o fi fost. Ori astrele, planetele, cometele, asteroizii – era să zică hemoroizii – universul. Nu crede în d-astea. Adică, n-a crezut. Însă, cine mai știe din ce cauze, i-a fost scris să cunoască, până în tainicele genuni, balamucul. E aici. Şi, încă, va mai fi. Poate că plăteşte pentru ceva. Poate că l-a lovit vreun blestem din al nouălea neam. Poate că, pur şi simplu, aşa trebuia să fie. Oricum o dă, oricât se-ntreabă, de oriunde apucă problema, nu ştie şi nu pricepe de ce în cartea vieții a apărut o astfel de temă, o aşa scriitură, o nebunie nebună, de-a dreptul. S-a pomenit în balamuc. Şi nu are idee dacă mai trăieşte să se pomenească şi afară din el. Nu-și mai poate crea acum alte dizarmonii, cu atâtea gânduri, cu atâtea supoziții, cu atâtea planuri. Să-și dezacordeze iar baierele inimii?!? Să cânte iar, în nebunia asta, pe mai multe voci, el singur? Să falseze, din nou, cu grație, cum a făcut șapte ani? Nu! Nu! Abia, vorba aia, ce-a-nfipt stindardul pe crâncena redută. Și trebuie să rămână așa: resemnat. Umil. Prost. Nebun nenebun. E mai bine. Adică, aşa e cel mai bine.

Și tot plouă. De ce i se năzare că, uite, îi plouă acum și-n suflet? Parcă s-a mutat ploaia asta de pe acoperișul bucătăriei direct în rărunchii lui. Și, serios, nu are găuri acoperișul. Nu s-a infiltrat pe

acolo ploaia. S-o fi ițit din toți norii ăia războinici adunați în el, de atâta vreme. Și, parcă i-a umplut, dintr-o dată, rinichii cu apa ei. Așa senzație de ajuns la baie îl trăsnește. Și pe asta, de multe ori, și-a reprimat-o. Din motive temeinice. La bulău, e bine să-ți aperi spatele. Iar la balamuc, e necesar, pentru deplina ta siguranță, să păzeşti cu străşnicie tot, tot ce ai şi să nu crezi nici măcar în Sfântul Sisoie. Dacă sfântul ăsta o mai exista prin calendar, ca pe vremea lui...

– Na, suflete, na și ție un cârnăcior bun şi gustos! – îl îmbie tanti Nuța, după ce mușcă ea întâi, că nu s-a-ndurat să i-l dea tot, din mezelul oferit. Na! Să fie de sufletul lu' socră-meu, că n-ajung să-i mai fac pomană, ca la oameni, la cât muncesc aici. Şi el n-a fost om rău, ca soacră-mea. Pentru ea, nu ţi-aş fi dat. Că cucută nu pot să-ţi dau. Mă leagă ăia cu legea lor. E şi vie, dă-o-ncolo de cotoroanţă şi baborniţă ce e. Dacă nu-l ţineam io pe fii-său, nu-l mai lua nimeni. Ia și mănâncă. Na, colea!

Fazan din nou:

– Mulțumesc, tanti Nuța. De când n-am mai mâncat eu cârnat şi cârnăcior. Nici bucși nu am mai mâncat de multă vreme.

– Ce, mă? Bucșe de mașină? Mai ai niţel şi zici că n-ai mai mâncat unghiere. Eşti poticnit şi zătignit rău, maică. Lasă, nu le duce dorul la bucşe. Nici nu e bune. Mănâncă ce-ți dau eu, că e mai bun.

Nebunul nenebun râde a prost. Dar, satisfăcut. I-a ieşit iar. Putea mai mult, dar n-a fost prea rău nici cu bucşele alea. Iar femeia stuchește, discret, pe colțurile halatului odată alb. Acum prăzuliu de atâta purtat. Stucheşte o dată, stucheşte de două ori, stucheşte de mai multe. Radu Munteanu, intrigat, sau doar curios, numără stuchiturile. Nouă. De nouă ori a scuipat femeia asta pe reverele halatului din dotare, ca să nu se ia şi la ea problema lui. Să ţină şi el minte cum se face.

– Ferească Dumnezeu, drăguțu'! Auzi, bucși...

Radu Munteanu haleşte cu poftă cârnatul – hm, nu e chiar aşa de rău; ce-i drept, a mâncat şi mai bun, la viaţa lui, dar merge şi ăsta, nu e cazul să facă, prosteşte, cleanf, cleanf – şi dă, după ce l-a molfăit cu gingiile lui dezgolite pe alocuri de dinţi, ca porumbul tâlhărit de boabe, să o pornească spre baie. Ca omul aflat în nevoi. N-a fost prea rău azi, n-a fost, nu, cu toată duşmanca asta de ploaie.

N-a putut să se încarce cu pacea degajată de piersic, dar şi-a pus pielea tăbăcită de intemperii la adăpost, în plus, a mâncat, uite, peste porţia pe care o va primi la masa de prânz. Nu e mare lucru. Un cârnat. Fleoşc, ar zice vreunii. Dar, puţin înseamnă, de când lumea, mai mult, chiar mult mai mult, decât nimic. Desigur, porțiile sunt, substanțial, micșorate. Trec și ele, porțiile adică, prin multe hopuri, până ajung pe mese. Bucătăresele dijmuiesc. Pentru ele. Pentru șefi. Pentru alde Gelu. Pentru toată lumea din lume. Plus că, așa cum și-a dat seama, din capul locului se alocă muuuuult mai puțini bani pentru mâncarea nebunilor, decât ar trebui. Așa că... Dar, aoleu, se ciocneşte cu Zgaiba pe culoarul întunecat. Ziua e cenuşie, ferestre nu sunt pe culoar şi becuri nu se aprind în plină zi. Ba, și la toaletă, îi venise directorului mirifica idee să pună de alea cu senzori, de se aprindeau doar dacă dădeai din mâini, în timp ce nădragii îți stăteau în vine, ca nebunii nebuni. Ca să se facă economie. E criză. E austeritate. E, cum ar zice domn' Gelu, lipsuri multe. Aşa că, da, e întuneric pe hol.

Să o ia naiba de Zgaibă! Nu mai putea de dorul ei. Al lui Fanache şi al lăptăriei, de asemenea. Dar, bine că nu s-a buşit în halul ăsta, de să-i cadă ochii printre cei doi dinţi de sus şi doi de jos, de aşa impact, cu vreun dilimache dilimandros de aici. Că, mai ştii, îi sărea ăluia muştarul ca de la hot-dog şi dădea cu el de pământ. Cu el, cu Radu Munteanu. Nu cu hot-dog-ul. Bine că e Zgaiba. Doar Zgaiba. Asta, aşa dilie cum e şi ea, nu e periculoasă, neapărat. Nu produce descărcări electrice, chiar scurt circuit, ca nebunii sadea. Şi e previzibilă. În cel mai rău caz, îl activează pe Fanache.

Şi Radu Munteanu vrea să treacă mai departe. Scuze nu poate să-şi ceară, cum ar face afară un om educat. Un om nenebun. Nu se face. Şi nu e cazul. Bagă femeia la păreri, de-ajunge să creadă că i-a picat vreo buturugă-n cap. Şi nici s-o înjure pe Zgaibă de ceva origini, cum îi vine, nu se cade să facă. Ce-i drept, de la asta se abţine sistematic. În iad, împleteşti, la vreme de nevoie, funie cu frânturi de rai, din nimic. Mai bine să-şi exercite, cum ar veni, dreptul la mers. Ca o maimuţă ce e. Dar, infirmiera înfige mâna în el:

– Licuţă, stai aşa, mă! Stai aşa! Ce fugi ca prostu' satului? Zici că te-aleargă taurul comunal, pe islaz. Huo, de stai! Că io pă tine te căutam.

I se uită în ochi dulce, cât poate Zgaiba de dulce. De zici că a înghiţit toată vitrina cu savarine, de la cofetăria din oraş. Parcă li se scurge şi zeama, pe la irişi. Nuuuuuuuuu! Iar i-a căşunat curviştinei pe el! Vai de zilele lui, dacă îl bagă iar în lăptărie. Nu vrea să pipăie din nou pielea aia rugoasă de hârcă. N-are chef de senzaţii aiurea. Nu acum! S-a gândit la Alina, şi-a amintit de Adina, i-a înmugurit în minte gândul plecării din balamuc. Nu vrea să strice toată senzaţia aia din el, cu lăptăria Zgaibei. Râde a nerod şi rosteşte singurul imbecilism care îi vine în minte:

– Love, bre! Mă duc în locu-acela! Că mă-mpinge.

– Love, love, normal... La budă zici? Lasă, că te duci mai încolo. Că cât să te-mpingă, mă? Sau, fă, dreacu' pă tine. Dar nu te duci. Nu te las. Poa' să plesnească şi rânza-n tine. Acum, ai treabă. Licuţă, n-auzi, mă, prostule? Licuţă!

Of, Iisuse Hristoase din ceruri! E cum a bănuit. Zgaibei i s-a făcut iar dor de dibuială pe la sâni. Chiar dibuială, că la cum arată... O iei pe bâjbâitelea, nu mergi la sigur. Ca la o femeie pe cinste. Or fi, n-or fi, or fi aici, or fi mai încolo? Pfoaaaaaaa... Or mai fi femei pe cinste afară? El nici nu îşi mai imaginează cum arată şi cum e una.

– Lov, iu! Nu vreau cu Fanache acuma. Vreau cu lăptăria. Dar să mă duc să mă uşurez şi eu, înainte...

– Nesimţitu' dreacu'! Nu-ţi e ruşine? Poate aude cineva ce debitez' şi zice că io te-ntărât. Zice că io sunt curvă, din cauza ta. Ete-al dreacu'! Că te las fără maţe în ramazan, acuma. Ce, io sunt vreo paraşută de-a ta? Io sunt femeie cinstită şi ruşinoasă. Stai locului, ce dreacu', că nu fac cros cu tine p-aci! Bă, tu n-auzi? Licuţă! Ia, drepţi, în fund, pă două rânduri. E, al dracului! A dat lov-u'-n tine. Vrei milităria dată jos din pod, nu? Că nu înţelegeţ', ai dreacu', dă vorbă bună, ca noi, oamenii normali. Îmi sparg burta cu tine de dimineaţa până noaptea şi n-am niciun spor pentru asta. Că nu dă legea sporuri de astea, pentru burtă spartă. Bă! Fii pă fază la ce spun io. Chiantauru' dreacu'! A venit vericu'. Treci la vorbitor. Toţi nebunii are veri ca lumea. Dă Dumnezeu veri buni, da' buni, la berze şchioape ca tine.

Şi, în timp ce Zgaiba zâmbeşte galeş, cu buzele ajungându-i, dintr-o dată, până la urechi, de i se uneşte lobul lor cu gura, fostul

ziarist aproape că se scapă pe el, la aşa veste. Vericul! A venit vericul! Deci, a venit iar. Dar de ce o fi venit? Trebuie să aibă o grimasă ori să sară până în tavan de fericire? Altfel spus, vericul e trimisul special al lui Ardil Escu pe capul lui sau e mânat aici, pe ploaia asta, de gândul dreptăţii? Să fim serioşi! Ce om normal vine la balamuc pe o aşa vreme câinoasă? Nici dacă îi era văr, văr, adică pe bune, rudă de sânge din partea mamei ori tatălui, nu lua ploaia pieptiş până aici. Aştepta să iasă soarele. Că iese, el. E doar început de mai, nu sfârşit de decembrie, ca să nu iasă. De fapt, să iasă mai greu. De ce să vii pe ploaia asta la balamuc? Ce dedicaţie e asta pentru meserie, ce determinare pentru a face dreptate? Sau arde şi frige ardilul în spatele şi în coasta vărului? Treaba dracului în casa popii.

– Vărul? – îngaimă, neştiind dacă speriat mai mult sau mai mult liniştit. Vărul? Vărul...

Şi, în clipa următoare se întreabă dacă n-a nasolit-o acum cu purtarea lui de smintit. A avut mereu grijă de tot ce face şi de tot ce spune şi acum... A fost atât de sincer. De real în exprimarea nefardată a, aproape, stupefacției care l-a lovit.

– Văru', da! Văru'tu. Ete că stai prost şi cu auzul, acuma. Parcă auzeai. Cretinule! Ce repeţi ca piţigoiul?

Mă rog... Papagalul e responsabil cu... Dar... Acum, asta nu are importanţă. Poate să fie toată pădurea în încâlceala din mintea infirmierei. Zgaiba nu minte. Vărul chiar a venit. Zgaiba transmite asta prin toţi porii. În ea, bat deja clopotele unei mari iubiri. Deja îi sticlesc ochii, fâl, fâl, de luminează holul împestriţat, în locul becurilor neaprinse. Şi Zgaiba nu face economie, ca directorul. Radu Munteanu ştie că e numai foc de brichetă. N-are putere de lampadar. Zgaiba, doar Zgaiba crede că i-a ieşit în cale, mai ceva ca pisica neagră, amorul.

– Hai, Licuţă, că te duc la el... Hai, că eşti frumuşel. Nici nu zici că ai dormit pă saltea răsuflată. Așa, să aranjăm băiatu'. Să te vadă vericu' curăţel, da? Îndreaptă ţoalele alea pă tine. Să fie nişte ţoale, nu hanţe. Aşa... Dă cu limba pă buze, să nu mai fie belite şi unsurate. Unde dreacu' ai băgat botu' ăla, de e untura de-un deşt pă gura ta? Aranjează sprâncenele alea, că stă sculate, ca gaia maţului. Dă, mă, cu niţel scuipat, că zici că e mustaţa lu' bulibaşă. Aşa...

Ete ce frumos eşti. Mai aveam nițel și-ţ' puneam, dreacu', şi fundă roşie. Mai ceva ca cu copilu' meu, dacă aveam unu', m-am ocupat dă tine. Să-i zici lu' văru' că io te-am dichisit aşa. Să ştie că io am şi suflet bun, nu sunt dăcât frumoasă. Ai auzit, bă, bregovici, blegovici ce eşti? Băgăm şi noi o zâmbire, ceva, Licuţă? Hai, cu talent, aşa... Să nu crează omu' că a venit la balamuc. Să crează că a intrat în ringu' dă dans. Ştii ce-i aia, bă, nebunule? Dă unde să ştii... Aia e pentru oameni normali, ca mine şi ca văr'tu. Ce l-aş mai face un dănsuleţ pe ocheşelul de veric... Un pas, doi paşi... La stânga, la dreapta, la stânga... Cu văr'tu în braţe. Lipită de pieptu' lui. Ce te uiţ', mă, prostule, ca viţelu' la poarta nouă? Zici că ai picat din aroiplan, sau cum îi zice lu' ăla de zboară pă sus, p'ân nori. Știi tu ce e ăla dănsuit. Ştie mintea ta beteagă dă otreapă ce eşti. Draci balaci! Hai, ajungem la vericuţu'... Frumos, aşa... Mişcă-te cu talent. Să simţi cum sare buricul de la lovul lui. De la locul lui. M-ai căpiat şi pe mine, care nu sunt nebună. Cu unduire, în ringu' dă dans, Licuţă!

Bine. Să intrăm, atunci, cu toţii, în ringul de dans. Dacă e dans, dans să fie. Mă rog, zicerea era cu balul, dar tot un tango, cum ar veni...

– Bă, Licuţă, să nu zici tu de văr'tu mai demult! Că, dacă ziceai, erai departe, mă... Departe! Hei! Nu mai face pe băşicatu'-n meclă, că te duc la neamul tău, nu la tăiere, ca pe un bou ce eşti. Vrei să ne certăm acuma, să vadă bietul văr'tu şi să crează că cine ştie ce e aci, la noi?

Adevărat. Ce e, oare, aici, la noi? Ce poate să fie? Ring de dans, doar. Le zice bine şi Zgaiba, când le zice, nu?

În faţa uşii directorului, aşteaptă Cristi Popa. Aha, o luăm oficial. Iar Radu Munteanu pare că poartă, dintr-o dată, pietre de moară în cârcă. Aşa i se îndoaie spatele. Lombarul, cervicalul ţipă. Văleu, văleleu! Şi, în lăuntruri, sufletul tace înmărmurit. Nu mai are glas să bâiguie ceva, orice. Zgaiba îşi dichiseşte cu două degete bretonul slinit, trage cu sete de breteaua sutienului ca să-şi pună în evidenţă... frumuseţe de sân şi îşi drege, de zici că a câştigat la loto, vocea piţigăiată, de joagăr:

– L-am adus. V-am spus că-l aduc repede. E bine, e frumos, e îngrijit, e alintat, vedeţ', da?

– Vă mulţumesc, doamnă Aurelia. Vă mulţumesc mult.

Apreciez...

– E, ce naiba... Oameni suntem... Dacă putem să facem un bine, îl facem. Eu aşa sunt. Să fac bine la or'cine. Dau şi cămaşa dă pă mine, dacă e să fac un bine. Chiar dacă mi-o mai iau în bot de la câte unu'. Că ştiţ', lumea e rea, oamenii e nerecunoscători şi nerespectuoşi. Dar, când e să fac binele, cu mine nu stă nimeni la tocmeală. Îl fac. Toată lumea ştie ce suflet are Aurelia. Cred că v-a zis de la poartă asta. Că ştie toţi. Că şi mie îmi zice: aoleo, Aurelio, ce frumoasă şi bună eşti tu, dacă ai avea şi tu parte de-un băiat bun, cu şcoală, cu avere, cu foncţie, să te ţină-n palmă. Eh... Oi avea şi eu noroc, ce să zic. Da' eu v-am zis cu văru' Licuţă. Dacă trebuie, îl aduc şi de la Orăştie.

De ce tocmai de la Orăştie? Fostul ziarist nu înţelege logica. Dar, sigur Zgaiba o ştie. Că n-o vorbi cu vărul, ca toanta, doar ca să se afle în treabă. Deși, cel mai probabil, după cum știe marfa, a auzit cuvântul ăsta de curând și i se pare cel puţin interesant să-l folosească şi ea. Deşi habar n-are ce e cu orăştia asta. Trebuie să intervină, că, altfel, pune asta monopol pe subcomisar.

– Fiule! Ai venit!

Şi dă fuga să ia vizitatorul în braţe.

– Nţţţ, simte nevoia să se bage în ciorbă, sfătoasă şi împăciuitoare, Zgaiba, e vărul. Vărul, Licuţă, vărul. Nu fiul!

Şi către poliţist:

– Ce să facem? E şi el cu camionu'-n derapaj...

– Lăsaţi...

Vocea lui Cristi Popa o bagă pe Zgaibă în şoc anafilactic. A fost aşa, cam piperată, ca să nu zică otrăvită, când a zis lăsaţi. E văr'său, îl doare de nebun. Mai ales dacă o fi văr bun... Da' bun de tot e vărul ăsta. Înalt ca bradul, frumos de pică, făcut bine... Ia uite ce ochişori negri are! Îi vine să i-i pupe pe amândoi. Pfoa, ce tăvăleală ai mai trage cu văru' ăsta. Are verighetă, dar-ar dracii. Păi are. Că a zis Licuţă că e însurat. Ce tută şi proastă o fi nevasta-sa aia. Cine ştie cum a pus mâna pe el, cum l-a păcălit, cum l-a dus cu zăhărelul. Ştie ea cum face unele, ca să-ncalţe bietul bărbat. Eh... Cum are unele noroc, dom'le, de bărbaţi ca lumea, cum are ele noroc... Pe ea nu a luat-o nimeni s-o ducă la sfântul popă, să-i dea bui cu linguriţa şi să-i pună pirostriile pe cap. Dacă e cuminte, dacă

e la locul ei, dacă nu păcăleşte bărbaţii... Şi, să dea toţi dracii din lume, ea are şi ceva bănuţi puşi bine, pentru nuntă. Nu ca pentru o nuntă de-aia regală, cum a văzut pe la televizor, că fac prinţii şi prinţesele, ori cum face vedetele de la noi, alde Cruduţa, alde Bianca... Nu, că Cruduţa nu s-a măritat. A auzit ea că n-a luat-o Nilă. Ei, nu nuntă ca la vedete, dar pentru o oală mare cu sarmale are, ba, şi pentru un grătar mare cu mici mulţi. Ca să nu mai vorbim despre mezel. Că are bani să pună mezel, din plin. Salam – pune şi două tipuri, că îi ajung banii – brânză, măsline, şuncă. Dacă e vară, pune şi juma de roşie, că dă bine. Şi e şi ieftină roşia, când e vara în zaua ei. Şi nici nu pune doi oameni la farfuria cu mezel, cum a păţit ea, odată, când s-a dus la nunta unei amice. Nu! Fiecare la farfuria lui! Cum să bagi deştele doi oameni într-o farfurie? Mă rog, ea, Aurelia, e ieşită în lume, doar lucrează la spitalul de nebuni, nu e casnică ca amica aia. Ce fel de nevastă o avea vărul ăsta? De ce-o fi luat-o? O şti şi ea să facă o ciorbă de perişoare pentru omuleţu' ăsta frumos, ca o cadră? Ca ea nu ştie, n-are cum. Ea face cea mai tare ciorbă de perişoare. Stă perişoarele-n farfurie, ca popândăii-n lan, nu se fărâmă deloc. O avea nevasta aia serviciu, cum, uite, are ea, de ani de zile? O aduce şi ea bani în casă? O da cu mopul sau o cheamă pe mă-sa? O fi femeie de casă, care ştie rostul la toate? Ea, dacă ar lua-o vărul, s-ar face. De casă. Femeie. Ce femeie! Pentru aşa bărbat, te faci orice. Unele au făcut, domn'le, ce zicea şi ăsta, Licuţă, că vrea să facă, în scăldătoare. Rahat! Ăsta făcea la budă, nu în scăldătoare. Cum are unele noroc, cum are! Toate proastele, toate urâtele, toate paraşutele... Nu dai o ceapă degerată pă ele, dar are noroc! Asta e viaţa... Nu era şi un cântec odată cu refrenul ăsta: aşa e viaţa, aşa e viaţa, are şi uşor şi greu, aşa e viaţa... Rahat dă viaţă! Unele, domn'le, ce să mai, are noroc porcesc. Fiecare cu steaua lui. Dar, a ei e cam bleagă. Bleagă bine. Ce mai, bleagă de tot.

Şi nebunul nenebun către vărul nevăr:

– Volintirul Munteanu raportează, să trăiţi. Sunt epuizat. Sunt abisat. Sunt asaltat.

Şi îşi aduce aminte de chiloţăraia lu' domn' Gelu:

– Mi-a zis nenea că mă chiloţăresc. Să-l baţi. Că eu sunt cuminte şi nu mă chiloţăresc. Dacă nu îl baţi, plâng. Vrei să plângă

vărul?

Aproape că îl taie, pe la ramazanul ameninţat în integritatea proprie de Zgaiba, râsul. Vrei să plângă mamiţa? Vrei să plângă mam'mare? Caragiale ar fi fost râcâit de invidie, la cum le zice el, acum, peste ani. Ori îi cerea drepturi de autor pentru formulare şi pentru interpretare. Ce-ar fi făcut, oare, Caragiale, dacă ajungea la nebuni, fără să fie nebun? Ar fi fost mai bun ca Eminescu? S-ar fi descurcat mai bine ca el? Ar fi supraviețuit? Ar fi înfruntat, altfel, sistemul? Ar fi luat în tărbacă tot și pe toți?

– Am inima în colţuri, de când a zis că fac aşa. Am uitat cum am zis. Cum am zis, vere? Ce a zis acel nene că fac eu?

Zgaiba îşi drege iar glasul. Cuvântul chiloţărit o deranjează. Ai zice că e pudică, mai ceva ca o fată mare. De parcă nici nu a practicat vreodată bolboroseala prin frecare. Ei, dar de față cu vărul, la care, pesemne, deja se închină, seara la culcare, cum să fie altcumva?

– Ok, răspunde vărul, să rezolvăm aceste dileme. Chiloţărit a zis acel nene. Că te chiloţăreşti, mai precis. Hai să vorbim noi amândoi, ca verii, şi să facem inima să nu mai fie şi să nu mai bată-n colţuri.

Ah, fâsâie şi bolboroseşte în străfunduri gândul Zgaibei, ce frumos vorbeşte vărul cu diliul. Ce om. Ce caracter. Ce prezenţă. Nu putea să fie şi vărul ei... Da, unii se nasc cu stea în frunte. Uite şi la diliul ăsta ce noroc pe el să aibă aşa rudă. Mişto văr mai are. Fir-ar a dracului de stea! Ea s-a născut cu ea în fund. Era întuneric beznă şi erau nori negri, când a venit ea pe lume. Aşa se explică lipsa afurisitei de stele, din frunte. Doar în fund, mai era, în vremurile alea, loc. Na, că a zis-o şi ea... Plus că, frumuseţea asta de bărbat are şi nevastă. Uite cum ţine verigheta la vedere, să o ia pe ea cu rău de la ficat...

Şi nebunul către văr:

– Tu ştii, vărule, ce metal preţios are trei litere? Trei, doar. Că m-a întrebat tanti Vergi şi eu nu am ştiut.

Ei, da... Te-a-ntrebat pă dreacu', se perpeleşte Zgaiba cu ochii dilataţi maximum la văr, altă treabă n-are şi Vergi asta, dăcât să pună întrebări de-astea de... cum îi zice la ăla... robingo...

Şi vărul, foarte serios, de a luat-o, cum ar veni, de jos, pe

biata infirmieră:

– Fer, vericule, fer...

Mamă, ce deştept e vărul! Ce le ştie! Ea, Aurelia, ar fi zis că e aur. Dar, da, ferul e mai valoros şi mai preţios. Că dacă nu-l ai pe ăsta, nu poţi să faci nimic. Ce, ea a putut să pună la bolta de viţă de vie bulumaci ca lumea? N-a putut, că n-a avut bani să dea pe fier. Fie şi vechi. Din banii de sarmalele de nuntă, nu s-a-ndurat să ia. Fer, aşa a zis vărul. Şi el ştie. Că e domn. Se vede că e citit. Plus foarte bine îmbrăcat. Bărbat de bărbat, cert. Fer, deci... Păi, da... Că aurul nu e necesar şi preţios ca fierul. Ca ferul. Nu-l poartă toată lumea și nici nu plânge după el. Dar fierul... Ferul... Beton armat vărul ăsta. Că tot cu fer e... Să țină minte și ea, să le ia maul ăstora pe aici, când le-o zice de fer.

Subcomisarul o vede pe infirmieră căzută în reverii şi zgândăre cu băţul prin pălălaia care o frige a arde:

– Doamnă Aurelia, vă mulţumesc mult. Sunteţi deosebită. O să-i spun şi directorului, când mai vorbesc cu el, să vă bage la primă. Şi, poate, să vă promoveze. Să vă facă şefă. Aşa, o doamnă nemaipomenită, merită.

– Vai... Domnu' văr... Pe mine să mă facă şefă peste ăştia? Ar fi frumos, zău... Mi-ar place. Vorbiţi serios, nu?

– Desigur. Eu vorbesc întotdeauna serios. V-ar sta tare bine şefă. Aveţi prestanţă. Impuneţi. Toată lumea v-ar asculta şi v-ar sta, prosternată, la picioare. Doamna Aurelia... Doamna viitoare şefă... Se poate să rămân cu ăsta mic, doar, da?

Şi îi face, tot serios, cu ochiul Zgaibei. Complice, adică... De o apucară fibrilaţiile, și pe unde își au ele locul, și pe unde nu, pe biata Zgaiba. Plus cuvântul ăla de l-a folosit, proster... cum a zis. Clar, e ceva de foarte bine, nu are legătură cu prostata, cum i-ar părea cuiva pe care nu-l duce capul. Desigur, nu e cazul ei.

– A, da, da, da... Sigur. Cum să nu? Vă las. Eu şi-aşa am treabă pă pavilon.

Nasol dacă e pe pavilion... Zgaiba... Cum ar fi s-o vezi cocoţată pe spitalul de nebuni? Ca şi ăia care merg, cum zic ei, pe tren. Sau ăia de intră în direct pe telefon, pe la vreo emisiune. Limba asta română are multe hachiţe, dacă nu eşti prieten cu ea.

Zgaiba face vreo doi paşi şi se întoarce:

– Domnu' văr... E de preferabil să mă sunaţ' înainte, când veniţi data viitoare. Să mă pregătesc şi io. Cu una, cu alta... Adică ca să îl pregătesc cum trebuie. Pe el. Pe văr. Pe ăsta micu'...

Şi îi face şi ea, la fel de complice, cu ochiul, vărului citit. Și ferchezuit. Şi deştept. Adică, e între ei, normalii, asta. Între ea şi vărul. Diliul, mai pardon... Ce să priceapă el de ce se ţine vinerea post? Iar ce-şi vorbesc cu subînţeles ei doi, nici atât. Deci, să nu uite. Fer a zis văru'. Frumuseţea asta de văr. Deşteptăciunea asta. Mânca-l-ar mama pă el să-l mănânce! Şi aia cu prosternata, cum era?

– Ok. La revedere, doamnă Aurelia... La revedere. Săru' mânuşiţele.

– La revedere. Pa, pa... Vă pup. Mua! V-am dat telefonul meu, da? Ca să mă sunaţ'. Oricând! Zi şi noapte, nu contează. Stau cu el în mână. Când trebuie să fac un bine, apoi, eu îl fac. Nu mă-ncurc. Pentru ăsta micu', să mă sunaţ'. De aia zic.

Pântecăraie s-ar putea numi râsul ăsta? Că prea l-a tăiat, ca ea, prin toată burta, pe nebunul nenebun. O fi văr, n-o fi, o fi intrus, n-o fi, o fi scula lu' Ardil Escu în balamuc, n-o fi, dar tipul, fără îndoială, are umor. Asta, spre deosebire de altele, e certă. Ştie şi poate să facă faţă la de-alde d-astea de prin balamuc. Actor nu pare a fi. Nu scrie pe mecla lui, dar nu pare a fi. Poate că e, cu adevărat, polițist. Cum a zis. Cum s-a prezentat. Cum s-a dat. Mda... În cei zece ani de ședere în... stațiunea de nebuni, a jucat şi el, de multe ori, roluri. Mai ales în ultimii trei, când a decis că e mai bine să fie nebun, decât la doi metri sub pământ. A intrat în roluri și înainte de șederea aici, când avea o meserie. Însă, parcă, în toată cavalcada, n-au prea fost dăți când s-a distrat ca acum. Ori el, de vreme și de vremuri nu-și mai amintește, ori nu le-a gustat, ca acum, ori chiar așa e. Dar, încă nu s-a dumirit cine e tipul din fața lui și ce vrea. Dacă face, sau nu, un joc. Dacă e sincer sau cineva trage de ațe și îl mișcă, încolo și încoace, după cum îi place. Ia uite, face versuri, ca poeta. Ca Dili, cum îi zice în sinea proprie – căci, aici, îi e frică și să gândească, darmite să vorbească, na, ca omul, cu alți oameni – poetei. Eliana o cheamă. Eliana Boureanu și e, nu-i aşa, colega lui. O nebună care nu pare nebună, dar care e nebună și e internată, după cum merită și trebuie, la nebuni. Are, pe sub văluri, metaforic

vorbind – și, uite că îi iese – junghere ascuțite și periculoase. E unul dintre cazurile care te duc în eroare, dar el, de atâţia ani aici, a ajuns să fie vulpe bătrână, când e vorba de săriți. Și a citit-o. Pare, doar pare, întreagă la căpățână, însă nu e, clar. A lucrat, din câte i-a zis ea, că au mai stat, oarecum, de vorbă, şi nu doar, în IT. Făcea lucruri bune pe acolo, poate chiar știa meserie. Dar, s-a apucat de hackerit și, alții mai deștepți ca ea – căci sunt, deşi ea nu admite că e careva mai dibaci, în vreun sens, ca ea – au dibuit-o. Drept care, a fost pusă pe liber de la serviciu. A intrat în depresie, a vrut să se arunce de pe un pod, și-a dat cu ciocanul în burtă, chipurile, ca să moară, dar a sfârșit prin încercarea de a-l castra pe iubitul mamei ei. Că era al mamei, nu al ei. De fapt, e impropriu spus încercare. Căci ea, încercarea s-a finalizat. Din păcate, pentru bietul om. Dili povestește cu degajare despre tot acel episod sinistru – ca și cum era cel mai firesc lucru dintre lucrurile firești din lume – şi el se teme de reacțiile ei necontrolate. O evită. Pe cât poate. Deși, ea îi caută, și-a dat seama, foarte des compania. Dacă ar putea să facă haz de necaz, ar râde singur. Are atracție, aici, la nebuni, numai la duse de astea. Zgaiba, Dili... O femeie ca lumea nu se uită la el. De unde femei ca lumea – și de lume, cum era învățat – aici? Locul ăsta e unul de la marginea societății. De mahala. Deși se cred mai toți obraze regale, nu sunt decât, unii, niște bieți amărâți, iar alții niște jigodii notorii. Dili are, așa cum o percepe el, ca nebun nenebun închis printre nebuni nebuni, din ambele. Și e sigur că nu din acea disponibilizare i se trage. Era ea dusă, cu siguranță, mai demult. Atunci doar s-a transformat în incendiu scânteia aceea care ardea mocnit şi o răscolea. Și acum, sau mai de demult, cine știe, cică scrie poezii. Eh... Cărți, cărți de poezii. Opere de artă. Iar cum lui i s-a dus, în parte, pâra, că a fost ziarist, adică unul care lucrează cu cuvintele și știe cam care e calea pe vale prin lumea poeziei, Dili îl caută adesea să-i citească din... creația proprie. Și să-și dea cu părerea, că doar el se pricepe, nu, la stihuit... Evitarea e, astfel, de multe ori, de neevitat, cu Dili. Mă rog... N-are importanță cine e persoana asta, Dili. Neînsemnată. Anodină. Și-a amintit de ea, doar prin prisma versului șchiop, ciung și beteag pe care l-a făcut, fără voie.

Oare, să aibă încredere în văru'? Oare, își poate da vălurile, de mireasă păgână, jos? Oare, e bine să apară în fața acestui om,

un străin, în fond, fără mască? Oare, a venit momentul să se gândească, pe bune, la plecare? La eliberare, ca în armată... Numai că, atunci, făcea AMR-ul cu ceilalți soldați și știa exact când trebuie să ia trenul către casă. Acum, omul din fața lui pare onest și serios. Pare... Dar, el, în primii șapte ani, a mâncat pe pâine mulți serioși de ăștia. Dacă acum e la fel? Dacă Ardil Escu, să zicem, și-a scris memoriile și și-a adus aminte de el și-a zis să îi mai aplice vreo corecție? Mai bine să fie exces, decât să nu fie deloc. Cu ăsta e posibil orice! Dacă încurcă berea cu vodca şi pe-a doua o bagă la congelator, ca să aibă gheaţă, de ce nu l-ar perpeli, din nou, şi pe el? Ardil Escu n-are greţuri cu şi din nimic. Aşa era atunci, acum zece ani, aşa e şi acum, cu siguranţă. Că doar nu s-a pocăit şi s-a apucat să bată mătănii şi-a uitat de el... Nuuuuu! Ardil Escu nu dormitează, nu doarme pe el, nu are somnul adânc. E posibil orice. Chiar orice. A învățat asta ca lecție de căpătâi în viață. Orice e posibil cât ești viu! Orice! Uneori, te uiți pe raftul cu bunătăți, la vreo conservă a cărei tablă strălucește și e mirifică. Ba, şi poza de pe tablă e de-a dreptul apetisantă. Și vrei să cumperi conserva aia, ca să te înfrupți din ea. Numai că, la momentul în care zici s-o pui în coş, ce să vezi... Conserva e, de fapt, desfăcută. De alții. Înainte. Doar închisă frumos, să placă ochiului. Şi te păcăleşte, îți dă senzația că e intactă. Dar, dacă tu ştii că e desfăcută, te mai trage inima să iei conserva aia? Cum s-o mai iei, dacă şi-o fi băgat altul botul, mai devreme, în ea şi s-o fi dedulcit cu sosul ăla?

Așa că, atâta vreme cât nu știe cine e Cristi Popa ăsta – dacă l-o chema aşa – sentimentul de amuzament, de bine, de ireal nu trebuie să răzbească la suprafață. Să stea acolo, în tenebre. Să mai stea. Dacă o fi cazul, o țâșni la vreun moment dat. Dacă nu... Dacă nu, zacă acolo, în adâncuri, fără lumină şi fără căldură. Câte și-a reprimat și continuă, of, Doamne, să-și reprime aici... Numai la gândul ăsta simte în toată burta un gol nesfârșit. Și nu e, o știe cum știe cum îl cheamă, de foame. Vărul poate să fie cine și ce spune că e, dar poate să nu fie. Şi dacă şansele sunt 50 cu 50 la sută, e imens pericolul. Deşi, el, la drept vorbind, simte că e mai mare procentul să fie omul ardilului. Cum naiba, din senin, să se deschidă iar o anchetă? Şi nu după o lună, două, după un an, ci după zece ani... Zeeeeeeeeece ani! Cui să-i mai pese după atâta timp de o anchetă

aşa de veche? Măcăne, ce mai. Ţipă. Urlă. E, vizibil, fără lupă şi fără binoclu, o făcătură. El e, cum se spunea în popor pe vremea când nu era nebun, ca acum, mâncat de d-astea. Nu muşcă momeala. Nu cade în capcană. N-a picat de atâtea ori şi se îneacă în al doişpelea ceas, la mal? Nu ţine, nenică! El nu e prost, cum îl arată faţa. Mai bine năzărește o cantată și bagă un solo dramatic pentru ea, ca un penibil, dar are șanse să mai mănânce și mâine cârnați așa și așa, nu tocmai buni, la bucătărie. Alte bunătăţi – numai dacă se gândeşte la ele, îi plouă-n gât – rămân posibile pe mai târziu. Pe altă dată. Pe niciodată. Dar tot poate să se gândească la ele, dacă nu pică în plasa nenorociţilor.

– Ei, zice musafirul, ia zi, cum mai ești?

– Sunt bine, nenicule. Sunt bine. Am jucat șotron cu un băiat mai mare ca mine. Am dat cu piciorul în piatră, să o mișc...

– Radule... Băi, frate, suntem doar noi doi aici, pe holul acesta. Poți să vorbești normal. Poți să vorbeşti cum se vorbeşte. Poți să oprești circul.

– Circul? Am fost la circ odată, cu tovarășa. Nu cu domnul director. Doar cu tovarășa...

– Da, e cum spui, suntem în fața ușii directorului. Dar, te asigur că nu ne aude, nu ne ia în seamă, nu ne spionează şi nu stă cu geana pe noi, nimeni. Chiar nimeni! Am testat terenul. Am filat împrejurimile. Am luat, ca să mă exprim aşa, notițe, în ce-i priveşte pe toți şi, în general, cam cum e mersul pe aici. Nu mă arunc, în timpul serviciului, cu capul înainte, ca papleacă. Suntem în deplină siguranță, crede-mă. Putem să vorbim ca doi oameni care au destule să-și spună.

– Eu știu să cânt. Am voce ca Domingo. Domingo, nu domino. Știi ce e domino? Te joci cu mine? Domino. Nu domina...

– Haide, măi Radule, vrei să ne, cum ai zis, chiloțărim în continuare? Înțeleg că ai spaime, că nu poți avea încredere în mine, că ai pățit multe, că ți s-au întâmplat lucruri peste care e greu de trecut. Chiar înțeleg! Ai cuvântul meu că înţeleg. Dar, crede-mă că sunt cine zic că sunt și vreau, chiar vreau să facem lumină în cazul lui Escu Ardil. Uite aşa, să facem dreptate. Să repunem legea la locul ei. Să redăm statului de drept dreptul de-a fi liber şi legal. De-al dracu' şi de ambiţios, vorba unui contemporan, vreau asta.

Nu doar eu, o echipă vrem astea. Căci e nevoie de mai multe minţi, pentru a prinde rechinul. Noi, la poliție, avem ceva date. Multe. Că nu plecam la drum cu mâinile goale. Dar...

– Muște? Avem muște. Avem muște. Vărul are muște... Vărul meu are muște... Eu nu am muște. Eu am țânțari.

– N-ai, Radule, n-ai. Ți se pare. Adică, vrei să pară că ai. Vrei să dai impresia asta. Dar n-ai. Eu sunt un fin cunoscător al muştelor, al țânțarilor și al tuturor vietăţilor. Radule, băiatule, trebuie să încetezi cu brezaia asta și să vorbești cu mine serios. Trebuie, deşi, pe bună dreptate, îți vine greu, să ai încredere în mine. Ţi-o spun cu tărie: ai încredere în mine! Putem să reușim, prin eforturi conjugate, să-l trimitem pe Ardil Escu în celulă – că tot vine vara – la răcoare. Facem, nici mai mult, nici mai puțin, dreptate. Aplicăm legea pentru toţi infractorii. Căci nimeni nu e mai presus de lege. Nici măcar un fost preşedinte de ţară. Facem niţel deranj în sferele înalte. Facem și pentru tine dreptate. Ajută-ne să te ajutăm.

– Eu sunt Pamfil Șeicaru. Tu cine ești? Dă-mi mâna. Să dăm mâna. Ca să facem cunoștință.

– Eu sunt, dacă vrei să ne jucăm şi pentru că vreau să rămân la prenumele dat de tine, Pamfil Roată... Tu eşti un ziarist mare, eu...

– Roată? Aha! Mă tragi pe roată? Vărul meu mă trage pe roată. Vărul meu mă trage pe sfoară.

– Nu, nu te trag pe sfoară. Nu te trag pe roată. Nu te trag în piept. Nu te trag în țeapă. Nu-ți trag nici preșul de sub picioare. Şi, dacă mai sunt și alte expresii în genul ăsta, sunt gata să le descopăr și să ți le spun. Ca să te conving. Ca să-nțelegi. Ca să mă crezi. Pe cuvântul meu de onoare – și nu-mi dau cuvântul oricum și oricui, ca un tolomac – că nu te trag pe sfoară. Că nu te induc în eroare. Că nu-mi bat joc de tine şi de buna ta credinţă. Eşti tu destul de căzut, cum să mai vin şi eu şi să-ţi trag una, mai multe, cu bocancii?

De sunat, da, sună bine ce spune tipul. E corect. Dar de ce, în el, nu se liniştesc valurile alea care spumegă şi tot spumegă învolburate până la mal? Vărul îşi duce tirada mai departe. Vrea să-l convingă de veridicitatea celor spuse:

– Eu, ca să vorbesc ca tine, în dodii, țin hangerul la vedere, să-l vadă oricine. Nu îl ascund pe sub cămașă. Nu îl ascut pe pitiș.

Nu lovesc, și vreau să mă crezi, prin spate. Asta cu tine, aici, dar şi în general, în viață. Uneori, ca în cazul lui Ardil Escu, e nevoie de o punere în scenă, pentru că, altminteri, nu ai cum şi de ce să-l apuci pe nemernic. Şi, mai ales, nu ai dovezi sigure şi palpabile, în fața cărora niciun judecător de oriunde ar fi el, şi de la poarta raiului, să nu crâcnească, să nu zică pas, să nu-l pună în libertate pe infractor. Hai, vrei să facem câțiva pași pe hol? Ne mai dezmorțim picioarele. Și limbile...

Subcomisarul îl prinde de braț pe fostul ziarist și, acestuia din urmă, ploaia de adineauri, din suflet, i se transformă, cât ai zice precipitații, în zăpadă. E rece. Rece de tot. A-nghețat. Ninsori viscolite îi potopesc sufletul. Se fac în el, deși nu mai credea, troiene cât gardul. Cât casa. Cât sufletul. Cât cei zece ani petrecuți la nebuni. Și, culmea, zăpada se înroșește a sânge. Ori se-nnegrește a pământ. Sau, cine știe, se-nverzește a spaime. Din nămeţi, el, nenebunul, nici nu se mai vede. Gestul ăsta, oarecum autoritar, al polițistului a stârnit ninsoarea din el. Ceea ce înseamnă că a înghețat de frică. Așa era prins de braț, de fiecare dată, când veneau oamenii lui Ardil să-l pună la punct. Așa e prins de braț și când, din cine știe ce motive, trebuie să ajungă la izolator. Ba, tot așa îl prinde și câte un nebun, când vrea să-l altoiască nițel. E gestul care i-a intrat în reflex ca unul nociv. Care nu aduce nimic bun, când îl face careva. Vărul, acum, nu strânge, ca toți cei numiți. Dar, îl ține, ferm, de braț. Ca să nu fugă. Și ca să-l cârmească în partea care îi convine lui. Povestea, într-un mod neașteptat, se repetă? Se repetă... Of... Iar?!? De ce? Sperase, cu tot scepticismul lui de suprafaţă, că vărul nu e un nenorocit de ardilist. Sperase că e pe bune toată mascarada la care asista. Sperase că bărbatul ăsta tânăr şi chipeş, cu vorbele la el, nu e mânjit, ca toţi ăialalţi, care i-au tot frecat ridichea, de rahatul ardilului. Sperase, nebuneşte, că, de data asta iarna e ca vara. Sperase că, în sfârşit, a găsit butonul de oprire al dramei în care a fost aruncat. Sperase, ce mai, că poate fugi de la stăpânul care, de zece ani, îl tot ţine legat. Zădărnicie. Câtă zădărnicie...

Lăuntrurile i s-au făcut tăiței. Zdrențe e speranța care, zile în șir, de la prima descălecare a vărului, dăduse, fulminant, în clocot. În sânge are, parcă, scame, vorba altui nebun de aici, Carmen

Doinel Bolnavu, căruia el îi zice Bașoldea, pentru că are nume de femeie și e, așa cum nu mai e nimeni în balamuc, gras. Da, are scame în sânge și ele se mișcă anapoda, încoace și-ncolo. Îl râcâie. Îl sâcâie. Îi fac rău. Nici nu s-a gândit vreodată că ajunge să îi dea dreptate lui Carmen Doinel Bolnavu, zis în sinea lui, în gândurile lui, chiar negândite, în miezul sufletului său, Bașoldea. Carmen... Așa îl cheamă pe nebunul cu scamele. Nu e glumă. De ce i-au pus părinții lui nume de fată, la botez, e greu de înțeles. După câte și-a dat seama la o vizită a mamei lui, ea a crezut că dacă nu se termină cu a, ca aproape toate numele de fete, Carmen e nume de băiat.

Scame în sânge și inimă sfârtecată, făcută fărâme, are. Aproape că e mai fărâmițată decât în toți cei zece ani nebuni, petrecuți, deși nenebun, printre nebuni. Mierea aia de gând – a visat și el, avea dreptul ăsta, că ar putea scăpa din iad – s-a făcut fiere. Și sufletul înecat în plânsul neplâns se joacă pitita prin toți rărunchii. E ba ici, e ba colo. L-o mai găsi mâine sau mai încolo? Și-o lua adio de la el? Și de la tot? L-ar ține prizonier în el. Sufletul... S-ar ține și pe el, de asemenea. Oh, suflete zălud ca un felinar tulburat în lucirea-i, de Crivăț! Parcă ești frunză palidă a moarte. O iei din nou pe câmpuri și pe câmpii. Te crezi pasăre măiastră ce iscă mii de cântări și de cânturi, dar ești doar putreziciune. Și atât! Perverti-t-ai luna în opaiț! E iar, se vede treaba, în labirint fără ieșire. Și, în atare situație, se prea poate, cum zice Dili despre ceilalți nebuni, să o ia și el, la propriu, cu căpuțul. Cum de și-a băgat iar Michiduță coada? Cum de i-a picat iar lui Ardil Escu pe el? Cum? A fost ca o umbră pălită de întuneric. N-a făcut și n-a spus nimic în ultimii trei ani. Abia de a respirat, nici măcar mereu, ci doar din când în când. A făcut, căci învățase în primii șapte ani cum se face, circ la greu. Niciodată, absolut niciodată, nu s-a trădat. E sigur de asta. Poate doar când i-a spus Zgaiba adineauri că a venit din nou vărul. Au trecut zece ani de atunci, de când cu nenorocirea. Zece! Ardil Escu n-o fi avut și el, în toți anii ăștia, altceva mai bun de făcut, decât să se ocupe de el? N-a trăit? N-a avut viață? N-a făcut nicio brânză mai acătării? E mai paparudă omul acesta – altceva nu-i vine în minte acum – decât își putea închipui cineva, vreodată. Semne dădea. Că e. A crezut, însă, ca toată lumea, că are o limită. Că mai are și altă treabă. Că uită. Că se ia cu altele. Dar nu. Și-a trimis iar emisarul. Cum ar veni, garda

de onoare trebuie inspectată chiar de rege. Și Cristi Popa ăsta nu e, cum zice Bașoldea, un netrepnic, ca ăia de mai demult. E brici. Are sabie ascuţită. O mânuie bine. Şi taie. Rupe. Face treabă bună, vândutul ăsta. E, la modul cel mai serios, tâmplărit bine. Netrepnic o fi... Dar în sensul celălalt. Netrepnic... Zice și nebunul nostru cum poate. Dacă tot îl cheamă, Doamne sfinte, Carmen Doinel Bolnavu.

În adâncuri și la vedere se pune, pare-se, de un tsunami. Apele ies iar, turbate, din matca lor. Credea că au împietrit, secate și secătuite. Că nu mai sunt decât un izvor smintit și insignifiant, din care nu se mai poate produce, vreodată, dezmăț și inundație. Și, când colo, iar e totul Dunăre îmbufnată și răvășită de stihii. Hm... La smintiți, clar, totul e posibil. Absolut totul! În viața de afară, o fi, n-o fi totul posibil. Dar, aici, trebuie să te aștepți la orice. Chiar la orice! Și să nu uiți niciodată că, o dată aburcată pe umeri, crucea aia care trebuie dusă, purtată, etalată, nu cade, pur și simplu, ca o frunză uscată din plop. Stă acolo, pe umeri. Şi stă bine. E, pare, bătută în piroane. Și el care începuse să creadă, ca un prost ce e, că e prinsă – crucea – cu mărăcini de salcâm. Care, da, cedează, se rup, nu au forță. Și crucea, grea pământ, pică de pe umerii încovoiați de atâta purtare. Dar goarna din simțiri i-a dat, cel mai probabil, semnale false. Piroanele sunt tot acolo. Înfipte adânc. Cimentate maximum. De neclintit. Totuși, el n-a ieșit, încă, din arenă. Sau de pe scenă, cine mai știe... Spectacolul, ca o apă năvalnică, trebuie să curgă pe mai departe. Finalul este, se vede treaba, destul de departe. Şi, pentru că el s-a prins de mişculaţiile ardileşti, imprevizibil. Mai e până ce apare genericul în josul ecranului și se știe care sunt personajele principale. Și, mai mult jăvrește decât omenește, zice:

– Sunt târfe multe în lume. Care joacă la cacialma, de toate. Aia are, aia n-are, aia s-a urcat pe casă... Ori, măcar, în pod. Dar eu sunt gâgă. Gâgă! Eu sunt gâgă mereu. Aș vrea să fiu, mai bine, șofer de basculantă. E bine să fii șofer de basculantă. E frumos să fii șofer de bascu... nu mai știu cum am zis. Bobo. Vreau bobo. Că nu sunt pe persoană fizică. Totuși, îmi fac cămin, vere, îngaimă cu aceeași teamă nenebunul osândit la nebunie. Mă năsești? Ești nașul meu? Dar nu la obscur, vreau la lumină. Vreau lumină! Vreau lumini!

Subcomisarul e ușor nedumerit, ușor nerăbdător, ușor iritat, știe că ar trebui să citească printre rânduri, știe că fostul ziarist

vorbește oarecum codat, dar, în volbura gândurilor nu sesizează spaima lui și îi spune:

– Bine, bine, să fie lumină! Dacă te interesează, Radule, am vești pentru tine. Aș zice, destule. Și de tot felul. Ți-am căutat soția. Fosta soție. A fost plecată prin Italia, acum e în București. A vorbit și n-a vorbit despre tine, dacă înțelegi ce vreau să spun. A fost așa, ca o pâclă, discuția cu ea. Nici alb, alb, nici negru, negru. Gri. Cenușiu a fost. Am vorbit și cu mama ta. I-am văzut ochii pustiiți. Nu înțelege multe lucruri. Dar cine să înțeleagă? Am luat legătura cu colegii tăi de presă, de la ultimul loc de muncă. Adică unde ai colaborat, că cei din București, unde aveai cartea de muncă, te știau mai puțin. Acolo nu semnai, mă rog, e un fel de a spune, că la voi, în presă, nu se semnează condica sau se face pontaj zilnic, condica, da. Am făcut săpături. Am adunat date. Am pus lucruri cap la cap. Avem informații. Ești un om de calitate, Radule.

– Sunt un om de calitate, da. N-am figuri în cap. Dar balamucul se încoțopenește în mine ca un cancer netratabil. Eu am zis. Touche. Așa a spus țățica... Țățica nu ia haloperidol. Țățica nu are cașchetă. Țățica nu e potaie.

– Stai, stai așa, nu mai sări ca un ied. O să încerc să înțeleg. Știu că din întunericul în care trăiești de zece ani, e greu să vezi dâra de lumină. Dar, te asigur că ea, acum, se vede. Că lui Ardil Escu i se apropie, așa cum trebuia să fie de multă vreme, funia de par. Și ție, în toamna neputinței, îți dau în floare macii. Vreau să mă asculți, prietene. Ești, da, așa cum reiese din tot, un om deosebit. Onest, bun, de încredere. Și, din păcate, o victimă. O victimă cum nu știu dacă, personal, în toată viața mea, am mai cunoscut. N-ai decât să nu zici nimic, Radule. N-ai decât să țopăi în continuare. N-ai decât să faci pe mai departe pe tăunul. Eu știu că nu ești nebun. Și știu și că nu ești șmecher, cum te dai. Și știu, cu certitudine, că ești o victimă. Ceea ce e destul de surprinzător, e faptul că, în urma tuturor anchetelor tale despre Escu, nu s-a întâmplat nimic. Părea că latri degeaba la stele. Nimeni n-a reacționat. Nimeni nu te-a chemat la frecat ridichea. Nimeni n-a avut, măcar, un drept la replică. Ți-am spus că am făcut, cum se cade, cercetări. Ca și în cazul procurorului care, acum zece ani, s-a apucat să îl cheme pe Ardil Escu în faţa legii. Toți tăceau, nimeni nu mișca un vârf de deget,

măcar, dacă nu un deget întreg. Părea că omul e nebun, că debitează, că are vedenii şi auzenii. Nimeni, nimeni, nu i-a fost alături. Ba, dimpotrivă, s-a făcut zid trainic împotriva lui. S-au lansat tot felul de vini, la adresa lui, de insulte, de calomnii, de acuze, de prostii. Dosarul deschis de el s-a pierdut, s-a rătăcit, s-a dus pe apa Sâmbetei. Fără ca nimeni să întrebe, să cerceteze, să mai vorbească despre el. O vreme, omul s-a mai învârtit prin peisaj, dar clar scos din linia întâi. Apoi, ce să vezi, omul a avut un accident de maşină. Aproape stupid, dacă mă întrebi pe mine. Dar, mortal. D-ale lui Ardil... Pun pariu, după cum îți observ surprinderea, că nu ştiai de accidentul ăsta. Cine să-ţi spună aici? Ok. Nu zici nimic. Sări pe mai departe. Bine. În fond, e dreptul tău să faci orice şi să fii oricum. Însă, un lucru să ştii, Radule: eu fac față loviturilor de la 11 metri. Rezist. Nu iau gol. Mă prind unde vrei să tragi şi acolo sar şi prind şi apăr. De mine, balonul tras de tine, nu trece. De aia, e bine să nu mă iei, cum se spune pe maidan, la ăştia unşpe metri. Poartă-te cum vrei. Ştiu că m-asculți. Că înregistrezi tot ce spun. Că eşti atent. Că nu... NU eşti nebun. Aşa, ziceam că nu s-a întâmplat nimic, după toate cele scrise de tine. Doar că, în aceeași perioadă, ai fost dat în judecată pentru un articol banal, de niște persoane la fel de banale. Scriseseși că o familie îi sparge capului familiei sticlele cu vodcă. Desigur, ca acesta să nu mai bea, să nu se mai îmbete, să nu mai iște zavistie în casă și nu doar. O chestie, repet, banală, chiar ridicolă. Și, hop, ți se intentează proces. Dar ce proces! Alea de la Nurnberg pălesc pe lângă ăsta, intentat ție, cică, de ăia. Din țânțar s-a făcut, grabnic, armăsar. Totul a luat conotații infernale. Ai devenit inculpat și ăia parte vătămată. Chipurile, imaginea le-a fost șifonată. Terfelită. Maculată. Spun chipurile, în deplină cunoștință de cauză. Am făcut, ți-am zis, săpături. Am scos cu lopata mult pământ dintr-o gaură neagră. Ăia erau nimeni. Nimeni! Nici nu știau ce e aia imagine pătată. Nici de demnitate nu auziseră, darmite să mai și aibă așa ceva. Se înecaseră toți în băutură până atunci, se certaseră și se bătuseră cu toți cei de pe strada lor, se porcăiseră cu vecinele tinere și în vârstă, un fiu fusese prins la furat, altul la bătrâne pe care încerca să le violeze, nevasta celui cu sticlele se iubea în cimitir, printre morminte, cu poștașul și știa tot cartierul. N-am absolut nimic cu ei. Trăiau cum ştiau. Imoral, ilegal, nu ştiu,

ilogic. Ei bine, dar s-au simțit extrem de șifonați că tu ai scris că ei sparg sticlele cu vodcă. Păcat greu ai comis, Radule. Să scrii așa ceva... Și să mai fie și adevărat. E clar că oamenii ăia au fost plătiți şi mânați, dar şi mânuiți, în luptă. N-am cercetat, expres, asta, însă, ştiu sigur că aşa a fost. Pute mai rău ca o brânză d-aia puturoasă. Iar eu, serios, am mirosul fin. Dar, c-aşa-i în tenis, cazul a fost tratat ca și cum era unul de importanță cel puțin, dacă nu mondială, europeană. Părea că de amărâtul ăla de proces intentat ție, atârnă soarta lumii. A universului. Instanțele, când au judecat, au chiorât de-a binelea. Surzeala s-a instalat și ea. N-au mai avut nici gust, nici miros, iar șalele, de la atâta îndoit, s-au curbat, spasmodic. Conștiința? Echerul e prea mare și prea măreț ca s-o măsoare. Un kazacioc fără noimă s-a pornit mintenaș. Toate tunurile din lume au fost puse pe tine. Te-au perpelit, te-au chinuit, te-au învârtit în proțap, până te-au scos din minți și ai țipat o dată în fața completului de judecată că ești nevinovat. Dar, erai inculpat și părea, cum era prezentat cazul, că ai săvârșit genocid și alte crime împotriva umanității, așa se purta instanța. Iar biata parte vătămată era teribil de vătămată și de șifonată, cum am mai spus. Așa că, ți s-au cerut daune de tot felul, taxe, comisioane, executări și cheltuieli aberante. De șoc și de stat inima. Ai plătit, fraier și onest cum erai, o bună parte. Nu era, însă, de ajuns. Imaginea părții vătămate făcea mai mult. Cum mai scoate familia aia capul în lume, cu așa imagine zdrențuită? Cum mai dă ochii cu lumea? Cum se mai duce să cumpere vodcă, dacă tu ai scris așa ceva? Că sparge sticlele, adică, să nu mai bea bărbatul. Avocatul lor – că aveau avocat bun, tare în gură... la boli grele, leacuri tari, nu? – a propus executare silită. Să-ți ia tot! Tot! Și judecătorii au admis asta. Să-ți ia tot. Să nu mai ai nimic. Să rămâi, ca să plătești daunele, doar cu chiloții de pe tine. Ca să nu mai scrii altă dată așa monstruozități. Ți-au vrut și apartamentul proprietate personală, ca să achiți tot. Dacă sunt daune, trebuie, nu-i așa, plătite. Fosta soție s-a oferit să-l salveze. Apartamentul și pe tine. Dar, a băgat repede divorț, a vândut tot și a plecat în lume, cu un alt bărbat. Și cu toți banii tăi. Planul ei fusese sinistru și diabolic, dar simplu și pragmatic: de ce să-ți ia ăia ce ai, dacă poate să ia ea? Îmi pare tare rău, prietene, probabil că încă te doare, dar femeia aia nu te-a meritat. Mda... Tot taci. Tot faci

pe bobocelul de gâscă. Ok. Mergem mai departe. Și penalizările la toate daunele acelea, la toate taxele, la toate datoriile care ți se imputau, creșteau mai ceva ca Făt-Frumos din poveste. Într-o zi, cât altele într-o viață. Mereu mai mult. Mereu mai greu de plătit. Tensiunea care ți se provoca și în care erai ținut, era imensă. Vinile de care erai acuzat erau infernale. Doamne, ce făcuseși! Cum distruseseși niște oameni! Cum terfeliseși niște suflete! Cum mutilaseși niște vieți! Psihicul îți era pus la încercare. Răul care ți se făcea era fără margini. Și erai singur. Singur! Singur de tot! Nimeni nu era lângă tine. Nimeni nu se băga. Nimeni nu intervenea. Nimeni nu făcea un gest de susținere. Nimeni nu vedea ce se întâmplă într-o sală de tribunal. Odios! Eu doar trec în revistă toate astea și mă cutremur. Stai, Radule, nu mai țopăi așa, că vorbim lucruri importante. Măcar e bine că nu mai scoți expresii alambicate. Doar sari mânzește lângă mine. Asculţi. Ştiu că asculţi. Aveai, înainte de întâmplarea asta, dacă poate fi numită întâmplare, mulți prieteni. Mulți apropiați. O familie. Lume care te aprecia. Nu, care te gratula, te gâdila, îți cânta în strună, te lingușea. Și, atunci, în jurul tău, se născuse, din nisipuri mișcătoare, Sahara. Nu mai aveai pe nimeni. Nimeni nu era alături de tine. Erai singur, tracasat, disperat, furios, mâhnit, cu busola, de atâta năpastă, încețoșată. Te aduseseră unde voiseră. Și când ți-au spus că trebuie, dacă nu mai ai apartamentul, să plătești și cu casele rudelor, ca să speli rușinea părții vătămate, ai izbucnit, după mine, dacă vrei, modest, se putea mult mai mult: nu e posibil așa ceva! Cum să-mi scot rudele din casă? Cum să le iau avutul pe care îl au? Chiar a înnebunit toată lumea? Chiar suntem nebuni cu toții? Hm... Instanța a concluzionat de aici că ai insultat-o, că ai ultragiat-o, că ai făcut-o, strict, pe ea, personal, nebună. Și s-a opărit toată. Grefiera, culmea, a consemnat toate astea. Sunt la dosar. Probabil, în afară de mine, n-a cerut nimeni, niciodată, acel dosar.

Mere, mere, hai la mere! Dumnezeule! Toţi strămoşii, până la Decebal ori chiar Burebista, simt acum cu el, neputinţa asta. Durerea asta. Golul ăsta. Şi cică să fii, să mai fii creştin! Şi să crezi în Dumnezeu! Vărul, cu ştiinţă sau nu, face, pe mai departe, rechizitoriul:

– Și, pentru judecători, a fost atunci simplu să te declare nebun și iresponsabil, chiar un pericol public. Cel mai mare pericol

public. Să te trimită, deși așa ceva nu se face, la balamuc. Nu s-a întrunit o comisie medicală, nu te-a văzut un doctor, nu ți s-a aplicat înainte vreo medicație, nu s-a luat legătura cu familia, n-ai beneficiat de nicio circumstanță, n-ai avut voie la martori și la probe testimoniale, ai fost trădat de avocatul pe care îl plătiseși ca să te apere... Şi câte şi mai câte. Niște judecători, sclavi ai lui Ardil Escu, au pozat în Dumnezei. Au îndeplinit un ordin. Și ordinul era să fii terminat. Te-au aruncat, fără să aibă dreptul acesta, la nebuni. Nicio altă pedeapsă din lume nu era mai bună ca asta. Să te omoare? Era banal. Era ușor. Scăpai repede. Să te bage la închisoare? Se căutase și în laptele supt de la mamă-ta, dar nu se găsise nimic. Erai un tip corect. N-au avut de ce să te apuce. O înscenare era și nu era tocmai bună. Se făcea vâlvă pe o-nscenare. Puteai să vorbești. Aveai dreptul să țipi. Puteai să acuzi din nou. Puteai să arăți spre fostul preşedinte. În plus, la bulău, nu ştiu dacă ştii, se scriu cărţi. Multe cărţi. Puteai s-o faci şi tu. Să-ţi scrii, na, memoriile şi să arăţi acolo cum te-a executat Ardil Escu. Poate nu erai credibil pentru toţi, dar unii, poate, te credeau. Ce ieşea de aici? Valuri, multe valuri... Deci, nici măcar puşcăria nu era bună pentru tine. Atunci? Ce să facă şi cum să te pedepsească? Aia nu, aia nu... Dar, la nebuni? Nu era bine? Nu era bine. Era ce trebuia. Era ideal. Era perfect. Unde putea să fie o degradare umană mai mare? Unde puteai să fii umilit mai rău? Unde nu aveai voce și unelte să strigi că ești nevinovat? Doar la nebuni. Probabil, Ardil Escu, între două jocuri de pocher, două țiitoare, două infracțiuni și două bețII – vorbesc doar generic două, că a făcut multe, fără număr – a decis ce e mai indicat pentru cel care îl făcuse arșice în anchetele sale: balamucul. Și a fost suficient să ajungi, adus de Parchet, de PARCHET, cu mașina, la ospiciu, ca să nu mai poți, mai apoi, oricât ai încercat, să pleci. Au fost multe nereguli, multe ilegalități, multe complicități, multă putreziciune, multă împuțiciune...

Carnea de pe el, câtă mai e şi câtă mai are, după zece ani la casa de nebuni, e parcă tăvălită în sânge. În sângele care irumpe din străfunduri și ajunge la suprafață – și la cap – făcând ravagii, ca Jiul dezghiogat de limanuri. Inima parcă-i stă, ca un ceas fără baterie. Simte ace în mâini, în picioare, în minte. Crampe nefireşti îi atacă stomacul. Şi cârcei cu care se luptă cam de când e la

balamuc, dau iama în toate încheieturile. Macii din el se scutură, trandafirii se ofilesc, nuferii pălesc. Timpul o ia aiurea, înapoi. De parcă veacurile s-au supărat și au fugit, cum doar arar se întâmplă, la origini, Nu mai e nimic. Nici măcar o spovedanie la ceas de restriște. Rugile-i îngheață pierdute în lăuntruri. Tunelul s-a făcut labirint. Timpul măciucă. Sufletul nălucă. Și el sare ca un țap bătrân, pe mai departe, lângă vărul. Ca și cum nu aude, nu realizează, nu conștientizează ce spune, de clipe bune, acesta. Ca și cum chiar e, cum trebuie să știe toți, nebun. Varză. Rasol.

Și, totuși, nebunul nenebun e de-o luciditate acerbă, de-o luciditate cum nu a mai fost de multă, multă vreme. N-a mai rememorat de-o eternitate cele întâmplate atunci. Pur și simplu, după un timp, n-a mai fost în stare. A ales, aproape inconștient, să nu mai simtă tăișul pumnalelor în căușul sufletului. Să nu se mai gândească la ce-a fost atunci. Să nu mai trăiască harababura aia. Să nu mai adulmece iar în nări mirosul dezastrului. Dar, știe că e cum spune vărul. Așa a fost. Înțelege pe deplin totul. Revede cu claritate întreg filmul. Percepe, de parcă a fost ieri seară, tot. Ah, ce momente! Ce stres! Ce nebunie! Băgase, în timp, de bună voie, amintirile în cufere adânci. Atât de adânci, că nu puteai să scormonești după ele, ca să le scoți. Cât niște hăuri. Și era decis să le lase acolo. Să nu le mai scoată. La ce-i trebuia – și folosea – să le aducă mereu în prim plan, ca pe niște dive? Și vine tipul ăsta care se dă drept vărul lui și îi tulbură adâncurile. Pătrunde acolo, cu de la sine putere, și-i trage amintirile de păr, la suprafață. Le scoate, mai apoi, pe brațe și i le aruncă, așa chiaune cum sunt ele după atâta lâncezit, în față. Mai că le face respirație gură la gură. Na, zice! Uite! Poftim! Sunt ale tale. Priveşte-le în ochi! Așa a fost, cum susură ele. Tot! Nimic nu e exagerat, inventat, aiurea. Să colcăie iar, ca niște purici câinești, de colo, colo, amintirile astea. Să zemuiască din nou, ca o pecingine netratată. Să-i tulbure iar ancestralele simțiri.

Fostul ziarist înțelege, dureros de limpede, tot. Conștientizează, ca întotdeauna, tot. Știe tot. Dar, se dă în continuare, ca și cum nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase, în stambă:

– Doi, doi... Nota doi pentru vărul meu. Nu-l trec clasa, nu-l trec. Doi, doi...

– Hm... Am nevoie de notă de trecere. Fie-mi muzele

aproape, Radule. Nu merge cu vată pe băţ, nu? Poate mă ajută, uite, chestia asta. I-am căutat, să ştii, şi pe ăia cu sticlele cu vodcă. Aşa, pentru cultura mea generală. Că-mi place să nu fiu taman pafarist. Să văd ce s-a mai ales de ei şi ce mai fac. Să-i văd, mai ales, pe pionii lui Ardil Escu, la feţişoară. Să ştiu şi eu cum arată nişte oameni de teapa lor. Or fi ajuns, în ăştia zece ani, cu festinul la sarmale? Vodcă or mai avea? De-astea. Nu m-aşteptam la nimic din parte-le. Dar, vezi tu, dacă e materialul prost, e şi gata. Fără nicio punere de pistol la tâmplă, fără să pozez în vreun arhanghel, ba şi fără insistenţe din parte-mi, mi-au spus cum au fost ei cineva, da' cineva, în cartier. Pe sistemul ştii cine suntem noi, cu cine am stat de vorbă, au turnat, rapid, dar fără să ştie, fără să fie conştienţi de asta, asfalt. Şi pot să-ţi spun concret ce judecător – om de-al lui Ardil Escu, pus de el în funcţie, când era preşedinte – i-a chemat la ordin, pot să-ţi spun cine i-a învăţat ce să spună, pot să-ţi spun de unde şi pe ce filieră au ajuns să aibă unul dintre cei mai buni avocaţi din Bucureşti, pot să-ţi spun şi ce praf de pe tobă au primit pentru că au făcut sluj. Şi mai pot să-ţi spun că, la gradul lor de prostie, nici nu ştiu ce i-a lovit, atunci. Ce-au făcut şi cui. Hm, măi, Radule... Mai departe, mercenarii trebuie să se canibalizeze între ei, trebuie... cum să zic eu... să-şi facă freza frumos şi să bage capul în pozâ. Deocamdată, nu sunt semne de astea. Dar de-asta, şi de-asta, intrăm noi în scenă, ca să-i întărâtăm.

– Cirip, cirip, cip, cirip! Şi iar cirip. Seara pe deal, buciumul sună cu jale...

Radu Munteanu cântă bezmetic. Ca un nebun. Valsează de unul singur pe muzica spaimei. Dar degajează – ştie perfect asta – ca și cum a ieșit de la solar, liniște. Prin amândoi ochii. Prin toți porii. Liniște... Pacea fie cu tine. Numai adâncurile-i foșgăie alertate, a teamă. Și aducerile-i aminte s-au pus, neașteptat, pe viermuit.

– Radule... Măi, băiatule... Nu te mai purta ca şi cum nu eşti întreg la cerebel!

Dar dansul abramburit, ca un colonel îmbețit cu vin dulce, pare că vine în fostul ziarist, actualmente nebun, de la facerea lumii. E subterfugiul care, și de data asta, îl poate scoate, fie și pe trei sferturi şi jumătate sfârtecat de rechini, la mal. Altceva nu știe să facă. Altceva nu-i vine în mintea-i care dă în clocot, ca laptele uitat pe foc.

Altceva nu poate să inventeze. Nu s-a pregătit pentru aşa ceva. N-a exersat, ca pe dans, zbierat, țopăit. Pentru că, pur şi simplu n-a crezut că mai vine vreun astfel de moment, în viaţa asta. Şi nici că un văr, care nu-i e văr, adună pânzele de păianjen de pe amintirile lui şi i le aşază, radical şi frontal, în oglindă. Să le vadă bine. Să nu-i scape nimic.

Și buciumul sună pe mai departe. Cu jale. Cu alean. Cu durere. Cu emoții. Însă, nu pe deal. Și nu seara. E în vale. E în prăpastie. E în cofă. Şi e în cea mai bezmetică noapte care poate exista pentru un om.

În dănțuiala zurbagie și haotică se bușește, ca un tramvai ieșit de pe șină, cu alt tramvai, cu cineva. Asta-i trebuia acum. Să deraieze, ca un prost, în faţa vărului. Până se dezmeticește ca nebunul nenebun cu cine s-a ciocnit, persoana în cauză glăsuiește vesel:

– Accident, accident, accident...

E Dili. Că tot îi fugise gândul capiu mai devreme la ea. Zici că au chemat-o acum duhurile mișunânde din el. Cu Dili, cel puțin pentru moment, poate să scape de privirile agere ale vărului. Și de vorbele lui care îi răscolesc, în egală măsură, trecutul, prezentul și viitorul. Dar şi carnea de pe el. Aşa vine vorba. Că şi carnea. El nu mai are. Doar, pe ici, pe colo, câteva grame. Să scape. Să scape acum. Şi acum să scape. Apoi, cinci pachete de ţigări mai târziu, o mai vedea.

– A, accident, râde și el, cu gura întinsă până la lobul urechii, ca a Zgaibei, când îi bolborosește ficatul la vederea vărului. Ne-am accidentat, bre, fată... Și către vărul nevăr, care i-a deșteptat din somn de moarte, cu un antidot la care nu se gândise, aducerile aminte:

– Uite, vericule, uite... Ea este Dili, prietena mea.

Și îl prinde pe Cristi Popa de mână, ca acesta s-o vadă mai bine pe Dili. Nu e chiar de braţ, cum l-a prins el, mai devreme. Dar e ceva. Să-nţeleagă vărul ce-o vrea de aici. Că i-a dat, prieteneşte mâna, că nu se teme de el, că au parafat înţelegerea, că e capiu şi diliu, pe bune. Ce-o vrea! Important e că mai trage de timp, că îi mai vin idei, că îi mai fată mintea niscaiva soluţii care, musai, să nu fie dilii. Aoleu! A zis Dili, când a prezentat-o pe primadona asta. S-a scăpat. A comis-o. Aoleu! S-a ars? Când e stresul pe capul lui cât Muntele Găina, greșește. Se pierde. Face prostii. Să dreagă, barem,

mai repede, busuiocul. Că e mai bine să nu și-o pună pe Dili în cap. Ce, e bomboană fondantă să fii în vizorul uneia care a vrut să taie, ca doctorul Ciomu, despre care a auzit prin spital, bărbăția cuiva? De așa specimen să fugi, negru, ca dracul de tămâie. Dacă a putut ea să acționeze nestingherită, afară, printre oameni normali, aici, la nebuni e lămâiță la voalul alb. Pac, pac, vine o dată la patul lui și gata! Îl lasă eunuc. N-avea el și așa, fără s-o stârnească pe Dili, destule năpaste pe cap? Ah, îi vine să se-mbrace în capot matlasat şi să se bage cu totul în sobă, odată cu cărbunii de-ncălzit casa. Mai poate, oare, să-ndulcească pelteaua?

– Am greșit. Pardon. Mă gândeam la Carmen Doinel Bolnavu. Și așa a ieșit... Dili. El e Dili şi Dilimache. Vericule, fata este prietena mea, Eliana Boureanu. Este poetă. Este deșteaptă. Este de vis.

Polițistul se uită cu ochi mici la Eliana Boureanu: acuma, chiar de vis, nu e poeta. Are uitătura tulbure, ca vinul nestat din fiert, și rea. Nu, nu se înșală, e o privire de om afurisit. Și părul îl are vâlvoi, ițit încoace și-ncolo, ca o glugă de coceni nefinisată. Desigur, la nebuni nu arată nimeni ca scos din cutie, dar Eliana Boureanu are fason de Dili, chiar de Dili, cum i-a zis fostul ziarist. Zâmbetul îi e scrijelit pe chip a rânjet și e lesne de înțeles că facultățile mintale îi sunt afectate. Boii îi sunt plecați departe, pe câmpii. Și e atât de slabă! Toți cei internați în ospiciu sunt piele și os. Mănâncă sau nu mănâncă. Sunt, sau nu, supărați și distruși. Le ține, sau nu, grija cineva. Şi Radu Munteanu e slab, vai de pielea lui, pirpiriu, de-l suflă orice vânticel, nu neapărat unul mai acătării. Dar Dili e aschilambică. Rahitică. Pierdută. Toate oasele-i ies prin piele, o străpung, o înțeapă. Într-un mod aproape înfiorător. Și... vărul Radu cică e de vis. Dili... Hm... Așa stând lucrurile, un om care e în stare să pună altora porecle pe măsură, e, oare, nebun? Poate și știe el să surprindă, ca-n oglindă, amprenta exactă a celorlalți? Știe și poate să definească, doar printr-un cuvânt, situația, felul, calitatea celor pe care îi poreclește? Desigur, dacă e nebun...

– Lasă, se pisicește a râs lugubru nebuna, că nu mă supăr. Carmen Doinel e dus. Ce să-i ceri? L-a lăsat căpușul. Și e prost. Nu e deștept ca mine și ca tine. Ce, el a fost ziarist sau it-ist, ca noi? El a fost infirmier la un spital prost. Câââh... Spital de plebe. De la

cât rahat a șters, a ajuns să creadă că îl jignește pe un om, dacă îi spune că are scaun la cap.

Pe Radu Munteanu îl umflă râsul. De data asta, pe bune. Așa e, când Carmen Doinel vrea să atace pe cineva, îi spune că are scaun la cap, în sensul că are fecale în cap. Băi, cizmare, zice. Nu vezi că ai scaun la cap, de prost ce ești? Boule! Ești un bou cu scaun la cap. Dili a reținut, carevasăzică, și ea expresia și a înțeles ce vrea să spună fostul infirmier, ajuns nebun la spitalul de nebuni.

– Te căutam chiar pe tine, continuă, imperturbabilă, Dili. Vreau să-ți spun un secret. Ca între noi, deștepții... Cartea mea, Dânsul-Fâsul, a trecut oceanul.

Hm... A avut ceva de înotat, ca să treacă oceanul, cartea aia. Bine că n-a intrat la apă. Şi care ocean a trecut? Of... Dili scrie, cică, poezii. În mintea ei, nu doar atât, că scrie, ci le și publică și le vinde prin toată galaxia. Căci poeziile ei, după capu-i propriu, au un succes fuuuuuuulminant. Toată lumea din toată lumea se înghesuie să cumpere cărțile ei și toată lumea din toată lumea se bate, la propriu, să le citească. I-a mai povestit ea cum s-au încăierat mai multe persoane ca să reușească să pună mâna pe capodoperele ei literare. I-a spus și că poeziile ei revoluționează literatura universală și guvernul o bagă în cartea de română, ca să învețe copiii la școală despre – şi după – ea. Ah, dar câte nu i-a spus în sensul ăsta. Zilele trecute spărsese piața cu altă carte, parcă Venețianca la apus se numea. Tot așa, o solicitase o lume întreagă să pună cartea la dispoziție. S-o reediteze. S-o scoată iar pe piață. La orice preț ar fi! A scris și Semnal de dincolo, la fel, o reușită de pomină. Mai are și alte cărți de poezii în palmares, dar el, doar un fost ziarist, nu un actual poet, a uitat cum se mai numesc. Și, acum, are succes cu Dânsul-Fâsul, cum tocmai a specificat. De ce acest titlu? Cine știe? Dili are, fără urmă de tăgadă, nevoie de multe doage și cercuri la capul ei. Dar e bine, din motive obiective, să nu-i intri în colimator. Că ea nu zice câteva de dulce și trece mai departe, în legea ei. Ea pune mâna pe cuțit și acționează unde îi e cel mai greu voinicului. Ce poți să-i faci? Nimic. E nebună sadea. De aia a și ajuns aici, la balamuc, după ce l-a mutilat pe iubitul maică-sii, și nu la pârnaie, cum era corect. Așa că, te înfrățești, la ceas de nevoie, și cu Scaraoschi, ce să faci…

– Aaaaaaaaaaaaaa, țipă fostul ziarist, de-i vine actualului polițist să se ia cu mâinile de cap, aaaaaaaaaaaaaaaa… Izbânditoarea mea. Ai reuşit. Ca sfântul Ramses cu balaurul. Eşti deşteaptă. Eşti de vis.

– Da, știu. Știu. Sunt de vis. Dar eu semăn cu tine, mult. Avem același mod de a gândi și de a vorbi. Vedem lucrurile la fel. Toate chestiile ne sunt în comun.

Doamne ferește! El tot trage nădejde că e zdravăn, încă.

– Vreau să îți fac cinste! În cinstea cărții mele Dânsul-Fâsul. Am bani. Cumpăr vin. Să știi că am descoperit ceva. Nu e adevărat că toate drumurile duc la Roma, așa cum zic toți proștii. Nu. Toate drumurile pornesc de la Roma. Ei? Ce zici? E descoperire colosală?

Cum naiba să nu fie. Adânc…

– Daaaaaa… Da, da, da… Eşti o primadonă deşteaptă şi trandafirie.

– Știu. Te însori cu mine? Sunt virgină get-beget.

Virgină, pe naiba. S-a întins cu toți pe aici, de când e la nebuni. Inclusiv cu el, de câteva ori. Și get-beget, pe deasupra. Vai de mama ei de viață. Și, dacă n-ar avea stagiul – și-ncă ce stagiu! – făcut la nebuni, ar cădea lat, la așa vorbe.

– Tata m-a bătut, mama m-a dus la doctor de multe ori, că zicea că nu sunt virgină get-beget. Dar eu sunt virgină get-beget. Și pe tata și pe mama am vrut să-i pedepsesc, că mi-au făcut rău. Am strâns de gât pisica cu şireturile de la ghete şi le-am băgat-o în oala cu ciorbă. Mânca-i-ar coada! Să se sature. Eu, dacă am zis că sunt virgină get-beget, așa sunt. Virgină get-beget. Să bage la cap. Să zică merci că nu le-am băgat, la amândoi, așa cum am avut de gând, câte un fier înroșit în fund. Pregătisem marfa. Și să-l mai și sucesc și răsucesc pe acolo, și încoace, și dincoace… Uite așa, uite așa… Că tare afurisiți au mai fost și tare m-au mai chinuit… Am fost un copil maltratat. Noroc că tata s-a tirat repede pe lumea aialaltă. Făcea degeaba umbră mapamondului. Bine c-a murit. Iar pe mama am vrut s-o dau la țigani. S-o violeze ăia. Ca să bage la cap un adevăr absolut adevărat. Eu, dacă zic că sunt virgină get-beget, sunt virgină get-beget, nu mă încurc. Să fie foarte clar!

Un fior rece îi scutură, deodată, pe cei doi bărbați de lângă Dili. Are, deci, antecedente serioase zuza asta, susură gândul

fostului ziarist. Se bucură, dacă asta e vreo bucurie, de o carte de vi-zită impresionantă, după cum se vede și se întrevede. Și abia a deschis gura. Câte o mai avea de spus și de povestit! Asta merită pe deplin să încerce din când în când… confortul de la izolator. E bine să nu te intersectezi prea mult cu ea. Ocolul e, în atare situație, indicat. Cât mai departe de ea, cât mai rar conversație și întâlnire. Nu știi cum îi sare, naibii, pe tarla, țandăra. Auzi, virgină get-beget… Și, uite așa, după ploaie și ger, mai ies, buchet, razele de soare în lăuntrurile nebunului nenebun. E interesant, cel puțin interesant, să fii nebun nenebun printre nebuni nebuni. Iar în sinea polițistului, în lăuntrurile-i maculate cu tot felul de cazuri, că doar nu degeaba a ajuns de tânăr subcomisar, numai oripilarea sare năucă și zice un brrrrrrrr, de zbârlește și alte sentimente.

– Ești fericit sau bucuros că sunt virgină get-beget? Cum ești?

Cum o fi mai bine să fie, pentru Dili? Bucuros ori fericit? Cum o vrea mintea ei pierdută și răvășită să fie? Cum o fi mai bine să spună? Căci, perspectiva unei pisici ucise și vârâte cine știe pe unde, nu e tocmai boare de alizeu. Bașca alte nenorociri… La mutilarea bărbătească nici nu vrea să-i fugă, fie și în treacăt, gândul. Ducă-se pe pustii! Mai bine o arunca mă-sa – pe Dili – când era bebeluș, cu tot cu apa din lighean, când termina scăldatul. Ce, făcea rău? Trebuie să pareze acuma şi cu asta.

– Rățele, Eliana. Vărul mi-a adus rățele. Da, mi-a adus… El așa face. Mereu îmi aduce rățele. Și pe mine, nu știu de ce, m-a lovit filocalia.

– Nu, filoxera te-a lovit, după câte văd. Filoxera! Ea, în persoană! O cunoști? Zi, ești fericit sau bucuros? Că știi și tu că nu e tot una. Că doar nu ești Carmen Doinel!

– Că nu-i tot una leu să mori, ori câine-nlănțuit… E o poezie asta, știi?

– Dacă e poezie, de ce o cânți? De ce strici totul? Zi! De ce? De ce îmi distrugi tot romantismul? Normal că e poezie și normal că știu, că doar eu am scris-o. Ai uitat, ca o flendură ce ești? Ai uitat… Eu am scris toate poeziile din lume. Eu! Toate! Sunt cea mai mare poetă a lumii. Cea mai mare. Să nu uiți.

Dili e obidită și opărită, în egală măsură. Parcă vede roșu în

față, ca taurii de la coridă. Mda… Femeia asta – mai de mult n-a gândit așa, dar, acum, parcă e mai abisată ca niciodată – e un real pericol. Pe dracii din hârdaie, cum, necum, îi mai ogoiești, te mai împrieteneşti cu ei, dar pe ea şi cu ea nu-i chip. Or fi toate bolile, toate afecţiunile, toate problemele, în lume și în viață, cum or fi, dar, uite, dacă se fisurează mansarda și te smintești ca naiba, fără putință de vindecare, e belea mare. Începe să te ia, așa bărbat cum ești, de jos, ca de la anexită.

– Nu, acuma nu mai uit. Acuma știu. Ești cea mai mare poetă a lumii. Vărule, vere, vericule, prietena mea e cea mai mare poetă a lumii. Vezi ce frumoasă e? Îți place de ea?

– Desigur. Eu am o slăbiciune pentru poeți. Mai ales pentru poete.

Dili îl prinde pe Cristi Popa de braț, cu hotărâre:

– Vere, văd că ești un om bun și citit, vreau să te răsplătesc. Știi ce fac? Mă duc să iau cărțile mele, să-ți citesc din ele. Să vezi ce mișto am scris, să vezi ce operă am creat… Moare lumea de ce talentată sunt. Și nu arăt oricui ce am scris. Că unii sunt răi și fură idei. Nu-i duce și pe ei căpuțul să creeze ceva singuri. Dacă nu eram eu, mulți erau morți… Așa, mă copiază şi trăiesc şi ei. Ştii de la câţi ar trebui să iau eu drepturi de autor? Nu de la mulţi care zic că scriu, de la toţi. Nişte nenorociţi. Ar trebui să le scot maţele cu ranga şi să le pun la soare, să se usuce. Sunt eu bună şi îi las în pace. Dar ție, uite, îți citesc din creația și opera mea. Îți fac favorul ăsta. E un mare favor, să ştii. Să nu pleci… Îți citesc, pentru că ești văr cu iubitul meu… Să știi bine asta. Altfel, nu pupai. Moca, aşa. Că lumea se înghesuie să citească poeziile mele și dă bani grei pe ele. Știi că eu reeditez de sute de ori toate cărțile mele? Ce părere ai, zi? Iubitul meu ştie asta.

Nebunul nenebun tresare discret: s-a ajuns, e iubit. E iubitul lui Dili. Întâi a pus ochii pe el, acum pune și mâna. Din asta cum o mai ieși basma curată? Se simte ca şi cum, în mijlocul unei adunări, a fost apostrofat că are şliţul desfăcut la pantaloni.

– A, se vede – îi alungă fuiorul de griji vărul – că sunteți elevată și că aveți creierul foarte odihnit, fără circumvoluțiuni toxice, ca la nepoeți. Văd, pe cuvânt, fluturii care sar din mintea dumnea-voastră erudită. Stoluri… Fluturi tămăduitori, de inspiraţie, nu fluturi

de lampă. Așa de inocentă îmi apăreți, deși, am văzut, sunteți pătimașă… O ’telectuală rasată. Sunt total și maximum în admirația dumneavoastră. Numai când vă uitați așa, la mine, și-mi vine să iau poziție de drepți! Sunt fericit şi mulţumit că îmi sunteţi contemporană. Și stați liniștită, am înțeles cum fură neaveniții – ce oameni, domnule, ce oameni! – de la genii ca dumneavoastră. Faceţi-le reclamaţie, să le meargă fulgii. E inadmisibil să vă fure în felul ăsta. Dacă îmi faceți plăcerea unei lecturi elitiste, vă sunt veșnic și profund recunoscător. Și îndatorat. Nu mai dorm, nu mai mănânc, nu mă mai duc la serviciu, nu îmi mai murdăresc auzul cu altceva – banalităţi cotidiene – sunt doar în extazul stihurilor dumneavoastră. Onoraţi-mă cu poeziile dumneavoastră. Vă aștept, domnișoară. Vă aștept să mă fermecați!

Radu Munteanu se uită, nejucat, aproape prostit la văru’. Vorbește ca o lichea cu Dili. Ba nu, o provoacă vădit la trântă, dă cu ea de pereți, o zeflemește. Simte, brusc, nevoia să stea planton între ei, nu de alta, dar să apuce să-l cunoască pe subcomisar mai bine, înainte de a-l căsăpi și stârpi jivina asta de Dili. Că, la cum remarcă tot mai mult, asta n-are, ca să zică așa, școală multă, cei șapte ani de acasă, rușine, remuşcări ori reţineri. În orice. Vocea ei îi cade în cap, ca apa unui duș rece, ba, chiar îngheţat:

– Da, domnișoară… Așa trebuie să mi se spună. Domnișoară. DOM-NI-ŞOA-RĂ! Get-beget, am zis… Sună ca lumea, nu? Mă bucur că eşti băiat deştept şi ai băgat la cap. Aaa… Aaaaaa… Vărule… Fii atent. Ce părere ai despre mine și Răducelu-Pătrunjelu? Crezi că neamurile lui se opun? Mi se opun? Mie mi se…

Răducelu-Pătrunjelu simte că e căpiat de așa întrebări, dar, tare ar vrea să pună dușul ăla înghețat, de adineauri, în capul – și peste tot trupul – lui Dili. Să curgă apa rece peste ea, de să facă băltău. Însă, nu e suficient. E nevoie de un jet puternic, de apă multă, bocnă și coclită, de s-o lase pe zărghita asta fără glas. Poftim, s-a mai pricopsit acum și cu marea iubire… N-avea destule pe cap…

Mâna de pe brațul polițistului, a nebunei nebune, e la fel de încleștată. Și Dili așteaptă, cu aceeași privire copleșită de tulburare – ori de turbare – răspunsuri. Subcomisarul Cristi Popa o dă, în lăuntrurile de adineauri, în cugetări. Hm… Bizară experiență mai trebuie să trăiască un om zdravăn, printre sonați. Și interesantă. Și al naibii

de dificilă. E greu de ales cele mai potrivite cuvinte, de intrat în grațiile unui sărit, de... Nici școlile făcute, nici experiența de viață, nici umorul sau ironia nu sunt tocmai de folos în atare situație. Bietul Radu Munteanu! Ce de gargariseală a mai înghițit pe aici! Ce de teatru a mai jucat! Ce viaţă de câine a mai dus! Brrrr…

Mâna răstignită pe brațu-i e, parcă, șarpe veninos, care se înfășoară avan și mușcă amarnic din carne. Din suflet. Din tot… Hm… Şi, de-ar fi şarpe, tot ar fi ceva. Dar, e parcă mai mult de atât, o târâtoare, o rapandulă, o vietate infectă. De-ți vine, în loc să te întâlneşti cu ea, pe aici, prin altă parte, pe oriunde, să ceri, mai bine, azil în Congo. Pesemne, ieşi mai câştigat, în felul ăsta. Totuşi, vorbeşte pe limba nebunei, când vorbeşte:

– Eu, dragă domnișoară get-beget, Eliana Boureanu… Am zis bine, da? Că nu vreau să greşesc ori să fac prostii. Unei astfel de personalităţi nu pot să-i arunc cu mucii-n fasole. Ce să fac… Eu nu sunt un mare poet ca dumneavoastră… Dimpotrivă, sunt mai prozaic, de fel. Deci, domnişoară get-beget… Get-beget, accentuez, ca să fie clar şi să audă şi pereții… Eu zic că, dacă vă iubiți, luați-vă, dom'le! Ce să mai lungiți pelteaua… Lumea să zică ce-o zice. Treaba ei. Mă doare și atriul de fericire pentru voi. Luați-vă, tati! Că viața-i scurtă… Nu? Nu zic bine?

– Ba da, ba da, aşa e. Dar Răducelu-Pătrunjelu e cam moale. Moale rău. Un fătălău. Și cam cu fundul în mai multe luntri. Eu ştiu tot, tot despre el. Că nu sunt degeaba cea mai deşteaptă femeie de pe pământ. Adică cel mai deştept om. Că sunt şi peste bărbaţi. Eu îl iubesc mult pe Răducelu-Pătrunjelu, el iubește multe. Dacă nu ești de la turmă și pricepi ce vreau să spun... Pricepi, nu? Bagă-i în cap că, la noi, căsătoria e celula de bază a societății. Să ştie şi el. Şi că nu mai dă de o virgină get-beget, ca mine, să-i spui. Să-i intre în căput. Bine. Hai că fug să iau cărțile, că pleci. Că mai ai şi tu viață, în lumea asta. Și să nu pleci făcut cu căpuțul, de la noi.

– Da, că bine te-ai mai gândit… Eşti, cu adevărat, deşteaptă. De vis eşti, serios, cum a zis Răducelu-Pătrunjelu. Du-te după cărți, cea mai mare poetă a lumii. Du-te şi luminează-mă şi pe mine, un biet neavenit într-ale poeziei, citindu-mi din poeziile tale.

Pentru prima dată, azi, dar și de când se cunosc, cei doi bărbați se privesc, parcă oarecum complici, în ochi, acum că Dili a

fugit, sărind, veselă, de pe un picior pe altul.

– Când vin data viitoare, zice polițistul, musai să-ți aduc ceva echipament de protecție. Nici nu vin fără cască. Nici fără scut și platoșă. Și cu ele, va fi, aici, cu asta, caznă mare. Fac rost şi de vreo flintă, măcar cu gloanţe oarbe, dar bună la vedere. Că, poate, mai pui zărghita pe fugă. E groasă, nene! Pe bune! E naşpa rău, frate, aici, la balamuc… Pârjol e, Radule, belea… Mai ceva ca la vreo leprozerie.

Fostul ziarist realizează dintr-o dată: la tot spectacolul lui Dili, el a fost doar spectator. N-a mai avut loc de ea, pe scenă. N-a mai jucat. N-a mai mimat. Nu s-a mai dat în stambă. N-a trântit nicio replică. Fără să-și dea seama, și-a cruțat talentul actoricesc. A stat în lojă şi-a privit. Aproape că a şi aplaudat. A fost un spectator atent. Dar, asta nu, nu e bine. Ochilor vigilenți ai vărului nu se poate să le fi scăpat această chestiune. Tipul ăsta şi aşa afirmă că nu crede o iotă din nebunia lui. Acum, fără să vrea, i-a întărit convingerea asta. Ce bine era – sau ar fi – să-i fie văr pe bune Cristi Popa. Ce bine era – sau ar fi – să nu fi venit vărul ăsta să adulmece pentru Ardil Escu, ci să îl ajute cu adevărat, cum pretinde. Ce bine era – sau ar fi – să-l lovească astfel, pe el, bietul nebun nenebun, șansa, imensă, nelimitată, grozavă, la fericire. Căci, să iasă de aici, să ajungă în lumea normală, să se-nvârtă printre oamenii cu toate țiglele pe casă, ah, să scape de şi de la balamuc, să stea într-o casă ca toate casele, ar fi cea mai mare dintre toate fericirile lumii. Nu poate să fie, acum, ceva pe lume care să-l fericească mai mult de atât. Nici banii și averile lumii, nici cele mai frumoase femei de pe planetă, nici destinațiile cele mai speciale. Nimic! Doar să plece de aici. Să scape de aici. Să fugă de aici. E maximum pentru el, pentru sufletul lui, dacă se întâmplă asta. Ce s-a mai gândit la o astfel de posibilitate! Ce-a mai visat! Ce-a mai sperat! Ce s-a mai rugat să se întâmple un așa miracol. Dar, în și de zece ani, n-a fost nicicând, aici, la nebuni, Săptămâna Mare. Nici măcar Lazăr n-a-nviat, darmite Iisus. N-a zvâcnit niciun mușchi, nicio fibră, nicăieri. Nu s-a mişcat nimic. Nu s-a-ntâmplat nimic. Niciodată! Așa că, e greu să crezi acum că s-a spart, așa, dintr-o dată, conducta cu minuni. Şi taman la el. Nu mai zice că taman acum.

Mult timp s-a gândit, dacă scapă de la nebuni, să se

răzbune. Să facă pe dracul în zece mii și să nu rămână piatră pe piatră din Escu Ardil și din împărăția lui de mafioţi. Să se aleagă, spus pe românește, praful de fostul președinte, care l-a făcut, la fel, praf și pe el. Să îi mănânce, metaforic sau, da, şi direct, coliva. Ce, nu intră în el coliva lui Ardil Escu? Ba, intră foarte bine. Aprinde şi-o lumânare de sufletul lui. A nutrit, recunoaşte oricând, gânduri de crâncenă răzbunare. S-a văzut strivindu-i moaca în pumni. Prinzându-i limba cu care el a ordonat execuția lui, în cleşte şi strivindu-i-o amarnic. Lovindu-l cu picioarele, încălțate cu bocanci militari, nu cu şlapi, ca acum, în burtă și peste tot. Călcându-l, ca un tanc, în picioare. Zdrobindu-l ca pe un gândac infect. Chiar ucigându-l, după cazne serioase, cu mâinile lui. A avut, da, gânduri criminale. Și îi plăcea să le aibă. Îi făcea bine să le aibă. Era mai ușor de dus crucea, gândind așa. Când era amarul mai amar, închidea ochii şi-şi imagina cum îl cafteşte pe ardilul mă-sii. Poc, poc, ce-i mai cărăbănea! Să se-nveţe minte! Că şi el a tras ca boul la jug din cauza dobitocului. Acum, nu le mai are. Gândurile. Dacă iese de aici, dacă scapă de la nebuni, viu și întreg – că, dincolo de orice şi de tot, Dili bântuie ca vârcolacii – nu se mai gândește la nimic. Nici măcar la Ardil Escu. Să facă ce-o vrea. Ce-i place. Și ce știe. Nu-l mai bate. Nu-l mai buşeşte cu picioarele-n burtă. Nu-l mai calcă pe cap, cum voia. Nu-l mai omoară. Mai se încarcă şi cu păcatele lui, nu-i destul că le are pe cele proprii… Nimic, nimic, nu-i mai face. Doar să-l lase pe el, biet osândit al sorții, în pace. A plătit destul. A plătit prea mult. A plătit din greu. A plătit pentru tot neamul, de la Ştefan cel Mare încoace. Și să fi fost total vinovat de ceva, și tot ar trebui să se sfârșească ispășirea. Orice osândă are o limită. Vine o vreme când Dumnezeu zice gata. Şi cei din puşcării, băgați aici, cu păcate grele, tot pleacă, într-o zi, acasă. Chiar şi vieţaşii, ăia condamnaţi câte zile au, la închisoare, tot nutresc speranţă că mai apucă să pună capul pe căpătâiul lor, de acasă. Darmite el, care n-a omorât om, n-a furat, n-a escrocat, n-a făcut rău niciunei muşte. Ar vrea să plece acasă. Ar vrea să aibă şansa asta. Ar vrea să i se întâmple miracolul ăsta. Ar vrea…Căci, aşa e-n viaţă, toate vin, năvalnic, fulgerător, aiurea și toate, la un moment dat, trec. Dar cum naiba să scapi de la nebuni? Din iad și din rai, deopotrivă, se pleacă, fără putință de tăgadă. Există portițe, găuri în gard, zbiri de plătit, căi

de evadare, cerberi de mituit, dacă ți se urăște cu răul sau cu binele. Ori ieși cu rugăciuni și cu mătănii. Ba la Sfântul Petru, ba la Belzebut. După caz şi după situaţie. De la balamuc, însă, nu scapi. Nu viu. Nu pe picioarele tale. Nu dacă Dumnezeu nu clopoțește un miracol. Unul mare, colosal, imens. Cel mai mare miracol din toate timpurile. Nu dacă nu vine, iată, un văr de ăsta care… Dar e văr, tipul deștept din fața lui, care a stropit-o din abundență, de zici că a dat cu agheasmă, pe Dili, cu zeflemea? Nu știe dacă e. Nu știe dacă nu e omul lui Escu. Nu știe nimic. Nu poate, nu îndrăzneşte, nu vrea, nu-şi permite să rişte. Ar putea nărui tot ce, cu temei, cu determinare, cu zel, cu trudă, a clădit în ultimii trei ani. Ar putea, el singur, să se dea pe mâna călăului. Ar putea, fără să vrea, să introducă, printr-o greşeală, calul troian în cetate. Vrea să creadă că ea, cetatea, e sigură. E de neînvins. E puternică. Dar, are suspiciuni în privinţa, nu-i aşa, grecului care face, din senin, daruri. Nu, nu poate să dea foc, cu două deşte, la tot imperiul lui de tihnă. A muncit prea mult. A trudit prea din greu. N-a precupeţit niciun efort. S-a căznit, cum numai un sfânt poate să facă, să îi convingă pe toţi că el e zărghit. Că, aşa cum a negat primii şapte ani, e nebun. Fără scăpare. Dus total. Nebun nebun! A fost al naibii de greu. Şi-a pus pielea, toată, la bătaie. Mai mult la propriu, decât la figurat. A muncit şi a riscat. A riscat şi a muncit. A minţit şi a fost atent. A căscat ochii şi a încercat să meargă pe sârmă. A clădit, cu timpul, un imperiu. Nimeni nu mai credea că el e nenebun. Nimeni… Și, asta-i situaţia, e vremea, din motive absolut obiective – de-ar fi convins că vărul are gânduri bune şi e sincer, ar dărâma el, cu mâna lui, imperiul – să reia circoteca. Să intre în rol. Să atragă bisuri. Să înceţoşeze vigilența celui de lângă el. Să dea, cum ar veni, cu fumigene, pe mai departe. Nu se spune în popor că paza bună trece primejdia rea? Că, oalei acoperite cu capac, nu-i mai cad gunoaie în interior? Că, dacă te-ai fript cu ciorbă, sufli şi-n iaurt, ca să nu te alegi cu buzele ferferiţite? Asta e. Îi pare rău de văru'. Căci, fie şi pe departe, îl place. Pare, ca om, unul vertical şi drept şi bun. Are şi simţul umorului. Pare, da. Nu ştie. Nu are certitudini că nu e omul lui Ardil Escu. Îl place, da. Şi? Nu e nicio scofală. Căci, în treaba asta, de el, personal, i se rupe, fărâme, sufletul. Cămaşa e, mereu, mai aproape ca haina. Procurorul ăla, care a făcut pe viteazul, a avut un accident mortal.

S-a dus, fără să-i ridice nimeni statuie în piaţa publică. Și el, poate, nu era singur pe lume. Poate avea pe cineva care a făcut săpături, s-a zbătut, a tras sfori, ca să facă lumină. Dar, comutatorul, a rămas blocat. N-a funcționat. Bezna s-a aşternut peste dosar şi peste cazul acelui procuror curajos şi cinstit. Să fii cinstit şi curajos, în orice ecuație cu Ardil Escu, e o dovadă, pur şi simplu, de nebunie. Poți să crezi tu că răzbeşti sistemul, că adevărul iese, ca uleiul, la suprafață, că nu se poate să nu crape buboiul şi să se facă dreptate. Doar că, eşti, în atare situație, naiv, credul, fraier, prost, picat în cap, ajuns pe pământ, de pe altă planetă. Dacă te pune satana să-l superi pe Ardil Escu, de orice fel ar fi supărarea asta, o încurci. O pățeşti. O, cinstit vorbind, mierleşti. Ardil Escu, doar cu o vorbă, doar cu un telefon, doar cu un ordin, doar cu o uitătură, deturnează şi schimbă destine. Că are, habar nu are cum, atâția acoliți, atâtea slugi, atâtea japițe la comandă şi la îndemână, e altă discuție. Unii cred, nebuneşte, în Ardil Escu. Pe alții, cine ştie din ce pricini, îi are la mână. În cârdăşia şi în cloaca asta, nu e cale de aflare şi ieşire la suprafață a adevărului.

Aşa că… Sufletul îi e, lui, nebunului nenebun, ca de atâtea ori, pământ. Înainte de balamuc, nu înțelegea expresia asta, cu pământul. Acum, simte pe pielea lui cum vine asta cu sufletul pământ. Negru şi greu ca pământul. Dacă nu se înşală, e cam maximum asta. Şi negru şi greu, ca pământul… Nu, nu poate şi nu trebuie să rişte. E bine şi e frumos cu gânduri de eliberare şi de plecare. E mişto să ajungi afară, în lumea nenebună. Dar cea mai tare treabă şi chestie, în veci, e să rămână în viață. Zilele lui, chiar şi la balamuc, sunt, pentru el, prețioase. Lasă… Circotecă. Băgăm circotecă. E mai bine. E mai indicat. E ce trebuie. Ar vrea să țopăie nițel, dar simte că acum e mai bine să croncăne ca un uliu, decât să sară ca o capră.

– Să dăm cu tămâie, vericule. Să aghezmuim pe aici… Prietena mea, Dili e mare poetă.

– Maaaaaaaare… Și, dacă nu ești atent, te pricopsești cu ea pe vecie. Sau cu altele din partea ei. Radule, trebuie să pleci de aici. Trebuie să scapi din locul ăsta. Trebuie, repet, să mă ajuți, dacă vrei să te ajut. Nu mai face pe dusul cu mine și hai să vorbim serios.

– Dusul… Dusul… Eu sunt dus… Sunt foarte dus… Dus. Nu dos.

– Nu ești, Radule, nu ești dus. Pe cuvânt că nu eşti! Nu ești! Nici dos, nici cum ți-ar mai putea trece prin cap să zici, încercând să mă încurci și să mă convingi de veridicitatea nebuniei tale. Însă, nu eşti dus! Ești zdravăn la mansardă, cum sunt și eu. Ți-am luat seama – deşi, am știut din prima clipă că ești zdravăn – atent. Sunt în stare de asta. Văd, aud, observ, decantez. Şi ai putere de a discerne, ai capacitate de a observa, cu exactitate, lucrurile, ai știință în disimulare. Știi, al naibii de bine, să pui poreclele care trebuie, cui trebuie. Pe Dili nu puteai s-o numești decât Dili. Pentru că e chiar așa, Dili. Și sunt convins că mai au și alții, pe aici, porecle la fel de inspirate. Radule… Nu zici nimic? Nu vrei să termini cu nebunii? Nu vrei să întorci pagina vieții tale? Nu vrei, ca să zic aşa, să te laşi la vatră? Nu simți că a venit momentul? Putem s-o facem! De ce nu vrei, de ce nu încerci să ai încredere-n mine? Măcar cât într-un puf de păpădie… Radule… Cu tine vorbesc. Măi, băiatule… Fă-ţi ţie un bine. Cel mai mare bine din ultimii zece ani. Poţi! Şi meriţi. Şi e cazul şi timpul.

Dar, Radu Munteanu pare să nu asculte şi să nu vadă. Ai zice, cum sare, cum ţopăie, cum scoate tot felul de sunete, că e, cu adevărat, în lumea lui. O lume nebună şi nebunească, o lume de nebuni. Nu zice nimic, nu răspunde, nu dă atenţie spuselor vărului. Pare că nu-i pasă. Nici de propunerea lui Cristi Popa, nici de pericolul cu Dili, nici de perspectiva lăsării, cum a zis subcomisarul, la vatră.

– Bine, conchide poliţistul, cum vrei. Are şi răbdarea mea o limită. Dacă nu vrei… Dacă nu poți… Dacă nu-ți vine… Cu de-a sila, pe cuvânt, nu pot să te trec strada. Uite, eu vreau. Încerc. Mă străduiesc. Îmi dau silința. Am răbdare. Sunt aici. Trag de tine. Te rog. Te-mping. Îți suport hachițele. Mai mult ce să fac? Și știu că, de partea cealaltă a străzii, ți-e mai bine. Dar, dacă tu nu vrei şi nu vrei şi tot nu vrei, cu forța nu pot să te trec. N-am cum. Mă leagă, naibii, ăștia. Ajung la bulău nevinovat. Ce să zic, n-ai decât să rămâi pe partea care-ți place. Decizia e a ta. Poate, zic, te mai gândești. Nu știu, te mai burzuluiești, te mai aprinzi, te mai așezi tu în tine și cu tine. Te mai proptești, te mai opintești, mai decantezi. Nu știu… Chiar nu știu. Bine ar fi să reevaluezi problema. Eu aşa aş face. Dar, na… Fiecare îşi ia hotărârile pe care le vrea. Fiecare face alegerile

care-i convin. Fiecare, măi, Radule, porneşte pe drumul pe care îl doreşte pentru paşii lui. Eu zic așa: scoate siguranțele, rupe sigiliile, desprinde folia protectoare. Ai, într-un cuvânt, încredere. În mine. În tine. În noi doi, împreună. Radule, frate, vărule, m-auzi? Crede! Și lasă-te, dă-ți șansa, să trăiești. Venirea mea, aici, e un semn că îți ofer viață. Şi sunt, pe cuvânt, serios. Nu mă joc cu de astea. Dar, tu faci cum crezi, cum știi, cum vrei, cum îți vine. Tu, numai tu, te poziționezi de o parte sau de alta a străzii. Poți! Şi ştii! Eşti lucid, Radule. Eşti inteligent. Eşti zdravăn. Nu eşti nebun! Nu eşti! Ai dreptul să alegi partea care-ți place și care-ți convine. Vei răzbate, poate, în felul tău. Nu ştiu. Însă, poate, ajungi la concluzia că nu faci rău dacă ai încredere în mine. Te las acuma. Poate ai treburi, după cum mă tratezi, şi eu te reții. Ai grijă. Ai grijă de tine. Ai grijă cu Dili.

Cristi Popa se îndepărtează. Cu același pas ferm, cum i-a fost și vocea. Nici nu privește, o dată, măcar, spre cel căruia îi spusese clar că nu mai încearcă să-l treacă, dacă el nu vrea, strada. Pleacă! A plecat! În urma-i, Radu Munteanu se potolește din țopăit, ca prin minune. Amuțește. Încetează să mai facă pe bufonul. Pe nebunul. Parcă o mână nevăzută l-a scos din priză. Parcă a stat vântul. Metaforic. Parcă, în realitate, și ploaia dilie s-a oprit. Nu se mai revoltă, îndârjită, lovind acoperișul așezământului cu atâția bolnavi psihici pe metrul pătrat. După cum cădea până mai adineauri, credea că face prăpăd, că, la propriu, cotropește cu hoardele-i dezlănțuite, balamucul tot. Și-a stat, uite… De ce s-o fi gândind la bezmetica aia de ploaie, când acum ar trebui să-i fugă altundeva gândul? Și dacă plouă, și dacă nu, afară, în el se perpetuează intens aceleași uragane. În el, starea vremii are, de mult timp, reflex de constantă.

Și polițistul a plecat! Oare, el, nebunul nenebun, a pierdut, astfel, singura șansă pe care i-o putea oferi pronia? Oare, posibilitatea de a ieși de aici s-a estompat, s-a năclăit, s-a rătăcit, s-a dus, odată cu plecarea polițistului? Oare, a dat cu piciorul norocului? Oare, s-a terminat, chiar înainte să-nceapă, tot? Oare, nu mai e nimic? Nici urmă de viaţă, după balamuc? De unde naiba să știe astea? De unde? Are el, a avut, vreo certitudine în privința omului care a venit aici și s-a dat, poate mișelește, drept călăreţul mişto, pe cal alb, drept făt-frumosul care dă cu sabia-n balaur, drept vărul lui?

Cum să se arunce, așa, cu capul înainte? Cu câtă zeamă lungă s-a opărit prin atâtea ospicii, e musai să sufle acum, nu doar în iaurt, nu doar în compot, ci chiar în îngheţată. E bine, e frumos, își dorește să scape de la balamuc. Ar fi cel mai mare miracol din lume. Și îl așteaptă. Îl vrea. Tânjește după el. Dar, și mai mult, în lumea asta nebună, ține să rămână în viață. Să trăiască. Să o mai ducă. Nu vrea, încă, să dea-n primire. Nu că ar mai avea multe de făcut, lângă cineva sau aiurea. Nu că speră să mai dinamiteze el munții. E bătrân deja, deși, paradoxal, e încă tânăr. Cei 45 de ani pe care îi are, îi par 450, pe puțin. Dar e bine, e al naibii de bine, să fii viu. Să vezi dimineața răsăritul, chiar dacă soarele se scaldă, potopit, în nori. Să simți parfumul buiac al piersicului din curte, cu toate că, alături, urlă, lugubru, nebunii. Să te bucuri că tanti Vergi îți dă din oala mare un cârnat, deși vine huiduma de Gelu și-ți trage, ca un nesimțit, castane. Să simți alintul patului pe trupul tău, chiar dacă salteaua e veche, e ruptă, e roasă de șoareci și de vreme. E bine să fii viu. Să trăiești. Să ființezi. Fie și la nebuni. Îşi tot spune astea. Îşi tot explică astea. Îşi tot justifică astea. Ca să-şi uşureze cugetul, ca să se-mpace cu celălalt eu al lui, care a tot ţipat să aibă încredere în Cristi Popa. Și, dacă polițistul e omul lui Ardil Escu, se poate întâmpla orice. Orice! Iar el, după zece ani la nebuni, după șapte în care a urlat că nu e nebun, a obosit. E, de-a dreptul, epuizat. Nu mai poate să o ia de la capăt. Să treacă iar și iar prin mii de capcane. Să se lupte, la propriu, cu morile de vânt. Să fie chinuit, mai ceva ca sclavii de acum două mii de ani. Nu mai rezistă. Puterile i s-au dus. Şi răbdarea la fel. Şi nici tânăr, ca acum zece ani, nu mai e.

Poate nici nu e prevedere ceea ce gândeşte şi, în consecinţă, face el. E doar neputere. Nu mai e, pur și simplu, în stare să le ducă pe toate care ar decurge din faptul că subcomisarul e slugă ardilistă. Dacă e, desigur. Căci, se prea poate să fi fost și sincer polițistul ăla. Și nici Escu, pesemne, dacă tot a declanșat iar cruciada împotriva lui, nu mai are răbdare cu el. Nu-l mai tolerează. Nu-l mai înghite. Nu-i mai dă timp. De data asta, dacă și-a reactivat iar slugile puturoase, nu-l mai lasă cu zile. Îl, cum ar veni, electrocutează. Decapitează. Termină. Înfundă. Mănâncă pe pâine. Venit de la Ardil, orice e posibil.

Acum zece ani, și multă vreme apoi, el, biet ziarist, credea

că, dacă Ardil Escu nu mai e președinte, dacă nu l-a mai ales poporul, dacă nu mai e pe caii mari de dinainte, nu mai are putere. Nu mai are pârghii. Nu mai poate să facă rău. Dar, într-un fel de neînțeles pentru el, Ardil Escu e tot în vână. E tot pe creasta valului. Taie și spânzură, pe mai departe. Nu mai știe exact ce face și ce învârte fostul președinte, dar, cu siguranță, și acum, ține la fel de bine frâiele. Poate pentru că toți politicienii sunt la fel. Sau, pentru că el, Ardil, îi are pe mulți la mână, cu te miri ce. Sau, cine știe care e explicația. Vărul nevăr vorbea, data trecută, despre trafic de persoane și de arme, despre terorism, când se referea la Ardil. Despre... Hm… Dar despre ce nu vorbea? Nimic din ce e omenesc posibil, nu îi e străin lui Escu. Pe toate le-a făcut și, probabil, le face încă. Nu îl miră, așa deci, nimic. Ardil Escu e dracul pe pământ. Tropotește nestingherit prin viață. Nimeni nu îl trage la răspundere. Nimeni nu îl prinde, pac, de mâneca ori de pulpana tunicii. Nimeni nu zice: hopa, bre, Ardil! Ai făcut destule. Acum a venit clipa scadenței. Nimeni nu-i mai presus de lege. Eh… Dacă ar fi fost așa, chiar și la nebuni, unde duce lipsă de informație, ar fi aflat. Ar fi vorbit tot personalul ospiciului că un fost preşedinte de ţară a îmbulinat-o. Dar n-are nimeni curaj să-l ducă în faţa legii. Nu e nimeni într-atât de nebun să facă asta. Doar Cristi Popa a afirmat că vrea să-l prindă pe Escu de testicule și să-l strângă. Nimeni altcineva. De ce el ar face-o şi alţii nu? De ce altă lume simte constrângeri şi el nu? De ce e pe fir poliţia şi nu altă instituţie a statului? De ce acum, taman acum? Ei, sunt mii de întrebări şi niciun răspuns cert. Doar bănuieli. Doar suspiciuni. Doar neîncredere. O fi așa, n-o fi… E posibil orice. Admite asta. Şi şi-a asumat orice deznodământ. Mai bine să mai aștepte. Să mai vadă. Să mai ia pulsul. Să se mai împrietenească. Deși, se prea poate să nu mai aibă cum să facă astea. Omul ăla, subcomisarul, pesemne, nu mai calcă pe aici. Are și el, dacă e cine zicea că e, piticii şi demnitatea lui. O singură întrebare ar fi vrut, din toți rărunchii, să fi apucat să-i adreseze vărului nevăr: subcomisare, știi ceva despre fiica mea?

……

Simte, de câteva zile, că are pietre în suflet. Grele. Mari. Tari. De moară. Și-l doare acolo, în locul acela pietrificat. Și împietrit. Căci, ca un nebun, a căzut, cum nu credea că mai e în stare, în

apatia dorului. De casă. De viață. De trecut. De poezie. De povestea aia liniștită și frumoasă de dragoste cu Adina. Adina. Nu Alina. Ce tineri erau. Și ce curați. Niciodată nu a avut inima imaculată ca atunci. Pesemne că era ca un crin. Inima. Acum, ea, o știe perfect, e ca un, ba chiar un, câine turbat. Latră. Urlă. Amușină. Schelălăie. Ar mușca. Poate, chiar mușcă. De câinele turbat, când îl vezi, să fugi. Să te ferești. Să stai departe. Să nu-i ții calea. Să nu-l calci pe coadă.

20 de ani. Atât a trecut de atunci. De când îi dăduse în floare inima. Și sângele în clocot. Era, pentru prima dată, îndrăgostit. Și era bine. Era frumos. Adina era, pur și simplu, o rază de soare. Nu, de fapt, era un soare. Era soarele. Ochii-i erau încărcați de soare. Sufletul i se scălda în soare. Totul în ea și la ea era soare. Lumină. Căldură. Mirific. Era fata asta cum nu fuseseră fetele de dinainte de ea. Era cu el, dar și cu toată lumea, și cu ea. Fără să știe de ce, avea scrijelite în adâncuri, raze. Multe raze. De soare. Și, brusc, el, ca un nemernic, a opărit soarele cu nori de gheață. Din soarele ăla a curs – a văzut asta – sânge, când, neputincios, a îngenunchiat lângă orizont. Pe el, sub coaste, l-a împuns un junghi. De parcă, din vreo teacă ascunsă, îl adulmecase, subtil, un stilet. Dar Alina întindea mâinile și acoperea cu ele, și cu râsul ei, soarele. Soarele acela. A lăsat-o pe aceasta din urmă, după ce s-a-ncurcat cu ea, gravidă. Și, atunci, n-a mai ținut seamă de nimic. Razele calde n-au mai contat. Era acolo, în pântecul Alinei, un copil. Copilul lui. Ce poate să fie mai important în viață, ca un copil? A lăsat, deci, soarele să se arunce de pe pod, în mare, și, asta-i viața, să se-nece. Poate, cine știe, s-a salvat. N-a aflat niciodată. Nici măcar n-a întrebat. N-a făcut, și putea, documentare serioasă în sensul ăsta. Deși, au lucrat împreună o mulțime de ani, n-a făcut nicio aluzie, n-a punctat nimic, nu s-a interesat de soarele ăla. Niciodată. Ce s-a ales de el, oare? Nu, în pofida a tot, soarele a continuat să lumineze. A văzut asta. De la distanţă. Uneori, însângerat, alteori îngenunchiat, altă dată întemnițat sau lovit de trăsnet, dar soarele acela a ars pe mai departe. Și el… El… Trebuia, pentru că era un om de onoare, să fie tatăl acelui copil. Și trebuia să fie cu Alina, pentru că, nu știe cum, fusese vrăjit de exuberanța și veselia și râsul și inconsistența ei. Iubise atunci – și o știa – două fete. Două femei. Două universuri. Ca în

romane. Și, la un moment dat, în deplină cunoștință de cauză, alesese. Oamenii fac, da, alegeri. Uneori, bune. Alteori, greșite. Greșise și el. Acum, aici, realizează că a greșit. Atunci, acolo, nici n-a bănuit. De fapt, trebuia să-și scrie chiar așa, greșit, povestea. Să fie el cu el într-o cârdășie păcătoasă. Să-și vâre, singur, gâtul în menghină. Așa a fost să fie. E sigur de asta. Nu putea să fie altcumva. A lăsat soarele și s-a refugiat altundeva, la umbră, poate. În beznă, poate. În prăpastii, poate… Cine știe, poate pe soare nu putea și nu trebuia să pună monopol. Nici măcar o mână. Sau un deget. Și, de căldura și de lumina lui era necesar să se bucure și alte suflete. Lui, oricât ar dramatiza acum, zilele i-au fost, până a venit nenorocirea, albe. Chiar albe. Fără întuneric. Fără nori. Fără negru. Fără gri. Avea, așa părea și credea, tot. Și personal, și profesional. Nu știe dacă era fericit, dar îi era bine. Și era bine să fie bine. Poate că nu avea soare, dar avea zile albe și nu-și mai dorea altceva. Apoi, ca-n podul de piatră, cântecelul uitat al copilăriei, apa a venit și a luat podul dărâmat. Și pe el. Și tot. Acel tot pe care-l avea. Pe care credea că-l are. Despre care nu știa că s-a năruit în așa hal. Cum i s-a mai surpat viața… Cum s-a mai rostogolit peste el soarta… Cum agonia și extazul s-au contopit, într-o singură clipită, ca într-un viol…

Of… De ce naiba l-or fi potopit toate astea, că de atunci a trecut, ehei, o veșnicie… Nici buba, vorba lui Carmen Doinel, n-a mai rămas din ele. S-au dus în neant toate. Toate! Și, acum, poftim, le-nșiră, ca pe mărgele, în colțul minții. Numai vărul nevăr e de vină pentru reflecțiile astea. Și pentru toată țărâna pe care o simte, doar gândind, în gură. Și pentru dorul trezit din letargie, poate chiar din moarte clinică sau comă, care, acum umblă, ca un somnambul, prin sufletul lui gri. Da, sufletul îi e ba gri, ba livid. De spaime. De gânduri. De scrum. Flăcările care au ars aici, au lăsat, de necontestat, cenușă. Doar o mână de cenușă. Straniu, la ce foc a fost în el, atâta vreme. Cu cenușa asta îi e, cel mai adesea, pictat lăuntrul. Și el a – și e – încărunțit, ca o mare de ceață. Viața l-a pecetluit, cine știe de ce, astfel. Și soarele, la nebuni, și când iese, nu iese, nu mai iese, de fapt.

Ar vrea, în noaptea hâdă, să doarmă. Și, în același timp, n-ar vrea. Aici, e periculos și să dormi adânc, ca un om. Mai ales, când, ca acum, luna, care s-ar putea strecura prin geamul mizer,

n-are dinți, n-are formă, n-are pâlpâială. E în vreun amantlâc, pesemne, și de aia stă cu storurile trase peste lume. Luna, despre ea e vorba… Și, la nebuni, unde nu știi cu cine ai de-a face și cum reacționează fiecare persoană, și unde luminile sunt, mai mereu, stinse, valoarea lunii crește. Când ți se furișează, haihuie, în salonul în care ar trebui să tragi la aghioase, e ca și cum te-ai ține de mână cu Divinitatea. Cu nebunia, în sine, te poți împrieteni. O poți tolera. O poți, dacă e cazul, ignora. Dar cu nebunii, imprevizibili și inconștienți, nu ai cum să fii prieten. Nici măcar relaxat, în preajma lor, nu poți să fii. Sigur, dacă ești nenebun închis la nebuni, printre nebuni, ca să poți raționa. Părul, cât mai e, îi e sein spre gri. Căci, vorba aia: fost-ai, lele, cât ai fost… Deși, știe perfect că, fără lungul episod de la balamuc, ar mai fi fost. Dar, conștiința îi e, încă, ageră. Chiar umflată în pene și țanțoșă. Ca să iasă la vreun liman, trebuie să fie așa. Iar balamucul nu i-a confiscat-o, deocamdată.

Larmă de glasuri sminteşte, oblu, întunericul nopții. Vălurile-i cad, rănite, în pat, peste el. Două infirmiere vâră în salon, și împing spre salteaua șuie, fără locatar, un hoit. Așa ar părea, un hoit, după cum îl țin pe după umeri pe acel neputincios, dacă n-ar icni, sacadat, din când în când, și dacă n-ar repeta, spasmodic, nopții întunecate: nu sunt nebun. Nu sunt bolnav. Nu am ce căuta aici. E clar, e limpede ca apa de cleștar a mării, omul tocmai a fost scos de la izolator. Altminteri, nu ar fi fost într-atât de legumă. Ra-ți-ai dracului! – scrâșnește, cu milă, dar și cu repulsie și, mai ales, cu vocea prea ridicată pentru locul ăsta, fostul ziarist. Ați mai căsăpit unul. Morții mamei voastre de nenorociți!.

– Ce zici, măh, acolo, se rățoiește la el, pe întuneric – că, dacă aprinde lumina, i se văd omului adus corecțiile pe chip și pe tot trupul – una dintre infirmiere. Dormi, dracu'i, că e noapte! Și oamenii doarme noaptea, că nu e lilieci. Nu te mai scălâmbăi acolo, ca proasta în târg...

Radu Munteanu tace. Știe că e mai bine, în atare situație, să nu crâcnească. Tace, înghite, își mușcă limba, se resemnează. Ce poți să faci aici, la nebuni, fără să ajungi în locul omului tocmai adus în salon? Tu, dacă te revolți, ești singur. Ei sunt mulți. Și porniți. Și neoameni. Sistemul e și el de partea lor. Așa că, la ce bun să dai din clanță? Să strigi lucruri? Să iei apărarea altora ca tine? Un astfel de

demers e, din prima, sortit eșecului. La balamuc, nu sunt zoaie doar pe geamurile murdare, prin care luna abia de poate să se strecoare. Sunt zoaie, și curg șiroaie – Dili l-ar ucide pentru rima reușită – în tot ce înseamnă așezământul de nebuni. Mai ales în oamenii care lucrează aici. În toți, aproape fără excepție. Așa că, la ce naiba să calci fără bocanci – măcar niște șlapi, ca el, să ai în picioare – pe cărbuni smintit de încinși? Te-a ars viața suficient.

Și ambele infirmiere trântesc balotul acela uman pe patul liber, pe trei sferturi rășchirat și dezmembrat, de lângă Radu Munteanu. De fapt, la ospiciu, toate sunt stricate, scâlciate, zgâriate, crăcănate, mucegăite, dărâmate. Și pentru că, da, nebunii strică, în nelimpezimea minții lor, tot, și pentru că banii, dacă sunt, și el crede că, uneori, sunt, au altă utilitate, alt traseu, alt drum, altă destinație.

– Hai, dormi! Dormi, moș tăgârță, dormi. Că mâine te duci acasă la tine. Ne-ai zăpăcit de cap, cu casa ta. Parcă n-are toată lumea casă... Dormi!... Nu ne face, mânca-ţi-aş, probleme în noaptea asta, că întoarcem foaia. Să nu te apuce zambalucii pe tura noastră. Că suntem și noi la servici, nu la spectacol cu Fuego. Să te apuce când plecăm noi şi vine altă tură, dacă e să te apuce. Auzi, da?

E infirmiera care s-a luat de el, de Radu Munteanu, mai de-vreme. O știe. Le știe pe toate. Cele mai multe sunt niște jeguri. Niște scursuri umane. Nişte acrituri. Cealaltă, așa e ea, tace. Nu e prea vorbăreață. Dar de afurisită, e și asta afurisită.

– Nu fac, taică, probleme, abia se aude vocea oropsitului. Nu fac. Nu am făcut nimănui, în toată viața mea. Nu fac nici acum. Respect oamenii şi am milă de ei. Dar nu sunt nebun, tată. Nu sunt. Pe cuvântul meu!

– Nu ești, nu ești... Parcă e vreunul... Dormi, dracu'i, dormi-r-ai somnul de veci! Întinde-te, colea, la hotelul ăsta de cinci stele, în patu' ăsta de domnitor și dormi. Ai dracu'i, ce energie și ce putere aveți în voi! Parcă mâncați cânepă. Noi picăm late, dar voi tot mai puteţi. Nu mai crăpați, să scăpăm de voi. Alergăm cu voi la servici, ca la maraton. Nu stăm o clipă. Nu poți să închizi un ochi, ca omu', toată noaptea, că sunteți în priză. Crăpara-ți, ai dracu', să scape lumea de voi!

Este refrenul care, într-un fel sau altul, cu vorbele astea sau

cu altele, se aude continuu la nebuni. Mai toată lumea îl rostește. De parcă toți bolnavii se află în casa ăstora, neaveniților care mănâncă o pâine de pe urma bolnavilor, de parcă le fac favoruri, de parcă îi tolerează, gratis și necondiționat. Când vin controale, când vine câte un rătăcit de la presă, când se mai face vreo reclamație, tot personalul schimbă foaia și vorbește cu nebunii calin, ca maicile de la mânăstire, cu Sfântul Duh. Îi ţin de mână, îi mângâie pe creştet, le dau haine curate şi mâncare bună, le cântă în strună. Parșivenia e aici îmbibată zdravăn cu scârnăvie. Cu sentimentele umane, cu decența, cu bunătatea, mai ușor cu pianul pe scări, dacă e s-o vorbim pe-a dreaptă. În rest… E ca acum. Sau mult mai rău. Uneori, te întrebi dacă nu cumva sunt mai îndrăciți ca nebunii, chiar cei care ar trebui să aibă grijă de ei. Și, dacă ești om întreg la devlă, ceea ce, la balamuc, nu prea e cazul, te revolți, o vreme, când îl auzi. Pe el, pe refren. Apoi, nu mai contează. Nu te mai atinge. Nu te mai macină. Îl auzi de atât de multe ori, că ajungi să crezi că e firesc să-l auzi. Spune-i unuia de trei, patru ori, că e beat. N-a mâncat, n-a băut, e treaz, nemâncat. Dar dacă i-o spui şi i-o tot spui, şi i-o repeți, te crede și se duce să se culce.

Pe marginea patului, omul tocmai adus plânge sacadat. Nu vede nimic în salon, nu știe ce-i aici, nu-și cunoaște colegii. Moș Tăgârță i-a zis infirmiera. E, înseamnă, un om în vârstă. De altfel, și exprimarea lui trădează asta: taică, tată… În general, oamenii de la țară, ajunși la bătrânețe, formulează astfel propozițiile și frazele pe care le rostesc. Ce-o fi făcut, de a ajuns la ospiciu? Omul suspină, pe mai departe, pe aceeași margine de pat, în fapt, o margine de lume. Pare, așa, cu capul în mâini, cum stă acolo, cumplit de neajutorat. Lacrimile lui nu sunt hâde, nu sunt false. Sunt curate, ca ale unui prunc abia născut. Așa percepe, din patul lui, Radu Munteanu. Și mâna, se-nţelege, și-a făcut-o bine aici. Că a văzut, a auzit, a trăit multe. Plânsul omului tocește, parcă, zimții balamucului și brodează, discret, trăiri. Înmormântate de mult fără popă și fără slujbă, ca sinucigașii.

Fostului ziarist i se face milă de ființa aceea care plânge estompat pe marginea de pat. Pe marginea de lume. Parcă și cariera de piatră pe care o simțea mai devreme în sufletul lui, s-a surpat. Parcă toată împietrirea aia s-a desțelenit și curge acum, ca o

piftie pusă pe soba încinsă. Un om plânge sincer, nejucat, netrucat, nenebun, la nebuni. Printre nebuni. Și, dacă luciditatea nu-i joacă feste, e un om bătrân. În vârstă.

Fiori reci i se strecoară pe șira spinării. Oamenii în vârstă n-ar trebui să ajungă în iadul ăsta. Au muncit o viață. Au crescut copii. Poate, și nepoți. Sunt mâncați de boli și de neîmpliniri. Și, în curând, schimbă domiciliul cu ăla, permanent, din cimitir. La ce îi mai arunci în balamuc? De ce îi mai pui să plătească astfel? Chiar nebuni sadea să fie.

Toate focurile lui Munteanu pălesc a moarte în fața plânsului curat al bătrânului. Ce să facă? Să se ducă la el? Să-i spună o vorbă bună? Să-l îmbărbăteze? Să-l aline? Să-l lase să-și plângă singur amarul? Să stea pe margine, cum se stă, mai ales, la nebuni? Cum a stat şi el, întotdeauna? Să lase timpul să-i cicatrizeze tranșeele din inimă? Totuși, cu toate cele prin care a trecut, fostul ziarist nu s-a dezumanizat într-atât, încât să stea, ca prostul, și să nu întindă o mână unui semen aflat în durere. N-a prea făcut aici, asta. N-a făcut-o deloc. Nu pentru că era, cum și-a spus de multe ori, un bou, ci pentru că nu era cazul. Toți de aici, sau cei mai mulți, sunt, cu desăvârșire, terminați. Și nu ar pricepe un gest de omenie. Nu ar aprecia. Nu ar ști că e de bine ce face el. Ba, l-ar mai și băga în gura și ghearele ferocilor cerberi. Desigur, nu aşteaptă statuie în piaţa publică, recunoştinţă sau pomană, dar, măcar, să nu-ţi baţi degeaba cuie în pantofi. Că mai umbli, mai calci, mai mergi cu pantofii ăia. Însă omul ăsta, catapultat în salonul în care e și el, în crucea nopții, când toată lumea doarme, are ceva… E altcumva.

Se dă jos din pat, oarecum, încurcat. Patul scârțâie nebunește – la nebuni, toate sunt nebune și nebunești – și se teme că sperie noul colocatar. Dar acesta nu aude, nu simte, nu e tulburat de scârțâiala aia. Poate pentru că, din cauza vârstei, l-a lăsat auzul. Poate pentru că, e prea prins în necazul lui. Munteanu face pași orbecăiți înspre omul amărât de pe marginea patului vecin. Îl ghidează suspinele lui mai mult decât luna ascunsă în sârma ghimpată de la nebuni. Se apropie, pâș, pâș, ca să nu deștepte piticii celorlalți nebuni din salon, și îi pune omului năpăstuit mâna pe umăr. Acesta nu se sperie și nu sare, cum a crezut, trei metri de la pământ, de spaimă. Doar se oprește din plâns și așteaptă, nedumerit.

– Nu te speria, șoptește fostul ziarist, nu-ți fac nimic.

– Nu mă sperii, tată, de ce să mă sperii? Ce să ai cu mine, ca să-mi faci ceva?

Vocea șoptită confirmă bănuiala: da, e un om în vârstă. Probabil, printre cei mai în vârstă de la ospiciu, de n-o fi fiind chiar cel mai în vârstă.

– Nu mai plânge. Că, poate, deranjezi pe vreunul, pe aici, și sare să te blească.

– Ce să aibă cu mine, măi, tată? Că îmi plâng și eu amarul. Nu fac rău la nimeni. Sunt amărât rău, taică.

– Oi fi, dar aici e spital de nebuni, nu pensiune. Și lumea de aici e sărită. Are propriile ei legi și propriile-i criterii. Fără motiv, sare să-ți dea în cap. Darmite să te mai și văicărești aci…

– Da, am înțeles că e spital de nebuni. Dar ce-oi căuta eu aici, tată, nu știu. Că eu nebun nu sunt.

– Stai liniștit. Nimeni din balamuc nu zice că e nebun. Nimeni! Toți spun că li s-a-ntâmplat o nedreptate, că familia, țara și poporul sunt contra lor, că astrele nu le sunt favorabile, că ei nu, nu sunt nebuni. Dar sunt, de la un capăt la altul, toți.

– Doamne, Doamne… Și dumneata ești? Că îmi pari om de treabă, taică.

– Păi, dacă sunt internat la nebuni, oi fi și eu nebun… Eu zic că nu sunt. Ăştia zic că sunt. Dar cine mai știe…

– Eu, taică, nu sunt nebun. Nu sunt bolnav cu capul. M-a luat băiatul meu să mă ducă la un doctor de picioare, un neurolog sau așa ceva, că nu mă mai ajută picioarele astea, de bătrânețe și de reumatism. Și m-am pomenit aici, la nebuni. M-au băgat în locul ăla, cum îi zice, și ce mi-au mai făcut!... Doamne, ce m-au mai chinuit! O să spun și la morți, pe lumea aialaltă. Tot zic că e o greșeală, că s-a încurcat ceva, că s-a făcut vreo bramburească prin acte. Și mă lasă să plec, măi, tată. Că am găini și porci acasă și n-are cine să le dea să mănânce. Eu sunt bolnav de picioare, nu de cap.

– Dacă ești aici, mai greu cu plecatul. Aș zice să îți pui pofta-n cui. De la nebuni, nu prea se pleacă. Nu e voie.

N-are suflet să-i spună că nu se pleacă deloc. Că doar între patru scânduri mizere poți pleca din ospiciu. Că din Bastilia s-o fi mai scăpat, dar de la nebuni, nu.

– Ei, trebuie să se plece. Eu nu sunt nebun. Ce să caut eu aici? A rătăcit băiatul meu hârtiile, trimiterile alea de la medicul de familie. Dar le găsește și vine cu ele să facă lumină și să mă lase oamenii ăștia să plec. Ce să fac eu la nebuni, dacă nu sunt nebun? Mă duc să fac niște radiografii la picioare, aşa cum se fac și mă duc, apoi, la băi. Că pe mine picioarele nu mă mai ajută, nu capul.

Doamne, ce naivitate! Ori e prost de-a binelea moșul, ori chiar e, deși n-ai zice, nebun. De la balamuc nu pleci. Nu scapi. Stigmatul și carcera asta sunt pe viață. Câte zile ai, atâtea stai în infernul ăsta. Doar să se-ntâmple vreo minune. Să dea Guvernul şi Parlamentul, prin vreo lege, liber nebunilor, nu doar pușcăriașilor. Amnistie pentru dilii… Să ardă toate spitalele de boli psihice. Să se decreteze prin vreo cancelarie că nebunii nu sunt periculoși. Să se facă vreo graţiere. Nu ăsta e cuvântul potrivit, dar habar n-are cum trebuie să zici, dacă vrei că dai drumul nebunilor. Sau… Sau familia să-şi asume, vitejeşte, responsabilitatea unui nebun. Ceea ce nu prea se-ntâmplă. Altminteri, aici face moșul cătănie, de-i merg – de-o mai avea – fulgii. La obiect vorbind, drepți, culcat, la stâââââââânga, la dreaaaaaaaaaaapta, sus, jos, culcat. Instrucție ca la nebuni nu se face și nu s-a făcut altundeva. Cei care spun altceva, doar se alintă. N-au cunoscut niciodată lumea nebună de la nebuni.

– Taică, simte omul nevoia să continue, eu n-am nimic cu nebunii, săracii. N-am nimic nici cu mata, n-am nimic cu nimeni. Tot o boală și nebunia asta. Cum îi lovește Dumnezeu pe toți! Cum îi însemnează. Pe unii îi îmbolnăvește de cap, pe alții de alte alea. Că, numai la noi, în sat, câți am văzut eu bolnavi… Au fost buni, zdraveni, toată viața și au picat dintr-o dată. Pentru boală și pentru accident neprovocat, nu e nimeni de vină. Și nu e nicio rușine, dacă te căpătuiești cu ele. Așa vrea Dumnezeu. Fiecare duce o cruce. De ce să am eu ceva cu nebunii? Ce, alții au ceva cu mine, că merg șchiop și abia mă mișc? Îmi zice mie cineva că sunt șchiopârlan și vai de steaua mea? Îmi zice că abia mă mișc și îi încurc, poate, pe cei mai grăbiți? Nu-mi zice. Și eu, atunci, de ce să am ceva cu oamenii zdruncinați la cap? Sunt amărâţi şi ei, săracii. Eu așa cred și afirm, sus și tare. Fiecare cu crucea lui. Pe care o cară cum poate și cum orânduiește Cel de Sus. Dar eu, de aici, măi, tată, trebuie să

plec. Am animale și orătănii acasă și n-are cine le duce grija. Mor, săracele, de foame.

Radu Munteanu aproape că e dezarmat.

– Păi, nu le dă de mâncare băiatul? Că zici că ai un băiat.

– Nu le dă, taică. El nu stă cu mine. Stă la oraș. Nici nevasta nu mai stă cu mine. A plecat la băiat. Of... Mare belea. Cică vrea să divorțeze. Acuma, la bătrânețe… La anii ăștia grei, când a venit boala peste mine, După o viață de stat împreună…

Fostul ziarist e, parcă, în fața vreunui caz, de pe vremuri. De pe timpul când nu era fost ziarist și stătea cu oamenii la taclale, de să le afle poveștile, de să le știe feliile de viață. De pe timpul când nu se presimţea, nici în cer, nici pe pământ, scrânteala asta cu care s-a priocopsit.

– De ce vrea să divorțeze? Ai supărat-o? I-ai făcut nasoale? N-ai adus banii acasă? I-ai băut aiurea? Ai jucat la cazino jocuri de noroc? Ai amante?

– Eu, taică?!? Doamne, sfinte, nu am supărat-o cu nimic. Am fost om cu frică de Dumnezeu toată viața și respectat în sat. N-am făcut rău nici la o muscă. Dar, așa a hotărât ea. S-a-nhăitat cu niște jagardele de muieri din sat și, aud că i-au făcut alea cunoștință cu unul mai tânăr. Așa aud și eu, că nu știu asta. Mie nu mi-a spus nimic. Doar și-a strâns lucrurile și a plecat. La băiatul nostru a plecat. Apoi, au venit amândoi și mi-au zis să vând casa și să le dau banii. Casa mea, casa noastră, în care am stat atâția ani… Cum s-o vând? Și eu unde să mă duc? Că, sunt bătrân, dar poate ață pe mosor o mai fi. Să mă duc să stau cu chirie? Să mă duc la azil? Să stau pe uși străine, după ce am făcut cu mâinile mele atâta avere? Adică, avere… Vorba vine. Dar am și eu un rost. Am o gospodărie frumoasă. N-am trecut degeaba prin viață. Și nevasta și fiul meu vor să vând tot și să le dau banii. Și satul așa vorbește: că ea vrea să divorțeze, ca să se mărite cu alt bărbat, cum ziceam, mai tânăr, și fii-meu o susține, că, dacă o susține, are și el parte la banii ăia de casă. Tot lumea vorbește că ar fi încercat să mă omoare. Că mi-ar fi pus otravă în mâncare și am ajuns acum vreo câteva luni la spital. Dar eu cred că vorbește lumea și mie mi-a fost rău că sunt bătrân și nu pot să mai mănânc chiar orice, ca în tinereţe. Cum să mă otrăvească nevasta mea? Am ținut-o ca pe o floare. Am luat-o

din dragoste. Și n-am fost om rău. Cum să mă omoare fiul meu, că i-am făcut toate poftele și, cred eu că l-am crescut cum se cuvine. N-am fost om prost. Am lucrat la oraș, ca șef, am fost și viceprimar, mai apoi, la noi, în comună. Le-am asigurat tot ce aveau nevoie. Ba, și mult peste. Nu i-am lăsat să facă nimic. Eu făceam tot în curte și în gospodărie. Nu mi-a fost greu și nici nu m-am plâns. Veneam de la serviciu și intram la vaci, la porci, la găini să fac curat, să le dau mâncare. Nevasta stătea în casă, la televizor. Băiatul era cu prietenii. Îmi plăcea să-i protejez, să am grijă de ei, să-i corconesc, să nu le lipsească nimic. Și i-am iubit. Le-am oferit din plin toată dragostea mea. Au avut toate alinturile şi toate mângâierile pe care poate să le dea un om alor lui. Iar acum… Să-mi facă așa ceva? Nu, nu cred. Nu pot să cred. Satul, taică, vorbește. Trece prin ciur și prin dârmon tot. Că, lumea așa e. Dar mie mi-e greu să cred că ai mei, familia mea, mă vânează pentru bani. Și, apoi, le-am zis celor din sat, nu tot nevestei și fiului meu le rămân casa și banii mei, dacă eu mor? Că la vreun azil nu mă gândesc să dau munca mea. Nu pot să fac asta, deși sunt năpăstuiți și oamenii ăia. Și lumea zice că, da, le rămân, da' ei vor totul acum. Când eu sunt încă, iată, viu. Nu mâine, nu mai târziu, nu altă dată, când voi da în primire. Acum! Mai știu și eu ce să mai cred? Băiatul meu a venit și a stat o zi la mine. Nu mi-a mai zis nimic de bani, nimic de casa pe care ar trebui, cum zicea altă dată, să o vând. M-am plâns la el că nu mai pot de picioare. Că trebuie să-mi iau un baston, ca să mă deplasez mai ușor. Că mai trebuie să fac ceva injecții, că m-am ramolit de tot. Și el mi-a zis: hai, tată, să te duc la doctorul de picioare, să mergi bine, fără baston… M-am urcat în mașina lui, încrezător și bucuros. Nu mai mersese cu mine la doctori, până atunci. Și mi-am zis că, uite, satul se mai și înșală. Mai vorbește și aiurea și fără rost. Dar, m-am pomenit, uite, aici, la nebuni, măi, taică. M-au băgat, din prima, la izolator și ce mi-a pățit pielea… Eu ziceam că nu sunt nebun, că n-am ce căuta aici. Dar fiul meu le spunea doctorilor să nu se ia după mine, să facă ce trebuie și să mă liniștească, pentru că nu se mai înțelege cu mine. Mie mi-a șoptit că nu mai știe ce a făcut cu trimiterile de la doctorul de familie. Și nu știu ce să mai zic. Așa vreau să cred, că s-au încurcat actele, că băiatul meu a rătăcit toate hârtiile, că e prea multă birocrație. Dar, se lămuresc toate și eu mă

întorc acasă la mine, la cuibul meu.

Aaaaa, acum înțelege fostul ziarist. Acesta e omul care țipa la izolator, zilele trecute. Despre care povestea huiduma de Gelu femeilor de la bucătărie. Și despre al cărui fiu zicea că a dat bani doctorilor, ca să-l țină pe tată-său aici. Și matahalei de Gelu îi dăduse. E clar, vorbele satului sunt, în atare situație, adevărate. Simte asta cu tot flerul lui de ziarist de odinioară. Bătrânul e fleț de bun și de naiv ce e. Are deplină încredere în cei de lângă el. Vede lumea și lucrurile după el. Dacă el nu a făcut rău, cum a zis, niciunei muște, crede că și ceilalți sunt la fel. Că toți au sufletul alb ca laptele, când, de fapt, îl au prăzuliu. Sau ca pucioasa. Clar, fiul acela e un dulău maidanez, un șobolan infect, o tenie spurcată. Ce fiu poate să-și dea părintele afară din casă, doar ca să ia el banii? Ce copil își aruncă, din păcate, cu bună știință, tatăl la nebuni, ca să poată să-i vândă locuința și să-și însușească banii? Ce odraslă e într-atât de fără milă, de fără bun simț, de fără conștiință, ca să facă asta?

Ce povești de viață mai dantelează și Dumnezeu în lumea asta… El, om de 45 de ani are, așa, câteodată, impresia că le mai trage pe nas și Creatorul, de le bulibășește în halul ăsta. Era el, fostul ziarist, pe baricade, așteptând să vină, vreodată, vremea, ca să dea cu bulgări – și cu ce i-o mai pica în mână – în cei care i-au făcut, în ultimii zece ani, rău. Iată, însă, că mai au și alții hartane ciopârțite de viață. Brânca lovește uneori în suflete.

Nu-i vede chipul omului de pe marginea patului, în salon e întuneric ca-n grotă, dar îl simte blajin, naiv și cumsecade. Pare că are în lăuntruri o lădiță cu nestemate. Așa de plin îi e sufletul. Și l-a pocnit soarta la bătrânețe cu leuca în cap. Dar, dacă totuși, omul e nebun şi tot ce spune e doar o poveste, o invenţie a minţii lui bolnave? A mai văzut d-ăia care par zdraveni, dar sunt, iremediabil, țăcăniți. Boala asta a nebuniei, oricum s-ar numi creanga de care suferă unii sau alții, pe aici, e perfidă. Arată fațete. Pune etichete. Minte. Și, poate e așa și cu moșul ăsta. Iar el, așa de hârșit de viață și de lume, s-a lăsat acum impresionat, ca o fată mare, de basmele cu feți frumoși. Mai știi, naibii… Poate e trimis de Ardil Escu, moșul! Dacă nu i-a ieșit cu polițistul, de s-a dat vărul lui, dacă a văzut că nu dă nimic din el, nenorocitul ăla a băgat moșul la înaintare. Luptă pe toate fronturile şi cu toate armele. Și, Doamne, cât de fără perdea

s-a arătat el, nebunul nenebun! Nicio boială. Niciun joc. Nicio dramoletă. Nicio circărie. Nimic! Dacă omul ăsta e adus aici ca să-l distrugă pe el, operațiunea e reușită. Îl distruge! Acum e mâncat. El, ca cel mai mare dintre proștii nației, ba, dintre proştii speciei, a comis-o. A picat în rahat ca o muscă tâmpită. În sânge îl face Ardil acum, în sânge, dacă el e în spatele moșului ăstuia cu aspect de fraier și tăntălău! Cum, cum a putut să fie atât de cretin? Cum a putut să arunce toate vălurile, toate măștile, toate cheile și să vorbească, uite, cu omul ăsta pe care nu-l cunoaște, de parcă sunt amândoi pe bancă, în parc și schimbă impresii, ca niște, cel puțin, cunoștințe bune? S-a pus singur, după ce a fost cât se poate de precaut cu Cristi Popa, pe butuci. Într-o fracțiune de secundă nebună, a dat, cu mâna lui, roțile solide ale vehiculului jos și a vârât dedesubt câțiva butuci aschilambici. Surcele, de fapt. Sau, a lăsat vehiculul, de prost ce e, suspendat în aer. Cum, cum de s-a lăsat mitraliat în halul ăsta de intențiile bune, de sentimentele omenești, de milă, de compasiune, de… Pfua, că prost mai e și el. Și se suspecta, multă vreme, că e deștept. Dacă iese vreodată de aici, musai la pășunat pe câmpii trebuie să se ducă. Acolo îi e locul, ca un mare bou ce e. De ce trebuia să îi pese lui de un moș bășinos? Și, mai ales, de ce s-a lăsat fraierit de moaca lui și a apărut în față-i ca un pitpalac ridicol? A mers pe șină, mereu pe șină, în ultimii trei ani și, poftim, a deraiat acum în cel mai lamentabil mod.

Hm… Dar poate că își face griji aiurea. Poate că omul e doar amărâtul care a zis că e. Poate că fii-său și nevastă-sa chiar vor să-l termine, ca să îi ia spoiala de agoniseală. Poate chiar l-au aruncat la nebuni, fără să fie nebun și fără să fie omul lui Ardil. Cum o fi, dar el, victimă a unui descreierat, trebuie să aibă grijă. Să nu mai facă o mișcare fără mască. Nu doar în prezența omului ăstuia se poate trăda, ci și a nebunilor care, acum, se pare că dorm, după sforăituri și vânturi, dar cine mai știe. Cu nebunii, e un fapt, nu știi niciodată. Grădina Domnului e mare aici și, din păcate, are multe, multe portițe de strecurat.

Și în fața infirmierilor se poate, la fel, trăda. Și ăștia pot intra în orice clipă. Uite, ca adineauri când l-au adus pe, cum i-a zis infirmiera aia, moș tăgârță. Sigur, nu se întâmplă în fiecare clipă, în fiecare oră, în fiecare noapte, dar, cum zice poporul, în inestima-

bila-i înțelepciune, dacă pui capacul pe oala care fierbe pe foc, nu riști să te trezești cu vreun gunoi, sau mai multe, acolo. Poate că n-ar mai trebui să se perpelească atâta. Să ia viața, cu toate ale ei, la pas. De ce mama dracului să o ia, ca tembelul, la goană prin toate noroaiele, de să-și strice și pingelele și hainele? Ușor, oblojim, pansăm, vindecăm. Poate că Michiduță, dacă nu e Ardil Escu, n-o fi fiind atât de negru. Ce i-o fi trebuit să facă pe bunul samaritean cu moșul ăsta? Nu stătea el bine pe pat, visând la viața lui de odinioară? Nu îi era bine, amintindu-și de Adina? De dragostile lui? De copilul lui? Ehei, ce soare de fată era Adina și el, prost cu crăci, n-a avut prenandez la îndemână, ca să lipească soarele de el. Nici țințe, nici piroane, ca să n-o mai lase să plece. De fapt, Răducelu-Pătrunjelu, cum ar spune Dili, tu ai lăsat-o pe ea. Tu i-ai dat papucii. Tu ai plecat, în mă-ta, cu și după Alina. Tu ai dat din mână bunătatea – și bunăciunea – aia de fată. Acum, e tardiv de târziu, în paştele ei de viaţă, să mai despici firul de păr!

Mari greșeli a mai făcut și el, ca un mare dobitoc ce e, la viața lui. Oare, acum, cu Cristi Popa face, de asemenea, o imensă greșeală? Oare, ar fi putut să se agațe de el și să scape din balamuc? Oare, ar fi putut să închidă, pentru totdeauna, capitolul ăsta și să fie om ca toți oamenii? Oare, ar fi putut să privească, apoi, cu detașare, cartea vieții sale și să spună despre cei zece ani petrecuți la ospiciu că sunt paginile care lipsesc din carte? Ar putea, la propriu, să se lipsească de amintirile de aici? Ar putea să șteargă, așa, ca și cum ar da cu jetul de apă, tot calvarul și tot chinul și tot iadul? Multe cărți sunt incomplete, lipsesc din ele pagini. Le-a rupt cineva, s-au desprins singure, le-au ros șoarecii. Varii motive. Dar lipsesc pagini. Ar putea lipsi și dintr-a lui? Are, de fapt, o falsă problemă. Subcomisarul Cristi Popa a plecat, somându-l, aproape, de care parte a străzii vrea să se poziționeze. După atâta barbarie, după atâta chin, după atâtea minciuni, după atâta of, el mai știe, parcă, pe care parte îi e mai bine? În ăștia zece ani a învățat, cu greu, ce-i drept, să nu mai creadă că tot ce zboară, se și mănâncă.

Of… A-nceput s-o ia razna. Vărul nevăr l-a făcut, cu toate câte i le-a spus, să fie, din nebun nenebun, cum era până la adăstarea lui aici, nebun sadea. Visează femei, are gânduri, filosofează, îl pulverizează amintirile, își face griji, se simte singur,

speră ca o vacă tâmpită că vine – în sfârșit, vine! – Moș Crăciun. Vacă, da. Căci boii sunt prea boi ca să spere. Să fie viperă râioasă de-a lui Escu Ardil, polițistul ăla? Să muște, pe șestache, și să fugă? Să vrea fostul președinte, prin slugile lui râioase și hâde, pe care le știe bine, din primii șapte ani, să-l ardă iar? Să-l facă iar în sânge? Să-l pună, de tot, cu botul pe labe?

Pfuoa… Cum e lumea şi cum e viața asta! Nedrepte! Ca să nu zică altfel. Îi vine să zică într-o multitudine de feluri. Căci, na, vocabular amplu are. Doar a fost ziarist. Şi nu unul care a scris programul autobuzelor în noaptea de Înviere. A avut – mai are încă, în mod cert, deşi e la balamuc – mai bine de două sute de vorbe la purtător. Of! Nebunii nebuni dorm de tai lemne cu drujba, pe spinarea lor, și el…

– Ascultă, îi spune, scuturându-și mințile înfierbântate de temeri, bătrânului adus de la izolator, ascultă… Să nu mai spui nimănui ce mi-ai spus mie acum. E mai bine să nu știe cei din jur ce-am vorbit noi, amândoi. Lumea e rea, știi…

– Dacă zici mata, nu spun, taică. Nu spun la nimeni. Am mai zis, așa și pe dincolo, și când eram la izolator. Sau cum îi spune la locul ăla fioros. Nu m-a ascultat nimeni. Am tot țipat, ca să audă băiatul meu şi să-i pese, să-i fie milă. Sau, să-i spună cineva și să rezolve repede cu actele, ca să mă scoată de aici. El m-a adus, el să mă scoată. Că eu nebun nu sunt. Chiar nu sunt! De asta m-a ferit Bunul Dumnezeu. Și mor alea, orătăniile pe care le am în gospodărie, de foame, acasă. Şi de sete. Mai ales, de sete. Că şi ele, ca noi, oamenii, o duc fără mâncare nişte zile, dar fără apă, nu pot. Aşa suntem construite vietățile astea. Şi floarea se usucă fără apă. Of… Nici nu știe nimeni unde sunt. Că am plecat să rezolv problema cu picioarele. Alea mă dureau, mă dor… Nicio alifie, niciun unguent, nicio cremă nu mă mai ajută. Așa că, am zis să vin. M-am bucurat că băiatului meu îi pasă și mă duce la doctor. Cine să se gândească, Doamne sfinte, că ajung la spitalul de nebuni? Cine? Dacă îmi zicea vreunul că văd balamucul, îi ziceam să fie la el. Dar eu, taică, n-am secrete, n-am nimic de ascuns. Fac, însă, cum zici că e mai bine, că te văd om cumsecade.

Sloiurile alea din simțiri, i se fac, din nou, lui Radu Munteanu apă chioară. Zici că a venit, deși, știe bine, n-a venit, dezghețul.

Câinii mai au să urle a pustiu în tot golul din el. În tot vidul pe care, cu luciditate maximă, îl realizează acum, la ceas de noapte zurlie. Mama ei de viață! Cam lasă gândurile turbate să-i spurce liniștea din eul propriu. Atâta vreme a ținut haita asta în lesă, așa cum se cuvenea și se cerea şi se impunea și, acum, a scăpat, dintr-o dată, lanțurile. Ah, Cristi Popa, Cristi Popa…Numai tu eşti vinovat! Numai tu ai venit aici cu gogoşi de astea, umflate! Numai tu ai răsucit cheița într-o maşinărie stătută şi ai pus-o în funcțiune! Numai tu ai dat liber visurilor şi speranțelor şi dorințelor, atât de bine şi de tainic, ba şi trainic, închise în genuni. Fără tine, fără vorbele tale, fără incursiunile tale, aici, nu era nimic. El, nebunul nenebun trăia liniştit. În pace. Nu mai visa şi nu mai năzuia şi nu mai aştepta nimic. Se-nvățase. Şi se liniştise. Acceptase. Dăduse de-o armonie stranie. A lui cu el. Şi cu ceilalți. Cu tot balamucul. Tot ce voia, pe mai departe, era s-o mai ducă. Să nu dea ortul popii. Să mai trăiască. Şi vine un văr, care nu-i e văr, un polițist care, poate, nu e polițist, un om bun, care pare bun şi răstoarnă tot. Dărâmă tot. Strică tot. Năruie tot. Dinamitează tot. Lăuntrurile din el s-au revărsat, ca o mare furioasă, peste limanuri.

– Eu, dacă vrei părerea mea, cred că fii-tău e o javră. Și mai cred că ăia din sat, care cred că el și nevastă-ta vor să se descotorosească de tine, au dreptate. Te-a adus la nebuni ca să te lase la nebuni. Nu ca să te ia. Nu ca să te scoată, după câteva zile. Că nu te va scoate. N-a încurcat nimic. N-a pierdut nimic. N-a rătăcit nimic. Toate actele, toate hârtiile sunt cum trebuie. Şi sunt făcute ca să stai şi ca să rămâi şi ca să te cânte cucii la balamuc. Sunt sigur. Aștepți degeaba, crede-mă. Şi îți mai spun o dată: n-a rătăcit niciun act, n-a pierdut nicio hârtie. N-a greşit doctorul, nici locația, nici investigația. A făcut-o în deplină cunoştință de cauză. Adică, te-a adus la spitalul de nebuni, ştiind că te aduce la spitalul de nebuni şi ştiind că te lasă aici, că nu te ia nici azi, nici mâine, nici altă dată, dacă nu semnezi pentru casă, pentru casa ta, c-o vinzi. Că-i laşi pe ei s-o vândă. Şi, dacă ei vând casa, nevasta a plecat de acasă, fiul e aşa cum e, unde să te mai ia? Unde să te ducă? Eu cred că eşti pe drumuri. Şi, ca să nu fii pe drumuri, rămâi la balamuc.

– Ce-mi spui, mă, tată! Îmi vine şi să mă minunez, şi să-ți dau dreptate. Dar, zău, mai mult îmi vine să nu cred asta. Nu pot,

nu pot să cred. E băiatu' meu. E nevasta mea. Am împărţit totul, în viaţă. I-am fost alături mereu şi mereu am ajutat-o. Vrei să-ţi spun ceva? Şi copilul la fund, în locul ei, când era mic, îl ştergeam. Că ea nu suporta, nu putea să facă asta, îi venea rău de la ficat. A fost bolnavă rău şi ea, o dată. Tot cu ficatul, cu fierea, cu stomacul… Mi ţi-am îngrijit-o ca pe ochii din cap. Şi chiloţii din fund i i-am spălat, fără probleme. Doar era femeia mea, nevasta mea, omul care îmi e jumătate în viaţa asta. Cum să-mi facă aşa ceva? Cum? Şi nici băiatul nu poate s-o facă. N-are suflet de câine. Nu pot să cred că e un nenorocit. Că eu am crescut în casa mea un şarpe.

– Nu te-mbăta cu apă rece. Teoretic, ar trebui să fie cum spui. Dar, practic, nu se pupă deloc. Vorbesc faptele. Dincolo de ce spune satul sau spun ei, nevasta şi fiul tău. Există o mulţime de spitale. În oraşele mari, cu precădere. Acolo, se fac analize, teste, investigaţii felurite. Îţi iau sânge, te bagă la ecograf, te supun la alte aparate performante, care ajută medicii să pună diagnostice bune, cât mai corecte, cât mai aproape de adevăr. Aici ce ţi-au făcut? În afară de faptul că te-au îmbuibat cu tranchilizante, că te-au băgat la izolator, că te-au chinuit, ce ţi-au mai făcut?

– Deh, mă, taică, ştiu şi eu ce să mai zic?

– S-o luăm altfel. Te-a-ntrebat cineva, de când eşti aici, dacă te dor picioarele? S-a uitat cineva la ele? Ţi s-a făcut vreun consult, în acest fel? Şi, în general, ţi s-a făcut vreun consult? Nu ţi s-a făcut, normal. Nici nu trebuie să-mi spui nimic, ştiu şi singur cum e mersul aici, la nebuni. Căci, da, aici e spital pentru oamenii cu probleme psihice. Pentru ăia care nu mai gândesc bine. Care sunt nebuni. Care, în general, dacă nu sunt trataţi aici, corespunzător, şi rămân într-un loc cu oamenii normali, pot constitui un pericol. Desigur, nebunii sunt periculoşi oriunde, deci şi aici. Mă repet. Fiul tău te-a adus la balamuc, la nebuni, spunând şi dând impresia că eşti un pericol, că nu mai eşti în stare să gândeşti şi să iei decizii, că locul tău e aici. Habar n-am dacă a avut un dosar fals, la dispoziţie, cu acte medicale din care să reiasă că eşti ţăcănit sau aici, pe loc, a făcut o înţelegere cu directorul. Se prea poate să fi plătit doctori de afară, ca să spună că eşti nebun, dar se poate la fel de bine să fi dat, simplu şi direct, aici, la faţa locului, bani directorului sau vreunui medic, ca să te interneze. De dat bani, ca să te ţină aici şi să te trateze cum

se tratează nebunii, te asigur că a dat tuturor, doctori, asistente, infirmiere. Însă, cineva a luat mai mult ca să-ţi facă internarea. Pe neve, dacă înţelegi. Fără acte, fără controale, fără investigaţii, fără nimic. Doar în obrazul fiului tău. Doar pentru banii primiţi în plic. Dacă e să-ţi spun părerea mea, destui bani, ca să nu zic mulţi. Totul a fost planificat, pus la cale bine, pritocit ca să te păcălească şi să te-nşele. Gândeşte-te un pic. Ţi-o spun pentru a suta oară. Bun, a pierdut trimiterea de la medicul de familie. N-o mai are. Dar aici e, strict, spital de nebuni. Strict spital pentru cei care au probleme cu capul. Nimic mai mult. Ştie toată lumea. Ce-a căutat cu tine aici şi nu te-a dus la un spital, unde se fac tot felul de investigaţii, deci şi de picioare? Hm… Eu îţi spun, deşi, poate sună tăios ce-ţi spun: te-a adus aici, ca să te lepede aici, ca să scape de tine, ca să nu te mai întorci, ca să mori aici. Acum, probabil, caută cumpărător la casă. Dacă ei au pus gând să-ți vândă casa și să ia banii, așa vor face. Nu le pasă că ești bătrân, că ești bolnav, că te țin ăștia pe șocuri ori te bagă în cazanul cu smoală. Toate astea sunt detalii. Ei te vor mort. Sau, dacă nu, măcar dispărut. Măcar să poată să spună că nu ești în toate mințile și sunt îndreptățiți să-ți ia tot. Ca să nu ajungi, chipurile, să dai foc la tot. Măcar să fii neputincios. Măcar să nu-ți mai ia cineva partea. Măcar să nu te mai asculte lumea și să nu dea cu pietre în ei. Ascultă-mă, știu ce spun. Am mai văzut marfă d-asta.

Bătrânul de pe marginea de lume, în fapt, o margine de pat, este de-a dreptul bulversat. Dacă îi spunea cineva că el e regina Angliei, nu era mai șocat. Adică, nu era la fel de șocat. Aproape că a rămas, la propriu, cu gura căscată. E logic ce spune omu' ăsta. Mulți i-au zis treaba asta, în sat. Căci, toată tevatura asta, cu casa, nu e de ieri, de azi, de alaltăieri. Se tot întinde, ca o pecingine, de ceva vreme, peste sufletul lui. Da, i-au spus mai mulți că fii-său și nevastă-sa au luat-o din loc. Că a ținut şi încălzit la sân o adevărată şerpăraie. Unii, râzând de situație, căci, la țară, unde lumea se știe până în cel mai mic amănunt, se bârfește mult. Și râd oamenii de așa chestiune, că, la bătrânețe, nu se mai gândește nimeni să divorțeze și să-și facă alt rost. Bașca să-l dea pe drumuri și să-i ia, ca unui străin, ca unui prost, toată agoniseala. Alții, a văzut, îl compătimeau. Cum să ajungă, la 78 de ani, câți are, să treacă prin așa

rușine? Că a fost om respectat în sat, pe toți i-a ajutat, dacă i-au cerut ajutorul, pentru oricine a avut o vorbă bună. Dar, de spus, așa cum i-o spune și băiatul ăsta, de aici, din spital, i-au tot spus-o. Mulţi. Au vrut oamenii să-i deschidă capul. El n-a avut inimă să creadă așa ceva. N-a putut. Și, acum, aproape că îl lasă inima. Îl râcâie ceva, acolo, în miezul ei. Ca un vierme. Bune ar fi acum pastilele lui de tensiune. L-ar ajuta. Ar îndepărta viermele. Ar înceta râcâitul ăla. Dar nu le are. Aici, a cerut, a spus că are nevoie de ele, dar nu l-a luat nimeni în seamă, deşi i-au spus: bine, bine, îţi dăm şi de-alea. Nu i-au dat nimic. Și, nu știe de ce, acum parcă înțelege tot. Acum, înțelege. Acum. În ceasul al doisprezecilea. Ai lui, cei mai dragi oameni din lume, i-au pus gând rău. Au vrut, iată, să-l răstignească. Ce le-a făcut? A muncit toată viața pentru ei. Ca să fie bine. Ca să aibă de toate. Ca să nu ducă lipsuri. Și acum… Oh… Râcâie viermele. Râcâie tare. Râcâie în continuu. Cerul pare că i se rostogolește în cap. Fărâme. Dumicaţi. Cum n-a fost niciodată. Sau, în inima aia râcâită, de nu știe ce mai rămâne din ea, după așa râcâit, i se rostogoleşte.

Munteanu știe toate astea – le-a trăit şi el, cu Alina – și continuă, prinzând mâna omului de pe marginea de lume, să vorbească. Adică, de pe marginea de pat. Acolo pare că stă omul în vârstă, adus de infirmiere, în crucea nopții. O noapte pe care vălurile sanchii par, dintr-o dată, s-o sfâșie. Şi marginea de pat se confundă cu marginea de lume. Sau, cine mai ştie… Poate că, inexplicabil, sunt una. La cum şi la cât seamănă…

– Ți-am spus toate lucrurile astea ca să nu te ia nimeni de prost şi ca să fii precaut. Ca să ştii. Ca să-nțelegi. E bine să fii pregătit, să nu te ia ca din oală. Nu, nici vorbă, ca să te supăr. Nu ţi-am spus ca să-ți fac rău. Nu ca să mă joc cu inima ta ori cu mintea ta. E bine să știi pe ce picior dansezi. Aici, nu e ca afară. Nebun nenebun internat la – și printre – nebuni nebuni, e al naibii de greu. Dacă-ţi spun că e iadul aici, trebuie să ştii că nu exagerez. E iadul. Trebuie să ai grijă. Trebuie să-ți aperi, din toate punctele de vedere, spatele. Și nu trebuie să te încrezi în nimeni. Chiar dacă ți se pare zdravăn la cap și bun la suflet.

– Doamne, Doamne… Cum, adică, să-mi apăr spatele? Sunt om bătrân. Adică, poate să mă violeze cineva aici?

– Aici, se poate întâmpla orice. Și să te violeze, și să te bată, și să te tragă de limbă, și să te omoare, şi... Orice! Orice se poate întâmpla aici! Nici nu-ți trece prin cap câte pot fi! Când zic să ai grijă, nu exagerez. Câtuşi de puțin! Din păcate! Era bine să le gogonez eu. Trebuie să ai grijă. Mare grijă! Dacă ai încredere în mine, stai în preajma mea. Am stagiatura, şi nu doar, făcută aici. Dar, fără să vorbim în prezența cuiva, oricine ar fi, așa deschis şi fără ocolişuri, cum vorbim acum.

– Sunt om bătrân, ce naiba… Îmi trebuia mie aşa cruce? La anii mei? Stau lângă mata, cum să nu stau… Eu nu cunosc pe nimeni. Și nu știu ce probleme sunt aici și cum sunt oamenii. Am încredere în mata. Pari să fii om la locul matale. Şi să ştii ce spui. Dar de ce e, măi, taică, atâta răutate în lume?

Ehei, dacă ar ști fostul ziarist răspunsul, măcar, la întrebarea asta, ar fi mare. Colosal ar fi. Uriaş. Dar, nu știe. Atât de multe nu știe. Viața are cărări încurcate. De labirint. Şi necunoscute. Atât de multe necunoscute are parşiva asta de viață! Credea despre el că e un om ştiut. Nu e. Şi nu ştie multe lucruri. Știe doar, uite, că de o oră, poate și mai bine, vorbesc amândoi – el și moșul ăsta pentru care și-a lăsat chipul fără mască, fără smacuri, fără pudră – în șoaptă. Asta, ca să nu audă și pereții ori depărtările ce-și spun. Aici, astea şi ăştia au urechi. Şi ochi. Iar ei, prevăzători, vorbesc susurat. Tainic. În şoaptă. Ceea ce înseamnă că moșul, la cei 78 de ani pe care îi are, nu e surd. Are probleme cu picioarele, cum a zis, dar, de auzit, aude. E un lucru bun. Sau, cine mai ştie, nevoia face urechile betege să audă şi ochii vlăguiți să vadă. Și, da, sunt semne că, și cu capul o duce bine moşul. Nu e schilodit la creier, cum vrea fiul lui să dea de înțeles.

– E multă răutate – în lume şi aici – și e bine dacă înțelegi asta. Dacă nu uiți asta. O să-ți fiu prieten. O să am, cum pot mai bine, grijă de tine. Nu-ți pot spune că pleci acasă, la găini. Ar însemna să te mint. Dar, te asigur că o să te am în pază. Sper să facă și Dumnezeu – că am văzut că eşti prieten cu El – același lucru. Ia zi, cum te cheamă și de unde ești?

– Sunt din Drajna, mă, tată. Comună mare. Făloasă. Cu oameni muncitori şi de soi bun. La vreo 50 de kilometri de aici. E aproape. Dar, de aici, ca să ajung acolo, mi se pare că e din Siberia

în Noua Zeelandă. Și mă cheamă Tase Tudorache. Am 78 de ani, tată. Parcă am mai zis. Sunt bătrân. Bătrân… Şi p-asta ți-am mai spus-o. Nu-mi trebuia mie, acum, așa pahar, așa-ncercare, aşa of… Îmi duc zilele de azi, pe mâine. A, nu că n-am ce să mănânc, în casa mea, la masa mea. Am. A vrut Dumnezeu să fie de toate. Am muncit şi am făcut. Dar puterile sunt tot mai puține şi tot mai mici. Aşa e cu omul bătrân. Ce puteam să fac bine ieri şi alaltăieri, azi nu mai pot deloc. Of, of, of... De ce n-au mai avut răbdare, că nu o mai duc cât pământul… De la zi la zi, ştiu bine, văd, observ, mă pierd cu sănătatea. Sunt tot mai amărât, măi, taică, tot mai neputincios, tot mai moş. Nevastă-mea e mult mai bine ca mine. Deși, suntem cam de aceeași vârstă. Merge bine, e dreaptă, se mişcă repede, e cum se spune, ţeapănă. Că ți-am zis că-şi caută, la anii ei, logodan. De unde o veni asta, nu pricep. Trăieşti o viață cu-un om, îmbătrâneşti alături de el, zici că-i ştii năravul şi cusururile. Uite că nu-i ştii nimic. Nu ajungi să cunoşti omul cu care pleci la drum lung şi greu, nici după o viaţă împreună. Te loveşte în moalele capului, când te întorci cu spatele. Înfige pumnalul în plămânii tăi. Prin spate. Fără să vezi. Fără să i te uiţi în ochi. Mişeleşte, tată. Aşa cum n-o face, poate, cel mai mare duşman. Eu zic că nu prea am duşmani, că nu m-am râcâit cu nimeni. N-am tânjit la ce are altul, n-am băgat intrigi, nu m-am certat cu nimeni. Dar zic aşa. Că, dacă ai duşmani, la ei, să zicem că te aştepţi să te lovească şi să-ţi facă rău. La familia ta nici cu gândul nu gândeşti că poate să te sape şi să te-ngroape aşa. Dar, ce să faci, taică… Ce să faci… Nu poți şi nu ştii să faci nimic. Așa e viața asta. Nu te pui cu ea. E mai hoață ca noi. Mai parşivă. E codoaşă mare, pe cât e de frumoasă, la tinerețe. Când eşti tânăr, fără griji, crezi că e frumoasă viața asta, de ne-a fost dată de Ăl de Sus. Apoi… Și e fiecare cum aranjează Dumnezeu să fie. Eu mai rău, nevasta mea mai bine… Mă bucur să fie bine şi să-i fie bine. Căci eu, mă, tată, ca un nebun, am iubit-o. Nu-i vreau răul şi necazul. Nu vreau să fie amărâtă. Doar să se gândească, atunci când e cu logodanul ei, viitor soţ, pesemne, că eu, ei, nu i-am făcut şi nu i-am zis nimic rău, niciodată. Nici băiatului nostru, nu-i doresc ceva rău. Ei, cine mai era ca mine, în sat, când ea mi-a făcut băiat… Scară la cer am făcut pentru amândoi. Am urcat şi-am coborât pe ea, de mii de ori, ca să le aduc aproape, la îndemână, stelele şi luna

şi soarele. Pentru ei, pentru cele mai importante persoane din viața mea. Nimic, în toți anii ăştia, n-am precupeţit. Nimic nu mi s-a părut greu sau imposibil, pentru ei. Nu m-am dat în lături de la nimic, pentru ei. N-am ezitat să-mi vând şi sufletul, picătură cu picătură, dacă era nevoie. Erau şi ei cu mine, pentru mine. Aveam o familie deosebită. Ce vremuri! Şi ce bine şi ce frumos mai era cu noi, în casa noastră, în viața noastră… Şi, uite, hodoronc, tronc, pătăranie pe capul nostru. Nici în clipa asta, parcă nu-mi vine să cred, în totalitate. Ne-am ramolit acuma, la sufletele de atunci. Ne-am năruit, fără să ne dăm seama. Ca nişte case părăsite de stăpâni, cărora le crapă zidurile şi pereții şi acoperişul. Am înnebunit, poftim, toţi. Cum om fi ajuns aici, Doamne… Unde s-o fi produs fisura? Unde s-a spart stânca aia care era viaţa noastră? M-oi ruga să le lumineze mințile Ăl de Sus fiului și nevestei mele. Și la toți de aici, de la spital.

– Nevestei și fiului, le-o lumina, nu zic nu, mințile, la vreun moment. La rându-mi, mă rog să fie aşa. Zici că erau oameni buni şi țineau la tine. Poate, da, mai e o şansă. Poate face o minune Dumnezeul ăsta la care zici că te rogi. Poate te-ascultă. Multă vreme, m-am rugat şi eu la El. Nu m-a ascultat. Nu m-a auzit. Nu mi-a sărit în ajutor. Nu mi-a oferit niciun miracol. N-a mişcat un deget pentru mine. A fost ocupat. Asta e altă poveste. Poate pe tine te aude şi le dă minte şi suflet alor tăi. Dar, pentru cei de aici, nu sunt șanse de luminare. Nu te aştepta la aşa ceva. Nu-ți face, e mai bine, iluzii. E în van, crede-mă! Aici, toate becurile, toate feştilele, toate lumânările, toate candelele, toate bețele de chibrit sunt stinse pe vecie. Nu mai e nicio flamă, nicio scânteie. Dacă s-a terminat bateria la cerebel, s-a terminat şi gata. Era de unică folosinţă şi nu poate fi pusă alta. Doar să se taie capetele nebunilor şi să se pună altele. Aşa că… Mai bine să te lumineze pe tine, ca să fii precaut, ca să fii atent, ca să fii cu ochii în patruzeci. Și să facă Dumnezeu din cer o minune – mare minune, pe cuvânt – să ieși de aici. Îmi doresc din inimă să pleci acasă, la orătăniile şi la sătenii tăi.

– Să te-audă Dumnezeu, tată. Să te audă. Unde e mai bine, mai ales pentru omul în vârstă, decât acasă la tine? Că ai, ca bătrân, tabieturile tale, năravul tău, rostul tău, urgenţele tale, intimitatea ta. Pe uşi străine, e greu. Se poate, recunosc, să ai dreptate. Să fie cum zici, cu familia asta, a mea. Dar, ce să fac, taică? Nu pot să-mi

pierd speranţa de tot. Am să gândesc pozitiv. Că aşa se spune, aşa zic toţi. Că dacă doreşti ceva şi nu laşi negativismul să te cuprindă, universul se aliniază la dorinţa ta şi te ajută, o îndeplineşte.

Ce să-i mai spună fostul ziarist? Cum să mai argumenteze? Cum să mai ţină oglinda, ca moşul să se vadă – şi, mai ales, să vadă adevărul – în ea? Are dreptul să ia aproape unui condamnat la moarte ultima speranţă? Cine e el să ucidă orice nădejde, orice licăr de lumină care poate să-i dea omului tărie să reziste aici? Lasă-l să se-agaţe, lasă-l să se prindă de un gând, lasă-l să aibă himere. Ce, parcă el n-a avut? Nu s-a agăţat, nu s-a prins, n-a sperat nebuneşte că i se întâmplă o minune? Cum de-şi permite acum, cu neruşinare, să tragă preşul de sub picioarele bătrânului şi să-l dea cu cracii în sus? Ce, el e Dumnezeu să ştie ce va fi? Poate fiul şi soţia omului revin la sentimente mai bune. Poate îl iau acasă. Poate îl trece ceasul rău pe nea Tase. Că doar nu trebuie să fie şi viaţa lui, cum a avut-o el, Radu Munteanu. În fond, moş Tase e în corzi din cauza familiei, nu s-a pus în furci cu fostul preşedinte al ţării, Ardil Escu. Lumea, da, mai uită, îşi mai schimbă purtarea şi priorităţile. Nu sunt toţi Ardil Escu, să muşte, să lovească, să scrâşnească mereu. Şi îi spune bătrânului de pe marginea de lume:

– Aşa să dea Dumnezeu să fie. Să îşi amintească ai tăi că sunteţi o familie şi să te ia acasă. Te superi că îți vorbesc la per tu, deși ești mai în vârstă ca mine? M-am învățat așa. Şi te consider apropiat. Dar, nu o fac pentru că sunt vreo pușlama notorie. Că nu am bun simț. Că nu îți respect etatea. Pur și simplu, așa mi-a intrat în reflex. Să vorbesc cu oamenii care îmi plac fără pretenţiosul dumneavoastră.

– Nu mă supăr, tată. De ce să mă supăr? Zi-mi cum vrei şi cum îți place şi cum îți vine. Pe mine nu mă deranjează şi nu mă supără. Ce, ăsta e motiv de supărare? Atunci, faptul că ai mei m-au adus la spitalul de nebuni, ce mai e?

– Bine. Ia zi, pe afară ce mai e? Ce se mai întâmplă prin lume… Care şi cum şi cu cine mai defilează… Că eu… eu de zece ani sunt aici și nu mai știu ce se petrece dincolo de poarta balamucului.

– Cât ai zis?!? Zece ani? Zece ani… Adică mata vorbești serios, măi, tată? Cum să te țină într-un spital, zece ani? Ce, aici nu fac externări, ca la toate spitalele, după o săptămână, două, nouă?

Cum să te țină o viață? Sunt nebuni, atunci…

– Sunt nebuni. Da. Şi nu prea fac externări. Ca să nu zic că nu fac deloc. Doar dacă… dacă face Dumnezeul tău o minune.

– Da' ce-ai făcut, omule, să te țină zece ani aici? Ai omorât oameni? Ai făcut genocid? Ai fost terorist? N-ai plecat deloc, n-ai avut nicio învoire, nicio zi de libertate? Ce-i aici, că mă sperii? Nu se poate, măi, tată, să fie aşa...

Hm... Terorist... Ca Ardil Escu. Că aşa zicea subcomisarul, că asupra lui Ardil planează supoziţia că ar fi băgat şi în acte de terorism. Dar, în ce naiba nu e băgat ăsta? E ceva pe lumea asta în care să nu-şi fi vârât coada, ca un drac ce e? Îi e ceva străin şi necunoscut? A ratat ceva? Fără îndoială, nu! Ia să întrebe, într-o doară, de el... Cine ştie, poate află că s-a dus la duhul sfânt şi a scăpat lumea de-un nenorocit.

– Ardil ce mai face? Ce se mai aude despre el?

– Ardil? Care Ardil, taică? Ardil Escu? Fostul preşedinte?

– Da, fostul preşedinte al ţării. Se mai aude ceva despre el? Mai apare la televizor? Ce se mai spune despre el? Sau, dacă de zece ani nu mai e preşedinte, nu mai ştie nimeni nimic de el? Că, doar n-o fi murit...

– Ce vorbeşti, domnule... Cum să moară? Ce, ăla e om de murit? E bine, sănătos, voinic, în zaua lui. Apare deseori la televizor. Ba, cu una, ba, cu alta... Sigur, mai puţin ca atunci când era preşedinte, că ştie toată lumea că avea mereu de spus ceva. Dar apare. Mai săptămânile sau lunile trecute, nu mai ştiu exact, s-a vorbit mult despre el, că taman ce s-a însurat. Şi a făcut nuntă cu ştaif, tată, ca un fost preşedinte ce se află.

– S-a-nsurat? Cum aşa? Păi, nu era însurat? Eu aşa îmi aduc aminte. Parcă era la a treia, la a patra nevastă...

– Ei, era, taică... Atunci, când erai mata afară, nu în spitalul ăsta. Cât ai zis... Zece ani. Era însurat cu a treia, a patra nevastă, atunci. Acum, ehei, a luat-o pe a şaptea. A şaptea femeie cu cununie. Nu ştiu cum îi permite biserica atâtea căsătorii în faţa Domnului. Dar, mă rog, a fost preşedinte, poate are alte dezlegări el, la cele sfinte. De unde să ştim noi, oamenii simpli? Ce să zic, halal de el. Inimă zburdalnică, taică. Îi place viaţa. Şi femeile îi plac. Deh... Îi place iubitul. Nu e ca mine. Deşi, mai, mai că suntem aproape, ca

etate. Că Ardil Escu nu mai e la prima tinereţe. A curs viaţa şi peste el. Se ţine bine, că a trăit bine, peste limită, nu ca omul obişnuit. Nu l-a durut capul de nimic. I-au venit toate pe tavă. Dar, oricum ai fi şi oricum ai duce-o, anii trec. Nu poţi să rămâi tânăr o veşnicie. Că vrei, că nu vrei, vadul tot îl treci. Adică, zic de tinereţe, că...

– A şaptea? A şaptea nevastă... Eşti sigur? Dumnezeule! Şi cu celelalte ce-a făcut? A divorţat de ele? A rămas văduv?

– Ei, ştie cineva precis? Aud că a divorţat de unele. Dar şi că, două dintre ele s-ar fi sinucis. Una s-a-necat în mare, alta ar fi căzut de pe un deal, la Cornu. De supărare, poate, că le-a lăsat. Şi nu le-a lăsat orişicine, le-a lăsat ditamai politicianul. Om cu stare. Cu nume. Cu bani. Cu prestigiu. Îl ştie o lume. Vorbeşte despre el. Or fi murit că atâtea zile au avut. Sau că, bietul Ardil, n-a avut noroc de ele. Cine ştie ce-o fi fost şi cum o fi fost. Aşa sau altminteri. Ce, ştie cineva ce e în casa cuiva? S-or fi sinucis. Că te-apucă disperarea, măi, taică, în cazuri de astea. Mă uit la mine, cum mă doare de tare. Mă doare de nu mai pot, în tot pieptul. Dacă îmi băga unul cuţitul aici, nu mă durea aşa. Cine ştie ce-or fi făcut şi ce-or fi păţit şi femeile alea. Nu prea s-a vorbit despre asta. Nu s-a făcut tam-tam mare, ca pe alte subiecte. Dar, nu ştiu bine, tată, nu ştiu ce a fost în inima şi în casa lor. Nimeni nu ştie, doar facem, ca să treacă timpul, speculaţii cu toţii. Astea se aud prin ziare şi pe la televizor. În ziare, mai arcana, când erau ziare. Că, acuma, nu mai sunt.

– Cum nu mai sunt ziare? Ce tot spui... Te ţii de bancuri? Auzi, nu mai sunt ziare... Păi, ce s-a întâmplat cu ele? Vorbim despre libertatea cuvântului, nu e de joacă aici şi cu asta. Cum să nu mai fie ziare? A dat Ardil Escu ordin să fie desfiinţate?

– Ei, nu, taică, n-a dat... Pe faţă, n-a dat. Ardil pare cel mai bun om. Nu s-ar atinge de vreun ziarist. Că, şi acuma o dă cu libertatea de exprimare, în sus, libertatea presei, în jos. Eu nu ţin cu el, n-am fost în partidul lui. L-am mirosit că are putregai mult în fapte şi-n cuvânt. Dar lumea îl place. Îl crede. Îl aplaudă. N-a dat ordin să închidă ziarele. S-a mai luat el cu mogulii, dar n-a mers până la a pune lacătul pe vreun ziar. Adică, nu la propriu. Dar, nu ştii? Nu se mai vând ziarele. Nu mai cumpără nimeni aşa ceva. Lumea citeşte ştiri pe internet sau se uită la tv să afle ce se mai întâmplă prin ţară şi prin lume. Şi eu eram abonat la cinci ziare, înainte, şi la trei reviste.

Plus nevasta, cu ale ei, alte abonamente. Că ne plăcea să citim, una, alta. Numai ce venea poştaşul cu ele, când apăreau de la tiparniţă. Le luam pe toate, din mâna lui, cu mare drag, şi ne retrăgeam la citit. Ne racordam la lume şi la informaţie. Era frumos. Dar, acum, nu mai cumpăr niciun ziar şi nicio revistă. Nu mai am de unde. Nu mai apar, pe hârtie, cum apăreau. Nici la primărie, unde venea puzderie de presă, nu mai e, acum, nici urmă de ziar. Ştiu sigur astea, că am fost două mandate, mai demult, viceprimar, şi acuma, în vremea din urmă, consilier. Nu mai merg ziarele, taică. Nu mai există presă scrisă.

Radu Munteanu e năuc. E posibil aşa ceva?

– Ce-ai rămas aşa, măi, băiete? Nu ştiai că nu mai citeşte lumea ziare? Cel puţin, tineretul e numai cu internetul. Nu mai e om să n-aibă un computer de-ăla. O avea, n-o avea ce să mănânce, o avea, n-o avea acoperiş deasupra capului, o avea, n-o avea, de muncă şi de servici, dar calculator şi maşină şi telefon mobil are tot prostul. Nu ştiu, taică, n-or mai merge ziarele şi că se taie pădurile şi nu or mai avea hârtie, din ce să le tipărească. Tot, tot s-a tăiat. De pe toți munții. S-au dus frumusețe de copaci. Nici măcar la ai noştri, din țară. Căci, aud, austriecii sunt beneficiarii. A fost, vreme bună, şi criză. Pe toată planeta a fost. N-au mai făcut cei cu bani publicitate la ziare. Nu ştiu, tată, îmi dau şi eu cu presupusa. Că-i aia, că-i aialaltă... Ca omul bătrân, cu vorba-n beregată. Adică, e nevorbit, mă, tată, omul bătrân. Cu cine să vorbească? Dar, ştiu de ştiut că au dispărut multe ziare de calitate. Nu mai merge nimic. E un fapt. Nu-i știu cauza, dar e un fapt.

Îhâm... Un fapt... A dispărut presa scrisă. Îi hauie, fostului ziarist, de parcă e pe creastă de munte, urechile. A dispărut presa scrisă. Nu mai sunt ziare. Nu mai sunt... Nu mai e... Cum? Ce? Aude bine? E posibil așa ceva? Se poate întâmpla una ca asta? Ori moșul ăsta, căruia încă îi acordă credit aproape deplin, bate câmpii? Și ziariștii ăia care făceau ziarele, unde s-au dus? Ce fac? Din ce mai trăiesc? S-au recalificat la locul de muncă? Unde, în ce mai scriu? Unde mai exprimă idei, opinii, fapte, întâmplări? Căci, televiziunile, dacă astea merg mai bine, nu îi pot absorbi pe toți. Da, ştie, sunt multe televiziuni, dar şi numărul jurnaliştilor de presă scrisă e mare. Hm... Oricum, dacă e adevărat, nu e semn bun. Lasă că nu e de

bine pentru oamenii ăia rămaşi fără obiectul muncii, dar nu e bine nici pentru țară, pentru democrație, pentru viitor. Cum să dispară ziarele tipărite pe hârtie? Unde s-a mai pomenit aşa ceva? Toată lumea lumii are presă scrisă. Multe pagini de hârtie, cuprinse într-un mănunchi. Mda... Ăsta e încă un motiv de tristețe și de meditație. Unul, din păcate, serios. Și el, dacă, presupunând prin absurdul cel mai absurd, iese vreodată, în viața asta, de la balamuc, ce să facă? În afară de a scrie, scârţa, scârţa pe hârtie, nu știe să facă altceva. A terminat o facultate în acest sens. S-a pregătit. Și doar în domeniul ăsta a lucrat. Aici avea, ca tot omul, relații, pile, cunoștințe. Era, în fond, toată viața lui. Doamne... Să dispară și ziarele, auzi... În ce lume trăim? Cum de s-au dat toate cu susul în jos? Cum de s-a ajuns aici? E jale, carevasăzică, şi afară. Nu mai fuge niciun câine cu covrigi în coadă. Of... A înnebunit lupul!

Și rănile din suflet, adunate acolo în ani, unele cicatrizate, altele încă sângerânde, o iau razna, toate. Făcuse pact cu ele, semnase un armistițiu, bătuse palma, ca ele să nu mai clocotească așa. Să vegeteze, tăcute, în pieptul lui. Să stea acolo, stăpâne, nu le subminează autoritatea, recunoaște că sunt multe și sunt suverane, dar să nu crâcnească, neam, în veci. Ori, acum, toate rănile de acum și din timpuri imemoriale, explodează. Știe asta. Simte. Sufletul îi e în sânge. Cu sânge i s-a umplut și gura. S-au grăbit rănile astea să dea pe din afară, să facă inundație cu sângele necurs din ele. Pesemne că s-au coclit, acolo, în suflet, de cât au așteptat. Singure. Părăsite, aproape. Ale nimănui. Căci, el, într-un anume fel, s-a dezis, constrâns de viață, de ele. Și rănile astea și-au pierdut răbdarea și au izbucnit. Iată, în sânge. Iar se face, dar-ar dracii, haos în el.

A iubit presa. I-a plăcut să scrie la ziar. La ziare. Nimic nu s-a comparat în viață, cu asta. Nimic. Mai simte și acum, după atâția ani lipsă la apel, mirosul cernelei și al hârtiei, din clipa în care, într-o zi, citea ziarul. Mirosul ăla... Nu se compară cu nimic. O cafea bună miroase, evident, bine. O țigară are un farmec și un iz aparte. O femeie frumoasă, pielea și inima ei, miros, miros special. O floare de mărgăritar are, da, un parfum special. Dar tipăritura de ziar, e, era, că tocmai a aflat că nu prea mai există așa ceva, altfel. Total altfel.

Și ce de munți alesese să urce, cât a fost în presă! Și ce de hârtoape și-a pus singur, ca prostul, în drum. Și ce de prăpastii au primit, satisfăcute, căzăturile lui de pe culmi. Și ce de Scripturi a mai răstignit pentru meseria asta. Și, uite, ce neașteptat aude acum unele ca alea de adineauri. Se împământase, în timp, într-o realitate fermă și, zicea el, constantă. Dar, se pare, tot mai mult, că nimic nu dăinuie. Că, într-un fel sau altul, totul, totul în lumea asta e sortit eșecului. Sau pieirii. Sau deşertăciunii. Dacă și reduta presei scrise – și ce redută era! – a căzut, chiar că nu mai e nimic. O fi picat și presa tabloidă, aia cu, vorba lui Gelu, chiloțărie? În ce să mai creadă el acum? Spre ce să-și mai îndrepte speranțele? Din ce să mai facă, în iadul lui, icoană?

Și, dacă, totuși, totuși, Cristi Popa îl scoate de la nebuni, pe el, nebunul nenebun, ce va mai face? Încotro își va îndrepta pașii, dacă drumul pe care îl știa, pe care îl clădise, pe care alergase, acum e pustiu și plin cu buruieni? Un drum părăsit. Un drum fără rost. Un drum închis. Pianul din el, clar e dezacordat maximum, în urma auzirii unei așa vești. Ziarele au murit, ca puse cu spatele la zid. S-a tras. Cineva a descărcat pușcoacele în presa scrisă. Lată a căzut toată! Nici măcar la datorie. Că tot era ceva. Să cazi la datorie. Și, nici măcar, dacă e cum spune moș Tase, şi nu vede de ce n-ar fi, nu e de vină Ardil Escu... Iacătă, se întâmplă, așa cum nu credea, să înghețe iadul! Iadul ăsta de aici, de la nebuni, i-a îngheţat. Mereu, întruna, în permanență, se ivește ceva în pârdalnica și scârba asta de viață!

Ha, ha, ha... Ardil Escu e la a șaptea nevastă. A ŞAPTEA! E mare omul, așa mic cum e. Deci, în ăștia zece ani, el n-a stat deloc, dar deloc degeaba. Pe bandă rulantă a schimbat nevestele. Desigur, n-a stat pe tuşă nici în altele. Nu le ştie moş Tase, că nu s-o fi făcut vâlvă la televizor. În treacăt, le-a amintit subcomisarul Cristi Popa. A şaptea nevastă, auzi! Dar are, dacă el își aduce bine aminte, 68, 69 de ani și Ardil Escu. Mai poate? Mai e în stare? Mai e, Doamne sfinte, viril? Ia, uite, unde era craiul amantlâcurilor. Adică, da, sunt și amante în palmaresul lui. Dar pe șapte femei le-a luat cu cununie. Le-a trecut pe numele lui. Onoare mare pe doamne să le cheme Escu și să fie soațe ale lui Ardil. Băi, nebunule de Ardil! Șapte neveste, frate... Cât de nesătul să fii? Cât de cretin? Cât de crai?

Sau, mă rog, el așa vede lucrurile. Şi, vorba lui moş Tase: cum te cununã popa la biserică de o mie de ori? Nu există niște reguli, niște dogme, o rânduială? De ce face ardilul mă-sii excepţie? Nu e aceeaşi socoteală şi pentru el? Promitea, ce-i drept, el, Ardil Escu, de mult. De atunci, de când, în mod haotic, a apărut, de niciunde, pe firmamentul vieții publice. Nu doar că ține o droaie de neveste dădea semn, ci că e în stare să se bage în orice. Să facă orice. Să fie orice. Orice, orice... Adică şi tartor mare peste tartorii mici şi peste tartorii aşa şi aşa.

Moș Tase moțăie, pe marginea patului, răpus de oboseală. Şi de evenimente. Iar pe el, fostul ziarist, rămas orfan de ziarele în care credea şi la care spera să se-ntoarcă într-o zi, îl răpune acum, încă o dată, viața. Curva asta de viaţă... I-a mai tras, poftim, încă o smetie între ochi. Îi trage mereu. Nu se mai opreşte. Nu ştie să pună frână. Trebuie, însă – altă cale nu-i – să scuipe sângele ăla din gură, să se clătească bine cu lacrimi necăzute și să-și continue drumul. Care drum? Nici urmă de vreunul nu-i. Nici de cărare, darmite de drum. Unul, mă rog... Un drum. Nu-l știe și nici nu are importanță care e ăla. Încotro duce şi dacă e lin ori cu hârtoape. O fi un drum, trebuie să fie un drum, deși nu întrezărește nimic, niciunul, deocamdată. Așa ascuns cum e de desișuri, de munţi, de văi, de hăuri, dacă există – ŞI EXISTĂ! – dă de el. Acum e decis, da, să îl găsească. Luminița de la capătul tunelului nu se vede. Poate nu e aprinsă, încă. Poate n-a ajuns în curba care îi permite s-o zărească. Poate vreo ceaţă sau vreo umbră o astupă şi-o obturează. Poate, ca la balamuc, face şi viaţa economie şi nu ţine luminiţa aprinsă tot timpul. Mai pune, astfel, doi, trei lei deoparte. Dar, clar, e acolo luminiţa aia! Venirea, ca o descălecare domnească, a vărului, l-a făcut să înţeleagă asta. Să ştie asta. Şi să-i intre bine în cap. Mai există viaţă dincolo de balamuc! Drumul de urmat există şi el. Şi, da, trebuie să se vadă şi luminiţa aia. Cât o fi ea de difuză. Jos cu sângele din gură! Are, poah, gust infect. E, în fond, sânge. N-ai cum să-i ceri să fie ca pralinele de ciocolată. Și el a ales să supraviețuiască. Încă o dată! A hotărât să nu cadă, ca Vidinul, acum vreo sută și ceva de ani. O să reziste. O să rămână-n picioare. N-o să se mai prăbuşească. Chiar dacă totul, chiar totul, nu va fi decât istorie. Sau praf. Sau nimic. Sau nebunie din iad. Sau iad din balamuc.

Și Dili, ciufulită, mai ciufulită ca niciodată – Iisuse, acum s-o vadă vărul, cât e de electrocutată! – dă cu peria peste noaptea bolândă din salon. Cu o singură mișcare, apasă întrerupătorul și aduce lumina încercănată peste toți cei de aici. Unul dintre cei zece din camera asta cenușie spre neagră tresare fugar, se mișcă spasmodic o fracţiune de secundă, dar nu deschide ochii. La câte medicamente tari se iau aici... Moș Tase își ridică, fără să dea vreo importanţă luminii, picioarele grele şi dureroase și se așază mai bine pe pat. Ăialalți dorm, îmbuibați, cum sunt, cu tranchilizante. Deşi, la vreun moment dat, se prea poate ca astea să nu-şi mai facă efectul şi nebunii să mişune pe aici, zi şi noapte, mai ceva ca pisicile vagaboande, pe lângă măcelărie. Radu Munteanu e singur, în picioare, în încăpere, în balamuc. Și Dili fuge, mai ceva ca o cometă în mișcare, la el:

– Răducelu-Pătrunjelu meu, am venit. Vreau să mă ai. Vreau să fiu a ta. Vreau să mă dai de perete și să mă iubești.

Vântul sălbatic din stepă îl mai oprești. Cailor nărăvași le mai pui zăbală. Apelor dezlănţuite, clar, la un moment dat, eşti în stare să le ţii stavilă. Poate și pe Ardil, cât e el de Ardil, îl mai strunești cumva. Dar pe Dili, dacă s-a pornit, n-o mai stăpânești. Mai stârpești, poate, dând cu deratizatoare, muștele puturoase și șoarecii bezmetici din bazar. Pui, dacă e cazul şi situaţia, frână la orice. Dar poftele dilitei, când o apucă... Hm, pe Dili nu e chip s-o potoleşti. Ea n-are buton de stopat. Nici măcar de pus pauză. Radu Munteanu știe asta. Și știe că Dili se-ntinde cu toți, prin tot balamucul, așa virgină get-beget, cum se dădea, când cu vărul Cristi Popa. De data asta, l-a ales pe el.

Și, după ce apasă cu mâna întrerupătorul, omul care simțea mai adineauri sânge în gură, de la rănile clocotinde din el, se face pentru nebuna cu părul electrocutat, veșmânt și mantie lângă peretele salonului de la balamuc. Zeci de ochi și zeci de urechi ar putea, dacă ar fi treze şi neafectate de haloperidol să vadă și să audă. Tot! Dar, la ospiciu, nu e, în noaptea buiacă, mai nimeni treaz. La ospiciu, rectificând, nici când ar trebui să fie toți treji, nu sunt.

Și Dili și Răducelu-Pătrunjelu, sub dinții opăriți ai lunii pitite în neant, își întretaie, așa cum au mai făcut, trupurile înfierbântate. Fostul ziarist a avut, pentru o clipă, pe retină, soarele ăla luminos de

odinioară. Dar soarele, că așa face el, s-a grăbit să asfințească, și de data asta, după curcubeu.

.....

– Tati pupă două fetițe minunate și scumpe. Le pupă dulce, dulce de tot... Că sunt cele mai mari minuni din lume și le iubește mult. Foarte mult. Cel mai mult. Până la cer și înapoi. Și pe urmă, invers. De la cer la pământ. De-un milion de ori. Nu. De-un miliard de ori. De multe miliarde de ori. Sunteți bine, da? Cea mică a fost cumințică și a păpat tot, așa mă gândesc. N-a supărat-o pe cea mai frumoasă și cea mai bună mămică din lume. Eu cred că o să întârzii un pic. Zic să nu fie mult, zic să nu întârzii deloc. Căci, abia aștept să fiu lângă voi. Să ne jucăm. Să ne plimbăm. Să ne luăm în brațe. Să pupe tati fetițele lui. Dar, nu știu, probabil că întârzii, căci avem de pus la punct un pas important în cazul ăla despre care îți povesteam. Trebuie să găsim o soluție. Trebuie să vedem cum acționăm. Pentru că, asta e, va trebui să acționăm. Ştii, nu ni s-au ales apele aşa cum am sperat. Ploile au căzut haotic şi abrambu-rite. Şi trebuie să vedem cum dirijăm acum concertul ăla. Stai un pic, iubire, stai un pic în telefon.

– Hai, mă, intră! Intră, n-auzi? Bă, are clanţa clei pe ea, de nu te desprinzi de acolo? Sau parchetul pelicanol? Intră, mă! Ce stai ca rața la barieră?

– Deci, am văzut că vorbești la telefon, șefu', și n-am vrut să te inoportunez... Că, deci, ştii că sunt băiat fin şi delicat şi nu de-ranjez nicio muscă.

– Hai, nu mă-nnebuni, musiu! Delicat şi fin ca glaşpapirul, ca să nu zic altfel. Intră, fă pași! Și stai un pic... Că avem treabă.

– Cu cine vorbești? Cu Cătălina? Deci, spune-i că mi-e dor de plăcinta ei cu brânză. De gogoşi. De friptură. De îngheţată. De...

– Du-te, mă, la restaurant, dacă ai aşa doruri şi pofte. Că are de toate acolo. Îţi umpli toate golurile. Stai niţel. Cătălina, iubire, uite...

– Eşti cam opărit, şefu', deci... Te zgârceşti la nişte păpică, deci. Lasă, nu mai zic, deci, nimic, dar măcar o plăcintă cu brânză... Măcar atâta, deci. Poate mai face și ea una, zilele astea. Că, deci, eu m-ațin...

– Stai jos, mă. Că vorbim acum. Şi nu te mai flenduri, de ici, colo, ca o curcă beată. Ia scaunul ăla şi stai acolo. Scuze, iubito. E, desigur, Țeapă. Lui mă adresam. Face pe deşteptul. Vrei să iau ceva când mă întorc acasă? Ai nevoie de ceva? Nici pentru cea mică? Sau poate vrei ceva bun? Ok. Dacă te răzgândești, dă-mi un semn. Pup două fetițe frumoase și vorbim. Pa, pa. Iubi mult. Și eu.

Subcomisarul Cristi Popa lasă mobilul de la ureche și se întoarce spre Țeapă care s-a postat, gânditor, în cadrul ferestrei biroului. Nici scaunul nu l-a luat, nici mişţoul de adineauri parcă nu mai e pe limba lui. Of, Ardil Escu ăsta, diavolul ăsta neruşinat i-a înnebunit pe toţi de cap. Şi nu numai.

– Ia, zi, mă... Care-i treaba? Cum stăm?

– Păi cam stăm, șefu', deci, cam stăm... Bine zici. Stăm prost, ca dracu'. Şi ca mama dracilor. Şi, deci, ca tot iadul.

– Scurteaz-o, Ţeapă, scurteaz-o! Treci la obiect. Când vorbim lucruri serioase, nu ne-nvârtim pe după corcoduş. Cum ţi-am zis, te descotoroseşti, în astfel de discuţii, de şefu', de deci, de discuţiile sterile, de toate prostiile din capul tău. Şi de ochelarii ăia smintiţi de soare, pe care îi porţi – şi-n birou – pe cap, ca bulangiii. Trag nădejde că eşti treaz, nemâncat, la ora asta. Nu te scuza, nu lua poziţa de bou şi nu zice nimic. Căci ştim amândoi cum ai făcut-o de oaie, în ultima vreme. Ai băgat la cap ce-am zis? Dă ochelarii ăia jos, că mă apucă spumele, când te văd aşa. Mă, ai înţeles? Sper să fi înţeles, altminteri, nu faci mulţi purici pe acolo, când o să plecăm. Căci, ştii, o să plecăm. N-avem altă soluţie. Şi, că nu faci tu purici, e una, dar pui trotil la fundul tuturor, mă! Şi e jale mare, atunci. Nu vreau să mă gândesc ce iese. Hai, ia-o oblu. Zi!

Ţeapă îşi agaţă, şmechereşte, cu vârful degetelor ochelarii – iar a fost luat la refec din cauza lor –, şi din cauza lor înghite cu greu, ca şi cum suferă de gâlci netratate şi zice:

– Deci... Păsăroiul... Gigel... Adică, Ardil Escu, fostul preşedinte, nu te mai uita aşa... Deci, tocmai a plecat de acasă, de la Cornu, deci, la mare. S-a tirat, nemernicul, deci.

– Așa, și? Unde voiai, mă, să plece acum Ardil? La sapă, la porumb? La Selgros, să-şi facă provizii de apă plată? În Laponia, după moş Crăciun? Pe Marte, pentru colonizare? Ce te uiţi aşa? E logic să plece la mare. Ţeapă, ochii şi urechile la mine: era de așteptat,

serios, ca Ardil Escu să plece fix la mare. Luna mai a trecut de jumătate. E cald, e bine, e soare. Sezonul estival, chiar dacă nu oficial, a-nceput. Ardil are – c-aşa a vrut sfântu' – o casă şi la mare. Deci, nu plătește cazare ca tine și ca mine și poate să stea oricât acolo şi să se ducă oricând. Muşchiul lui decide. Plus că, cel puțin la vedere, nu are treburi care să-l țină la București, la Cornu sau oriunde altundeva, în vreuna dintre cele șapte case – conform declarației de avere – ale lui. Și să aibă treburi, nu e nevoie de prezența lui fizică, în locul respectiv. Le poate rezolva și printr-un simplu şi singur telefon sau printr-un mail. Plus că are, încă, o armată de oameni care lucrează pentru el, care-i fac treburile, când le are. Așa că, e firesc să o taie acum, în mai, către mare. Era ciudat să nu se ducă acolo. Și tu, Ţeapă, ai pleca de îndată, chiar acum, cât ai zice deci, ca să zic pe-nţelesul tău, dacă ai avea 68 de ani, case cu duiumul, bani gârlă şi nicio obligație care să te țină, oficial şi legal, în vreun alt punct. Marea nebună şi splendidă îl cheamă până și pe Ardil Escu la sânul ei.

– Deci, șefu', eu nu zic că n-ai dreptate. Ai, deci! Ardil Escu e liber să facă, deci, ce vrea muşchii lui. Trăim într-o ţară liberă, avem democraţie, suntem stăpâni pe deciziile noastre...

– Trăim? Avem? Suntem? Mă rog, mă rog... Continuă. Zi, mă, mai departe.

– Păi, deci, zic şi continuu. Poate să plece unde-i tună. Deci, și la mare. Că nu trebuie, deci, să-i dăm noi, şi, mai ales, eu, bilet de voie. Ardil Escu, uite, eşti liber să te duci la mare. Îţi dăm noi voie. Şefu' şi cu mine, deci. Dar, e mai greu să-l avem în vizor. Marea e departe, pe acolo cotcodăceşte lume multă, porumbeii zboară mai uşor. Deci, d-asta zic...

– Da, din păcate, deși a făcut toate potlogăriile, toate nenorocirile, toate ilegalitățile, toate infracţiunile, toate abjecţiile din lume, Ardil Escu e liber să facă, pe mai departe, ce vrea. Nu răspunde pentru nimic. Nu plătește pentru ce-a făcut şi face. Nu dă socoteală pentru toate cele în care a fost şi e, încă, băgat. Ăsta e un lucru care mă macină și mă râcâie teribil. Căci, nimeni, absolut nimeni din lumea asta, nu e mai presus de lege. Nimeni! Iar Ardil Escu nu poate face excepție.

– Eu, deci, șefu', sunt de acord cu tine. Dar cum îl prindem?

Cum îl agățăm? Cum îl aducem în fața legii? Cum, deci? Că, deci, n-a lăsat, al dracului, urme. A lucrat velin.

– Ba da, Țeapă, urmă a lăsat. Noi i-am luat-o și suntem în coasta lui. Există nu doar bănuieli, ci și certitudini și chiar dovezi. Doar că, spre a-l înfunda, ne trebuie mai mult. Avem nevoie de mai mult ca să-l băgăm la mititica. Avem nevoie de probe pe care nicio instanță din lume, coruptă sau nu, vândută au ba, chiar dacă e vorba despre fostul președinte al țării, Ardil Escu, să nu le conteste. Să nu zică pas, astea sunt ciurucuri. Mai căutaţi, băieţi, mai căutaţi! Avem nevoie să-l avem, definitiv și irevocabil, în mână, pe Ardil. Fără putinţă de dat la-ntors şi de scăpat. Și, deocamdată, deşi avem multe fire, noi nu avem astea. Dar eu sunt convins că le vom avea.

– Mda... Era bine dacă ciripea nebunul ăla, deci. Io ţi-am spus...

– Ei, ca să vezi! Mi-ai spus... Prostii, ca de obicei, în ultima vreme, spui. Iar eu ţi-am zis că tipul nu e nebun. Nu e! Tu eşti mult mai sărit ca el. E un om speriat. E un om fără viaţă, fără speranţă, fără nimic. Aia e. Am încercat. N-a mers. Ce să facem? Priponiţi în asta nu rămânem. Că nu s-a terminat lumea cu Munteanu. Şi nici ideile, şi nici soluţiile, şi nici minunile. O scoatem noi la capăt.

– Bine-ar fi, şefu', bine-ar fi s-o scoatem, deci. Că ne-a umflat fierea în noi nenorocitul ăsta de Ardil Escu, deci. A umflat-o şi-a-nnegrit-o. Și, deci, acum ce facem?

– Acum, așteptăm. Să facă el un pas greșit. Să ne vină nouă o chestie tare în bătaia puștii. Să se alinieze planetele și cometele și universul şi să ne inspire. Să se întâmple ceva. Nu știu ce, dar ceva. Aşteptăm. Nu trebuie să facem vreun pas greșit. E obligatoriu să nu facem niciun pas nelalocul lui. Nu trebuie să inițiem vreo mișcare gafantă. Nu trebuie să speriem păsărica. Sau, mă rog, păsăroiul. Trebuie să mergem, pur şi simplu, pe şipcă. Lucrăm de doi ani, aproape, la cazul ăsta. Am cercetat, am adunat date, am pus chestie peste chestie. Continuăm să avem răbdare și să fim diplomați. De fapt, în jocul ăsta dement, trebuie să fim o clipită, una singură, mai deștepți ca el. Și, deocamdată, nu suntem. Chiar nu suntem. Ne dă, încă, na, na, la funduleț. Încă nu reușim, dacă dăm cărțile acum pe față, să-l înfundăm. Încă n-avem clinciul ăla care să nu-l mai scape. Încă nu revelăm judecătorii cu ce avem. Încă nu

l-am prins în flagrant. Și noi, așa am convenit când ne-am băgat în asta, nu ne jucăm. Nu facem investigații de amorul artei. Nu vrem doar ca Escu Ardil să ajungă în fața instanței și apoi să plece mintenaș, găsit nevinovat sau cu circumstanțe atenuante. Nu! Vrem, dar mai ales, trebuie – pentru toate cele pe care le-a făcut, nu pentru că nu ne plac ochii lui, înălţimea pe care o are sau pantofii din picioare – să înfunde pentru mulți ani pușcăria. El şi cloaca lui. Că el nu a fost singur, nu a făcut singur ce-a făcut. A avut, şi are, sprijin, aliaţi, acoliţi, slugi. Dar, Țeapă, o luăm pas cu pas. Îl avem în anturajul lui pe Florin. Și vor mai fi și alții. Plus că, ştii, procurorul şef a trecut de partea noastră. Pune şi el osul. Şi nu e singur. Sunt mulţi cărora le-a căzut şi le cade pânza de pe faţă. Nu înaintăm ca un supersonic, e adevărat, dar nici ca un melc. Şi, repet, e bine aşa, ca să putem face perfect punerea în scenă. Stăm pe mai departe, deocamdată cu discreţie, cu ochii pe el.

– Florin, în rolul lui de avocat personal al lui Ardil, deci, nu a făcut mare brânză, șefu'. Deci nu a făcut, să fim obiectivi.

– Cum, mă, avocat personal al lui Ardil? Ţi-a căzut ceva în cap? Asta e Florin acolo? Dacă era avocatul lui personal, cum zici, grangurele ăla mare, singurul de încredere, singurul care-i spăla şi-i punea la întins rufele, noi eram departe cu ancheta, premiați și avansați în grad, iar Escu, fără discuție, în colivie. Florin e doar unul dintre avocații tineri care au reușit să se strecoare în bârlogul fiarei. Florin nu are acces la dosarele grele. Florin nu îi cunoaște secretele fostului președinte. Florin nu e sfătuitorul lui de taină. Florin nu-i e complice ardilului la manţocării. Dar, trebuie să găsim hiba. Trebuie să dăm de portiţa deschisă. Lucrăm la toate astea. Vom face, la momentul potrivit, ce trebuie. Sunt convins. Deși, încă nu știu sigur ce trebuie.

– Dar ăla, ziaristul, deci, nu mai zice nimic? Deci, dacă el ne-ar da dovezile pe care le are de când a scris acum zece ani că Escu Ardil e implicat, deci, în vânzarea de copii și în afacerea aia cu arme pentru Iran, l-am prinde bine de instalație pe nea Ardil...

– Țeapă, tu eşti pe sistemul de când ai surzit, nu mai auzi deloc, iar eu îți repet pentru a mia oară, de n-o fi a milioana oară: fostul ziarist e teribil de speriat. E îngrozit, de-a binelea. A învăţat să fie prevăzător, să sufle şi-n iaurt. Nu-şi poate permite să creadă în

primul venit, care îi promite marea cu sarea. Viața lui la balamuc nu a fost deloc, dar deloc ușoară. Aş spune chiar, fără să mă-nşel, că a trăit un calvar. Multă, multă vreme, slugile lui Ardil l-au pus, la propriu, în frigare și l-au învârtit. Într-o parte şi-ntr-alta, în sus şi în jos. Omul a fost terorizat la maximum. A primit toate palmele posibile. A fost târât din sanatoriu de nebuni în sanatoriu de nebuni. Nu făcea multă vreme purici într-un loc. Ca să i se piardă urma. Ca să nu dea cineva de el și el, da, să vorbească. A fost bătut, chinuit, maltratat, sedat, injectat, răstignit. Avea tupeul să spună sus şi tare că nu e nebun. A fost de-a dreptul măcelărit. Sufletul lui e plin de răni nevindecate şi de cicatrici. Mai mult decât trupul pe care, da, toate cele numite au lăsat urme. Apoi, l-au părăsit toți apropiații. Unii nici n-au știut unde e și de ce a ajuns la nebuni. Au crezut doar că s-a retras din lumea presei și stă deoparte. Alții, ca nevastă-sa, l-au jecmănit şi l-au abandonat cu bună știință. Poate, unii, cine ştie, s-au și bucurat și au zis să stea, naibii, la balamuc, că prea le zicea, adică le scria, ca ziarist. Acum, Radu Munteanu e doar o umbră a celui care a dezvăluit lucruri incendiare despre fostul președinte. Ca să nu zic cum îmi vine să zic, cutremurat, că e o epavă. E îngrozitor de îngrozit. Nu are încredere că, după atâta vreme, se mai poate face dreptate. Că s-au trezit unii acum, după zece ani, să dea cu pietre. Nu poţi să-l forţezi să creadă. Nu-l poţi obliga să ne ajute. Nu poţi să faci nimic, în afară de ce-am făcut eu, ca să-l convingi. E dreptul lui să se teamă şi să fie bănuitor. Și noi am fi, după atâtea cazne şi după atâta suferinţă, la fel de sceptici. După ce te-au trădat şi te-au umilit semeni de-ai tăi, într-un aşa hal, nu mai poţi acorda credit oricărui nou venit în viaţa ta. Poate să spună el că e şi Dumnezeu Tatăl în persoană. De ce l-ai crede, dacă tu ai fost spintecat, de fiecare dată când, poate, ai crezut? Cine ştie, poate se răzgândeşte. Poate, la vreun moment dat, prinde încredere. Deci, vorba ta, nu știu, la momentul ăsta, cât putem miza în marea noastră întreprindere pe sprijinul lui. Ceea ce ne face, fără urmă de dubiu, să nu aşteptăm cu mâinile în sân, ca ţaţele de pe şanţ, să vină maşina cu pâine, la prăvălie. Ne mişcăm şi noi.

– Deci, și ce vom face, șefu'? Ce vom face? Cum și de unde, mă-sa, deci, o apucăm?

– De unde trebuie, Ţeapă, o apucăm. Şi cum, categoric, se

impune şi trebuie. N-ai înţeles mare lucru, ştiu.

Interlocutorul subcomisarului ridică din umeri şi îşi sprijină iar, din reflex, ochelarii de soare de părul ţepos, geluit din plin.

– Dă, mă, ăia jos, că ţi-i arunc în hazna! Mă buieşte sângele pe nas, când te văd cu ăia cocoţaţi în mijlocul căpăţânii, ca la cocalari.

– Dar-ar dracii, şefu'! Deci, sunt nişte ochelari, nu basamac.

– Dacă sunt ochelari, se ţin la ochi. Şi se folosesc la caz de nevoie. Să vezi cu ei, ori, ca ăştia ai tăi, să te ferească de razele nocive ale soarelui. Cât despre basamac, gura păcătosului adevăr grăieşte, aşa zice la scripturi. Nu mă provoca, Ţeapă. Nu merge desculţ pe cărbunii încinşi, că te frigi. Destul că ţi-am trecut cu vederea toate beţiile şi toate tâmpeniile din ultima vreme. Că parcă nu mai eşti zdravăn, aşa te porţi, de când cu Ardil Escu ăsta. De când ai înţeles că o să mergi cu noi, acolo, la el, eşti pierit de spaime. Măi, dacă ţi-e frică, dacă nu te ţine, dacă te scapi pe tine, stai acasă, pe vatră şi freacă menta! Că n-avem nevoie de încurcă lume, pe acolo.

– Deci, ce frică, şefu'? Deci, tu crezi că mie mi-e frică? Am greşit şi eu niţel, am băut mai fără pahar, aşa, şi deci tu... Am fost supărat. Cu gagicile astea. Deci...

– Deci, acum, lasă-mă cu vrăjeala ieftină, că nu mă duc după fentă şi nici n-am chef de vreo pologhie, pe tema asta, a comportamentului tău deplasat şi aiurea. Ţi-am tot atras atenţia. Ţi-am tot spus că e posibil să te vadă şi şefii ăia mari, aşa. Şi, mai ales, că poţi să faci, din beţiile alea, prostii crase şi de neîndreptat. Dacă ţii la tine şi la prietenia noastră, te opreşti şi-ţi vezi de treabă. În fine... Acum, nu mai zice nimic. Sper că eşti în stare să te aduni şi să te pocăieşti. Să ne întoarcem la ardilul nostru. Va fi greu, Țeapă. Foarte greu. Nu mă îmbăt, și nici voi nu vreau s-o faceți, cu apă chioară, chiar dacă e rece, de la frigider. Pe lângă faptul că Ardil Escu e un fost președinte al țării și se bucură, încă, de o anumită simpatie, dar și de multe facilități şi pârghii, e un personaj complex. Aș zice, chiar fabulos de diabolic. Omul a făcut și face de toate. Fără stres şi fără reţineri. La fațadă, a fost, pe rând, picollo, chelner, manechin, gigolo, jurist, comunist, agent acoperit, profesor, muzeograf, politician mărunt, de județ, ministru, șef de partid, prim

om în Stat. Dincolo de fațadă, s-a băgat și s-a implicat în orice: fals și uz de fals în documente publice, retrocedări cu cântec, dispariții misterioase a unor personaje din anturajul lui, mafie imobiliară, mafie a medicamentelor, trafic de arme, terorism, trafic de persoane, inclusiv minori, accidente needificate vreodată, șantaj, conducere pe drumurile publice sub influența alcoolului... Și nu știu, pe cuvânt, dacă e articol de lege pe care să nu-l fi încălcat.

– Plus, deci, că e bețiv, afemeiat, cartofor și...

– Ai simţit să le evidenţiezi pe alea pe care le ai şi tu, nu? Sunteţi, deci, în aceeaşi oală.

– Şefu, deci, ăsta e atac la persoană... Deci...

– Deci, astea, Țeapă, sunt cele mai mici păcate ale lui Escu. Desigur, dacă le face acasă la el și cu oarece perdea. Legile noastre nu pedepsesc bețivii, nici muieraticii, nici pe trișorii de la poker. Dacă era aşa, ştiu pe unul care se căpătuia cu dosar. Dar, dacă, așa cum e cazul alui nostru, două neveste, mă rog, foste neveste, se sinucid în condiții cel puțin suspecte, și alte două dispar, pur și simplu, se volatilizează în eter și nimeni în lumea asta nu mai știe nimic despre ele, datele problemei se schimbă. De aceea, spuneam că personajul e absolut fabulos, drăcos și complex.

– Și alea șapte case, deci... Și multele și imensele terenuri...

– Șapte, doar șapte, sunt trecute în declarația de avere. Dar, sunt convins că mai sunt multe, altele, pe care a... uitat să le treacă. La fel și toate conturile, mașinile, terenurile, aurul, ceasurile, tablourile și multe altele. Pe toate a uitat să le treacă la catastif. Că Escu e, oricum, doar cinstit și sărac, cum se dă, nu e. Așa că, da, Ţeapă, va fi foarte greu să-l dovedim. Dar cred că vom reuși. Fie și numai pentru faptul că a plecat în lume de aici, de la noi, din județ. Și, într-un mod aparte, putem avea, astfel şi altfel, mai mult, mai intens, mai amarnic, acces la date despre el, decât pot avea alți colegi polițiști.

– Și, deci, dacă el e complex și parșiv și nenorocit și-i are la mână și în mână pe toți din țara asta, și dacă Munteanu ăla nu ne ajută, că se spârcâie pe el, de frică, și dacă noi, morți, copți, trebuie să rezolvăm cazul, și dacă planetele nu se aliniază, deci, ce facem, șefu'?

– Încă nu știu cu certitudine ce pas vom face. Dar, într-un fel

sau altul, vom intra, cât mai mulți de-ai noștri, în bârlogul lui. Sub acoperire, vom culege probe. Florin e deja acolo. Și, dacă se ivește ceva, dă semn. Vine vara, Ardil o arde golănește la mare. Poate lasă garda jos. Poate face greșeli. El sau ai lui, ăia din jurul lui. Greșeli care să ne conducă la el. Greșeli care să ne permită să-l încorsetăm bine. Greșeli pe care, până acum, nu le-a făcut. Dar, tu ştii, crima perfectă nu există. Trebuie să greşească!

– Al dracu', și tac'său ăsta al lui Ardil, șefu'. Din câte nume și prenume de băieți sunt în lume, el l-a numit pe fii-său Ardil. Deci, gâţii mă-sii, ce nume mai e și ăsta?

– Pentru prenumele ăsta, oarecum straniu, sunt – și pe unele le-a mai dat și fostul președinte pe la televizor – mai multe explicații. Întâi, că tatăl lui ar fi fost, căci, după cum vezi, aşchia nu sare departe de trunchi, beat mort. Și, când s-a dus să declare copilul la starea civilă, în loc de Andrei, a nimerit Ardil. Apoi, se mai spune că funcționarul de acolo era fără ochelari și taman la ora de plecare acasă, așa că, în dulcele stil românesc, a dat bulelă. Și-a ieșit Ardil. Pe urmă, mai există și legenda că Ardil ar fi fost unul de prin Ardeal, care a făcut fapte de vitejie și numele Ardealului vine de la el.

– N-am auzit de el. Deci, el ce fapte de vitejie a făcut, de nu l-a consemnat istoria, ca pe Mihai Viteazul? Că la Mihai Viteazul, deci, zice clar, pe româneşte că a făcut unirea şi...

– De Mihai Viteazul, Țeapă, să faci bine să nu te iei. Lasă-l să-şi doarmă somnul în pace. Căci, fără el, povestea mea cu soţioara-mi dragă, ar fi fost fadă și puerilă. Cine știe, poate nici nu mi-o-ntâlneam și eram cel mai sărac și cel mai prost om din lume.

– Da, deci, ai dreptate, șefu', și nici tu, și nici eu nu am mai fi fost în cartea scrisă de Cătălina, Trăind clipa, de ne-a știut tot IJP-ul și tot Ministerul de Interne și am fost frecați, deci, la ridiche, uite aşa, cu şmirghelu'.

– Lasă, Ţeapă, nu te mai da victimă colaterală, că ţi-a plăcut să fii în carte, personaj important. N-ai văzut cum dădeai autografe? Mai ceva ca autoarea. Erau – cum le ziceai? marfuşele, nu? – marfuşele pe lângă tine, ca muştele pe lângă... miere. Ce credeai că zic, Ţeapă, de te-ai făcut ca laptele, la faţă? La miere, zic...

– Deci, mi-a plăcut, să mor io, de nu mi-a plăcut. Am fost

celebru. Am fost abdulat, deci. Am fost vedetă. Mi-a dat lumea flori, deci, am mâncat şi am băut gratis. Am făcut economie mare, deci, la buget. Că, deci, ziceau toţi, peste tot: ăsta e Ţeapă din Trăind clipa, cartea aia care a făcut senzaţie. Ce tip bine! Ce bărbat de soi! Ce poliţist mare, deci! Să-i intrăm în graţii, deci. Că ca el... Adică ca el... Adică înţelegi, deci, tu, că eram o minunăţie! Că nu ştiu cum să mai zic, să evit cacofonia aia, deci. Băi, frăţioare, ce vremuri. Deşi, n-a trecut, deci, aşa de mult. Nu mai scrie, bre, Cătălina vreun roman? Că mă aţin şi eu, pe cuvânt. Să mă bage şi pe mine, deci, iar în cerneală. Să mă laude. Să mă prezinte. Să mă scoată, deci, cum ar veni, în lume. Că-mi place. E frumos, deci, şi bine să fii în centrul atenţiei. Să te întrebe lumea ce mai faci, ce mai zici, ce mai vrei... Mă rog... A mai scris ea și Rug pe rugă, însă eu, deci, n-am mai avut față. Nu m-a mai amintit. M-a sărit, deci, la inventar. N-a mai dat cezarului ce e-al cezarului. O fi zis că îţi iau ţie faţa, deci, şi m-a tras la depou. Deci, femeile astea…

– Ce le ai, măi, Ţeapă! Imediat te prinzi. Bravo, eşti deştept. Ne-ai deconspirat pe-amândoi, ne-ai dat în gât, ca un cetăţean cinstit ce eşti şi ne-ai băgat în cofă. Să ne fie ruşine, şi Cătălinei şi mie, că am lăsat fanii fără tine. Uite, m-am învineţit de ce jenă îmi e că ţi-am produs o aşa nedreptate. Data viitoare, vorbesc cu Cătălina şi o conving să-ţi dedice o trilogie. Bărbat bine eşti, poliţist mişto eşti, om de cuvânt, din toate punctele de vedere, nu mai spun. Parcă degeaba îţi spune toată lumea Ţeapă! O să vezi, o să ai cartea ta în literatură! Hai, nu mai plânge ca o codană după militarul ei, care a tăvălit-o prin clăile de fân şi a lăsat-o neconsolată şi slabă de durere, ca o scoabă!...

– Şefu', deci, eşti vitriolat rău pe mine!

– Ai înţeles cum e cu Ardil Escu? Ţi-ai făcut copiuţe, pentru examenele care vin?

– Deci, nu fac copiuţe, învăţ toată materia. Iau notiţe, deci. Trec clasa, deci, şefu', cu notă bunicică. Că mare nu cred, deci. Dar, deci, Ardil al nostru ce treabă are cu Ardealul? Că el pe aci, pe la noi, pe la Ploiești și Prahova și-a făcut, deci, ucenicia. Și mâna. Și începuturile.

– Păi e născut în Ardeal. Și, pe la trei, patru ani, s-a mutat, cu părinţii, la Ploiești.

– Ca Caragiale... Că şi ăsta la fel. A stat în altă parte şi apoi, deci, a venit la Ploieşti. Exact ca Caragiale. Asta... Cum vine, deci? Că nu e ca Cara... Deci, precum... Precum Caragiale. Dar m-am cam încurcat, deci, mă, șefu'.

– Bravo ție că ţi-ai revenit. De ce-mi spui mie asta? Ce, am zis eu ceva? Tu vorbești cum știi și cum îți place. Doar ești vaccinat și școlit și nu te mai iau eu acum la refec, că doar nu-mi imaginez că mai fac om de litere din tine. Cât te ţine tărtăcuţa, atâta arăţi, măi, Ţeapă. E simplu, nu? Ce, îţi dau eu meditaţii?

– Da, dar, deci, dacă Cătălina era aci, îmi făcea observaţie şi, deci, mă trăgea de atenție. Şi...

– Hai, las-o așa cum s-a proptit, Țeapă, că tot de gard o dai, deși încerci s-o repari. Treaba ta că faci, în discuții curente, cacofonii. Treaba ta că m-ai tralalit cu deci-ul tău. Treaba ta că nu înțelegi, ca omul, și mă exasperezi cu șefu' ăla. Ce să fac? Să-ți tai limba și s-o dau rațelor? Să te pun la colț, pe coji de nucă? Mai scot eu om din tine, acum, când ești deja dulău bătrân? Sunt mama sau tatăl tău, ca să te pedepsesc? Am încercat. Apa de gâscă se mai lipeşte. Nişte lucruri esenţiale de tine, ba. Și, întorcându-mă la Ardil, mai spune legenda că i-ar veni frumusețea de prenume de la ardei. Să-i ardă, adică, el, numindu-se așa, pe toți. Ardil... Bă, şi, parcă, până acum, asta i s-ar potrivi cel mai bine. Pe câţi i-a ars el... Pe câţi îi arde, încă... Sper, din suflet sper, să vină, curând, vremea ca să se ardă şi el. În fond, orice lampagiu își arde, la un moment dat, degetele.

– Lampagiu... Aaaaaaaaaaa... Deci, am înțeles labagiu. Pe bune! Ardil laba... Gata, deci, nu mai zic nimic, nu-mi mai arunca așa ocheade. Că lucrez, deci, la poliţie, nu la Patriarhie, consilier al lu' Preafericitu' şi Preaneprihănitu'. Şi nu sunt Sfântul Ţeapă. Sau măcar, deci, părintele Ţeapă. Că popă, deci, nu pot să zic, că te ataci tu, şefu', care eşti, deci, cel mai Popa dintre toţi popii.

Telefonul lui Cristi Popa s-a pus pe zbârnâit.

– Deci, cine e şefu', tot Cătălina?

– Nu, nu e Cătălina. E bunică-mea. Stai să vedem ce vrea. Săru'mâna, mamaie. Ia, zi, bătrână doamnă. Care-i şpilu'? Ce problemă te supără?

– Să trăieşti, Cristinele, mămică! Bătrână, ăăăă... Vorbim

noi. Unde eşti, ce faci?

– La muncă, muncesc, mămăiţo. Ia, zi.

– Bine că munceşti, că aşa face un cap de familie. Trebuie să tragă pentru ai lui. Ştii, nu-i aşa, că noi venim diseară la voi.

– Păi, şi veniţi. Ce, nu vă las eu?

– Ei, io ţi-am spus, ca să ştii şi tu...

– Bine, veniţi! Ce, veniţi prima dată? Sau vrei, mămăiţo, să fiţi întâmpinaţi ca la Oscar, cu covor roşu?

– Ce ştiu eu cine e ăla Oscar, cu covorul lui roşu, cu tot... Auzi, da' televizorul din dormitorul vostru merge, da?

– Când am plecat eu de acasă, mergea, da. Funcţiona. Era bun. Însă, nu pricep, ce treabă ai tu diseară cu televizorul nostru din dormitor?

– Păi, începe furtuna mea. N-am de gând să pierd nimic. Şi...

– Aoleu, mamă! Acum dai şi prognoze meteo, Piţi? Te-ai perfecţionat şi aici... Bravo! Unde ţi-a ieşit asta? În cafea sau în bobi? Te omoară tataie, săracu'! Dacă mă-ntrebi pe mine, are şi de ce, pe cuvânt.

– Ce meteo, Cristinele? Ce meteo? Am zis eu ceva de vremea de la noi sau din altă parte? Să fie cum o vrea Dumnezeu vremea. Ce mă doare pe mine? Sau, cu ce mă-ncurcă? Îmi stă plugu-n brazdă? Ia, uite, maică şi cu tine. Îmi pui vorbe-n gură? Ei, comedie! Auzi, la el, meteo. Uite aşa băgaţi oamenii nevinovaţi la puşcărie.

– Păi, ce-ai zis că-ncepe, mămăiţo? Nu furtună, uragan, taifun, ceva de genul ăsta? Că doar nu m-a lăsat, Doamne Sfinte, auzul. Ia mai zi o dată. Ce-ncepe...

– Furtună pe Bosfor începe. Aia începe! Na! Şi...

– Ce naiba e asta? Ce furtună visezi acolo? De unde ştii tu, de la Telega ta, ce se întâmplă pe Bosfor? Deşi, ce să zic, gusturi proaste n-ai.

– Auuuuu, mai mare ruşinea pe ditamai comisarul, care e şi doctor, cică! E un serial, mă, Cristi, la care mă uit eu. Mă atrage şi nu vreau să pierd episodul din seara asta. Tu atât de incult eşti, de n-ai auzit de aşa ceva? Pe ce lume trăieşti, mămică? Ai lipsuri serioase, că nici de Suleyman nu ştiai, când ţi-am spus odată. Of, of, tineretul din ziua de azi! Tu la ce te uiţi când eşti acasă?

– Întâi, mămăiţo, să nu mai spui cuiva că nepotul tău e

comisar. Că nu e. Încă nu e. Mai curge apă pe Prahova până ajunge, mai mănâncă mămăligă cu sare, mai munceşte pe aici, pe tarla, dacă îl lăsaţi voi. Pe urmă, de regulă, când sunt acasă, mă uit la fetele mele. Am ce vedea, ştii. Şi la tv mă uit la...

– Bine, bine, te uiţi la ce vrei tu. Că eu n-am chef de scandal, ca tine. Auzi la el, nu e comisar! Stă la poliţia aia de-l cântă cucii şi tot el e pus pe harţă cu tot omul care zice o vorbă, o vorbuliţă, acolo. Dar eu am zis să-ţi zic din vreme, cu televizorul ăla din dormitorul vostru. Că nu mă duc în altă cameră. Şi, precis, cum te văd, şi cum mă vezi...

– Eu, de ce să zic, nu te văd acuma... Nici diseară, parcă nu v-aş vedea pe niciunul.

– Treaba ta, dar de văzut, şi să nu vrei, ne vezi. Mătuşă-ta Reta, mai mult ca precis... Ce vine după mai mult ca precis?

– Nu ştiu, mamaie, nu ştiu. Că mai mult ca precis cred că e maximă. E cu grad de siguranţă mare. Hai, zi ce vrei, că mai am şi treabă, nu stau cu tine la prostii.

– Ia uite la el, mucosul, cum mă ia... Şi i-am schimbat scutecele la fund, când era mic. Reta o să vrea, mai mult ca precis, cel mai precis, să se uite ea la emisiunea aia cu blondele, multe blonde la un loc. Mamă-ta, că o cunosc eu, am văzut ce gusturi are, n-o să aibă pace dacă nu dă pe vreun canal cu chefi. Adică, zic de ăia cu reţetele lor de mâncare. De ce or fi ei şefi şi noi, ăialalţi, nu, habar n-am...

– Mămăiţo, uite, vreau şi eu să ajung şef la mine, la muncă. Mă laşi?

– Lasă, că ajungi. Şi, oricum, eşti. Ce voiam eu să mai zic... De Reta am zis. Şi de mamă-ta. A... Şi, nu mai spun de tac-tău mare, că ăsta vrea să nu piardă politica aia şi dă cu telecomanda la toate televiziunile alea de dau ştiri. Acuma aia, mai târziu niţel, aialaltă, pe urmă alta. Cică să fie informat! Iar tată-tău îi ţine isonul, de n-ai văzut. Te doare capul de ăştia. Dar de ce să se uite ei la televizor şi să nu mă uit eu? Ce, ei sunt mai importanţi? Am zis să zic din vreme, prima. Şi...

– Şi, frumoasa şi tânăra mea bunicuţă, c-ai zis că bătrână nu eşti, şi aşa e, nu eşti, nu e mai bine să staţi voi pe la casele voastre, cu telecomanda voastră, cu televizoarele voastre şi să vă uitaţi

unde vă place, fără să-mi spuneţi mie programul vostru artistic? Staţi la voi acasă. Şi uitaţi-vă unde vă place. Cu blonde şi furtuni şi şefi şi politicieni şi tot. Ce-mi pasă mie de zambalucii voştri? Ia uite la ei! N-aveţi case? N-aveţi televizor? Staţi acasă, la voi! De ce-mi asediaţi mie televizorul din dormitor? Că altă cameră din casă zici că nu te interesează şi de ăla din sufragerie observ că nu spui nimc.

– Păi, în sufragerie, n-o să-nţeleagă nimeni nimic. Deşi, e cu scris filmul meu. La atâta gălăgie care-o să fie...

– De ce să fie gălăgie? Sunteţi pe stadion? Faceţi galerie? Scuipaţi seminţe? E concert de rock? Ei, comedie... Voi nu ştiţi că doarme copilul?

– Păi la chef şi la petrecere vrei să stea lumea cu gura lipită şi să nu zică nimica? Faci tu legi şi reguli acuma?

– I-auzi, chef şi petrecere la mine acasă! Ce v-a apucat? Dar pe mine m-aţi întrebat, draga mea coană mare, dacă îmi arde de paranghelii?

– Îţi arde, îţi arde... Trebuie să-ţi ardă. Cum să nu-ţi ardă?

– Ia, uite, domn'le, îmi fac ei schemă despre stările pe care trebuie să le am eu, în timpul meu liber, în casa mea! M-aţi întrebat, zic, cu cheful ăla?

– E, nu te-am întrebat acuma, dar nu se ştie că dacă e ziua unuia de-al nostru, ne întâlnim cu toţii şi petrecem? Ce, e de ieri, de azi treaba asta? I-auzi la el...

– Păi, a cui e ziua, mămăiţo?

– Mă, ameţitule şi prostovanule şi căpcăunule! Pe ce lume trăieşti? Unde ţi-e capul? În nori? În dosarele de la poliţie? Cum să uiţi una ca asta? Cum să nu ştii tu a cui zi e? Am să rup o jordie groasă pe fundul tău şi pe spinarea ta de neruşinat! Bine era dacă te-ncingea tată-tău cu cureaua, din când în când! Făcea om cu memorie din tine. Nu uit eu, că am o vârstă, şi uită el, un brad de om! De asta te-am sunat, să mă conving singură că eşti cu capul în nori. Mi s-a arătat mie în bobi că te-ai prostit de tot, în ultima vreme! Mi s-a arătat! Dar am zis că nu te-oi fi prostit într-atâta, încât să uiţi că-i ziua de naştere a nevestei. Nu e ziua de naştere a Cătălinei, Cristi? Ia, zi! Zi cu vorbe, acuma, mintenaş! Ameţitule! Derbedeule! Zăpă-citule! Capiule!

Subcomisarul a-ngheţat. De parcă s-a transpus, inexplicabil,

în mijlocul viscolului din ’54 şi e, ca prostul, numai în şort şi în maieu îmbrăcat. Doamne! E ziua Cătălinei azi. Aşa e. E ziua ei. Cum să uite aşa ceva? Cum?!? Are dreptate bunica. E capiu. Fir-ar să fie! Îi vine să-şi dea palme. Să-şi bage gâtul în menghină şi să strângă. Să-şi rupă singur capul. Am ajuns într-un punct unde nu credeam s-ajung vreodată! În ce hal de hal sunt! M-am tâmpit, fără urmă de dubiu. Şi nu e prima dată, când mă loveşte amnezia. S-a mai întâmplat să vorbesc ceva cu ea sau cu cei din familie şi să nu mai ştiu nimic, nimic! Ca şi cum m-a luat apa şi m-a dus, hăt, departe. Fi-mi-ar minţile să-mi fie de râs! Zici că mi le-am pus pe bigudiuri, ca mamaie, când se pregăteşte să vină la oraş, şi s-au încreţit ca la oile tute. M-am transformat într-o buturugă. Aşa se întâmplă dacă stau toată ziua şi toată noaptea în gând cu nenorocitul de Ardil Escu. Am uitat că mai există viaţă şi în afară de el. Ardilul lu’ peşte! Nu mai merge aşa! Nu se mai poate! Din cauza lui, am decăzut ca ultima cizmă. Şeful haitei trebuie să pice, cât e el de lup bătrân. Habar n-am dacă trebuie să devin ciobănescul care-l aleargă sau puşca de-l ocheşte. Dar nu mai merge aşa! Să uit eu că e ziua Cătălinei?!?

Şi Ţeapă de colo:

– Ar fi, deci, foarte mişto să se ardă Ardil Escu, şefu’. Să se frigă, frigea-s-ar! Să se facă scrum, deci. Și noi, deci, nu altcineva, să-i punem focul la tălpi și la fund. Greu caz ăsta cu Ardil Escu, deci! Dar şi foarte tentant şi ofertant, deci. Dacă-l belim, dacă reuşim asta, deci, suntem eroii neamului. Tot neamul ne va fi recunoscător. Îţi dai seama, deci, şefu’, ce tiltu ar avea Cătălina la un nou roman? Arderea lui Ardil, deci, de Cătălina Popa. Deci, cum sună asta, şefu’? Mie îmi place al dracu’. Arderea lu’ Ardil, deci... Ha, ha, ha... Mare sunt, frăţioare, mare de tot, deci, imens. Arde-te-ai, Ardil. Arde-te-ai, deci, să te arzi, de tot.

– Eu trebuie să plec acum, Ţeapă. Vorbim mâine.

– Şefu’, să mă scuzi, deci, şi pe mine la Cătălina, că nu vin în seara asta la voi, să-i spun la mulţi ani, face to face. Deci, o sun şi îi zic alea, alea. Să nu se supere pe mine, dar n-am bani să-i iau flori şi cadou. Că ştii cum e cu salariul de la poliţie... Sunt, amărât, deci, şefu’, şi plin de datorii. Să aduci, deci, şi tu mâine nişte haleală de la masă, de la voi, şi pentru un sărac ca mine. Ca să nu bag, de tot, divorţ de bunătăţuri, deci.

Doamne, până şi Ţeapă ştie că azi e ziua Cătălinei!

.....

– Moş Tase, eu zic să mergem afară. E mai sigur şi mai bine ca aici, în salon. Ştiu eu un loc bun, unde putem să stăm fără să atragem atenţia şi fără să ne bălăcărim cu alţi nebuni, ca nebunii. Vedem cine intră, cine se apropie de noi, cine se duce la director.

– Mergem, tată, mergem unde zici. Că eu nu cunosc locurile pe aici, şi nici obiceiurile. Iar oamenii, nici atât nu-i cunosc.

– Nici nu trebuie să-i cunoşti. Aici, tot ce trebuie să ştii e că te poţi aştepta, de la oricine, la orice. Nu trebuie să iei pe nimeni pe încredere. Nu trebuie să-ţi dai sufletul nimănui. Nu trebuie să fii sincer şi nici naiv, cu nimeni. Aici, moş Tase, nu e ca la tine în comună, să vorbeşti cu toată lumea, să te saluţi, să întrebi de problemele omului, să sari să ajuţi, să te împrumuţi de zahăr şi de ulei. Aici, îţi aperi cât poţi mai bine pielea. Aici, n-ai alt Dumnezeu în afară de tine însuţi. Aici, nu că vreau să te sperii, vreau doar să fii realist şi să ai grijă, e iadul. Aşa e la nebuni. Oricine îţi poate sări în spate. Oricine te poate târî în vreun scandal. Oricine te poate face, naiv fiind, în sânge. Nebuni, personal medical, infirmiere şi gardieni, toţi sunt un pericol pentru un nebun nenebun, ca tine. Dacă mă asculţi, e bine. Dacă nu, o faci pe barba ta.

Clar, decretase cu de la sine putere că trebuie să-i fie înger păzitor bietului bătrânel. Mai nevinovat ca mielul dus la tăiere. Aşa crede, cel puţin. Aşa simte. Dacă s-o înşela, asta e. Dacă e trimis de Ardil Escu omul ăsta, atunci el, fost ziarist de investigaţii, care mirosea nemernicii de la zece kilometri, e cel mai tâmpit om din univers. Asta e. Sunt momente în viaţă, când, uite, ca acum, cazi ca prostul de pe eşafodajul construit temeinic chiar de tine. Ba, chiar ştii că o să cazi şi nu faci nimic în sensul ăsta. Nu încerci să te prinzi de ceva, nu te omori să opreşti căderea. Hm... Vine o clipă când te prosteşti, iremediabil, cu totul.

Îl duce pe moş Tase la piersic. La piersicul care miroase, întotdeauna, a viaţă. A real. A lume nenebună, de afară. Şi îi dă ultimele instrucţiuni:

– Încearcă să taci cât mai mult. Nu vorbi cu nimeni, decât dacă e absolut necesar. Şi nu spune nimănui ce mi-ai spus mie. Cu

cât lumea de aici, de orice fel ar fi ea, ştie mai puţine despre tine, cu atât e mai bine. Priveşte în jur, la toţi, şi taci. Vei înţelege că e cum îţi spun. Că trebuie să nu ai încredere în nimeni, aici. Fii atent, din toate părţile pot veni pericolele. Trebuie să fii în gardă mereu, ca să eviţi orice neplăcere. Şi, mai ales, moş Tase, nu spune nimănui, dar nimănui, că nu eşti nebun. Dacă o spui pe asta, o nasoleşti rău de tot. Ascultă-mă pe mine, că sunt veteran la nebuni.

Mda... Nu credea Radu Munteanu, mai ales în ultimii trei ani, că face, astfel, pe dădaca. Trăsese greu, greu de tot, la căruţă şapte ani. Şi înţelesese atât de târziu şi atât de dificil totul. Îşi jurase în barbă, ca Baiazid, că, fie ce-o fi, din circoteca ieftină pe care a învăţat, forțat de situaţie şi de viaţă s-o facă, nu mai iese. Şi Sfântul Petru de la poarta raiului dacă vine şi îi spune că, acum, gata, îl ia din balamuc şi îl duce la loc cu verdeaţă şi tot nu se mai poartă, aici, ca un nenebun. Şi, uite, apare moş Tase, un om pe care îl percepe cu suflet extrem de curat, şi-şi şterge singur tiparele şi obişnuinţa şi jurământul. Niciodată n-a făcut asta. De fapt, la nebuni, n-a avut niciodată de-a face cu un nebun nenebun. El a fost singurul. Toţi ceilalţi au fost şi sunt pierduţi grav şi iremediabil. Doar moş Tase – simte, ştie, percepe asta – e bun, zdravăn la tărtăcuţă. Şi, mai ales, la fel ca el, e o victimă a sorţii. A vieţii. A cine mai ştie cui. Aşa e când, din motive diverse, îşi bagă dracul coada. La unii, destinul curge frumos şi uşor, ca o apă limpede şi albastră. Totul e lin, totul e minunat, totul e extraordinar. Cel mai mare necaz e că, nu ştiu, se taie la deget în vreo coală de hârtie. La alţii, afurisitul de destin vine cu – a auzit expresia asta la Carmen Doinel Bolnavu şi şi-a zis că nu e de lepădat – cocoloaşe. Acum, mai uşor de rumegat, de înghiţit, de digerat. Mai încolo, cu venin şi obidă, cu lovituri, cu trânte, cu căzături, cu durere, cu nedreptate, cu...

Fie ce-o fi. Vine din el acum să creadă că moş Tase e ce pare. Ce se dă. Ce arată. Dacă o fi altfel, Dumnezeu să-l bată, aşa om bătrân cum e, după cum ştie El.

– Frumos piersicul ăsta, tată, e căzut în contemplare moş Tase. Frumos... Are coroană pe cinste. S-o ocupa cineva de el, sau e de la Dumnezeu aşa falnic? Şi, când te gândeşti că piersicii ăştia sunt destul de pretenţioşi într-o gospodărie. Nu le prieşte orice climă. Nu le merge bine oriunde. O dată, din senin, se supără şi se usucă

pe picioare. Şi, uite că ăsta, aici, într-un mediu nu ştiu cât de prielnic, e în vână. Am şi eu acasă. Am pus mai mulţi, şi am tot pus, că nevestei mele tare îi mai plac piersicile. Se opreşte cu vorba-n gât. Ca şi cum s-a-necat cu un os de peşte. Aproape că îl buiesc lacrimile, când continuă:

– Adică, îi plăceau. Adică, na, îi plac şi acum. Dar, acum, nu mai are tragere de inimă la piersicii din grădina noastră. Acum, vrea să vândă tot şi să ia banii. Şi ea, şi băiatul. Cum se poate, măi, tată, să uiţi tot ce a fost într-o viaţă de om, să treci peste toate zilele bune, să dai la spate atâţia ani şi să vrei să pleci, la etatea noastră, cu alt bărbat? Să-ţi refaci viaţa, cică... Dar ce-a avut viaţa ta, măi, taică? Ai trăit în puf toată viaţa. Ai fost curconită. N-ai ştiut ce-i greul şi necazul. Eu nu am fost om rău. Şi am iubit-o. Mult am mai iubit-o. M-a iubit și ea. Știu asta. Tot ce-şi dorea, avea. Nu era alta ca ea, în sat. Nici la oraş nu erau multe ca ea, tată. Şi ce să refaci, atunci? Dacă totul a curs lin şi a fost bine, ce vrei să refaci? Poate vrei să-ţi umfle altul ochii, poate vrei să te pună la treabă, poate vrei să vezi cum e când ai lipsuri. Asta da, poate aşa vrea ea să trăiască. Poate cu binele i s-a urât, na, că i se mai urăşte omului cu binele, şi tânjeşte după rău. Numai aşa, pot să-nţeleg.

– Înţeleg ce spui. Şi e greu, ştiu. Lasă, nu te mai gândi, moş Tase...

– Ei, nu mă mai gândesc, măi, taică. Nu mă mai gândesc. Dacă eram acasă, acum trebuia să sap zmeura. Doamne, s-o fi gândit vreun vecin, dacă a văzut că nu apar, să se ducă să dea mâncare şi păsărilor mele? Că vecinii mei ştiu unde ţin hambarele şi ce trebuie să facă. Am vecini buni, taică. Ne-am ajutat mereu. Ne-am ştiut ofurile. Dacă a avut unul nevoie de o lopată şi nu eram acasă, intra, o lua, o punea, apoi, când termina treaba, la loc. Dacă mă duceam cu pomană de sâmbăta morţilor la vreunul şi era plecat, intram în bucătărie şi puneam totul pe masă, ca să găsească omul pomana, la întoarcere. Nu erau probleme între noi. Mă gândesc că şi acum, dacă or vedea ei că eu nu apar şi nu apar, deşi am plecat pentru nişte amărâte de analize la picioare, se duc şi chivernisesc toate cele în curtea mea. Of, măi, taică! Tare îmi mai vine să urlu. Ce cruce pe capul meu să ajung aici!

Fostul ziarist îi priveşte bătrânului părul alb, de parcă a stat

afară, în ninsoare, cu capul gol, faţa încutată de muncă şi de vreme, ochii trişti, ca la sfârşitul lumii, şi e tot mai convins că la nebuni sunt de acum doi oropsiţi ai soartei: el şi moş Tase. Parcă nici nu mai contează el. Parcă nici nu-i mai e milă de viaţa lui, de anii lui, de hopul lui. Omul ăsta, care laudă piersicul de la nebuni, e mai amărât decât e şi a fost el. Când a ajuns el aici, avea 35 de ani. Era tânăr. E şi acum, deşi simte câteodată că au trecut şapte vieţi peste el. Dar moş Tase e bătrân. E obosit. E bolnav. Şi e, probabil, aproape de capătul liniei. Dincolo, e sosirea. Printre îngeri. Sau, plecarea către ei, cine mai ştie. Dincolo, nu mai e nimic pentru un om de aproape 80 de ani. Dincolo, începe neantul. Infinitul. Moartea. Cum să mai bagi un om în situaţia asta la nebuni? Gândurile astea, şi situaţia în sine, îl seacă la suflet. Prăpăd fac toate în el. Dezastru! Nişte caverne cumplite, din care, dacă pici, e aproape imposibil să te mai ridici.

Şi el a fost, e încă, în tranşee. Şi el a luptat, a suferit, a fost umilit. Şi lui i-au picat toate cerurile în cap. Şi lui i-a fost greu să priceapă şi să accepte. Dar... Bietul moş Tase. Cu grea cruce s-a mai căpătuit. Uite, el, fostul ziarist care ar fi dat toată lumea să plece de la nebuni, ar da-o acum, întreagă, doar ca să iasă de aici moş Tase. Să mai apuce să doarmă liniştit pe perna lui. Să-şi vadă orătăniile şi piersicii din grădină. Să se bucure de roadele zmeurei lui... Of, ce ghiulele de gânduri îl torpilează. Şi în ce gropi adânci a căzut, aşa, pur şi simplu. Viaţa e crudă. Şi nedreaptă. O târâtură, asta e...

Piersicul sub care s-a aşezat cu moş Tase pare să absoarbă, ca într-o vrajă, toată puzderia de gânduri aiurea. Să le radă din temelie şi să le împrăştie în patru vânturi. E natura. E Dumnezeu. E, pur şi simplu. Măcar nu mai interacţionează intens cu toţi nebunii. Şi cu Dili. Care, pesemne, acum e pe undeva, în focurile creaţiei. Mai scrie o carte. Căci ea, aici, la nebuni, scrie cărţi cu viteza luminii.

O maşină verde brotac se opreşte, liniştită, afară, pe stradă, în faţa gardului de la nebuni. De la spitalul de psihiatrie, cum îi place directorului să vorbească despre locul ăsta. El nu zice niciodată că aici sunt nebunii. Moş Tase, cu ochii ţintă dincolo de gard, de când au venit la piersic, exclamă, pe trei sferturi răvăşit:

– Aia zici că e maşina lu' Gicuţă al meu. Aşa seamănă... O fi vreun ştab de aici, de la spital.

Dar, în clipa următoare, sare ca băgat la priză, cu mâna udă:

– E el! E el, taică! E băiatul meu. E fiul meu. Să-i mănânce tata sufletul lui bun. A venit! A venit să mă scoată de aici. A găsit actele şi a venit. Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!

Şi, în clipa următoare, cu picioarele-n piuneze, aşa cum era, moş Tase s-a grăbit să se îndrepte spre poartă, să iasă înaintea tipului spilcuit, de vreo 40 de ani, care mergea relaxat către clădirea mare a spitalului.

– Gicuţă, aici sunt, tată, aici sunt. Aşteaptă-mă, că eu vin mai greu. Aşteaptă-mă!

Radu Munteanu face câţiva paşi spre poartă, cu bătrânul. Mai mult să-l sprijine pe acesta în demersul aproape riscant al fugii ăleia încete şi încetinite de bătrâneţe, de arterită, de cine mai ştie ce, decât să-l vadă pe fiul neom, care l-a debarcat la nebuni pe tatăl său. Dar, dacă se căieşte, e bine. Mai scapă de flăcările iadului din viaţa de apoi.

Moş Tase strigă întruna, fericit. Gardienii se urnesc greoi spre poartă. Vreo două infirmiere apar ca peştele la râmă. Iar fiul îşi scoate enervat şi plictisit ochelarii de soare de la ochi şi şi-i adurcă, şmechereşte, pe creştetul capului. Fostul ziarist vrea să surprindă emoţie pe chipul lui. Ori remuşcări. Ori determinare de a îndrepta o gafă. Dar nu zăreşte decât o faţadă rece, ostilă, nepăsătoare. Şi înţelege, înainte de fi rostite vorbele şirag. Înţelege că mulţimea de iluzii nu se transformă în nimic. Înţelege că, din sufletul acelui om nu curg lacrimi, ci doar, din păcate, o mâzgă infectă şi cleioasă.

– Ai venit! Ai venit! Ştiam eu, tată, că vei veni. Ştia inima mea de părinte că nu mă laşi aici. Ai venit!

Şi moş Tase dă să prindă mâinile fiului şi să le potopească, înlăcrimat, cu sărutări. Dar acesta, iritat, se retrage şi taie, într-o clipită, firul acela albastru de speranţă:

– Stai, bre, ce ţopăi aşa? Doar te-am lăsat niţel aici şi te porţi ca un nebun veritabil. Şi mai răcneai cât te ţinea gura că eşti sănătos la cap. Om bătrân, plin de minciuni, ca balta de broaşte... Normal că nu eşti sănătos la cap. Normal că eşti nebun. Ţi-ai dat arama pe faţă. Să vadă toţi, de aici. Să se uite toată lumea! Hei, luaţi

aminte! Lume, e nebun moşu'! Nebunule şi săritule! Cât era să păcăleşti lumea?

– Hai, tăticule, nu mai glumi cu mine, că nu mă mai ţine inima din piept! Ştii că nu am pastilele de tensiune la mine. Ai venit să mă scoţi de aici, nu? Că ştii că nu sunt nebun. Ştie tot satul. Şi ştii că am lăsat gospodăria singură. Şi nu are cine să vadă de toate cele care sunt în curte. Se pierd toate.

– Se pierd? Păi, tocmai, dacă n-are cine să aibă grijă de toate pe acolo, vindem casa şi terminăm bâlcioteca. Că matale, de aici, nu mai ieşi! Nuuuuuuuu! Au zis doctorii că eşti fără scăpare. Că eşti un real pericol. Şi nu vreau să ajungi să o omori, aşa nebun cum eşti, pe mama. Sau, chiar pe mine. Deşi, eu sunt bărbat puternic şi cu mine nu te pui. Dacă ridici mâna la mine, îţi rup, mintenaş, muştiucul. Dar nebunul, ce mai... nu-l iei pe încredere.

– Tot vreţi să vindeţi casa, măi, tată? Tot vreţi banii de pe ea? Tot fără milă faţă de mine sunteţi?

– Tăticule, înţelege. E pentru binele tău. De asta te-am adus aici. Ca să te facă oamenii ăştia bine. Ca să te scuture de nebunia care te-a apucat. Ce să facem... Eşti om bătrân. Dar nu poţi să dai cuiva în cap, că apoi te bagă la gherlă. Şi acolo mori. Aşa, aici, cu niţel tratament... te pui pe picioare şi-ţi vine mintea la cap. Că aici e sanatoriu giugiuc, oameni faini, doctori meseriaşi. Te fac ei bine, te liniştesc, dacă eşti bătrân şi neliniştit... Nu e mititica, aici, ca să dai de dracu'! Ori ca să te faci de ruşine, să zică satul că ai făcut, la bătrâneţe, de nebun ce eşti, pârnaie.

– Gicuţă, băiatule... Tu ştii că tata are doar probleme cu picioarele. Nu cu altceva, tată. Nu cu capul. Cum să-mi faci tu mie asta, măi, tată?

– Tată, înţelege: eşti nebun. Toată lumea din sat ştie că eşti nebun. Te-ai scrântit, dracu', ce să facem? Ştii şi tu că eşti nebun, chiar dacă nu vrei să accepţi. Adică chiar dacă bagi texte pe aci, cu înduioşarea lu' Sfântu' Pripon. Uite, directorul spitalului şi toţi doctorii de aici încearcă. Se căznesc să te facă bine. Şi, dacă eşti cuminte, nu o spurcăciune de om, dacă îi laşi să îţi facă injecţiile care trebuie, dacă ai rezultate bune la şocurile electrice, dacă nu mai zbieri că nu eşti nebun, poate chiar te faci bine. Şi vin cu mama şi te iau acasă. Că mama, ştii că e frumoasă şi bună. Îţi face gogoşi, îţi dă şi

un pahar cu vin... Nu se mai desparte de tine. Se sacrifică şi te ţine pe lângă ea. De tine depinde.

Nu numai faţa, nu numai mâinile îi sunt flasce bătrânului. Acum totul, totul, pesemne şi sufletul din el, e flasc. Zborul acela în care se lansase nebuneşte când şi-a văzut fiul la poarta sanatoriului, s-a frânt. Aripile i s-au rupt, ca lovite cu praştia. Sau cu tunul. Sau cu ce-o fi fost. Puterile, câte or mai fi fost până în clipa asta, îl lasă pe bietul om. Abia şopteşte, după un moment de tăcere:

– Eu nebun, măi, tată, nu sunt. Dar voi vreţi să mă scoateţi nebun. Ca să îmi vindeţi casa. Duşman de duşman n-ar face aşa ceva! Mă juruiesc că un străin n-ar face asta!

– Păi, mă, tată, dacă matale eşti aici, sub tratament, cine să aibă grijă de casa aia? Singur ai zis că nu are cine să vadă de ea şi de toate orătăniile alea. Eu stau la oraş, ştii bine. Că nu sunt făcut să stau la ţară, să miros bălegar şi să dau cu sapa. Sunt şi eu deştept, am afacerile mele, că nu era să mor de foame la un servici de bugetar. Pe mama, ştii că am luat-o la mine. Că, de când te-ai ţăcănit, îi pui viaţa în primejdie. Nu mai poate să stea în curte şi în casă cu tine, sărăcuţa. Şi dacă matale te-ai ramolit şi-ai luat-o razna, nu înseamnă că ea trebuie să moară. Ce să facem? Bagă la cutiuţă ce-ţi spun. Trebuie să vindem casa aia. Că se duce toată lumea să fure de acolo, dacă e pustie şi fără picior de om în ea. Ca din halta CFR, de nu mai rămâne nicio piatră sau cărămidă. Ca din fermele CAP, după revoluţie. Ce, crezi că mie sau mamei ne convine? Nu ne convine, că e casa noastră! Dar ce să facem? Ce putem să facem? Aici, la spital, ca să te facă doctorii bine, trebuie să dăm bani. Bani grei... De unde să-i luăm, că nu suntem moşieri sau patroni, ca să avem bani cu nemiluita. Că nu ai fost în stare să faci bani, ca un patron, să aibă nevasta şi copilul. Iar eu nu am afaceri grase, să am câştig mare. Şi la doctori, când ajungi pe uşile lor, nu-i aşa, tranca, fleanca, cum crezi tu. Trebuie bănet. Şi dăm ooooricât, tăticule, ca să te faci bine. Că noi îţi vrem binele. Acuma, eu ziceam să vorbesc întâi cu directorul şi cu medicii şi apoi cu tine. Dar, dacă te-am întâlnit... Uite, am aici actul de vânzare-cumpărare a casei. Totul decurge bine. Dar am nevoie de o semnătură de la tine. Pac, pac, şi gata.

Moş Tase – Munteanu vede cu ochiul liber – se clatină. Mare

minune de n-o pica din picioare, chiar în clipa asta. Un infarct, un accident vascular cerebral, orice se poate întâmpla, după aşa cuvinte, la aşa tensiune, mai ales fără pastilele ajutătoare. Şi fostul ziarist, terminat de-a dreptul, ca şi moş Tase, se roagă în gând, din tot sufletul, ca Dumnezeu să fie cu ochii, în clipa asta, pe spitalul de nebuni. Fix pe spitalul de nebuni! Nu pe la vecini, nu prin împrejurimi, nu pe alături! Doar pe locul ăsta cu nebuni. Şi să facă El cum ştie mai bine. Căci, în clipa asta, în afară de El, cine să mai ştie ce-i bine?

– Actul de vânzare-cumpărare?!? Aţi găsit deja cumpărător la casa mea, măi, tată?

Vocea omului aruncat la nebuni de lăcomie şi neomenie se târăşte. O ia, serios, de-a buşilea. Mai mult nu poate. Mai mult nu are cum. Şi, mai devreme, când l-a văzut pe Gicuţă venind, ţopăia. De fericire. Vocea...

– Casa matale... Ce să-ţi povestesc... Casa noastră, bre, casa noastră. Că şi eu cu mama am stat acolo. Şi am muncit la ea. Şi ne-am mâncat tinereţile lângă matale, că la ce fiară ai fost... Am ţinut cu sudoare casa aia şi eu cu mama. Chiar dacă e casa mata, de la părinţi şi de la strămoşi.

– Măi, băiatule! Măi, tată, faceţi crimă, voi doi.

– Hai, tată, că nu am timp de baliverne d-astea, de doi lei. Adică ce doi lei. De unde doi lei... Nicio ceapă degerată nu fac. Uite, am actele aici, în dosarul ăsta. Semnează mai repede, că mă grăbesc. N-am toată viaţa la dispoziţie. Şi trebuie să trec şi pe la doctori, să vorbesc cu ei. Să le dau bani, tăticule, bani, mulţi bani, să te facă bine. Să te facă om. Să te facă să nu mai fii nebun. Dacă iei ce buline îţi dau ei, te faci bine. Hai, semnează, omule, nu te mai purta ca un turbat. Hai, tăticule! Hai! Ca să ne dea cumpărătorul bani şi noi să-i dăm la doctori şi să te salvăm. Haide...

O hotărâre de neclintit răzbate din gura bătrânului. De, fostul ziarist se şi întreabă, mirat, de unde naiba vine ea. De unde îşi trage, în atare situaţia, în aşa context, seva. De unde? Clar, de la Dumnezeu, drăguţul, care, iată, stă de veghe în lanul cu nebuni.

– Eu, tată, nu semnez nimic. Eu nu-mi vând casa. Eu nu-mi vând cuibul. Eu nu-mi vând rădăcinile. Casa asta e casa mea. Casa asta e tot ce am. Casa asta nu are, cât trăiesc eu, alt stăpân. Şi, pentru nimic în lume, nu semnez.

Munteanu râde ca nebunii şi strigă nebuneşte:

– La muuuuuuuuulţi ani! La muuuuuuuulţi ani! Balamucul e sâmbure de rodie.

– Dă-te, mă, nebunule, din calea mea, că-ţi fleşcăi una în freză, acu'! – strigă fiul, cu mânie proletară. Al dracului, ce caşti gura aci, ca prostul? Du-te şi te aruncă în faţa trenului. Proşti ăştia, că nu vă fac injecţii letale, să termine cu voi.

Dar nebunul nenebun, are, dintr-o dată, poftă de poezii:

– Ridică-te, Gheorghe, pe lanţuri, pe funii, ridică-te...

– Bă, sonatule, tu te iei de mine, că mă cheamă Gheorghe, nume de slugă? Vrei să-ţi sparg mecla acuma? Plimbă ursu', că te dau pe mâna lu' proces verbal!

Munteanu e impeturbabil:

– ...Ridică-te, Ioane, pe sfinte ciolane! Şi, sus, spre lumina din urmă a furtunii, ridică-te Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Şi zarva iscată, rumoarea aia nedefinită, iureşul ambiguu nu rămân neobservate de ochii infirmierelor care, au stat cât au stat la oarece distanţă, dar acum aleg să nu se mai ţină deoparte.

– Băi, băi, moşule... Ia, linişte! Ce dracu'! Aici e un spital serios!

– El e lup, ţipă ziaristul, muşcă, atacă, urlă, dar leul îl pune pe fugă! Hau, hau...

– Ia să-mi ziceţi mie, doamnelor, urlă ca un nebun, fiul, de ce tata, care e nebun, umblă liber prin curtea asta? Ce, suntem pe islaz? N-am zis eu când am fost rândul trecut să stea la izolator, cât se poate de mult, pentru că e un nebun periculos? N-am vorbit eu aşa cu directorul? Ne batem joc? Eu sunt familia lui şi ştiu ce spun. Că are antecedente. Păi, se poate? Pentru ce vă plătim din banul public? Plus că, eu am dat bani, şi personal, aici! Nu-i problemă, dau cât trebuie, că am bani, da' să stea la izolator, unde îi e locul. Ce, vreţi să aleg alt spital, dacă voi nu sunteţi în stare?

Fostul ziarist se cutremură şi se îndepărtează ca o umbră. Ştie ce urmează. Izolatorul. Pentru moş Tase. Dar, şi pentru cine mai pică. Pentru cine mai e în jur. Pentru cine sare în ochii oamenilor cu dinţi, în loc de suflet. Şi el nu vrea să ajungă, acum, acolo. Nici nu e cazul, de altfel. Oricât l-ar căuta de vină cioclii ăştia, nu au ce să-i găsească. I-a zis vreo două nemernicului de fiu, dar n-a

înţeles mai nimeni că el a vrut să se dea cult în cap şi să-l râcâie p-ăla. Dar, pe bietul bătrân îl înşfacă. Răutăcioşi. Cu ură. Cu furie. De parcă le făcuse bietul om ceva şi nu puteau trece peste acel ceva. Abia de mai susură, stinsă, vocea moşului: nu semnez. Nu semnez nimic. Nu semnez...

Braţe ferme îl ţin pe după umeri, în timp ce îl duc în cel mai groaznic loc dintre toate câte există la nebuni şi, Gelu, care apare ca bălăria din secară, se dă pe lângă fiu:

– Domnu', promit io că semnează babalâcul. Semnează tot ce treb'e. Că aici nu e joacă, în morţii mă-sii, ca să ne chiloţărim. Cu don' Gelu nu să egzistă răgălii de astea că o semna, n-o semna... Semnează! Jar mănâncă şi tot semnează! Dăcât să-mi lăsaţi actul. Că îl fac io să semneze. Şi data trecută, când mi-aţi dat milionu', am avut grijă de el, cum aţi zis, ca să aibă tot... comfortu'...

Şi îi face, complice, cu ochiul bărbatului de vreo 40 de ani, care ţine în mână un dosar. Dosarul prin care vinde casa părintească.

– Ai avut, pe dracu'! De aia zburda liber, ca o oaie capie pe aici. Când am venit şi l-am văzut cum behăie la mine... Cum crezi că m-am simţit? Şi v-am zis, mă, v-am zis! Da' voi vă bateţi joc de mine pe banii mei!

– Domnu', înţeleg. Da' nu hotărăsc io cât să stea nebunii în locul ăla, la incubator. Adică, înţelegeţi ce am vrut să spun. Eu sunt mic şi n-am nicio putere. Hotărăşte directorul. Că de aia e director. Jigodia dreacu'... Pare el molâu, aşa, dar e al dreacu'. El e nen-su la nebuni. Ce să facem, domnu'? Mâncăm o pâine şi noi. Nu e cozonac, e pâine dăcât. Şi nici nu poa' să-l ţină prea mult la izolator, că intervine ăia de la UE. Că de ce aşa, că de ce pe dincolo, că hâr, că mâr, că drepturili omului, că moaşt-sa pă gheaţă...

– Bine, bine... Vă scoateţi toţi pe toţi, că corbul peste corb nu se bagă. Uite actele colea. Vezi ce faci. Am nevoie de ele în cel mult o săptămână. Că se răzgândeşte cumpărătorul. Zice că îl duc cu vorba. El vrea, eu vreau, dar nu pot. Doar nu i-oi spune că ăla bătrânu' a înnebunit şi trebuie să mă port cu binişorul cu el. Ca c-un ou, trebuie să mă port cu el, ce mai...

– Bine, domnu', aveţi iscălitura într-o săptămână. Biştarii şi mă apuc de treabă. Că fără biştari, nu mă apuc. Am şi eu casă, familie...

– Cât?

– Zece milioane. Hai, domnu', că e ieftin. Că, dacă vorbeaţi cu jagardeaua dă director, vă lua în euro. Mulţi euro vă lua. Mii! Că nu e treabă uşoară asta cu semnatul. Şi el e şi cam javră, aşa. Nu să merita să vă băgaţi cu el în cârd. Zece milioane dăcât. Şi pă casă, cred că luaţi zdravăn, când o vindeţi.

– Bine, fie, deşi mă cam jecmăneşti şi tu. Vezi omul în nevoie şi-n necaz şi tot vrei o căruţă de bani. Îţi dau, dar să faci treabă bună. Jumate din bani acum, jumate doar când am actul semnat. Ne-am înţeles?

Şi fiul lui moş Tase – fiu?!? – se caută în buzunare, scoate un purcoi de bani, numără o parte, îi dă matahalei de Gelu. Cum se fac lucrurile astea... Cât de la vedere e totul. Nimeni nu se fereşte. Nimeni nu se teme. Nimeni nu se ruşinează. Ochii ziaristului frig, ca tăciunii aruncaţi în vatră. Frig, încă, după zece ani în care au văzut atâtea. Frig, nu s-au făcut, cum ai fi crezut, cenuşă... Doar că, au obosit. Li s-a scămoşat irisul. Li s-au înceţoşat nuferii de odinioară. De câte au văzut aici. Răsuflă greu bieţii ochi, se opintesc, se canonesc, când frig astfel.

– Stai liniştit, domnu', că o rezolvăm. Dacă zice domn' Gelu că o rezolvăm, păi o rezolvăm. Auziţi? Şi dacă nu vrea ramolitul dă moş să semneze, şi tot avem semnătura. Pă cuvânt.

– Păi, cum avem? El trebuie să semneze.

– Hai, dom'le, ce dracu'! Câte se fac şi se desfac în lumea asta... O falsificăm şi noi. Pe iscălitură.

– Nţţţ, nu merge. Că are semnătură îmbârligată, n-am putut niciodată să i-o imit, nici în carnetul de note, de la şcoală, şi i-o ştiu mulţi. Că a fost viceprimar la noi, în comună. Şi a tot semnat la hârtii. Deci, trebuie să facă un pustiu de bine şi să semneze el.

– Bine, să veniţi cu bănuţii, când veniţi. Că eu fac treaba cum trebuie. Nu mă încurc. Unu' e don' Gelu.

Nenorocită viaţă. Cum ar veni, fiul lui nea Tase şi cu jegosul ăsta de Gelu tocmai l-au făcut pe moşneag. Tocmai, în termen de argou, i-au tras-o în cel mai bicisnic mod. Tocmai l-au halit. Sau au pus la cale să-l halească. Cine şi cum să-l mai salveze pe bietul om de lupii cei răi?

E hahaleră mare viaţa asta. Cum de e posibil să te radă de pe faţa

pământului chiar ai tăi, oameni pe care îi iubeşti, îi stimezi, îi apreciezi, cu care ai împărţit o pâine sau ai dormit în acelaşi pat? Cum? Toate astea îi par, poate, lui Dumnezeu, flecuşteţe de doi bani, dacă le vede, le ştie şi le lasă să se întâmple. Nu le schimbă. Nu le opreşte. Nu ia măsuri.

Paşii îl poartă aiurea pe Radu Munteanu. Nici paşii, după tot episodul cumplit de adineauri, nu mai sunt ce au fost odată. Se târăsc acum, pribegiţi prin lumea nebună. Sunt mai fleşcăiți decât au fost în cele mai grele momente. Și, din păcate, nu puține au fost astea. Da, pașii ăștia care au dus și au parcurs multe, au devenit, din ageri cum au fost în zaua lor, veștejiți. Fără vlagă. Fără putere. Dacă ei, pașii, ar fi un cămin în care vâri lemne ca să se aprindă iarăși focul, el, nebunul nenebun – nu, unul dintre nebunii nenebuni, că acum sunt doi – și-ar face un stoc și ar tot încinge dansul flăcărilor. Și fără stoc, ar rupe din toate gardurile câte o stinghie și tot ar învioara pașii ăștia aproape paraplegici.

Of, parcă el e piersicul de lângă poartă. Dar la vreme de iarnă grea – nu acum – când e năpăstuit de nămeți, când ramurile tind să se rupă neputincioase sub greutatea maximă, când crengile trosnesc, vai de mama lor și nimeni nu poate să scuture zăpada, ca să ușureze un pic povara aceea. Un piersic desfrunzit în iarnă... În iarna vieții. Dar o iarnă venită când nu e iarnă. O iarnă în care luna plină săgetează fiece cotlon. Şi cotloanele sângerează nebune. Și niște pași colesiți – și molesiți – de iarna asta. Mda... Reflecții fără sens, fără noimă, fără rost. Ce de întâmplări, ce de fapte, ce de chestii în nebuna asta de viaţă. Ca drogații, uneori, viața asta intră în sevraj.

Merge prin clădirea principală, asaltat, pe mai departe, de gânduri. Ce să facă? E, oare, vreo cale să-l ajute pe moș Tase? Cum să facă? Are el, de aici, de la nebuni, vreo putere? E în stare să miște vreo rotiță, să declanșeze vreo alarmă? Are, măcar, vreo pârghie ca să poată să facă ceva, orice, menit să ajute un om neajutorat? Ah, dacă mai venea vărul... El, dacă era cine a zis că e, știa, cu siguranță, ce trebuie făcut în atare situație. Cerul, dacă trebuia, îl deschidea, îl trăgea deasupra omului, îi dădea foc, îl făcea saltea și pernă. Dar vărul nu mai vine. N-a mai dat niciun semn. S-a plictisit să se roage de el și să se umilească pe aici, cu alde Dili.

A încercat. A vrut să facă pentru el o minune. I-a oferit un dar pe care nimeni, vreodată, nu i l-a mai oferit. A vrut, da, să-l treacă strada. El, însă, scărmănat asiduu de tartorii lui Ardil Escu, s-a întărâtat, ca prostul, și a spus pas. Regretă acum. Excesul de zel a fost mai tare ca el. Sau o fi fost o cumpătare nebunească? Aş... Ţăcăneală a fost. Ce poate să mai facă acum? Nici pe dracu'. Dacă te uiți în oglindă când ești amărât, chipul îți rămâne așa, contorsionat, pe retina sticlei. Ca să schimbi imaginea aceea cu alta, mai relaxată, trebuie să spargi oglinda, altă cale nu-i. Așa e și cu alegerile pe care le faci, prostește, pe parcursul drumului tău. Dar cum poți, în cazul ăsta, să faci oglinda cioburi? Da, viața e o cumătră cutră și ostilă. Nu faci mereu aceiași pași, ca la dans, ca la balet, ca într-un ritual. Sunt întotdeauna alții. Îi faci altfel, de fiecare dată. Pui altă forță în ei. Alte trăiri.

Se târăște pe lângă pereți, ca o umbră. Îngândurat. Deși, încearcă să fie, ca mereu, atent. Căci, la nebuni, pielea proprie din toate părțile corpului e tot ce contează. Așa că, mecanic, își continuă prelingerea aia de șopârlă, pe lângă ziduri.

În fața ușii biroului directorului, e, cum nu e în fiecare zi, buluceală. N-are idee ce se dă acolo, desigur, face haz de necaz, și nici nu-i pasă. Pe el îl interesează să afle câte ceva despre bietul moș Tase. Și Gelu, dacă se fâțâie pe aici, cu siguranță că se pune pe trăncănit cu cineva. Ori, dacă nu e Gelu, o fi altul cu gura spartă, de la care, indirect, poate afla ceva detalii despre bietul moșneag. De undeva, trebuie să răsufle cum e și cum îi e la nenorocitul ăla de izolator. Sunt câteva persoane lângă ușa directorului. Discută. Vorbesc între ele. De parcă se cunosc. Dar, știe, de cele mai multe ori nu se cunosc. Le leagă, doar, aceeași nenorocire. Cineva din familie s-a pricopsit cu nenorocita asta de boală. Și, pur și simplu, toți oamenii ăștia schimbă impresii. Se mai interesează de legislația în domeniu. Își pansează rănile, auzind că și alții au necazuri. Durerea, pesemne, în felul ăsta, se mai estompează. Mai trece. Mai scade din intensitate. Așa e omul. Se consolează dacă și altul a pățit-o, ca el. Nebunul nenebun ar începe cu izmeneala lui, obișnuită. Poate că se impune. Nu știi cine te pune sub lupă, pe aici. Dar întâmplarea cu moș Tase l-a secătuit de puteri, de replici, de țopăială. Și, iar se abate de la linia pe care, cu rigurozitate și temeinicie,

și-a impus, singur, să o urmeze. În ultima vreme, tot cade, ca tăntălăul, din căruță. Acum se trădează, acum nu mai joacă, acum nu se mai scamatorește... Bine nu e, căci, taman acum îl poate gini vreunul pe aci.

Și Radu Munteanu continuă să-și târșâie picioarele pe lângă ziduri. Încolo și-ncoace. Nici el nu știe ce și de la cine, concret, așteaptă. Tot ce știe e că, încet, încet, începe să o cam rasolească. Și, din păcate, la mărire, în toamnă, nu poate să vină, dacă pică examenul.

Hait! Pe domnul ăla înalt, la costum gri și cravată maro, parol că îl cunoaște. Da, sigur îl știe. Dar de unde naiba? Pe aici, pe la nebuni, nu l-a mai văzut. Sigur nu de aici i-a rămas pe retină. De altfel, după stânjeneala lui se vede că e novice pe la ospiciu. Se uită, nerăbdător, la ceas, nu participă la discuția celorlați, nu pune niciun fel de întrebări. Și e, în tot peisajul ăsta, așa, mai papagal. Mai neintrodus în problemă. De unde naiba îl știe? Că sigur îl știe. Cine e omul ăsta? Cum de nu-și aduce aminte? Mereu a fost prieten cu memoria lui. De toate a ținut minte. De la poezii, până la chestii complicate, cifre și date din diferite anchete. Îmbătrânește, cu siguranță, căci acum nu-și amintește, nici cu slujbe, cine e omul ăsta.

Se face una cu peretele și închide ochii. Poate își aduce aminte. Își imaginează cum rupe, cu mâini ferme, petalele unui trandafir alb. Doar că nu zice în gând: mă iubește, nu mă iubește... Nici n-are cine, la urma urmei. Cine să-l iubească pe el? Nu știe nimeni de el, pe unde îi sticlesc – și sclipesc – ochișorii. Nici când era prezent în lumea normală, din păcate, nu s-a bucurat, așa cum credea, așa cum era normal, de iubire. O vreme, după ce ajunsese la nebuni și după ce Alina plecase, nebunește, în lume, își amintise de Ultima scrisoare a lui Beniuc. Versurile poetului îi ținuseră, în primă fază, de urât – și de cald, chiar – printre bolnavii psihici. Apoi, tulbureala destinului îl potopise întru totul. Nu s-a mai gândit niciodată la poezia lui Beniuc. Și, în general, la nicio poezie, a niciunui poet. Nici măcar când Dili îl asaltează cu creațiile ei... mirobolante. Parcă mai ai nevoie de stihuri, la câtă proză e la ospiciu? Deși, cu iubeala asta, are, așa, o impresie acum, că e țăcăneală curată. Te arunci în valurile dragostei, cu nesaț. Fără regrete. Din tot sufletul. Dai tot din tine. Și pe tine te dai în iubirea aceea și, constați într-o zi,

că apa aia te-a sufocat, te-a înecat, te-a terminat. Iar iubirea, nici nu știi cum, a sucombat și ea.

Mda... Se întâmplă. A pățit-o și el. S-a întrebat, uneori, ce ar fi fost dacă, în momentul în care Alina a fugit cu alt bărbat, el era acasă. Și nu la ospiciu, cum s-a întâmplat. Ar fi făcut rău? Ar fi urmărit-o? Ar fi implorat-o să se întoarcă? Ar fi căzut în patima beției? Ar fi blestemat ceasul în care a cunoscut-o? Și-ar fi cumpărat pistol și l-ar fi descărcat în creierii amorezilor? Și-ar fi tăiat, de durere, venele? Ar fi făcut ceva din toate astea? Sau, pur și simplu, ar fi înțeles, cum a și făcut, de altfel, că asta-i viața? Poți să obligi pe cineva să te iubească? Poți să-l ții cu forța lângă tine? Poți să-l sechestrezi în viața alături de tine? Nu poți, desigur. Și ce prostie să se gândească acum la Alina, taman la Alina. Ia te uită unde era etalonul de femeie și de dragoste. Spre Adina nu putea să fugă, uite, gândul ăsta dement. Sunt bărbați care se laudă cu sute sau chiar mii de iubiri, într-o viață. O fi, n-o fi adevărat... Nu știe. Cert e doar că, el a fost teribil de prost în această privință. S-a-nsurat de tânăr, a fost fidel soției, nu a călcat strâmb nici înainte. Doar când a fost duplicitar, în legătură cu cele două fete, cele două iubiri ale lui. Cum se-mbucă, domnule, feliile astea de viață. Acum are cerul căzut în cap din pricina celor pățite de bietul moș Tase și lui mintea îi zburdă aiurea, pe câmpii. Auzi, iubire... Alina... Femei... Hai, sictir, minte! Vino la mal! Că te belesc valurile înalte în care te zbengui!

Și, totuși, cine e omul ăsta? Cu siguranță, îl știe. A vorbit cu el. Au schimbat impresii. Nu se poate să-i fi rămas pe retină, doar dacă s-au întâlnit, vreodată, undeva, și atât. Ar simți. Tot eul lui ar sesiza că s-au întâlnit și nimic mai mult. Hm... Cine să fie bărbatul din fața lui și din fața ușii biroului directorial? Cine e? De unde îl știe?

De prin spital, că e mare... sfânt lăcașul ăsta, apare directorul. Aproape toată lumea de lângă ușă, se înghesuie să vorbească, iute, cu el. Directorul, cu un gest larg, îi poftește pe toți în birou. E mai bine să vorbească o singură dată pentru atâtea urechi, decât să o ia pe rând, cu fiecare. Și-a pierdut și el răbdarea, de când lucrează aici. Deși, nu pare întru totul. Doar domnul cu costum gri, care i-a atras atenția și despre care e convins că îl cunoaște, nu se grăbește să dea iama în biroul directorului. Lucru pe care, directorul

îl observă:

– Poftiți, domnule primar, poftiți! – îi spune.

– Nu, domn' director, vă aștept să terminați cu dumnealor. Ce vreau eu să vorbesc cu dumneavoastră, e mai special. Nu se poate discuta cu toată lumea de față.

Directorul face un gest larg: cum doriți, pare să spună. Iar fostul ziarist se bate, într-un gest aproape reflex, peste frunte cu palma: primar... Domnul primar... Hm... Primar... Asta e! Da, e primarul de la Drajna. Acum își amintește. S-a luminat. Desigur, îl știe, așa cum a intuit, destul de bine pe omul ăsta. Dar ce caută aici? A venit la cineva? Altă dată, nu l-a văzut pe holurile astea ori prin curtea balamucului. Și numai el știe cât s-a-nvârtit pe aici, cu rost și fără. Aaaaaaaaaaa... Stai așa, neicusorule! Nu de la Drajna e și moș Tase? Nu așa i-a spus acesta când au vorbit? Aici, fără tăgadă, se întâmplă ceva. Primarul a rămas singur în fața ușii, așa că, teoretic, cel puțin, poate să-l, vorbind aproape oficial, contacteze.

Îl ia cu transpirație rece pe șira spinării. Și pe la baierele inimii nebune, care bate, cum altfel, demențial. Sudoarea înghețată îi curge de-a valma peste tot. Prin vene, o dată cu sângele clocotitor. Prin minte, cu toată pleiada asta de gânduri cleioase. Prin suflet, cu veninul simțirilor. Îi vine să evadeze din el, de atâta sudoare care îl năclăiește. Însă, altă cetate, în afară de eul propriu, nu are. Nu știe. Nu a găsit și nu a păstrat de-a lungul vremii.

Are emoții. În afară de vărul Cristi Popa și de moș Tase, despre care e convins că e zdravăn la mansardă, nu a mai vorbit cu alți oameni normali, de zece ani. Directorul, Zgaiba, Gelu, alții ca ei, tantele de la bucătărie, nu se pun. Ăștia, chiar dacă nu o arată clar, sunt la fel de nebuni ca el. Sau chiar mai nebuni. Și, nici cu vărul, nici cu moș Tase nu a vorbit cum intenționează acum să vorbească – decizia e nebunească și nebună, dar a luat-o – cu primarul de la Drajna. De aceea, are într-atât de multe emoții. De aceea, șiroaiele de transpirație îl taie în sus și-n jos, peste tot. E îndopat cu de astea, mai rău decât curcanii pentru noaptea de revelion, dar n-are ce face. Va acționa. Și va reacționa. Asta e. Trebuie să facă asta. Se dă, așa șantaliu cum e, de atâtea gânduri și de atâta stat la nebuni, mai aproape de primarul din Drajna. Tencuiala de pe pereți stă, dintr-o dată, în stand by. Așa ceva, nici ei nu i-a fost dat să vadă vreodată.

Proiecția de alături merită, fără doar şi poate, toți banii. Ba, și un decupaj merită. Să rămână pentru posteritatea balamucului.

– Bună ziua, domnule primar!

Omul tresare, nedumerit.

– Bună ziua...

– Sunteți Iulian Anghel, primarul comunei Drajna, da?

– Sunt Iulian Anghel, e adevărat, dar primar nu mai sunt. De vreo șase ani...

– Nu știam. Dar, după cum știți, funcția rămâne și se asociază omului. Rămâneți domnul primar... Ca domnul premier. Ca domnul președinte.

Fir-ai al dracului, Ardil, să fii! Cu funcția ta. Cu neamul tău. Cu felul tău de-a fi. Ești peste tot și în tot. Fir-ai să fii, Ardil Escu!

Dincolo de Ardil, doi oameni stau, stingheri, față în față. Și Radu Munteanu socoate că a venit momentul să se deconspire.

– Sunt convins că nu mă recunoașteți. Și nu vă învinovățesc pentru asta. A trecut timp, mult timp de când mă știați, de când ne știam. Sunt Radu Munteanu și am fost ziarist. Am făcut mai multe reportaje pe la dumneavoastră, prin comună, poate vă amintiți...

– Da, cred că îmi amintesc. Cred că vă știu. Dar... Nu-nțeleg.

– E mult de spus și de povestit, ca să-nțelegeți. Și, da, știu, e greu să mă recunoașteți. Sunt schimbat. Arăt altfel. Stau aici de zece ani.

– Zece ani?!? Cum așa? Vă ocupați de un caz... Înțeleg. Asta e?

– Domnule primar, pe cuvântul meu că vă povestesc tot într-o zi. Dacă m-ajută Dumnezeu. Dar nu acum. Nu avem timp. Timpul nu e prietenul meu, nu e aliatul meu, nu e complicele meu. Nu mă ocup de un caz. Din păcate... Nici măcar de cazul meu. Vă rog să aveți încredere în mine, domnule primar. Vă implor să îmi acordați credit, fără să țineți cont de faptul că mă găsiți aici, și încă în halul ăsta. Și să mă ajutați.

– Sigur. Bine. Am încredere. De ce să n-am? Fac tot ce îmi stă în putință să vă ajut. Doar să îmi spuneți ce trebuie să fac. Nimic altceva nu are importanță. Aici, la spitalul de psihiatrie, nu trebuie să ajungă și să rămână nimeni. De asta și sunt aici.

Radu Munteanu își dă seama că trebuie să oprească un pic

motoarele pe care se grăbise să le tureze. În fond, până adineauri era îngrijorat pentru altceva.

– Pentru moș Tase sunteți aici, da?

– Îl cunoașteți?

Mirarea omului e nedisimulată. Ba, se dă și mai aproape de fostul ziarist.

– Îl știți? E bine? Ce face? Vai de capul lui, sărmanul...

– Da, îl știu. Și îi cunosc și povestea. Tocmai a fost fiul lui aici. Și a făcut pe dracu'-n zece mii și l-a băgat din nou la izolator.

– La izolator? Ce e asta?

– Un loc... Un loc cumplit şi tenebros, unde, e preferabil să nu ajungi niciodată, dar la balamuc, şi pe sârmă să mergi, tot ajungi. Nu ai scăpare, atâta vreme cât stai aici. Domnule primar, ospiciul în sine e un loc groaznic şi îngrozitor. Unde, pe cuvânt, să nu ajungă în veci, duşman de duşman. Dar izolatorul e bomboana de pe colivă. Puteţi să vă imaginaţi tot ce e mai rău şi nu sunteţi nici pe departe aproape cu presupunerile. Cămăşi de forţă, injecţii de anihilare, cătuşe, tortură, posedare. Nu ştii, uneori, dacă sunt mai posedaţi bolnavii sau cei care ar trebui să aibă grijă de ei. Sunt nebuni agresivi şi periculoşi, care chiar trebuie potoliţi, prin metode specifice, la izolator. Se bat între ei, sar şi asupra celor care sunt mai potoliţi, îi altoiesc şi pe medici, infirmieri şi asistente. E o lume nebună aici. Cu nebuni de toată mâna şi de tot felul. Sau, mai bine spus, aici e iadul, domnule primar. Aici! Nu pe lumea cealaltă. Nu dincolo, vecin cu raiul. Promit că, dacă scap de aici, vă povestesc în amănunt tot. Numai că, din ce mi-am dat seama, moş Tase nu e nebun. El e nebunul nenebun pe aici şi, din păcate, fără vină, ajunge şi el la izolator. De acolo, ieşi alt om. De fapt, ieşi o epavă. Un rebut. Un vierme năruit şi atât. E crunt.

– Doamne, Dumnezeule! Ce-mi spuneţi, domnule Munteanu? E oribil. Am vorbit o dată cu directorul, la telefon şi nu mi-a spus aşa ceva.

– Normal. Nimeni nu vă va spune, vreodată, aşa ceva. Oricui, din afară, i se prezintă o situaţie roz bombon. De zici că aici curge lapte şi miere. Şi nu v-am spus decât două vorbe. Neperiată, vă voi prezenta situaţia asta, dacă ies de aici. Moş Tase...

– Da, despre moş Tase, cum îi spuneţi dumneavoastră

fostului nostru viceprimar, vreau să vorbesc cu directorul ăsta. M-a cam dus cu vorba, că mi-a tot zis că are treabă. Ba angajează, ba deratizează, scuze de astea. Dar ţin neapărat să vorbesc cu el şi să îi spun că omul ăsta nu e nebun. Să ceară întrunirea unei comisii de la minister, să facă toate controalele şi analizele care se impun şi să lase omul să plece acasă.

– Hm... Cam greu, domnule primar. Fiul omului e cel care insistă să fie ţinut aici. Plăteşte bani, dă tuturor fără număr, numai să-l ţină aici. Să-l ţintuiască aici. Să-l sechestreze aici. A venit cu un act de vânzare-cumpărare a casei şi tot ce doreşte e să semneze hârtiile alea moş Tase. Presupun că el e titularul, el e proprietarul. Şi, fără el, nu poate să ia purcoiul ăla de bani, după care tânjeşte.

– Da, satul vorbeşte despre toată această situaţie. Şi toată lumea e indignată şi intrigată de cele ce se întâmplă. Fiul şi nevasta vor banii omului şi, pentru asta, sunt gata să-l scoată nebun sadea. Doar că, mai suntem şi noi, vreo 3500 de locuitori ai comunei, care suntem gata să ne punem zălog, că omul nu e nebun. Nu se poate trece peste noi, atâtea suflete, aşa de uşor. Nu se poate să nu avem un cuvânt de spus. Acum, am venit eu aici să vorbesc cu directorul, aşa cum se vorbeşte cu un om. Dacă nu am izbândă, venim tot satul şi facem revoluţie la poarta spitalului.

Munteanu e sincer surprins. Ce chestie! Şi pentru el nimeni, nimeni n-a mişcat vreodată un deget. O unghie. Un nerv.

– Mă miră şi mă bucură – pentru moş Tase – ce spuneţi. Mai rar aşa ceva. Sunteţi în acelaşi partid, dumneavoastră cu el?

– Nu, deloc. Niciodată n-am fost în acelaşi partid. Şi niciodată n-am avut aceleaşi crezuri politice. Niciodată nu ne-au unit aceleaşi principii, din punct de vedere politic. Dar e un om care şi-a lăsat loc de bună ziua în comună. Care a fost aproape de toţi, când au avut nevoie. Care şi-a făcut datoria, când a lucrat pentru obştea noastră. E foarte respectat şi preţuit în comună. Şi, la ţară, astea sunt lucruri care contează. Sunt îndrituit să spun că venim toţi aici, să-l luăm acasă. N-o să treacă nimeni peste voinţa atâtor oameni.

– E adus aici, domnule primar, de fiul lui. De cineva din familie. De cineva apropiat. Asta e o treabă care chiar contează aici. Cine te aduce. Cine te debarcă la nebuni. Cine afirmă că eşti dement. Şi fiul lui nu renunţă. Va susţine până la Dumnezeu şi-o palmă

mai sus că moş Tase e nebun. Şi va da bani cu nemiluita, ca să fie toţi de acord cu el. Şi să-l ţină aici. Captiv. Declarat nebun. Fără scăpare. Eu l-am văzut şi l-am auzit pe acest fiu. Nu renunţă.

– Da, am luat şi asta în calcul cu lumea din sat. Că ne-am adunat cu toţii, auzind de aşa tărăşenie, la căminul cultural şi ne-am pus pe dezbătut problema. Dacă vrea şi vrea cu orice preţ casa, o va avea.

Fostul ziarist nu înţelege. Doar ce îl lăuda pe moş Tase şi acum... Dar continuă tot primarul şi lămureşte treaba:

– Vom face un pact. Să vândă fiul casa şi să ia, ca un nesătul ce e, banii. Noi vom pune mână de la mână şi-i vom lua omului altă casă. Un adăpost deasupra capului, nu vreun palat. Mulţi s-au oferit să îl ţină la ei, să-i asigure o cameră cu tot ce trebuie, câtă viaţă mai are. Secretara de la şcoală mi-a spus că îl aşteaptă la ea acasă, că i-au murit toţi din familie şi copiii ei nu mai au bunici, nu mai au pe nimeni. Deci, nu-l lăsăm, nu-l lăsăm pe Tăsică, domnule Munteanu. Doar că, în schimb, îi cerem fiului şi mamei lui să dea iscălitură fermă că omul e sănătos, că a fost o neînţelegere, că îl iau acasă şi au grijă de el. Bine, vorbă să fie asta. Că în sat nu mai calcă ei, doi. Avem noi grijă. Dar aşa să spună oficial, în faţa conducerii spitalului. Dacă ei semnează că Tăsică nu e nebun, atunci semnează şi el să îi vândă casa. E, într-adevăr, o casă frumoasă şi îngrijită, că el s-a priceput la toate şi a făcut tot cu mâna lui. Plus că, are şi simţul esteticului. Dar, dacă nu e altă soluţie, asta e. O dăm naibii de casă şi salvăm omul. Ce să facem? S-o luăm prin justiţie, cu procesele? Să ne rugăm de nebunul de fii-său? Să aşteptăm să i se facă milă ori să urle conştiinţa în el? Să ne rugăm la toţi sfinţii? Să aşteptăm să pice din cer vreo minune? Nu e cazul. Ce v-am spus e singura soluţie. Cu nebunii vorbeşti pe limba lor. Şi, când zic de nebuni, mă refer la Gheorghiţă, fiul omului... Care, clar e mai nebun ca tatăl lui.

– Interesant. Şi, zic, bine gândit şi bine ţintit. Dar moş Tase ţine la casa lui. Am văzut eu. Dacă nu e de acord cu toate astea?

– Ţine, da, la casa lui. Ca tot omul care a muncit o viaţă. Dar vă asigur că, la viaţa lui, ţine mai mult. Vrea să trăiască, atâtea zile câte mai are, liber. Printre oameni. Fără medicamente. Şi fără tot ce mi-aţi spus că se întâmplă aici. Vă asigur că îl vom scoate de aici

pe Tăsică. Vom face trocul şi, în câteva zile, va ieşi de aici.

– Sunteţi optimist şi, sincer, mă bucur să reuşiţi aşa de repede şi aşa de uşor să faceţi asta. E un om bun, moş Tase şi merită să faceţi asta pentru el. Pentru el şi pentru că aşa e normal să fie.

– Aveţi dreptate. Aşa e normal să fie. Ce să caute un om nenebun la nebuni? Plătim preţul, dar îl scoatem... A, ce ziceaţi să fac pentru dumneavoastră? Că ne-am luat cu altele. Cu ce pot să vă ajut?

– Da, puteţi, dacă vreţi, să mă ajutaţi. Aţi mai fost în biroul directorului?

– Nu, n-am mai fost. Doar la telefon am vorbit. De ce mă întrebaţi? Fac ce ziceţi, fără probleme.

– Mă întrebam dacă are vreun calculator în birou.

– Sunt convins că are. Azi, toată lumea, că umblă sau nu, la el, are un computer. De orice fel ar fi el. Dar de ce?

– Am nevoie să mă conectez câteva minute la net. Are şi internet, da, un calculator şi în ziua de azi...

– Fără discuţie are şi internet. Nu cred că mai ţine cineva un computer fără să aibă conectare la internet. Pe net vezi filme, citeşti ştiri, asculţi muzică, te pui la curent cu tot din lumea asta. Plus că, cine n-are cont pe facebook, nu există.

– Facebook? Nu cred că ştiu prea bine ce e asta. Sincer. Atunci eu, care nu doar că nu sunt conectat la facebook, dar nici nu ştiu ce e ăsta, sunt mort de-a binelea. Lăsaţi... Vă spun altă dată. Acum nu contează asta. Am nevoie să intru pe net cinci minute.

– Am înţeles. Ce trebuie să fac eu?

– Să-l scoateţi pe director din birou. Să-l ţineţi afară, în faţa uşii. Asta, şi ca să observaţi dacă altcineva, în afară de director, vrea să intre în birou.

– Am înţeles. Să stau de şase. Şi, în vreun fel, să vă dau de veste de un posibil pericol.

– Exact! Aţi înţeles cum nu se poate mai bine.

– O facem, domnule Munteanu. O facem. Sunt convins că aveţi un motiv serios să îmi cereţi asta.

– Foarte serios. Cel mai serios dintre toate motivele din lume. Şi vă mulţumesc.

– Permiteţi să vă adresez o întrebare? Singura. Deşi am

multe curiozităţi, sunt bărbat de onoare şi nu comentez nimic.

– Desigur. Întrebaţi-mă, fără probleme.

– Domnule Munteanu, cine naiba v-a băgat aici, la spitalul de nebuni?

Pârjolul face iar ravagii în nebunul nenebun. Din ce partid o fi primarul ăsta, că nu mai ţine minte. O fi din acelaşi partid cu Escu Ardil? Dacă îi trânteşte acum asta, îl lasă, oare, baltă aici? Ar trebui să evite răspunsul? Ar trebui să tacă? Ar trebui să spună o minciună? Ar trebui să o dea cotită? Oare din ce partid face parte primarul ăsta? Din ce partid, Doamne... Dar, gura i-o ia, ca la nebuni, pe dinainte:

– Ardil Escu. Ardil Escu m-a băgat aici.

– Ardil Escu? Preşedintele? Adică fostul preşedinte?

Munteanu consideră, din tonul celuilalt, că a sfeclit-o. Ăştia doi sunt colegi de partid. Cum naiba să-l mai ajute omul ăsta pe el, dacă e în aceeaşi gaşcă, sau ce-o fi, cu Ardil? Cum naiba să-i mai înlesnească rugămintea nebună? Cum să îi mai cânte în strună? Dimpotrivă. Acuma pune mâna pe telefon şi îl sună pe Ardil. Şefu', ziaristul ăla nebun de la nebuni face pe nebunul. Îl fac harcea-parcea eu sau ţi-l las ţie pe mână?

Doamne, a tăiat, prosteşte, nebuneşte, cretineşte, şi ultimul firicel de aţă care l-ar fi putut propulsa către ce vrea, de când l-a recunoscut pe primarul ăsta. Singur a rupt craca pe care, ce să vezi, se aşezase adineauri. S-a tâmpit de-a binelea aici, la nebuni. Printre nebuni. Asta e. Şi-a pus cu mâna lui pecetea pe destin. Proştii cu proştii, deştepţii cu deştepţii. Întâi cu vărul Cristi Popa, acum cu primarul Iulian Anghel şi-a semnat bulirea.

Nici el, nici primarul nu mai zic nimic, căci directorul iese liniştit, cu faţa aia a lui de mironoşiţă, din birou. Odată cu el, ies şi persoanele care intraseră acum un sfert de oră. Şi directorul, cu un zâmbet larg, făcut, jucat, ca al crainicelor de la tv, care îl folosesc şi când citesc de pe promter despre drame teribile, îl pofteşte pe primar înăuntru.

Lui Radu Munteanu îi mor, aproape la propriu, şi vaca şi viţelul. S-a ars. În ultima vreme, numai gafe – şi-ncă unele după altele – face. Dar vocea lui Iulian Anghel îi face respiraţie buşon la buşon viţelului. Sau vacii. Unuia. N-are importanţă. Sau amândurora.

– Domnule director, n-aş vrea să purtăm această discuţie în birou. Nu ştiu, pot fi acolo şi ochi sau urechi care să ne inoportuneze. Aş prefera să facem câţiva paşi, pe aci.

– Vreţi să insinuaţi că la mine în birou sunt camere de luat vederi? Mă jigniţi. Şi greşiţi. Nu sunt. Dar, mă rog... Eu am o maximă toleranţă la dorinţele semenilor mei. Fac cum vreţi. Întotdeauna fac cum e mai bine pentru toată lumea. Am învăţat asta lucrând aici, cu aceşti bieţi oameni năpăstuiţi de boli nemiloase şi incurabile, cel mai adesea.

Primarul îl prinde de braţ pe director şi amândoi se îndepărtează semnificativ. Cât Munteanu să se strecoare, ca un nebun, în birou. Ba, Anghel se şi postează cu faţa către ziarist, ţinându-l pe director cu spatele. Ca să nu vadă. Ca să nu audă. Ca să nu ştie. Radu Munteanu ezită. Nu ştie dacă să aprecieze ce face primarul sau să se teamă. Încă nu ştie din ce partid e. Dacă e şi el om, mă rog, coleg, de-al lui Ardil Escu. Ce-i de făcut? Merită să rişte mai departe? E gata să-şi pună, cu totul, pielea în băţ? Primarul îl ţine, pe mai departe, pe director, în aceeaşi poziţie. Şi vorbeşte cu el. Îi spune ceva. Îi distrage, clar, atenţia.

Şi, într-o clipă, fostul ziarist acţionează sub acel impuls nebun de demult, când se băga în tot felul de anchete, de parcă el era trimisul lui Dumnezeu pe pământ şi trebuia să facă dreptate. Prinde clanţa uşii ferm în mână şi, ca un hoţ, se strecoară în birou. Fie ce-o fi! Mai mult decât să ajungă la izolator pentru o vreme – poate îndelungată – ce să mai păţească? Le-a văzut pe toate în ultimii zece ani. A trecut prin multe. A trăit toate infecţiile de la nebuni. Încă una, ce mai contează?

Şi înaintează, pâş, pâş, cu moliciuni de pisică, spre biroul pe care, da, cum a zis primarul, tronează un calculator. Îl iau toate fâlfâielile prin inimă. I se înmoaie, aproape de tot, picioarele. Sudoarea rece de mai devreme, ce curgea şiroaie, acum se face fluviu. De n-o fi fiind mare. Sau chiar ocean. Şi, cu siguranţă, tensiunea ajunge la cote de avarie. Mare minune de n-aude, de pe hol, de unde stă, directorul şi nu dă buzna în încăpere, peste el. Bubuituri de astea n-a mai avut de o mie de ani.

Se-ndreaptă spre calculator. E diferit de cele pe care le ştia el, de acum zece ani. Lumea s-a schimbat. Tehnica a evoluat.

Calculatoarele sunt mai mici, mai finuţe, mai, cu siguranţă, performante. E deschis. Sunt câteva pagini puse în bară. Dar pe Munteanu nu-l interesează chestiile alea. Or fi, poate, importante. Preţioase, la vreun moment dat. Şi bine ar fi să arunce o privire. Însă, nu e timp şi nu e indicat, el vrea să ştie doar dacă subcomisarul Cristian Popa figurează în organigrama de la IJP Prahova. Nimic mai mult. Dacă e, cu adevărat ofiţer acolo, înseamnă că vrea, într-adevăr, să-l scape de la nebuni pe el şi să-l proţăpească pe Ardil Escu la carceră. Aşa, numai aşa se poate decripta asta. Umblă, cu degete înfrigurate, pe tastatură. Dă căutare: Inspectoratul de... Ce naiba se aude? Ce e rumoarea asta? Vine, deja, directorul? A trădat primarul? S-a terminat visul nebun, chiar înainte să înceapă? Îl prind ăştia? Urmează izolatorul? Se rătăceşte şi mai tare prin labirinturile astea? Stă o clipă în cumpănă. În cumpăna, obiectiv vorbind, unei vieţi nebune. Degetele i-au paralizat de spaimă. În gât, tot de frica asta terifiantă, i s-a înfipt, şi o simte, inima. Sufletul dă, la prima mişcare, să-i iasă, definitv, din piept. Ducă-se unde o vrea de acum încolo! Ce mai contează? Dar glasurile de pe hol se îndepărtează cum s-au şi iţit. Dintr-o dată. Lumea are, desigur, şi alte treburi de făcut, în loc să stea cu ochii pe el şi pe nebuniile pe care le face, chiar nenebun sadea fiind.

Şi Munteanu, brusc, se calmează. Nici el nu ştie cum. Şi de ce. Ştie doar că nu e cazul. Dar asta e. Nu mai poate, în clipa asta, nici să se emoţioneze. Poate pentru că, deja, cele lumeşti ale lui s-au făcut fluturi. Sau praf de stele. Sau... Bleah... Fără importanţă. Dă-o dracului de treabă. Ce-o fi, o fi. Şi gata. Se aşază pe scaun, ca să poată să caute ce vrea, mai bine. Nu în picioare, ca un hoţ nebun ce e. Ba, cum ochii îi cad pe cana pe jumătate plină cu cafea a directorului, o pune cu simţ de răspundere la gură. Şi bea. Şi trage cu nesaţ din aroma aia de cafea, pe nas. Pfuoa... Acum zece ani, n-ar fi băut niciodată din cana cuiva. După cineva, dacă nu spăla bine cana. Şi acum... Ehei, ce te mai duce târfa asta de viaţă, pe unde nici cu gândul nu gândeşti. Asta e. Să vedem. Cristi Popa, subcomisar, IJP Prahova. A, ce de răspunsuri în urma căutării. Ce de chestii despre el. E, da, Cristian Popa, cel mai adesea. Nu Cristi Popa. Treabă oficială. Notat şi citat ca în acte. Da. E subcomisar, cum a spus. Da. Lucrează aici, cum a precizat. Daaaaaaaaaa...

Daaaaaaaaaa... Oare i-a venit şi lui, bietului oropsit, acum, apa la moară? Oare... Aaa... Asta ce e? Cristi Popa, personaj de roman în Trăind clipa... Ce naiba o fi asta? Cum personaj de roman, când el l-a văzut pe viu? Cătălina Popa autor... Aaaaaa... E nevastă-sa, frate, asta. Păi, da, nu zisese el, Cristi Popa, când l-a vizitat prima dată, că nevastă-sa, Cătălina, i-a trimis o carte?

Nu ştie de ce, dar simte că piersicul din poartă, deşi s-a scuturat deunăzi, a înflorit din nou. Şi florile lui răzbat cu parfum mirific până în sufletul osândit din gât, din clipele trecute. Bun. E bine. Crede că e bine. Osul de peşte din gât poate să se topească. Se strecoară, pe furiş, cum a intrat, afară din birou. Primarul e la datorie, pe hol, ceva mai departe de uşa directorului. Şi cu ochii pe cine mişcă, trece, hălăduie pe hol. Habar nu are Munteanu dacă primarul, fostul primar, mă rog, e coleg de partid cu Escu Ardil. Probabil, nu e. Sau o fi? Dar, Dumnezeu să-i dea sănătate. A făcut un lucru extraordinar acum.

La piersic, lângă poarta balamucului, l-a aşteptat, când acesta, după vreo oră, a ieşit.

– Vă mulţumesc mult, domnule primar! Sunt prea insignifiante cuvintele, prea sărace. Să fie cu dumneavoastră toţi sfinţii din cer. Se prea poate să fiţi un fel de mântuitor al meu, domnule primar.

– Nicio problemă. Cu drag. Dacă mai pot să fac ceva pentru domnia voastră...

– De fapt, da... Chiar mai puteţi să faceţi ceva.

– Sunt ochi şi urechi. Iau notiţe.

– Vă mulţumesc mult. Nici nu ştiţi cât vă mulţumesc. Şi îmi cer scuze că profit, astfel, de amabilitatea dumneavoastră. Dar, n-am încotro, e, aş zice, o chestiune de viaţă şi de moarte.

– Vă ascult.

– Mulţumesc din nou. Pentru tot. Vreau să mergeţi pentru mine la IJP Prahova, să-l căutaţi pe subcomisarul Cristian Popa şi să îi spuneţi că sunt gata să intrăm în scenă şi să facem ce trebuie.

Fostul primar nu înţelege şi dă din umeri, uşor nedumerit.

– Cristian cum aţi zis? A, Popa. Da, Popa. Ţin minte. Să intraţi în scenă, da? Bine. Pricep. Îi zic aşa cum ziceţi să-i zic.

– Da, aşa să-i ziceţi. Şi că sunt de acord să dăm cărţile pe faţă. Şi că îl aştept să punem ţara la cale. Cât de repede poate să vină.

– Bine, domnule Munteanu. Am înţeles. Aşa fac.

– A, domnule primar... Încă ceva, vă rog. Doar cu el vorbiţi. Atât! Nu spuneţi nimănui altcuiva ce v-am zis. Nimănui! Mesajul e doar pentru el. Pentru subcomisarul Cristian Popa. Şi e foarte important.

– Da... Ştiam eu că vă ocupaţi de un caz. Am presupus bine. Îl caut pe comisar şi...

– Nu, nu... Subcomisar. Doar subcomisar. Popa...

– Bine. Gata. Bine. Am băgat la cap. Am înţeles. Puteţi să consideraţi, deja, că am îndeplinit misiunea. Mă îndrept într-acolo.

Şi Iulian Anghel dă să se îndepărteze. Dar Radu Munteanu – îl mănâncă limba şi spinarea – îşi încearcă din nou karma:

– Şi, totuşi, domnule primar... Din ce partid sunteţi, că nu mai ştiu.

Cu un picior deja dincolo de poartă, omul răspunde, privindu-l în ochi pe nebunul nenebun, despre care e convins că joacă un rol sub acoperire la nebuni:

– Dacă vă spun că sunt în acelaşi partid cu Ardil Escu are importanţă?

De fapt, mai are? În atare conjuncturi, mai e cu însemnătate un astfel de fapt?

.....

I-e dor. Tare dor îi e. De libertate. De viaţă. De oameni frumoşi, nenebuni. De o mâncare bună. De un pahar limpede. De un cearşaf curat. De apă neinfestată. De tot felul de culori. De cerul albastru. De firul verde al ierbii. De albul sufletelor de copii. De ţârâitul unui telefon. De, ehei, net. De un pat fără hopuri, unde să nu i se încurce până şi maţele. De o friptură bine făcută. De un vin rece. De o noapte de somn, ca la oameni. De o casă curată. De o plimbare pe jos. De o baie fierbinte, în cadă. Asta, deşi nu e chiar genul lui să se lăfăie în cadă. De linia orizontului îi e dor. De sângeriul macilor. De paşi netârşâiţi şi neascunşi pe lângă ziduri. De valurile mării albastre. De mirosul tare al unei cafele pe cinste. De nişte ţigări care nu sunt ude, mucegăite, infecte. De o femeie cumsecade pe care să o iubească. De o oglindă în care să se vadă din cap până-n picioare. Aşa cum e. De un wc, unde să se aşeze ca un om. De mugurii vii

ai unui copac. În afară de piersicul de lângă poartă. De pace în cuget. De gânduri nealterate. De oameni curaţi şi frumoşi. De o muzică de inimă albastră. De un dans îndrăcit la o nuntă. De coamele munţilor. De florile de pe câmpii. De un pact corect cu viaţa. De plictiseală şi prostie, în formă pură. De cerneala de tipăritură. De mama lui bătrână. De ochii fiicei lui, pierdute prin lume. Căci, doar de ochii ei îşi mai aminteşte acum. De bulgăreala din crucea unei ierni. De zborul păsărilor care fug spre ţările calde. De-o hoinăreală fără sens pe străzi fără nume. De un îngenunchiat serios la icoane. De stat la o coadă sănătoasă la – fie, da, şi-un lup mâncat de oaie – moaşte. De intrarea în insectarul politic, din faţa televizorului. De amintiri. De trecut. Şi de prezent. De aer curat. De... Da, şi de viitor. Dar de ce nu-i e dor! Şi-i e foarte dor de vărul. De subcomisarul Cristi – pardon, oficial e Cristian – Popa. Îi lipseşte vărul. Şi îl aşteaptă. Se roagă să vină. Dar, el, uite, nu vine. Cu siguranţă că Iulian Anghel a ajuns la poliţie şi l-a căutat. Cu siguranţă că i-a spus că el îl aşteaptă. Cu siguranţă. Chiar dacă face parte din acelaşi partid cu Escu Ardil.

Bizar ca naiba. De unde i-o veni încrederea asta orbească? Lui... Taman lui, care a suflat, ani de zile, după ce s-a opărit cu zeamă lungă, în toate iaurturile din lume. Nuuu... O fi fostul primar coleg de partid cu fostul preşedinte, dar de transmis mesajul actualului subcomisar, a transmis. E sigur de asta. Nu se înşală. Nu se poate înşela. Dar, uite, nu vine, deocamdată, vărul. Şi Zgaiba – a dracului, ştoarfa! – l-a întrebat de văru': Bă, nehalitule... Ce face văr'tu ăla? Nu mai vine încoace şi el? Nu se mai-enteresează şi el dă tine? Te-a lăsat orfan, diliule? Vrei să ţi-o iei, ca să vină încoa'? Vrei să-l scot pe Fanache din cuşcă? I-am dat şi telefonu', zău. Lu' văr'tu, bă, mocofanule. Şi, nimic. Nu mă sună. Zi, mă, tăntălăule, ce face văr'tu ăla? Mai trăieşte? Mai există pă lume? Nu-i e şi lui dor de mine? Că se uita la ochii mei, de nu mai putea! Şi la fundu' meu la fel. Scârţ! Pe dracu'! Deloc nu mai putea Cristi Popa de Zgaiba. De ochii şi de fundul ei, auzi... Fundul de ceaun îl atrage mai mult, precis, pe poliţist, ca fundul Zgaibei. Deh... Mai visează omul cai verzi pe pereţi, aşa, doi, trei, ca să fie de sămânţă. Dar Zgaiba visează herghelii. Multe. Multe de tot. Prea multe. Bune păreri mai are despre ea. De fapt, e aiurea rău, când omul nu are, nu mai are, simţul

ridicolului. Când cade în penibil şi nu realizează.

Of... Dă-o-ncolo pe Zgaiba. De ce nu vine vărul? De ce? S-a răzgândit? S-a supărat? Nu are timp? Nu are chef? Nu mai vine deloc? A picat planul ăla? Nu-i mai pasă de el?

Ziua de azi e la apus. Primăvara târzie, de mai, se confundă, de câteva zile, cu vara. Practic, linia simbolică dintre ele a fost defrişată de soarele grăbit. Rău nu e, că e bine. Că e cald, adică. Şi că e vară. Deşi, calendaristic, primăvara îşi târâie, obosită, paşii spre depărtări. Cerul, nu ştie de ce, pare că i se sparge, mii de fărâme, în creştet. Din cauza verii grăbite să fie? Ori, că vărul nu mai vine?

Hmmm... Zgaiba face de gardă pe unde e el. Se uită după omul ăla, pe care, ca niciodată, ca pe nimeni, îl aşteaptă şi el. Zgaiba e dilie. Zgaiba e-n călduri. Zgaiba e dusă. Dar dă-o-ncolo. Vărul poate vine. Pentru el, nebunul nenebun, închis, nemeritat, la nebuni. Pentru a demara şi-a pregăti plecarea. Marea plecare. De la nebuni. În viaţa cu oameni nenebuni. Mă rog. E un fel de a spune. Sunt nebuni şi afară. Dar pe ăia nu-i bagă nimeni la izolator. Plecare... Plecarea de la nebuni... Îşi someză toate simţurile să stea disciplinate şi cuminţi, când el se gândeşte la plecare. Chiar dacă sufletul i se îngălbeneşte tot mai tare, precum gutuia din geam. Căci, vărul, uite, nu vine. Ziua fuge, de s-o prindă radarul, spre apus. Altă zi, altă dimineaţă, altă clipă prielnică, abia mâine vin.

Dili umblă după el, prin toate cotloanele, ca o căţea-n călduri. Alta... Fiecare, acum, cu standardele ei. Gelu se laudă, haidamacilor de la pază, că îl face pe moş Tase. Şi se dă mare că are ţigări bune. Ba, mai trage, chiar aşa, în timpul serviciului, cum e, şi câte o – cum zice – bericică bericoasă. De la izolator se aud ţipete. Multe. Şi disperate. Şi se simte cum viaţa pulsează, acolo, tot mai încet. Moş Tase nu o duce pe roze în locul acela. Cine, la drept vorbind, se lăfăie în fericire şi mulţumire, la balamuc?

Uf... Cristi Popa a fost aici şi s-a rugat de el să-l treacă strada. El, nu şi nu, că nu o trece. Ca toţi dracii a făcut, că nu o trece. Şi, acum stă cu ochii sticlă pe poartă, pe uşi, pe ferestre, pe gaura cheilor, pe cerul de primăvară văratică. Şi din cer să pice vărul, şi tot e bine. Dar din cer, acum, cad doar văluri întunecate şi apăsătoare.

.....

Când dă uşa de perete – din cauza curentului – ca să intre în birou, subcomisarul Cristi Popa îl remarcă, din prima, pe Ţeapă. Ce frumos doarme el, mititelu', pe scaun, cu capul căzut, leneş, într-o parte, cu picioarele adurcate, mârlăneşte, pe birou, peste dosarele înşirate acolo, cu gura deschisă şi cu mâinile slobozite pe lângă el... Ceaşca de cafea, plină, la un moment dat, s-a revărsat, Dunăre, peste hârtiile care aşteaptă să fie rezolvate. Ţurloaiele subinspectorului se vede treaba că au comis inundaţia. Dar Ţeapă e adâncit în vise, că nu simte şi nu ştie ce prăpăd au făcut membrele lui inferioare. Nici pe subcomisar, care nu umblă deloc ca pe ouă, nu-l simte. Şi, de altfel, nici intrarea acestuia, cu uşa răcnind, deranjată, n-a simţit-o. E clar. Ăsta iar a venit la serviciu direct de la paranghelie.

Cristi Popa se scarpină în barbă şi se dă lângă scaunul inculpatului. Pfuoa, drace! Pute ca o tutungerie, ca o bodegă ieftină, ca un bordel. Drept care, subcomisarul îl zgâlţâie temeinic şi aşteaptă să deschidă ochii. Dar Ţeapă, nimic. Pare că legănatul îi face bine. O fi crezând că e tangaj de la vreun vapor. Că prin ape tuburi, cu siguranţă, bântuie el acuma. Celălalt insistă. Îl hâţână, îl smuceşte, îl scuturã. Cum adormitul nu dă semne că se trezeşte, bagă şi o strigare:

– Bă! Ţeapă! Trezeşte-te!

Ţeapă deschide, vag, ochii, şi întreabă ingenuu, ca o fată mare:

– Ce e, mă?

– Scuze de deranj. Dormi bine? Ai nevoie de o pernă? Punem şi un busuiocel, sub pernă, ca să visezi frumos? Vrei să-ţi aduc şi o pătură, ceva? Ba, chiar, un pătuţ, că e mai confortabil... Că te chinui, al naibii de rău, pe scaunul ăsta tare şi cu biroul ăsta fără puf... Ce dracu', oameni suntem...

– Da, deci ar fi bună o pernă. Şi o saltea, măcar, dacă nu un pat. Că mi-am rupt geoalele pe aci... Şi-nghiolteşte al dracu' lemnul ăsta.

Şi Ţeapă vrea să se cufunde din nou, la aghioase.

– Mă, ce faci tu? Ridică-te, dracului, de aici şi du-te şi toarnă-ţi o cisternă de apă rece în cap. Dacă intra comandantul sau altcineva şi te găsea în halul ăsta? Trăgeai uşa după tine, pe din afară, şi te

duceai mintenaş să-ţi bagi acte la şomaj. Hai, sus!

Ţeapă e bezmetic ca o ordonanţă care a dat iama prin vinul generalului. Se întinde, se uită chiorâş, nu e pe deplin edificat de ce se întâmplă şi de locul unde e. Subcomisarul îl beşteleşte pe mai departe:

– Ai venit la muncă, muci. Tivit pe toate colţurile, de parcă veneai la club. Ori la cârciumă. Şi ţi-am zis, mă, ţi-am zis, să mai laşi naibii chiolhanurile alea. Că avem treabă multă. Şi sunt vreo câţiva pe aici care stau cu pleoapa în ascensiune spre tine. Belesc ochii ca să vadă ce soi bun eşti. Băi, băiatule! Nu te mai uita capiu la mine, că mă umpli de respect şi mă ia cu furnicături pe la vârful degetelor. Du-te şi dă-ţi nişte ciocane în cap, să ţi se ducă mahmureala. Şi zăpăceala din capul tău de netot.

– Stai, şefu', că lunea, deci, ştii şi tu că nici iarba nu creşte. Darmite neuronii din căpăţâna mea.

– Mă, trezeşte-te! Că ai vărsat cafeaua pe hârtiile alea cu Ardil Escu. Şi te trimit la Mamaia, unde e acum, să aduni alte date despre el.

– Dă-l dracu'i pe Ardil! Că, deci, e un moş păcătos şi nenorocit. Hi, hi, hi... Am făcut caterincă, deci, în draci, de el azi noapte.

– Ce-ai făcut, mă? Mai zi o dată, că n-am înţeles cum ai zis.

– Deci, am făcut caterincă de Ardil. Am zis că, deci, Ardil îi arde şi-i frige pe toţi. Hi, hi, hi. Am zis ca tine.

– Ţeapă, tu ai înnebunit? Ai început să dai din clanţă prin baruri despre problemele noastre de serviciu? Eşti într-atât de dobitoc să faci asta?

– Hi, hi, hi... Deci am zis că se arde şi el. Că se arde numai cu prospătură şi cu bunăciuni, deci. Că nevastă-sa asta de acum are doar 19 ani. Cică, deci, le ia de mici şi le creşte, ca să le aibă când fac 18 ani. Şi el ia gerovital, ca să fie în vână, deci. Şi, desigur, viagra. Îţi dai seama, şefu'? Deci, îţi dai seama?

– Da, îmi dau seama că eşti tâmpit rău, Ţeapă! Cum să te apuci tu să trăncăneşti cu toţi beţivii şi cu toți cocalarii, prin crâşme şi bordeluri, pe unde te târăști în vremea din urmă, despre chestii pe care nu trebuie să le pomeneşti nici în vis? Te-ai sonat?

– A, te-a căutat unu' mai devreme. Un nene. A fost aici,

în birou.

– Mare cretin eşti. Deja m-ai enervat. Fă bine şi trezeşte-te, că nu te mai suport. Mai pileşte omul câte ceva, dar se mai şi lasă. Mai are omul clipe de rătăcire, dar pe tine te ţine un veac. Serios, pe tine parcă te-a lovit strechea. Am zis că e o dambla, că-ţi trece, că te aduni, că nu ai devenit alcoolic. Dar mă faci să cred că eşti un caz pierdut. Las-o, dracului, măi, Ţeapă. Eşti vraişte maximum. Adună-te! Mai râdem, mai glumim, dar mai suntem şi serioşi. Mai ne facem şi treaba. Ce ziceai? Că m-a căutat cineva. Unul, cum ai zis tu. Unul... Cine?

– Să moară mă-sa, deci, dacă mai ştiu.

– Nu s-a prezentat?

– E, cum dracu'? S-a prezentat. Dar nu mai ştiu eu cine era.

– N-ai notat? N-ai cerut o carte de vizită?

– Nţţţţ... Nimic! Deci, nimic...

– Nu l-ai pus pe el să scrie în agendă, cine e, dacă tu eşti şi prost şi amnezic?

– Nţţţţ... Era bine, deci, dacă-l puneam, dar nu l-am pus, că nu mi-a venit, deci, ideea.

– Aha, înţeleg. Nu ţi-a venit ideea. Lucrezi, doar, pe islaz, cu vacile şi e mai mare circul să-ţi vină aşa idee. Dar nişte lecitină ai luat? Că poate te mai dezbuiba un pic. Mă ofer să vorbesc eu la farmacie să-ţi dea doză mai mare, nelimitată, chiar.

– A, a zis că e primar. Un primar, mă rog...

– Care primar? Cel al Ploieştiului? Ţeapă, m-auzi?

– Hi, hi... Mă crezi prost? Pe ăsta îl ştiu. Pe primarul Ploieştiului... Îl ştiiiiiiiu, ca pe-un cal breaz. Şi la făţău şi la... chestii. Dar nu era ăsta. Era altul. Era ăla...

– Ăla... Care era, Ţeapă? Că-mi pierd răbdarea cu tine. Şi mă faci să-ţi rup căpăţâna.

– Eşti nervos, şefu'? Deci, eşti nervos, văd eu. Vii nervos la serviciu. Ce dracu', deci... De lunea, aşa. Ruşine, deci, obrazului, şefu'.

– Doamne, mă uşurezi de un car de sudălmi acum. Ca să nu mă uşurezi de altceva. A zis ceva primarul ăsta, mă? Şi, în fond, eşti sigur că a zis că e primar? Poate o fi prefect. Sau popă. Sau ambasador în China.

– În China? Nu, deci, de China, pe cuvânt, n-a zis nimic.

Şefu'! Mă crezi prost? Deci, mă crezi prost. Primar a zis că e. Primar! Pri-mar. Şi a mai zis ceva. Dar, deci, nu mai ştiu. Deci, cred că a zis că are un mesaj pentru tine. Da, aşa. Aşa! Ce bun sunt, deci! Că eu, deci, am zis să-mi spună mie ce trebuie să-ţi spună ţie, că dacă îmi zice mie, deci, eu îţi spun ţie. Dar a zis că nţţţţ. Nu-mi zice. S-a uitat la mine, a vrut să zică, dar, deci, n-a zis.

– Ţeapă, te rog să fii atent la ce îţi spun acum. Că doar o dată, o singură dată îţi spun. Fă urechile pâlnie şi ochii sită. Bagă bine la cap! Şi ia în calcul că n-am fost niciodată mai serios. Sunt foarte supărat pe tine. Foarte! Ce faci tu cu viaţa ta, cu timpul tău liber, cu zambalucii tăi, te priveşte. N-ai decât să te îngropi în cluburi şi în distracţii, dacă tu însuţi ai boală pe tine. Dar, dacă tot vii aici, pe tarlaua asta, a poliţiei – pe care, apropo, ai ales-o singur, nu te-a bârât nimeni cu puşcoacea în ceafă să te faci poliţist – zic să vii ca un om responsabil şi conştient şi conştiincios şi în deplinătatea facultăţilor mintale. A, şi eu nu sunt ceasul tău deşteptător. Paznicul tău. Îngerul tău păzitor. Le faci, le tragi, de acum încolo! Să fie clar!

– Şefu', deci...

– Niciun deci, acum, Ţeapă! Vorbesc eu! Că, pe lângă faptul că te găsesc mangă în birou, ca pe ultimul beţivan, cu dosarele mozolite de cafea, cu mecla asta de tăun, ai ajuns şi să dai pe goarnă, ca un tâmpit, despre chestiuni care ţin de secretul profesional. Cum să te apuci tu să vorbeşti despre Ardil Escu – mama lui... – cu toţi popândăii? Cum să...

– Şefu', deci, ce dracu'... Toată lumea vorbeşte despre Ardil.

– Nu mă-nnebuni, Ţeapă! Toată lumea vorbeşte, hai? Păi de ce să vorbească toată lumea, aşa prosteşte, dacă ăsta nu mai e preşedinte de zece ani? Şi, oficial, destul de rar, faţă de perioada când era preşedinte, apare pe firmament. Noi avem date multe despre el, pentru că săpăm de multă vreme. Dar ce avem noi, nu vezi la televizor şi pe facebook, măi, cretinule! Acolo mai apare câte ceva despre gagicărelile lui, despre băute, despre vreo casă, despre vreun pokeraş. Ce vrea el să apară. Că nu poate, ca un actor veritabil ce e, să stea departe de scenă. E un personaj complex, Ţeapă. Nu spun acum nici malefic, nici diabolic. Doar complex. Şi dă cu ţârâita, ce vrea el. Şi, da, cât vrea el. Despre trafic de arme şi despre vânzare de copii, ca să mă refer doar la astea, nu apare, bă,

nimic, pe nicăieri! Despre astea, a făcut vorbire procurorul Toma şi a mierlit-o într-un accident de maşină. Despre astea a scris prostul ăla acum zece ani şi a ajuns la nebuni şi înghite găleţi de xanax şi de romparkin, de atunci şi până-n zilele noastre, căci nimeni, nimeni n-a găsit cu cale să-l absolve de dârdâiala de nebun nenebun! Şi-n vreme ce ăla se scapă de frică pe el, acolo, în infern, că acolo e infernul, Ţeapă, acolo, pe tine, că aşa face omul când îşi bea minţile, te mănâncă limba şi scheuni ca o jigodie ce nu trebuie. Că dau în bâţâială şi eu, din pricina ta, acuma! Dă-o-n mă-sa, Ţeapă!

– Deci, şefu', exagerezi, pe cuvânt. Le dramatizezi rău. Nu e, deci, aşa.

– Nu e... Şi cum e, mă? Cum e? Ce treabă ai tu să bâlbâi vrute şi nevrute despre Escu Ardil?

– N-am bâlbâit. Deci...

– N-ai bâlbâit. Ai vorbit coerent, mă...

– Şefu', nu ştiu, deci, să zic cum a-nceput. Eram toţi matoli. Băusem, deci, ceva tărie.

– Ei, normal. Că doar nu era să fiţi aghesmuiţi cu apă vie şi unşi cu mir de la sfânta icoană. Aici, înţeleg, pe cuvânt...

– Deci, ne prosteam noi, aşa...

– Sigur, nici nu trebuia să faceţi efort pentru asta. Că dacă şi ăia cu care te-ai înhăitat, sunt ca tine, e lesne de înţeles că sunteţi în elementul vostru. O să-ţi stric eu târla, Ţeapă!

– Şi, deci, vorbeam, aşa... Unul a zis că Ardil ia, deci, fetiţe de mici şi le creşte, le ţine bine sub pază, deci, le scaldă în lapte dulce, ca să le aibă virgine la opti'şpe ani. Şi altul a zis că sunt nişte mămăruţe, cum să le ia, deci, Ardil aşa, şi eu am zis că Ardil o arde cu ele, deci, că de aia l-a numit tac'său în cerfeticatul de naştere Ardil şi de aia caută ăsta prospăciuni. Asta... Prospături. Şi bunăciuni. Şi... Deci...

– Am înţeles, am înţeles. Unul a zis, altul a zis, dar nici tu nu te-ai lăsat mai prejos şi ai zis şi tu. Ai placa aia cu beep, beep, s-o pui? Că acum te spurc ca pe oala cu sarmale a lui Drulă. Hai, gata, nu mai viersui, ca o salcie plângătoare. Că am înţeles. Eşti prost cu crăci, câteodată. Adică, vorba lui Decebal, că de pe vremea lui e cuvântul: eşti varză. Dar vreau să înţelegi şi tu, Ţeapă, un lucru. Dacă te-mpinge Coţcăilă să devii, ca un tâmpit, turnesol şi să treci

în goeleta aialaltă, ai cuvântul meu de onoare că eu, personal, te fac. Nici şăibar nu mai găseşti de muncă. Te fac... Şi te fac bine, Ţeapă, de să te arzi şi tu pe rotisor. Ca Ardil!

– Băi, şefu', băi, şefu'... Las-o dracu', deci, că m-ai spart acuma. Cum să te gândeşti tu că eu... Eu, şefu'? Fir-aş al dracu'! Deci, fir-aş al dracu'! Hai, că deci acum, cu asta, m-am trezit de tot. Doamne, Maica Domnului, deci... De parcă eu sunt, deci, beţiv de meserie. Maica Domnului din cer, deci...

– Dacă faci prostii, Ţeapă, vei avea nevoie de mai mulţi sfinţi decât de Dumnezeu Tatăl şi de Maica Domnului, ca să te scape de frigare. Ba, şi de arhangheli, de îngeri, de toată ceata care se mai perindă prin ceruri. Dar, să zicem că am înţeles acum. Admit că, poate mă ia, pe fondul acestui stres maximum, valul. Şi o prescriem, deocamdată. Pe faptă, zic... Însă, dacă se mai repetă, dacă eşti iar mangă în birou, dacă avem iar o astfel de discuţie, nu e bine. Zbori. Nu ştiu, luăm măsuri. Hai, ce stai ca un peşte de sticlă pe televizor? Du-te la poartă şi vezi dacă a fost cineva vreun geniu şi i-a venit ideea să noteze datele omului ăluia, de m-a căutat. Hai, bate palma, Ţeapă şi bagă-ţi minţile în cap.

– Şefu'...

– Eu sper că n-am predicat degeaba în faţa ta, cum face popa, la slujbă, de pune toate babele pe moţăit şi tu, dacă nu eşti, te faci picătură de agheasmă, de curat ce eşti. Şi nu vorbesc în dodii, să ştii. Hm... Mă întreb cine să fie primarul ăsta care m-a căutat, fix, pe mine. Nu poliţia, nu biroul, nu pe tine. Pe nimeni. Strict, pe mine... Hai, fugi, Ţeapă, că te prinde ploaia aia ce stă să vină de la Cluj...

Doamne, se gândeşte Ţeapă. Varză m-a făcut ăsta! Rasol! Ce-a mai stat pe capul meu! Tranca, tranca, tranca, tranca... Ce m-a mai tocat! Ce m-a mai bârâit! Bă, şi nu-l durea gura deloc, n-a obosit, nu i s-a aplecat, tot mai putea. Nici când eram flăcău la tata, n-am mâncat atâta papară, ca acum. Deşi, cine ştie, poate că nu strica... Acum ar merge, pentru dres, nişte vin. Poate să fie şi fiert, cu scorţişoară. Ca s-o dea, de-a dreptul, în delirium tremens, după toate celelalte îngurgitate.

.....

Când au ajuns la ospiciu, cerurile, părea, s-au spart. Ori, mai precis, s-au făcut strecurătoare. De sus, Dumnezeu dirija, degajat, bulbucii de ploaie. Ca-ntr-o simfonie. Şi, pesemne, în unele momente, aţipea cu bagheta între degete. Căci, picurii aceia reci – deşi, toată ziua a fost cald – cădeau, uneori, anapoda. Într-un loc mai mulţi, în altul mai puţini. De la maşină până pe holul clădirii, cei doi bărbaţi, veniţi fără umbrelă, au luat în cap şi pe umeri, toată căruţa de stropi de apă. Şi, când după o fugă nebună printre obstacole – ba câte un diliu uitat de infirmiere, de viaţă, de Divinitate, prin curte, în ploaie, ba câte un sac de ciment sau de ghips, căci balamucul face renovări, ba câte un hârdău, pus la streşini să adune apa – s-au oprit în hol, la intrare, şi-au aruncat, prin scuturare, toţi picurii strânşi pe traseu.

Hmmm... E şi mai aiurea, pe timp de ploaie, balamucul. Toţi – şi nu doar nebunii – se refugiază pe unde pot, pe unde sunt lăsaţi, pe unde le vine. Un gri umed spre întunecat persistă prin toate cotloanele. Umbre cenuşii se preling, straniu, pe lângă pereţi. Din prima, un început de depresie te loveşte direct în moalele capului. Doar să fii familiarizat cu locul. Doar să n-ai pic de suflet. Doar să fi învăţat, în timp, să nu-ţi mai pese. Doar... Ca să nu te lovească puiul ăla de depresie. Altminteri, eşti mâncat.

Ţeapă, care, deşi mai venise până la poartă, nu intrase niciodată în aşezământul ăsta straniu, acum are ochii bulbucaţi. De frică. De emoţie. De uluială. De lehamite.

– Wow, Doamne Iisuse din cer şi Născătoare de Dumnezeu!... Şefu', deci, oare, nu ne jucăm noi cu focul?

Cristi Popa nu-i răspunde. El ştie drumul către biroul directorului şi se grăbeşte să ajungă acolo. Întâi, cere permisiunea să vorbească, între patru ochi, mă rog, între şase, cu Radu Munteanu, căci trebuie întâi să-i vadă lui ochii, apoi, fără vreo reţinere, se întoarce la director şi porneşte jihadul. Aşa a hotărât să facă. Mă rog, nu e chiar hotărâre. Ia în calcul şi faptul că, vorbind serios despre chestiune, ar putea crea singur blocaje serioase. Cine ştie cum stă directorul ăsta cu figurile de stil? Dar decizia de a pune cărţile pe masă, deschis, fără a fi nevoie să trişeze, parcă primează. Desigur, la faţa locului, va şti mai bine ce soluţie să adopte. E şi el acum ca acele persoane care câştigă, într-un domeniu, un premiu. Şi, dacă

e premiu, e musai să ţină un discurs. De ăla cu mulţumesc mamei care m-a făcut, tatei care m-a crescut, vecinilor care m-au suportat când am spart geamurile cu praştia şi am rupt gâtul porumbeilor... Şi, pregăteşte omul discursul. Îl învaţă pe de rost, când stă la budă, îşi rotunjeşte vorbele-n oglindă, când se ferchezuieşte, îl repetă în tramvai, când babele se închină la trecerea vehiculului prin faţa bisericii... E bine, e mişto, e din suflet. Numai că, la decernarea premiului, îşi dă seama că nu mai e nimic din ce-a pregătit, valabil. Nu se mai potriveşte. E ridicol, în comparaţie cu evenimentul. Sau, pur şi simplu, uită tot ce-a memorat trei zile şi patru nopţi. Drept care, la faţa locului, improvizează. Spune altceva. Debitează orice.

Mda... Rămâne de văzut. E important şi ce atitudine va avea ziaristul. Dacă primarul Anghel a visat? Dacă spune prostii? Dacă inventează? Dacă, Doamne fereşte, s-a molipsit şi el de la nebunii de aici? Pentru toţi oamenii ăştia, poliţistul are, fără îndoială, toată compasiunea. Dar una e una şi alta e alta. Şi, cine mai ştie, se poate ca însuşi Munteanu să fi emis rugămintea către primar, dar, între timp, să se răzgândească. Viaţa e complexă. El ştie asta. A învăţat că e aşa.

Deocamdată, gândurile îi zburătăcesc îndrăcit fruntea. Se prea poate să înceapă, mai repede decât se aşteptase, decât trăsese nădejde, aventura. Marea aventură. Să-l încolţeşti pe Ardil Escu, să-l pui la pripon, să-i faci reşedinţă la mititica, e de colea? Poate fi altceva decât o mare aventură? Hm... Va fi greu. Va fi foarte greu. Ştie asta. Dar ştie, de asemenea, că trebuie s-o facă şi pe asta cineva. Nu pentru că nu-i place acelui cineva de ochii lui Ardil, ci pentru că posesorul lor a făcut-o lată toată viaţa. Dacă măcar de una dintre multele ilegalităţi și infracțiuni îl agaţă – depinde ce acte şi dovezi are fostul ziarist – şi tot e suficient ca să-l înfunde la ocnă pentru tot restul vieţii. De-ar fi să o mai ducă Ardil Escu până la 166 de ani.

Pe holul întunecat se ciocnesc, brusc, de o femeie. Zici că a răsărit din pardoseala holului, aşa a apărut dintr-o dată. În coasta lor, direct în coasta lor. E pe trei sferturi dezbrăcată şi fredonează, aşa pierdută cum e, o melodie. Deslânată, ca ea. Nu-ţi dai seama ce cântă. Nici vorbele nu sunt clare. Se loveşte de ei şi nici nu sesizează. Îşi continuă, imperturbabilă, mersul bezmetic. Ţeapă se dă,

îngrozit, într-o parte. Îşi face câteva cruci mari şi îngaimă:

– Deci, aşa ceva...

Apoi, pare că are o revelaţie:

– Şefu', deci, dacă directorul ăla pune nebunii pe noi, pe ăia pierduţi de tot, deci, nu mai ieşim de aici. Ne omoară, deci. Ne termină. Ne mănâncă, deci, neamurile coliva.

Şi cum Cristi Popa nu zice nimic, el continuă:

– Fir-aş al dracu'! Pe tine, deci, are cine te plânge, dar eu ce mă fac? Niciuna dintre marfuşele cu care umblu, deci, nu e în stare, deşi eu sunt un adevărat briliant, să mă bocească...

Se apropie de biroul directorului. Şi subcomisarul şopteşte ca pentru el:

– Acum înţelegi, Ţeapă, de ce trebuie să ne fie tuturor, nu doar celor care l-au băgat pe un om sănătos şi zdravăn aici, ruşine? Acum înţelegi de ce trebuie să intrăm în pământ de ruşine?

Şoapta a părut că se afundă-n neant. Şi, totuşi, Ţeapă a auzit.

– Ai dreptate. Cine îi mai dă, deci, acestui amărât zece ani înapoi?

Şi, când mâna subcomisarului a bătut, ferm, în uşa directorului, Ţeapă a scrâşnit cu năduf:

– Deci, Ardil Escu trebuie să plătească!

Pe Cristi Popa, directorul îl ştie. Îi strânge, zâmbitor, mâna. Şi, ca o matroană de bordel care dă verde la desfrâu, îi face semn unei infirmiere să-l cheme – acum! – pe Radu Munteanu. Slavă Domnului că nu e de serviciu, sau, măcar prin preajmă, infirmiera aia mică, sfrijită, deşi e tinerică, de i-a băgat, cu forţa, numărul de telefon în palmă. Acum, de vreo bâlciotecă răsuflată cu ea, Popa n-are chef. În fond, nici timp. Nu în fiece moment din viaţă, te pregăteşti să-ţi iei zborul spre Ardil Escu. Bulgărele ăla de care avea nevoie, care se impunea, care ţipa să se facă repede avalanşă, se prea poate să pornească la vale. Şi, în atare situaţie, pe el, deja, a-nceput să ardă cămaşa.

Radu Munteanu se apropie de ei, sărind, cum a făcut şi ultima dată când s-a văzut cu subcomisarul, într-un picior. Ori, într-amândouă. Asta nici n-are importanţă. Ci faptul că el continuă să ţopăie ca un zbanghiu.

– Să trăieşti, Răducule! îl întâmpină poliţistul, uşor nedumerit, uşor intrigat. Adică, stai aşa, cum îţi zicea prietena ta, Dili? Răducelu-Pătrunjelu... Aşa era, nu? Dili are talent...

Ţeapă se uită cam prostit. Adică nu vrea să pară că e prostit de-a binelea. Se bazează pe camul din propoziţie, ca să-i salveze onoarea de subinspector. Cam prostit, adică nu e rău, e binişor, că n-a ajuns la apogeu, să fie prostit maximum.

Radu Munteanu nici nu răspunde, nici nu întrerupe dansul lui tribal. Şi lui Cristian Popa, vuietul avalanşei nu-i mai stârneşte urechile. Deci, a fost cacealma. Ori primarul a vândut gogoşi cu smoală, ori ăsta a dat înapoi, ca turcii când au fugit din faţa Plevnei.

– Îhâm... Continui cu bazaconiile astea, bre, Răducelu? Sari ca un cârlan, pe mai departe? Eu credeam că ai să-mi spui ceva. Că de-aia am alergat caii, pe ploaia asta, până la tine...

Fostului ziarist îi cad ochii pe Ţeapă: cine mai e şi ăsta? Subcomisarul are fason de poliţist, e înalt, chipeş, bine făcut, mai să frângă funiile de la izolator în palme. Şi elegant. Discret în tot ce face, dar, în acelaşi timp, teribil de impunător. Dar ăsta? E un ăla... Păcălici. Tiriplici. Aşa l-ar descrie într-o vorbă sau două. Jerpelit – deşi, probabil, astea sunt haine de firmă de pe el, că a auzit la Carmen Doinel Bolnavu că geoarsele astea costă cel mai mult – cu o coadă cam slinită la ceafă, cu ţoale de toate culorile pe el, doar roz bombon îi lipseşte, cu privirile consistent împăienjenite...

Cine să-i sufle lui Munteanu că Ţeapă avea, încă, smalţul sărit de la irişi, din cauza beţiei de pomină de noaptea trecută? O făcuse lată. Adică, nu lată, o făcuse cât Marea Mânecii. Mda... Ce să-i mai spună lu' şefu' că s-a dedat şi la niţel haşiş, că aşa e când te aduni cu nişte rataţi, faci boroboaţe după boroboaţe. Pielea-n gardul IJP-ului i-o pune şefu', dacă află. Şi-i leagă şi bilet alături, să ştie toată lumea a cui e. Pielea... Bine că n-a făcut nişte nefăcute crunte, la cât de pe altă lume a fost. Sigur, a rasolit toate dosarele, nu-şi mai aduce aminte chestii importante, a intrat, aproape la propriu, cu oiştea în gard. A comis-o rău. Însă, clar, se putea şi mult mai rău de atât. Mare noroc cu calculatoarele astea, că toată informaţia, toate datele, toate analizele, toate dovezile de erau în dosarele spoite cu cafea sunt şi-n calculator. Dacă ele, toate, ar fi fost doar pe hârtie, aşa, ca pe vremuri, era, de-a dreptul, mâncat. Şi nu doar de Cristi

Popa, şeful lui direct, cu care, în virtutea prieteniei dintre ei, poate o mai scotea la capăt. Nu! Era jale mare. Căci, munca de multe luni, ba chiar ani, a unei însemnate, cantitativ, şi nu doar, echipe se ducea dracului, pe apa sâmbetei. Nu-l mai scăpa nici vântul, nici pământul de la pieire. Crăpa, la propriu. Ai lui îi mâncau, în mod categoric, coliva. Slavă Domnului c-a avut un dram, atât, de noroc. Las-o aşa... E bine de belit, pe viitor, ochii la toate cele pe care le bagă în gură. Dar şi la anturajul în care se tot învârte. Acuma, a avut noroc. Dar ulciorul se sparge, când ţi-e lumea mai dragă. Pentru că e făcut din pământ, nu din beton armat. Şi-n atare caz, jar, ca armăsarii din poveste, mănâncă.

Şi, în timp ce Ţeapă-şi ascundea în gând isprăvile rămase nedemascate, Munteanu se perpelea, ţopăind în continuu: cine-i ăsta? Deloc, dar deloc nu-i inspiră încredere. Are moacă de păsăroi răsuflat şi refuzat la export. Păi şi el ce să facă acum? Să se înece la mal? Bambiliciul trebuie să curgă în acelaşi fel. N-are încotro. E forțat. Împrejurările îl silesc la asta. Cristi Popa îi prinde spaima din privire şi întrebările de pe buze şi se grăbeşte să facă edificările cuvenite:

– Dacă îţi faci probleme de prezenţa domnului, nu-ţi mai face. Nu e cazul. Domnul e colegul şi prietenul meu. Poţi să-i spui Ţeapă, fără nicio problemă.

Ţeapă? Ce nume e ăsta? E ca bietul Bolnavu şi... domnul? Cum să spui cuiva Ţeapă? Chiar şi o poreclă inspirată. Pe cine şi cum a ţepuit, de s-a pricopsit cu aşa nume?

– Răducelu, zi, tată, cum e? Faci în continuare precum capra neagră, fugărită de vânători?

– Fac, cade răspunsul şi Ţeapă nu mai respiră – mă, şi i-am zis, i-am zis lu' şefu' că ăsta e jigodie – dar fac de fericire acum.

Ochii negri ai subcomisarului se luminează:

– Zi aşa, frate! Vezi că vii de acasă? De fapt, nu vii, acum, prin voia bunului Dumnezeu, pleci acasă.

Pe Radu Munteanu aproape că-l podideşte plânsul, când aude cuvântul acasă. Deşi, în sinea lui, ştie sigur că nu ştie încă unde e acest acasă. Apartamentul proprietate personală nu-l mai are. Alina l-a măritat, fără milă şi fără resentimente. La părinţi, acasă, nu prea crede că ar putea face purici. Asta, dacă, prin vreo minune,

îl primesc dincolo de prag. Şi, cam slabă speranţă să se întâmple aşa. Căci tatăl, pe care toată viaţa l-a respectat, n-a venit o dată, în zece ani, prin spitalele de psihiatrie, unde se afla el. Iar mama, deşi a venit, n-a crezut nici măcar o secundă că el e sănătos. Şi era. Şi e. Doar că n-a avut noroc. Vorba bancului cu ăia de pe Titanic. În altă parte... Un alt acasă nu intuieşte unde ar putea să fie. Dar pleacă de aici. Şi asta, dacă se întâmplă, e cu adevărat o nebunie. Cea mai mare nebunie. Să plece de aici. Ah, ce vis! Ce realitate. Ce splendoare. Numai de-ar fi aşa. Numai de n-ar fi ditamai fâsul. Ah, să plece... Să iasă pe poarta balamucului şi să se oprească o clipă, dincolo de gard, şi să le arate fundul, la alde Zgaiba şi Gelu, şi toţi ăştia ca ei. Dacă tot nu le-a tras câteva... Dacă tot nu i-a înfipt în zimţii vreunei roţi zimţate... Dacă tot n-a umplut pereţii cu sângele lor... Măcar fundul, de la distanţă, să li-l arate. Na, să vă săturaţi, javrelor!

Acasă... Cine o fi inventat conceptul şi cuvântul? Acasă... E dulce, e sonor, e frumos, e neasemuit, e... Acasă...

– Bun, continuă poliţistul, atunci să mergem, cât de repede se poate, acasă. Până nu pune Dili mâna pe tine definitiv.

Munteanu o dă, de data asta, în râs:

– Dili e la izolator. I-a alergat pe unii pe aici, că a auzit că se mărită mă-sa. Era-ntr-o stare... Nu vrei să ştii...

– Bine că s-a grăbit mă-sa. Căci, dacă era ea mai iute, îţi punea pirostriile. Şi, te pomeneşti că te găseam castrat pe aici.

Ficaţii lui Ţeapă rostesc în barbă un: brrrrrrrrrrrrr... Iar vocea, uşor ştrangulată, întreabă:

– Cine-i Dili, deci?

– O panaramă, răspunde Radu Munteanu.

– O fufă, susură Cristi Popa.

Drept care, Ţeapă e elucidat.

Râd, oarecum complici, toți trei. Țeapă, vizualizând, într-o oarecare măsură, un aşa episod, ca ăla numit de şefu'. Şi, în sinea proprie, scuipând în sân la aşa perspectivă pentru un bărbat şi catalogând-o pe Dili, doar din ce a auzit, drept jumara dracu'.

Radu Munteanu, extaziat şi speriat, în egală măsură. Va pleca, poate, de aici. Dar, unde? Încotro o va apuca, după ce, în spatele lui se închide poarta ospiciului? Bani să cumpere o casă,

n-are. N-are nici de chirie, darmite de cumpărat. Muncă n-are. Prieteni nu mai are. Şi moş Tase i-a spus, serios, că nici presă scrisă nu mai există afară. Ce va face? Cum îşi va câştiga bucata de pâine? Dar un alt gând sare buiac peste acesta: hamal, dacă trebuie, în portul Tomis, şi tot mă angajez. Om de serviciu la vreo şcoală, că la cât am spălat, în locul infirmierelor, closete după closete, prin balamuc, mă pricep. Mă duc căpşunar, ca atâţia români. Bine că plec de aici. Asta e tot ce contează. De trăit, oi trăi în vreun fel, dacă ajung afară.

Iar Cristi Popa se tot întreabă cum ar fi mai bine: să se ducă acum la director şi să invoce Legea 487 pe 2002, Legea 46 pe 2003 – şi altele, care susţin şi protejează drepturile pacienţilor, mai ales ale celor cu probleme de sănătate mintală – şi să facă, mintenaş, plângere la Parchet, ori să îşi ia, simplu, dar diplomaticeşte, angajament, ca văr bun, ce se află, că are grijă de Răducelu? Ce legătură există între Ardil şi director? Evident, nu a venit fostul preşedinte, personal, să îl interneze pe fostul ziarist la nebuni. Dar şi-a trimis, în permanenţă, vreme de şapte ani, slugile să-l termine şi să-l anihileze pe ăsta. Ce ştie, ca atare, directorul, de la acoliţii lui Escu Ardil? Ştie că însuşi fostul preşedinte îl vrea pierdut pe Munteanu? Ştie că acesta e nebun sadea, pur şi simplu, şi de-aia, ca orice nebun, trebuie să stea închis? În mod firesc, ardiliştii n-ar fi trebuit să spună, nici în lanţuri, cine le e stăpânul care îi mână în luptă. Dar, ce e normal în tot cazul ăsta nemaipomenit de anormal? Slugile, din impulsul firesc lor de a se da mari, se prea poate să fi băgat ceva de genul: aşa, să faci întocmai, să-l ţii bine pe nebun la pripon, că Ardil Escu are grijă de tine, îţi bagă o mărire de salariu, te trece la primă, te face, doar să vină timpul, ministrul sănătăţii. Sunt oameni care zbârnâie, la propriu, dacă aud de-astea. Le creşte excesul de zel, sunt dedicaţi, fac tot posibilul să merite prima şi avansarea. Mda... Şi of... Dacă o ia pe calea cea mai scurtă, asta a legii, directorul face valuri şi Ardil e pus, astfel, în gardă, întreaga operaţiune ducându-se de râpă? Dacă o bagă pe aia cu vărul, vărul şi atât, lucrurile, dacă se mişcă, se mişcă greu. Durează. Se-ntind până la calendele greceşti. Ori, vârtejul se cere iscat. Trebuie să se pornească. Tăvălugul aşteaptă de prea multă vreme să fie declanşat. Ce e de făcut? Care e soluţia? Fie, face pe mâţa, nu doar

blândă, ci şi anemică, fie se străduieşte să nu strice vreun mecanism, învârtind roata cu mâna, fie... Da, şi ideea şpăgii grase trebuie luată în calcul. E o modalitate care poate să grăbească şi să rezolve orice, într-un spital ca ăsta. Oricum, în clipa asta, la butoane, cum se află subcomisarul, e mai greu ca la salahorie. Cert e că, orice ar alege, trebuie să citească – se poate confunda numele lui cu al unei feţe bisericeşti, dar doar atât – din psaltire bazbuzucilor din infern. Şi cum să faci asta, ca învăţăturile să fie pe înţelesul tuturor?

– Şi acum? întreabă, plin de nerăbdare – se vede asta fără lupă – nebunul care ar putea să plece, în curând, de la nebuni. Şi acum ce facem?

– Tot ce trebuie ca să ieşi de aici. Şi, apoi, tot ce trebuie ca să-l proptim pe Escu Ardil în pârnaie. Asta, de fapt, e treaba noastră. Tu trebuie doar să ne dai documentele acelea care să ne ajute, care să vină în sprijinul nostru, care să completeze tot ce avem, restul facem noi. Ca să ne dai acele probe care nouă ne lipsesc, trebuie să fii afară, trebuie să pleci de la nebuni, trebuie să fii liber. Presupun că ai toate dosarele, sau ce sunt, puse la loc sigur, ştiut doar de tine. Şi, pe care, deşi nu le-ai mai verificat de zece ani, le găseşti în acelaşi loc, sunt, contrar tuturor intemperiilor din viaţa ta, şi din lume, tot acolo.

– Sigur, răspunde, parcă, mult, mult prea repede, fostul ziarist. Sunt toate unde şi cum trebuie să fie.

Mda... N-a stat în cumpănă omul ăsta, n-a ezitat, n-a clipit, când a vorbit. Şi, totuşi, subcomisarul simte că inima-i colcăie în incertitudini şi hârtoape. Şi, lui, poliţist care a văzut, deşi tânăr, multe la viaţa lui, un gând aiurea i se-nşurubează în cerebel. Dacă... Şi dacă... Nu, nu, nu se poate, ziaristul nu minte. Doar că, adevărul lui, după zece ani de stat la balamuc – şi nu doar de stat, că doar n-a fost la pensiune să stea – e, după toate aparenţele, uşor matol. Acum, după atâtea hârtoape, se îmbată şi cu apă rece de izvor. Doar a fost, atâta vreme, spectator al propriului destin. Ce poate să fie mai cumplit, decât să stai pe margine şi, deşi urli din toţi rărunchii şi nu te aude nimeni, să te uiţi la tine cum, spasmodic, te duci. La vale. Ca apele învolburate ale râurilor nebune. Şi, nici măcar, ca ele, nu te verşi în marea cea mare. Naufragiezi, obosit, ca o răgălie, pe vreun mal dospit de buruieni. Ce poate să simtă omul ăsta care,

acum, după zece ani, realizează că poate pleca din iadul ăsta? Oricum, va fi bine. Trebuie să fie. Nu există niciun dacă.

– Ascultă, Răducelu-Pătrunjelu, (pe cel numit, formularea, venită din partea lui Ţeapă, îl râcâie, oarecum, la auz) am devenit, deci, doctor în Ardil, de când îl studiez, de când culeg date, deci, despre el, de când alerg după aventurile lui. Zi-mi şi mie, deci, cu ce-l încoţopenim acuma. Deci, ce acte ai despre el?

Subcomisarului nu-i place întrebarea lui Ţeapă. Nici comentariul, în întregime, al lui Ţeapă. Cuplate cu trăncăneala lui de la paranghelie şi cu discuţia din birou, de dinainte de venirea aici... Hm... Ţeapă îl trage de limbă pe ziarist? Vrea date suplimentare, acum? Nu, e o prostie... Nu se poate. Nu! Şi intervine:

– Pe rând, Ţeapă, le luăm pe rând. Nu punem căruţa înaintea cailor. Deocamdată, să scoatem omul de aici. Apoi le aşezăm, aşa cum se cade, pe toate.

– Am o întrebare, vărule, la tine, zice Munteanu. A, ca o paranteză, aşa, să ştii că mi-ar fi plăcut să am un văr ca tine. Un văr bun, pe bune.

– Ce te opreşte să mă consideri, cu adevărat, vărul tău? Dacă asta îţi face bine, dacă te ajută să vezi viaţa altfel, sunt vărul tău bun. Se fac atâtea cumetrii şi încuscreli în lume. De ce să nu facem şi noi, dacă ne vine, o verişoreală d-asta? Ce ne ţine? Ia, zi, ce întrebare vrei să-mi adresezi?

– Dacă tu iniţiezi, cum ştii, nu mă amestec, operaţiunea de scos nebunul de la nebuni, eu cum trebuie să mă port pe mai departe? Ca până acum? Ori trebuie să-i conving pe toţi că acum sunt bine?

– Nu cred, la cum am văzut că decurg lucrurile aici, că va încerca vreunul să te pună sub lupă şi să te studieze, ca să vadă cum şi dacă te-ai făcut bine. Voi cere, ca văr bun al tău, care vrea să te ia acasă, întrunirea unei comisii, în faţa căreia va trebui, probabil, să dai nişte răspunsuri. Poate voi face şi o plângere penală. Cred că e bine să-ţi vezi de treaba ta şi să stai deoparte.

– Exact sfatul pe care i l-am dat şi eu lui moş Tase.

– Cine e moş Tase?

– Un bătrân nenebun, adus aici de fiul lui, ca să-i ia casa. A dat bani ăstora pe aici, ca să-l vâre şi să-l ţină la izolator cât mai

mult, şi, desigur, să rămână la nebuni, declarat de doctori şi de director, nebun cu patalama. Lucrurile astea se fac aici. Fără nicio restrişte. La el, la moş Tase, a venit primarul pe care l-am rugat să-ţi transmită mesajul ăla.

– Aha, înţeleg. Interesant. Cât mă duc eu să vorbesc cu directorul, Ţeapă notează ce şi cum. Dă-i toate datele. Spune-i tot ce ştii. Inclusiv, ce nu ţi se pare important. Poate că e nevoie de o anchetă mai amplă aici. Poate că trebuie scuturaţi toţi cei care fac legea în locul ăsta. A, Ţeapă, ai hârtie şi plaivaz în buzunare, da? Vreau totul notat pe hârtie, într-un carneţel, de exemplu, nu la tine pe... dischetă. Căci, după câte am văzut, nu mai e în totalitate funcţională. Şi nici în telefon! Ca să ajungi să trimiţi ce notezi acum, tuturor celor pe care îi ai în listă.

– Şefu', deci, doar de două, trei ori, am păţit cu telefonul. Adică, am trimis, deci, la toţi un anumit mesaj sau poză. Nu de vreun milion de ori, cum vrei, deci, să insinuezi matale. În plus, capul meu e bun, serios. Nu de geniu, dar, deci, mă descurc. Nu sunt chiar ultima găină de la gostat, deci. Dar, deci, pentru liniştea ta, notez, deci, în carneţel.

Iisuse! De câte ori în propoziţie, în frază, în discuţie zice ăsta deci? E prost sau ce-are? Şi cică să aibă încredere în el, că e băiat bun, coleg şi prieten cu subcomisarul. În fine...

– Vere... Iartă-mă. Vreau să te mai întreb ceva.

Subcomisarul se opreşte cu pasul în aer:

– Bagă, Răducelu... Zi...

– De fiica mea ştii ceva? Am avut o fiică.

– Ştiu că ai avut o fiică. Din păcate, nu ştiu nimic despre ce s-a-ntâmplat sau se-ntâmplă cu ea. Ne-am interesat. Am pus întrebări. Am căutat-o. Nimeni nu ştie nimic despre ea. Cel puţin, până la ora asta. Dar îţi promit că facem, cu şi mai multă aplecare, săpături. O s-o găsim. Ai încredere în mine.

– Am... Bine...

– Bine. Ok. Ţeapă, notează cu mâna dreaptă, aia de faci... pa, pa, la fete, ce îţi spune Răducu. Ia notiţe bine, cum trebuie, că te controlez. De nu ţi-oi da chiar extemporal. Să nu-ţi scape nimic. Să nu uiţi să notezi vreun cuvinţel. Nu scrie cu prescurtări, ca să nu ştii, pe urmă, ce-a vrut să zică autorul, recte tu, în text. Şi să nu

denaturezi spusele prietenului nostru, băgând de la tine, ce te duce capul şi ce crezi tu că întregeşte tabloul. Ţi-ai cerut predica asta. Căci, nu-i aşa, cunoaştem, ca pe-un cal breaz, personajul.

Radu Munteanu aproape că nu ştie, vorbind acuma cu Ţeapă – care notează conştiincios – ce să facă. Să râdă ori să plângă. De fericire, ambele. În grotă, poftim, se aprind felinare! Ori să chiuie, cum n-a făcut-o de când e, de să răsune tot balamucul. Ori să sară în sus, ca un viţel care a dat, fără să vrea, de ugerul vacii. Ori să-i încalece şi să-i snopească într-o sfântă bătaie pe toţi ăştia, de pe aici. E un vis obsesiv, ăsta pentru el. E bine să întorci şi celălalt obraz, e bine să fii şi educat, e bine şi să treci mai departe, încercând să ignori. Dar, după toate pe care le-a încasat şi pătimit aici, nu e aşa simplu să dai totul pe apa sâmbetei şi tu să mergi, ca Angela, mai departe. Ca şi cum a fost un abur tot. Ca şi cum nici nu are importanţă. Ca şi cum au trecut, de când eşti aici, doar câteva ore. Şi, na, pentru câteva ore nu se face gaură-n cer, dacă le-ai irosit aiurea, la nebuni. Vrea, de foarte multe ori, să ierte. Să-i lase în plata Domnului pe toţi. Să încerce, de acum încolo, dacă tot îi surâde soarta asta bezmetică, să trăiască. Şi atât. Fără gânduri de răzbunare, fără patimi greu de dus, fără resentimente. Dar, e greu. Acum, când se gândeşte serios că ar putea să fie, în curând, într-o altă locaţie, nu-i mai vine, parcă, să ierte, ca sfinţii Grigorie, Vasile şi Ioan, tot. Pe toţi. A pătimit. A fost chinuit. A fost umilit. A fost degradat. Ca om. Şi ca suflet. Îi vrea, acum, cel puţin, când simte alizeul libertăţii în nări, răstigniţi şi pe ei. Să facă, da, vărul, plângeri penale şi să-i încalţe justiţia pe toţi de aici. Nimeni să nu scape. Toţi, până la unul, să plătească. Dacă nu de zece ori mai mult, cum s-ar cuveni, măcar atâta cât a tras şi el. Ca să se echilibreze un pic balanţa. Şi, oamenii ăştia care au pus gând, ca nimeni altcineva în lumea asta, să-l trântească şi pe Ardil Escu de pe soclu, chiar să facă asta. Chiar să dea cu el, nenorocitul care i-a stricat viaţa, de pământ. Ah, să-i vadă, măcar, metaforic vorbind, creierii împrăştiaţi pe caldarâm. Şi pe nemernic scheaunând, ca o jigodie ce e. Eh... Mai e. Mai e până acolo. Mai ales că, el... El, ziaristul onest şi serios, cam trage o minciunică... Nici nu ştie cum va face asta. Cum va spune asta. Ce va fi, mai ales, după asta. Pfoaaaaaaaaaa... Să caute. Unde şi ce să caute? De unde să ia ce nu există, de fapt? Gata, gata, cu

piuitul nelalocul lui. Acum, trebuie să gândească pozitiv, să creadă, cu adevărat, că iese de aici, şi va ieşi! Trebuie să iasă. Are dreptul să se prindă, în apele noroi, în care tot pluteşte, de orice. De tot. De orice fir subţire de păr. Cine n-ar face la fel? Cine şi-ar permite să nu procedeze în acelaşi mod? Oricât de cinstit şi de serios ar fi. Uuuuuf... Adică, împotriva oricărei evidenţe – şi evidenţa a fost, ani în şir, că nici dracu' nu vrea să ştie de el – pleacă de la spitalul de nebuni? E posibil aşa ceva? A coborât din înalturi, pentru el, strict pentru el, Dumnezeu Tatăl? Ba, şi cu-o echipă de îngeri după el? Va – ori se va – înfăptui pentru el minunea asta, despre care îi vine, chiar păcătuind, să spună că-i primordială? Va fi aşa. Trebuie să fie aşa. Pleacă de la nebuni. Dovadă că vărul, cu tot cu subalternul lui, aşa zisul Ţeapă, e aici. Va ieşi. Va pleca. Va fugi. În scurtă vreme, va fi altundeva. Nedefinit, unde. Dar, clar, altundeva. Ce păcat că nu poate să calculeze, ca în armată, AMR-ul. Poate, însă, ca un nebun nenebun ce se află, să strige din toţi rărunchii: hai, libi!

.....

– A adormit?

– Da, a adormit, deocamdată. Dar, mai mult ca sigur, va fi agitată şi noaptea asta. Ştii că aşa se-ntâmplă când îi ies dinţişorii. A adormit strigându-l pe tati. Ta-ta, ta-ta... Şi suspina...Îîîî... Îîîî...

– Da? Pupe tati guriţa ei. De ce nu m-ai chemat să o adorm eu? Să o legăn, să-i cânt, să o ţin în braţe...

– Mi-a trecut prin cap. Dar tati e foarte obosit şi foarte preocupat. Şi n-am vrut să-l mai deranjăm şi noi. Suntem fetiţe cuminţi.

Cătălina se bagă în pat, lângă soţul ei şi i se aşază, în cel mai firesc mod, la piept. El o strânge, ca de fiecare dată, cu dragoste. Cu atenţie. Cu grijă. E, de mai bine de doi ani încoace, aproape trei, luat, cum ar veni, de la Adam şi Eva, adică de când au făcut prima dată dragoste, modul cel mai special în care, ca un om normal, se relaxează. Cu ea în braţe, îl cuprinde, mintenaş – deşi, uneori, ca acum, îl bântuie angoasele – neţărmurită, pacea. Pur şi simplu, cu ea la pieptul lui, aşa, ca acum, apare, din neanturi, sau de unde vrea el, curcubeul. Sunt, ei doi, ca marea şi ca vântul. Întotdeauna, întotdeauna, se contopesc, chiar şi când, fizic, nu se întâmplă asta, ca vântul cu marea. Sau ca marea cu vântul. Nu se

vede, nu se observă, dar se ştie că sunt una. Toate furtunile din ei, când stau aşa, se duc, şi se tot duc, de parcă n-ar fi fost. Nicicând. Şi niciunde. El, în ea, în femeia vieţii lui pe viaţă, în femeia care formează, de când a cunoscut-o, întreaga lume de femei din lume pentru el, în femeia care constituie, într-un mod aparte, stâlpul vieţii lui, găseşte liniştea aia ancestrală de care, câteodată, după munca istovitoare de la poliţie, are imensă nevoie. Ea, pentru el, e soarele, fiordul, abisul, universul, clipa, înaltul, candela, lumina, tot. Orice. Şi ştie că, aşa le-a fost scris, şi reciproca e, o mie de ani mai departe, valabilă. Nu trebuie, ca să ştie, să le-o spună cineva din lume. Nici măcar bunica lui, a lor, mă rog, care se laudă că ştie şi poate să ghicească trecutul şi viitorul, viaţa de apoi, în cărţi, în bobi, în palmă, în cafea, naiba mai ştie în ce, nu trebuie să le facă schemă pentru asta. A fost să fie aşa. De la Dumnezeu. Să se găsească. Să se iubească. Să rămână. Să pornească la drum, împreună. Să fie, pentru veşnicie, amândoi. Doi oameni. El şi ea. Sau, ea şi el. Un bărbat şi o femeie. O poveste. Şi ce poveste! Bine că au putut să se găsească, să rămână, să fie, ca povestea asta, absolut fabuloasă şi mirifică, să se scrie.

– De ce nu doarme băiatul meu? Ce mi-l frământă, iar, în crucea nopţii?

Da, nu e nevoie să-i spună cu vorbe că are ceva. Că-l doare. Că e îngrijorat. Că nu are, în multe dăţi, răspunsuri. Ea ştie. Simte. Intuieşte. Înţelege. Se prinde.

– Nimic, minte, neîndemânatic, el, nu e nimic. Hai, dormi, până nu se trezeşte scumpetea aia mică iar. Să apuci să aţipeşti şi tu un pic, că dimineaţă eşti, altfel, zombi de-a binelea.

– Ce tupeu şi neruşinare ai, poliţistule! Iar minţi? O minţi pe fata ta? A venit, aşa, din senin, insomnia la tine şi-a zis să socializaţi un pic, voi, amândoi, că n-are şi ea, sărăcuţa, cu cine schimba o vorbă? Hai, nu te mai prosti, iubire, şi spune-mi ce ai. Sunt aici ca să te ascult. Adică şi de aia, înţelegi tu...

El o strânge mai tare, cu braţul lui ferm, de bărbat care e prieten cu sportul şi, de două, trei ori pe săptămână, încă mai trage de fiare, încă mai aleargă dimineaţa, încă... Nu, la sală doar abonament mai are, de călcat pe acolo, în ultima vreme, n-a mai călcat. Nu l-a mai lăsat Ardil Escu. S-a pus în calea condiţiei lui fizice. Şi

zâmbeşte, secretos, nopţii de primăvară târzie. Bineînţeles că ei nu-i scapă. Nici asta. Nici altceva. Nici nimic.

– Tot Ardil îţi cotropeşte şi-ţi bântuie somnul?

Cristi Popa dă din cap, a aprobare, fără să spună, cu vorbe, nimic.

– Mă gândeam eu, poliţistule, că iar l-ai târât pe ăsta între noi, în pat. Nu se poate fără el. De l-ai prinde o dată, de l-ai înşfăca, de l-ai duce unde-i e locul, ca să te mai linişteşti şi tu! Deja, de prea multă vreme, calci pe marginea prăpastiei, din pricina lui. La ce te gândeşti?

– Nu ştiu. Habar n-am. Sunt, aşa simt, ca într-o peşteră, căreia nu-i ştiu şi nu-i găsesc ieşirea. Şi, ce crezi... Bâjbâi. Orbecăi. Caut lumina aia de afară. Am intrat aici de bună voie. Pe o intrare, desigur. Era mare şi-ncăpătoare, când am intrat. Dar, acum, nu ştiu de ce, nu mai ştiu unde am lăsat-o. Nu dau de ea.

– Uită-te cu atenţie, Cristi. Chiar dacă nu mai ştii unde e, o găseşti. Sunt convinsă de asta. Dacă e vreun om în lume care să descopere ieşirea – chiar dacă e intrare – acela eşti tu. Ştiu cu certitudine asta. Doar să fii, aşa cum eşti tu, de regulă, atent. Nu eşti omul să rămâi închis într-o grotă.

– Poate că o găsesc. Dar e greu. Al naibii de greu.

– Ştiu. Şi ştiai şi tu, chiar de când ai intrat în peşteră. Ba, chiar înainte să intri, ştiai asta. Ai luat în calcul absolut orice. Că nu găseşti ieşirea, că e prea întuneric, că e mult mai frig decât te-ai pregătit să înfrunţi, că pică stalactitele şi că te împiedici în stalagmite, că rătăceşti lanterna, că te uzi la picioare, că peştera asta e peste măsură de întinsă. Te-ai gândit la toate, Cristi. Dar vei reuşi. Nu mă-ndoiesc de asta.

– Zici tu, doamna Popa? Îl dăm noi cu cracii în sus pe Ardil Escu? Noi, nişte bieţi provinciali, cum ar veni...

– Da, îl daţi. Fără pic de îndoială. Nu se poate altfel. E doar chestie de timp. Dar, spune-mi, dragoste, dacă Radu Munteanu îţi dă, de îndată ce iese de acolo, actele pe care le are şi care completează datele pe care le ai tu, de ce te mai temi? Ce poate să mai fie? La ce te gândeşti, concret?

– Of, la multe, la foarte multe mă gândesc, iubito. Nu ştiu, de exemplu, ce metodă să folosesc, mai degrabă, ca să-l externez de

la balamuc. Ce straniu sună: să externezi pe cineva după zece ani de stat acolo! S-o iau oblu, pe calea legii şi să-i fac directorului şi, prin extensie, tuturor angajaţilor, plângeri penale şi ei să ştie că eu le fac... Să mă bat cu cărămida în pectorali că îi sunt neam şi vreau comisie medicală şi că îmi iau angajament scris că voi avea grijă de el, dar fără să fac valuri... Să mă duc cu şpaga la director, cum se face în atare situaţii şi să fac un flagrant... Să... Mă tem că deconspir tot, că aude, de la cineva, Ardil Escu şi se duce dracului toată munca noastră.

– Tu crezi că, după zece ani, mai ştie Ardil Escu de Munteanu? Că-i mai pasă? Că-i mai duce grija? Că se mai gândeşte la el? Eu cred că, doar la-nceput, el a dat indicaţii şi directive, apoi slugoii lui au respectat ordinele, punându-l, sau nu, la curent cu tot. Au preluat puterea şi au decis singuri. Iar la balamuc, a intrat totul în rutina zilnică. N-a venit nimeni să-l vadă acolo, darmite să vrea să-l scoată. Atunci, de ce să-l fi lăsat să plece? L-au înregimentat la nebuni nebuni, irecuperabili, şi asta a fost.

– Ar fi logic şi ce spui tu. Numai că, cel puţin, în primii şapte ani, Escu Ardil a ţinut geana pe balamuc, pentru ziarist. Desigur, când spun balamuc, mă refer la toate pe unde a fost, nu la unul singur, la cel în care e acum. Căci el, deşi legat de pat, deşi bătut, deşi injectat, deşi chinuit, deşi scos din condiţia firească de om, ţipa cât îl ţineau plămânii că nu e nebun, că e sănătos mintal, că nu are nicio problemă la cap şi că, da, ştie că i se trag toate de la Escu. Urla în fiecare moment asta. Deci...

– Da, de acord. Dar, Cristi, tu mi-ai zis că acolo mai toţi se cred Napoleon, Ceauşescu, Ion Creangă sau Marcel Pavel. Aşa că, în afară de ăia care veneau special pentru el, dacă nu erau angajaţi acolo, restul îl luau de nebun, ca pe ceilalţi nebuni. Nu se diferenţia de mulţi dintre ei. Deci, nu îi acordau o atenţie mai mare. Pe de altă parte, dacă în ultimii trei ani, a fost, pentru toţi, nebun care nu mai strigă lucruri, care tace, tranchilizat, eu cred că n-a mai stat nimeni cu geana pe el. L-au uitat. Şi-au spus că Munteanu şi-a băgat minţile în cap ori că, şi asta e posibil, a înnebunit de-a binelea, şi l-au lăsat în plata Domnului. Mai ales că, nimeni nu a continuat anchetele lui, nimeni nu a dat curs celor afirmate de el în acele articole şi, pe cale de consecinţă, Ardil a rămas nebătut de vânturi,

pe mai departe.

– Da, se poate să ai dreptate. În ultimii ani, au uitat de el. Şi, se prea poate, de asemenea, ca directorul de-aici să nu ştie nimic. Întâi că, slugoii lui Ardil Escu nu puteau să facă aşa o greşeală şi să-şi demaşte jupânul. Asta nu se face. Doar să fie proşti cu crăci şi să-şi ovaţioneze, la rampă deschisă, ardilul. Apoi că, Răducelu nu a fost internat doar aici. Ca să i se piardă urma, ca să nu-l caute cineva – spaimă neîntemeiată, că nu l-a căutat nimeni, zece ani – a fost mutat mereu, din balamuc în balamuc. Dacă nu le-o fi încercat pe toate, oricum, pe foarte multe le-a probat. În ăsta de acum, a mai fost odată, înainte. Apoi, a fost dus altundeva, luat şi de acolo iar, purtat, o vreme, prin altele, destule, adus, pe urmă aici, din nou. Consumau benzină, cheltuiau bani pentru o grămadă de oameni, plăteau ajutoare, luau salarii, făceau multe altele, numai ca să-i închidă gura ziaristului. Totul din banii contribuabililor. Din banii noştri. Aşa că, aşa stând lucrurile, parcă înclin şi eu să cred că n-are habar directorul de acum de mânăriile lui Ardil.

– Aşa cred şi eu. Nu se poate să facă asocieri directorul ăsta cu – şi între – Radu Munteanu şi Ardil Escu. Nici la prima, nici la a mia privire, nu se vede vreo legătură între cei doi. Munteanu, un biet nebun, un amărât, un, privindu-l, neica nimeni. Escu, un politician nu doar cunoscut, dar şi îndrăgit de mulţi, un animal feroce de pradă, un om de lume. Desigur, adjectivele, şi la unul şi la celălalt, pot să curgă din abundenţă. Dar, unde şi cum poate să facă, din afară, careva, vreo lipitură între cei doi? Nu pare şi chiar nu e ceva care să-i pună în acelaşi coş. Unul prea-prea şi altul foarte-foarte. Ce vreau să spun e că nu cred, chiar nu cred că ucigă-l toaca e într-atât de inteligent şi de deştept. Doar pare că e. Şi sunt convinsă că poate fi apucat de undeva. Tu deschide, discret, toate flancurile, ca să poţi ordona foc, dacă şi când o cere situaţia, fără probleme. Pliază-te, strategic, cu oamenii tăi, peste tot. Acoperă toată gama de acţiuni. Şi sunt convinsă că, încă de la prima mişcare vezi cum stă treaba şi acţionezi în consecinţă.

– Doamna mea, mulţumesc pentru consiliere. Bravo. Sunteţi foarte deşteaptă. Logica vă e imbatabilă. Gândiţi poliţieneşte. Desigur, ca un subcomisar de top, nu ca – aşa cum credeai când

ne-am cunoscut şi, ţine cont că nu te-am pedepsit încă pentru asta – Garcea.

– Am învăţat să fac aşa. Am învăţat să fiu aşa. De la băiatul meu, care e ditamai subcomisarul, nu are nimic în comun cu personajul sinistru, pe care l-ai numit. Garcea, auzi... Am uitat de el. A trecut, parcă, de atunci, o eternitate. Dar, da, când am auzit la spital, după ce am ieşit din comă, că mă caută un poliţist, m-am gândit că eşti leit Garcea. Sau chiar el în persoană. M-am înşelat şi sunt foarte fericită că a fost aşa. Am găsit nu doar cel mai bun şi cel mai deştept poliţist, ci şi cel mai minunat om. Başca soţ şi tătic. Hai, nu ţi-o lua în cap, că lipsuri mai ai. Şi tu ştii. Mai bine, acum, în loc să te porneşti într-o tiradă, strânge-mă tare în braţe şi hai să ne culcăm. Mai ales tu. Eu, dacă vreau, chem pe cineva din familie să stea cu prichiuţa şi dorm toată ziua, azi. Neîntoarsă şi fără grijă. Tu, în schimb, ai treabă cu Ardil Escu.

Cristi Popa se conformează: petrece mai bine braţele pe după trupul femeii frumoase, încolăcite de el, ca şarpele de măr. Şi tace. Ros de frământări. Oarecum absent. Tot pe gânduri apăsătoare.

– Ce mai e, iubire? îl întreabă Cătălina.

Da, aşa e. Mai e ceva. Îl mai chinuie ceva. I s-a împlântat între coaste, ca un junghi, şi nu-i dă pace. Deşi, vrea, a-ncercat să fugărească pustiul ăla de gând.

– Hai, iubire, nu ţine-n tine amărăciunea aia care te asupreşte. Noi vorbim orice. Spune-i fetei tale ce mai e. Căci, în mod sigur, mai e ceva.

– Mda... Nu prea pot să-ţi ascund nimic. Vezi prin mine ca prin sticlă. Dacă-mi fac o gagică, mă prinzi imediat, fără filaj pe caz. Smirnă şi tămâie să-ţi pun eu în faţă... Mai e, aşa e, ceva. Mai e... Mă tem – şi mi-e ruşine pentru asta – că Ţeapă a luat-o rău de tot pe arătură.

– Ţeapă, zici? Cum aşa? În ce sens a luat-o, adică, pe arătură? Iar a venit abţiguit la muncă?

– Ei, cui a venit! Mangă! Dacă îl vedeai, te apucau zambalucii... Nici nu puteai să stai lângă el. Puţea ca o bodegă ieftină. Eu nu ştiu cum a intrat el pe poartă. Cum de nu l-a oprit nimeni. Cum de n-a dat nas în nas, pe hol, cu cineva. Dar nu e numai asta. Că a băut fără pahar. Am impresia că Ţeapă al meu a-nceput

să-şi piardă minţile. Şi să trădeze!

– Ce spui, Cristi?!? E posibil aşa ceva?

– Vreau să cred că nu. Că nu a decăzut într-atât. Că nu l-a muşcat şarpele de limbă. Dar, beat fiind, a bălmejit ceva despre Ardil Escu. Da! Că a făcut caterincă de el, cu amicii lui. Nişte beţivi şi ăia. Apoi, când am fost la ospiciu, l-a întrebat pe Radu, brusc, ce dosar deţine el, ca să ştie exact din ce parte îl apucăm pe Escu. Adică, despre ce infracţiune deţine date şi acte.

– Hm... E o chestie, da. Ar putea să işte suspiciuni. Ceea ce a şi făcut. Dar eu cred că e doar o întâmplare. O coincidenţă. Ştiu, ştiu, nu există coincidenţe. Dar nu cred, nu pot să cred că Ţeapă ar trăda. Nici pe tine, nici meseria asta, a voastră. E el aiurit, nebun, zăpăcit, însă nu cred că pică în laţul ăsta. Chiar nu cred.

– Vreau să cred şi eu ca tine. O să stau cu ochii pe el, să văd cu cine s-a-nhăitat băiatul ăsta, cu cine umblă brambura, ziua şi noaptea, cui îi suflă în gură chestii despre Ardil... Uneori, nu pare doar beat, ci şi drogat. Zici că a tras pe nas ceva. Dar, am vorbit destul despre problemele şi îndoielile mele de serviciu. Şi, uite, nici nu i-a spus tati fetiţei lui că e foarte frumoasă şi că o iubeşte mult.

– Daaaaaaaaaa... Adică nu. Nu mi-ai spus. Şi credeam că te-ai răzgândit şi nu mă mai vezi frumoasă. Şi nici că mă iubeşti... Cât de mult mă iubeşti? Zi repede. Ca să te iert de întârzieri, de aiureli, de faptul că nici că mă iubeşti nu mi-ai mai spus, cum îmi spuneai. Hai, spune, şi roagă-te să nu fac ca trenul când vede raţe la barieră.

– Iubita mea... Dar ştii că te iubesc. Mult. Mult de tot. Până la cer şi înapoi. De câteva miliarde de ori. Cel mai mult din lume, te iubesc...

– Bine, bine, Popa, dacă ai dres, cât de cât, busuiocul, mă culc în braţele tale, ca o fetiţă cuminte. Şi, bonus, că eşti aşa, băiat bun, află, subcomisare, că, n-am încotro, te iubesc şi eu.

– Atât îţi trebuia, de voie, de nevoie, să nu mă iubeşti. Pe mine, cel mai cel şi cel mai cel şi cel mai cel... Că erai halită de tot, uite, aşa...

O pupă. O ciupeşte. O giugiuleşte. O pipăie. O strânge. O trage şi mai aproape de el:

– Ce-ţi spun acum, ţi-am mai spus. De multe ori. O ştii. Însă,

ca să fie clar, o mai spun o dată. De când te-am găsit, iubirea mea, mi-am găsit şi limanurile. Certitudinile. Înalturile. Simetria. Sufletul pereche. Eternititatea. Liniştea. Drumul. Viaţa. Comoara. Nu mai am la bord, balast. Deloc. De niciun fel. Şi aveam. Eşti începutul şi sfârşitul poveştii care sunt. Eşti tot şi eşti eu. Căsătoria chiar aduce, deşi unii nu cred, fericirea deplină. Maxima împlinire. Suprema realizare. Adică, la noi, la mine, aşa a fost. Ne-a împletit cu liniştea de a fi amândoi, mereu, de a ne trezi, inimă lângă inimă, în fiecare dimineaţă, de-a ne şti şi simţi orice răsuflare. Mare minune că ne-am întâlnit şi mare minune că am rămas să înfruntăm destinul şi cele şapte vieţi, care au fost, şi încă şapte care vor mai fi, împreună. Am să iubesc acum cea mai frumoasă fată din lume. Căci ea mă face, indubitabil, cel mai fericit bărbat din lume. Nu mă repet, mă raportez doar la aceeaşi măsură.

– Stai, stai, nebunule... Stai un pic. Crezi că termini repede cu Ardil Escu ăsta? Întreb ca să ştiu dacă mai plecăm şi noi la mare, vara asta. Câteva zile, măcar. Fie şi numai două. Căci, uite, aproape că a venit iunie.

– Nu ştiu cum va decurge treaba cu Ardil. Sper să fim în viteză maximă, s-avem eficienţă maximă, să-l răsturnăm maximum. Dar, depinde totul de atât de mulţi factori... O parte dintre aceşti factori sunt legaţi de noi, de mişcările noastre, de, ca să zic aşa, mersul nostru. O singură rotiţă, un singur motoraş defect poate da totul peste cap. Altă parte, vizează imprevizibilul. Ăsta ne poate lovi de unde şi când nu ne gândim. Nu putem să-l prevedem. Nici măcar mamaie, cu bobii şi cărţile ei, nu poate să ghicească, oricât se dă ea de talentată, ce se poate întâmpla, ce poate fi. Însă, iubire, fie şi numai pentru câteva ore, şi tot fugim până la mare. La marea noastră. Şi mie, ca şi ţie, mi-e dor de marea noastră. I-e dor şi ei de noi. Să nu te-ndoieşti. Şi ne aşteaptă. Mereu ne-aşteaptă. De când am început, la malul ei, să ne scriem povestea, nu mai poate să stea fără noi. Suntem şi minunaţi şi deosebiţi! Se prinde şi ea cât suntem de speciali! Mai ales tu. Uite, iarăşi, ca întotdeauna, o pui pe doamna mare, că nu pot să spun coana mare, în postura umilitoare de loc doi. Cu ochii tăi de mătase verde, îi stârneşti iar invidia. Ea nu poate să aibă, mereu, ape la fel de limpezi ca ochii tăi. Şi pe mine, ca şi ieri, ca şi alaltăieri, ca şi atunci când te-am cunoscut, ca

şi atunci când am fost prima dată la mare, mă înnebuneşti la maximum. Te iubesc, cătălină, floare lină...

– Poetul meu! Carevasăzică, Dili aia te-a prins şi pe tine în mrejele ei. Te apucaşi, pe nepusă masă, de stihuit. O să fac eu ordine în viaţa ta, golanule.

El n-apucă să-i potopească buzele de rodie, la care, mereu, mereu, de parcă ar fi gravid, pofteşte. Din camera vecină, se aude, încet, întâi, apoi tot mai tare, din ce în ce mai tare, scâncetul, plânsetul, urletul fetiţei lor, în vârstă de un an şi câteva lunişoare.

– Ah... Cânta, cum ar veni, un matelot la probă... Întotdeauna găseşte dinţişorul ăla sau măseluţa aia cel mai bun moment să ne facă puiul să plângă. Îmi adun elanul masculin, făcut zdrenţe, din subsol, şi te aştept. Trag şi-o narghilea, mamă, mamă, până vii înapoi...

– Mai bine un pui de somn tragi, poliţistule. Că, deja, de multă vreme, mâine e azi. Şi cazi, ca Ţeapă, cu capul pe birou. Te iubesc. Şi să mă visezi pe mine-n noaptea asta. Nu pe Ardil. Nu tot pe Ardil...

.....

Timpul curge la fel, cu siguranţă asta, căci nu s-a întâmplat nimic, nu a fost nicio eclipsă remarcabilă, nu au furat zmeii soarele, nu s-a pitit luna, nu s-au făcut nopţile zile şi nici zilele nopţi. Dar lui, căruia îi clipoceşte, tot mai mult, în cap că pleacă, în curând, în curând, de la ospiciu, timpul îi pare că stă, cimentuit, în baierele lumii. Şi, neam, nu-l poate urni de acolo. Căci, nu are unelte, nici pricepere, nici răbdare, să spargă cimentul ăla şi să elibereze timpul. Şi el se târâie. Atât de greu se târâie! Atât de greu! Ca un moşneag uitat de veacuri, care nici nu-şi mai poate urni picioarele. Niciodată, în toată viaţa lui, nu a aşteptat ceva cu mai multă ardoare. Cu mai multă nerăbdare. Cu mai multă frenezie. Niciodată nu a tânjit, ca acum, după ceva. Niciodată n-a fost mai copleşit de eternitate, ca acum. Şi, niciodată nu a simţit mai apăsători, ca acum, pereţii balamucului. Cu chiu, cu vai, cu aoleu, i-a suportat toată lunga perioadă cât a vieţuit aici. Aici, desigur, folosit generic, pentru toate locurile astea sumbre şi îngrozitoare pe unde l-a tot purtat soarta. Poate, acum periplul ăsta se încheie. Păi, poate, da. S-a văzut cu

sacii-n căruţă, ca să nu-l folosească pe poate, ci pe sigur? A ieşit, victorios, pe uşa spitalului? Le-a întors gorilelor ăstora hămesite de aici, spatele? A pus foc, cum îl bate, în crucea nopţii, gândul, balamucului, ca să ardă ăştia toţi, ca şobolanii? A călcat sub picioare pământul sfânt de dincolo de poartă? A pus, deşi ştie că va fi foarte greu, sacul cu amintiri dureroase şi buiace de la ospiciu, în pod? A mers, ca un om, singur pe stradă, singur la piaţă, singur cu maşina? Nuuuuuuuuu... N-a făcut nimic din toate astea. Deşi, vărul îi zice mereu, mereu: ai răbdare, Răducelu, ai răbdare. Suntem pe drumul cel bun. Râul a pornit către mare. Mai e un pic. Se varsă! Şi gata!

La acest şi gata visează. Speră. Dârdâie. Bubuie. El şi inima lui. Pe cei din balamuc, pe toţi, nu-i mai suportă. Aproape că-i urăşte. Dar pe cei de afară, pe cei liberi, aproape că-i urăşte şi mai rău. Vrea să fie ca ei. Vrea să fie în pielea lor. Vrea să fie şi el afară. Vrea să fugă timpul din betonul acela unde e încarcerat şi să poată spune şi el, ca vărul: şi gata! Vrea... Dar e greu. E foarte greu. Deşi, ştie, e convins de asta, că se face tot ce e omeneşte posibil ca el să plece mai grabnic de aici. Şi clipa aia va veni. Cu toate că iar îi vine să îl bage pe poate în ecuaţie. Între timp, ce poate să facă şi el decât să analizeze – şi să se analizeze – să inventeze şi reinventeze posibilităţi, să facă, pentru el, pentru adâncurile lui, scenarii? Îi evită, sistematic, pe toţi. Dar şi toţi, auzind că pleacă acasă – şi, pesemne, şi frecaţi la ridiche de vărul şi de alţi anchetatori, care umblă pe aici – îl evită pe el. E bine. Îi convine. Simte nevoia să vadă cerul albastru, mai mult decât mutrele blege ale ăstora. S-a săturat de ei. Şi dacă îi loveşte trenul cu deţinuţi pe toţi, şi el află, şi nu vine să-i vadă cum se simt şi cum arată. Duce-s-ar unde-a dus mutu' iapa!

Directorul curge ca un buboi spart pe lângă tencuiala pereţilor. I-a făcut, de vreo câteva ori, semn cu degetul. Cu degetul arătător, nu cu altul. În sensul de vezi tu! Ai rasolit-o. Ai făcut prostii. Ruşine să-ţi fie. Te-am crescut, pare să spună, la pieptul meu şi muşti mâna care ţi-a ţinut biberonul... Dar, de zis, cu vorbe, nu-i zice nimic. Nici de bine, nici de rău. Se astupă, ca un gândac de colorado, în birou, cu alţi gândaci, şi nu iese de acolo decât când e nevoie imperioasă de el. Îl simte, câteodată, că ar prefera să se urce pe mătură, pe coada de mop, pe aripile gheonoaiei, ca să plece

acasă, în loc să iasă pe uşă, ca un om, să treacă printre alţi oameni, să traverseze curtea, să spună vreo vorbă.

La bucătărie, alde tanti, toate, fără excepţie, îi pun în farfurie, întotdeauna, porţia mai mare. Îi aleg – şi se foiesc alarmate, ca el să vadă şi să ştie – cel mai mare şi cel mai rumenit cârnat. Ba, pe şestache, îl mai întreabă câte una dacă vrea supliment.

Domn' Gelu, când s-a întâlnit cu el pe hol, în drum spre baie, l-a salutat, cu mâna la fruntea îngustă şi închingată de o şapcă în trei culori, ca doagele unui butoi. Şi, pupincurist cum e, i-a oferit un pachet – întreg, nedesfăcut – de ţigări. Aproape l-a rugat. Aproape s-a rugat de el. Un damf de trăscău – că domn' Gelu e, cu diplomă, trosnitor – a venit o dată cu pachetul ăla, spre nebunul nenebun, care, în sinea lui, făcea bilanţul la scatoalcele date în timp. Câte au fost! Multe! Cât de multe! Dacă vărul nu insista să stea în banca lui şi să nu facă pe Gigi Duru' pe aici, să nu atragă atenţia mai mult decât e cazul, să nu se ia în gură, că e sau nu, cazul, cu nimeni, mai că avea el, Radu Munteanu, o vorbă cu ăsta. Îi stă în buza beregăţii, cu veninul ei, cu tot. Şi ce-ar mai scuipa-o! Ce-ar mai rostogoli-o către ticălosul ăsta. Vorba. Că vreo ghioagă, vreun paloş, vreo măciucă, n-are. Şi către toţi, câţi sunt pe statul de plată al balamucului. La cât l-au îngenuncheat! La cât l-au degradat! La cât l-au umilit! La cât au ucis, cu pietre, ca pe Sfântul Ştefan, soarele din el! La cât i-au aruncat în flăcări, mai ceva ca pe vremea inchiziţiei, de milioane de ori, sufletul! Satrapii naibii!

Dili a mai scremut nişte poeme, aşa se umflă tărâţa-n ea, că sunt poeme şi sunt excepţionale, dar a rasolit-o iar – i-a alergat, cu privirea belită şi părul electrocutat, pe infirmieri, prin curte, ca să le dea izmenele-n vine, a băgat un şobolan în patul unei fătuci fără apărare, s-a păruit cu alt nebun – şi iar e la izolator. Slavă Cerului. Că numai de bâzdâcii ei nu mai avea el chef acum. I-a zis, ce-i drept, să n-o uite şi să le tragă – doar e bărbat – o flegmă îndrăciţilor cerberi, direct între felinare. Ba, să facă şi o răscoală, o revoluţie, un război pentru ea, că doar o iubeşte. Ei, cu iubitul ăsta, mai cătinel, mai cu perdeluţă. Parcă el se pune la mintea ei... Ea zice că seamănă amândoi, însă, el e ferm convins că nimic, dar nimic, nu fac, nu gândesc, nu spun, nu au în comun ei doi. Şi să nu fi fost preocupat de plecare, de marea lui plecare, şi tot nu se băga în corzi

cu, şi pentru, ţăcănita asta. Cuie-n tălpi nu-şi bate nimeni. Şi lui Hristos i le-au bătut alţii. Şi, până nu-şi ia el zborul de aici, Dili să nu mai vadă tencuiala din salon şi lumina cenuşie de pe hol. Să stea la izolator. Că, şi aşa, are lupte nebune cu Zgaiba. A dat, parcă, în streche, ori strechea a dat peste ea şi în ea, de tot. Era ea, plină de bube la creierul mic, şi înainte. Dar, acuma, pare că s-au făcut pecingine toate. S-au întins, le-a rupt coaja, au dat în puroi. Nu te mai înţelegi cu ea. Pleci, ai, zice, pleci... Pleci, Licuţă. Pleeeeeeeeeci! Şi pe mine cui mă lasă văr-tu ăla, jmecheritu'? Houă, la oase, nebunule! Arde-te-ar catranul şi pe tine şi pe văr-tu, dă nenorociţi. Că mi-a zis că mă ia, face casă cu mine şi copii, mă duce la Sovata, la băi, şi, na, m-a lăsat, acum! Doamne... Ce mai, belea mare cu Zgaiba. E făcută piftie, toată. Se scurge zeama din ea ca dintr-un pepene, lăsat la soare, când e zăduful mai în toi. Şi suferă. Se vede, suferă. Bietul vărul, ce pasiuni furibunde a iscat prin balamuc. A adus-o pe Zgaiba în faza de salivare maximă. Cine ştie, poate ar trebui legată şi ea de pat.

Doar cu moş Tase, căruia, de asemenea, ca şi lui, conducerea stă să-i semneze biletul de ieşire, mai vorbeşte. Mai schimbă trei vorbe. Mai înghite un dumicat. Mai priveşte bolta pârguită a piersicului, ce sprijină – aşa pare în nopţile tot mai senine – cerul şi universul. E făcut şi ăsta, moş Tase, aproape terci. Admisese, aşa cum venise fostul primar, cu propunerea, să-şi vândă cuibul de o viaţă. Numai să-şi salveze viaţa. Şi anii, câţi or mai fi ei, pe care îi mai are în faţă. Dar ancheta poliţiei a deturnat, oarecum, bunele intenţii ale oamenilor din sat, care voiau să-l găzduiască, ba, chiar să-i cumpere, pe spezele lor, o căsuţă. Şi, Gicuţă, ca şi nevasta cu inimă zburdalnică, fuseseră chemaţi să dea cu subsemnatul, în faţa anchetatorilor. Iar bietul moş Tase nu ştia dacă să se bucure că rămâne în căsuţa lui sau să jelească amarnic că ai lui, cele mai dragi fiinţe din lume, sunt pasibili de pedeapsă drastică. Chiar dacă el poate să fie împăciuitor şi tolerant, legea zice că nu e bine ce voiau să facă ei. Şi, cu buzele vinete, cu ochii umflaţi de plâns, cu sufletul într-o batistă colcăindă de sudoare şi de lacrimi, cine ştie care mai multe, moş Tase tace. Pierdut. Îngândurat. Zgâlţâit de ce-i fu dat să vadă şi să trăiască şi să simtă, taman spre apusul vieţii, când soarta stă, de gardă, cu mâna pe storuri. Să le lase... Să mai

aştepte... Să mai amâne... Să fie lumină, să facă întuneric... Radu Munteanu crede, aşa cum îl cunoaşte deja, că prefera, într-un chip tainic, să moară el, mai bine, decât să se întâmple aşa belele şi ruşine cu soţia şi fiul.

Mda... Lăuntrurile umane sunt, nu doar adânci şi încurcate, ca un labirint, ci şi stupefiante şi năucitoare.

Oricum, fostului ziarist nu prea îi stă mintea la alţii. Oricare ar fi ei. E mult prea ocupat şi preocupat cu angoasele lui, ca să mai tragă cu privirea şi peste garduri, la vecini. Are multe, mult prea multe pe cap. Ce va face? Da, ce va face când pleacă de aici? Unde se duce? La cine apelază? Cui cere ajutor? Ce mănâncă? Şi cu ce se îmbracă? Aici, are doar câteva bulendre. Cum e vorba aia: ce-i pe mine, şi-n şifonier. Şi alea vechi, scămoşate, pătate, vai de mama lor. E, cu totul, el, o mână de om. Carnea de pe el s-a dus, sistematic, în toţi anii ăştia. Au rămas doar pieile. Şi astea ca să nu lase oasele să se împrăştie prin balamuc. Iar ţoalele sunt de ani buni, de când i le-a adus mama lui, la câte o vizită. Nici nu-i mai sunt, pe lângă faptul că sunt prăpădite, bune. Nu-i mai vin. Sunt doar nişte lălăituri îngrozitoare. Înainte, era şi el un bărbat în vână. Acum... Şi a chelit. A albit. În gură, nu mai are toţi dinţii. Faţa îi e pungă, deşi el nu le-a tras cu trotilul prin balamuc. Are tranşee pe faţă şi în josul ochilor. S-a căpătuit şi cu destule probleme de sănătate. Uite, hemoroizii ăştia care îi fac, când îi e lumea mai dragă, viaţa un iad. Nu că nu ar fi şi fără ei, un iad, viaţa la nebuni. Dar cu ei, e, de-a dreptul, focul lui ardei. Focul lui Ardil. Ce stea nebună a avut el, de i s-a vârât în beznă, taman când era mai pe val? Cum de se făcuse întuneric în el şi nimeni, nimeni, nu s-a deranjat să caute un comutator ca să facă un pui de lumină? Cum de nu i-a întins nimeni o lanternă? Cum de nu i-a aruncat careva nişte chibrituri, aşa cum avea fetiţa aia, de a intrat în poveste? A avut, aşa a crezut, mulţi, mulţi prieteni. Pe câţi nu i-a ajutat el. Pentru câţi nu şi-a rupt dumicatul de pâine de la gură. Pe câţi, vorba subcomisarului Popa, nu i-a trecut strada. În vâlvătaia focului, ar fi intrat pentru toţi. În argintul mării în furtună. În infernul lui Ucigă-l Toaca. Şi pentru el niciunul, niciunul nu a făcut un pas. Un centimetru nu a făcut, ce un pas... Nu l-a căutat, nu i-a simţit lipsa, nu i-a spus o vorbă, nu l-a vizitat o dată. Niciunul! Unde au fost toţi? I-a înghiţit pajura cu şapte capete pe

toţi? I-au mâncat pe toţi lupii hămesiţi de foame? S-a surpat pământul şi i-a înghiţit pe toţi? A venit apa şi i-a luat, ca pe pod, pe toţi? Sigur că îi urăşte pe ăştia de la ospiciu. Sigur că îl urăşte şi mai mult pe Ardil Escu. Dar pentru toţi ăia de afară, care i-au fost prieteni, despre care a crezut că-i sunt prieteni, ce simte? Ce trebuie să simtă? Nu ură? Nu dispreţ? Nu totală lipsă de consideraţie?

Aşteaptă. Prea mult, după gustul lui. După necesităţile lui. După inima lui. Şi de aia are gânduri încurcate. Ca drumurile vieţii. Ori ale Domnului. Cine mai ştie. Că şi Domnul a stat, la fel, cu mâinile încrucişate pe piept, când în el a lovit, frontal şi din toate părţile, apocalipsa. Poate a avut ochelari nepotriviţi pe nas. Domnul. Poate şi-a suflat nasul şi şi i-a astupat – ochii – cu batista. Poate a moţăit, vreo zece ani, şi a uitat de el. Poate a râgâit cu nesaţ şi n-a mai fost în stare să vadă. Oare, de unde a apărut vărul ăsta? Dumnezeu i-a purtat paşii la balamuc? Dumnezeu i-a arătat articolele lui, de acum zece ani? Există, poate, un timp şi un loc pentru toate? În el e scrijelită, pentru multă vreme, durerea. Va mai fi, încă, timp îndelung, acolo. Chiar dacă va pleca. De la nebuni. Chiar dacă va avea desupra cerul, cerul ĂLA, de nenebuni, care să-i spuzească visurile cu stelele lui. Chiar dacă va sta într-o casă de oameni. Chiar dacă va simţi cum în dud floarea se face dudă. Chiar dacă în eul lui, viorile sunt, pentru prima dată, după mult timp, acordate. Of... Numai timpul să treacă mai repede. De-ar trece mai repede. De-ar zbura ca racheta lui Prunariu, când a plecat spre lună.

Pe hol, în cenuşiul etern, Zgaiba îl prinde fierbinte de braţ:

– Licuţă, dă-mi, mă, adresa lu' văr'tu! Că io am fost mama ta aici, la spital.

Fiecare cu ce-l doare. Pe Zgaiba o frige la ficaţi de vărul. E mai dusă decât şi-a imaginat. A pălit-o obsesia pentru poliţist. La ce hahalere sunt pe aici, apariţia lui i-a stârnit frunza în frăsinel. Dar asta a umblat, şi umblă, încă, liberă prin lume. Şi fostul ziarist dă să plece. Nu se mai pune acuma cu nebuna. Nu are chef. Nici timp. Nici meclă de raton, la îndemână. Dar Zgaiba, înşurubată în ale ei, scoate furtunul de la brâu şi, jap, jap, îl trosneşte pe nebunul azi declarat zdravăn, în pliul coastelor. Cu sete. Cu năduf. Cu ură. Ca şi până acum. Doar că, de data asta, Munteanu s-a întors la ea, furios. A ripostat. Faţa îi era înfăşată în vânătul nădufului. Şi privirile în

ve-ninul disperării. Iar mâinile-i, puternice dintr-o dată, l-au anihilat, mintenaş, pe Fanache.

– Zgaibo, a ţipat, Zgaibo! Dacă mai ridici panarama asta la mine, sau la alţi amărâţi de pe aici, te fac una cu pământul. Dacă mai îndrăzneşti vreodată să umileşti pe cineva, eşti moartă. De mâna mea. O mierleşti urgent. Nu te apucă bătrâneţea şi nu mănânci pensie de la ospiciu. Să ştii! Te omor, Zgaibo!

– Opa... Opa.. Mă... Licuţă... Pă cine faci tu zgaibă? Iote-al dreacu'! Te-am băgat la lăptărie, am avut grijă dă tine, m-am purtat cu tine ca c-un frate, te-am ferchezuit când a venit văr'tu şi acuma ţipă greierii în deavla ta. Nenorocitule! Parpalac de doi bani, ce-mi eşti! Drepţi în fund pă două rânduri. Pe cine nu laşi să moară, pof-tim, nu te lasă să trăieşti. Parpalacule!

Mda... Iar a-ncurcat Zgaiba cuvintele. Pesemne a vrut să-l facă pitpalac. I-a ieşit altceva. Cum era zicerea aia cu fericiţi cei săraci cu duhul?

I-ar frige, pe cuvânt, una, omul împovărat de gânduri şi de-ntrebări, Zgaibei. Dar, dacă mai are un pic de raţiune în locul ăsta absolut iraţional, o lasă în plata Domnului. Să facă El statele de plată şi să-i dea Zgaibei ce merită. S-o plătească la normă. Să-i dea şi pe drepturi de autor. Ca să nu dea Domnul taxe mari la fisc. Aşa se făcea pe vremea lui. O mai fi, nu ştie, şi acum la fel. Deşi, dacă ziare nu mai sunt, cine să se mai spetească şi cu astea, cu drepturile de autor? Şi să-i bage, Dumnezeu, drăguţul, Zgaibei şi un TVA consistent. Ei, şi nu doar ei. Tuturor celor care au avut grijă să-i smolească nădejdile şi destinul.

Zgaiba insistă. Ţipă. Agită furtunul. E neobosită. Dar, să se mai încarce acum şi cu păcatele Zgaibei, el, biet nebun nenebun, pe care un văr nevăr îl scoate de la nebunii nebuni, e aiurea-n tramvai. Nu e laş. Deşi i-a trecut o clipă prin scăfârlie şi asta. E doar obosit. Agasat. Tracasat. Sfâşiat. Aproape terminat. De tot ce-a fost aici. De tot ce e, încă. De tot ce va să vină.

Ah, de-ar ajunge mai curând dincolo de gardul blestemat. Atunci, poate că din sahara lăuntrurilor sale ar răsări, verde sau bălaie, laleaua speranţei. Hm... Dar lumea crede că speranţa e albastră. Mereu albastră. El de ce o vede anapoda? Că daltonist nu e. Culorile le ştie. Pe toate. Le-a avut în el, în timp, pe absolut toate.

A purtat, când era mic, alb, deşi cică albul e non-culoare. A fost roşu rac, de multe ori. Şi în doliu negru, de creştini, a fost. A avut şi roz bombon în el. Şi bleo ciel. Nici movul n-a lipsit. Maroul a dat năvală şi el peste el. Galben a avut de atâtea ori. Şi portocaliul l-a vuit prin toate ale lui. Despre gri, nu mai spune, i-a fost amic de venin. Cu toate că veninul e verde. Şi ce l-a mai avut în el şi pe ăsta. L-a zgândărit, adesea, şi albastrul. Cel despre care se spune că defineşte speranţa. Ocru, prăzuliu, grena, stacojiu, crem, cărămiziu, sângeriu, ciocolatiu, coniac, vineţiu, toate, toate au fost în el. N-a lipsit niciuna. Deşi, nu ştie cum de i se făceau ficaţii şi plămânii şi inima – şi toate – în felul ăsta. Că pensulă n-avea. Ca să se vopsească în el cu ele. Nici bidinea. Nici trafalet. Şi nici, măcar, vreo pensuliţă de aia mică, de ojă. Ehei... Ar scrie despre culorile din el un tom. O carte. O epopee. Ce de culori... Şi, fiecare în felul ei, l-a direcţionat cum a vrut. Numai de nu i-ar pica acuma frunza. Că simte, aşa, o pălire în el, de-i vine să-şi pună căpătâi crucea aia de piatră. Ca o siberie de cristal e aşteptarea asta. Până s-o facă, aşa cum îi vine, cioburi, mai pârâie, mai pocneşte, mai trozneşte. Şi, din păcate, mai îngheaţă. Ca o Siberie veritabilă, nu scoasă din joben. Aşteaptă. Ce să facă altceva? Sănătos să fie. Da, dar sănătoşi au fost şi cei de pe Titanic, acum o sută de ani. Karma le-a fost potrivnică. Lasă, vine ea, vara şi vântul ăsta zălud îşi opreşte speteala...

.....

– Măi, tată, eu plec. Că, uite, a venit vremea. Mă duc acasă la mine. În casa mea, de când veacul. Ţi-am zis, nu, că acolo m-am născut, acolo s-a născut şi tata şi, mai demult, tata mare. E casa mea. Nu ştiu alţi pereţi, alt tavan, altă pardoseală. Nu am încercat, în viaţa mea, altă căldură, decât a casei mele. Era să rămân, măi, taică, fără casa mea. Nu ştii ce şerpi încălzeşti o viaţă la sân. Şi şerpii ăştia sunt, din păcate, veninoşi. Nu sunt ca ăia de-i are fiecare casă, sub temelia ei. Am fost supărat rău pe fiul şi pe nevasta mea. Rău tare! Să facă una ca asta? Dar mi-a trecut, măi, tată, că eu nu sunt ranchiunos. Nu duc supărarea şi amăreala până la calendele greceşti. Dacă vin acasă, îi iert pe amândoi. Îi pun la masă, îi omenesc, îi tratez ca şi până acum. Uit şi trec peste tot. Le-ntind mâna

şi obrazul meu, să facă ei ce vor cu ele. Ce să fac, taică? Să mor cu năduful pe ei, cât casa? Cât casa mea? Ce, mai împărăţesc eu lumea? Sunt bătrân. N-o mai duc şapte vieţi, ca să mă războiesc cu ei, ca să-i târăsc prin tribunale, ca să îi dau afară. Dacă vor să vină, să vină, taică. Să vină. Că nici eu nu vreau să mor ca un câine. Şi să vii şi tu.

Radu Munteanu zâmbeşte:

– Poate o să-ţi fac o vizită.

– Nu, nu... Nu de vizită vorbesc eu, tată. Să vii să stai la mine, dacă nu ai unde te duce. Să stai cu mine. Că e mare casa, încăpem toţi, nu ne călcăm, dacă vin şi ăştia ai mei, zic, pe bătături. Şi facem treabă prin curte, bem un rachiu de prune, mâncăm o mămăligă şi ne ostoim singurătăţile şi disperările. Să vii...

Ce chestie... Cum îţi dau lecţii de omenie nişte străini. De mama lui, când a venit, în puţinele dăţi să-l vadă, s-a rugat el să-l scoată de la balamuc şi să îl ia acasă. El a zis, el a auzit. Mama nu i-a acordat nicio clipă credit. N-a crezut niciun momenţel că e bun, zdravăn, la căpăţână şi nu îi curge apa pe la streşini. Şi cum să-l ia acasă? Se gândeşte şi acum, când le va bătea în uşă, după ce pleacă de aici, ce feţe vor face. Şi mama, şi tata. Mda... Şi moş Tase îl pofteşte, deschis, să stea la el, în casa lui, în averea lui, în patul lui, în aşternuturile lui, la masa lui. Sunt oameni şi oameni în lume. Şi nu toţi ştiu să-mbrăţişeze, omeneşte, alţi oameni. Şi nu toţi ştiu să întindă, firesc, o mână. Mâna aia care să-l oprească pe cel căruia i se întinde mâna, din căzut. Din alunecat. Din nebunie.

E cald, e plăcut, e bine. Moş Tase îl aşteaptă pe fostul primar al comunei sale să vină să-l ia cu maşina. Altcineva n-are cine să vină să-l ia de la nebuni, unde l-a adus săptămânile trecute, ca pe un nebun, fiul. Şi, cum vine Iulian Anghel, gata, moş Tase a uşchit-o acasă la el. Munteanu se bucură pentru el. Se bucură mult. În curând, foarte curând, după cum îl asigură Cristi Popa, va pleca şi el. Aşteaptă. Ca la pensiune, aşteaptă acum plecarea. Mai nimeni, după toată tevatura cu ancheta, nu mai mârâie în faţa lui. De-ar fi fost pe sfert aşa şi restul şederii, cine ştie, poate că îi plăcea aşa de mult la nebuni, că nici nu mai voia să plece. Aşteaptă... Acum, aşteaptă cu moş Tase. L-a ajutat până la poartă. Să vină cu puţinele bagaje pe care le are şi, mai ales, să vină el, cu sine. Căci,

pe – şi în – picioarele bătrânului şi-a pus, într-un mod ferm, pecetea, boala. Cine ştie care... Fostul ziarist l-a sfătuit pe fostul viceprimar, ca între ei, foşti nebuni nenebuni, să se ducă la doctor. Să facă nişte investigaţii serioase şi pe bune – să nu-l ia şofer pe fii-său, asta e clar – şi apoi să urmeze tratamentul recomandat. Dacă nu e ceva prea serios, se face bine. Adică mai bine. Se pune, ca un om de vârsta lui, pe picioare. Şi strigă, te pomeneşti, ca un puşti de zece ani: uite, mamă, trec soldaţii.

Îl va vizita pe moş Tase. Omul e ca o şopârlă – aşa îi spunea, cândva, o prietenă – îi tai coada şi, la un moment dat, vezi că ea, coada, creşte la loc. Şi iar e întreagă şopârla. Sau ca balaurii cu şapte capete din poveste. Ce mai trudeşte Făt-Frumos să le taie pe toate. Scutură paloşul, îl învârte, îl mânuie cum poate mai bine. Ehei, şi până îi face vreo betegeală balaurului la vreun cap, vede, capiu, că-i creşte capul la loc. Aşa e omul. Se ia cu viaţa. Uită. Iartă. Merge mai departe. Bunăoară, moş Tase. A scos la mezat, pentru ai lui, şi celălalt obraz. Cel nescuipat, încă.

El, Radu Munteanu speră că bătrânului îi va înflori aurora atâta timp cât fiul şi nevasta sunt încă pătrunşi de litera şi de spiritul legii şi nu o comit, mişeleşte, din nou. Să ne avem, cum ar veni, ca fraţii. Moş Tase e bine să nu mai vadă aşa ceva. Să nu mai ştie că ei sunt nemernici. Să nu mai ajungă iar la ospiciu. Căci, e bine ştiut: cine a muşcat o dată, va mai muşca. Şi cine a trădat, va mai...

Rămâne cu gândul blocat în occipital. Atât de blocat că, ştie precis, în clipa următoare moare ştrangulat. La poarta balamucului, şi-a făcut apariţia o fiinţă ingenuă şi blondă. Calcă în vârful picioarelor, ca o pisică, să nu se infesteze cu microbi de la nebuni. E îmbrăcată delicat, ca un mărgăritar. Şi, după semnele gardianului din poartă, se îndreaptă către piersic. Către ei. Către Radu Munteanu, care l-a petrecut până aici pe moş Tase. Căci, dacă fostului, poate şi viitor ziarist – e timpul să ne gândim şi la ziua de mâine – nu-i joacă imaginaţia nebună, strunită şi bătută în cap zece ani, ca să nu dea în clocot, vreun renghi, delicata care parcă zboară, în loc să păşească, precum un om, e... Alina!

Alina? ALINA?!? Pesemne, se gândeşte Munteanu, l-a fript, pe aici, pe sub piersic, soarele la cerebel. Că arde al naibii de tare. Alina... Ce să caute Alina la balamuc? Alina aia? Alina care i-a fost

soţie? Alina lui? A lui?!? Rejectează grabnic gândul ăsta. Nu-i a lui. Şi n-a fost niciodată. Alina care l-a lăsat în fundul gol, în inima goală, în soarta goală? Nuuuuuu... Nu poate să fie. Nu poate fi ea. Păi, ce, Alina ştie unde e spitalul de nebuni? Nu ştie. Şi după hartă nu poate să se orienteze. Că nu le are p-astea... Schemă, cine să-i facă? Şi cum o descifrează? Şi cum să vină Alina, atâţia kilometri, din oraş, din locul ăla cu lume, cu baruri, cu cluburi, cu magazine, cu fiţe, aici? AICI... Aici, la nebuni, adică. Vreo maşină nu se vede pe lângă poartă, oprită şi pitită, dar gata s-o aştepte. O fi venit cu RATA? Căci, împotriva a orice din lumea asta, nu doar logică şi raţional, fiinţa suavă ca un crin, care taie soarele – şi aleea împestriţată cu ţicniţi – către ei, e Alina. E chiar Alina. Asta surpriza secolului! Nu faptul că, în curând, pleacă de la nebuni. Desigur, fără implicarea şi gentileţea femeii care e, ca atunci, în tinereţe, blondă. Şi blândă, aparent. Nu ştie de ce, dar tare îi vine, pe măsură ce paşii aceia zburaţi ajung lângă ei, să dea cu pietre în soare. Nici nu sunt în locul ăsta afurisit – e balamuc, nu şantier – atâtea pietre câte i-ar trebui lui, acum, să arunce în soare. Alina la nebuni... Asta, dacă ar mai fi jurnalist, dacă ar mai exista presă scrisă, ar fi ştirea bombă a zilei. Ei, a zilei... Nicidecum! A deceniului. Serotonina din capul lui eşuează, lamentabil, când constată că nu are vedenii. Că imaginaţia nu-i joacă feste. Că, în faţa lui, cum nu a mai stat de zece ani, stă fosta soţie.

– Bună ziua, susură suava.

Moş Tase nu ştie cu cine are onoarea şi salută cu eleganţa gentilomului de odinioară:

– Sărut mâinile, doamnă. Căutaţi pe cineva?

– PE DOMNUL. Şi nu-l mai caut, că l-am găsit.

Prima parte a răspunsului, Alina o rosteşte accentuat. Cu tărie. Vrând să sublinieze ea ştie ce. Moş Tase, dat fiind locul unde se află toţi trei, are o bănuială, auzind, nu atât răspunsul, cât fermitatea pusă pe domnul. Şi, întreabă, circumspect, rugându-se să ajungă Iulian Anghel mai repede, ca să plece. Să scape de locul ăsta. Şi de toţi nebunii. Poftim, şi femeia asta bălaie...

– Pe Domnul? Ei, taică, e bine dacă l-aţi găsit. Alţii nu dau de El toată viaţa.

– Pe domnul, da. L-am găsit. E soţul meu. Se ştiiiiiie...

Moş Tase devine, dintr-o dată, năuc. Şi clăpăug. Şi ochii-i se grăbesc să-i iasă din orbite. Cum? Femeia rămâne blondă, pe mai departe. Iar Radu Munteanu, calm cum nu credea vreodată să fie, dacă o mai are, în viaţa asta, pe Alina, în faţă, se grăbeşte să facă precizarea:

– Fostul soţ. Nea Tase, femeia asta, ca să ştii, e FOSTA mea soţie. FOSTA! N-are altă calitate decât asta pe care ţi-o spun eu. A trecut un deceniu de când nu ne-am mai întâlnit. Căci, dânsa a plecat cu altul în lume, în timp ce eu, ca un nebun cu dungă roşie în buletin, ce eram, înfundam balamucul. Bag seamă că se întâlnesc, ca în proverb, munţii, între ei.

– Ei, râde fosta, ce munţi? Niciun munte. Eu sunt, nu vezi? Alina. Asta, că am plecat, eh, a fost deeeeeeemult. Dar, am rămas prieteni. Ca nişte oameni civilizaţi şi şcoliţi ce suntem. Că doar nu suntem de la uşa cortului.

Lui Radu Munteanu îi vine să întrebe, în cel mai golănesc mod de care e în stare: să mori tu, femeie, că am rămas prieteni? Noi, doi? Suntem noi prieteni? Am fost prieteni în ăştia zece ani? Suntem şi acum? Dar, nici nu ştie din ce considerente, se opreşte. E mai bine să nu dea acum cep furiei care l-a măcinat, în prima fază a întâmplărilor de atunci, de demult. Resentimentelor care, o vreme, l-au chinuit, ca pe orice om, aflat în aşa situaţie, ca el. Clocotului sângelui, căruia atunci, numai cu greu, cu greu mare, a reuşit să i se opună. Mai bine să tacă. Şi, eventual, s-o ignore pe femeia care a aterizat, cu neruşinare, în faţa lui, după atâta timp, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. De parcă e o floricică. Ce-o vrea? De ce o fi venit? Or chinui-o remuşcările? Nu o putea să doarmă noaptea, gândindu-se la ce-a făcut? O apasă conştiinţa? Da, sunt destui criminali care nu mai suportă măciucile date în cap de conştiinţă şi aleg să se spăşească şi să-şi ceară iertare de la familiile victimelor lor. O fi venit, mustrată de sentimente omeneşti, să-l ajute Alina? Greu de crezut. N-a făcut-o zece ani. De ce ar face-o acum? Ce poate s-o mâne în luptă? Şi, de altfel, e mai bine să nu o bage în seamă pe Alina, fostă, n-ar mai fi fost, Munteanu. Căci, Iulian Anghel tocmai a oprit, peste gard de piersicul feeric, maşina. A venit să-l ia şi să-l ducă acasă pe moş Tase. S-a dovedit a fi om de treabă fostul primar. Chiar dacă e în acelaşi partid cu Ardil Escu, despre care

el făcuse greşeala să-i mărturisească faptul că l-a vârât la nebuni. Cumsecade şi cu bietul moş Tase, dar cumsecade şi cu el, o biată umbră a cuiva, de odinioară. Fără el, nu mai făcea acum planuri, calcule, socoteli. O viaţă trebuie să-i mulţumească pentru ce-a făcut pentru el. O viaţă trebuie să-l bage în rugăciunile lui. O viaţă trebuie să se întrebe cum ar putea să-i întoarcă favorul imens. Când ajunge lângă ei, fostul primar dă bineţe femeii, strânge bărbaţilor mâinile cu fermitate şi-i întinde lui Radu Munteanu un pachet.

– Ceva ţigări, spune el, ceva dulciuri...

– Mulţumesc. Nu trebuia.

– Ei, ba da, ba da... Să aveţi până...

– Am înţeles. Mulţumesc din nou.

A venit momentul. Ca nebunii nenebuni din balamuc să se strângă în braţe. Unul din ei pleacă azi, acasă. Repede, îl va urma şi celălalt. Bărbaţii se strâng în braţe, aproape fără cuvinte. Radu Munteanu nu ştie ce să mai spună. Iar moş Tase e uluit de-a binelea de prezenţa diafană de alături. Deci, asta e aia care l-a lăsat pe omul ăsta de izbelişte. Femeile astea, dom'le... Fac copii, clădesc imperii, răstoarnă munţi. Dar, dărâmă într-o clipă, destine. Ale bărbaţilor care le-au iubit. Năruie tot şi, uite, sunt tot diafane.

Mâinile se mai strâng o dată, ca de plecare. Şi Anghel mai are o vorbă pentru Munteanu:

– Vă aşteptăm pe la noi.

– Lasă, că vine. Am vorbit şi eu cu el. Hai să mergem, măi, tată. Nici nu ştii ce dor îmi e de locurile noastre. N-am lipsit niciodată atâta de acolo. Şi nu credeam că mă doare aşa de rău, că mi se smulg, ca unei sălcii plângătoare, rădăcinile. Uşor, taică, uşor. Că mă dor picioarele astea şi nu pot să bag viteză, ca un voinic, ca tine.

Parcă o lacrimă se pitulează, discret, în inima bărbatului rămas sub piersic. Da, inima e la locul ei, nu s-a rătăcit, atâţia ani, prin ospiciile pe unde a umblat. A avut noroc. Are încă inima în piept. Dar Munteanu se opreşte din reverii, căci o vede pe Alina alături şi inima dă, grăbită, să se ascundă.

– Ce vrei? De ce-ai venit?

– Ce mă iei aşa, Radule? Am venit, na... Să te văd... Na! Te pomeneşti că nu ţi-a fost dor de mine.

– Ehei, blondo... Sunt aşa o vulpe bătrână, că nu mă duci cu

zăhărelul din vorbele tale. Vulpea mănâncă, poate ştii, găini. Nu zaharicale. Zi, de ce ai venit? De ce? Cu ce scop? Ce plănuieşti? Ce vrei? Şi-n ce calitate, poftim, te arăţi la faţă aici?

– Zău, Radule... Pui nişte întrebări...

– Da, uite şi la mine! Scuze că nu sar în sus de bucurie că ai venit. Scuze că nu fug să tai viţelul cel gras, şi nici să-ntind covorul roşu.

– Radule, hai că acum faci mişto, nu te mai prosti. Du-mă undeva, să stăm jos, că nu cunosc spitalul ăsta. Mă dor picioarele de la tocuri şi trebuie să mă aşez.

– Poftim, aşază-te, colea, pe caldarâm. Au măturat femeile acum vreo lună locul.

– Îmi spui să mă aşez jos, pe ciment, ca o vacă? Tu nu vezi ce rochiţă frumoasă am? E de firmă. Ai idee cât costă? Vrei s-o stric? Vrei s-o murdăresc?

– Stai pe iarbă, atunci... Poate e mai comodă ca betonul.

– Tu vorbeşti serios? Du-mă undeva, unde sunt scăunele sau băncuţe, dacă nu pot beneficia de un fotoliu comod...

Radu Munteanu râde. E de râs. Trebuie să fie de râs.

– Poate vrei şi o cafea. Sau un suc...

– Îmmm, bune ar fi. O cafea foarte fierbinte şi foarte neagră şi un suc foarte rece. Că mi-a tras căldura asta toată vlaga. Poate se poate şi întinde un pic omul, la voi, nu?

Foarte fierbinte şi foarte neagră... Mda... Acum, când simţurile nu-i mai sunt bete – şi ambetate – de amor, altfel se văd lucrurile astea. Nu că toată lumea trebuie să spună mă-ta cu cratimă, dar, uite că al naibii contează să spună. Şi asta. Şi altele. Cu cratimă. Cu virgulă. Cu semnele de punctuaţie care trebuie. Munteanu o prinde pe fosta de mână:

– Ce-i în capul tău? Aici e balamuc.

– Şi? Şi ce? Nu sunteţi tot oameni şi voi? Şi voi beţi cafea şi alcool, şi voi vă întindeţi pe vreo canapeluţă, când obosiţi şi vi se umflă picioarele, şi voi aveţi un pat moale la dispoziţie.

– Nu, noi suntem nebuni, nu oameni. Nebunii nu au drepturile fireşti, despre care vorbeşti tu, nebunii nu au viaţă, nebunii nu au nimic, nebunii au murit.

– Scârţ! Păi, ce tu eşti mort? Nu vezi că te uiţi la mine?

– Ţi se pare că sunt viu? După zece ani de stat aici...

– Adevărul e că n-arăţi prea bine. Aşa e. Ai îmbătrânit cam urât. După firea omului se întâmplă şi îmbătrânirea asta, Radule. Când ai inima rea, cum ai tu, ţi se vede totul pe chip. Am citit eu despre asta. Şi e adevărat. Uită-te la mine. Am 44 de ani, dar ştiu că arăt de 25. Dacă nu chiar de 20. De fapt, mi s-a spus că parcă sunt o adolescentă. Uite ce obraz am, fără cearcăne, fără riduri, neted, întins, fără urme de coşuri sau altceva... Mor dacă îmi apar riduri şi cearcăne. Eu arăt mult mai puţin decât vârsta care o am. Asta înseamnă să fie omul bun... Şi... Şi, Radule, tu nici n-ai avut grijă de tine. Un masaj facial, din când în când, o cremă, nişte loţiuni bune... Că puteai să faci atâta lucru. Mai ales, aici...

– De ce ai venit, Alina? De ce? Zi... Ce cauţi aici? Cum ai îndrăznit? După atâta timp... După toate câte s-au întâmplat... După ce ai plecat...

– Ei... Am plecat atunci, Radule. Acum am venit. Acum am venit să vorbesc cu tine. Ce tot dezgropi morţii?

– Acum ai venit... Să vorbim... Dar ce să mai vorbim noi, doi? Ce să ne mai spunem? Mai e ceva de spus? S-a spus tot ce era de spus. Între timp, nu s-au mai inventat cuvinte care se pot spune între noi doi. Şi tu ai spus că eşti tânără, vrei, poţi şi nu ai cum să aştepţi un nebun, pe care, cine ştie, ajungi să-l ştergi la fund. Ce să mai vorbim?

– Ba da, trebuie să vorbim. Că n-am venit degeaba încoace. Of... Mă dor foarte crunt picioarele. Şi ţie nici nu-ţi pasă.

– Ai dreptate. Nu-mi pasă. Nu-mi pasă chiar deloc. Nici că te dor picioarele, nici că ai sau că n-ai cearcăne, nici nimic, nimic altceva care e legat de tine. Nu-mi pasă. Pe cuvânt! Spune repede ce cauţi aici, dacă tot ai venit, că nu am toată ziua la dispoziţie.

– Păi, la nebuni, ce treabă ai?

– Să fac pe nebunul, de exemplu. Ţi se pare puţin lucru? Sau uşor lucru? E unul dintre cele mai grele din lume, te asigur. Hai, zici de ce ai venit sau plec?

– Şi ce, dacă pleci, nu vin şi eu după tine?

– Nu, nu vii. Întâi că nu vreau să te mai văd şi să te mai ascult mai mult de câteva minute. Cât zici ce doreşti de la mine. Doar atât. Apoi că, aici nu e bambilici, cum crezi tu, ca să facă oricine

orice vrea. Nu e joacă de copii. Nu umbli ca pe bulevard. Sunt nişte reguli. Zici acum, în clipa asta, ce te-a adus aici sau ieşi, tot în clipa asta, pe poarta pe care ai intrat. E ultimul meu cuvânt.

– Biiiiiiine, că eşti foarte insuportabil. Absolut foarte insuportabil! Ce-ai făcut? Că te-a căutat un poliţist.

– M-a căutat un poliţist?

– Da. Adică, nu. N-a zis unde eşti. Dar a pus întrebări despre tine.

– Cum ar fi? Ce fel de întrebări?

– De alea tâmpite: cum eşti, ce faci, unde ai lucrat, cu cine, cât am fost căsătoriţi... De astea, aşa a întrebat. Ce-ai făcut, Radule? Aşa ai decăzut, de când nu mai eşti cu mine? Ai ajuns să te caute poliţia. Foarte ca pe un infractor. Ce naiba...

Cel întrebat zâmbeşte amar. Noroc că l-a căutat poliţia. Altminteri, aici punea mâinile pe piept. Mă rog, e un fel de a spune. Căci, la nebuni nu mai stă nimeni să respecte tradiţiile privitoare la morţi şi înmormântări. Aşa cum se face afară, printre oamenii normali. Aici, îl aruncă vreun cioclu de infirmier sau gardian între patru scânduri şi dus e. Şi nici Alina, Doamne sfinte, dacă nu-l căuta, cum zice ea, poliţia, nu mai bătea drumul până la balamuc, după el. Cumplită pierdere ar fi îndurat şi el. Să-l oropsească pe mai departe, fără delicata şi blonda-i făptură?

– Să nu-mi spui că tu ai luat acum drumul pieptiş, atâţia kilometri, departe de oraş, doar ca să mă anunţi că m-a căutat poliţia...

– Ba da, ba da... Ce, e puţin lucru să te caute poliţia?

– Acum zece ani, când eram căsătoriţi şi când m-au căutat şi m-au... încarcerat aici... instituţiile statului, n-ai mai fost aşa de pătrunsă. Nu te-a atins în niciun fel. Nici n-ai venit, nici n-ai spus că nu sunt nebun, nici nu mi-ai stat – cum trebuia să stea o soţie care porneşte la bine şi la rău, în viaţă, cu soţul ei – alături. Ba, dacă îmi aduc bine aminte, ai plecat repede, repede, nici nu se terminase procesul, cu alt bărbat. Şi, ca să fie tacâmul complet, mi-ai spus că vrei să salvezi apartamentul nostru, de aia bagi divorţ. Dar ştim amândoi care a fost continuarea.

– Radule, ranchiunos mai eşti! Şi tu eşti şi supărat. Tu n-ai trecut încă peste toate acelea. Dar trebuie să treci. Au trecut zece ani, de atunci. Multă vreme, multă. Şi trebuie să gândeşti foarte

po-zitiv. Dacă gândeşti foarte pozitiv, îţi merge bine. Dacă gândeşti foarte negativ, ai parte decât de rău. Ura nu e bună. Omul trece, iartă, uită. În plus, ţi-ai făcut şi tu griji pentru mine? Dacă sunt răcită, dacă mă doare ceva, dacă am ce mânca?

Fostul ziarist ascultă cum şi în ce fel debitează prostii fosta soţie, simte fuioare de nervi încolăcindu-i mintea şi îi spune, pe cât de calm poate:

– De fapt, ai dreptate. Chiar am trecut peste tot. Şi nu-mi mai pasă. Am decantat, am analizat, am cernut, am înţeles. Am greşit, ştiu. Am făcut, fără să ştiu şi fără să vreau, alegeri greşite. Uneori, poleiala unui om ne ia faţa. Şi minţile. Avem impresia că străluceşte şi la interior. Că e din aur şi nestemate tot. Nu e... Se dovedeşte că nu e. Şi doare. M-a durut şi pe mine. A curs sânge, m-am aolit, am bombănit. Dar am trecut. Nu mă mai doare. Nu mai sufăr. Rana s-a vindecat bine. Nici crestătura n-a mai rămas. Şi, nu mă mai interesează. Trecutul e acolo, la locul lui şi nu am de gând să-l reneg. Însă, nici nu mai stau cantonat în el. Am desfăcut cătuşele alea care mă ţineau legat de el. Şi am înţeles. E trecut. A trecut. Eu am trecut peste tot. Tu eşti trecut, Alina. Şi, ai ales şi tu. Înaintea mea. În timp ce eu zăceam încarcerat aici, tu hălăduiai prin lume, cu diverşi hăndrălăi, că nu cred că a fost doar unul, culmea, pe banii mei. Şi tot eu să mă-ntreb dacă te durea ceva...

– Bine, bine, să zicem că am greşit şi eu. Să zicem... De dragul dialogului, să zicem. Eram tânără, eram speriată, eram singură. Şi am crezut că mă pot salva. Nu ştiam cât stai aici. Şi, uite că am avut dreptate, că ai stat atâţia ani. Ce să fi făcut eu singură, adică o femeie foarte frumoasă şi foarte singură, zece ani? Aveam nevoie de protecţie, aveam nevoie de grija unui bărbat, aveam nevoie de un bărbat. Nu puteam să mă prăbuşesc şi eu o dată cu tine. Nu puteam să nu mai trăiesc nici eu, dacă nu mai trăiai tu. Nu puteam să mă duc măicuţă, la mânăstire. Era mai mare păcatul de mine. Să mă pierd aşa... Şi, am ales să plec din tot balamucul care devenise viaţa mea, cu alt bărbat. Nu mai fi aşa foarte egoist. Ce-am făcut aşa foarte greşit? E un capăt de ţară, că am vrut să mă salvez? Că n-am vrut să cad cu tine? Se merita? Nu se merita. Multe femei şi mulţi bărbaţi fac exact la fel ca mine. Aleg pe altcineva, când nu se mai poate altfel, când nu mai e să fie. Repet,

doar ca să mă salvez, am făcut totul. Dar n-a fost să fie nici după ce m-am despărţit de tine. Că, aşa e când n-are omul noroc. Îi dau părinţii tot ce pot unei biete fete, dar noroc nu pot să-i dea. Aşa a fost soarta mea. Să n-am noroc, nici la bărbaţi, nici la bani, nici altfel, să plâng şi să sufăr. Am fost nefericită. M-ai blestemat. Şi nu mai exagera cu încarcerarea. Zi Doamne fereşte să ajungi şi acolo. Dacă te caută poliţia, cine ştie ce mai urmează... Ai ajuns şi tu... Ce, la spital se poate spune că eşti încarcerat? Aici, uite, eşti ca în staţiune. Recreere, mâncărică foarte bună, plimbărici prin curte, timp de meditaţii. Orice om îşi doreşte, la un moment dat, să ajungă într-un astfel de loc, ca să se liniştească de problemele vieţii cotidiane. Tu ştii câte se întâmplă dincolo, Radule? Tu ştii cu câte se confruntă un om dincolo? Tu ştii câte suportă şi la câte trebuie să facă faţă dincolo? Tu ştii cât e de grea viaţa dincolo? Nu ştii. Ai tot asigurat aici. Ai mâncărică caldă, ai pătuţ cald, ai medicamente bune, ai specialişti care se ocupă de tine, ai oameni care te servesc şi îţi caută în coarne. Nu plăteşti facturi la o mie de utilităţi, nu ştii cât costă apa şi curentul, nu ştii cum e să aştepţi să-ţi vină banii cheş de undeva. Nu ştii ce-i aia grija zilei de mâine, Radule. Nici cât e pâinea nu ştii. Nu ştii cât trebuie să înnozi la pungă, ca să poţi să cumperi tot ce vrei. Nu ştii nici cât costă pâinea, în ziua de azi, nu atunci, demult. Adică eşti flu, flu. N-ai nicio grijă. Face statul tot pentru tine. Şi pentru alţii de aici. Pentru toţi. Şi tu te plângi. Tot tu te plângi! Ruşine, ruşine, Radule! Ar trebui să fii recunoscător pentru toate astea care le ai aici. Ar trebui să le mulţumeşti şi-n culcare şi-n sculare, la oamenii de aici, că îşi sparg pieptul cu tine şi îţi asigură tot, tot, fără să ai tu bătăi de cap şi fără să faci tot un calcul şi tot o socoteală.

Radu Munteanu e bulversat. Năuc de-a dreptul. Şocat, ce mai. Şi un rânjet lugubru i se instalează lung pe faţă. Sunt oameni care gândesc, iată, aşa. La fel gândeşte şi fosta lui soţie. Femeia alături de care alegea, acum 20 de ani, să pornească în viaţă. Femeia care dormise pitulată lângă el. Femeia pe care o târâse după el, în meseria nebună de jurnalist, ca să pară că e bună la scris, că e mai bună decât era. Femeia pe care nu că a învăţat-o cum să scrie. Nu. Femeia căreia el, ca să n-o dea şefii afară – căci ea atât putea, nu mai mult, nu mai bine, nu mai calitativ – îi scria ştirile şi articolele. E drept, niciodată reportaje, niciodată anchete, niciodată

interviuri. Mai mult chestiuni de interes general, pe care le putea lua cu copy-paste, dar nici pe astea nu le lua cum trebuie, de pe unde le lua. El îi asigura un nume, un drum, un traseu, căci toţi ceilalţi aveau obraz şi ruşine faţă de el, care era bun, care era genial, aproape, care se băga în tot felul de chestiuni grele şi incomode. Şi o acceptau, pentru el, în branşa asta plină de mulţi sclifosiţi, şi pe Alina, soţia lui. Din cauza asta nici n-a plecat în Bucureşti, să locuiască acolo, să trăiască acolo, aşa cum mai multe trusturi de presă, ziare şi televiziuni, l-au rugat să facă. Au insistat. L-au curtat îndelung. Ca să nu rămână Alina pe din afară. Ca să aibă şi ea sentimentul că e utilă, că ia un ban pe cârca ei. Că nu e bună doar să se ghiftuiască şi să bage şi în geantă – că mie, noaptea, mai mi-e foame, zicea ea – pe unde se ducea, să se creadă că e şi ea în stare să fie jurnalistă. Şi tot din cauză de Alina, el n-a acceptat bursele de studii care i s-au propus, în diverse colţuri de lume. Lui, doar lui. Ca să fie lângă Alina, ca să aibă şi ea un job, ca să nu creadă că are lumea ceva cu ea. Că aşa zicea ea când ceva nu mergea: au ceva cu mine, mă invidiază, îmi poartă pică, pentru că sunt frumoasă, pentru că sunt bună, pentru că toţi mă vor pe mine. Atunci, el se gândea că ea afirma că o vor în echipă, nu altfel. A fost prost. A făcut greşeli. Ea, cu el de mână, l-a tras, pesemne, pe sfoară. Poate şi din dragoste a rămas. Pentru ea. El a iubit-o. Recunoaşte acum că a greşit şi că tare prost şi chior şi ameţit a mai fost. Dar, mai ales, ca să poată s-o poarte pe mai departe în spate, a rămas. Dacă o lăsa el, o lăsau, adică o aruncau toţi, ca pe un balast.

Ah, şi acum femeia asta... Probabil că multe dintre proverbele puse în folclor de popor se transpun, mănuşă. În practică. În viaţă. Dar, cel care zice că pe ăla de nu-l laşi să moară, la rându-i, nu te lasă să trăieşti, e acum, aici, la fix. Cade ca turnat. Merge perfect. Probabil că, după Alina s-a inspirat omul hâtru din popor care a inventat zicerea asta.

Culorile din el se fac, iar, ca de atâtea alte ori, ghiveci. Tocană. Varză. Până şi florile piersicului, pe care le furase şi le băgase în suflet la el, şi despre care ştie, clar, că sunt, că au fost roz, acum sunt spoite cu cenuşiu. S-au învineţit şi ele, de ce-au auzit. Dar, asta e. Viaţa e complexă. Şi pământul rotund. Iar el, foarte

curând, va fi nenebun. Şi, poate, eliberat de tot şi de toate care au fost şi care, încă, sunt.

– Degeaba râzi, continuă, imperturbabilă, Alina, degeaba... E aşa cum zic eu. Tu nu ai nicio grijă. Niciun stres. Nicio apăsare. Dacă ai fi dincolo, te-ar durea capul de atâtea probleme. Zi mersi că eşti aici şi zi mersi că încă te ţin oamenii ăştia aici. Au fost prea foarte oameni cu tine. Să aibă atâta vreme grijă de tine, să-ţi dea să mănânci atâta vreme, să-ţi dea un pat călduţ atâta vreme... Nu e puţin lucru, crede-mă. Şi eu, de multe ori, simt că am nevoie să mă adun într-un astfel de loc. Simt nevoia să stau şi eu la spital şi alţii să se ocupe, de tot, în locul meu. Eu să mă plimb, să mă aşez la masă, să stau tolănită, să primesc prietenii. Şi ceilalţi cu greul. Pune-te, masă, ridică-te, masă. Te şi invidiez câteodată. Ce noroc a dat peste tine! Zău, măi, Radule...

– Dacă îţi doreşti aşa de mult, dacă îţi place aşa de tare, cine ştie, poate îţi ascultă Dumnezeu doleanţa. Şi te aduce aici. Pentru, măcar, ca mine, zece ani... Pot să pun o vorbă bună, să ajungi direct la balamuc.

– Ce, eu sunt nebună? Vezi cum vorbeşti! Nu cumva vrei să pleci de aicea? Faci o mare greşeală. Lasă, nu te grăbi să pleci, Radule. Stai aici, că stai bine. Că dincolo, pe cuvânt, nu e nicio brânză. Aici e marfă.

Dacă o mai aude cu dincolo, când vorbeşte despre viaţa de din afară de gardul balamucului, pe Munteanu chiar că îl apucă, vorba vărului, toţi zambalucii. Dincolo, dacă ţine morţiş, să se ducă ea. El, tocmai se pregăteşte să trăiască. Să înceapă să se bucure de viaţă. Dar ce să-i tot explice femeii ăsteia? E mers contra curentului. Doar să-i spună ce s-a-ntâmplat cu Analisa, fiica lui, şi apoi poate să plece. A stat – şi a infestat – prea mult locul. Şi atmosfera. Astea de la nebuni, da... Cumplit de infestate de atâţia nebuni.

– Dacă mi-ai spus că m-a căutat poliţia, dacă ţi-ai îndeplinit misiunea pe care singură ţi-ai dat-o, e momentul să pleci. Să-mi spui doar ce...

– Nu, nu, că nu plec încă. Ai răbdare. Ce, mă dai afară? După ce că m-ai ţinut în picioare, în soarele ăsta... Tare nepoliticos eşti cu o doamnă fină şi foarte frumoasă. Nu plec, am zis. Mai am o vorbă cu tine.

Previzibil. Trebuia să mai fie ceva. Nu bătea ea atâta cale ca să-i spună că a pus un poliţist întrebări despre el. Nu dacă un deceniu n-a făcut niciun pas. Nu dacă n-a avut, cum zice acum, o vorbă cu el. Nu... Mai e ceva. Oare, ce? Oare ce a făcut-o pe suava de Alina să dea ochii cu el? Soţul trădat, înşelat, prădat, abandonat, mutilat sufleteşte, şi nu doar, de ea. Ce mai poate fi? Care poate să mai fie azi, după o eternitate, vorba aceea? Ce poate să fie aşa de important, de să stea ei doi, faţă în faţă? Se întreabă toate astea fără emoţie. Fără trăire. Fără nerv. Apatic. Indiferent. Alina, în totalitate, îi e indiferentă. Nu mai e dragoste, nu mai e ură. Nu mai e nimic. Nimic... Piersicul din curtea de la nebuni îi produce infinit mai multă emoţie. Femeia asta, pe care, din decenţă, din faptul că e mama copilului lui, se străduieşte să n-o catalogheze, este, pentru el, zero. Nu-i stârneşte nimic. Nicicum. Căci, şi de-i vorba despre şobolanul lu' Dili, şi de-i vorba despre Alina, e la fel. Simte acelaşi lucru. Nu îl face să-i tresară nicio câtâme din vreun fir de păr. Nu i se mişcă niciun punct pe unghie. Ce poate să mai fie? Care o fi vorba aia, de vrea să i-o spună diafana?

– Dă-i drumul. Spune vorba aia şi să terminăm.

– Radule, tu pe mine m-ai iubit. Ştiu asta. Mă iubeşti şi acum. Nu ţi-e milă de mine? Nu te doare inima să auzi că o duc rău?

Ce?!?

– Deja, uite, mă rostogolesc. De râs. Tu mai ai toate ţiglele pe casă?

– Ce casă, Radule, că stau în apartament, cu ai mei... Am încercat, după ce m-am întors din Europa, să stau în Bucureşti, că e mai frumos, e mai de vipă, viaţa, dar e aşa de scumpă viaţa acolo, că am renunţat. Şi m-am întors la ai mei. Nu mă întrebi de unde m-am întors?

– Nu. Dar mă întreb ce e în capul tău. Că tot încerc să înţeleg şi nu pot.

– M-am întors, da, şi stau cu ai mei, la Ploieşti. Aşa am ajuns.

– Aşa, şi? Ce treabă am eu? Poţi să stai şi-n gară. Să-ţi fie de bine şi la vară cald.

– Şi o duc rău, Radule, o duc rău. Că ai mei sunt pensionari,

eu nu mai muncesc... Nu mai sunt cu nimeni acum. Adică cu vreun bărbat. Şi e greu.

– Bun. Şi?

– Şi, şi, şi... Ce tot pui atâtea întrebări? Nu pricepi şi tu?

– Nu! Ce naiba să pricep?

– Că am nevoie de nişte bani. Împrumut, nu aşa, degeaba. Că eu nu iau bani, aşa, pe ochi frumoşi. Am nevoie, deci...

– Bine că ai. Toată lumea are. Ce treabă am eu cu chestia asta?

– Păi, ai. Că am fost nevasta ta. Şi m-ai iubit. Cred că mă iubeşti şi acum. N-ai cum să nu mă iubeşti. Şi ai şi tu nişte responsabilităţi faţă de mine. Că doar nu am fost degeaba nevasta ta. Şi nu m-ai iubit degeaba. Şi să-mi dai tu nişte bani.

Pe Radu Munteanu îl umflă râsul. Dar ce râs...

– Păi, de unde să-ţi dau eu? Ai auzit că sunt vreun nabab?

– Ce eşti?

– Nimic, nimic... De unde să am eu bani, dacă sunt internat aici, la nebuni, şi prin acordul tău tacit, de zece ani? Am muncit undeva, ca să am bani? Mi-a căzut din cer vreo moştenire?
Am câştigat la loto? De unde să am eu bani?

– Dar ai fost zece ani aici. Şi tu ai zis.

– Ce am zis?

– Că stai aici de zece ani.

Mai că-l apucă pandaliile.

– Da, şi?

– Cum şi, Radule, cum şi? Că doar ai luat şi tu un salariu aici. Şi n-ai avut cheltuieli, ca mine, dincolo. N-ai dat niciun leuţ, pe nimic. Ai pus şi tu deoparte nişte bănuţi, dacă nu pe toţi care i-ai luat de aici.

Duce. Radu duce. Şi, dacă n-ar fi de plâns ce spune femeia asta, ar fi rău de tot de râs. Ori invers. Nici el, sub imperiul momentului, nu mai realizează ce şi cum. Dar un lucru începe să devină cert: în timp, prostia, când e în vreo devlă blondă, nu se estompează. Nţţţţţ... Face, dimpotrivă, pui. Şi puii alţi pui. Şi toţi puii, alţii şi alţii... Şi tot aşa.

– Alina, ce-mi vine să zic e o jignire enormă pentru orice om, mai ales pentru o femeie. Dar, pentru că am, chiar răstignit de viaţă,

cei şapte ani de acasă, te întreb doar atât, prieteneşte: cum să iau salariu la ospiciu, unde sunt închis de zece ani? Cum?

– Hai, dragă, nu mai face aşa. Că şi pârnăiaşii iau bani la închisoare. Tu de ce să nu iei, la nebuni?

– Cred că eşti sărită. Cred că mama ta, când erai mică, te-a scăpat în cap. Şi te-ai dereglat foarte tare la rotiţe. Şi nici nu s-a mai dezvoltat cerebelul. Asta e singura explicaţie.

– Hai, dragă, că mă enervezi. Ce, am zis şi eu... Trebuie să mă faci nebună? Uite la el... Ce ruşine, Radule, ce ruşine. Bine. Nu ai bani puşi deoparte. Deşi, nu-nţeleg ce ai făcut cu toţi. Dar un CAR aici nu poţi să faci? De ce te uiţi aşa? Am mare nevoie, pentru vreo doi ani, aşa, de un împrumut. Până mă pun şi eu pe picioare. A, să nu înţelegi greşit. Iei tu împrumutul, pe numele tău, dar vin lunar, sau la câteva luni şi plătesc eu. Eu plătesc, Radule. Pe cuvânt! E mai uşor să dau aşa, lunar, din pensia alor mei. Am mare nevoie de bani. Trebuie să mă ajuţi. Hai, că un CAR poţi să faci şi tu pentru mine. Sunt fosta ta nevastă. Şi m-ai iubit.

– Pot, chicoteşte potenţialul nabab, pot să fac două'jde mii de CAR-uri, dar nu vreau să fac. Uite, aşa, de-al dracului şi de ambiţios, cum am auzit la cineva, nu vreau. Nu vreau să fac! Cine mă obligă?

– Cum, Radule, poţi şi nu mă ajuţi?!? Aşa neam de traistă eşti? Aşa, foarte scârţar? Eu îmi dădeam şi viaţa după tine, până la ultima picătură. Nu te uiţi la mine cât sunt de jerpelită? Nu ţi-e milă? Tu n-ai inimă?

Munteanu îi ia seama jerpelitei: e îmbrăcată bine, cu haine scumpe, de firmă. Are sandale cu toc, scumpe şi astea. Iar poşeta, singură, i-ar asigura lui, dacă ar vinde-o, vreo trei costume, o duzină de cămăşi, trei cravate şi-o pereche de pantofi. Miroase a parfum suav, precum chipul ei. Plus că, mâinile, gâtul şi urechile jerpelitei sunt pline de aur. Unghiile-i lungi şi cu formă fistichie sunt date cu ceva fosforescent, de rivalizează cu vestele ălora de la drumuri şi poduri. Sau cu cele ale poliţiştilor de la rutieră. Numai bună Alina de dirijat circulaţia în mijlocul străzii, cu unghiile ei. Urâte sunt! Dar, sigur, făcute şi vopsite la coafor, la manichiură, la salon, sau cum s-o numi locul ăla. Aşa le făcea şi când era măritată cu el. Niciodată, niciodată, nu se chinuia ea să le facă. Zicea că e o doamnă

bine şi e sub demnitatea ei să le dea cu ojă, ca ţărăncile, acasă. Ehei... Vorba aia, curat jerpelită madama! E fără cuvinte nebunul nenabab. Sau nababul nenebun? Mai poţi să ştii?

– Nu, nu mi-e milă, îi răspunde la un moment dat, după ce i-a luat seama cum se foieşte, încurcată, de pe un picior pe altul. Şi, pentru tine, nici inimă n-am. Pic de inimă n-am.

– Radule, sunt disperată! Nu înţelegi? Sunt foarte disperată. Am nevoie de bani. Sunt într-o stare foarte proastă. N-am fost niciodată aşa.

– Hm... Înţeleg, înţeleg. Asta nu e bine. Din banii luaţi pe apartamentul meu, AL MEU, nu mai ai?

– Hai, dragă, îţi baţi joc de mine, că asta a fost acum zece ani! Şi nici n-am luat atât cât trebuia pe el, că l-am vândut pe lucru de nimic. Nu mi-a dat nimeni cât am cerut, pe el. Plus că, preţurile nu erau acum zece ani, ca acum. Acuma, să-l fi mai avut de vânzare, luam mai mult pe el. Dar, nu mai am. De unde să mai am, că am fost nefericită şi toţi bărbaţii m-au minţit şi m-au înşelat. Acuma, luam bănet foarte bun pe apartamentul ăla. Dar, atunci aşa a fost să fie. Am luat foarte sub preţul pieţei pe el. N-aveam timp să aştept şi să negociez şi să ţin la preţ. Mă grăbeam. Mă grăbea şi el... Scuze. Dar tu eşti băiat destupat şi înţelegi.

Îi vine s-o întrebe, aiurea, destupat la ce? Dar nu mai riscă. Şi-aşa are urechile oripilate şi, după ce pleacă ea, dar mai ales după ce va pleca el de la nebuni, va trebui să le spele şi să le dezinfecteze bine de oripilarea asta, căci, altminteri, Doamne fereşte, rămâne cu ea în ele. Hm, se grăbea fata. O alergau taurii de la coridă. Normal, când e să iei un ban nemuncit, un ban care, în fond, nici nu-ţi aparţine, bagi cărbuni. Te mişti repede, ca să nu fugă puiul cu aţa. Despre faptul că un el o grăbea, de asemenea şi nu mai avea răbdare, existent deja la momentul acela, al procesului, nici nu se mai miră. Îl avea, probabil, de mult. Aşa cum, probabil, au fost şi alţii, încă din vremea căsătoriei lor. Nu mai are importanţă. Doar el a fost prost şi capiu, în toată ecuaţia asta. Că ea, serios, dădea semne.

Şi Alina are încă muniţie:

– Bine. Din salariul tău, bunicel, cred, de aici, nu vrei să-mi dai. Un CAR pentru mine, nu vrei să faci. Deşi, nu era mare brânză şi, oricum, veneam eu să aduc banii, nu puneam datoria mea în

cârca ta. Bine. Dar mai am o idee. Şi cu asta, chiar că trebuie să mă ajuţi. Nu poţi să mă refuzi şi cu asta.

Ce stol de vrăbii, porumbei şi guguştiuci o mai zbura acum prin capul blond?

– Fii atent. Asta e o idee foarte minunată. Că nu-mi dai de la tine, nimic. Rămâi cu banii tăi. Îmi dai de la părinţii tăi.

– Ăăăăăă?

– Da, mă, Radule, că ei au.

Sfântă Treime din cer şi de pe pământ şi din fundul ia...! Contuzia de-a avut-o fata asta o dată, la cerebel, s-a acutizat grav.

– Au?

– Daaaaaaaaaaaaa. Au. Nu mai ştii? Pe lângă pensii, au şi bani mulţi la CEC. Aveau de acum zece ani, foarte mulţi. Acum au şi mai foarte mulţi, că au mai strâns. Că ştii că maică-ta e strânsă rău la pungă. Ţine cu dinţii de toţi banii. Mănâncă de sub unghie, zgripţuroaica. Mereu a fost aşa, să ştii, chiar dacă eu nu ţi-am spus mereu. Că, na, erai singurul lor băiat şi nu vroiam să te supăr pe ei. Dar nu-mi dădea nici de autobuz, că de taxi, nici nu mai zic. Dacă eu ziceam că am nevoie de bani ca să iau, ca omul, un taxi, ea îmi zicea să mă duc cu autobuzul, ca muncitorii. Mă punea să mă urc la un loc cu nişte oameni nespălaţi şi împuţiţi. Şi aveam şi eu un nume, eram cineva. Că ştii că eram o foarte cunoscută ziaristă. Maică-ta. Aşa mi-a făcut, să ştii. Aaaa... Şi mai au, ăştia ai tăi, în afară de apartamentul de la bloc, şi casa aia prăpădită de la ţară. Adică, nu e chiar foarte prăpădită, dar n-are baie, n-are etaj, nu e într-o zonă foarte frumoasă, unde să te plimbi şi să ai ce vedea. Ceva bani, tot face şi casa aia. Şi ştiu sigur, sigur, că la ţară au şi pământ. Cred că foarte mult. Nişte bănuţi se adună din astea, toate, când le pun în vânzare. Dacă nu îţi dau ţie tot, cui să dea, că alţi copii nu mai au, Radule...

Ei, uite acum are răspuns întrebarea aceea care, o vreme, i-a ciripit pe la urechile astăzi atât de oripilate: avea importanţă în toată situaţia lui de la balamuc, faptul că Alina, la viaţa ei, i-ar fi citit pe Charles Dickens, Flaubert, Stendhal, Hugo, Dostoievski? Măcar pe alde Dumas, tatăl şi fiul? Da, apăsat şi ferm, avea. Mare importanţă avea. Era, după cum se vede treaba, vital, să fie aşa. Sigur, nu strict pe cei numiţi, trebuia să-i citească. Trebuia doar să

citească. Pe alţii. Mai mici. Mai mari. Şi cu poze, dacă ar fi citit cărţi, şi tot mai era o scăpare. Tot se mai strecura câte ceva, ca o sămânţă purtată de vânt, până la vreun şănţug, că tot vorbea ea mai adineauri cu diminutive, din creieraş. Multe învaţă omul din cărţile citite, de la personajele îndrăgite, din situaţiile de viaţă, din experienţa altora, din atât de multe lucruri. Sigur se lipea şi de ea ceva, măcar ceva cât de mic, dar mai mare şi mai mult decât nimic.

– Alina, mă bucur nespus că ai băgat divorţ. Şi că nu m-am pricopsit cu tine până la 106 ani. Dacă aş avea numărul de telefon al celui cu care ai plecat atunci, l-aş suna să-i spun că îi strâng mâna pentru ce-a făcut.

Alina chiţăie fericită – hai, că mai e o şansă să-l păcălească pe nebun:

– Da? Serios? Dacă vrei, intru în comp, când ajung acasă, şi îl caut. Apoi, ţi-l dau.

– În ce intri?!?

– În comp. Nu ştii ce e? NU ŞTII?!? Hai, dragă, că mă şi sperii, cât eşti de tăntălău. Cum să nu ştii ce e compul. Ştie tot prostul. E computer. Vai, măi, Radule... Cât eşti de înapoiat!

– Alinuţa drăguţa, care se joacă cu puţa... ce să fac, nu e toată lumea la fel de deşteaptă şi de cultă-n cap, ca tine. Ordinară şi mizerabilă creatură, Doamne! Şi nu mai am nici răbdare, nici putere cu tine. Uite, facem aşa: îmi spui ce e cu Analisa, unde e, ce se întâmplă cu ea, ce face, apoi te uşcheşti încet, către alte meleaguri. Ca păsările călătoare. Deci... Unde e fiica mea şi ce face?

Alina e, oarecum, surprinsă de întrebare. Îşi aruncă ochii colilii în sus, spre cer, când răspunde:

– Analisa? Nu ştiu. De unde să ştiu eu?

– Nu ştii? Cum adică nu ştii? Copilul era cu tine. A rămas cu tine, când eu am fost băgat în balamuc. Ce s-a-ntâmplat? Unde e fata? Spune o dată!

– Nu zbiera la mine, Radule, ca un nebun. Nu ştiu. Nu ştiu, pur şi simplu.

– Alina, tu chiar eşti inconştientă şi nebună? Cum să nu ştii? Ce-ai făcut cu fetiţa?

– E, am făcut. N-am făcut. Nu ştiu unde e. A dispărut. Eram cu ea în parc, am fumat cu cineva o ţigare şi când m-am întors, ea,

care se juca pe acolo, nu mai era. Ce vrei să-ţi spun mai mult, dacă nici eu nu ştiu mai mult?

– Tuta pământului! Că-mi vine să-ţi dau una în capul ăla. Cum să nu ştii tu de copil? Cum? Atâta grijă trebuia să ai şi tu. Copilul!

– Da, de la nebuni e uşor să zici că decât grija copilului aveam, dar aveam şi grija mea. Că eram singură, neajutorată, supărată şi fără nimic. Aveam multe griji, aşa să ştii.

– Nu cumva, ca o nenorocită ce eşti, ai vândut cuiva copilul şi ai halit banii luaţi pe el? Răspunde!

– Nu, nu l-am vândut. Nu ştiu ce s-a întâmplat. A dispărut, pur şi simplu.

– Ai căutat şi tu fata? Ai anunţat poliţia? Ai dat sfoară-n ţară să caute şi alţii?

– Am căutat-o, normal. Dar n-am găsit-o nicăieri. Nu e. Nu e prin niciun loc.

– Trebuie să fie, Alina, trebuie să fie. Că, doar n-a intrat în pământ. Doar n-ai omorât-o. Doar n-ai dat-o pentru organe.

– Nu ştiu unde e. Chiar nu ştiu. Nu ştiu ce s-a putut întâmpla atunci. Nu ştiu.

– Fi-ţi-ar ţigara a dracului! Cine ştie cât ai stat tu să caşti gura cu vreun hăndrălău, de a dispărut copilul. Cine ştie cât te-ai întins la bârfă, ca o nepăsătoare şi o putoare ce eşti. Până la tine, eu n-am întâlnit aşa ceva. Nu eşti bună de nimic. De nimic! Şi, cum atâţia ani, în care nu ştii nimic despre copilul tău, ai putut să dormi liniştită, să te îmbraci cu ţoale scumpe, să-ţi trăieşti viaţa? Cum? Tu eşti om?

– Ce era să fac? A dispărut. Am căutat-o. Am întrebat de ea. N-am găsit-o. Ce să fac? Sunt doar o femeie slabă şi singură, fără niciun bărbat alături. Era să mă pun să mor? Era să mă duc la mânăstire? Era să mă-nchid între patru pereţi? Era să mă iau la bătaie, singură? Ce era să fac? N-am făcut nimic rău. N-am bătut-o, n-am certat-o, n-am omorât-o, n-am vândut-o. Am căutat-o, să ştii. Şi atunci, şi mai apoi. Dar n-am găsit-o. N-am găsit-o. Nu e!

În inima bărbatului descărnat de situaţie şi de viaţă, numai piele şi os, o mână nevăzută plăsmuie acum chip cioplit. Vărul, da, el o va găsi pe Analisa. Va vorbi serios cu el. Vor căuta împreună,

când o să plece de aici. Dacă bătuta în cap nu minte, fata trebuie să fie undeva. Trebuie! Nu vrea să ia în considerare că şi alţii, dacă au găsit-o, i-au făcut rău. Nu poate. El, aici, la nebuni, ar fi simţit dacă fetiţa ar fi fost omorâtă. Dar n-a simţit. O fi păţit multe, s-o fi luptat cu viaţa, dar moartă nu e. Nu e! La momentul ăsta, trebuie să aibă 19 ani.

– Acum, te rog să pleci, Alina! Pur şi simplu, îmi vine să vărs, dacă te mai văd.

– Să plec? Cum să plec? Şi banii? Banii mei? Trebuie să mă ajuţi, Radule. Nu mă poţi lăsa în groapă. Nu poţi să zici să plec, fără bani, cum i-ai zice la un câine. Trebuie să faci asta pentru mine. Trebuie să-mi dai nişte bani. Am fost soţia ta. Tu m-ai iubit.

– Pleacă, am zis! Pleacă!

– Radule, sunt foarte disperată, n-auzi?... Am mare nevoie de banii ăia. Mor, dacă nu îmi dai. Am nevoie de bani, Radule! Sunt foarte disperată, n-auzi? De câte ori să zic? Am apucat să trăiesc ca un om, am nişte cheltuieli absolut necesare de făcut, nu am de unde să iau bani. Îmi trebuie banii tăi. Te rog, Radule, te rog! Rupe din porţia ta. Renunţă la ceva, ia-ţi mai puţine ţigări, mănâncă mai puţin şi mai prost, fă un efort, dar ajută-mă. Că tu şi-aşa eşti vai de tine. Uită-te la tine şi uită-te la mine! Sunt diiiiiiiisperată. Nu vezi că nu mai pot de disperare? Radule, ajută-mă! Fă ceva! Nu mă poţi lăsa aşa. Sunt foarte disperată.

– Sictir!

– Radule!

– Alina! Ştii că sunt nebun. Vrei să te strâng de gât? Vrei să te dau de-a dura pe aici? Vrei să te târăsc de tot părul, prin balamuc? Vrei să pun câinii pe tine? Pleacă! Acum! Că te bag în...

Ar merge un pic de circ, s-o sperie. Dar nu mai are putere. Şi, de fapt, de când ştiu toţi că trebuie să plece, pentru că nu e nebun, nu-i mai vine să se circărească.

– Radule!

– Pleacă, femeie!

– Doamne, am venit degeaba până aici. Degeaba... Îmi vine rău. Sunt aşa de foarte disperată... Am mai şi cheltuit bani cu drumul. Că nu m-a adus nimeni că sunt eu blondă şi frumoasă. Am luat autobuzul şi şoferul a vrut bani pe bilet. Na, am venit degeaba.

Măcar banii de drum şi ceva în plus să-mi dai. Măcar atât! Degeaba am bătut drumul! Degeaba! Şi am fost soţia ta. Şi m-ai iubit. M-ai luat din dragoste, zgârcitule şi zgârie brânză care eşti! Sunt disperată. Mă duc să mă sinucid...

– Bine faci. Abia scapă lumea de-o pacoste. În sfârşit, ai şi tu o idee ca lumea. Eşti invitata mea. Sinucide-te. Fă-o!

– Aaaaaaaaaaaa... Vrei să mor! Îmi doreşti moartea! Mie, care ţi-am fost soţie, atâţia ani. Care ţi-am suportat toanele, sforăiturile şi neamul. Plus pe mă-ta aia cotoroanţa şi scorpia. De aia te caută poliţia. De aia! Tu nu eşti om. Tu eşti o javră. Uitasem că eşti o javră. Eşti un mare dobitoc. Eşti un rahat cu perje. Ar fi trebuit să îţi dau de mult, jet. Să nu îmi pese de tine. Dar eu m-am gândit la tine, m-am gândit... Că eu am suflet bun şi sunt o femeie bună. Ah... Nu mai pot. Sunt foarte disperată. Sunt disperată mult. Ce mă fac eu? Ce mă fac? Sărăcia dracului care eşti tu!

Disperată e, clar. Altfel, nu venea aici cu aşa tupeu jegos. Altfel, nu dădea ochii cu el, după tot ce-a fost. E disperată. Dar şi lui, deşi în câteva zile – vrea să creadă că sunt zile – va fi de partea cealaltă a gardului care desparte balamucul de lume, i se sfârşeşte, cum a auzit o formulare, pământul. Îi vine, subit, apocalipsa. A sperat, a sperat nebuneşte că totul, în legătură cu fiica, e o balivernă. Că mama ei ştie unde e şi ce face. Că o s-o caute şi el, după ce iese de la nebuni, ca să vorbească. Şi ca să reia, cum s-o putea, ambasadele. Şi să arunce, aşa cum trebuie, o punte. Ca între tată şi fiică. Prea multă vreme şi-a plâns de milă lui. Nici nu se putea altfel. Cine mai conta, când lui totul, totul i se năruise? Acum e cu gândul la Analisa. Dar, poftim! Toanta a pierdut copilul. Cum să pierzi un copil de nouă ani? Şi cum să se piardă copilul? E mărişor, ştie să citească şi să scrie bine, ştie care e adresa unde locuieşte, ştie cum i se numesc părinţii. Ce se putea întâmpla cu un astfel de copil, ca să nu dea niciun semn? Ca să nu caute el locul de unde a dispărut? Doamne, în minte îi vin doar lucruri rele. Ca să nu le zică nenorociri, de-a binelea. Speră că femeia asta spune adevărul. Că e aşa, fetiţa a dispărut, pur şi simplu. Unde? Unde putea să dispară? Nici n-o mai fi în ţară. Dar o va căuta. De-ar fi să fie cel din urmă lucru pe care-l face în viaţa asta, o va căuta. Sigur, acum e şi foarte emoţionat şi răvăşit, dar, da, o va căuta. S-or aşeza ele şi

lucrurile astea.

Brusc, observă că Alina a încetat cu văicăritul. Şi că-i aruncă ocheade binevoitoare. Poate a realizat şi ea ce năpastă e şi-şi cere scuze.

– Auzi, Radule, zice blonda şi diafana fostă soţie... Se ia bani bunicei pe o vânzare de copii, aşa-i? Că tu ştii mai bine, că te-ai ocupat de cazuri de-astea. Te-ai băgat în rahaturi de-astea.

– Ptiuuu, panaramă! Dispari, că mi se face rău!

– Stai, dragă, ce sari ca ars? Că doar am întrebat şi eu, nu am dat cu parul.

– Pleacă! Eşti o mizerie de om. Pleacă! Ticăloaso!

– Ce ţipi ca un căpiat? Eu îţi vorbesc frumos, ca o doamnă educată şi frumoasă şi foarte fină. Deci, nici nu te jignesc, cum faci tu cu mine. Plec! O să plângi tu după mine! O să regreţi. O să-ţi dai palme că ai vorbit aşa cu mine. O să vezi.

– Bine, o să-mi dau. Dar pleacă. Du-te învârtindu-te. Nu te mai suport şi fac vreo prostie acuma, de regret toată viaţa.

– Normal, o să plec, nu te mai plânge atâta de mine, că nu ţi-am făcut nimic. Ţi-am dat în cap? Te-am căutat în buzunare şi ţi-am luat bănetul? Am vorbit omeneşte cu tine. Dar, parcă tu ştii ce-i aia omeneşte. Bine. Hai să facem un selfie şi plec.

– Ce să facem?!?

– Un selfie. Un selfie, n-ai auzit? Nu-mi spune că tu nici selfie nu ştii ce-nseamnă! Doamne, ce înapoiat şi ce rudimentar eşti! Aşa ceva...

– Tot mai stai? Tot nu faci paşi?

– N-auzi că vreau să facem un selfie, prostule şi retardatule? O poză adică, pe care o fac eu cu telefonul. Am telefon bun, iese bine. Tu doar zâmbeşte, nu mai sta ca un arici.

– Îţi dau eu poze acum, de nu poţi să le duci! Hai, pleacă!

– Doamne, ce fraier! Auzi, să nu vrei să faci selfie. Pe ce pământ trăieşti, mă, băiete? Puneam şi eu selfie-ul ăsta, pe febeu.

– Pe ce puneai?!?

– Înapoiatule! Nu ştii nimic. Eşti din epoca de piatră, cu dacii. Pe facebook puneam, să vadă prietenii mei unde am fost şi să-mi dea like-uri. Dar cu o sărăcie ca tine, nici un selfie nu pot să fac.

Facebook, like, selfie... Alina pare că vorbeşte într-o chineză

veche, nedescoperită, uitată, care n-a ajuns până în lumea în care a trăit el. Dar, nu-şi bate capul cu astea. E important doar să plece matracuca asta din faţa lui.

– Hai, Alina, du-te! Încetează să mai faci curent pe aci!

– Daaaa... De parcă eu sunt fereastră deschisă. Înapoiatule. Acum se pun geamuri de termopan şi nu mai face niciun curent. Auzi, fac eu curent... La el nu se uită, că nu mai are dinţi în gură. Proastă aia care s-o mai pupa cu tine. Că la cum arăţi...

– Toanto! Ieşi! Hai, pleacă!

– Măi, Radule... Stai aşa. Ce mă tot împingi? Plec eu singură. Stai aşa. Că nu am râie şi nu te muşc. Nu-mi dai şi mie ceva din pachetul pe care ţi l-a adus omul ăla? Hai, dragă, că nu sărăceşti dintr-atâta şi mi-e foame, n-am băut, n-am mâncat, n-am fumat toată ziua. Dă-mi şi mie ceva de acolo, nu ţine decât pentru tine, ca un lacom şi zgârcit ce eşti.

Când s-a îndreptat către poartă cu punga de la fostul primar în mână, dinspre Alina s-a auzit doar atât:

– Tu-ţi gâţii mă-tii! Nici biscuiţii ăştia nu vroiai să mi-i dai! Să bagi în tine decât tu. Sărăcie ce eşti! Zgârie brânză. Să te ţină la nebuni până te-oi lua eu acasă, la mama. Hm... Eşti mai zdravăn decât am crezut, măscăriciule împuţit. Eşti aproape la fel de bun, ca mine.

.....

Merge spre poartă, îmbrăcat cu hainele cele noi pe care i le-a adus vărul, între acesta şi Ţeapă. A fost o surpriză, n-a ştiut, dar s-a bucurat că i le-a adus. E o eternitate de când n-a mai primit ceva. De când nu s-a mai îmbrăcat cu pantaloni şi cămaşă noi. De fapt, de la chiloţi, toate sunt noi pe el. Şi pantofii negri, din piele, tot noi sunt. Îi e şi milă să calce cu ei pe jos. Prin atâta jeg şi infecţie de la nebuni. Dacă nu i-ar fi ruşine, i-ar lua în mână şi s-ar încălţa cu ei, mai încolo, mai după gard. Sau, i-ar ţine de buni, pentru zile importante de afară. Doamne, ce salt de la şlapii lui scălâmbăiaţi, de-i ţinea şi vara şi iarna în picioare, la pantofii ăştia lucioşi, de poţi să-ţi aranjezi şi freza în ei. Mă rog, el nu prea mai are ce freză să-şi aranjeze. Dar sunt super! Aşa pantofi, n-are nici directorul balamucului. Că ai lui sunt ca nişte şalupe scofâlcite. Şi pentru că e

neglijent, dar şi pentru că, aşa cum a tot observat, a început să aibă mers de nebun, dicţie de nebun, comportament de nebun. Hm... A ţinut vărul să facă asta, să fie el aşa, acum. Adică, să-l înnoiască din cap până-n picioare, ca de Paşti. Şi are, cum n-a visat, haine noi. Şi frumoase, pe deasupra. Alese cu mult bun gust. Răcoroase, ca pentru a-l proteja de soarele care, tot mai mult, tot mai des, începe să ardă. Şi-i vin perfect, nu sunt şleampăte pe el. Se poate să-i fi luat ceva şi de pe la copii. Nu, exagerează, totuşi. E înnoit de sus până jos. Doar sufletul îi e, cel puţin în acest moment, de teribilă cotitură, vechi. La fel de vechi, la fel de antic. E, în fond, acelaşi. Acelaşi cu care intra acum un deceniu prima dată la nebuni. Un deceniu sau un veac o fi fost? La cum a trecut... La câte s-au întâmplat... La câte valuri l-au lovit în plex... A vrut... A vrut, când a văzut că vărul îi spune, hotărât, să nu facă tarantele şi să se îmbrace cu ţoalele noi, că sunt doar un cadou pentru ziua lui – când o fi ea, nu contează – nimic mai mult, să primenească şi sufletul. A vrut. A vrut. Dar de unde apă de Dunăre să-l curăţe? De unde glaşpapir să frece bine încheieturile pline, ca de rapăn, cu durere împietrită? De unde mătase albă ca să-l învelească pe bietul suflet?

Şi, până la urmă, bine că are suflet. Vechi, chinuit, osândit. E bine că e acolo, în el. Căci, vreme îndelungată a crezut că l-a îngropat. Prin vreun tranşeu din cele ale vieţii. Şi a pus peste el pământ reavăn şi greu. Ca să stea acolo şi să nu mai iasă niciodată. Dar, uite că, sufletul, cine ştie prin ce crăpătură de pământ, s-a strecurat, când credea că au crescut buruieni din el, afară. Şi, ţup, într-o clipită, în loc să zburde prin alte emisfere, s-a vârât din nou de unde, fără milă, a fost smuls. Aşa că, asta e combinaţia acum: suflet ros şi vechi şi haine noi şi bune.

Într-o mână, lipit de piept, poate că inconştient în zona inimii, ţine un dosar. Roşu. Plin cu acte. Oficiale toate. Cu semnături, parafe, ştampile. De i-a venit şi rău de la stomac, când le-a citit. De fericire. De năuceală. De viaţa aşa cum e, l-a lovit, pesemne, gastrita. Că vărul l-a şi trimis pe Ţeapă la bucătărie – toţi merg pe sârmă în balamuc, nu crâcneşte nimeni, toţi par doar lapte, miere şi nectar – să ceară bicarbonat. De sodiu. Ca să-i repare cantina. Ca să-i sperie şi să-i pună pe fugă durerea aia cruntă. Şi, greu, a pus-o. Că nu se lăsa dusă deloc. Dar a pus-o. O vreme. Apoi, i s-a mutat

– parşivă e durerea asta – în spate, între omoplaţi. Îl ţine închingat şi acum, când se îndreaptă spre poartă. Căci, da, spre poartă merge acum. Parcă se apropie de graniţă. Fraudulos. Fără paşaport sau carte de identitate. Ca un hoţ. Ca un om care vrea să fugă. Departe şi de toţi. Dacă există aşa ceva... Şi, de după creneluri – aiurea pentru o vamă, că nu-i cetate medievală, dar, în clipa asta, aşa simte – se ivesc grănicerii. Care, cu puşcoace în mâini, iau poziţie de tragere. În el, desigur. Cel care trece vămile, iată, când credea că e mult prea militarizat totul, ca să le treacă. Şi aşteaptă. Grănicerii. Un semn. Mai multe. Cine ştie... Poate că trag. Poate că nu dă, încă, nimeni ordin. Să tragă. Poate aşteaptă întăriri. Poate e musai să vină un pluton de execuţie. Poate că... Of... Crunt sentiment. Nici nu ştie dacă e nesiguranţă. Dacă e spaimă. Dacă e neîncredere. Dacă e nebunie. Dacă e viaţă.

În cealaltă mână, are o plasă cu cele câteva boarfe pe care le-a avut cu el, la nebuni. Doar câteva... Şi vai de ele. Dar nu s-a îndurat să le-arunce. Face, acasă, cârpe de praf din ele. Căci ele sunt – şi e un fapt – parte din el, din viaţa lui, din ultimii zece ani. În plasa asta n-a încăput şi deceniul îngrozitor pe care l-a trăit. Aici. Şi în alte părţi. De acelaşi fel. Şi, de altfel, la cât de greu era, nici nu putea să-l transporte. Pe afurisitul de deceniu. Îi trebuia o macara. Un camion. Un buldozer. Un vagon. Şi, nu-l mai transportă. Îl duce, discret. În spate. În inimă. În eul lui. Pe el, pe trecutul ăsta negru şi copleşitor. O singură clipă mai plăcută, dacă ar vrea să extragă din acest tot, nu are. Nu găseşte. Nu ştie. Nu e niciuna. Desigur, exceptându-le pe cele în care a început să concretizeze în mintea lui întreagă, de nenebun, că ar putea, în viaţa asta, nu în cele viitoare, să plece. Trecutul e greu şi îl apasă. Îi mutilează inima, îi înconvoaie coloana, îi îndoaie umerii. Dincolo de gard, poate l-o arunca. În viaţa spre care păşeşte, nu-l mai vrea. Şi-o face el alte amintiri, acolo... Cine ştie, poate la fel de nelalocul lor. Căci, nu are nicio siguranţă că va fi extraordinar de bine totul. Mai ales că... Hm... Când o da cărţile pe faţă, se prea poate să facă – ia şi o astfel de posibilitate în calcul, căci viaţa e plină de bubuituri – calea întoarsă spre ospiciu.

De aceea, şi de aceea, strânge mai tare, tot mai tare, dosarul ăla. Roşu. Plin cu acte. Semnate, ştampilate, parafate.

Credibile. Valabile. Legale. Adevărate. Pe care îl strânge, nebuneşte, la piept. Nici pe Alina, când îi iubea obsesiv zulufii blonzi, nu o strângea aşa. Ah... Acolo, în dosarul roşu scrie albastru pe alb, în multe, multe fraze întortocheate, că nu e nebun. NU E NEBUN. ŞI N-A FOST NICIODATĂ. Va ţine dosarul aproape. Va dormi cu el sub pernă. Sub care pernă, oare?

Ar vrea să fie lup, acum, când după atâtea nădejdi năruite, pleacă de la ospiciu. Viu, pe picioarele lui, aşa cum multă, multă vreme, n-a crezut. Era convins, din ce văzuse şi din ce trăise, că doar între patru scânduri, dacă ai şi norocul ăsta, în fond, pleci de aici. Şi el, iată, pleacă pe picioarele lui. Sigur, şi în picioare are multe copci, multe cusături, multe răni. Doar a călcat pe multe păduri de mărăcini. Şi mulţi ţepi i-au mai tăbăcit pielea şi călcâiele. De-ar fi lup! Ar vrea să fie lup. Dar nu e decât o oaie jupuită şi răpciugoasă. E drept, ăştia toţi, de aici, cred că e lup. Şi încă unul fioros, cu care nu te pui, pe care e bine să-l eviţi, cu care nu e indicat să împarţi pădurea. Doar să-i auzi urletul şi să te dai la o parte. Aparenţele, aşa e de când lumea, înşală. E oaie. El e oaie. Lup, poate, e vărul. Şi, poate şi vărul crede că el e lup. Dar nu e lup. Ştie exact că nu e.

Paşii, simte, îi sunt târşâiţi. Deşi, se străduieşte să calce apăsat. Ca un om care, la urma urmei, a învins. Sistemul. Nebunii. Pe Ardil Escu. Dar este el un învingător?

Câte unul de pe aici, înclină, când trece pe lângă el, capul. În semn de salut. În semn de la revedere. Dar el nu răspunde. Nu a vrut şi nu a simţit că trebuie să-şi ia rămas bun de la cineva. De la nimeni. De la absolut nimeni. La balamuc, n-a fost prieten cu nimeni. Doar cu moş Tase a iniţiat o relaţie umană apropiată şi firească. Şi moş Tase a plecat deja, nu mai e la nebuni. Cui altcuiva de aici să-i spună pa? Nu are niciun suflet de care să-i pară rău. Ba, chiar pe mulţi, dacă nu pe toţi, îi doreşte în flăcările iadului. Să ardă până se fac cenuşă. Asta, ca să rezolve Divinitatea ce şi-a tot dorit să facă el: să-i snopească pe toţi în bătaie, să-i scuipe, să-i umilească, să le arate partea dorsală. Bine. El nu mai face nimic. Dar toţi să ardă în cazanele cu smoală ale lui Scaraoschi. Toţi! Da, şi Zgaiba care, mai adineauri, când trecea pe holul cenuşiu, se scursese toată, ca untul pus la soare, după statura mândră a vărului. Şi saliva toată, de-i curgeau balele până în mijlocul curţii.

Inundaţie face cu ele, şi mai multe nu. Ea a bălmăjit ceva la trecerea lor, pe acolo. Nu s-a înţeles bine ce-a dat din clanţă. Dar doar Ţeapă a belit ochii la ea şi a exclamat un pardon, de-a aruncat-o pe Zgaiba în bâţâieli. Asta, parcă e posedată. De n-o fi satanistă. Eh, e vreunul la balamuc neatins de microbul, bacteria, virusul – sau ce-o fi – nebuniei? Toţi, într-un fel sau altul, au fost loviţi cu glonţul în aripi.

Îi vede pe toţi cum se uită la el, încadrat de vărul şi de Ţeapă, cu invidie, cu ură, cu resentimente. Nu doar că pleacă din ospiciu, dar au mai şi făcut neamurile lui – vărul, deh – ditamai tam-tam-ul pe aici. Şi, de aia nu mai plouă. Că se uită toţi rasoliţii ăştia cu invidie şi cu ură. Ah, dacă i-ar sta în fire, dacă n-ar avea cei şapte ani de acasă, pe care, bizar, i-a păstrat, fără să ştie, şi la nebuni, ar trage el nişte măscări, nişte înjurături, nişte blesteme! Multe dintre astea le-a orăcăit inima lui, în timp. Dar, Dumnezeu cu mila lor. Ce să se mai încarce acum cu toţi ăştia? Are alte probleme pe cap. Unde o să stea. Unde o să lucreze. Cum se descurcă afară, cu viaţa şi cu oamenii de acolo. Şi, mai ales, pe unde mama naibii scoate, în curând, cămaşa în faţa... Lasă, doar n-o fi execuţie publică. Doar nu l-o pune cu spatele la zid. Doar nu l-o debarca iar la balamuc...

Deocamdată, pe el, nefiresc, îl dor toate. Aproape că nu l-au durut atâtea, câte îl dor acum, în toţi ăştia din urmă zece ani. Burta îl doare, stomacul îl arde, capul îi explodează, în spate are înfipte cuţite, gâtul i s-a umflat, în picioare simte spinii călcărilor trecute, ficatul i s-a inflamat, rinichii plesnesc, iar inima – şi nu i se pare – nu mai bate. E cald, da, dar transpiraţia asta nefirească de l-a buit şi în tainicii rărunchi, e una stranie. Îl face să se legene pe picioare, să nu mai aibă siguranţă în membre, să se clatine, ca frunza de nuc, în plină toamnă. Când îi vede năduşeala îngheţată care îi brăzdează chipul şi sufletul, subcomisarul Cristi Popa îl prinde, prevăzător – şi ca un văr bun – de braţ:

– Eşti ok, Răducelu?

– Da, da... Sunt ok. Nu-ţi face griji.

Totuşi, nu e. Ok. Nu e, câtuşi de puţin. Paşii li se apropie de poartă, tot mai mult, tot mai mult, şi mai mult. Nimeni nu strigă după ei, după el, mă rog, ca atunci – şi au fost vreo câteva dăţi – când a ieşit de capul lui pe poartă. Adică, la drept vorbind, a evadat. A încercat să evadeze. A încercat să fugă. Sigur, n-a fugit bine. Şi nici

eficient. Căci, Doamne, ce i-a încasat spinarea atunci – desigur, vorbind metaforic, ca să nu facem lecţie de anatomie în direct, cu toate organele încasatoare, pentru că, la drept vorbind, nimic, nimic n-a scăpat de maltratare – o spune, dacă nu i-o lega, iar, Ardil Escu gura, şi morţilor din morminte. Ardil, Ardil... E cu Ardil în gură mereu. Şi-n gând. Mai ceva decât cu Tatăl nostru. Păi, da... Căci nu Sfânta Treime, oricât s-ar ruga el, îi decide, după ce trece de poartă şi de gard, soarta. Ci Ardil. Ei, nu Ardil! Ba Ardil... Mda... De la Ardil i se trage starea de rău. Ardil îl torpilează, aşa, în forurile cele mai adânci. Ardil. Mereu Ardil. A crezut că va scăpa de el, după ce pleacă de aici. Dar cum să scape? E absurd. Pentru Ardil a fost el scos, cum ar veni, basma curată, de la nebuni. Pentru Ardil. E un lanţ. E o încrengătură. Ardil l-a băgat, pentru Ardil iese.

Paşii-i devin, parcă, şi mai zbuciumaţi. Acum trece, la propriu, graniţa. Linia de demarcaţie dintre două lumi. Cea a nebunilor fără drepturi şi cea a nebunilor cu toate drepturile. Exagerează, o ştie. Dar când eşti, taman, în mijlocul porţii de unde începe viaţa, ce şi cum să mai gândeşti? Nimeni, nici aici, deşi gardienii şi infirmierii parcă şi-au făcut contract de închiriere pe ghereta de la poartă, nu îl opreşte. Nimeni nu strigă la el. Nimeni nu sare să-l înhaţe, că trece dincolo de graniţa asta, a porţii. Nimeni! Tac, ciuşditi toţi, prin toate colţurile. Nu în fiecare zi pleacă de la balamuc, cu răpăială pe acoperiş, câte unul. Şi încă după atâta vreme, de credeau toţi că moare de bătrâneţe la nebuni. Nimeni nu îl căuta, nimeni nu dădea doi bani pe el, nimeni nu-i ducea grija. Dar, uite că pleacă.

Năduşeala rece îi intră în ochi. În gură. În suflet. A plecat. A ieşit. A făcut paşi către cealaltă lume. Şi n-a tras nimeni în ei. În el. Vameşii au ochit, au încărcat armele, dar nu au tras. Au rupt, cine ştie de ce, rândurile. Şi n-au tras. Iar el a ieşit! A plecat! Sub picioare, acum, aici, dincolo de poarta infernului, pământul nu ar trebui să mai fie piftie. Şi nici inima coleaşă. Şi nici privirile colărezi. Dar sunt. Toate. Vai de ele şi de steaua lor. El e terci. Sau măcinici. Şi îi urlă, în adâncuri, maţele. Ele stătuseră domoale, până acum. Dar, acum, nimic nu mai e cum a fost. Nimic nu mai e nici ca acum zece ani, nici ca în aceşti zece ani. Nimic... Acum, drumul coteşte într-o direcţie pe care nu o ştie şi de care se teme. Unde o duce drumul ăsta? Şi, de fapt, e tot drumul ăla pe care, în vreun fel, l-a mai bătătorit? Sau e

un drum nou, un drum nepipăit, un drum abia ieşit de sub baroasele destinului?

Soarele-i fierbe, şi mai rău, colcăiala din trup şi din gânduri. Aerul îi devine irespirabil şi nenebunul nebun zece ani nu mai are putere. Mersul i se împleticeşte şi mai rău, capul îi e tăiţei, în vine, sângele i s-a blocat în vreo arteră. Şi, brusc, se prăbuşeşte în genunchi. Cei doi poliţişti de-i ţineau, oarecum, trena, sar nelinişţiţi să-l ajute. Stresul ăsta infect şi imens, prin care, cu siguranţă, trece Radu Munteanu, poate să facă pe oricine din om, neom. Tensiunea cumplită şi întrebările cu sau fără răspuns pot – şi chiar fac asta – răpune un taur. Dar un biet suflet ca omul care a fost nebun fără să fie? Cum să nu leşine, săracul, de atâta emoţie şi trăire şi viaţă?

Dar Radu Munteanu nu a leşinat. Deşi aşa părea că se întâmplă. Deşi pare că e. Nu a leşinat. Doar, cu fruntea prăbuşită în praful drumului care porneşte din poarta balamucului, către lume, plânge. În hohote. De se cutremură pământul. Cu lacrimi imense. Aşa cum, de mult, mult timp, n-a mai avut. Şi n-a mai plâns. Cămaşa cea nouă, dată în dar de Cristi Popa, îi sare în spate, ca răscolită cu uscătorul de păr. Coloana îi stă pitulată, pe genunchi. Şi, în genunchi, ca în faţa lui Dumnezeu Tatăl, fostul nebun, actual cetăţean, că mai mult nu ştie ce ar putea să fie, plânge. Se descătuşează de tot. Ce-a fost şi ce e. E o hohoteală teribilă. E o durere cruntă. E o jale cum n-a mai fost.

Sceptic, Ţeapă îi face semn şefului său:

– Bă, deci, omul e rasol rău.

– Şttttttttt. Vorbeşti prostii. Nu-ţi dai seama ce a fost pe el?

– Biiiiiiiiine... Dar tare mi-e că ne căpătuim cu un ţicnit, deci, fără rost.

Cristi Popa îi trage un ghiont:

– Taci, mă... Eşti prost. Omul nu e şi nu a fost ţicnit. Cum să-l laşi la balamuc, dacă ăsta e adevărul şi noi îl ştim?

Fruntea îmbrobonită de năduf s-a mai căinat tăcută, o vreme în ţărână. Apoi, mâna subcomisarului s-a înfipt, hotărâtă, în curbura spatelui prăbuşit:

– Gata, Radule. O să fie bine. Linişteşte-te.

Cu ochii în lacrimi, ca un copil, nenebunul cu acte suspină, încă, fără putere.

– Hai, linişteşte-te, Răducule. E vremea să te linişteşti. Pe cuvânt că ştiu ce e în sufletul tău. Te înţeleg. Dar lucrurile se vor aşeza. Vom izbândi. Vom face dreptate. Vom face lucrul ăla de trebuie făcut. Ai încredere. Hai, nu-ţi mai pune întrebări. Nu mai căuta răspunsuri. Acceptă. Totul, aşa cum e şi cum a fost. Aşteaptă, fără să stârneşti, fără să fii pătimaş, fără să dai frâu liber urii, fără să iscodeşti, fără să forţezi. Aşteaptă, doar. Ia-o pe viaţa asta parşivă, aşa cum e. Va fi bine, Radule. Şi, să ştii că viaţa are un echilibru, poate, bizar în mendrele ei: cazi, suferi, te târăşti, te doare, cazi din nou, iar te târăşti, dar, la un moment dat, te ridici, copăcel. Te ridici şi stai drept. Ca un copil mic. Aşa face fii-mea. Vrea să stea dreaptă, vrea să meargă, vrea să fugă. Şi le face pe toate. Dar, cade adesea, secerată. Să vezi plânsete, să vezi urlete, să vezi jale. Pe bună dreptate. Şi, nu după mult timp, se adună iar, îşi ia avânt, face pe forţoasa şi se ridică. Pe picioruşele ei. Apoi iar cade, iar se ridică. Nu-şi plânge de milă mai mult decât e cazul. A înţeles perfect care e jocul. Jocul vieţii, desigur. Aşa e în viaţă mereu: cazi, te ridici. Iar cazi, iar hopa sus... Şi tot aşa. E, pesemne, un ciclu. Ne ridicăm toţi, sau cei mai mulţi, deşi, eu cred că toţi, într-un fel sau altul, după trântele vieţii. Aşa trebuie, să ne ridicăm. Pentru că suntem oameni şi, pentru deplasare, avem nevoie să mergem. Pe picioarele în care şi pe care ne ridicăm. Dacă eram reptile, ne târam prin ţărână. Dacă eram păsări, zburam în înalturi. Dar, suntem doar oameni şi ne ridicăm. Hai, şi tu, Răducule, sus! E momentul să te ridici.

Cel căzut face, nici el nu ştie dacă mecanic sau pentru că e pătruns de vorbele vărului, întocmai. Se prinde, cu îndârjire, cu fierbinţeală, cu nădejde, cu mânie, de mâna întinsă şi-şi înalţă coloana curbată. El ştie bine că, dacă ţi se întinde o mână în viaţă, trebuie să te prinzi de ea. Să n-o laşi să aştepte. Să n-o laşi să se retragă. Să n-o laşi întinsă. Profită mai bine de ea. Că nu ştii când şi cât se mai întinde aşa. Ori, dacă alta se întinde la fel.

– Bă, şefu', m-ai dat gata, deci! Ca un om mare, deci, cuvântezi. Deci, m-ai spart, fir-aş al naibii. Deci, cred că mişti şi stâncile din Bucegi, deci, cu discursul ăsta. Le pui pe goană, deci, ca la avalanşă. Hai, să reluăm. Că m-ai luat prea repede şi n-am avut, deci, timp, să imortalizez momentul. Mai zi o dată, să te înregistrez şi, deci, să te pun pe Yutube. Când oi zice eu doi, trei, deci, gata.

– Când oi zice eu doi, trei, deci să vezi tu, Ţeapă, ce altoire îţi iei după ceafă.

Munteanu zâmbeşte, fără să bage în seamă ultima parte a discuţiei:

– Ai o fiică, vărule? Să-ţi trăiască. Ţi se luminează chipul când vorbeşti despre ea.

– Să dea Dumnezeu tuturor părinţilor asta. Să le trăiască, vreau să spun, copilaşii. Da, am o fiică. Dulceaţa lu' tati... Şi, da, cred că mă lovesc luminile rampei, când vorbesc despre ea. De fapt, despre ambele mele fete, când vorbesc, îmi tresaltă baierele inimii. Ele sunt comoara mea inestimabilă din lumea şi din viaţa asta.

– Cealaltă fată a lui, ţine să facă Ţeapă lumină pentru fostul nebun, e, deci, nevastă-sa. N-are două fiice, deci, cum ai putea să crezi. Are numai una. Micuţă. Şi pe Cătălina, deci, care-i e nevastă cu cununie. Da' aşa vorbeşte şefu', deci.

– Taci, mă, ciorap flauşat! Că Răducelu a înţeles că mă refer şi la Cătălina, doar nu e pămpălău, ca tine.

– Deci, Răducelu Pătrunjelu – zic bine, mă? zic, deci, cum zice madam Dilia... Cu accent pe primul i...

– Dilia, râde subcomisarul, cu accent pe primul i, ai botezat-o bine, mă. Nu ştiam că ai aşa talente. Ai făcut-o, aşa, mai feminină, pe prietena lui Răducu. Mai ca o floare. Dilia... Cam ca Dalia, aşa. Hai, mă, Ţeapă, că eşti bun de naş. Să-i dai fetei un berbec, când o mai vezi, că ai botezat-o. Iar tălică, Răducule, lasă mutra asta, că nu suntem în convoiul mortuar. Nu ducem pe nimeni la groapă. Dimpotrivă. Ai cojones, ce dracu', doar eşti bărbat. N-oi sta să-ţi plângi de milă acuma, până la calendele greceşti. Da, ai dreptate, viaţa ta a fost naşpa. Ai fost umilit, ai fost chinuit, ţi s-au făcut nedreptăţi. Aşa e. Dar ştii ce? Nu eşti singurul cu probleme, ve-ricule. Toată lumea are. Unii mint că n-au, că aşa vor ei, să-i mintă pe ceilalţi, alţii mint, pentru că se mint pe ei. Nu e nimeni care să fie ca o floricică. Şi-ncă ceva. Ele, problemele, astea de acum, trec. Şi vin altele. Şi apoi altele. Şi toate trec, la un moment dat. Şi tot aşa. Însă, când ele, ca în clipa asta, dorm matoale, pe undeva, ne bucurăm de lipsa lor. Acum, nu ai probleme, Radule. Acum eşti fericit. Acum eşti liber. Acum pleci acasă. Ehei, până ce vor ateriza iar problemele în

ograda noastră, nu ne mai gândim la ele, nu le chemăm, nu le numim. Să fie de capul lor, pe unde-or fi acuma. Şi învăţăm, în timp, să le spunem când ne năpădesc din nou: aţi venit? Aşa, şi? Mai au şi alţii probleme. Şi luptă cu ele. Luptăm şi noi. Pregătiţi-vă de război, belelelor! Pe aici, pe la mine, nu se trece. Nu se mai trece. Cântaţi la altă masă. Deci, cum ar zice amicul Ţeapă, care mi-a intoxicat ficaţii cu deciul lui, luptăm, problemelor! Şi, clar, trăim clipa.

– Şefu', deci, m-ai spart. Le zici, deci, de n-ai pereche. Ţi-a rămas asta cu trăim, trăind clipa, de când, deci, te-a băgat nevastăta-n cerneală. Plus că, deci, vorbeşti ca din cărţi. Sau, deci, ca la carte. Deci, dacă te aude ministrul culturii, te ia consilier. Al nostru nu, că nu-i trebuie, deci, consilieri de ăştia, deştepţi. Şi, deci, rămâne poliţia fără aşa un talent.

– Pe sistemul am văzut lumină-n casă şi-am zis să intru, te bagi şi tu în ciorbă. Taci, măi, circarule...

– Deci, şefu', m-ai bruiat ca secu pe Europa liberă. Vorbeam şi io cu Răducelu Pătrunjelu şi, deci, ţineam să-i spun că tu eşti şeful meu, adică subcomisarul Cristian Popa. Dar, deci, şeful tău este doamna Cătălina Popa, care este şi chestor şef, şi ministru, şi...

– Aşa, şi? Ce vrei, mă? Te oftici? Am cel mai tare şef din lume şi mă mândresc că e astfel.

Maşina parcă zboară. O secundă, de la viteză, de la combustibil, de la perspectiva de-a privi, în sfârşit, viaţa în ochi, pe Radu Munteanu l-a luat ameţeala. E liber! E sănătos! E nenebun. Are şi acte că e nenebun.

Şi, în fond, cât de rea poate să fie ziua de azi? Dar cea de mâine? Mai rele ca alea de dinainte, ca alea care-au peticit un deceniu, nu pot să fie. Nu există aşa ceva! Cum mai rău? Ce e mai rău decât să stai zece ani la nebuni, fără să fii nebun? Iar dacă or fi rele şi grele zilele astea, de azi şi de mâine, va lua atitudine. El va lua atitudine. Va pune mâinile în şolduri, se va sprijini bine pe picioare, le va privi fix în ochi şi va zâmbi, flegmatic, spre ele: aţi venit, zile rele, cu probleme grele? Aşa, şi? Să vă fie de cap. Da. Subcomisarul are dreptate. E momentul să dea stavila la o parte şi să intre în viaţă. Pe după cortină, pe după perdele, nu mai ţine să se pituleze. Trebuie să iasă la scenă deschisă. Să intre, altfel spus, în teren. E adevărat, viaţa asta ticăloasă i-a dat cartonaş galben.

Galben, nu roşu. Multă vreme a crezut că e roşu. Şi că nu mai are voie să intre la bătaie şi la joc, în teren. Dar e galben. Doar galben. Şi, pentru că aşa e jocul, poate încă să joace. Clar, în teren. Pe ce post vrea, îl ţine, poate, se pricepe.

Ameţeala de adineauri s-a dus, ca un abur. Glumele celor doi colegi de călătorie curg ca o şampanie: în valuri. Hm... De ce-ai lăsa o bunătate de asta să curgă şi să se scurgă în valuri? Nu-i mai bine s-o dai pe gât? De ce să-ţi baţi joc de aşa ceva? S-o aibă el, ce-ar mai sorbi-o şi ce-ar mai bea-o...

Şi maşina trece pe lângă locuinţe, magazine, oameni. Unele lucruri par schimbate. Altele sunt la fel. Ca acum zece ani, când le-a văzut pentru ultima oară. Lumea, în egală măsură, s-a schimbat şi e, pe mai departe, la fel. Cu şi fără el, aici, pe metereze, în prim plan, cum era, viaţa a curs aidoma. Casele sunt la fel, oamenii aleargă spre cotidian în acelaşi mod, vara a venit, tot aşa, după primăvară. Nu s-a oprit pământul în loc, că a fost el la balamuc. Zece ani! Şi nici timpul. Nu s-a oprit. A alergat de nebun. Peste toţi. Ardil Escu, dragostea lui, ce-o fi făcând? Îi vine să-l întrebe despre el pe vărul ăsta, mai cumsecade ca un frate adevărat, pe vărul ăsta care i-a făcut mai mult bine în câteva zile, decât i-au făcut cei pe care îi credea apropiaţi, în 45 de ani de viaţă. Dar e momentul acum să aţâţe, aiurea, flăcările în vatră? E momentul acum să ridice iar mingea la fileu? E momentul acum să rişte alte întrebări din partea lui Ţeapă? Nu, nu e momentul. E ca şi cum, din motive absurde, îşi dă singur foc la geamantan. Descarcerat – ce, nu-i aşa? – fiind acum, şi să vrea şi să nu vrea, va afla lucruri despre Ardil. Din multe părţi, din multe surse, din multe locuri. Sigur, ca să ştie şi el ce mai face musiu Ardil Escu. Pentru propria cultură generală. Ca o cunoştinţă veche, dar total necunoscută. Păi, da. Ardil l-a priponit zece ani la balamuc, fără să-l fi văzut vreodată la faţă, fără să-i fi adresat, în mod direct, vreo vorbă, fără să se privească ei doi, ochi în ochi. Cu toate astea, a fost simplu pentru fostul preşedinte să-l execute. Atât de simplu a fost! Ce-o fi făcând scursura asta de om, acum? Simplă curiozitate. Că nu se duce acum să-i pună, după cum merită, o tonă de trotil la fund.

Vărul conduce degajat. Şi face glume cu Ţeapă. Parcă nu mai e aşa de naşparliu, cum i s-a părut la început, nici Ţeapă ăsta.

Parcă n-a mai ieşit din coşarul vacilor, cum l-a perceput când l-a cunoscut. De ce i-o fi zicând Ţeapă? Că asta e o poreclă, nu un nume. O fi ţepar? O trage, unora sau tuturor, ţepe? S-a mai întrebat asta, dar nu ştie răspunsul. Cu voce tare, nu îndrăzneşte să pună problema. Hm... De ce s-o fi gândind, întruna, la prostii de astea? Mai bine să se întrebe unde doarme la noapte. Că nu mai are patul de la ospiciu. Prost, rupt, stricat, răpciugos de-a binelea, dar pat. Şi, foarte important, al lui. A făcut Domnul ca, în marea majoritate a timpului petrecut în spitalul de neuropsihiatrie, de unde tocmai a plecat, să nu fie nevoit să mai suporte şi pe altul în pat, lângă el. Cristi Popa l-a întrebat: şi acum, încotro? Păi, încotro... În afară de părinţii bătrâni şi ciufuţi, nu mai are pe altcineva. Nu are alt loc, decât acasă la ei, unde să se ducă. Va fi, ştie şi presimte, foc şi pară în casa aceea, după ce se va închide uşa, cu el în interior. Frecatul ridichii va fi sportul preferat al ambilor părinţi. Acuma, desigur, dacă i-or deschide uşa şi l-or primi în casă. E posibil orice în viaţa asta. Aaaaaaaaaaaabsolut orice. Şi să nu i se deschidă uşa casei părinteşti. Uite, şi să respire acum aerul ăsta curat, ca un om fără grijă, fără pată, fără romparkin, e posibil. Şi el ştie, părinţii lui, nu neapărat că sunt oameni răi şi haini, dar sunt învechiţi în concepţii, în principii, în pretenţii. Au temeri. Au convingeri. Au păreri. Şi au certitudinea că... boala ruşinoasă a fiului i-a izolat de lume, i-a aruncat în hăuri, că toţi din lumea asta au râs de ei că au un fiu nebun. Ce mi-e sifilisul, în opinia lor, ce mi-e nebunia, de orice fel ar fi ea şi în orice grad. Nu va putea, decât cu greu, să-i facă să-nţeleagă. El n-a fost nebun. Şi nici nu e. Speră, în anii care vin, nici să nu fie. Oricum, viaţa alături de ei nu-i va fi deloc uşoară. Cum ar zice vărul ăsta nevăr, dar pe care îl preţuieşte foarte mult – şi pentru că l-a scos de la balamuc, şi pentru cum e el, ca om – şi florile din glastră se vor ofili de mila şi de jalea lui. Dar, la momentul ăsta, casa părintească – mă rog, un apartament încăpător, de la parter – e singurul loc din lume unde poate să adăsteze. Unde se poate refugia. Unde îşi poate pune ordine în gânduri şi unde va hotărî cum şi când să pună cărţile pe masă. Cărţi proaste, din păcate. Cărţi care îl fac, din capul locului, un mare perdant. Cărţi care, pe omul atât de om, îl vor înfuria la maximum.

Vom trăi şi vom vedea, îşi spune. Roibul gândurilor goneşte

prea tare. Mai tare ca maşina lui Cristi Popa. E cazul să descalece şi să lase gândurile fără şa. Eventual, să pună potcoave noi. La aşa trap, la aşa galop, e musai... Şi credea, pe când nici cu gândul nu gândea că scapă de la balamuc, că, de atâta refuz la gândit, nu mai poate şi nu mai ştie să gândească. Dar maşina vărului nu zboară, ca roiul lui de gânduri. Nu merge. Stă. Vărul a oprit şi aşteaptă. Radu Munteanu face ochii mari: au ajuns. Au şi ajuns? De ce n-a mai durat călătoria asta? Era aşa de bine în maşina vărului... Stătea relaxat, nu-l deranja nimeni, nu-l întreba nimeni nimic. Da, sunt în faţa blocului unde locuiesc ai lui. Drumul de la balamuc până aici a fost parcurs. Nu mai e din el niciun centimetru. De fapt, mai sunt câţiva paşi, de făcut, până la uşa apartamentului. Brusc, inima i se revarsă, ca Jiul când e mare, în gât. Deci, a venit momentul s-o vadă şi pe asta. El, nenebun, cu patalama de la o mie de foruri, acasă, la părinţi. Fără izmeneală, fără maimuţărit, fără tratament.

– Ia zi, Radule, cum eşti?

– Ce să zic... Am dus-o şi am fost şi mai bine. Dar e în regulă. Nu mă plâng. Sunt acasă. Sunt liber, sunt nenebun.

– Aşa e. Eşti nenebun şi eşti aici. E foarte important lucrul ăsta. Să nu uiţi. Eşti liber şi nu eşti nebun. Să-ţi spui asta în permanenţă, dacă ţi-e greu. Eşti sigur că aici, la ai tăi, vrei să rămâi? Mai ai, cel puţin, două alternative la momentul acesta: să te duc la moş Tase, la Drajna, sau să mergi acasă la mine. Eşti binevenit în ambele părţi.

– Mulţumesc. Ştiu asta, vărule. Şi îmi face bine să ştiu un asemenea lucru. Dar rămân aici. E vremea să ne privim faţă în faţă, eu şi părinţii mei, şi să le explic că nu sunt şi nu am fost nebun. E vremea să ne pansăm rănile şi să ne iertăm greşelile. E vremea să vadă, din acte, că eu nu sunt şi nici n-am fost nebun.

– Radule, tocmai asta e. M-am tot gândit acum, pe drum, la aspectul acesta. Ascultă-mă puţin. Cred că e bine să nu le spui nimic, deocamdată, alor tăi. Ai venit, eşti aici, eşti zdravăn. Restul, în momentul ăsta, să rămână ambiguu. Mă refer la Ardil Escu. La faptul că el te-a aruncat la nebuni. E bine să nu facem valuri prea mult. Ai tăi, care, ziceai, au fost ruşinaţi de faptul că ai fost internat acolo, acum, dacă există documente care să ateste nenebunia ta, vor vrea să spună lumii întregi că Ardil Escu te-a băgat acolo. Că nu

ai fost nebun. Să spele ruşinea. Să-ţi cureţe obrazul. Aşa sunt toţi părinţii. Şi se vor lăuda cu faptul ăsta. Nu ştii ce urechi sunt prin lume. Ale cui. Pentru cine ascultă. Şi e mai bine ca, pentru o vreme, să mergem pe şipcă. Ştii, cu cât ştiu mai puţine persoane un lucru, cu atât acel lucru are mai multe şanse de reuşită. Dacă se trăncăne mult, dacă se bălăngăne mult, dacă spunem despre lucrul ăla şi celui de la căruţa cu oale, riscăm să compromitem toată operaţiunea. Şi, pe Ardil Escu trebuie să-l prindem la înghesuială. El nu trebuie să ştie nimic. Să nu bănuiască nimic. Când îl poprim, să nu ştie ce l-a lovit. Să-l luăm ca din oală. Ca să nu aibă vreme să se replieze. Să distrugă probe. Să dea din mâini şi din urechi şi să mişte oameni din instituţiile statului, în sensul care-l avantajează. Să nu se repete, altfel spus, epopeea ta. Ştim, deopotrivă, că Ardil poate orice. Că Ardil e în stare de orice. Că Ardil nu se dă în lături de la nimic. Şi e bine să fim prevăzători. E bine să fim o fracţiune de secundă, numai atât, mai deştepţi decât el. Şi eu sunt convins că ne iese. Că îl facem pe Ardil Escu, dacă suntem responsabili şi conştincioşi de faptele şi de spusele noastre.

– Am înţeles. Facem cum zici tu, vărule. Vorba lui Ţeapă: tu eşti şeful. Tu ştii mai bine, cum e mai bine. Eu mă conformez.

– OK. Atunci, suntem discreţi şi tăcuţi ca moaştele Sfintei Parascheva. Urcăm scara, punând piciorul pe fiecare treaptă, nu le sărim câte şapte. Şi ţinem legătura.

– Normal. Ţinem legătura. Doar să mă laşi câteva zile. Doar să-mi dai un răgaz de o săptămână, nu ştiu, poate zece zile. Ca să-mi revin. Ca să mă pun pe picioare. Ca să... Ştii tu.

– Fără probleme, Răducule. Revino-ţi zece zile. Încarcă-ţi bateriile. Pune-te pe picioare. Adună-te. Eu nu te bârâi şi nu te bat la cap. Te las să faci tu ce-ţi place şi ce vrei. Fără complexe şi fără inhibiţii şi fără reţineri. Plimbă-te. Priveşte copacii. Du-te la ştrand. Joacă-te în parc, cu copiii. Mănâncă bine. Citeşte o carte. Sau vreun articol de-al tău. Dormi neîntors. Râzi. Şi plângi. Ascultă o muzică. Şi vuietul ierbii. Uită-te după femei. Fugi după un fluture. Calcă iarba, colea, în faţa blocului. Tutuneşte, după pofta inimii. Sună un prieten. Dă cu pietre în geamul vecinilor. Trage o beţie. Fă-ţi o gagică. Orice. Numai trăieşte.

– Adevărul e, vere, că numai bun de gagici nu sunt eu. Deşi,

ca să fiu sincer, tare mi-aş dori una.

– Poftim, dom'le, bărbaţii ăştia ce naţia naibii sunt... I-am înşirat o sumedenie de chestii, dar lui i s-a oprit tic-tac-ul la femei. Doar la femei. Păi, dacă-ţi doreşti una, mai multe, ce te opreşte, bre, Răducule? Ochi frumoşi, genunchi apetisanţi, sâni minunaţi sunt peste tot. Doar să te bagi. Tu să te bagi. Să nu stai pe margine, sprijinind peretele.

– Clar, sunt de toate. Nici nu mă-ndoiesc de asta. Balta are, o ştiu, peşte. Doar eu nu sunt Făt Frumos. Uite, arăt ca dracu'. Sunt ca un schelet, am chelit, nu mai am dinţi. Cum să mă bag? Cum să acostez o femeie? Arăt şi sunt jalnic. N-am mutră de Făt Frumos, venit la întâlnire pe calul alb, plus cu paloşul gros...

– Aşa, şi? Scrie undeva că numai ăia de sunt feţi frumoşi au gagici? Numai ăia pot să aibă o femeie? Iote la Ţeapă. E niţel – sau tot cam la fel, dacă mă uit mai bine – mai frumos ca dracu'. Lasă, nu te ruşina, Radule, că ştie şi el că nu l-a făcut mămica star de cinema. Şi să vezi ce mi ţi le-nvârteşte Ţeapă pe degete, pe femei... Nu glumesc. Pe cuvânt. Mereu le schimbă. Acum e cu una, peste două ore, dacă nu-l chem la serviciu, e cu alta... Şi, când pleacă, se întâlneşte cu a treia. E în vârtej, la maximum.

– Bă, şefu', deci, eşti naşpa rău... Ce ţi-am făcut io, deci? Eram cuminte aci şi tu, hop, cu lăudatu'... Dar, deci, stau la cotitură şi te prind. Te am în vizor. Cum, deci, o comiţi, cum te bag în aceeaşi ciorbă de văcuţă.

– El e tânăr, vărule. Are toată carnea pe el. Şi toţi dinţii în gură. Şi e mai miştocar, aşa, mai pe golăneală, cum le place femeilor bune să fie bărbaţii. E mai zăpăcit. E mai cu vino-ncoace. Eu, după Dili şi Zgaiba de la balamuc... Îţi dai seama ce e de capul meu.

– Zgaiba? Asta cine mai e? N-am avut onoarea.

– Ei, nu, pe dracu', măi, vărule. Ai uitat cum se ţinea după tine să-ţi dea, cum zicea, telefonul? E în limbă după tine. E topită. E pierdută. E teribil de ambetată din cauza ta.

– Hai, nu mă-nnebuni! Vorbeşti despre... distinsa doamnă Aurelia?

– Da, despre distinsa...

– Şefu', deci ai belit belengheru'. Umbli cu muieri, deci.

Le vrăjeşti. Le ameţeşti. Le iei telefoanele. Ia uite cotitura aia aşteptată ce repede s-a arătat, deci. Deci, eu te spun la Cătălina. Asta... Lu' Cătălina. Asta... Cătălinei. Deci, te spun Cătălinei. Am zis bine, da? Cătălinei te spun. Să vezi tu, deci, cum ţi-o iei de la şefa. Îi pup mâna şi te torn. Te torn, deci, şi-i pup mânuşiţele. Auzi, deci, cu Zgaiba umblă el...

Râd toţi. Bărbaţii, între ei. Şi cică – eh, aşa umblă vorba... – bărbaţii nu bârfesc. Nuuuu! Nu emit păreri despre femei. Nu le ponegresc. Nu dau din clanţă. Nu spun vrute şi nevrute. Şi, poftim...

– Ia, uite, dom'le, Zgaiba... Cum s-a ambetat ea, mititica... Şi eu un mare nesimţitor. Că nesimţit nu pot să zic. Adevărul e că le-ai găsit nişte nume ăstora, măi, Răducelu, de ţi se face mintea, când le auzi şi le asociezi cu personajele, plantă. Cam ai şi tu, ca noi, cerebelul creţ, de la atâtea bigudiuri pe care l-ai pus. A, dar duamna Aurelia – uite, bă, Ţeapă, eu vorbesc frumos, nu ca tine, sunt băiat educat – de ce îţi zicea ţie Licuţă? De la Radu Munteanu, zis Răducelul Pătrunjelul – accentuat – nu îmi sună.

– Nu vrei să ştii.

– Ba vreau. Nu am codeli de la nimic. Şi nu leşin.

– Era o prescurtare de la organul sexual masculin. I-a mers la suflet, când l-a văzut şi de aia mi-a zis aşa.

– Nu te mai întreb de la ce vine Zgaiba, că încep să mă prind. Şi, acuma, serios... Alea toate, pe care le-ai numit tu mai devreme, se remediază în timp, Radule. De aia există medic stomatolog, de aia există o ciorbă de pui, făcută în casă, de aia există aerul curat, de afară... Şi multe altele, care sunt, la ceas de nevoie, de mare folos. Toate problemele numite de tine se remediază şi se îndreaptă, dacă tu vrei asta. Trebuie să vrei. E important că nu mai eşti acolo, în locul ăla, în temniţa aia, în degradarea aia. Şi e important că nu eşti singur în asta. Suntem şi noi pe aici. Uite, am pentru tine un telefon cu cartelă, cu tot... Ştttttttt, Răducelu. Ce sunt figurile alea? Nu trebuie să ţinem legătura? Cum să dau de tine, dacă nu ai telefon? Vrei să bat mereu drumul până la ai tăi, acasă, şi la uşă să mă-ntâmpine maică-ta cu vătraiul? Vrei să te sun pe fix, să nu mi te dea aceeaşi maică-ta, la telefon? Ba, să mă şi înjure de tot neamul, că îi stric plodul? Vrei să te caut la vecini? Vrei să-ţi trimit bilet cu sticla şi să-ţi dau sticla pe geam, cu funia, când se culcă ai

tăi? Vrei să îţi scriu o scrisoare şi s-o trimit cu prima diligenţă? Vrei să fac foc pe deal, ca la 1455, ca să vezi şi tu fumul şi să ştii că am treabă cu tine? Ce dracu'! Ai nevoie de-un telefon. Trăim într-un timp în care, fără tăgadă, avem nevoie de telefon. Uite, ai în el, salvate, câteva numere care, cred eu, îţi pot fi de folos. E şi al meu. Mă suni oricând ai nevoie, oricând vrei să vorbim, oricând crezi că îţi pot fi de folos. Nu contează cât e ceasul. Şi, când eşti cu bateriile încărcate, dai semn. Ca să plănuim pasul următor al acţiunii noastre.

– Bine. Aşa fac. Îţi mulţumesc.

– Stai, aşa, Răducelu. Ia şi ăştia. Te rog!

Când nenebunul sadea s-a întors către cel căruia îi tot spune văr, a rămas surprins. Acesta îi întindea un plic. După consistenţă, după textură, după exprimarea vărului, acolo sunt bani. Ce? Cum?

– Ia-i, Radule. O să ai nevoie. După ce te angajezi, după ce îţi faci un rost, mi-i dai înapoi. Vei avea acum, deşi, poate nu crezi, multe cheltuieli. Hai, nu sta ca mâţa care cască ochii în calendar. Ia-i! Nu sunt eu vărul tău? Ai alt văr, de unde să iei pentru strictele trebuinţe? Mă ţii cu mâna întinsă, băi, Răducelu... Ne ia lumea la ochi. Ce naiba...

N-a ştiut Alina, când a venit să-i ceară bani, că are un văr. Căci, n-are. Adică, faptic, n-are. Pe bune, cu cineva, mai ales cu Cristi Popa, nu e văr. Şi, totuşi, ciudat, dar e. Cristi Popa îi e văr. Văr bun. După mamă, după tată, după lună, după stele, după viaţă, după destin. De nu i-o fi fiind chiar frate.

La inimă, dintr-o dată, simte că burdufurile care asigură vascularizarea, se umflă, anapoda. Barem, de aşa presiune, să nu cedeze. Să nu se spargă. Să nu îi arunce, dintr-o dată, inima în afara pieptului. Şi la tramvaie, se poate una ca asta. Să plesnească, adică, burduful. Dar la o biată pompiţă, ca inima, la ce să te aştepţi?

Şi, Radu Munteanu, nebun, cică, zece ani, stă, drept, nenebun, în faţa uşii dincolo de care îşi duc viaţa părinţii lui.

.....

E, nici nu ştie să spună cum. Ca într-un blocaj pe Valea Prahovei, când te-ntorci dinspre Braşov. A văzut la ştiri – a stat, curios, intrigat, atent, cu ochii destul de mult pe ecranul televizorului;

ca să vadă ce se mai întâmplă prin lume, ca să vadă cum se mai fac azi ştirile, ca să vadă cine şi cum le mai prezintă – că tot blocaje sunt şi acum, după zece ani, pe tronsonul Comarnic – Buşteni. Eşti prins acolo şi nu poţi să te mişti. Nu poţi să faci nimic. Nici pe jos nu poţi s-o iei. Nici din coloana de maşini nu poţi să ieşi. Nici pe câmp, prin munţi, prin văzduh, nu poţi s-o tai. Nici, măcar, înapoi nu poţi să te-ntorci. Eşti constrâns să stai acolo, în lungul şir de maşini. Căci, sunt unele, multe, în faţa ta, dar sunt şi altele, destule, în spate. Eşti prins în convoi. Eşti za dintr-un lanţ, ca alte zale. Cum să sfărâmi lanţul cu mâinile goale? Nu prea ai soluţii. Nu prea ai ce să faci. Doar să aştepţi. Să aştepţi şi să te târăşti, când te târăşti, că mai mult stai, ca melcul. Într-un astfel de blocaj, îţi pierzi răbdarea. Şi firea. Şi bunul simţ. Căci, te apuci şi-i tragi cu morţii, paştele, dumnezeii, anafura, cristelniţa – na, cum poate fiecare şi ce cunoştinţe, în fond are – doar, doar te-oi mai uşura. Doar, doar ţi-o mai trece încrâncenarea. Doar, doar oi mai înainta trei metri. Sau, măcar, trei centimetri. Când eşti blocat într-un trafic de ăsta, de coşmar, îţi vine, dacă, vorba vărului, ai cojones, să te iei cu toţi, sau cu cei mai mulţi, în gură. Eşti nemulţumit. Eşti neputincios. Eşti, poate, îngheţat. Sau înfometat. Sau şi, şi. Eşti o bombă cu ceas. Unul să zică ceva, că sari. Explodezi. Îţi sare ţandăra. Şi, poate, dai, deşi nu eşti bătăuş, nu doar din gură, ci şi cu pumnul. În cine pică. Pentru că eşti încarcerat într-un blocaj pe care nu îl voiai. Nu îl aşteptai. Nu-ţi face bine. Şi, poate, te grăbeai. Poate, nu aveai timp de pierdut în blocaj. Poate aveai o treabă. Sau o întâlnire importantă. Cu viaţa. Poate, de când eşti blocat, te-a luat şi răul. Şi leşini, printre celelalte maşini blocate alături de tine, de ai nevoie urgentă de ambulanţă. Dar cum să vină? Cum să treacă printre celelalte maşini? Cum să se strecoare? Un blocaj e un blocaj, chiar şi pentru ambulanţă.

Radu Munteanu se chiorăşte, fără noimă, pe geamul bucătăriei şi aşa se simte, mai ales de când a venit la ai lui, într-un cumplit blocaj. E bine, e liber, e, cum a vrut zece ani, nenebun. Dar parcă toate astea nu au importanţă. Parcă e, pe mai departe, prizonier. Parcă, de fapt, nu şi-a desfăcut şi aruncat cătuşele alea, care l-au ţintuit atâta vreme la balamuc. Parcă e străin în casa asta. Şi, parcă, e străin şi în el, în trupul lui, în mintea, lui, în viaţa lui. Parcă e rătăcit. Şi înfundat undeva. Ca un vehicul pe o străduţă cu sens

unic. Nu i-a spus nimeni cum să se poarte acum şi aici, după ce nu mai e acolo şi atunci. Şi, deşi credea că ştie, nu ştie. Era convins, de exemplu, că, o dată plecat de la ospiciu, doarme fără nicio grijă, toată noaptea, ba chiar şi ziua. Ca să recupereze tot somnul care, acolo, şi dacă venea, era alungat. Din spaime evidente. Dar, nu doarme. Nu poate. Deşi se străduieşte. Strânge ochii, stinge orice lumină, numără trepte imaginare, nu se aude de undeva vreo găligie. Ar trebui să vină somnul. Dar nu vine. E doar o linişte grea şi copleşitoare în jur şi în el. Se gândeşte. Şi se roagă. Şi ar vrea să doarmă. Aşa cum n-a mai dormit de când nici nu mai ţine minte. Şi nu doarme. Se întoarce pe o parte şi pe alta. Se chirceşte. Se-ntinde. Caută o poziţie mai relaxată. Nimic nu-l ajută. Şi-l dor oasele. Şi spinarea. Şi călcâiele. De la atâta sucit şi de la atâta întors. Şi-i crapă, de nervi, capul. Îl ia, ca atare, cu mâncărimi. Peste tot. Patul pare cu hopuri. Perna nu e odihnitoare. Pătura e ca pământul. Şi, straniu, căci e în buricul oraşului, i se pare că toţi cocoşii din lume s-au pus pe cântat. Cântă la el în cap. În mintea înfierbântată, care cheamă somnul. De-ar cânta prin vreun balcon, afară, adică pe bune, i-ar lăsa fără fulgi pe toţi, la cum se simte. Se mută şi la capătul celălalt al patului. Se culcă şi curmeziş. Dar somnul nu îl ia. Ştie că în casa alor lui nu e niciun pericol. Nu apare, de niciunde, niciun nebun care să-l căsăpească. Dar nu adoarme. I-a intrat statul treaz în reflex. Şi grija. Şi apăsarea.

Tatăl lui – mai ales – nu l-a primit cu braţele deschise. De fapt, când el a intrat, bătrânul a fugit, speriat, în dormitorul conjugal. Şi n-a mai ieşit de acolo. Adică, iese doar când Radu, la rândul lui, se află în altă încăpere. Se teme de fiu. Pur şi simplu, o ia la sănătoasa, de frică. Nu de repulsie. Nu de scârbă. De frică. Feciorul e ca un om. Strict, ca un om. Nu i-au crescut coarne de drac, nici coadă n-are, nici mutră chiar de bau-bau, cu toate lipsurile cu care s-a pricopsit în balamuc. E un om, ca un om. Şi nici agresiv şi violent nu e. Nu-şi dă în petic, nu bate lumea, nu sare la gâtul nimănui. Mai ales la al părinţilor. Nu e nebun. N-a fost şi nu e. Acum, cu precădere, nu e. Dar părintele nu mai poate de frică, dacă îl vede.

Da. Adică, nu, nu l-a vrut în casă. N-a zis pleacă, fugi de aici, tai-o, băiete, că nu te vreau. Însă, nu doar că nu s-a bucurat. Chiar nu l-a vrut. Dar, cu toate astea, noaptea, pe pitiş, tatăl nu vine,

în timp ce el, fiul, doarme, ca să-l atace cu furca şi coasa. Ori, măcar cu beldia. Şi nici fantome care să-i sperie somnul, nu sunt. N-a auzit niciodată aşa ceva, prin zonă. N-a văzut că se văicăreşte cineva de aşa ceva. Şi nici la televizor, în faţa căruia stă destul de mult, ca să recupereze lipsa de informaţie, dar şi pentru că n-are altceva mai bun de făcut, nu s-a anunţat vreo calamitate, ca să stea în gardă. Nu e nimic, dar absolut nimic, să-i pună pe goană somnul. Totuşi, nu adoarme, ca toţi oamenii, în plină noapte. Disperat, zăpăcit, ameţit, se ridică din pat şi se duce la bucătărie. Ca să bea un pic de apă. Ca să se uite pe geam. Ca să scoată din frigider vreun fruct. Dar, cel mai adesea, dă nas în nas cu seniorul Munteanu, care bâjbâie şi el pe la bucătărie, în crucea nopţii. Căci, ziua, mama stă cu gura şi cu ochii pe el să nu mănânce gras, să nu mănânce dulciuri, să nu mănânce condimentat. În general, să nu mănânce. Şi, noaptea, când femeia cade lată – doarme greu, adânc, ca un matroz ostenit, cu gura căscată, cu faţa chinuită de spasme din vise, cu trupul chircit – scoate pârleala prin cămară şi prin frigider. Tot ce n-are voie să mănânce ziua, haleşte noaptea, când nu-l ştie nevasta, care sforăie de dărâmă blocul, în dormitor. Şi-i trage, şi bagă în gură, piteşte şi prin buzunarele pijamalei, pentru mai încolo, pune bine prin diferite colţuri din casă, adică printre lucrurile din dulapuri, printre sculele din debara, printre detergenţii din baie. Iar când îşi vede fiul intrând, pe undeva, unde e şi el, se pune pe chirăit, ca la cutremur, de scoală toţi vecinii din somnul cel mai dulce. Ba, şi la sănătoasa o ia, prin tot apartamentul, de zici că e la curse, la hipodrom. Altminteri, cică îl dor picioarele şi nu se poate mişca.

– Tată, nu-ţi fac nimic. Ce să am cu mata? Nu mai ţipa. Nu mai fugi. Nu mai face gălăgie. O trezeşti pe mama. Trezeşti tot blocul.

Degeaba îi spune, astfel, fiul. Bătrânul nu înţelege. Fuge şi se smiorcăie, pe mai departe, la fel de speriat. Din cameră, după atâta chirăială, într-o parte şi-ntr-alta, iese şi mama:

– Ce-i faci, mă, Radule, de ce nu-i dai pace omului?

– Nu-i fac nimic. Ne-am întâlnit la bucătărie.

– Vai de capul tău, mă, băiete. Te pui, ca un nebun ce eşti, să-l alergi pe tac-to prin sufragerie...

Nici mama, şi nici, desigur, tata, nu cred că el e sănătos.

Nuuuuu... Pentru ei, e tot nebun. Mare! Chiar dacă a venit acasă. Chiar dacă le-a arătat dosarul roşu cu acte scrise negru şi albastru pe alb, în care se atestă că e sănătos. Chiar dacă au sunat, speriaţi, la spitalul de nebuni, să spună că băiatul a plecat de acolo şi personalul nu s-a prins că nu mai e internat şi să vină să-l ia. Au dat adresa, au zis că plătesc ei toate costurile, numai să-l ia înapoi. Chiar dacă, la toate insistenţele astea ale lor de a veni cineva să-l ia de aici, de acasă, adică, li s-a răspuns, verde, că nu îl mai ia nimeni, întrucât e zdravăn şi întreg. Şi, bieţii oameni cred că le-a intrat dracu'n casă. Aşa sunt cu ochii pe el. Aşa se ţin după el, ca să nu facă prostii. Aşa îl întreabă unde îi sunt bulinele pe care trebuie să le înghită, ca să se facă bine. Aşa îl păzesc. Adică, mai mult mamă-sa. Ea cârmeşte şi îndreaptă corabia spre orizontul dorit. Vorbit pe şleau, ea e generalul micii armate pe care o conduce spre victorie. Dacă fiul vrea să iasă afară, la soare, maică-sa aproape că se pune-n uşă şi nu-l lasă, în primă instanţă, să iasă. Ce să facă, zice, unul ca tine altundeva, decât în sânul familiei? Stai aici, dacă tot ai venit, că nu crăpi! Stai în casă, că nu vreau să avem dureri de cap! Şi, dacă, totuşi, el fentează vigilenţa mamei şi iese, îi spune de o mie de ori să nu plece din faţa blocului şi să nu se ia, ca un nebun, de cineva, pe acolo. Că sunt vecini şi se ştiu între ei de-o viaţă. Şi e păcat să se facă, astfel, de râs. Îi dă maică-sa batistă, ca ălor mici, de grădiniţă. Îl pune să-şi taie, atent, unghiile. Să se spele pe mâini, musai cu săpun, după ce vine de afară. Să ferească atent covoarele şi să meargă pe margine, pe unde ele nu ajung. La masă, îi pune sub bărbie, strâns, un prosop, ca să nu dea mâncare pe el. Asta doar pentru că n-a avut o baveţică în casă, ca să i-o pună pe aia şi, să se ducă să cumpere una, era, totuşi, prea mult. Când stă în faţa blocului, urmând sfatul vărului şi uitându-se cum creşte iarba din asfalt, dar şi după cracii cuconetului de vârstă medie spre coaptă, care se mişcă prin cartier – de, e cartier bătrân, cu prea puţini oameni tineri – mama strigă de la bucătărie, pe trei sferturi scoasă în afară şi agitând linguroiul de lemn cu care amestecă prin oale: Radule, ţi-am zis să fii cuminte şi să nu o superi pe tanti!. La magazin, să cumpere ceva, nu-l lasă singur. Zice că se pierde. Dar, a constatat el, nici nu are încredere – mama, că ea ţine cheile vistieriei – să-i dea bani pe mână. Să nu i-i ia careva. Hoţul, dacă e să fie,

imediat i-i smulge. Şi, cum e el mai tăntălache, aşa... Rămâne fără bănuţii din pensie. Sau, mai ştii, să nu fugă, Sfântă Cuvioasă Parascheva, chiar el, fiul, cu banii. Şi să-i prăduiască, Doamne fereşte, pe te miri ce. Ca omul fără minte. Şi iar, când vine ora mesei, încropeşte şervetul pe post de baveţică în faţă, pe piept, ca să nu verse lingura cu ciorbă pe el. Dacă vrea să ia mai multe fructe sau mai multe bomboane, i se dă, la propriu, peste degeţele. Ce te lăcomeşti, ca un nebun? Mai legumim, mamă, mai legumim, să avem şi mâine! Ba, i-a auzit pe ai lui şopocăind voiniceşte că ar fi bine să cheme, pentru fiu, un doctor acasă. Îl plătesc cu cât îl plătesc şi să-i dea o reţetă, ceva, că el n-are niciuna. Dacă a fugit de la balamuc, cine să-i dea reţetă... Şi nu e bine să stea fără tratament. Că se agravează ţăcăneala. Chestia e că, în ultimii trei ani, de când s-a prins că lui îi e mai bine să facă pe prostul şi să arunce, cu grijă, orice medicamente i se dădeau, el e, fără dubiu, un nebun fără tratament. Îl îndopaseră ca pe curcanii de Crăciun, în primii şapte ani. Nu doar cu hapuri de diferite culori şi de diferite mărimi, dar şi cu multe, multe injecţii, soluţii perfuzabile şi băubile, şi de restul – că au mai fost – nu mai vrea să-şi aducă aminte. O dilealã totală. Dar, pe urmă a-nţeles că trebuie să fenteze, dacă vrea să mai vadă răsăritul soarelui, tot, tot ce îi iese în cale. Şi a fentat. Şi a fost fără tratament. S-o ştie şi pe asta ai lui... Şi iar vine masa, şi iar îi propteşte, fleoşc, baveţica în gât, că tocana asta e grasă, al naibii de tare, şi pătează hainele de pe el, plus faţa de masă...Iar cu tatăl, altă istorie şi altă tărăşenie. Când nu fuge de el, stă pitulat prin colţuri şi scoate limba, ca să nu se apropie. Din când în când, scoate câte un: câş, boule, câş, apoi vreo bucată de brânză de prin buzunare. Are părul vâlvoi, de zici că s-a electrocutat la priză şi Radu Munteanu se-ntreabă, plin de invidie, de ce nu i-a rămas şi lui pe cap, ca tatălui, frumuseţea de păr, de altă dată. Ce bine e de tata! N-are nicio grijă, nicio apăsare, nicio belea. Ferice de el şi de bătrâneţea lui.

Eh... La nebuni, era fostul ziarist nebun într-un fel. La ai lui, e nebun altfel. Dar tot, după cum o arată evidenţa, nebun e. În ambele cazuri. În amândouă situaţiile. Doar că a schimbat un balamuc cu altul. Aproape în fiecare clipă îi zice mama că ar fi bine să se întoarcă înapoi, la spital. Că acolo, măcar, erau doctori care să ştie ce să facă dacă, Doamne fereşte, îl apucă vreo criză. Ei, oameni

bătrâni şi fără cunoştinţe medicale, ce să facă? Pot ei să-l oprească? Ştiu ei să-l calmeze? Sunt în stare să-l liniştească? Şi, fără nicio bulină, fără niciun hap, cum să nu-l apuce crizele de nebunie?

E cumplit ca oamenii care te-au făcut, te-au crescut şi au avut, cum s-au priceput, grijă de tine, să te considere, fără drept de apel, sărit. E al naibii de greu să vezi că nu-ţi acordă absolut deloc un pic, un pic de credit. E teribil să constaţi că, deşi îţi răceşti gura şi strigi un adevăr, nu te ascultă, nu te cred, nu te iau în seamă. Ca şi cum dă-l încolo de dilimandros, noi, oricum, ştim mai bine. Şi ştim că e nebun. Irecuperabil! Că, cine s-a mai făcut bine din ţăcăneală? Ce, dacă era sănătos la cap, îl ţineau doctorii atâta la spitalul ăla?

Poate, se întâmplă astfel pentru că sunt bătrâni şi iau de bune alte spuse, alte afirmaţii, alte fapte, decât ale fiului? Poate n-au dat niciodată doi bani pe el? Ce să le spui? Cum să-i convingi? Ce vorbe să foloseşti? Prin ce fapte să-i determini să vadă adevărul? Doar adevărul, nimic altceva. Cum să demonstrezi că nu eşti diliu, dacă toci în van, toc, toc, fără să te asculte, fără să te vadă, fără să te pună sub lupă? Pur şi simplu, toate, toate cuvintele trec pe lângă ei, fără să le atingă, nici măcar în treacăt, lobul urechii. O vreme, nenebunul nebun zece ani, a crezut că părinţii lui sunt, în limite normale, desigur, de comitet. Că nu sunt, ca alţii, anchilozaţi în principii şi conservatorism. N-a stat cu ei. N-a mai stat de mult cu ei. Să fie vreo doă'j de ani. A ştiut, cinstit vorbind, că va fi foarte greu. Nu s-a gândit, totuşi, că va fi imposibil să-i convingă de un adevăr absolut evident.

Ar fi vrut, bietul Radu să dea de vreun coleg. De vreun prieten. Cu care să se întâlnească în oraş, la vreo cafenea.

– Ce face?!? a strigat maică-sa, de îndată. Şi el a crezut că, taman s-a pornit şi se aude sirena lu' Vasile Roaită. Să nu vină vreun hăndrălău la uşa mea, că îl dau cu huo, afară. Ce-ţi trebuie prieten? Ce-ţi trebuie coleg? Să profite toţi proştii de prostia ta. Tu eşti nebun. Tu eşti bolnav. Nici tratament nu iei, ca să te mai ţină-n priză. Şi ăia de te ştiai cu ei, sunt nişte beţivi, nişte derbedei, nişte neica nimeni. N-au familie, n-au bani, n-au niciun rost. Ei te-au stricat şi atunci, înainte, de ai ajuns aşa. Ei te-au învăţat la golăneală şi la prostii. Dacă te întâlneşti iar cu ei, te dărâmă de tot. Te bagă în garaj

pentru reparaţii. Ei îşi pun palma-n fund şi se duc în treaba lor. Dar, pe tine, de acolo nu te mai salvează nimeni. Că doctorii de nebuni au şi ei limita lor, nu sunt în stare chiar de orice minune. Dricul te ia din garaj! Şi te duuuuce! Ştii tu unde. Aşa că, nu mai avem ce comenta. Am zis! Punct!

Poftim! E nenebun cu patalama. Dar ai lui – şi, implicit, ceilalţi care îl văd şi-l aud cum strigă maică-sa la el să fie cuminte şi să nu facă prostii – îl cred cel mai mare şi mai de nesalvat nebun. Ar vrea, întors acasă, să înveţe paşii. Să-i reînveţe, de fapt. Paşii către viaţă. Una de om normal. Nu cere mult. Nu vrea mult. Nu tinde la mult. Nu are aşteptări radicale, din cale afară de speciale. Să fie normal, doar. Să ducă o viaţă normală. Să se aciueze pe lângă oameni normali. Dar unde s-o fi pitulat normalitatea asta, că pe aici nu o vede. Nici n-o simte. A ieşit din casa asta, la vreun moment dat, şi nu a mai ştiut drumul înapoi. Ori mama a blocat yala şi nu a mai putut să intre. Iar Radu Munteanu simte şi vede doar şaua care i se pune, hotărât şi temeinic, fără ascunzişuri, în spate. Şi zăbala din care, nefericit, tot muşcă, şi tot muşcă...

Odată, de mult, a scris despre un beţiv în vârstă, care s-a lăsat de băutură, după zeci de ani în care a băut. Omul, lucid, pe picioarele lui, fără să fi consumat nici măcar o picătură de alcool, s-a dus la gară, să aştepte pe cineva, o rudă din altă localitate. Era, da, ca unul care dăduse tot avutul pe băutură, amărât şi ramolit, îmbrăcat sărăcăcios, complexat de toate şi de tot. Dar treaz. Fără nimic, nimic la bord. Nu mai gustase picătură de băutură, de hăt, ceva timp. În gară, în timp ce aştepta liniştit şi la locul lui, cineva i-a băgat în palmă o bancnotă. Apoi gestul, că aşa se-ntâmplă, a fost urmat de altcineva. Şi de altcineva. Nu realiza ce se întâmplă, bietul om. De ce îi dă lumea bani? Lui, care n-a cerşit, n-a cerut, n-a spus că are nevoie, nu s-a plâns de nimic... De ce... A înţeles, într-un sfârşit. Cu mare, mare durere, în inima care nu mai era îmbibată în alcool. Fusese luat, dacă nu de beţivan, ceea ce, da, fusese, de cerşetor. Fizionomia, hainele, gesturile lui, nimic nu inspira încredere. Dimpotrivă. Toate ale lui ţipau după milă, după compasiune, după pomană.

Aşa e şi cu el. Doar că, el nebun a fost, nebun e încă. Şi, după mintea alor lui, nebun moare. Degeaba spune el, verde, clar,

răspicat, că nu e. Ei, parcă zice vreun nebun că e nebun, zice maică-sa şi taică-său e de acord. Acesta din urmă stă lângă el, doar dacă de faţă e şi maică-sa. Iar noaptea, în cameră, ţine la îndemână – că nu se ştie – un făcăleţ, o tigaie, o găleată cu apă. Mai minunat de atâta, ce poate fi?

Însă, aşa, în felul ăsta, nu mai e posibil să meargă treaba. E musai să se schimbe tot. Trebuie să se schimbe şi el. Trebuie să pună piciorul în prag. Nu l-a dărâmat la balamuc nimeni, nimeni şi, acasă, la ai lui, ai lui deja l-au încălecat şi l-au anihilat. Deja i-au furat personalitatea. Deja l-au transformat într-un tembel. Şi el nu e aşa. Dar, mai ales, el nu e nebun. A lipsit, da, din viaţa asta, are emoţii şi complexe. E inhibat şi reţinut. Nici la capitolul frustrări nu stă prea bine. În sensul că nu e lipsit de acestea. Le are. Le duce, bine înfipte, în cârcă. Însă, chiar se descurcă. În toate. Şi cu toate. Poate să se plimbe, ştie să numere banii, găseşte drumul spre casă. Căci e un om NORMAL! Nu e nebun! Dar pereţii coşcoviţi din vreo dugheană şi părinţii lui sunt tot una, aud şi înţeleg la fel că el nu e nebun. Şi e, deja, în lanţ, ca un căţel. Şi trebuie să dea, ca el, din coadă. Ţup, ţup... Asta nu poate să continue aşa, la nesfârşit. El e om la locul lui, nu se ceartă decât dacă e cazul, trece peste lucruri care nu-i fac plăcere, nu măcelăreşte, psihic ori spiritual, pe nimeni. Dar vrea ca nici ceilalţi să nu-l extermineze, astfel, pe el.

Cum e posibil aşa ceva? A plecat de la balamuc, ca om zdravăn. După ce-a dus, acolo, dar şi în el, un război teribil şi nesfârşit. A fost greu. Cum nu credea vreodată că poate să fie pentru un om. A purtat o cruce imensă în spate. De i-a îndoit coloana şi i-a rupt umerii, sub greutate. S-a umilit singur, ca să trăiască pe mai departe, dar a fost umilit, grav, de mulţi alţii. Şi-a pierdut demnitatea, a rămas fără onoare, i-au fost aruncate la gunoi orgoliul şi respectul de sine. A fost bătut, îngenunchiat, torturat, în toate felurile posibile, a simţit pe pielea lui tot ce înseamnă chin, în lumea asta. I s-a scuipat, la propriu şi la figurat, în farfurie. Ar fi zis în ceaşcă, dacă pe acolo s-ar fi cafelit, ca turcii, de câteva ori pe zi. Ah... Războiul a fost infernal, pe toate fronturile. S-au scos, adesea, tancurile, dar a fost şi luptă la baionetă. Şi el a fost singur, mereu singur, împotriva tuturor din balamuc, împotriva sistemului, cu tot ce înseamnă el, nu doar aşezământ de sănătate psihiatrică, împotriva lui Ardil Escu.

A luptat, deşi, cel mai adesea, a căzut, de atâtea lovituri, ca o curcă beată în grămada de lemne. Şi, când s-a ridicat, a luptat iar. Cum s-a priceput. Mai bine sau mai rău. Dar, întotdeauna, singur. Nu credea că, vreodată, în viaţa asta, va învinge. Şi, uite c-a învins. A pierdut teribil de multe bătălii. Şi-a lăsat, de foarte multe ori, sângele prin camerele infecte de la balamuc. Uneori, şi la propriu. De atâtea ori, a fost făcut una cu pământul. De aşa lovituri, nici nu putea fi observat cum zace, neputincios, în ţărână. Însă, la un moment dat, a prins din zbor un semnal cum că, se poate întâmpla ceva benefic pentru el. Şi, deşi bezmetic, neîncrezător şi chiaun, a acţionat. Aşa că, bătălia finală, pe care, ca niciodată, n-a mai dat-o singur, a întors, categoric, datele problemei. Şi a învins. Deşi, poate că nu e un om victorios. În totalitate. Şi neapărat. Dar, pe mulţi dintre cei care i-au tot smuls pânzele de la velă, i-a – cum zice vărul Cristi Popa, să-i dea Dumnezeu sănătate maximă – făcut. I-a făcut, da. Pe unii, nici el nu ştie cum, şi nici nu-şi arogă meritele, în sânge i-a făcut.

Şi, acum, când nu mai e în locul ăla, probabil cel mai cumplit dintre toate locurile posibile din lume, să depună armele, ca un laş? Să urce armura şi platoşa în pod? Să abandoneze tot? Să se abandoneze şi pe el? Să se înece la mal? Să se resemneze şi să zică aşa cum zic ai lui că e nebun? Nu. Nu! Chiar nu! Trebuie să schimbe toate astea. Trebuie să le schimbe alor lui percepţia, în ceea ce-l priveşte. Şi trebuie să se schimbe pe el. De undeva, trebuie să înceapă. Musai! Musai şi neapărat!

E greu, teribil de greu, dar ştia că va fi aşa. Nu putea, nu avea cum, să fie uşor. A lipsit zece ani. N-a fost mort, dar e ca şi cum, e, din păcate, o realitate, ar fi fost. Şi lumea a curs ca o apă, şi fără el, înainte. Nu mai e familiarizat cu oamenii, nu mai cunoaşte oraşul bine, căci locurile s-au mai schimbat, e stânjenit şi jenat de el, de starea lui, de viaţa pe care o cară după el, de anii de care, dacă ar fi vreo cale, ar vrea să se descotorosească.

Hm... E ca o carte, viaţa lui. Şi din ea, pe la mijloc – speră că pe la mijloc, speră că mai are mulţi ani înainte, de trăit – lipsesc pagini. Destule. Cineva le-a rupt, harşt, harşt, din carte. Şi, nu se ştie ce-a făcut cu ele. Cel mai probabil, le-a aruncat aiurea sau le-a pus pe foc. Căci, clar, nu le-a păstrat ca să le lipească mai târziu. Dar, şi fără

paginile care lipsesc, cartea trebuie citită mai departe. Povestea curge bine şi, din paginile existente şi din cele care se tot scriu, acţiunea se însăilează, fără probleme. Ca şi cum n-ar fi pagini care lipsesc. Ca şi cum, personajul principal, el, în speţă, se culcă într-o noapte şi doarme, ca frumoasa adormită, din poveste, zece ani. De fapt, nu mai ştie bine povestea. Nu mai ştie dacă fata aia doarme zece ani. Nu s-a mai gândit la ea, ehei, de mult. De când îi citea fetiţei lui Frumoasa din pădurea adormită. Şi alte poveşti. Acum, nu mai ştie povestea asta. Cinstit vorbind, nu mai ştie nicio poveste. Desţelenit cum e, nici el pentru el, nu mai ştie vreo poveste. Nu mai are una. Nu mai e în vreuna. Poveştile lui, poveştile care-i aparţineau sau pe care, în chip dulce sau tainic, le-a scris, nu mai există. Şi cartea, dacă acţiunea lipseşte, nu mai aminteşte cei zece ani. Ca şi cum nu lipsesc pagini. Dar, din păcate, sunt pagini care lipsesc. El ştie. Şi, în fond, toţi ceilalţi ştiu. Poate, vreodată, în locul paginilor lipsă va inocula acolo un trandafir mare, roşu, care să astupe tot golul acela. Iar când se pune pe răsfoit cartea, să dea, între atâtea file, de floarea aceea. Presată pentru veşnicie, acolo. Ca pe vremuri, când era adolescent şi a văzut că fetele din grupul cărora făcea parte, puneau bine, la presat, o floare cu o simbolistică specială pentru ele.

Şi, lui, în afară de văru', care în trei cuvinte i-a spus esenţa vieţii lui de acum încolo, (alea, cu plimbatul, mâncatul, uitatul...) nu i-a mai spus nimeni, nimic. N-a fost nimeni care să-l înveţe, care să-l îndrume ce să facă mai departe, care să-l consilieze. Când oameni care au fost în detenţie, îşi ispăşesc pedeapsa şi ies afară, sunt psihologi care stau de vorbă cu ei. Sunt programe care îi orientează pe foştii puşcăriaşi spre ce ar trebui să facă de acum încolo. Sunt chestii de genul acesta, care le sunt de folos. Desigur, celor care ţin cont de ele şi le urmează. Pentru că, majoritatea, nici nu vor să audă de vreo recuperare şi sunt mai înrăiţi ca la intrare. Dar, dacă ieşi de la balamuc, nu se găseşte nimeni care să-ţi zică încotro s-o iei. Ce paşi să faci. Pe ce picior să dansezi. Cum să scapi de spaime. Cum să treci peste tot ce-a fost acolo. Cum să nu te mai gândeşti la paginile care lipsesc. Cum să le vorbeşti celorlalţi şi cum să te porţi cu ei, ca să nu te mai eticheteze drept nebun şi cum să scapi de stigmatul ăla ruşinos. Şi cum, ca orice om, în fond, trebuie

să trăieşti.

Iar Radu Munteanu e, de departe, hotărât să trăiască. N-a plecat de la ospiciu, cu atâta hai, ca să se ofilească precum o stea de Crăciun, în casa părintească. N-a înghiţit, pe acolo, atâta rahat, ca acuma, să stea deoparte şi să se uite doar cum alţii se înfruptă din tort. Ei, bine, are de gând să-şi taie o felie consistentă. Şi, desigur, s-o savureze, cu toate papilele-i gustative. Va lua tortul în braţe. Nu-l va mai lăsa pe masă. Nici în frigider. O să-şi umfle el burta cu şi din tortul ăsta. Cum era o vorbă veche, din popor? Obraznicul mănâncă praznicul. Ei, bine, el va mânca şi praznicul şi tortul. Nu lasă nimic. Nu iartă nimic. Nu consideră că e prea mult... La câtă dorinţă e în el să înceapă să-şi trăiască viaţa, nu, nu e nimic prea mult. Chiar dacă nimeni nu l-a învăţat. Nimic! Se-nvaţă singur, că-i autodidact. Şi, până la urmă, o mai şti ceva şi din viaţa de dinainte de balamuc. O mai aplica, aşa, pe bâjbâite, câte ceva, în viaţa asta de acum. Hm... Viaţa de dinainte şi viaţa de după balamuc. Aşa ar putea, dacă nu găseşte altceva mai bun, să-şi numească, vreodată, cartea. Cartea din care lipsesc pagini.

Cu vărul, când va veni momentul, va vorbi. Omeneşte. Şi va vedea atunci ce va ieşi din asta. Şi ce urmează. Dar, acum, trebuie să caute soluţii pentru viaţa lui. Musai, musai, să se angajeze undeva. Îi va căuta pe foştii colegi. Poate găseşte ceva cu ei şi prin prisma lor. Orice, dacă presa a murit fără lumânare, nespovedită şi neîmpărtăşită. Poate zugrav sau electrician, că sunt nişte îndeletniciri care îi plac şi pe care le şi face bine.

Trebuie să se ducă la dentist şi să-şi pună dinţii. Nu se poate afişa, pe nicăieri, în halul ăsta. Desigur, după ce se angajează şi are un salariu. Că, doar n-o să ceară alor lui. Maică-sa pitulează bine, prin dulapuri, şi banii de coşniţă, ca să nu fie la îndemâna lui şi să facă, aşa cum zice ea, prostii. Deci, cum să-i dea bani ca să-şi facă o lucrare de anvergură? Deşi, cum zicea Alina, pesemne că au ceva economii, ceva pus deoparte, părinţii lui. N-au fost niciodată mână spartă. Au cheltuit cu băgare de seamă. Au evitat cheltuieli care nu erau absolut necesare. Foarte bine. Să aibă. Economii. Că, doar au muncit o viaţă. Şi să fie sănătoşi, să se mai bucure de ei mulţi ani. Aşa cum sunt, e mai bine să fie aici, decât, cum zicea Alina, dincolo. Au, din câte şi-a dat seama, ceva probleme de

sănătate. Dar mici sincope, nu chestii serioase. E bine că ei au pus deoparte, câte ceva. Dacă, Doamne fereşte, se întâmplă ceva cu vreunul, să ai pe ce să pui mâna pentru înmormântare şi pentru pomeni. Că el, uite, n-are nicăieri nicio lescaie. Dar, pentru trebuinţe personale, oarecum, bizare pentru ei, nu le-ar cere niciodată părinţilor. Niciun leu! Trebuie să-şi mai cumpere şi ceva haine. E cald, transpiră foarte repede, nu poate să stea o vară în cămaşa de la văru'. E musai să facă asta. Dacă e îmbrăcat ca un om normal, fără vechituri şi ponosituri pe el, din cap până-n picioare, cu siguranţă se simte mai bine. Mai sigur pe el. Mai puţin complexat. Şi, dacă, aşa cum deja a gândit chestiunea, are şi dinţii puşi, ca să zâmbească şi să poată să vorbească, fără restrişte, cu lumea, gama lui de probleme se mai estompează. Desigur, să găsească şi o muncă plătită omeneşte, că, la decent nu îndrăzneşte să se gândească, şi ce să-şi mai dorească? E destul. E suficient. Ba da, îşi doreşte să plece de la ai lui. Probabil, să-nchirieze pe undeva o cămăruţă. Unde să fie stăpân. Unde să nu stea tatăl cu jordia lângă pat, ca să se păzească de el. Şi unde mama să nu agite linguroiul pe fereastră, avertizându-l să fie cuminte. Deşi, el are 45 de ani. Şi nu e nebun.

Ha, ha, ha... Şi apoi, după ce îndeplineşte primele cerinţe de pe grafic, să-şi găsească, aşa cum, mai în glumă, mai în serios, i-a recomandat şi Cristi Popa, o gagică. O femeie cumsecade, cu care să-şi unească singurătatea. Dragoste, cine ştie dacă-o fi. Dacă-o mai fi. Nici 20 de ani nu mai are, nici în femei nu mai crede, după enorma trădare a Alinei, nici cu iubirea, la modul concret, nu mai e prieten. Dar nu-i de colea să ai alături pe cineva cu care să schimbi, în nopţile lungi, ca astea pe care le tot traversează el, două vorbe. Nu-i de colea să te aşezi doi la masă, în loc să mănânci, proţăpit în frigider, un sendviş de unul singur. Nu-i de colea, ca la bucurie şi la necaz să nu fii singur, al nimănui, vai steaua ta. O femeie ca o femeie. Bună. Blândă. Amabilă. Drăguţă. Sufletistă. Atentă. La locul ei. De casă. Cumsecade. Şi dacă e şi frumuşică, e perfect. Desigur, una de 20 de ani nu-şi doreşte. Adică, dacă-ar fi una atât de tânără, n-ar zice nu. E normal. Dar, cum să se uite o fată de asta necoaptă şi prospătură la el? E aiurea. Poate să fie una de vârsta lui şi chiar mai matură niţel. Că nu se mai pune el acum să toarne plozi. Numai

să fie cineva, o femeie care să-i poarte şi lui grija şi să-i pună o zeamă caldă pe masă. Mă rog... Astea sunt visuri. Sau vise, dacă l-ar năpădi somnul. Adică, nişte chestii aproape irealizabile. Deocamdată, trebuie să pună lucrurile la punct, aici, în casa părintească. Mama şi tata trebuie să înţeleagă, de-ar fi să le-o spună cum o fi, că el nu e nebun. Şi că nu e nici copil. Şi că, încet, încet, are de gând să intre, să reintre în viaţă. În viaţa din care a fost, mişeleşte, acum un deceniu, smuls. Extras. Gonit. Expulzat. Alungat. Sau, naiba mai ştie cum. Însă, clar, lăsat fără ceea ce însemna, în mod curent, viaţa lui. I-au luat-o şi, în loc, nu i-au dat nimic altceva. Aşa că, acum, are de gând să umple în cartea lui, în cartea care e el, paginile acelea. Paginile care lipsesc.

Priveşte, pe mai departe, potopit de-un fuior de gânduri, pe geamul bucătăriei. Nu s-a gândit că va fi aşa de greu, când va fi plecat de la nebuni, să trăiască. Să se integreze. Să respire. Să fie şi să o ducă normal. Trebuie să înveţe. Trebuie să înveţe tot. Să meargă. Să sufle. Să mănânce. Să umble. Să urce. Să se ridice. Să spună, de e cazul, oricui, nu. Să dea cu pumnul în masă. Şi să cânte. Ori să plângă. Să accepte. Să iubească. Să intre în viaţă pe uşa din faţa casei. Nu pe gaura cheii, nu prin pod, nu prin fund. Prin fundul casei... Oare, toate astea – şi multe altele – vor fi fiind mai grele ca alea, multe şi ele, de le-a petrecut la ospiciu? Oare, s-a dat leu fioros şi e doar o mâţă leşinată? Nu, orice ar fi de trecut şi de trăit aici, în lumea cu nebuni care umblă liberi, nu poate să fie mai rău ca toate cele care au fost în lumea cu nebuni închişi la ospiciu. O să ia ţapul, că la taur nu se bagă încă, de coarne. Şi de barbă. Şi de ce mai e necesar. Uite, chiar acum, spre disperarea mamei, dar spre bucuria lui, va tăia sufrageria în două, călcând apăsat pe franjurii covorului, pe care mama îi păzeşte şi îi apără, mai ceva ca Escu Ardil păcatele lui grele.

El a fost mereu un om moale. Cel puţin, în ce priveşte viaţa de familie. Nu s-a impus niciodată. Nu a bătut niciodată cu pumnul în masă, de să tremure masa şi să danseze toate cele de pe ea, ca la cutremur de şapte grade. Nu s-a dat cocoş. A lăsat lucrurile să se aşeze aşa cum vor ele. Sau cum vor alţii. De aia, a ales, cum a ales, când cu Alina şi cu Adina. De aia, când Alina a făcut toate nefăcutele alea, el n-a făcut mare lucru. De fapt, ce putea să facă din

balamuc? Şi, când ea a venit după el, la un deceniu diferenţă de cele întâmplate, ce mai era de făcut? Mai era cazul să dea cu ea de pământ, cum ar fi trebuit, poate, să facă la momentul când s-au întâmplat toate? De atunci, a curs multă, multă viaţă peste el. Mă rog, în strictul sens că nu a murit. S-a gândit mai mult cum să supravieţuiască în balamuc, decât cum s-o pedepsească pe fosta soţie. Şi, a trecut. Nu i-a mai păsat de toate câte au fost, când a văzut-o. Femeia din faţa lui nu mai însemna nimic pentru el şi pentru rărunchii lui, serios afectaţi, odinioară, de greşelile ei. Alina a reuşit doar să-i provoace lehamite şi furie şi indignare. Nimic mai mult. Nu l-a săgetat nicio emoţie, nicio strângere de inimă, niciun regret că nu mai e cu ea. Dimpotrivă.

Nici în faţa alor lui, a părinţilor, nu s-a dat nici colţos, nici rotund, nici cel mai tare din parcare. Nu a vrut. Nu şi-a bătut capul cu asta. I-a lăsat să se desfăşoare cum au vrut. Şi, în general, a făcut cum l-a tăiat pe el capul. Dar, acum, simte nişte constrângeri. Multe. E nevoit să stea la ei. Cu ei. Să respecte regulile nescrise ale casei. Să suporte toanele şi hachiţele lor de oameni în vârstă. Să facă în aşa fel să fie între ei un consens.

Însă, mai mult de atât nu poate şi nu trebuie să accepte. Trebuie să dea pasivitatea asta jos din cui şi să acţioneze. Un bărbat adevărat, aflat în situaţia lui, cum ar proceda? Tocmai asta e, că un bărbat adevărat nu ar fi într-o astfel de situaţie. Trebuie să revină în ring, gata să încaseze – ştie că aşa va fi – toate loviturile. Dacă stă pe margine, ascuns în sală, printre fustele mamei şi izmenele tatălui, desigur, nu primeşte pumni în plex. Deşi, e discutabilă şi treaba asta. Dar nici nu poate, la rândul lui, să urnească nişte lovituri vieţii ăsteia afurisite. Vărul ce-ar face, dacă, prin absurdul cel mai absurd, ar fi în locul lui? Ar da, clar, cu pumnul. Haotic sau profesionist. Cu obidă sau cu resemnare. Mânios ori scârbit. Dar ar da! Cu toată forţa de care e în stare pumnul lui. Şi ar vrea să învingă. Şi, da, ar învinge. Pentru că, vărului – şi-a dat el seama din puţinele sugestii pe care i le-a făcut – îi place al naibii de mult să trăiască. Şi ar alege viaţa. Viaţa, fără bariere, fără constrângeri, fără încătuşări. Viaţa asta aşa cum e ea. Deci, în ring, băiete!

.....

Noaptea îşi scutură, iar, velinţele cernite peste lume. Delicat. Aproape cu grijă. Ca să nu întunece, prea mult şi prea greu, lumea. Bradul din faţa casei pare că e stâlpul pe care, în vremea din urmă, întunecimea îşi sprijină, ostenită, coama cu stele. Aşa împung acele bradului mătasea argintie a cerului. Ori bradul a crescut semnificativ, ori noaptea e mai aprigă decât alte dăţi. E atâta linişte, de să-ţi auzi, în fiecare clipă, bubuiturile din adâncurile sufletului. Şi muzica lină a trandafirilor care, în crucea nopţii, curge dumnezeeşte. Bătrânii spun că plantele, noaptea, cresc cel mai mult. Înfloresc. Devin vrăjite. Ţâşnesc spre înalturi. Şi ei, bătrânii, cel mai adesea, ştiu ce spun.

La masa ascunsă, oarecum, sub umbrarul de viţă de vie, un om pare că-şi scrutează, adânc, depărtările. E pierdut, de o groază de timp, în labirintul gândurilor. Nu vrea şi nici nu ştie să găsească firul care să-l reverse, ca pe o apă umflată, din labirint. Într-un fel, ştie, crede, speră, are toate cărţile, ca să încingă jocul. Cel mai tare joc care s-a jucat vreodată pe aici. Unul care e în stare să facă istoria să se scrie altfel. Un joc pe care, ca un Dumnezeu, trebuie să-l dirijeze. Aşa a ales. Să facă el bagheta magică să danseze. Mda... Trebuie, conform alegerii făcute, să întindă cărţile. Să dea fiecăruia, de la masa de joc, câte o mână. Crede că are în mânecă, fără să fie cartofor, careul de aşi. Pe care, la momentul oportun, să-l arunce pe masă. De să-l facă pe celălalt să rămână, de-a dreptul, popândău. Dar, într-un chip nedefinit, se teme. Că nu are cărţile care trebuie. Că celălalt face el ce face şi blufează. Că, dacă se porneşte avalanşa din creştetul muntelui, va face, jos, prăpăd. Măcel. Carnagiu. Şi nimeni, nimeni, dacă se porneşte, nu mai e în stare să pună stavilă. E greu. Îşi ştie adversarul. Şi ştie, la fel, că n-a prea rămas popândău vreodată. Ba, din contră. Pre mulţi, vorba Lăpuşneanului, a popit. Cărţi are bărbatul de sub bolta de viţă de vie. Voinţă are. Şi are şi umeri alături, lângă umărul lui. Dar, se teme, da. E firesc să poarte în suflet temerile astea. Nu pentru el se teme. Nu pentru ce-ar putea să păţească. Nu pentru ce ar urma, dacă... Numai că, are şi el, au şi ceilalţi, familie. Şi aici totul se complică şi se amplifică. Eh... Cu asta chiar nu e de glumă. Şi nici de joacă.

În spatele lui, cu pas de pisică, se mlădie de câteva clipe, ca o trestie delicată, o femeie. Şi în noaptea molatică i se ghicesc

trăsăturile: e o femeie frumoasă. E înaltă, e dreaptă, e subţire. Şi are, pe umeri, păr lung, de noapte bolândă. Doar o cămăşuţă subţire, de noapte, din mătase întunecată, ca părul ei, îi pipăie rotunjimile. Frig nu e afară. Căci vara, tot mai mult, tot mai intens, se lăfăie nebună peste lume. Se dă în scrânciob şi împroaşcă natura cu bine şi căldură. Dar, femeia cu subţirimi de trestie înaltă simte, în adâncuri, frisoane. Doar se uită la chipul tăcut, de bărbat, şi simte. Ştie, mai presus de orice, că-n pieptul de alături s-a revărsat, haotic, marea. De o vreme, tot aşa se întâmplă. Marea se zdrumică, neputincioasă, pe ţărm. Cauza inundaţiei nu o ştie cu certitudine, doar presupune, ca o nevastă simţitoare, ceva. E greu, e greu de tot. Clipa scadenţei, într-un fel sau altul, ştie, se apropie. Teama bărbatului se zbate, ca un fluture rănit, şi în pieptul ei. Aproape că o cuprinde groaza, când se gândeşte că, spaima aia e, poate să fie, întemeiată. Simţurile-i paralizează, aproape, ca la damblagii. În ochi, furtuni cumplite se iţesc. Şi inima-i se face, cu viteza luminii, harcea-parcea. Dar, cu puteri nevăzute şi nebănuite, parează un posibil joc al destinului, şterge mâzga aia cleioasă de pe gânduri şi i se aşază bărbatului, surprins de apariţia ei, pe genunchi, punându-i, repede, protector, braţele pe trupul ei.

– Te iubesc, îi spune în loc de orice altceva. Te iubesc mult.

Mâinile puternice se scutură împreună cu stăpânul de temeri şi strâng la mijloc, ca într-o menghină, mijlocul subţire.

– Ia, te uită ce fată noptatică... Am crezut că ai adormit, împreună cu dulceţica. Şi eu te iubesc, Cătălina mea. Tot mult. Ştii asta.

– Știu. Nu intri-n casă? E târziu. Şi doar n-ai de gând să dormi colea, sub tavanul de stele albastre.

– Nu, nu dorm sub cerul liber. Ce, sunt haiduc la drumul mare? Mai ales că, din pricini obiective, nu poţi să dormi şi tu cu mine aici. Amândoi, îmbrăţişaţi, înlănţuiţi, sub puzderia de stele, mai că mă tenta. La un moment dat, o facem şi p-asta. O să intru, iubire. Mai stau un pic. Nu vezi ce noapte specială îmi ţine companie? Mă bucur şi eu de ea. A venit vara. Tu, dacă vrei, du-te-nainte şi apar şi eu.

– Ca să vezi! De parcă am venit aici doar ca să fac prezenţa. Bădiţă Cristi Popa, tu mă minţi, de la o vreme. Cam cu tupeu, aşa, cam cu nesocotinţă... Nici n-ai văzut că s-au lăsat, buiace, vălurile

nopţii. Şi mă mir, pe cuvânt, că ai observat, în peisaj, venirea verii. Căci, de suficientă vreme ca să atragi atenţia, eşti, pur şi simplu, pe pilot automat. Nu vezi, n-auzi, nu ştii pe ce lume trăieşti. Eşti supărat, iubirea mea. Eşti îngândurat. Te macină, văd eu bine, griji mari. Stai de-o oră, aici, pe băncuţă, pierdut, cu capul în mâini. Cu gândurile hai-hui prin eter. Şi cu sufletul cine ştie pe unde. Ce este? Ce ai? Ce te chinuie aşa?

– Sunt obosit, nu-i nimic. Nu te-ngrijora.

– Am zis eu că minţi, subcomisare. Şi, poftim, îmi confirmi, fără echivoc, din prima. Dar n-ai învăţat să minţi cum trebuie. Cum mint oamenii care mint. Tu minţi ca un începător. Ca un novice, de joacă – din când în când, nici măcar mereu, că nu e titular – la matineu. Adică minţi prost, spre execrabil. Iar eu te cunosc de îndată. De ce-mi vinzi gogoşi nefăcute, necrescute, nedospite? De ce mă iei cu abureli de-astea de doi bani? Nu-i mai simplu să-mi spui, verde, ce te-apasă? În plus, te-ascunzi de mine? Ca să nu zic că te fofilezi. Dacă nu erai foarte mâhnit şi foarte, foarte îngrijorat, nu stăteai singur, în grădină, afundat în gânduri. Ori stăteai cu noi, să adoarmă, cuminte, frumuseţea mică, ori mă chemai să stau cu tine, aici, sub stelele albastre. Scoate-ţi, zic, bocancii din rondul de trandafiri. Şi vorbeşte cu mine. Spune-mi. Descarcă-te. Fă-mă confidenta şi părtaşa temerilor tale. Dacă nu sunt eu sfetnicul tău de taină, atunci cine e? Hai, laşi fofârlica asta secretoasă deoparte şi-mi spui ce ai?

Răspunsul solicitat, chemat, stârnit, aşteptat nu vine. Şi nu dă liniştea instalată cu creierii de pereţii nopţii. Doar capul bărbatului se cufundă, neputincios, la pieptul femeii lui. De parcă se-apleacă, obidit, la icoană. Şi ea, femeia, ştie că fâlfâiala nebună din adâncurile lui nu e fâlfâiala de toate zilele. Din zilele bune, nici atât. Sufletul lui s-a rănit în tăişul, ca de sabie, al gândurilor. Prea multe gânduri. Şi, din păcate, grele, pe bună dreptate. Nenorocitul de Ardil Escu e, cu siguranţă, cauza rănilor şi-a sângerărilor. Când vor fi scăpat de el – dea Domnul să fie curând – acatiste la nouă biserici se duce şi dă. O ia pe bunica, să nu se ducă singură, şi pupă icoanele din toate bisericile. Bunica, ajunsă la o vârstă venerabilă, oricum, ştie rostul şi rânduiala bisericească mai bine decât ea. Chiar dacă întinde, ca o veritabilă vrăjitoare, bobii de fasole ori de porumb

şi întoarce cu fundul în sus ceştile din care s-a băut cafea, de-i face pe toţi din familie, când nu-i ignoră calităţile şi veleităţile de ghicitoare, să recite cu voce tare, pe mai multe voci, poezia cu iadul te mănâncă, femeie, în iad ajungi, nici dracu' nu te mai scapă de focul iadului. Bunica e o femeie bună şi ea, nepoata ei, se prinde să pună frâna cuvenită, dacă începe alunecarea către iad.

Of, să ieşim şi din asta cu Ardil Escu! Să trecem şi de asta! Să scăpăm şi de ăsta!

– Părinte, cârmeşte, dibaci, femeia prova, părinţele, domnule popă, ochii şi urechile la mine! Ia zi, primeşti cu o spovedanie mică? Mică de tot... Sper că n-ai agenda prea încărcată cu alte mii de spovedanii.

El zâmbeşte, parcă, dacă luna de sus nu joacă feste, fără amărăciune:

– Ei, fata mea... De când n-ai mai fost pe la mine, în sfânta biserică! S-au dus vecerniile toate, fără tine. Şi liturghiile de asemenea. Ce de litanii am mai ţinut fără ochii tăi frumoşi. Stai să pun patrafirul de popă pe mine, ca să te pot spovedi mai bine. Că de mult nu te-am mai spovedit. Şi de când nu ne-am mai jucat aşa! De-a popa şi enoriaşa... A trecut un veac. De n-o fi trecut chiar un mileniu. Eşti bine, fiica mea? Că, dacă ai luat drumul sfintei spovedanii la ceas de noapte adâncă, din sfânta zi lucrătoare, nu prea îmi pare să fie roz situaţiunea. Bate, pe undeva, un crivăţ, aşa. Cred că din Siberia vine. Parcă-l simt şi eu ce îngheţat e. Hai, nu-mi spune, fata mea! Iar te supără poliţaiul ăla, de erai, mai ieri, alaltăieri, cu el la mare şi-ţi dădea cu cremă de arsuri de gradul patru, pe piele! Domn'le, ăsta nu se mai cuminţeşte! Nu se mai face uşă de biserică şi icoană de pus la-nchinat, în sfântul altar. Povesteşte-mi, fiica mea. Spovedeşte-te. Spune-mi tot. Dă-l în gât pe infamul de poliţai, aşa cum se cade. Sunt numai ochi şi urechi. Aşază-te mai bine în poala mea şi spune-mi.

– Părinţele, cum îndrăzneşţi să vorbeşti cu păcat, la sfânta spovedanie? Nu vezi că-mi rup genunchii în faţa sfinţiei tale, ca să-ţi spun ce mă doare? Ce poală, ce stat pe genunchii mătăluţă? Cam aberezi, man, adică părinţele păcătos.

– Ai dreptate, fata mea. Acum, uite, îţi simt mai bine, mai natur, cum ar veni, rotunjimile genunchilor. Hei, loveşti trimisul

Domnului pe pământ, fata mea? Ştii că mă mai iau gura şi mâinile pe dinainte. Adică, pardoseala sfântului lăcaş simte catifeaua pielii tale. Asta voiam să zic. Continuă, fata mea, continuă! Spune-mi ce vânt turbat şi vrăjmaş te-a catapultat la biserică, să-mi curmi tihna tihnită.

– Alo, părinte, ce facem noi aici? Ne obrăznicim în halul ăsta? Vrei să chem jandarii să-ţi dea vreo două peste spinare, ca să nu mai slogăneşti eternele slogane? În fine, să vorbim cum se vorbeşte la sfânta spovedanie, să nu mai luăm, mai ales, sfinţia ta, numele Domnului în derâdere şi-n deşert.

– Ce deşert, fata mea? E Siberie neagră şi grea. Bine, hai, zi, vorba poetului, cum o mai duci cu fericirea, cu fericirile, că nu mai trăncăn nimic.

– Aşa. Bun. Lemn de bambus fii, până zic ce am de zis. Păi, am venit, părinte, am venit să tainim un pic. Ziceai de poliţistul care îmi dădea cu creme la mare. Am, acum, vechime cu musiu. Nu mai suntem la stadiul de dat cu cremă, prin camera de hotel. A fost cumsecade, după ce ruşine mi-a făcut, şi mi-a pus inelul, apoi verigheta, pe deget. Sunt, cu cununie, nevasta lui. M-a făcut, cum scrie la cele sfinte, de le păstoreşti sfinţia ta, o doamnă cu onoarea nepătată. Mi-a reperat-o şi mi-a reparat-o tot el, până la urmă. Onoarea... S-a aşternut şi praful pe actele de căsătorie. Însă, poliţistul mă iubeşte, pe mai departe, cu tot praful aşezat. Şi, ştii ceva, părinte? E capiu, e zurbagiu, e nebun, e cum nu e alt om pe faţa pământului. Niciun alt bărbat din lume nu e ca el de nebun. Dar mie mi-e un drag de el... Nici nu pot să-ţi spun în cuvinte, părinţele, ce drag mi-e de el. Sfinţia ta, deh, cu cele sfinte, n-ai de unde să ştii şi nici cum să-nţelegi, cum e cu dragul ăsta.

– Fata mea, dacă vrei, de dragul tău, o enoriaşă de excepţie, pot să învăţ... Că nu sunt, deşi poate pare, o biată ruină, ca Maracana.

– Aşa e, sfinţia ta, nu eşti deloc vreun hodorog ieşit din inventar. Recunosc şi susţin cu tărie şi sinceritate asta. Dar, vorbele tale multe, părinte, nu face, cum ar zice prietena ta Zgaiba, bine la dragoste. Deci, vorba lu' Ţeapă-al nostru, revin la ce ziceam. Mor după poliţistul care mă alifia la mare! Căci, nebunul ăsta m-a-nvăţat să zbor, m-a-nvăţat să cânt, m-a-nvăţat să dau pe gât, din prima,

pocalul cu dragoste, m-a-nvăţat să urlu, cum nu făcusem şi cum nu ştiam, te iubescul. Ştiu multe de la el. Am luat, conştiincioasă, lecţii. E cu mine mereu poliţaiul ăsta. Chiar şi când îi zburdă gândul, necuviincios, prin grădina lui Ardil. Ei, cum care Ardil, părinţele? Unul e Ardil în lume. Ardil Escu, părinte, ăla de-a fost preşedinte de ţară. Că, dacă era de bloc, o mai scoteam noi, cumva, la vopsea cu el. Dar, a fost de ţară. Şi, ce s-o mai lungesc, le-a cam comis. Pe infracţiuni. Iar poliţistul meu, în loc să doarmă liniştit, în patul lui, din casa lui făcută şi cu rate la bancă, ţine ochii cât sfecla roşie pe Ardil Escu ăsta. Căci, nu ştiu cum să spun, urlă conştiinţa în el. Şi spiritul civic. Şi dreptatea. În el, în poliţistul meu, părinte, nu în Ardil Escu. În ăsta urlă câteva hoarde de lupi. Eh, părinte... De spus, sunt multe despre poliţistul meu. Stăm aici până la următoarea reîncarnare. Dar, părinte, eu zic, de data asta, să schimbăm jocul. Şi să te spovedeşti şi sfinţia ta, că roata se mai şi-ntoarce, la mine. Că, am furat, pe cuvânt, meserie de la preacinstitul tău obraz şi sunt gata să ascult ce ai sfinţia ta, pe preacinstitul sufleţel. Dacă spui minciuni, părinte, dacă faci aşa păcat greu, ştii că te paşte, pe lumea asta şi pe aialaltă, şi încă în alte lumi paralele, iadul. Dormi la uşă, nu mă mai strângi în braţe, te lingi pe mustaţă de ochii mei. Iad, nu? Iad... Acum şi în vecii vecilor. Amin. Ai grijă, deci, cum mă tromboneşti. Carevasăzică, e vorba despre...

Cristi Popa mustăceşte a râs. L-a bunghit iar pe Ardil Escu în cârca lui, Cătălina. Mama lui de Ardil Escu, numai despre el a ajuns să vorbească, acasă, la serviciu, peste tot. Numai la el se gândeşte, numai cu el şi despre el face conexiuni şi stratageme. Ce să mai zică acuma? Are şi fata asta dreptate. Dar, o ia cu răspunsul prin clăi de fân, nu pe drum, ca tot omul:

– Ei, fata taichii, ştii şi tu că în lume avansul nu-i cât chenzina şi nici roaba cât maşina. Nu mă ciupi, că mă vede protopopul aşa, cu deşte de femeie cu ochi de mătase verde, pe ciolanele mele! Ce să spun eu că am... Treburi lumeşti, taică. Treburi încâlcite şi grele, pe care, cu voia Domnului, le-oi descurca eu, cumva. Că, doar, nu m-am popit degeaba, pe lumea asta. Dar, bag seamă, că, între timp, de când n-am mai vorbit noi doi, ai cam muşcat din mărul păcatului, ai cam înfulecat, mai bine zis, din el şi, poftim comedie, că-ţi place să te delectezi cu... Io, dezlegare nu ştiu dacă ţi-am dat.

Ţi-am dat? Că nu mai ţin minte... Bătrâneţea, taică. Maturitatea asta... Am zis slobod la halit mărul? Zi, am zis?

– Doamne, dă-mi răbdare, că-mi vine să-l bat măr pe acest Popa nesuferit! Părinte, părinţele, se poate? O dai cotită, ca poliţiştii? Taman un popă, aşa, cu har, ca tălică? Nţţţţ, nţţţţ, nu mă aşteptam, serios. Se poate una ca asta? Nu ţi-am zis, părinte, că acum îi dai cu spoveditul sfinţia ta? Nu ţi-am zis că acuma sfinţia ta vii şi-ţi pui sufletul în mâinile mele, în sufletul meu, în poala mea? Ce, nu vorbesc româneşte? Turcule ce eşti! Hm... Te-ai băgat în belele, părinţele. Şi nu mai ştii cum să ieşi din ele. Aşa îmi susură mie inima că s-a-ntâmplat.

– Minunate versuri! Tare ce rime ţi-au ieşit! Super! Pe cuvânt! Dili ar cere drepturi de autor pentru ele.

– În schimb, tu, popo, ceri nişte făcăleţe după ceafă. Răspunde mintenaş la ce te-am întrebat, nu o întoarce precum o lichea.

– Hm... M-am cam băgat în belele, fiica mea, aşa e, nu pot să fentez evidenţa. Că păcatul, omenesc este el şi eu, aşa trimisul Domnului, cum sunt, tot om se cheamă că sunt. Tot două mâini şi două picioare şi o inimă, ca un om, am. Dar sper să ies cu bine şi din zeama asta extrem de clocotită şi de acidă.

– Clocotită şi acidă... Cum am bănuit. Hm... Mare belea, părinţele, mare de tot. Mare cât China. Ai ştiut, părinte, că zeama asta e acidă? Ai ştiut de la-nceput că e aşa? Sau ai picat în ea şi n-ai mai putut să dai din mâini, ca să ieşi afară?

– Mărturisesc, fata mea. Sunt un păcătos. Am ştiut. Am fost convins că e astfel. Şi mi-au spus-o, ca să nu mint la sfânta spovedanie, şi alţii. Dar, tot m-am băgat. N-am stat pe gânduri. Am zis, hai să mă bag. Hai s-o facem. Hai să răcim zeama asta clocotită.

– Păi, da, părinţele. Ştiam că aşa a fost. Ştiam că te-ai băgat de bună voie. Ştiam că n-a venit nimeni cu flinta în ceafa sfinţiei tale, ca să zică: popo, adică Popa, dacă nu te bagi, unde îţi stă capul, îţi vor sta şi picioarele. Păcătos mare mai eşti, părinte. La grele cazne ar trebui să fii vârât. Dacă sfinţia ta a ştiut că zeama aia arde şi ardileşte, de ce te-ai băgat?

– Ce să fac, taică? Ce să fac? Cineva trebuia să se bage

şi-n zeama asta. Cât să mai ardilească şi ea?

– Ce-ţi mai place... Dar nu-mi pasă, părinţele. De ce tu? De ce tu, mereu? De ce tu, ţup, repede? Eşti tu singurul care poate să dinamiteze munţii, în lumea asta? Eşti tu singurul om corect din instituţiile statului? Eşti tu Dumnezeu Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, deopotrivă, ca să le rezolvi pe toate? Respect ceea ce faci, meseria asta a ta, implicările, determinarea, zelul, pe tine, în întregime, dar, doar tu? Mereu, doar tu, în toate ciorbele? Putea, serios, să se ocupe şi, nu ştiu, muma lui Ştefan cel Mare în persoană, de zeama asta care ardileşte. Ce, nu mai sunt şi alţii pe lume să facă treaba asta? Că sfinţia ta mai ai, ţin să-ţi amintesc, şi alte treburi, pe cuvânt, decât să te ardileşti cu zeama aia.

Tonul femeii iubite e, la ultimele fraze, mai mult decât serios. Joaca de-a popa şi enoriaşa care au un dialog amuzant, pare că a-ncetat. În loc, s-a strecurat, hoţeşte, gravitatea. N-au avut niciodată, de când s-a declanşat treaba cu Ardil Escu, el şi ea, o astfel de discuţie. Comentau, de regulă, una, alta, el îi povestea ce şi cum, ea îşi dădea cu părerea. În profunzimi teribile, ca acum, n-au intrat. Mda... Tonul Cătălinei e serios, spre sever. Pe bună dreptate, într-o mare parte. Dar, parcă, prea serios. Şi pentru noaptea asta liniştită, dar, mai ales, pentru toate spaimele care colcăie-n ei, ca viermii pe hoit. Deşi, într-un fel, are dreptate Cătălina. Le cam caută şi el. Se cam bagă în toate. Îi place, da, să facă şi să desfacă el. Nu ca să fie în centrul atenţiei, nu ca să ia laurii, nu ca să se laude că a făcut şi a desfăcut. Pur şi simplu, îi place meseria asta. Fără, vorbind plastic, elanul de zel care l-a cuprins, aflând de toate cele făcute de Ardil Escu, nu era azi aici. Cu atâtea griji, cu atâtea probleme, cu atâtea întrebări, cu atâtea nelinişti. Nu te lupţi, e clar, cu un interlop nedus la şcoală şi tâmpit. Nu te lupţi cu vreun şmecheraş de duzină. Cu ăştia e simplu. Îi faci repede. Pică mintenaş. Ardil Escu e un animal versat. Politic şi nu numai. Şi, în fond, luptându-te cu ăsta, nu te lupţi cu un om, doar, cu o persoană, cu o fiinţă. Te lupţi cu unul care a fost preşedinte de ţară. Care ştie lucruri. Care are pârghii şi facilităţi. Care are, încă, instituţii ale statului, mai ales alea de forţă, în mână şi la mână. Te lupţi cu mulţi. Dacă, nu cumva, nu te-oi lupta chiar cu morile de vânt. Căci, cu toate cele pe care le are şi le ştie Ardil, eşti cam ca un chior în mijlocul frontului. Auzi bombele, simţi

mirosul sângelui, îţi imaginezi ce se întâmplă, dar de văzut de unde vine urgia, nu vezi. Şi, nici nu ştii cum s-o dai, când constaţi că soţia, cel mai iubit şi cel mai apropiat om din toată lumea, are, din cauza ta, îndoieli, frici, angoase, nelinişti. Îndreptăţite toate. Căci ardilul nu e vreo precupeaţă de la piaţă, care proferează un blestem şi tace. Nu! Ardilul arde şi frige, la propriu. La foarte propriu, dacă se poate spune astfel. Poate că, totuşi, cu toate întrebările şi cu toate neliniştile, va fi bine.

– Nţţţţţ, răspunde subcomisarul, fără să fie sigur că e cel mai bun răspuns. Păi, muma lui Ştefan cel Mare, săraca, nu putea, fiica mea, să se ardilească în – şi cu – zeama aia. Nu ştii cum zice poetul la poezie, că zicea ea fiului? Du-te la oştire, pentru ţară mori.... Deci, i-o pasa lu' fii-său, că era mai tânăr, mai în putere... Ştii vorba aia, că sunt tânără şi pot. Ce să facem, fiica mea... Îmbinăm noul cu vechiul.

– Vorba aia, părinte, n-o ştiu. N-am frecventat distinsele academii pe unde, cu sudoarea frunţii, ai studiat sfinţia ta. Dar, ştiu din şcoala primară continuarea poeziei cu muma lui Ştefan cel Mare. Săraca, uite cum a ajuns, peste veacuri şi peste eternităţi, prilej de înfruntare între popă şi enoriaşă. Şi zice aşa poetul, în continuarea celor pe care le-ai zis tu: Și-ţi va fi mormântu-ncoronat cu flori!. Mormântul, ai auzit, da? Încoronat cu flori. Dar mormântul! Nu statuia din piaţa publică. MORMÂNTUL! Îmi pare foarte rău, părinţele, dar cu asta, vorba ştiu eu cui, ce-am făcut?

– Patria recunoscătoare, fiica mea. Ce să facem? N-ai zis tu de mormântu-ncoronat cu flori? A fost supremul argument pentru fiu. Din vechime, ştim că trebuie să învăţăm să ne iubim ţara. Plus că, la un moment dat, tot omul trebuie să aibă un mormânt. Încoronat sau nu cu floricele. Şi, pe scurt, trebuie să păcătuiască... asta.. să se ardilească în lumea asta cineva şi cu zeama aia ardilită, de ziceam adineauri.

– Întâi, părinţele dragă şi drag, că eu nu sunt doamna mumă, ca să te trimit să aduni cetele fiilor Vrâncioaiei şi să purcezi, pentru ţară, la luptă. Eu sunt tânăra domniţă. Ştii tu, La fereastră sare... Şi ea, recte eu, nu are, nu am nevoie de mormânt cu flori. Dimpotrivă! Te vreau viu, nevătămat, întreg, nebetegit în zeama ardilească. Adică, părinte, ceea ce spun eu e: mai stai şi-acasă, în

banca ta, în jilţul tău, în colţul tău, părinţele! Că nu eşti singur pe lume şi de capul tău. Mai suntem şi noi pe aci. Şi avem mare nevoie de tine lângă noi, nu în mormântul scufundat în coroane de flori. Ca să nu mai zic că nu trebuie să salvăm noi, neapărat, lumea. Nu e misiunea noastră, treaba noastră, ţelul şi scopul nostru în viaţă. E de ajuns să trăim noi. Să ne salvăm pe noi. Să fim responsabili şi asumaţi pentru noi, pentru toate şi toţi ai noştri, pentru viaţa noastră.

– Tânără domniţă, cer dreptul la cuvânt!

– Niciun cuvânt! Să n-aud nimic! Ştiu ce vrei să cuvântezi. Bun, bun, o fi şi aşa, o fi nevoie să se ardilească, în lumea asta, cineva. Căci, fără ardileală, nu scapă lumea de Ardil. Dar de ce sfinţia ta? De ce nu alţii? De ce?... Că tare îmi vine să te trag de barbă prin tot oraşul ăsta, de să te râdă şi curcile. Hm... Dai din umeri, părinţele. Vrei să îngaibi ceva. Intenţionezi, iar, să mă duci cu preşul. Dar, părinte, m-am gândit. Mai bine schimbăm poezia, în loc să obţinem recunoştinţa patriei noastre străbune, o decoraţie postmortem şi onoruri militare. Zicem aşa, şi să nu-ndrăzneşti să mă contrazici în timpul spovedaniei, că te alerg cu cădelniţa. Deci: du-te la oştire, prinde-l pe Ardil şi vino acas', să-ţi fac un copil... Râzi, părinţele, deci. Râzi cu patrafirul pe cap şi mai vrei să-ţi zică babele săru'mâna. Nu mai eşti popă, nu mai eşti caraliu, te-ai făcut haiduc la drumul mare. Faci şi mai mari şi mai multe păcate.

Cristi Popa e, în sfârşit, descătuşat de multitudinea de temeri. Şi, da, râde nestingherit, cu gura până la urechi, de rima, oarecum, şchioapă a nevestei. Mda... S-a prins şi de data asta că-i fuge gândul la Ardil. Că se teme. Că are angoase. Că, în el, nu e tocmai noapte înstelată, ca asta de afară. Dar, într-un mod aparte, ea îi transmite că, deşi o macină aceleaşi chestiuni, ca pe el, deşi are, cel puţin, aceleaşi spaime, e, de silă, de milă, de acord cu ceea ce face, îl susţine, e lângă el. Cu alte cuvinte, îi zice cam aşa: bine, fă ce ai de făcut, căci înapoi nu mai ai cum, şi să vrei, să dai, dar nu lăsa nimic, nimic să te răpună şi să te pună jos, căci, noi doi avem oareşce trebi. Avem, în definitiv, o viaţă de trăit împreună. Mai trebuie să facem, printre multe altele, cel puţin un copil.

– Să dea naiba, râde bărbatul, strângând mai mult şi mai tare femeia la piept. L-ai pus jos pe ăla, cum îl cheamă, Poptămaş, de pe Facebook... I-ai dat clasă, pe cuvânt. I-ai zis, de la obraz:

ia-o pe asta, fraiere. Le ai cu versurile, iubire, ce să zic. Eşti mare. Până şi Dili, marea poetă a lumii, şi-ar roade unghiile de invidie. Ca mâine laşi proza şi te apuci să spui poveştile noastre în poeme. De nu mai intru în IJP, de câte autografe, ca soţ de poetă ce sunt, trebuie să dau. Stai să intru în joc şi să răspund ca tine. Deşi, la mine mai greu cu poezia. Nu iese. Nu se pupă vers pe vers. Nu merge. Eu, ştii tu, procese verbale pe la poliţie... Subsemnatul a dres, a făcut... De-astea. Dar, fii atentă cum o bag. Că o bag, nu mă-ncurc. Nimerit-ai, crăiasă a mării, cel mai sensibil punct al unui popă păcătos.

– Chiar dacă, fiind tu un popă aşa de păcătos, mă iei în tărbacă, mă bucur că ţi-au mai fugit norii. Nu e senin, nu poate să fie încă, dar s-au mai împrăştiat, oarecum, fuioarele cenuşii de deasupra ta. Şi din tine. Va ieşi, în curând, şi soarele. Ştiu asta. Şi, să faci bine să nu mai uiţi nici tu acest lucru. Acuma, serios, Cristi. Ce te-apasă? La ce te gândeşti? Ce te sperie? Ce-ar putea să nu meargă? Ai foarte multe date. Ai muncit, împreună cu ceilalţi, pe brânci. Ai pus cărămidă peste cărămidă la temelie, nu ai construit, haotic, direct acoperişul. Ziaristul acela e deja afară de la balamuc, şi, în curând, îţi dă toate documentele care-ţi lipsesc. Totul se încheagă, zic eu. Firele se leagă, în sfârşit, şi se fac, cum trebuie, ghem. Ce mai poate să fie?

– Teoretic, mai nimic, iubito. Ar putea să fie ok. Datele pe care le avem pot, da, să provoace vârtejul. Şi încă unul mare, de anvergură. De să prindă şi să târască în mijlocul lui întreg sistemul cangrenat şi, desigur, pe Ardil Escu. Practic, însă, şi trebuie să rămân lucid, cu picioarele adânc înfipte în pământ, se pot întâmpla foarte, foarte multe. Angrenajul ăsta are multe rotiţe. De tot felul. Fără ele, toate, nu se poate. Fiecare are rolul ei. Fiecare îşi face treaba. Şi, împreună, doar împreună, pot să, cum am zis, stârnească vârtejul acela. Dar, dacă scârţâie vreuna, scârţâie şi atât, fie şi din greşală, pe undeva, e jale. Adică e jaaaaaaaaaaale. Sunt convins că ştii asta. Iar Ardil, să fim serioşi, nu e prost. Se pot spune multe despre el, că e într-o multitudine de feluri, dar că e prost, nicidecum. Ca să nu mai vorbim că are şi pârghii. Atât de multe pârghii! Ţine volanul cu mâini ferme. Şi face, dacă vrea, orice. Orice vrea muşchiul lui. S-a dovedit că are putere. Că are încă. Deşi, nu

mai e preşedinte de zece ani şi, ai zice că mănâncă şi el, ca un moş aproape hodorog ce e, o pensie liniştită. Că se plimbă cu nepoţii, pe care, e drept, nu-i are, prin parc. Ai zice că urmăreşte când vin compensatele la farmacie. Ai zice că se duce la băi, să facă tratament de nămol, pentru oase. Ai zice că are grijă de cele patru fiice pe care le are de la primele trei soţii. Şi de cele şapte neveste pe care le-a ţinut. Mă rog, ce-a mai rămas din ele. Că două sunt date lipsă la apel şi două au decedat, săracele, în condiţii încă neelucidate. Ai zice, da, toate astea, frumoasa mea, şi-ncă multe pe care le fac oamenii normali, de vârsta lui. Nu că se bagă în toate daraverele posibile. Nu că ţine, bine închingate, frâiele atâtor jegoșenii. Deci, cum ar zice Ţeapă, e, din mai multe puncte de vedere, al naibii de greu.

– Da, ai dreptate. E foarte greu. N-ai avut, de când te ştiu, un caz ca ăsta. Un caz care să te solicite atât şi care să târască după el aşa – şi atâtea – riscuri. De fapt, vorbind cinstit, nu încerci în fiecare zi să încalţi în bocancii statului un fost preşedinte de ţară. Dar eu cred, în lăuntrurile mele, aşa cum am mai spus, că totul, totul se va termina cu bine. Trebuie să fie aşa. Spune-mi, eu pot să fac ceva?

– Bineînţeles, poţi să-mi dai un pupic şi, dacă mi-l dai, sunt cel mai fericit.

– Asta, dacă eu consider că meriţi, se poate aranja. Deşi, după ultimele tale fapte şi zise, nu meriţi niciun pupic. Nici acum, nici mai încolo. Dar, nu la asta mă referem, Cristi. Şi tu ştii că am vrut să spun altceva.

– Ştiu. Dar n-aş permite niciodată, absolut niciodată, să te expui în vreun fel, de ăsta, periculos. Avem oameni care ştiu şi trebuie să facă asta, să rişte, adică. Să fie under cover, să facă tot ce trebuie. S-au pregătit pentru situaţii de genul ăsta. Îi lăsăm pe ei, iubire, să-şi facă treaba. Deşi, că vorbim, nu-i aşa, despre profesionişti, nu ştii cât încerc să nu mă enervez în privinţa lui Ţeapă... Să nu mă apuce zambalucii ăia mari şi să dau cu el de pământ.

– Ce-a mai făcut? Tot beat vine la serviciu?

– Da, tot beat. De fapt, chestia e aşa: ori e mangă, de nu te înţelegi cu el, neam, ori se joacă ’mnealui jocuri pe calculator, de nu poţi să-l mai ridici de la birou, ori bagă cornu-n lemnul biroului, mai ceva ca-n perna de la Ritz. Şi aşa, şi aşa, vorbeşte tot felul de

chestii, că îţi stă cerebelul în loc. Se opreşte şi nu mai emite nicio circumvoluţiune. Mi-a zis de câteva ori că, a auzit el, prin cercul infect prin care se învârte, că Ardil Escu fură copiliţe abia născute. Prunci, adică, bebeluşi. Le creşte, le poartă grija, le face mari, le fereşte de orice şi de oricine. Ca să le aibă, când ajung la vârsta majoratului, pentru poftele şi damblalele lui. Pe unele, cică, le ia de neveste, pe altele şi le face ibovnice. E crunt un astfel de lucru. Şi de necrezut. Chiar venit din partea unui cretin ca Ardil Escu. Adică, nu ştiu cum să zic, toate au, în lume, o limită. Şi e greu de crezut. Deşi, sunt convins, Ardil Escu e implicat în vânzări de copii, în trafic de carne vie... Totuşi, ce spune Ţeapă...

Cătălina rămâne o clipă pe gânduri:

– Hm... Aşa zice Ţeapă? Că Ardil răpeşte fetiţe pe care le creşte ca să se înfrupte din ele, când ajung majore? Aşa zice? Dar el de unde ştie?

– Nu ştiu. De la ăia cu care benchetuieşte mereu. Habar n-am pe unde umblă, când pleacă de la serviciu. Căci, la telefon, de cele mai multe ori, nu răspunde. Nu ştiu de unde, naiba, să-l iau, când o cere situaţia. Şi nu am, de o vreme, nicio bază-n el. Parcă e dus din lumea asta. Nu ştiu ce are. Mă tem că, dincolo de băutură, trage pe nas, ca dracu'. Mă gândesc, da, când îl văd aşa, că se şi droghează. E capiu rău, mare parte din timp. Mi-e frică pentru el şi viitorul lui în poliţie, dar şi ca om. Dacă îl vede careva în ce hal e, îl căsăpeşte imediat. Mai că nu-mi mai vine să-i dau nimic pe mână.

– Eu cred că traversează o perioadă mai proastă. Cred că are ceva probleme şi e copleşit de ele. Poate, s-a despărţit de vreo fată la care chiar a ţinut. Poate, are probleme cu banii. Deşi, dacă zici că trage pe nas, ar trebui să fie în vână financiară, ca să facă asta. Are el, ceva. Că nu e băiat rău şi nu face, de regulă, mârlănii de-astea. Posibil să ai dreptate şi să spună şi să facă prostii, pe fondul alcoolului şi al drogurilor. În cazul ăsta, trebuie să-l ajutăm. Să fim lângă el şi să-l oprim. E prietenul nostru. Nu putem să-l lăsăm să se prăbuşească şi să stăm pe margine, cu mâinile-n sân. Pe de altă parte, e un stres colosal cu cazul ăsta, al vostru. Trebuie să ai nervi tari, ca să rezişti şi să aduni, profesionist, dovezi. Şi apoi, cu mare grijă, să le pui în practică. Şi, pe el, poate l-au lăsat nervii. Poate, de aşa încărcătură, a cedat. Nu ştiu, poate a clacat de toată

situaţia asta. Zeama asta ardilească de care vorbeai mai devreme se prea poate să-l fi afectat, să-l fi ars, pe ici, pe colo, clocotită cum e. Deci, Ardil Escu fură fetiţe ca să le crească...

– Aşa bolboroseşte Ţeapă. Nu ştiu. Despre chestia asta n-am auzit nimic. Se poate, da, ca el să fie şi din cauza tensiunilor, astfel. Nu a mai fost la fel de serios implicat în alte cazuri de anvergură. Dar, se poate şi să fi luat-o razna, fără motiv. Doar de prost ce e. Despre fetele din viaţa lui, nu ştiu nimic. Nici dacă l-a părăsit, nici dacă l-a iubit vreuna. Nu mi-a povestit nimic de genul ăsta. Nici dacă are probleme cu banii, nu am habar. Nu mi-a cerut şi nu mi-a zis nimic. Desigur, la modul serios, că aşa, ca să se afle-n treabă, mai bălmejeşte el câte una, în sensul că e sărac şi fără bani, dar cu datorii. Nu ştiu nici dacă s-a încârdăşit cu hoţii şi cu interlopii. Cum nici dacă l-a mâncat limba şi a trădat, nu ştiu. Cert e că are ceva. E schimbat pe ici, pe colo, prin părţile esenţiale. Uneori, omului, să ştii tu de la mine, i se urăşte şi cu binele. Dar dă-l încolo pe Ţeapă. Că nu mai vreau să mă înfurii din cauza lui.

– Bine, dă-l, deocamdată, încolo pe Ţeapă. O să vedem ce se întâmplă cu el, când ai chef să ne gândim serios la un prieten. Acum, însă, nu poţi să negi că e mult stres în cazul ăsta. Mult de tot. Atât de mult, că pune omul jos.

– Da, este mult stres, aşa e. Cum aş putea să neg, iubire? Nu mă vezi pe mine? Şi zic că nu sunt chiar fată mare, candidă şi neprihănită, cu tot pleonasmul de rigoare. Am mai trecut, în munca asta, prin multe. M-am hârşit în destule situaţii. Dar, acum sunt, recunosc, acaparat bine de stres. Şi, din păcate, având puţin, spre deloc, timp de petrecut cu familia. Asta e o vină gravă a mea. Căci, dacă nu sunt atent, aterizează vreunul – mai cu timp liber – pe aici şi mi te fură grabnic. Imediat pune, banditul, mâna pe aşa frumuseţe de fată. Că ştiu eu cum se uită toţi după ea şi cum o doresc. Şi eu rămân cu buza umflată. Asta... Ardilită.

– Ce-ţi mai place să te prosteşti, Cristi... Zici că sunt vreo vampă, aşa pui problema. Sau că eu sunt singura femeie din lume, de să mă dorească toţi masculii.

– Iubirea mea, nu vreau, prin toate astea, să te jignesc. Dar eu sunt bărbat. Şi te iubesc. Şi văd. Văd ca un bărbat. Eşti o femeie foarte frumoasă. Şi le curg, multora, balele, când te văd. Vorba lu'

văru' Munteanu: salivează mulţi la tine. Chestiunea mă încântă şi mă înfurie, în egală măsură. Mă bucur că te plac şi alţii, dar, tu eşti a mea, numai a mea, însă, pe de altă parte, să nu mi te murdărească ei cu balele lor, bolnave. Căci, te iubesc nebuneşte, Cătălina, vreau să fii doar a mea, toată viaţa, vreau să n-ai ochi pentru nimeni, în lumea asta. Şi, recunosc, sunt, deşi nu am de ce, şi gelos. Şi...

– Şi ai luat-o razna, poliţistule. Căci, cu popa am terminat întrevederea. Asta... Spovedania. Uită-te şi tu ce face stresul din om. Că nu vreau să cred altceva. Sau, poate, oi delira de febră, iubire. Arzi, deşi nu l-ai ardilit, încă, pe Ardil? Ce naiba, tu nu ai încredere în mine?

– Încredere în tine, am, şi încă deplină. Eşti singurul om din lume în care cred întru totul. Dar, eşti cea mai frumoasă femeie pe care o ştiu. Nu e alta ca tine. Şi nu doar la exterior. Şi lumea-i rea, viaţa-i grea, eu te iubesc. Şi, dacă nu am grijă, vine altul şi te ia la menuet...

– Ai noroc că, aşa circar cum eşti câteodată, şi eu te iubesc. Şi nu pun la suflet vorbele tale în doi peri. Altminteri, cu insinuările tale care mă deranjează, ţi-o luai maximum de la mine. Rupeam toţi papucii din casă pe fundul tău. Ba nu, pe gura asta care trăncăne verzi şi uscate, de mă înfurie teribil.

– Nu, iubire, gura asta te sărută. Doar te sărută. Nu face alte prostii.

Dacă zice, o face. Acţiune, motor! Prinde, din prima, buzele fierbinţi ale nevestei, sub ale lui. Care, ca la-nceput, ca-ntotdeauna, ca-n şapte vieţi, ard de-a binelea, când se contopesc cu ale ei. E o vrajă. E un miraj. E ceea ce-i trebuie mereu. Ca să existe. Ca să reziste. Ca să fie. Fără ea, fără femeia asta superbă, cuibărită la pieptul lui, doar în cămaşa de noapte, nu ar putea. Nu ar putea nimic. Nu ar fi. Nu ar fi nimic. Ea, de dincolo de veacuri, îi aduce infinitul. Nemărginirea. Pacea. Înaltul. Abisul. Raţiunea de a respira. E, cu ea, dureros de fericit. Aşa cum nu şi-a imaginat vreodată că poate fi un om. O sărută. Peste tot. O giugiuleşte. O pipăie. O simte. O ciupeşte. O respiră. E viaţa lui. E el.

– Eşti nebun, poliţistule, se apără ea. Eşti nebun ca Dili aia de la balamuc.

– Sunt nebun, da. După tine. Mereu nebun după tine. E un clişeu, ştiu. Dar eu chiar sunt nebun după tine. Nu bravez. Nu spun vorbe mari. Nu mă dau în stambă. Sunt nebun după tine. Vrei să strig să audă tot judeţul? Că strig, dacă vrei.

– Nu vreau să strigi, nebunule. Vreau să taci. Adică, vreau să continui ce-ai început. Şi e minunat că vine de la tine, nu am apucat să-ţi scot eu ochii pentru asta. Ce ziceai de vină şi de timp petrecut cu familia?

– Mda... Ziceam că... Întâi mai zic o dată că te iubesc. Ca să ştii. Ca să nu te îndoieşti niciodată. Ca să-ţi dau de gândit şi să mă iubeşti, nebuneşte, şi tu.

– O fac. O fac în fiecare clipă. O fac întotdeauna.

– Te-ndoieşti, adică, frumuseţe?

– Nu, prostănacule! Nu mă-ndoiesc. Te iubesc în fiecare clipă şi întotdeauna. Dar, dacă o mai lălăi mult, nu mai bag mâna în foc că mor după tine, aşa cum se întâmplă acum.

– Ba da... Mori după mine. Mori, ştiu eu... Că vrei să-ţi mai fac un copil. Unul frumos şi deştept şi devreme acasă, ca mine.

– Asta cu devreme acasă, cel puţin în vremea din urmă, nu se potriveşte... E o minciună sfruntată. Caută altceva. Uite, pentru că sunt fată bună şi, da, chiar mor după tine, pot să te ajut eu. Să fie ca tine copilaşul: zvelt, chipeş, frumos... nu, frumos ai zis tu... mândru, de ispravă, curajos, deştept... nu, şi pe deştept l-ai zis tu. Dar da, cum eşti tu, aşa îmi doresc să fie toţi copiii noştri.

– Fugi de aici, iubire. Eu sunt mai mocofan, aşa, mai din topor. Pe lângă asta, după cum ştii, am mai făcut şi mai fac şi năsărâmbe. Ce, vrei să nu avem cei mai frumoşi, deştepţi şi speciali copii din lume? Mai bine să fie ca tine. N-ai văzut ce frumoasă e dulceţica, dacă seamănă, picătură ruptă, cu tine? Pupe tati fata lui mică. Şi pupă tati şi fata astalaltă, care îi stă aşa, lipită pe sufleţel. Fetele lu' tata... Te iubesc, crăiaso a poeziei.

– Şi eu te iubesc, craiule al tumultului. Crai, doar ca să fie în ton cu crăiasa, de care ai zis. Că mie, de regulă, craii nu-mi plac. Şi bagă la cap.

– Acuma, serios, vrei să mai facem un bebe?

– Da, vreau, desigur. Ce, crezi că vorbesc în dorul lelii?

– Nu, dar o vreme nici nu mai voiai să auzi de încă un copil

acum, aşa de repede. Căci, recunosc, nu ţi-a fost prea uşor. Mai ales că eu, ca un nemernic, n-am fost lângă tine pe cât ar fi trebuit. M-au prins năzile cu Ardil. Am intrat pe câmpul minat. Te-am lăsat singură. Şi, clar, un copil nu se creşte numai de un singur părinte. Trebuie să fie amândoi pe baricade. Că amândoi îl plămădesc. Nu-i cam devreme pentru al doilea?

– Nu cred că-i devreme. Sau, poate, o fi. Şi e greu, ştiu, cu doi copii mici. Dar, în acelaşi timp, mă gândesc că îi creştem mai bine aşa, unul repede după altul. Cum eşti tu cu fraţii tăi. Dacă e diferenţă mică de vârstă între ei, sunt, cred, mai apropiaţi. Eu mă uit la voi, la tine cu fraţii tăi. Aveţi o relaţie super. Poate şi pentru că e doar câte un an, un an şi ceva, între voi. În plus, dacă mai facem un copil acum, poate dă Domnul din ceruri şi te aduni şi tu de pe drumuri. Stai acasă, lângă nevastă şi copii, ca un bărbat responsabil, nu mai umbli creanga, după tot felul de ardili. Căci, se prea poate, după Ardil Escu să apară alt ardil care trebuie prins şi adus pe linia dreaptă a legii. Te cunosc eu bine. Cazi repede în păcat. Dar, deşi e corect ce ţi-am spus acuma, e la fel de corect şi ce urmează să mai spun. N-ai fost prea mult lângă mine, pentru că trebuia să munceşti. Trebuia să asiguri pentru copil şi pentru casă tot ce trebuie. Sunt responsabilităţi stringente. Sunt multe cheltuieli. Eu, pe timpul concediului de maternitate, nu iau salariul întreg. E, deci, scuzabil comportamentul tău. Întârzierile, lipsa de acasă mai mult decât trebuie, minţile plecate pe coclauri... Mai ales că ai făcut tot ce-ai putut ca să mă ajuţi. Eşti un tătic implicat pe cât se poate. Ai făcut şi faci tot ce trebuie pentru fetiţa noastră. Îi dai să pape, îi faci baie, te joci cu ea, te pui la mintea ei, îi schimbi şi scutecul. Sunt lucruri importante astea. Eşti un soţ atent şi minunat. Îţi spun toate astea, pentru că ştiu că te apasă şi te chinuie faptul că eşti, în vremea din urmă, mult prea prins cu ardilul lu' peşte prăjit şi nu eşti lângă noi atât cât ţi-ai dori. Sigur că şi eu îmi doresc să ai mai mult timp liber, să stai mai mult cu noi, să ni te dedici şi să fii al nostru. Sigur că mă uit cu jind în parc, la cuplurile care fac lucruri împreună pentru copilul lor. Sigur că aş vrea să plecăm mai mult şi mai des undeva, în afara oraşului, numai noi. Dar, la fel de sigur poţi să fii că înţeleg. Că respect ceea ce faci. Că sunt lângă tine. Că am încă răbdare. Şi că sunt mândră de subcomisarul meu, care e gata să

dinamiteze munţii, pentru o cauză dreaptă. Câte dintre mămicile venite în parc cu copiii, se pot lăuda că au acasă ditamai subcomisarul care e pe cale să-i schimbe ardilului domiciliul?

– Iubita mea frumoasă! Şi bună şi înţelegătoare! Prin ceea ce-mi spui îmi dai, clar, putere, să merg mai departe, în felul ăsta. Ardil Escu trebuie să ajungă la puşcărie. Nu pentru că ne-a picat nouă pe el, ci pentru că aşa e corect şi, mai ales legal. Dar mă şi responsabilizezi mai mult în legătură cu viaţa de familie şi cu felul în care trebuie să mă implic. Sigur că trebuie să mă implic total. Sigur că trebuie să fiu mai atent. Dar...

– Iubire, nu mai spune nimic! Gata! Fă ce ai de făcut. Fă ce trebuie să faci. Nu s-o mai lungi prea mult ardileala asta. Cu documentele de la ziarist, probabil că, în curând, declanşezi cutremurul. Arunci bomba. Stârneşti tsunami-ul scontat. E bine, cred, pentru amândoi, din atât de multe motive, să ne gândim serios la al doilea copil. Ce, tu nu vrei să mai facem un bebe?

– Vreau şi eu, cum să nu? Eşti singura femeie din lume cu care am ţinut să am copii. Doar pe tine te-am vrut şi te vreau mama copiilor mei. Înainte să te cunosc pe tine, nu-mi trecea prin cap că pot, eu pot, să fiu tătic. N-aveam nicio treabă, nici cu familia, nici cu nevasta, nici cu copiii. Până ai apărut tu în viaţa mea, de m-ai năucit complet şi m-ai făcut să vreau ce nu vrusesem înainte. Şi asta din prima clipă, când mi-am dat seama că te ştiu de la Adam şi Eva. Mă rog, de la Mihai Viteazul încoace, dar tot un drac, ca să zic aşa. Adică, de demult te ştiu, din alte şapte vieţi. Eşti femeia vieţii mele pe viaţă. Pe alte şapte vieţi, de acum încolo. Deci, să mai facem câţiva bebiţi. Mai ales că... ha, ha, ha... cu cât îţi fac mai mulţi copii, cu atât sunt mai sigur că nu mai fugi cu vreun artist.

– Poftim! Şi eu care credeam că vorbesc serios cu un om serios, de 33 de ani, poliţist de vază la IJP, cu ceva minte în capul ăla! Dar, constat, iar şi iar, că am la uşă un puşti de doişpe ani, care nu vrea, neam, să se maturizeze. Ce mi-o mai trebui alţi copii, dacă te am pe tine şi faci cât o echipă de fotbal?

El o mai pupă, o mai smotoceşte, o mai frământă, o mai soarbe, ea îl mai ciufuleşte, îl mai împinge, îl mai respinge. Aşa cum fac ei mereu. Căci, în unele cazuri, viaţa merge înainte, dar dragostea, ca într-un poem încrustat în tainele hârtiei, rămâne,

peste ani, aceeaşi. Sau la fel. Nu se rupe, nu se-ndoaie, nu se schimbă, nu se preface, nu sucombă, nu dispare. E mereu vie. Şi frumoasă. Şi alertă.

Când au isprăvit cu pupatul – şi tot restul – Cristi Popa i-a spus soţiei:

– Ştii ce m-am gândit? Duminică e bâlci mare, pe undeva, aproape de Buzău. Cum nu se întrevede, până acum, vreo posibilitate de plecat în vacanţă, zic să mergem să ne destindem un pic acolo. Desigur, nu e mare lucru şi nu e, nici pe departe, ceea ce dorim vreunul dintre noi. Şi sper din tot sufletul să ajungem şi noi vara asta într-o vacanţă. Măcar câteva zile. Of! Măcar câteva clipe. Aşa de mult tânjesc după o plecare... Noi, doi, undeva, pe un ţărm de mare. Să răsărim şi să asfinţim pe malul unei întinsori de mătase verde, ca ochii tăi. Să ne contopim cu valurile şi cu orizontul. Să respirăm briza aia mirifică şi, apoi, putem să ne întoarcem acasă. Dar, vacanţa e departe, departe, iar clipele acelea încă nu sunt în vizorul nostru. Când or veni, dacă-or veni vara asta, ne-om bucura de ele. De aia, zic, să furăm vieţii şi cotidianului o zi la bâlci... Uite, aşa! Să crape viaţa asta de râie câinească. O lăsăm pe dulceţica acasă, cu Piţipoanca şi mergem noi doi, ca doi porumbei. Ne dăm în comedie, mâncăm o friptură bună, la grătar, îţi cumpără neicuţa... – aşa ai zis mai devreme, nu? – o halviţă... Ne facem un pic de cap. Ne mai relaxăm şi noi. Repet, nu e ce vreau, ce vrei şi tu, ce vrem deopotrivă. Dar e un pas spre puţină destindere.

– Cu mersul la bâlci, sunt de acord. De ce să nu fiu? Chiar mi-e dor să mă învârţi într-o comedie d-aia, chiar vreau să mă scoţi la o horă, chiar ţin să mâncăm friptură şi mici din bâlci. Oriunde am fura clipa aia, dacă suntem împreună, nu poate să fie decât feerică şi sublimă. Ştim asta amândoi. Şi, da, cum zici, să furăm duminică o clipă cotidianului afurisit şi să-l dăm uitării pe Ardil. Care e în casa noastră, în viaţa noastră, în mintea noastră, în permanenţă. Nu lipseşte, neam! Ne aşezăm la masă, e şi el cu noi, acolo. Vorbim, colea, în grădină, despre ale noastre, e prezent. Ne întâlnim cu ai noştri sau cu alte persoane apropiate, Ardil Escu nu lipseşte. Ba, şi în pat, când vrei să mă iubeşti, e moţ şi el, acolo. Prezenţa Ardilului se lăfăie în tot eul nostru şi-n toată casa noastră şi-n toţi rărunchii noştri. Pe cuvânt că, dacă mergem să facem analize de sânge, ne

iese în transaminaze tot Ardil Escu, nu altceva. Nu mai pot cu omul ăsta. Nu mai pot. Şi sunt de acord să îl lăsăm, o zi, câteva ore, cât o fi, pe tuşă. Să nu ne mai gândim la el. Să nu mai fie între noi. Să îl lăsăm pe marginea drumului, la plecare. Sunt, întru totul, de acord să mergem la bâlci. Şi, cine ştie, poate, într-o zi, prin pronia cerească, plecăm şi-ntr-o vacanţă, aşa cum se cade la casa omului. Dar ţi-am tot zis că nu îmi place când îi spui bunicii Piţipoanca. Nu e frumos, ce naiba...

– Bine, o dau pe apelative şi îi spun Piţi. Că aşa mă face să-i spun, cu toate ale ei. Se găteşte, se ferchezuieşte, se aranjează ca o domnişoară. Dar domnişoară nu pot să-i spun. Vrea să se facă frumoasă. Dar, ce, frumuşica pot să-i spun? Vrea să fie ca la tinereţe. Pot să-i zic tinerica? Nu pot... Cum să-i spun, atunci? Bambina? Bombonica?

– Ei, bravo! Bunica să-i spui. Mamaie, cum i-ai zis toată viaţa. Ce te-a apucat acuma cu biata femeie?

– Râd şi eu de ea, iubire. Hai, zi tu. Cum să-i spun? Ce porecă i se potriveşte mai bine? Niciuna. Doar Piţi. Piţi vine ca turnată. Aşa că, îi zic Piţi. Lasă, iubito, că ea nu se supără. Ştie că mă mai mştocăresc şi eu cu ea. Şi, oricum, îi spun cu drag Piţi. Nu ca să-mi bat joc de ea. Iar ea, serios, ştie. E Piţi a noastră. Draga noastră Piţi. S-o ţină Ăl de Sus sănătoasă. Că mare figură mai e.

– Eşti rău, Cristi. Serios...

– Ei, nu sunt rău. Sunt doar nepotul ei preferat. A mai dat şi ea vreo pasienţă, ceva? A mai întors şi ea vreo ceaşcă de cafea cu, să zic aşa, cracii în sus? A mai glăsuit şi ea ce-a citit în stele? Bine, bine, nu mai zic nimic. Nu mă mai spinteca, aşa, cu ochii tăi de mare vălurită. Gata! Hai în casă! Ai îngheţat doar cu cămeşuica asta pe tine. Noaptea e, totuşi, răcoare, aşa vară cum s-a făcut. Şi bărbatul ăsta tăntălău al tău te-a ţinut afară, aşa, dezbrăcată, de să intre toate frigurile-n tine.

– Normal, tu eşti de vină. În loc să mă-ncălzeşti, cum face un soţ iubitor şi atent, stai cu gândul la Ardil Escu. Ziua Ardil, noaptea Ardil, tot timpul Ardil. Visăm Ardil, mâncăm Ardil, rumegăm Ardil. Dar, te rog, iubire, dacă mergem în casă, lasă-l să doarmă pe prag. Sau în cuşcă, la căţei. Pune-i o geoarsă pe băncuţa asta, ca să stea mai comod, dacă îţi pasă de spinarea lui, dar nu-l mai primi

în sufletul tău şi-n mintea ta şi-n patul tău. Nu mai vreau să dau de el, când mă aşez, ca o nevastă zgribulită, la pieptul tău. Aproape că-mi face, serios, concurenţă. Nu mai pot cu Ardil. Scoate-l din nacelă şi fă-i vânt în apă. Aruncă-l, fără vreun regret, peste bord. De nu, îţi faci şi tu culcuş aici, afară.

.....

– Mamă, eu o să plec în oraș. O SĂ PLEC ÎN ORAŞ. Vreau să știi că nu-ţi cer voie, doar te anunţ că plec, ca să ştii de mine. Nimic mai mult.

– Pleci în oraş... Nu zău? Tu? Ce să faci tu în oraş? Tu eşti om de oraş? Tu eşti om de ieşit în lume? Stai în banca ta, băiete, că mă doare ficatul. Că am mâncat afumătură cu fasole, ca pe vremea lu' Ceauşescu. Nu pot să alerg după tine.

– Dacă te doare ce zici că te doare, îmi pare rău. Ia şi mata o pastilă, ceva, ca să te liniştească. Şi stai culcată pe partea dreaptă, c-am auzit că aşa trece durerea de ficat. Dar eu chiar trebuie să plec. Am treabă multă în oraş. Am lucruri de făcut. Şi nu mai e cazul să le amân. Iar mata nu ai de ce să alergi după mine. Că nu organizăm niciun cros. Nici nu ne jucăm de-a prinselea, pe aici.

– Doamne, Măicuţa Domnului! Ce catâr eşti! Ce să facă un nebun ca tine, în oraş? Eşti, de când ai venit încoace, fără tratament. Nimic, nimic nu iei şi nu înghiţi. Stai aci, cuminte. Că acum se face mâncarea şi îţi dau să mănânci. Hrană caldă, bună, cu vitamine. Şi Ceauşescu, săracul, dacă mai trăia, ar fi poftit la mâncarea noastră. Îşi trimitea toţi aghiotanţii să mă convingă să-i dau şi lui o ciosvârtă, acolo... Că el, om rău, nu era. Trăia lumea bine pe vremea lui. A făcut, bietul de el, şcoli şi drumuri şi gări şi spitale. Şi spitalul ăla unde ai fost tu internat, tot el l-a făcut. Eu tot zic că nu trebuia să-ţi dea, călăii naibii, drumul ţie de acolo. Că la spital e altceva. Are cine avea grijă de tine. Nu trebuia să te păzesc eu, ca pe târla de capre care nu trebuie să intre pe islazul vecinilor. Ei, bietul Ceuşescu... L-au împuşcat, ca nişte nenorociţi, în ziua de Paşte...

– Nu, mamă, nu de Paşte l-au împuşcat. Ci de Crăciun. Ţi-am tot spus asta.

– Bine c-ai spus. Să spui, că nu te doare gura. Ei, de Crăciun, de Paşte, tot un drac. Adică tot la o zi mare. Tot la o zi în

care nu se făcea să tragă gloanţe în suflet de om. Eu nu sunt cu sfinţii, cu biserica sau cu Dumnezeu. Şi tu ştii. Că, pe vremea noastră, aşa era. Mai atei... Mai fără Crăciun şi Paşte. Mai fără biserică şi popi. Nişte şnapani, toţi popii. Al nostru vine mereu, cu dascălul după el, să plătim contribuţia. Şi nu mai ştiu ce. Noroc că mă uit pe vizor şi, când îl văd cu faţa aia câinească a lui, nu-i deschid nici de-a dracu'! Lasă, că popa are la bani! Ce, mă pun eu cu el? Mie îmi pare rău de Ceauşescu. Zău, îmi pare rău. Că el a făcut şi drumuri, şi staţiuni şi şcoli şi de toate. Se trăia bine pe vremea lui. Toată lumea pleca în staţiune. Şi era bine, că toţi aveau bani la fel.

– Bine, mamă, bine. Cum zici mata. Cum vrei mata. Cum îţi place mata. Numai nu mi-l mai tot pomeni şi ridica în slăvi atâta pe Ceauşescu tău. Alt dobitoc şi ăla. Mulţi dobitoci ne-au tot condus de-a lungul timpului. Pute istoria de dobitoci. De la Decebal şi Traian încoace, numai dobitoci. Puţini ne-au fost conducătorii ca lumea. În fine! Nu ţinem acum vreun curs de istorie. Nu e cazul. Şi nu suntem în măsură. Eu, cum ziceam, o să mă…

– Ei, o să te... Nu te mai... Gata! Îţi dau să mănânci acuma.

– Dacă nu mă iei în serios, treaba matale, mamă. Dar chiar voi pleca. Şi, te rog să nu te opui.

– Da, da... Vei pleca. Pe lună, ca marţienii ăia. Sigur, cum să nu... la vară, când o zbura scroafa. Ziceam de Ceauşescu. El a făcut de toate. Nu poate să mă contrazică nimeni. Că toţi au beneficiat de pe urmuşoara şi muncuşoara lui. Acuma, nici dracu' nu mai face nimic... Toţi fură ciolanul pentru ei şi-ai lor. Şi, mă băiete, dacă ar fi vrut Ceauşescu, Ceauşescu, cât era el de mare, să mănânce aşa bunătate de la noi, cum să nu vrei tu, mamă? Vrei, cum să nu vrei, dar nu ştii că vrei. Aşa că, pui mâna să mănânci frumos tot din farfurie şi laşi prostiile cu oraşul. Că nu e oraşul de tine. Şi nici tu nu eşti de oraş. Şi, dacă eşti cuminte şi mă asculţi, am şi desert pentru tine. Îţi dau porţie dublă. Zău! Numai să stai în banca ta şi să nu mă mai superi.

– Mamă, mamă! Te conjur să nu mă mai tratezi ca pe un nebun. Nu sunt nebun. NU SUNT NEBUN! Crezi că eram aici, după zece ani, cu un teanc de acte în braţe, dacă eram nebun? Cine îmi dădea toate astea, cine semna pentru mine, cine îşi asuma responsabilitatea, dacă asupra mea plana bănuiala, nu certitudinea,

că sunt nebun? Un nebun e un pericol, mamă, pentru ceilalţi. Pentru toţi din jur. Fie că este vorba despre familie sau despre străini. E imprevizibil un nebun. Face lucruri pe care nu le gândeşte îndeajuns sau nu le gândeşte deloc. Poate să-ţi sară în cârcă şi să te anihileze. Poate să-ţi dea în cap. Poate să-ţi bage cuţitul între omoplaţi. Poate să facă orice, un nebun! Ce nici prin minte nu-ţi trece. Şi, dacă nu face, totuşi, de astea, dacă nu e violent, dacă nu dă cu barda, tot se poartă şi vorbeşte ca un nebun. Are eticheta în frunte. Îţi dai imediat seama, tu, om nenebun, că e deranjat la mansardă. Nu se poate să nu-ţi dai seama şi fără să ai studii de specialitate, în acest sens. Uită-te la mine, mamă! Ia-mi bine seama. Din cap până-n picioare. Ascultă-mă, analizează-mi vorbele şi faptele. Întoarce-le pe toate părţile. Pune-mă sub lupă. Fă ce test vrei cu mine. Poţi să faci toate astea şi altele, oricare ar fi ele, mamă. Sunt vorbele mele ale unui nebun? Sunt faptele mele ale unui nebun? Mă tratezi ca pe un copil ţicnit şi nu sunt aşa. Sunt zdravăn. ZDRAVĂN! Ai încredere în mine, mamă. Spune-i şi tatei, că mata vorbeşti altfel cu el, să aibă. Eu nu fac rău nimănui. Cu atât mai puţin, vouă. Mă duc în oraş, mamă. Mă duc să îmi caut de muncă. Mă duc să mă angajez. Mă duc să îmi fac un rost. Mă duc, că am treburi. Şi n-am niciun Dumnezeu. Şi vreau să am. Nu te mai opune şi dă-mi cale liberă şi credit nestăvilit.

– Păi, eu mai ştiu ce să zic? Că pare că vorbeşti bine. Că pare că nu faci nimic. Dar dacă ai fost acolo, la ospiciu, ai fost degeaba? Cine stă acolo, dacă nu e nebun? Ce, tu vrei să spui că ai stat la nebuni, fără să fii nebun?

– Da, mamă, am fost și am stat acolo degeaba. Din... Dintr-o greşeală.

– Dacă dintr-o greşeală ai fost acolo, atunci cine a făcut greşeala, trebuie să plătească. Nu se poate fără să dea socoteală. Pe vremea lui Ceauşescu, aşa era. Ai făcut o gafă, îţi asumi responsabilitatea şi plăteşti. Ehei, ce ne mai băga în toate şedinţele, când era ceva...

– Aşa zic şi eu. Să plătească. Acela care a greşit, să plătească.

– Hai, că mi-a venit în cap una. Nu eşti, aşa zici tu, nebun. Dar dacă nu eşti, nevastă-ta aia de ce te-a lăsat? De ce n-a stat cu tine? De ce a vândut tot şi a plecat cu altul, în loc să ţină de tine?

Că o femeie ține de bărbatul ei, când îl are. Merge cu el până la capăt. Pe vremea lu' Ceauşescu aşa era. Familia era familie. Şi dacă îl ducea pe unul la canal, familia nu se destrăma, mergea înainte. Celula de bază a societăţii. Femeia stă lângă bărbat şi invers. Ehei, ce vremuri, ce principii sănătoase... Acuma... Vai de vieţile noastre. Doar ce-i vezi pe unii că s-au luat şi îi şi vezi, mintenaş, că s-au lăsat. Pe vremea lu' Ceauşescu, lumea era serioasă. Trăia serios. Muncea serios. Iubea serios. Avea conştiinţă şi responsabilitate serioasă. Mă rog... Ce să-nţeleagă birlicii din ziua de azi, cum era pe vremea lu' Ceauşescu? Acuma, cică le zice tineri frumoşi şi liberi. Frumoşi pe dracu' cu cărţi, că sunt unii boccii rău. I-am văzut eu... Şi liberi de la ce? Că nu...

– Bine, mamă, bine. Ai dreptate. E cum zici tu. Îmi mai ţii predici şi altă dată. Acum, trebuie să plec. Chiar trebuie. Stai liniştită, că mă-ntorc. N-am unde să mă duc în altă parte.

– Lasă, că nu pleci. Ca să nu ai de unde te-ntoarce! Nebunule! Zici că nu eşti nebun. Dar, Radule, dacă tu nu erai ţăcănit, nevastă-ta aia era dementă? Era nebună să vândă apartamentul, cu tot ce era acolo, în el? Şi aveaţi şi voi de toate în casa aia. Că ce-ai mai tras, zi şi noapte, s-o ţii pe matracucă. O aţă n-a lăsat, nenorocita! Un cap de aţă n-a scăpat din mâinile ei. Să zic şi eu că, uite, asta e o aţă de la o pereche de nădragi din casa aia! Zici că a băgat, a dracului puşlama, buldozerul şi a ras tot de pe faţa pământului! Tot ce era în casă a măritat! Tot! Pentru bani! Bani, bani, bani! Mereu voia ea bani! Altceva nu avea în cap, în afară de bani. Cheltuuuuuuuuia... Prosteşte mereu. Ea nu ştia să cumpere o pâine. Nici o bluziţă pentru fată. Nici un polonic la bucătărie. Ea, pentru ea. Tot pentru ea. Numai pentru ea dădea banii. Atât! Era moartă şi ahtiată după bani. Dacă şi lucrurile copilului le-a dat pe bani, când a văzut că nu mai apare nici copilul... Ce să mai zici, în afară de să n-o mai rabde pământul? Şi să crape rânza şi fierea-n ea. A dat şi maşina, care era şi ea atâţia bani... Acum, în euro, făcea mult. Că era maşină bună. Nou, nouţă! Tot a vândut nevastă-ta aia, nemernica. Tot! Şi a plecat. Dracii ştiu unde. I s-a pierdut urma. N-am mai văzut-o. Că, dacă o mai vedeam, aveam eu grijă să îi stric coafura aia de paraşută. O ţesălam niţel, vaca dracu', că a fost nenorocită mare. Dacă n-ai pus tu piciorul în prag, cu ea, niciodată, îl puneam

eu. Şi dacă nu ţi-o scărmănam, de ieşeau toţi fulgii din ea... Nu avea timp să stea la palavre cu mine, că o făceam... ca la box, când cad ăia, pe jos... cum îi zice... KO. Aşa, bătrână cum sunt faţă de ea, rămânea fără laţe în cap. Dar n-am mai întâlnit-o, în vecii vecilor. Amin! Cică a luat lumea şi bărbaţii la rând. Ca o pocnitoare. Ca o petardă. Că n-ai ştiut să iei, dracu', o femeie de nevastă, nu o petardă. Ai cules, până-ai ales. Sau, cum era... Că e vorbă veche, de pe vremea lui Ceauşescu, săracul. Eh... Asta nevastă ai luat şi ai avut tu. De te-a lăsat în fundul gol, când ţi-a fost mai greu la urcuşul vieţii. De te-a făcut de râs în lume, când erai şi tu cineva. Că erai. Mă şi mândream cu tine, că eşti cineva. Bătu-o-ar Dumnezeu s-o bată de panaramă! Şi, dintre tine şi ea, care a fost nebunul?

Radu Munteanu nu ştie şi nici nu vrea să zică nimic. Ce-ar mai putea să spună despre Alina? Mai e ceva de spus? La ce să-şi mai răcească el gura acum? Pe mama, oricum, nu ţine s-o mai convingă de nimic. Şi nici pe altcineva. Pe el, nici atât. A fost. S-a dus. I-a făcut rău. I-a luat tot. L-a lăsat. Gata. Nu mai e nimic, în legătură cu femeia aia. A îngropat tot. Tot! Şi mormântul l-a cimentat, cu fermitate şi determinare. Ca să nu iasă de acolo nici măcar o umbră de stafie din ea. E doar un om care nu mai contează. De fapt, o entitate fără rost, în ce-l priveşte. O cantitate neglijabilă şi atât. Niciodată să nu spui niciodată, dar, trage nădejde că niciodată nu-l vor mai duce paşii în apropierea ei. Că niciodată nu va mai auzi de ea. Şi că, niciodată, nu-i va mai rosti, el, cel puţin, numele. În niciun context.

Acum, că nu mai e la balamuc, are poftă să aprindă fitilul vieţii. Să nu mai stea în întuneric. Să facă lampa să se zguduie de lumină. Cât poate să ducă, înainte de a se sparge de la prea multă şi prea mare flacără. Vrea, cum nu ştie dacă a mai vrut vreodată, să trăiască. Să aibă toate drepturile pe care le au şi ceilalţi oameni. Să aibă, ca ei, îndatoriri. Să-şi ducă, în tihnă deplină, cu el şi cu ceilalţi, zilele. Şi atât.

Dar fiica lui... A pomenit-o mama, în treacăt. Cu ea, e altceva. De fetiţa lui, chiar dacă n-a ştiut nimic de ea atâţia ani, şi nu ştie nici acum, îi pasă. E în el ceva, care e râcâit şi scămoşat, în privinţa fetei. E, aşa, ca o cicatrice din care ţâşneşte, dacă pune mâna ori apasă pe semnul ăla, sânge. Şuvoi. E, pesemne,

sentimentul patern. E, probabil, conştiinţa lui de tată. E, poate, firescul acela pe care, la balamuc, din considerente ştiute, l-a trecut, oarecum, într-un plan median, lăsând în prima linie necesitatea lui de supravieţuire. Şi-i e dor, chiar îi e dor, de fiica lui. Şi-i duce grija. Căci, deşi aşa alambicată problema asta cu ea, simte, nu ştie să spună cum, că nu e moartă. Nimic în el nu clopoţeşte o moarte vădită a fetei. Nimic nu îi vuieşte în simţuri că ea nu mai e printre cei vii. E, simte, în viaţă, undeva, în lumea asta mare.

– Ce ştii despre copil, mamă? Ce ştii despre Analisa? Cum s-a întâmplat? Povesteşte-mi. Am dreptul să ştiu şi eu.

– Ce să ştiu? Nimic nu ştiu. Cine crezi tu că ştie ce-a fost, băiete? Cine să ştie ce s-a întâmplat? Nu ştie nimeni. Că n-a fost de faţă. Doar n-a mai fost fata. Doar nu s-a mai găsit nici urmă din ea. Ce s-a-ntâmplat, nu ştiu. Fac presupuneri şi eu. Îmi dau cu presupusul. C-o fi laie, c-o fi bălaie... Că n-a avut nevastă-ta aia grijă de ea, că a răpit-o cineva, că s-a rătăcit, că a căzut în vreun canal, că s-a-necat, că a omorât-o careva, pentru organe, sau pur şi simplu, cine ştie? Nu ştie nimeni. Doar n-a mai fost. Nimeni nu ştie ce s-a ales de ea. Şi Alina, matracuca, dacă ştie, nu spune nimic. Tace mâlc. Că nu-i proastă să spună dacă i-a făcut ceva şi s-o păţească ea. Unde să cauţi fata? Unde s-o cauţi? De unde s-o iei? Pe cine să întrebi? La cine să apelezi, pentru ajutor? Acul în carul cu fân, l-oi mai găsi, pe fata asta, nu. Eu am fost, chiar aşa, certată cu Dumnezeu cum sunt – că ştii că pe vremea lui Ceauşescu, nu era lumea cu Dumnezeu şi eu, ca membră importantă de partid, eram atee, atee, până în măduva măduvei – la biserică şi am făcut rugăciuni. M-am rugat în legea mea la Dumnezeu. Am dat, zău, şi de pomană la săraci. La toţi cerşetorii din faţa bisericii le-am dat pachete. Ba, am pus şi preotul să deschidă cartea şi să-mi zică el ce e cu fata. Nu iese nimic. Se blochează şi popa şi nu ştie ce să spună. M-am dus şi la o femeie de dă cu cărţile şi află viitorul. Deşi, eu nici în de-astea n-am crezut. Pe la Urlaţi... Nu m-a lămurit nici aia. Se tăiau cărţile şi atât. Sau, nu ştiu cum zicea. Că n-am înţeles mare lucru din moşmoandele şi din bolboroseala ei. Dar nu ieşea nimic. Nu se vedea fata. Nici cu viii, nici cu morţii. Cum dracu' vine asta, nu ştiu. Că omul e om, nu e acar să-l pierzi în claia cu fân. Sau în căruţa cu fân... Cum era proverbul ăla, că nu mai ştiu... Ştii tu vorba

aia de pe vremea lui Ceauşescu: la omul sărac, îi cade îmbucătura-n rahat. Sau, nu mai ştiu cum era, ceva cu boii care nu ştiu ce nu mai trag. Căruţa, probabil. Deh... Aşa cu fata ta. Eu n-am stat cu mâinile în sân, în faţa blocului. Că, cine, dacă nu eu, s-o caute şi pe ea? Mă-sa s-a dus dracului, în lume, după toţi hăndrălăii. Tu erai la nebuni, nebun ca nebunii. Mă-sa mare din partea mă-sii, ce să zic, nu i s-a sinchisit un rid de pe faţa aia de balamută, ca a fie-sii. Unde draci balaci oi fi găsit-o pe paraşuta de Alina, eu nu ştiu. Te-ai căpătuit cu ea şi te-a terminat, termita dracu'! Da' eu n-am stat de frunza teiului. Aşa era, nu? Că teiul te linişteşte, când nu eşti. Am trimis scrisori peste tot, să mă ajute autorităţile şi instituţiile Statului. Că, pe vremea lui Ceauşescu, erau INSTITUŢII, nu aşa, şi te ajutau. Am scris la poliţie, la jandarmerie, la protecţia copilului, la primărie, la nişte organizaţii nu ştiu cum le zice. Ceva cu guvernul în ele. Şi pe avocatul poporului l-am apelat în scris. Dar unde n-am scris? Ba, şi la premier am scris, şi la preşedinte. Peste tot. Şi nimic. Fata nu e.

– Cărui preşedinte i-ai scris, adică? Lui Ardil Escu?

– Ei, nu lu' ăla. Că el nu mai era preşedinte atunci, când am scris eu, după dispariţia fetei. Dar, uite, la el trebuia să apelez. Na, că nu m-a dus capul. Că ăsta a fost om bun pentru ţară şi pentru popor şi ştie ce să facă în orice situaţie. Dacă mai candidează, eu îl votez. Pe el îl votez! Nu pe toţi corupţii şi nenorociţii aştia, de azi. Ăla om! Mare om Ardil Escu! Brava lui că şi-a lăsat loc de bună ziua printre oameni.

– Hai, înnebuneşte-mă cu Ardil Escu acuma!

– E, vezi? D-aia n-are ursul coadă. Că i-ai mâncat-o tu pe toată. Eu tac, nu zic nimic, şi vii tu şi faci pe deşteptul. Ce om, Ardil al nostru! Ce om... Dai tu ochii peste cap, de nebun ce eşti, dar, în afară de Ceauşescu, Ardil a fost cel mai bun preşedinte. Un om pentru oameni. Şi dintre oameni. Nu mi-a trecut prin cap să-i cer ajutorul. Lui, lui trebuia să i-l cer, că nu mă lăsa cu gura-n soare. Sau, cum era? Cu ochii-n soare. Eh... Eu mă tot gândesc, băiete, că fata noastră e oale şi ulcele de mult. De aia nu apare pe nicăieri şi n-o vede nimeni, nici popii, nici vrăjitoarea. Că, dacă o fi înecată, nu are mormânt, să apară ca toţi morţii. Dacă a căzut în vreun canal, tot aşa. Pomeni, săraca, nu i-a făcut nimeni. Tu, pe la nebuni, nevastăta aia pe la dracu' s-o ia, eu cu bătrâneţea. Of, Analisiuţa, Analisiuţa,

cum te-ai dus tu, ca un fum, ca o ceaţă, ca o părere! Şi ce bază aveam în ea, că era singura nepoată. De la ea aşteptam o cană cu zeamă şi-un blid cu apă, la bătrâneţe. Sau, cum era? De la altcineva, de la cine să aşteptăm ajutor? Că, tu uite cum eşti... Vai de capul tău. De la ce dracu' ţi s-o fi tras, nu am habar. Şi alţi copii n-am mai făcut. Că zicea el, Ceauşescu, să facă lumea copii şi să fie interzis avortul, să crească natalitatea şi mamele eroine să ia nişte bani, pe copii, dar nu se merita să faci o târlă de copii. Aici, nu m-am potrivit cu el, la ce zicea şi ce făcea. Nu i-am dat dreptate. Te chinui cu un copil, de te iau dracii, dar cu mai mulţi? Îți iei dealuri. Sau cum era? Cred că câmpii. Am făcut doar un copil. Şi a fost prea de-ajuns. Prea mult. Că ne-ai scos fire de păr albe prin tot capul. Iar tu, ai mers tot pe tipicul nostru, de n-ai făcut mai mulţi copii. Să fi făcut tu doi, trei, cinci, cu nenorocita. Uite, că, la un caz de nevoie, e bine să fie mai mulţi. Că ai, cum ar veni, pe cine să pui mâna şi să-i zici să aibă grijă de tine. Să-ţi dea ciorbă rece şi apă caldă. Sau, invers? Că nu mai ştiu nici eu, de când îmi sparg pieptul cu tine. Şi ce femeie destupată eram! Toată lumea zicea. Pe linie de partid, eram foarte apreciată. Şi Ceauşescu ştia de mine, că sunt pricepută şi sunt pentru partid. Deh... Şi la servici eram profesionistă şi muncitoare. Făceam balanţe, făceam bilanţuri, făceam statistici. Dar ce nu făceam... Mai ştie tineretul din ziua de azi ce sunt alea... Fleoşc. Nu mai ştie. Iaca, na, cum te uiţi la mine. Ce, crezi că e uşor să lucrezi cu toată cifrăraia din lume şi să rămâi zdravăn? Să ai un copil nebun şi tu să fii sănătoasă?

– Bine, mamă, bine. Am înţeles tot ce mi-ai zis. Eşti nevorbită rău. Hai, că plec, nu-ţi mai sparge niciun piept cu mine. Şi nici mie nu-mi mai sparge capul cu atâtea prostii. Plec.

– E, pleci... Nu pleci deloc. Că n-am terminat de vorbit. Mai am o ţâruică. Şi, cum am mai spus, unde să te duci tu? Că n-ai niciun Dumnezeu. În oraş, cu care-i dai în sus şi-n jos, numai exemple rele întâlneşti. Numai pramatii. Numai derbedei şi panarame. Ce, tu ai nevoie să te vezi cu de-ăştia? Şi aşa eşti, vai de capul tău. Mai ai nevoie şi de alţi proşti, cu care să intri în contact?

– Mamă, mai lasă-mă! Nu mă mai tot jigni şi umili! Sunt om în toată firea. Mă duc la biserică, poftim!

– Ce biserică? Să nu aud de biserică. Ce, să zică lumea că

aştepţi pomană? Ce, tu eşti milog? Stai aci, că stai bine. Nu te dă nimeni afară, ca pe un câine bătut. Sau turbat? Cum era? Stai aci! Că ai tot ce-ţi trebuie.

– Of, mă aduci la disperare, mamă. Eşti culmea! Nu e bine nicicum cu dumneata. Nici la biserică, nici la catedrală, nici la bal, nici la spital, nici eu nu mai ştiu unde. Am nişte treburi. De asta plec în oraş.

– Poftim... Uite, lumuliţă, treabă şi zice că el nu e dement. Dar e! Că se şi vede fără baston. Sau, cum era? Fără ochelari. Întrebi de copil, băiete, pare că vrei să ştii ceva, că te interesează şi pe tine, că eşti tac-so şi ai ieşit de la nebuni, apoi pleci fără să termine omul ce are de spus. Şi mai zici că eşti bine, aşa, fără tratament. Fără să te vadă nişte doctori. Fără să te întorci la spital, ca un om cu capul pe umeri.

Radu Munteanu opreşte pasul şi-aşa poticnit:

– Mai ştii ceva despre fată? Spune, te ascult.

– Nu mai ştiu. Ce să ştiu... Ce am ştiut, adică nimic, ţi-am spus şi ţie. Dar îi dai zor cu oraşul, oraşul. Pleci în oraş. De parcă oraşul fuge din locul unde e. Nu fuge. Stă tot acolo. Uite tu, că mi-am dat cu nişte alifie pe mâini şi miroase a căpşune şi-a cafea, de-mi vine să-mi mănânc mâinile astea. Sau, măcar să le ling, ca un papagal. Sau, cum era? Ca un cotoi. Pe vremea lui Ceauşescu...

– Of, mamă... Pe cuvânt... Nu mai pot!

Şi dă să iasă pe uşă. Trebuie să fie mai hotărât. Nu se poate să fie, mereu, mereu, la cheremul mamei. Să facă şi să accepte ce are ea chef. Să ia de bune sfaturile şi indicaţiile ei. Deja, îi hauie, ca la cutremur, toată mintea. Sau, cum era, ca la inundaţie! Poftim! Poftim! L-a terminat femeia asta. Mintea i-a luat-o prin cucuruz şi nu se mai vede din buruieni. Nu şi-a pierdut-o zece ani, la balamuc – balamuc, nenică, nu bal, nu spital, nu gară, nu guvern, balamuc! – şi e pe cale, fără doar şi poate, să o piardă acum, la mama acasă! Cine a mai pomenit aşa ceva? Dacă spui cuiva asta, râde şi cu partea dorsală, nu doar cu toţi dinţii. Trebuie să facă, repede, ceva. Trebuie să găsească o modalitate să se întreţină. Să plătească o cameră cu chirie. Să trăiască singur, pe picioarele lui. Aici, în casa asta, şi să fie extrem de bine primit, deşi, ştie, nu e, nu mai poate să stea. E musai s-o ia la picior. Ciorbă de dude ori de susai, mămăligă

presărată cu sare, ceai de mătrăgună sau de lipitori de-ar fi să mănânce în altă parte, nu hrană caldă, bună, de poftea şi Ceauşescu la ea, şi aici nu mai poate să stea. Nici nu mai e cazul să stea. E damf mare aici, e putoare, e duhoare. De atâţia ani de când a plecat din casa părintească, şi uitase cum e. Uitase cum sunt ai lui. Uitase cum e să stai şi să trăieşti în acelaşi spaţiu cu ei. Uitase. Dar, acum, poate şi pentru că are labilităţile lui, are, iată, revelaţie peste revelaţie. Credea, spera, voia să creadă, când a plecat de la nebuni că, în sufletul lui s-a infiltrat, pentru totdeauna, Dumnezeu. Însă, traiul cu ai lui l-a încredinţat, pe deplin, că tartorul cu coarne se târâie pe aici, doar el. Nu altcineva. Din păcate...

– Stai, stai aşa... Că m-ai omorât şi m-ai căpiat cu oraşul ăla. Dar-ar în el de oraş, să dea! Că parcă are târlici... sau stârlici, cum era... în el, aşa te atrage. Stai să vorbim. Nu ştiu nimic despre fată. Chiar nu ştiu. N-am ce să-ţi spun.

– Am înţeles, mamă. Şi dacă nu ştii, ce vrei să vorbim? Că nu mai pot, serios! Îl înnebuneşti şi pe dracu'. Aşa talent ai.

– Stai şi-ascultă, nu fi nebun! Pe vremea lu' Ceauşescu avea lumea răbdare, ştia să asculte, nu dădea pe altul înapoi, când avea de vorbit. Ce vremuri, ce vremuri! Ce tinereţe frumoasă am mai avut! Dacă era şi bătrâneţea la fel, eram mulţumită. Dar cum să fie? Pe Ceauşescu l-au împuşcat de Înviere, tu eşti nebun, de nu mai ai scăpare, de Analisa s-a ales praful. Zici că ai candida la cap, aşa te frichineşti aci. Hopa! Că m-ai ologit tu pe mine. Ăăăăăăăăăă... M-ai înnebunit tu pe mine. Zici că eşti moale, dar eşti tare. Mai tare ca mine. Nu ştiu nimic de fată. Dar am, de la ea, de pe vremea când ea era şi mai venea la noi, ceeeeeeeeeva.

Ceeeeeeeva? Ceva de la fată? Ceva de la Analisa? Hm... Ce poate să fie? Ea nu prea venea pe la bunici. Nici Alina n-o lăsa, nici bunicii nu se dădeau în vânt s-o strângă în braţe. Şi, decizie proprie, în aşa situaţie, nu putea să ia singură. Era mică, era minoră, era sub tutela adulţilor. Ceva de la fiica lui.... Are mama ceva de la ea. Oare, ce? De fapt, să fie orice-ar fi, dar un obiect care a fost al ei, care i-a aparţinut şi care poate să ajungă la el, acum, în clipa asta, înseamnă ceva. Înseamnă mult. E un pas. Poate că e o păpuşică. Fetele, şi la aproape zece ani, cât avea, la momentul dispariţiei, se joacă, încă, fericite, cu păpuşile. Poate că e vreun ursuleţ

de pluş, cum au copiii, când sunt mici. Poate e vreo hăinuţă de-a fetiţei. Vreo rochiţă, vreo fustiţă... Ceva... Mda... Mama, uite, spune că are ceva, dar nici nu spune ce are, nici nu se duce să arate despre ce e vorba. Stă în acelaşi loc, nemişcată. Parcă vrea să-l ţină lipit în casă, ca muştele de hârtia aia lipicioasă. Parcă îi întinde, cu bună ştiinţă, o nadă. Parcă îl duce, ca pe un copil, cu zăhărelul. Dili, Zgaiba, Gelu, toţi de la nebuni sunt, pe lângă femeia care i-a dat viaţă, doar nişte neghiobi şi nişte nătăfleţi. Când a plecat de acolo, dar şi până să plece, s-a tot gândit că îi va fi greu, acasă, în lumea cu nebuni neînchişi în vreun fel de staul, ca ăia închişi, de unde a plecat. Dar se gândea că îi va trebui timp – şi voinţă – să se dezbare de obiceiul de a mima că e nebun. Credea că, vorbeşte civilizat cu un om şi, brusc, el începe să sară ca un ţap. Se gândea că lumea şi societatea îl vor accepta greu, îi vor oferi greu încredere şi un loc de muncă. Se gândea, îngrijorat, că a pierdut zece ani şi nu mai face faţă cerinţelor, de orice fel ar fi ele, vieţii. Se mai gândea că, poate, rămâne cu sechele şi începe să viseze izolator şi nebuni, fără număr. Astea nu s-au întâmplat. Cel puţin, până acum. Slavă Domnului. Unde dai, iată, şi unde crapă. Dar ai lui, cu precădere mama, îi pun, mintenaş, sufletul în genunchi, pe coji de nucă, pe piuneze, pe cuie de zece. Şi-l fac să se târască, să se îndoaie, să se chircească. Toţi, de la balamuc, care i-au făcut rău, nu l-au rănit aşa de tare ca ai lui. Nu i-au răscolit într-atâta zăpezile aşezate, liniştit, în el. Nu l-au pus la colţ, în halul ăsta. Simte că, din adâncurile lui, sufletul, mandolină spartă, stă să iasă, buiac. De parcă e o Dunăre umflată ce se prelinge, avan, peste maluri. Apa asta e aşa de mare de la toate lacrimile lui care au stat să cadă. Şi, din motive obiective, n-au mai căzut. De la toate izvoarele care au stat să curgă. Şi, din pricini ferme, n-au mai curs. Nu mai credea că mai poate fi surprins de ceva. Dar e, da, surprins. Acum, de propria mamă. Mereu e altcumva de cum te aştepţi, viaţa asta.

– Îmi arăţi, mamă? Îmi dai ce ziceai că ai de la Analisa? De ce o mai lungeşti, în felul ăsta?

Mama nu-i răspunde. Se strâmbă un pic, oftează niţel şi se duce la comoda din sufragerie, unde, dacă fiul îşi mai aduce bine aminte, păstrează toate lucrurile bune din casă. Farfuriile bune, paharele bune, fularele bune, prosoapele bune, lenjeriile bune,

cămăşile bune... Toate, îndesate bine acolo, de să nu aibă spaţiu să se încaiere ca nişte hiene, sunt de ani buni în spatele uşii – întotdeauna închise bine, uneori şi încuiate cu cheia – vitrinei. De multe dintre lucrurile astea bune, cu siguranţă, mama, în timp, a uitat. Nici nu mai ştie că sunt acolo. E imposibil să mai ştie ce-a băgat acolo de bun, acum 30 de ani şi n-a scos niciodată. Sau, cine mai ştie. Poate că şi le aminteşte pe toate care şi cum sunt. Pe ce raft e fiecare, în ce colţ, lângă ce alt obiect e pus, de când stă acolo, ce utilitate are... Mintea omenească e o taină. Te pune, adesea, în dificultate. Uneori, nu mai ştie chestiuni extrem de importante, dar e atotştiitoare despre cine ştie ce nimicuri.

După ce scotoceşte în dulap – sau, poate, termenul de scotocit nu e tocmai potrivit, căci s-a dus aproape, cum se spune, la ţanc, după obiectul căutat – bătrâna îi arată fiului o carte format A4, albă, curată, cu coperţi cartonate şi scris mare, cu litere de tipar.

– Uite, îi spune, în timp ce i-o întinde oarecum cu regret, am asta de la ea. A rămas la noi, o dată, când a fost aici. N-a mai cerut-o. N-a mai întrebat de ea. Nu şi-a mai adus aminte, cred, că a lăsat-o aici.

Radu Munteanu ia, curios, cartea aceea din mâinile mamei. Omul de piatră, de Victor Eftimiu... Fiica lui citea poveşti. E uimit. N-a ştiut. Sau, poate, a uitat. Nu, n-a ştiut. Căci, atunci – şi în toată viaţa lui de familie – era extrem de prins cu alte lucruri. Mereu au fost alte lucruri. Mai stringente. Mai importante. Mai... El se ocupa de aducerea pâinii pe masă, alerga, scria, făcea anchete. De copil, se ocupa Alina. Mă rog. E un fel de-a spune. El credea că se ocupă. Evidenţa, însă, e alta. Alina nu s-a ocupat şi nu s-a interesat de fată. Căci, mai mult ca sigur, nici fosta soţie nu ştia că Analisa are o astfel de carte, o citeşte, o ia cu ea, la bunici.

Doamne... Vede, dintr-o dată, oglinda. Aşa cum nu a mai văzut-o, pesemne, niciodată. Că fiica lui citea, nu e nimic neobişnuit. Bizar e doar că el, tatăl ei, n-a ştiut. Nici n-a bănuit. Nici nu s-a gândit. Şi, cum n-a făcut-o altă dată, înţelege. Nu a ştiut multe lucruri. Nu a ştiut ce îi place fetiţei lui. Nu a ştiut ce o supără. Nu a ştiut ce prieteni are. Nu a ştiut ce vrea să se facă atunci când se face mare. A făcut, fără să-şi dea seama, greşelile care s-au făcut şi în casa lui părintească. Nici în ceea ce-l priveşte, mama şi tata, prinşi cu

serviciul de pe vremea lui Ceauşescu – vorba preferată a mamei, dar şi personajul e unul adorat – nu ştiau despre el mare lucru. Nici dacă are visuri, nici dacă are îndoieli, nici dacă are spaime, nici spre ce meserie ar dori să se îndrepte. Îl întrebau doar dacă a mâncat, dacă mai are caiete, dacă a luat vreo notă la şcoală. Nu comunicau. Nu îşi povesteau. Nu împărţeau bucurii, tristeţi, viaţă. Erau într-o casă toţi şi atât. Era important să aibă rufe curate, să fie bani de pâine, să plece în concediu cu toţii. În rest, după paravanul ăsta, nu se strecura nimeni. Aşa erau timpurile. Aşa erau cutumele. Aşa erau oamenii. Sau, poate, aşa erau ei. Aşa era în casa lor.

Iar el a învăţat, fără să realizeze asta, aceleaşi lucruri de la părinţii lui. Poftim. Îşi dă acum seama că el, un tată, credea, bun, nu şi-a cunoscut fiica. Nu ştia nimic despre ea. Nu ştia că îl citea pe Victor Eftimiu, un autor, mai complex şi mai greoi, ca alţi confraţi, de poveşti. Sigur, privit de departe sau detaşat, n-o fi mare lucru. Dar, pentru el, acum, cartea este ca şi cum ajunge cu Magelan, prin cine ştie ce teritorii nedescoperite. Coperţile arată bine, nici paginile nu sunt prea umblate. Ori fata a citit cu mare grijă, ori nu a avut timpul necesar, înainte de dispariţie, să facă asta. Plus că, mama lui ţine cartea băgată la sertar de ani buni. Nu crede că a băgat-o, la propriu, în maşina de spălat, dar praful pe ea nu l-a lăsat să se aşeze. Priveşte cartea tot mai supărat. Tot mai pătruns. Tot mai neputincios. O răsfoieşte. Poate e vreo însemnare pe aici. Poate e ceva notat pe marginile paginilor. Poate e vreun bilet. Poate e vreo poză. Poate e ceva. Ceva, nu ştie ce, dar ceva.

– Mamă, vreo poză cu ea, ai? Că nici nu o mai fac din ochi.

– Poză... Poză... Nu. Ba da. Cred că am ceva. Dar de demult. De când era mai mică. Nu de la nouă, zece ani, când a... Şi nici foarte clare nu sunt alea câteva, de le am cu ea. Dacă face toată lumea poze acuma... Inclusiv cu telefonul! A ieşit dracul pe pământ. Cum să faci poză cu telefonul? Pe vremea lui Ceauşescu, făcea poze doar pozarul. Mă rog, fotograful. Te duceai frumos acolo, te aşeza pe scăunel, îţi aranja freza, îţi punea hainele în ordine şi te trăgea în poză. Ce poze făcea un fotograf! Acuma... Ţi-am mai zis, să bagi la cap. A ieşit dracul pe pământ. O să caut pozele alea cu ea. Nu m-am mai uitat la ele. De mult. N-am putut. Nu mi-a venit. La ce să mă uit? Fata, dispărută fără urmă de zece ani. Tu, nebun,

nebun de zece ani. Nevastă-ta, plecată la toţi dracii, tot de zece ani. La ce să mă uit? La familia asta atât de fericită? La familia asta de care s-a ales praful? Ne-am făcut de râs cu toţii. Şi-a băgat dracul coada în casa noastră. Asta cred eu.

– Analisa citea, mamă? De unde are cartea asta? I-a cumpărat-o Alina? I-ai dat-o matale? O are de la cineva? Ce ştii? Ce-ţi aduci aminte?

– E, nu ştiu nimic. De unde să ştiu eu de-astea? Pui şi tu nişte întrebări de om nebun. Doar că, într-o zi, cartea asta a rămas la noi. Atâta ştiu. N-a mai venit după ea. N-a mai întrebat. N-a mai cerut-o. Şi nici eu nu i-am zis de ea. De ce era să mă bag în seamă, aşa, aiurea? Cum am zis. Putea să aibă viitor de aur fata asta. Ştii tu, ca epoca de aur, de pe vremea lui Ceauşescu. Putea să ajungă cineva Analisa. Şi puteam şi noi să trăim pe lângă ea. Cu tine, cum dracu' să trăim... Eşti copilul nostru, dar eşti aşa cum eşti. Nici de tine nu poţi să ai grijă, dar de noi? Că bătrâneţea e grea şi omul bătrân are nevoie de multe... Iar tu eşti vai de steaua şi de zilele tale. Că nici acum nu pricep de la ce te-a luat nebunia. Cum de ai devenit tu atât de nebun, de te-au închis doctorii zece ani la spitalul de nebuni. Mai stă, câte un nebun mai mic, câte două, trei săptămâni pe acolo, dar zece ani? Cine a mai stat aşa la un sanatoriu? Înseamnă că eşti nebun rău, tu. Înseamnă că eşti pierdut de tot. Înseamnă că slabe şanse să te faci bine, mai sunt. Mai bine te năşteam mort, de atunci, când te-am făcut. Mai bine te făceam un rahat pe marginea drumului şi gata, terminam cu chinul. Că m-am chinuit să te fac, m-am chinuit să te cresc. Şi, na, acum, la bătrâneţe tot eu mă chinui cu tine. Nu tu cu noi, cum era normal şi cum se chinuie alţi copii cu părinţii lor. Vai de bătrâneţea noastră. A mea şi-a lu' tac'tău. Că, uite, niciun sprijin n-avem, niciun sprijin. Ferice de care o muri întâi. Că, ăl de rămâne, e vai de mama lui cu tine pe cap. Poate dă sfântu' şi mă duc eu, întâi. Că, să nu mai fie nici tac'tău şi să fiu doar eu cu tine, e jalea de pe lume.

Fostul nebun, fostul ziarist, fostul soţ, fostul tată, e pe cale să devină, la cum curge şuvoiul de gânduri al celei care, acum 45 de ani, l-a născut, şi fostul fiu. Pur şi simplu, să devină, de bună voie, orfan de părinţi. De amândoi. Fără regrete. Înciudat, da. Însă, fără vreo părere de rău. Cum să-l fi născut mort? Cum să-l fi făcut

pe marginea drumului un... Mama lui. Mama lui spune toate astea. Va pleca. Trebuie să plece din casa asta. Întâi, să-şi rezolve problemele stringente, apoi să stea undeva, departe de ei. De vizitat, la vreo trei luni, poate îi vizitează. Ori vorbeşte cu ei la telefon. Asta mai des. Ca să-i întrebe ce fac. Cum sunt. Cum o duc. Dar de stat, pe mai departe, cu ei, nu, nu e cazul. Adică, nu e sănătos. Pentru el. Pentru facultăţile lui mintale. Acum, de data asta, aici în casa asta, chiar înnebuneşte. Chiar o ia din loc. De nu mai trebuie, ca pe vremea balamucului, să mimeze gesturi, vorbe, dilealã. Câtă ironie a sorţii ar fi asta? Nebunul rămas nenebun la nebuni, zece ani, devine nebun, la nenebuni, într-o clipă. Ce-o fi mai încolo, o mai vedea. Acum, ca un ţânc care ascunde cât poate de bine, de ochii părinţilor, în ghiozdan, pachetul de ţigări, o ia, cătinel către uşă. Va începe să se desfăşoare. El, pe el. E musai să facă asta. Poate să facă asta. De fapt, e tot ce trebuie să facă acum. Și de acum încolo. Dacă are un pic, doar un pic de respect de sine, dacă doar un pic îi pasă de el, dacă un pic nu vrea să se dilească maximum și grabnic, atunci face ce trebuie să facă. Și trebuie să se desprindă de aici. Trebuie să-i lase pe-ai lui. Trebuie să plece.

Are în buzunar banii de la vărul. Câtă dreptate a avut când i i-a dat! Bine c-a insistat. Ai nevoi, i-a zis. Şi uite că, aşa e, are nevoi. Buni banii de la vărul, foarte buni. Căci, fără ei, în clipa asta, ar fi definitiv şi irevocabil pierdut. Vărul, iată, îl salvează încă o dată. Banii de la el îl vor ajuta în ceea ce, pentru început, trebuie să întreprindă. Sunt lucruri care, cu viteza vântului turbat, trebuie făcute. Ce bine! Nu i-au văzut ai lui banii. I-a ţinut mereu, chiar şi când a dormit, la el, asupra lui. Să nu dea prilej de cârcoteală şi acuze, iar. Că ar fi zis, mai ales maică-sa, că i-a furat. Cum a zis şi de telefonul, tot de la vărul, pe care l-a ţinut, oarecum mândru, la vedere. De la cine ai furat tu bunătate de telefon, băiete? Ne faci de râs în toată lumea. Ne termini. Şi aşa era greu să mai scoatem capul în oraş de ruşine, acum, dacă ai furat şi telefonul, crăpăm de ruşine! Telefon îţi trebuia ţie? Uite, zici mereu că nu eşti nebun şi nu eşti periculos, dar dacă ai furat un telefon de la un om, se cheamă că eşti sănătos la cap şi blând la fire? Sper să n-aud, mâine, poimâine, că ai dat în cap, pentru el. Ce-ţi trebuia ţie telefon? Nici nu ştii să vorbeşti la el! Ce, la telefon se latră, ca la nebuni? Nici nu ştii să-l ţii bine-n mână! Că

ăsta e telefon, nu bâzdâganie de la balamuc! Bietul fiu, cu mândrie îndreptăţită, a replicat: Haide, mamă!... Doar nu crezi ce spui. Cum să fur un telefon? Eu?!? Îl am de la văru'. Adică nu e văr, văr, dar pentru mine e! Un om minunat, de mare excepţie!... Doamne Sfinte, Măicuţa Domnului! Că, dacă m-aude Ceauşescu că-i dau atâta cu Dumnezeu, mă şi scoate de la primă, pe lumea aialaltă, când m-oi întâlni cu el. Că ne-ntâlnim. Auzi, nebunul... Văr... De unde să ai tu, mă, un văr care nu e văr, dar e? Pentru tine e! Fără tratament, nu se mai poate să stai. La spital, am văzut, nu te mai primesc ăia. Cine ştie ce le-oi fi făcut şi lor, de te-au exmatriculat aşa, de nu vor să mai audă de tine? Te-or fi pus şi la perete, cum îi zicea la aia... la gazeta de perete, aşa. Tratament, băiete, hapuri! Înghiţite şi-n culcare, şi-n sculare. Căci, deja, se vede că te-ai dilit. Ziceam că-i purice, dar uite că e elefant. Ne pomenim cu ceva în cap şi nici nu ştim ce ne-a lovit. Dacă e trenul sau vaca. Sau, na, tu, mă, pârlitule! Desigur, la aşa vorbe, tatăl, speriat peste poate, a tăiat-o la fugă prin casă, urlând după ajutor şi pitulându-se prin colţuri, ori pe după uşile de dulap, pe unde ascunde noaptea cârnaţi şi costiţă. Şi, serios, aici e o casă de, şi cu, oameni. Nu e balamuc.

Dă uşa de perete, cu poftă, cu chef, cu năduf, cu patimă chiar şi simte, brusc, că s-a eliberat de jujăul pe care îl avea la gât şi pe care îl trăgea, cu dificultate, după el. Îi rupsese gâtul. Acum realizează. Îl apăsase, de nu mai putea. Îl trăsese în jos. Cu el, de gât, nu mai era om. Nu mai era liber. Nu mai era el.

Va pleca. Dacă nu o face acum, dacă nu iese pe uşă acum, indiferent de ce zice în urma lui, mama, dacă se întoarce din drum ori cedează, admiţând că pleacă mai târziu, pleacă mâine, pleacă altă dată, nu o mai face niciodată. Nu mai pleacă. Nu mai rupe, în veci, lanţul ăla de-l ţine legat de piciorul patului. Nu mai poate, dacă nu pleacă acum, să plece vreodată. Rămâne proţăpit aici, cu mama şi cu tata, de-a dreapta şi de-a stânga, exact ca o paţachină masculină, ce e. Nici sfinţii din cer, nici dracii din infern, nici vărul de la poliţie, nici mama lu' tata lu' Dumnezeu Tatăl nu-l mai scapă. Nu a dat un balamuc pe altul. Nu a plecat dintr-unul, ca să ajungă într-altul. Nu a fugit de dracul, ca să dea de tac'său. Ori de mă-sa. Are planuri. Are gânduri. Are treburi. Vrea, de acum încolo, să trăiască. Chiar să trăiască. Pentru prima dată, conştient, responsabil, hârşit, ştiut,

în deplină cunoştinţă despre ce înseamnă viaţa.
Şi să facă ce vor ai lui. Dar chiar ce vor! Tot! E fix, de acum, problema lor. El are încă dreptul – sau, abia acum are tot dreptul – să trăiască. SĂ TRĂIASCĂ. Da, să vadă oamenii, să se împrietenească, dacă poate, cu ei, să vadă cum dă colţul ierbii, să admire copacii în floare, să se plimbe, tăcut, prin ploaie, să alerge după tramvai, să mănânce orice vrea, să bea cât pofteşte, să prindă drag de-o femeie. Să facă şi pe dracu'. Să facă ce a mai făcut, înainte să fie nebun. Să facă şi ce n-a făcut în viaţa lui. Să facă ce fac şi alţi oameni. Să facă ce face toată lumea. Să facă ce pofteşte pipota lui. Să trăiască. Asta să facă. E simplu. El trebuie să trăiască. Restul, Dumnezeu cu mila. Altminteri, nu se mai poate. Scripturile să se împlinească, dacă trebuie, dar nu cu el în rol principal.

Uşa, smucită vehement din lâncezeala ei cronică, scârţâie lugubru. Ca nişte oase bătrâne, când le pocneşte, din toate părţile, reumatismul. Pesemne că, în toată viaţa ei de uşă, deodată cu blocul de pe vremea lui Ceauşescu, n-a fost aşa de clătinată. Şi repezită. Şi trântită. Şi smucită. De să-i meargă, şi mai multe nu, toţi carii din lemnul ei de uşă.

În spatele fiului, om pecetluit cu o nebunie pe care, de fapt, nu o are, vocea necruţătoare a mamei se rostogoleşte ca o tigaie de fontă pe covorul de marmură:

– Ai plecat, da? Ai plecat... Treaba ta. Nu dă vodă cu tunul de tine, dacă o mierleşti prin oraş. Dacă faci prostii şi te ia poliţia. Dacă dă vreunul, nebun cum eşti, cu maşina peste tine. N-am să te iert niciodată, băiete, niciodată, că ai înnebunit şi nu te-ai mai făcut bine. Puteai să înnebuneşti după ce nu mai eram noi. Puteai să te faci atunci nebun. Puteai, dacă noi nu mai eram, să te dai, cum te duce capul, în stambă. Dar tu ai înnebunit cu noi de faţă. Cu noi de mână. Şi nu ţi-a lipsit nimic. Ai avut mâncare bună, ai avut cămăşi curate şi pantaloni călcaţi, ai avut şi pe dracu'... Doar ca să ne faci de râs aşa de tare, ai înnebunit. Că e pielea a dracu' rău, pe tine, de aia. Puteai să mai aştepţi. Că nu mureai. Şi nu îţi cântau cucii geamparale la căpăţână. Puteai să mai stai fără să fii nebun. Că n-o mai ducem cât lumea, pe aici. Am fost munciţi, la viaţa noastră, şi supăraţi. Ne-am uzat sănătatea, ne-am uzat minţile, muncind pentru ţară şi pentru popor şi pentru al nostru conducător, ne ia Sfântul

Duh repede, nu ne uită, pe lumea asta. Ai plecat, deci. Bine. Înapoi, să nu te mai întorci. Nici întreg, nici cu picioarele înainte. Că pun yala la uşă şi nu-ţi mai deschid.

.....

Locuri, lucruri, oameni nu mai sunt cum erau. Cum le ştia. Nu mai sunt, cum ar veni, la locul lor. Timpul a curs peste toate. Cum a vrut el. Opintit, câteodată. Ca în cazul redacţiilor unde, el, cu ani în urmă, a lucrat. Nu mai e nimic acum. Adică, nu mai e ce era. Spaţiile alea au altă utilitate, s-au făcut gogoşerii, coaforuri, sedii de partide, acolo. Intră şi iese pe uşile acelea, altă lume. Poate, mai bună, poate, cum zice poporul, mai neam prost. Nu poate să se pronunţe. Nu ştie. Şi nici nu vrea să emită judecăţi de valoare. Doar altă lume. E altă lume, de la un capăt la altul. În faţă, la gogoşi ori la covrigi, aşteaptă elevi, fugiţi de la ore, şomeri, scoşi de pe listele oficiale, oameni, tineri şi bătrâni, fără prea mulţi bani în buzunar. Cei care au, nu cumpără gogoşi ori covrigi, când au treburi prin oraş. Uite, şi că-i e foame şi că n-a mai mâncat de multă vreme covrigi cu mac şi cu susan, o să cumpere şi el acum, câţiva. O să mestece la ei şi la toată viaţa asta, deopotrivă. O să mănânce covrigi, ca un licean şi o să fumeze, ca un turc, şi o să ia oraşul la pas şi o să caute locuri şi lucruri şi oameni despre care avea, odată, idee.

Coaforuri multe – mă rog, cu frizerii, cu tot – pe unde erau, altă dată, multe redacţii. Lumea, înseamnă, se găteşte. Se aranjează. Se dichiseşte. Se bibileşte. Contează, deci, acum, mai mult aspectul fizic, faţada, decât, ca pe vremea lui, interiorul, intelectul, spiritul. O droaie de moaţe în cap şi tot nu fac mintea isteaţă, ca, pe timpuri, un ziar bun. Mda... Iar pe la sediile de partide, însăilate şi astea tot pe rămășițele redacţiilor, a văzut cum se perindă tot soiul de specimene anapoda. Ca să nu zică, din prima, certate cu legea. Pe unii dintre cei care râcâie, precum găinile fără minte, prin curtea partidelor, îi ştie de demult. De când era ziarist. Îi ştie bine. Băgaţi în matrapazlâcuri de tot felul, mânjiţi pe mâini cu tot felul de zoaie, jegoşi la vorbă şi la caracter. Azi, sunt, cum se spunea odată, nu ştie dacă se mai spune şi acum, ajunşi. În funcţii, cu bani, cu averi.

Pe el, Radu Munteanu care le strica, adesea, ploile, nu îl ştie nimeni. Nu îl mai ştie nimeni. A trecut pe lângă destui, care îl

cunoşteau atunci şi acum nu. S-a privit în ochi cu mulţi dintre cei cu care şi altă dată s-a mai privit. Le-a luat seama acestor ajunşi, i-a studiat, i-a analizat. În redacţiile în care erau, de mult, loviţi, acum fac legea. În sensul că, se adună, pun la cale alte matrapazlâcuri, râgâie afaceri, leagă alte şi alte alianţe. Desigur, unele care să le sprijine interesele proprii. Ştie el bine cloaca asta politică. Tocmai pentru că a ştiut-o – şi a şi scris despre ea – a ajuns în halul în care e acum. Mă rog. Acum e bine. Acum e liber. Acum nu mai e nebun. Puţini, foarte puţini, sunt oamenii politici oneşti, corecţi, dedicaţi binelui naţiei şi intereselor ţării. Cum, culmea, e perceput, chiar şi după atâţia ani, de când nu mai e preşedinte, Ardil Escu. Nu zicea şi mama că trebuia să se plângă la Ardil de fetiţă, că ăsta e om pentru ţară şi pentru popor?

Oh... Îl ia cu friguri la lingurică. Ardil... Cum va ieşi la vopsea cu vărul, în privinţa nenorocitului ăstuia? Cum va face? Şi ce va spune? Dar, mai ales, ce va fi, pe urmă? E cazul să se teamă? E cazul să se gândească să fugă din ţară? E cazul să-şi ia singur bilet către ospiciu? Lasă, mai bine lasă, îşi spune. Mai e un pic până atunci. Mai e timp. Mai e scăpare. Să nu se mai gândească. Acum, să nu se mai gândească.

Hm... Sedii de redacţii transformate din Făt Frumos în broscoi râios... Păi, da, căci, uneori, poveştile se scriu în viaţa reală, şi invers.

Sau, pe locurile alea, de odinoară, unde trona măria sa, cuvântul scris, nu s-a făcut nimic şi sunt abandonate. Lăsate de izbelişte. Cu pereţii mâzgăliţi şi cu geamurile sparte. Cu uşile scoase din tocuri şi cu acoperişul strecurătoare. Loc pentru şobolani şi şerpi şi gândaci. E, dincolo de orice, o privelişte deplorabilă. Absolut dezolantă. Care te seacă la casa sufletului. În spaţiile astea unde colcăie vietăţi infecte, se făceau ziare. Se scria despre cazuri. Despre viaţă. Despre moarte. Despre situaţii. Despre oameni. Despre politică. Despre atâtea... Se gusta şi degusta, din plin, libertatea. Puteai să scrii, după Revoluţie, orice. Nimeni – sau, mai nimeni – nu îndrăznea să aducă pe tapet, ca pe o carpetă de aia turcească, vreo fărâmă de cenzură. Se încerca, prin locurile astea bântuite de sinistru şi dezmăţ al naturii, izul şi gustul puterii. Mai ceva ca pe un vin bun, pus la păstrat, în beci, de vreo treizeci de ani. Vinul, cât de bun,

îl dai de duşcă şi-i trece, după un minut, tot farmecul. Dar puterea aceea, a cuvântului exprimat în scris, era mirifică. Toate beţiile din lume nu se compară cu ce era. Urlau vorbele în cei care citeau, atingeau, răneau, declanşau, alinau, zvâcneau, influenţau. Dacă, pe atunci, scria ceva la gazetă, era literă de evanghelie. Ce vremuri! Ce viaţă! Ce lume! Ehei, ce fason, să fii ziarist!

Eh... Erau daţi cu capul de pereţi – metaforic vorbind, desigur – cei care meritau. Din nimic, după muncă asiduă, de teren, de documentare, de cercetare, se însăilau epopei şi istorii. Fluvii, multe şi nemărginite fluvii, de cerneală au curs în redacţiile astea. Şi mii, de n-or fi fost milioane, de poveşti s-au depănat între paginile ziarelor. Atâţia oameni făceau un ziar! Şi fiecare îşi ştia, în pătrăţica lui, treaba şi rostul. Călcatul pe bătături era interzis. Dacă se întâmpla asta, se bulea toată munca ălorlalţi. Câte mâini, şi câţi ochi, şi câte minţi trudeau ca să apară un ziar pe tarabă. Necunoscătorului îi părea că doar cei care aveau o semnătură în josul textului, munceau la un ziar. Da, redactorii care îşi puneau numele sub un material, erau în linia întâi. Erau cei care îşi asumau textele, anchetele, faima, procesele, înjurăturile, celebritatea. Tot. Dar, în spatele lor erau alţi oameni. Mulţi oameni. Fără ei, nicio literă din vreun articol al redactorilor, cât de buni să fi fost aceştia din urmă, nu apărea. Nu ajungea la cititor. Nu intra în sufletele celor care, uneori, stăteau la cozi serioase, ca să cumpere un ziar. Dacă era o anchetă anunţată, un reportaj despre care, succint, s-a făcut vorbire, un interviu care era aşteptat de mai demult, era rupere la chioşcul de ziare. Cărţile, da, pe vremea, vorba mamei, lui Ceauşescu, se dădeau pe sub mână. Era bine să ai pile, cunoştinţe, relaţii la librărie. Dar şi la chioşc, dacă era ceva de impact, de asemenea, nu strica să ai vorbe şi glume cu vânzătoarea. Ha, ha, ha... Se întâmpla, câteodată, dacă era anchetă beton, să vină cei puşi în frigare din articole şi să cumpere întregul număr de exemplare de la chioşc. De la toate chioşcurile. Ei, ce vremuri...

Şi ce zel era. Ce tumult. Ce viaţă. CE VIAŢĂ! Nu credea, nici măcar o secundă nu a crezut, să moară vreodată lumea asta. Nu era, acum zece ani, de crezut. Una ca asta? Cum să crezi, dacă toate păreau că merg ca unse, că se termină tot? Şi, totuşi, uite, moş Tase a avut dreptate. Lumea aia fabuloasă şi mirifică a murit.

Nu mai există. Ziarele s-au închis. Le-a cântat popa veșnica pomenire la căpătâi. Dacă mai rezistă câte unul, e minune mare. Te şi întrebi, nici nu ştii dacă mirat sau indignat, cum şi de ce şi cât o duce, încă. Decese de ziare se înregistrează, probabil, în fiecare clipă. Cam la fel ca alea de cancer. Şi, nici măcar nu mai există ferpare, unde să le anunţi. Ca să ştie tot natul. Ca să plângă, la aşa veste, cineva. Ca să tragă în biserici popii clopotele, pentru toate. Sau cine le trage. Că nu o fi chiar popa ăla care prinde frânghia clopotului în mână, de-l face, ca pe un prunc de o lună, să plângă şi să ţipe.

Popa... Of, iar popa. Adică Popa. Se apropie momentul în care, cu tărie bărbătească, va trebui să spună, cu vorbe, că asul de treflă lipseşte. Pur şi simplu. Nu e. Cum se va mişca universul în clipa aia, e greu de prevăzut şi de spus. Lasă... Mai e timp. Încă mai e. Nu mult, dar mai e. Ce zicea, mai devreme? La ce se gândea? A, da... Tot ce era lumea asta, a presei scrise, e acum în derivă. Nu se mai găseşte cârma. Nu se mai ştie cum se vâsleşte spre limanuri cu pace. Sau, nu se mai vrea să parcurgi ape de astea. Cine ştie. A pierdut multe, de când a avut alt domiciliu. A pierdut şi timp. A pierdut şi spaţiu. A pierdut şi viaţă. A pierdut...

Colegii de breaslă, între timp, s-au recalificat. Ce să fi făcut? Trebuie să trăiască toată lumea. Şi fiecare face, în felul lui, ce ştie, ca să supravieţuiască. Unii fac alte lucruri, care nu au legătură cu scrisul. Alţii au câte un blog, câte un site, câte o pagină – prea bine, cu ce se mănâncă astea, nu ştie, deocamdată – şi scriu pe acolo. A aflat de la un fost coleg, cu care s-a întâlnit în faţa unei foste redacţii, actualmente coafor, că şi Adina, Adina, fosta lui iubită de acum o mie de ani, se ocupă de un site de ăsta. Cam ca de un ziar. Doar că e on line, nu e pe hârtie tipărită. Cică ăsta, on line-ul, e viitorul. Aşa a zis colegul ăla. Cine mai citeşte, a mai zis el, azi, ziare în formatul consacrat, odinioară? Se şi mira că el, Radu Munteanu, vorba aia, un ziarist bun acum nişte ani, nu e în temă cu schimbările. De fapt, cum era de aşteptat, omul, care nu era prea dus pe la şcolile politeţiurilor, l-a şi întrebat, la un moment dat:

– Bă, da' tu unde ai fost atâta vreme? Te-ai dus în Tibet, să-ţi repari karma? Că, la cum arăţi, pe acolo zici că ai fost. Nemâncat, neîngrijit, ne... nimic. Că, dacă mai era lagăr de concentrare în

Nemţia, ziceam că acolo ai fost.

Radu Munteanu habar n-are de ce, dar a ţinut morţiş să îi spună colegului aceluia, răutăcios şi zeflemist, adevărul:

– N-am fost în Tibet. Am fost la balamuc.

– Bine, mă, a râs colegul, bine... Tu şi Eminescu... Geniilor! Hai, mă laşi?

Acuma, că l-a crezut sau nu, e treaba lui. Deşi nu credea că poate să facă asta, nenebunul sadea a fost în stare să recunoască, în faţa cuiva care nu ştia, un fapt. Poate că nu e chiar aşa de rău să îşi asume ce-a fost, ce-a făcut, unde-a fost. În ultimii zece ani. Mai demult, în primii ani de după revoluţie, întrebarea, pentru oricine, era: ce-ai făcut în ultimii cinci ani. La el, viaţa a plusat. A mărit miza. A dat dublu. Nu s-a zgârcit. N-a legumit, cum zice mama. Şi au fost zece. Zece ani în care... Despre care... Prin care... Ah... Zece ani care nu sunt. Nu mai sunt. Sau sunt? Cu tot ce-a fost, cu tot ce-a făcut, cu tot ce n-a fost şi cu tot ce n-a făcut. Deci, întrebarea valabilă şi normală e: ce ai făcut, domnule Munteanu, în ultimii zece ani? (Domnule... Zici că e domn' Gelu, de la balamuc. S-a prostit şi el.) Am fost la nebuni. Dar fără să fiu nebun. Zece ani... Să lipsească sau să nu lipsească paginile astea, cât zece ani, din cartea care e el? Să nu lipsească. E viaţa lui. Sunt anii lui. Sunt trăirile lui. Sunt paginile lui. Să nu lipsească. Să stea acolo, ferme şi deschise, pentru cine vrea să le citească. De citit pe net, on line... Că n-a zis aşa fostul lui coleg, că viitorul e pe net? Mai citeşte careva azi o carte ca o carte?

Aaaaaaaaaaaa... Un cabinet stomatologic. Cu siguranţă, a mai trecut şi pe lângă altele, de când umblă prin toate colţurile oraşului. Doar că, prins cu ale lui, nu le-a dat atenţie. La câte vede! La câte află! La câte aude! Şi acum, dacă i-a sărit în ochi firma aceasta, înseamnă că trebuie să intre. A venit, cu siguranţă, momentul să-şi aranjeze, fie şi de suprafaţă, dantura. Mă rog, ce se poate. Cât se vede. Ce e mai în cătare. Are banii de la vărul. N-a luat din ei decât ţigări, covrigi, gogoşi. Se poate descurca. Să intre, deci. Cu determinare şi tupeu. Ei, şi ce dacă e cimitirul Bellu în gura lui? Îl cunoaşte el pe dentistul de aici, ca să se jeneze, ca să se ruşineze, ca să i se spintece obrazul, ca să dea socoteală, ca să explice? Îl doare fix în popou de cel care deţine cabinetul de stomatologie.

Nu-l cunoaşte. Nu ştie cine e. Ca să-i dea explicaţii de ce a ajuns aşa sau ca să-i fie ruşine. Are nevoie de ajutor. E aici şi îl cere. Ce şi de ce-l interesează pe dinţar de ce nu mai are el mai nimic în gura lui?

La uşa cabinetului, lume multă. Aproape câtă era la cozile alea, de la hipermarket, unde se dădeau tigăi, bomfaiere şi bormaşini. Şi ce se mai dădea. Că, parcă a înţeles că era la ofertă şi ceva zahăr, ulei, macaroane şi bulion. Cu bani. Mai puţin, cică, dar nu gratis. Dacă e lume multă la un dentist, înseamnă că e bun, nu? Că e ieftin şi accesibil? Că face treaba repede? Că oamenii sunt mulţumiţi?

Unii pacienţi au – că te şi sperii, când îi vezi – falca de elefant. S-a revoltat câte o afurisită de măsea prin gura omului, de l-a făcut de nerecunoscut. Alţii se plimbă de colo, colo, ţinându-se cu batista de zona cu probleme, în timp ce aruncă priviri disperate pe ceas. Un copil bâzâie, ca un bondar, de-i sare cămaşa din spate. Vreo două femei vorbesc la telefon. Tare, prea tare pentru spaţiul de aici. Cineva ia un pahar de cafea de la un dozator. Ei, uite, o cafea bună, de când a ieşit de la nebuni, nu a băut. O să bea. Clar! După ce rezolvă cu dentistul, se delectează cu o aromă îmbietoare – şi îmbătătoare – ca pe vremuri, de cafea. Nu cu de-asta de la râşniţa asta de aparat. Unde, pesemne, e doar zeamă lungă, nu cafea, la mama ei.

Se plimbă şi el, de la un capăt la altul, al holului. Ca alţii, care aşteaptă aici. Nici n-a vorbit cu omul ăla. Cu stomatologul. Dacă îl primeşte. Dacă se ocupă de el. Dacă îl face pacientul său. Ar putea să întrebe pe cineva dintre cei care sunt pe hol, cum se procedează. Ar putea să întrebe cine e ultima persoană. Dar, mai bine nu. Nu întreabă pe nimeni. Nimic. Aşteaptă. Stă şi el aici, printre toţi oamenii ăştia. Speră să nu stea degeaba.

Asistenta doctorului iese pe hol şi strigă pe cineva. Îi venise rândul să intre. Fostul nebun se apropie, dezinvolt – nu i-a zis vărul Cristi Popa să facă orice, fără inhibiţii? – de ea:

– Bună ziua.

– Bună ziua. Ce doriţi? Sunteţi la noi? Că nu v-am mai văzut. Sau sunteţi nou? V-a recomandat cineva?

Fleoşc! Recomandare, auzi... De parcă se angajează la NATO.

– Am treabă cu domnul doctor.

– Ce noutate, domnule! Aici, toată lumea are treabă cu domnul doctor. Sunteţi nou, nu? N-aţi mai fost la noi. O să vorbesc să vedem dacă vă poate primi domnul doctor. Poate să vă programeze altă dată. Că acum, vedeţi şi dumneavoastră ce e aici.

– Exclus altă dată. Vă rog, domnişoară! Trebuie să mă vadă azi. Trebuie să m-ajute azi. Nu altă dată! Nu mai târziu! Plec din oraş. Plec în Tibet. Trebuie să mă primească.

Asistenta îl priveşte, dintr-o dată, cu mai multă consideraţie. În Tibet... Păi, în Tibet, se duc oamenii credincioşi, care sunt aproape de Dumnezeu şi care învaţă să se vindece pe ei şi pe alţii de toate chestiile lumeşti. Acuma vede. Da, bărbatul ăsta subţirel şi pierdut, de să-l ia apa de ploaie şi vântul de primăvară, are, aşa, o aură de sfânt. Se vede. Chiar se vede. Aproape că din prima. Uite, e aura asta întinsă pe toată fruntea lui. Ba, şi împrejur. Sigur ştie şi poate să facă miracole. Mai ştii? Poate o ajută şi pe ea să se mărite. Că a făcut salcia plete încreţite, de când aşteaptă. Să găsească un bărbat cumsecade şi să o ia de nevastă. Bărbaţi în viaţa ei, de ce să-l mânie pe Făcătorul, au fost. Că nu poate să spună că a fost mama întruchipată a cucerniciei. Ori sora smereniei. Nici măcar cuscra bunei cuviinţe. A făcut şi ea ce face toată lumea. Ce fac femeile. Dar, cum i-a zis şi maică-sa acasă, gata, acum trebuie să pună orice distracţie în cui şi să se mărite. Şi, uite, bărbatul puţintel care vrea să intre la doctor – tu'l în gură şi pe doctorul ăsta, că, acum câteva luni, când a fost nevastă-sa bolnavă, a coţopenit-o în cabinet de câteva ori, dar să zică de divorţ cu aia, îi cade gura – pare venit din altă lume. Direct de pe Marte. E absent, e cu pluta, e flu, flu. Şi e slaaaaaaaaaab! Normal, dacă mănâncă, pentru credinţa lor, doar frunze şi răgălii, ba, nici de alea, de multe ori, că nu le permite Astralul şi Divinitatea, cum să fie? Bran, din Stan şi Bran, de pe vremuri? Are şi uitătura, uite, de ciută speriată. Ce bărbat nesfânt din ziua de azi, se mai uită aşa, la o femeie? Când o vede pe una, ochii lui – chiar dacă e însurat şi are o casă de copii – ţipă în draci că o vor căzută la pat. Pe când subţiraticul ăsta... În tot eul lui, pare că a intrat, fără să stea pe gânduri, Sfântul Petru. Păi, da, că ăştia de au vână de sfinţi, aşa sunt. N-a citit ea pe Facebook că unii chiar sunt hăruiţi? Adică fac de toate numai cu o privire. Sau cu o vorbă. Dacă

se mai şi roagă, răstoarnă tot lanţul Carpaţilor Orientali. Ba, şi pe cel Meridional, dacă-şi dau silinţa. Iar omuleţul ăsta, de zice că pleacă urgent în Tibet, pare, cu adevărat, că e dotat. Adică dăruit. Adică hăruit. Ca un sfânt. Ca un pământean care se duce în Tibet, pentru a deveni, dacă nu Dumnezeu, măcar un sfânt şi mai mare. Un sfânt pe pământ. Un sfânt la uşa cabinetului. Un sfânt care să o ajute. Sfinţilor, tot aşa, a citit ea, nici nu trebuie să le ceri ajutor. Ei ştiu, doar dacă se uită la tine, ce ai nevoie. Ce te chinuie. După ce tânjeşti. Dar se vede. Că şi ăsta are o aruncătură de privire... Desigur, nu se gândeşte la el ca la un posibil bărbat liber de contract. Nu se poate. Nici fason nu prea are. Însă, cum îl vede, sigur face el, când îi vine rândul, o minune pentru ea. La cazino, nu se roagă să câştige. Deşi, joacă mereu. Dar un măritiş bunicel e de aşteptat. Şi bun la casa omului. Adică la casa femeii. N-ai noroc la bani, clar, ai noroc în dragoste. Ia să facă ea o faptă bună. Că nu ştii de unde sare logodanul cu ineluşul. N-o fi el cu deamante bătute cu berleante, cum e vorba aia, dar măcar e un semn că o duce la altar. Şi, după ce îl mai priveşte o dată pe sfântul Sofian – căci, serios, na, cum altfel să-l cheme, bărbăteşte, pe soţul Sfintei Sofia, cea cu minunile de genul ăsta? – se dă mai aproape de el şi-i spune:

– Aşteptaţi!

– Sigur, aştept. Dar aş vrea să ştiu dacă, totuşi, mă primeşte domnul doctor. Să nu pierd vremea degeaba aici. Că v-am zis că...

– Mi-aţi zis. Aşteptaţi. Mă duc să vorbesc cu domnul doctor. Să vedem cum facem. Aveţi de scos? Adică şi de scos? Ori doar...

– Doar...

– Aşteptaţi.

Păi, aşteaptă. Altceva, ce poate să facă? Aşteaptă. Nu se dă în vânt acum după niciun alt loc din lume. Nu vrea, cu obstinaţie, să fie nicăieri. Nu-i e dor de nimic şi de nimeni. Şi nimeni, niciunde, nu-l aşteaptă. Dar aşteaptă el. Acum. Aici. Dacă e cu folos, aşteaptă, dacă trebuie, şi până face mătura lapte de cuc. Aşteaptă.

Şi tot aşteaptă. Şi aşteaptă. Lumea începe să se uşureze. Ziua se grăbeşte – sau nu, poate i-a sunat ceasul – să se sinucidă, după orizont. Şi el aşteaptă. Dacă lui îi e greu să aştepte câteva ore, cum i-o fi fost Penelopei să-l aştepte pe Ulise, atâţia ani? Şi cu presiunea aia nebună, impusă de pretendenţi, pe capul ei... Nu, dar

femeile ştiu şi pot să aştepte mai bine. Şi mai mult. Sunt mai răbdătoare. Mai încrezătoare. Mai puternice. Sunt făcute dintr-o altă plămadă decât ei, bărbaţii. Deşi, aparent, tot din carne şi sânge sunt făcute.

Şi el aşteaptă... Într-un târziu, după ce şi-a reprimat de un milion şi jumătate de ori, dorinţa de a fuma, din teamă să nu-l strige, taman când e cu ţigara în gură, după ce a făcut potecă pe holul ăla, tot bătând ritmul, ca soldaţii, pe acolo, după ce a auzit o mie de discuţii telefonice şi după ce a văzut cam tot atâtea fălci de magraoni, Radu Munteanu a fost chemat de asistentă:

– Poftiţi! Domnul doctor vă aşteaptă.

Când a trecut pe lângă ea, ca o umbră ce e, femeia i-a susurat dulce:

– Să-mi aduceţi şi mie din Tibet o bucată de lemn miraculos.

Nu ştiu de ce, Radu Munteanu a gândit că asistentei îi trebuie, din Tibet ori de aiurea, lemnul întreg. Tot, de la un capăt la altul. Pentru o minune. Sau pentru mai multe.

Complexat, aşa cum nu credea că trebuie să fie – a-ncercat, dar e un om cu conştiinţă şi cu ruşine, ştie că nu poate să fie ca o floricică – nenebunul îi arată stomatologului gura. Şi îi spune, printre căscări, ce vrea:

– Ştiţi, pentru o lucrare, căci îmi dau seama că am nevoie de o lucrare complexă, nu am nici timp, nici bani. Trebuie să plec. Şi...

– Am aflat. În Tibet...

– În Tibet. Dar trebuie să am toţi dinţii în gură. Nu zic şi măselele, dar dinţii trebuie. Ştiu că o lucrare durează. Trebuie efectuate multe operaţii până ajung dinţii să strălucească în gură. Nu am timp. Trebuie să plec.

– Am înţeles. În Tibet.

– În Tibet. Şi nu am nici bani. Adică nu am de ajuns, cât să îmi puneţi toată dantura. Dar mă gândeam că mă puteţi ajuta. Ştiţi, mă gândesc la nişte alveole de alea sau cum se numesc, care să fie umplute cu ceva, substanţă, de la dumneavoastră şi care să fie puse în găurile din faţă. Ca dinţii. Adică, vreau să zic...

– Am înţeles. Luaţi loc acolo.

Acolo, desigur, e scaunul electric. ELECTRIC! Îl poţi vedea altcumva, decât aşa, la ce ştii că te aşteaptă, când eşti călare pe el?

Dar, gândindu-se că, poate a dat norocul peste el şi rezolvă o problemă atât de spinoasă, fostul nebun se urcă, vitejeşte, în scaun, gata să înregistreze prin fiecare colţ de piele, maxima electricitate.

Ce-a urmat cu exactitate, din motive obiective – ce, faptul că-ţi vine să faci pe tine de frică, în timp ce urlă freza şi doctorul scormoneşte prin nervii tăi, nu e obiectiv? – pacientul nu ştie. Dar, câte unul, câte mai mulţi, după măsurători, comentarii scurte, indicaţii către asistentă, în gură încep să se îmbuce – ăsta da, miracol! – dinţii din faţă. Şi sus, şi jos, ca nişte mărgele în şirag. Ba îl doare, ba e năuc, ba se bucură de-i vine să urle ca lupii, ba nu mai ştie pe ce pământ vieţuieşte. Aşa, tot aşa, o vreme. Cât să fi fost? Cine mai ştie? Cert este că, la un moment dat, doctorul îi spune:

– Clătiţi-vă. Gata. Puteţi să vă uitaţi în oglindă.

Radu Munteanu pricepe şi, parcă, nu pricepe. Nici nu ştie unde e oglinda şi cum ar trebui să arate. Desigur, ca o oglindă. Numai că el, acum, e în alte sfere. Nu prea realizează ce se întâmplă. Emoţiile. Şi durerea. Şi toate substanţele folosite. Şi minunea că e. Că are, adică. Sau...

– Ceea ce-am făcut noi, acum, nu se face, continuă doctorul. (Care, da, adică, nu, nu pusese întrebări, nu îl jignise, nu îl făcuse să se simtă prost. Păi, o dată, prin tinereţe, se dusese la dentist să trateze o măsea. Şi atunci nu avea probleme. Avea toţi dinţii şi toate măselele în gură. Şi dentistul ăla i-a făcut o grămadă de observaţii, i-a ţinut un logos de groază, l-a făcut să se simtă ca ultima găină de la gostat. Cum adică, de ce a ajuns în halul ăsta, de ce nu a avut grijă de dantura lui, nu ştie că aici e motorul organismului... De a jurat, cu mâna la basca roşie a Alinei, că-n viaţa lui, nu mai calcă prin vreun cabinet de genul ăsta. Pe când doctorul de acum, nu i-a zis nimic de acest fel. N-a fost pisălog, n-a fost cârcotaş, nu l-a sâcâit cu nimic. Şi-a făcut treaba solicitată, fără să facă pe lupul moralist, fără să comenteze maliţios, fără să...) Nu se face, de regulă. Vă rog, chiar, să uitaţi, după ce ieşiţi de aici, că am făcut-o. Şi să nu vorbiţi despre asta nici cu sfinţii din Tibet, nici cu diavolii din România. Uitaţi şi atât. Vreo trei ore, nu mâncaţi nimic. Preferabil, nici să nu beţi. Mai ales cald sau rece. Dacă mă ascultaţi, vă ţin, fără probleme, surogatele astea de dinţi. De la câteva luni, la câţiva ani, e garantat că ţin. Doar să nu muşcaţi cu ei în următoarele trei

ore. Acolo, în Tibet, când veţi fi, să puneţi, la cine ştiţi, o vorbă bună şi pentru noi. Acum, puteţi să plecaţi.

Abia, vreo oră mai târziu, în vitrina unui magazin, Radu Munteanu a realizat că nu mai e ştirb. Că, în faţă, sus şi jos, are dinţi. Că, omul ăla, pe care nu-l cunoaşte, pe care nu l-a văzut în viaţa lui, i-a făcut, chiar aşa, cum zicea, că nu se face, un mare bine. Tocmai începe să semene cu un om. Şi nici n-a plătit mult. Mă rog, ceva a dat. Dar nu atât, nici pe departe, cât ar fi trebuit să dea, dacă-şi punea, în mod obişnuit, din materialul obişnuit, dantura. Stă cu dinţii strânşi şi se priveşte, satisfăcut, în geamul vitrinei. E bine. E mult mai bine. E din ce în ce mai bine. Deşi, lumea care trece pe lângă el şi îl vede cum beleşte fasolea, ca prostul, în geam, îl cataloghează drept nebun. Şi, de aia nu mai plouă. E învăţat cu rolul ăsta. Şi, râde tâmp, pe mai departe, în geamul acela.

Are dinţi! Are! Chiar are. De fericire, o să intre în alimentara asta şi o să cumpere nişte mere, nişte carne de vită, nişte pâine, o grămadă de alte lucruri. Să mănânce cu toţii acasă. Şi să facă pace. Chiar dacă mama a bâiguit că-l lasă să doarmă pe preşul de la uşă. Iar pentru tata o să ia un pet de bere – e numai bine pentru bătrân şi nici el nu dă toţi banii pe băutură – şi, în noaptea asta, doarme ca un prunc, nu mai fuge de fii-său. Să se bucure şi tata. Da, şi mama. Să se simtă şi el, ca un fiu, bine. Să trăiască. Aşa i-a zis să facă şi Cristi Popa. Mai ales că, în curând, vine şi urmează, cu el, marea ardileală.

.....

Foc mare! Foc vâlvătaie! Foc de nestins! Focul lui Ardil! Lua-te-ar naiba, Ardil Escu! Nu că, direct, ai vreo vină, acum. Dar, dacă tot eşti la îndemână şi la-ndegură... Foc, nu alta. Bietul Radu Munteanu şi-a înghiţit aseară doi dinţi de sus. Când a muşcat dintr-o bucată de pâine – oprise înarmarea şi războiul cu ai lui şi erau peace toţi, de la un cap, la altul, adică mâncau cu toţii, ca o familie fericită, tata flendurea sticla către fiu, dar fără frica acestuia, iar mama l-a uitat pe Ceauşescu în cămară, când s-a dus să aducă usturoi la friptură – a simţit el că se mişcă. Nu trecuseră alea trei ore recomandate de stomatolog, ca unele de abstinenţă destul de serioasă. Dar nu s-a îndurat să nu se bucure alături de ai lui. Că a

cumpărat el de-ale gurii. Şi de-ale gâtului. Şi nu se întâmplă prea des, să fie în armistiţiu, toţi, trei. Şi că, mă rog, popoarele lumii vor să fie pace pe pământ.

S-au mişcat dinţii, dar au rămas, ca soldaţii în tranşee, pe poziţie, în faţa inamicului. Murim, dar nu ne predăm. Aşa că, s-a mai înfruptat şi din niscaiva friptură. De vită. E bună, nu-i aşa, de câââând n-a mai mâncat el friptură de vită. Mama a pregătit-o destul de repede, n-a lăsat-o la fezandat, dar e nemaipomenită. Şi, în fond, de când n-a mai muşcat dintr-o bucată? Rupea câte o frântură, firimiţa, băga în gură cu vârful degetelor. Uite, acum îl ţine să înfigă dinţii într-o felie pe cinste. Să muşte. Să tragă. Să înfulece. Doar are dinţi. Are! S-a uitat în toate oglinzile, în toate vitrinele, în toate geamurile. Inclusiv, în geamul de la scara lui, când a venit acasă. De l-a văzut şi vecina de la trei cum se scălâmbăie în geam şi-şi arată molarii, şi l-a făcut bou şi nesimţit, că stă cu gura căscată, ca prostul, ca să-i vadă ea cariile. Pentru că era fericit şi mulţumit de dinţii lui, a scos şi el, la ea, limba şi s-a strâmbat, cum nu a făcut vreodată. Că prea se pusese şi aia să-i strivească, fleoşc, corola de lumini a lumii. Ce mai, are dinţi. Are! E pe bune. Nu e glumă. Şi, când a muşcat din carne, iar i s-a zgâlţâit cerul gurii şi dinţii, abia puşi, au făcut stric-clanţ, stric-clanţ, de câteva ori. A pus mâna pe ăia de se clătinau ca beţivii aghezmuiţi cu rachiu prost, dar i-a simţit la locul lor şi a zis că i se pare. Şi că e el închipuit. Doctorul a făcut treabă bună. Chiar dacă sunt doar nişte plastice pline cu nu ştiu ce, nu dinţi. Doar el ştie asta. Lumea care îl vede, n-are habar. Zice că e un om cu toţi dinţii în gură. Şi, nu, nu se mişcă nimic. E totul în regulă. Drept care, la sfârşitul mesei, cranţ cu dinţii ăştia noi, într-un măr. Apoi, în mai multe. Că bune sunt. Şi, of, de când nu s-a mai bucurat de unul... A luat de la supermarket, ca să-şi facă pofta, şi roşii, şi galbene, şi verzi. Super bune toate, mai ales astea verzi. De data asta, n-a mai simţit nimic. Nu s-a mai mişcat nimic. Niciun dinte. Nicio margine de gingie. Şi, nu şi-a mai făcut griji. S-au stabilizat ei, dinţii ăştia, acolo, şi-a spus. S-au sudat. S-au închegat. S-au înjghebat. S-au cimentat. Au trecut alea trei ore. Sunt, cum ar veni, dinţii lui cei noi, de-ai casei. Sunt ai lui. Doctorul şi-a dat interesul. Vreodată, când are pornire, se duce de rupe nişte beţe din vreun parc şi le duce la cabinet. Le spune, doctorului şi asistentei, că e lemn sfânt, din Tibet.

Şi l-a adus el, special, pentru ei. Nu aşa zicea femeia aia, asistenta? Să-i aducă nişte lemn sfânt din Tibet? Bine, vorbind serios, n-o să facă aşa poznă. Acum, deh, e şi el vesel şi aghezmuit şi bagă din top. O să se roage, pe bune şi fără mişto, pentru oamenii ăia. Ba, când o să aibă el bani, se duce la ei cu de toate, ca să-i răsplătească pentru fapta lor bună.

Numai că, un pic mai târziu, după strângerea mesei, când s-a dus la baie, să se admire, cât de fălos e cu dinţi noi şi buni, în oglinda de aici, stupoare. Doi nu mai erau. La locul lor. Nu mai erau, neam. Nici în gură, rătăciţi. Şi nici vârcolacii nu-i mâncaseră. Prin buzunare nu-i băgase. Nici pe jos nu căzuseră. Unde sunt dinţii? Unde pot să fie? În burtă. Acolo sunt. Îi înghiţise.

Radu Munteanu îşi înghiţise, ca pe bomboane, proaspeţii dinţi. Din ameţeala provocată de atâtea trăiri şi de niţică bere din petul luat pentru tata, s-a trezit mintenaş. Nu mai sunt dinţii. Nu mai are dinţii. Şi nu e glumă. Nici de glumă. Aşa că, râsul, râsetele i-au încetat degrabă. Îi vine să plângă. Îi vine să urle. Acum ce face? Poftim! Ce poate să facă acum? Dinţişorii lui... Noi şi frumoşi şi nepurtaţi. Cum să-i recupereze? Cum să-i scoată din abdomen? Cum să îi pună din nou în gură? Îşi face gaură-n burtă? Provoacă o stare de vomă? Sau?... Sau... E, dacă se gândeşte bine – şi se gândeşte, că o face de aseară, de când a rămas fără dinţi, întruna – singura cale. Doamne, ce necaz! Ce problemă! Ce ghinion! Cum de s-a putut întâmpla una ca asta? L-a luat valul. Pur şi simplu, l-a luat valul. Era bine. Era fericit. Avea dinţi în gură. Cu mama şi cu tata vorbise, pentru prima dată, de când venise acasă, dar şi de când, ca să zicem aşa, plecase, omeneşte. Fără patimă, fără ranchiună, fără reproşuri, fără nervi. Chiar ca între oameni civilizaţi. Ba, și apropiați. Ca în familie. Ce face berea din nişte oameni care văd lucrurile diferit! Şi au mai fost şi atâtea emoţii. Atâtea trăiri. A trecut prin aşa de multe lucruri. A trecut de atât de multe lucruri. L-au copleşit toate astea. L-au răvăşit. Cinstit vorbind, şi afurisita aia de bere a avut un rolişor. S-a crezut mai viteaz decât era, de fapt, după ce a dat de duşcă vreo câteva gâturi. N-a băut mult, dar după atâta vreme... Şi cu parfum, dacă nu cumva şi cu agheasmă, se matoleşte. Aşa stând şi fiind toate, n-a mai ţinut cont de sfatul, de fapt, de indicaţiile doctorului. Nu mânca vreo trei ore, îi spusese. Dar el,

nu doar că a mâncat, dar s-a şi luptat, voiniceşte, cu o grămadă de produse tari, adică mai tari decât îi era lui permis să bage în gură şi să tragă de ele cu dinţii lui noi, dar şubrezi.

Şi acum? Ce face el acum? Cum rezolvă problema? Înapoi, la doctorul ăla stomatolog nu se mai duce. Nu mai poate. O dată, că-i e ruşine. I-au căzut dinţii în doi timpi şi trei mişcări. Deci, n-a respectat regulile acelea. Plus că a zis că pleacă la naiba, în Tibet... Şi, apoi, ca să se ducă din nou şi să îl roage să-i pună alţi dinţi în locul ălora duşi pe apa Sâmbetei, trebuie să plătească din nou. Alţi bani, frăţioare, altă distracţie. Şi are de gând să facă şi alte lucruri cu banii pe care îi mai are de la vărul. Cu toată pacea din casă, nu intenţionează deloc să rămână, pe mai departe, aici. Ştie că e doar un armistiţiu. Ştie că steagul alb nu va flutura aici până la adânci bătrâneţi. Nici ale lui, nici ale părinților. De-ar fi să cumpere bere şi carne, în fiecare zi. E doar un moment. E doar o stare. E doar o pauză. Nu va fi aşa, mereu. Nu va fi aşa, de multe ori. Lupta, luptele, adică războiul va reîncepe. La baionetă se vor lupta din nou. E scris să fie aşa. Altminteri, între ei, nu se poate. Nu adurcă nimeni armele în pod, doar pentru că, acum au stat la masă, toţi, omeneşte. Deci, trebuie să-şi ia, bine, cât poate de bine, frâiele, în propriile mâini. Să le ţină. Să le cârmească aşa cum crede de cuviinţă. Poate, pentru prima dată, total lucid şi în cunoştinţă de cauză.

O mie de motive ca să nu mai ajungă iar în cabinetul ăla. Are, în cazul ăsta, de făcut un singur lucru. Ruşinos. Urât. De nefăcut. Cum se spune: nu faceţi asta acasă! Numai că, aşa stând lucrurile, necesar. Ba, chiar, imperios necesar. Nimic, nimic altceva nu există de făcut. L-au trecut toate apele. De sus, până jos. Şi dintr-o parte într-alta. E o chestiune infectă. Umilitoare. Nu s-a gândit niciodată la aşa ceva. Nici, măcar, când era la balamuc. De ce s-ar fi gândit acolo, la aşa ceva? Nu avea, pe când locuia – că el a locuit, ăsta e adevărul – la nebuni, dinţi de înghiţit. De pierdut. De recuperat. O va face. N-are încotro. O va face şi pe asta. A făcut el multe la viaţa lui. Căci, aşa a fost situaţia. Să facă şi pe dracu', numai să supravieţuiască. O va face şi pe asta. Nu e altă cale. Nu e! Dacă era, făcea altceva. Nu e. Inconştienţa, prostia, zelul, toate se plătesc în viaţă. Dar cum să facă asta? Cum să vadă? Cum să scurme în masa aia cleioasă, ori cum o fi, ca să...? În toaletă, se duce imediat

tot, şi fără să tragă apa. Se împrăştie, se pierde, se răvăşeşte. Nu e bine. Nu aşa. O să folosească o găleată. Eventual, cea pentru mop, din care spală mama pardoselile. Şi, nici aşa nu e în regulă. Trebuie să fie ceva provocat, ca să fie mai puţin consistent. Ca să poată să caute pe acolo mai bine. Îl prinde, pe bună dreptate, depresia. Ori nervii. Şi disperarea. Şi lehamitea. Îi vine să facă, de la un capăt la altul, gaură în toţi pereţii casei, cu capul lui prost. Ce realizare dobândise şi, ca un prost, a făcut pocinogul.

Mda... O să cumpere de la farmacie – că doar n-o avea la alimentară, deşi, după cum a văzut el că la florărie se vând plicuri şi la feronerie chiloţi, e posibil orice – o chestie care să-l ajute să evacueze, controlat, tot din stomac. Nu ştie ce, nu ştie cum se numeşte. Dar presupune că la farmacie ştiu doamnele alea şi, mai ales, ştiu că, drăcia aia, cum i-o zice, îi poate fi de ajutor. Ca să-şi recupereze dinţii. În loc să se ducă să rezolve treburi importante, uite cu ce trebuie să se ocupe... Of... O va face. Trebuie s-o facă şi pe asta.

A fost greu. Greu de tot. Ca orice lucru pe care îl faci prima dată şi care presupune efort, durere, tracasare, nervi, zăpăceală, scârbă, umilinţă. Mai ales că, mama se ţinea după el, de parcă umbla cu chibriturile în turul budigăilor şi se temea că dă foc casei. Apoi, s-a închis în baie. Ca să rezolve. Şi, din cinci în cinci secunde, bătrâna îl tot sâcâia: te-ai deranjat la stomac, ai? Te-ai stricat la maţe? E de la berea aia. Că nu se mai face lucru bun, ca pe vremea lui Ceauşescu. Mai ieşi odată, că mă scap pe mine, că am şi eu o vârstă şi nu mai pot să ţin una, alta, ca la tinereţe. Doar nu vrei să fac în sticlă sau în oala de sarmale! Realmente, l-a înnebunit. Nici în baie, ca un om, nu poate să stea liniştit în casa alor lui. E mama asta ceva de speriat. Şi, când stomacul s-a golit, a început, cu lacrimi în ochi, dar şi cu furie imensă în gâtlej, să caute în găleata din faţa lui. Lucru îngrozitor! Cumplit! Umilitor! Verifica, răsturna în wc, o lua de la capăt. Cu o răbdare şi o insistenţă pe care, la ceas de restrişte, doar disperarea poate să ţi le dea. Şi, totuşi, la finalul operaţiei, dinţii nu erau. Nu era nimic. O furie oarbă l-a apucat pe dată. Cum, de ce nu sunt? A făcut asta şi nu sunt? Unde sunt? Doar nu s-a topit plasticul ăla. Doar nu s-a volatilizat, în contact cu berea.

Abia acum simte că i se întoarce stomacul pe dos. Abia

acum simte că îl lasă puterile. Abia acum simte că e încă şi mai îngrozit şi oripilat de ce făcuse. Abia acum simte, din plin, biciul umilinţei. Cum mai păleşte viaţa asta... Stă, ea, călare pe butoiul cu visuri şi hop, mai plămădeşte câte una pentru proştii ca el. Şi loveşte, şi dă, şi spintecă, şi jumuleşte. E, nici nu ştie, dacă mai mâhnit sau mai furios. Ar plânge nebuneşte. Ar sparge tot ce e în casă, de spart. Ar da, în eventualitatea că ar avea la îndemână aşa ceva, cu barda în Dumnezeu. E sfârşit. Numai că, trebuie să-i treacă. Şi să nu-şi mai plângă de milă, ca un fraier. Va trebui, un pic mai încolo, să repete operaţia. Pentru că, probabil, tranzitul intestinal nu adusese dinţii în punctul de a fi evacuaţi.

Boleşte. Stă întins pe pat şi are senzaţia că i se varsă tot din interior pe cuvertura mamei. Nu poate să mănânce şi nici să vorbească ori să se gândească la mâncare. Dacă stă în vreo poziţie, mai aiurea, îi e şi mai rău. Mirosurile de la bucătărie – sau de pe scară – îl agasează. Are o stare de vomă şi o scârbă... Parcă e femeie gravidă, aşa stări are. Ele, săracele, femeile, cum or face faţă la aşa stări? Cum pot ele să treacă peste aşa rău? Să uite? Să facă, deşi pare că e moarte de om acum, şi alţi copii? Şi să zâmbească, pe mai departe, de parcă nu s-a întâmplat nimic. De parcă nu s-au chinuit atâta. Plus că, la naştere, sunt nişte dureri de comă. Așa a auzit. Şi e, da, durere, că boţul de carne care vrea să vadă lumina zilei şi lumea, împinge şi împunge să iasă mai repede la... Poftim, cultură! Dar ce-i trebuie lui să ştie cum naşte o femeie şi cum se chinuie ea? Asta e menirea femeii, de când e lumea lume. Să facă, la soroc, copii. Să îi ţină în pântec. Să le dea din suflul şi din viaţa ei. Să dea, când vine momentul, naştere. Asta e soarta femeii. El e bărbat, ce-i pasă de femei? A lăsat Dumnezeu bărbaţii să nu facă şi asta, adică să se apuce să facă plozi, că fac destule, la viaţa lor. Ei duc războaie. Ei construiesc oraşe. Ei dinamitează munţii. Ei aruncă sămânţă de oameni în lume. Fără ei, serios, ce-ar fi femeile? N-ar fi nimic. S-ar stinge, ofilite şi pierdute.

Nu contează. Contează doar că trebuie să-şi recupereze dinţii. Nici nu se învăţase bine cu ei, mai simţea, aşa, o prezenţă străină în gura lui, că i-a şi pierdut. Acum trebuie să dea de ei. Trebuie să-i găsească. Trebuie să-i scoată din burta lui, din toate dejecţiile din găleată şi să îi pună în gură, în rând cu ceilalţi. Trebuie!

Mai trebuie să mai suporte şi umilinţa asta. N-au fost de ajuns toate câte au fost în zece ani. E musai să mai ia un pumn în bot şi între felinare. Haramu' mă-tii, Ardil Escu! Numai de la tine i se trage. Numai tu l-ai împins, în toţi anii ăştia, să străbată, ca un fraier, Sahara. Numai tu, Ardil, l-ai lăsat acolo, în deşert, fără apă, fără cămile, fără o oază de verdeaţă. Doar cu nisip. Mult nisip. În gură. În sânge. În pliurile sufletului. Cu furtuni infernale de nisip l-ai lăsat. Nimic, nimic din ce a fost, din ce e încă, nu s-ar fi întâmplat fără tine. Nimic! Toate ar fi fost la locul lor. Toate ar fi fost cum ar fi trebuit. Fără îndoială, şi dinţii. Ah, Ardil, de te-ar proţăpi vărul la galere pentru tot restul vieţii.

Vărul. Dacă n-o face vărul, n-o mai face nimeni. El, din păcate, ba nebun, ba nenebun, ba cu acte, ba fără ele, nu are stofă de actor bun pe scena asta. Cel mult, în toată beleaua, să ducă tava. Întotdeauna e nevoie şi de cineva care să facă asta. Numai că, se prea poate să fie alţii mai buni ca el şi la chestia asta. Că nici tava n-o duce, aşa, orice tembel. E o artă să duci, la momentul potrivit, şi tava.

E timpul. Trebuie să reia operaţiunea. Să facă iar afurisita aia de clismă. Cu calm. Cu detaşare. Cu implicare. Cu atenţie. Trebuie! E musai! Altminteri, nu poate să scoată capul în lume. Şi, cum e vorba aia, decât să ne enervăm, mai bine un cântec vesel să cântăm. Fie şi fals, fie şi pe două voci, fie şi cu nodul în gât. Căci, nu-i aşa, mai bine bogat şi sănătos, decât sărac şi bolnav. Mai bine cu dinţi în gură, decât ca un ştiulete de porumb, rămas fără boabe. Mai bine să facă asta încă o dată, decât să rânjească şleampăt, cu gura ştirbă, din nou. Vrea să se ducă să se angajeze. Cine îl ia în seamă, dacă îl vede aşa de neîngrijit? Vrea să o caute pe Adina. Pur şi simplu. N-are un motiv special. Poate că-i e dor de ea. Poate că vrea să o vadă. Poate că simte nevoia să-şi ceară scuze. Poate că, ea încă îl mai iubeşte. Poate că se leagă, de ce nu, ceva între ei. Dar cum să îşi ia avânt fără dinţi? Nu se poate. Fără dinţi nu se poate. Nu poate să facă nimic. Deci, să efectuăm căutarea de rigoare. O mână vrăjmaşă a aruncat zarurile deja. Curaj, găină, că te tai.

Lacrimile i se înnoadă, ca o basma femeiască, sub barbă. Şi se contopesc, aiurea, cu toată sudoarea care l-a cuprins. De toate cele, e ud de transpiraţie. Peste tot. Atât de intens l-a năpădit

năduşeala asta, că şi în suflet simte că e ud. Din cauza ei. Era o vorbă veche: nici duşmanii să nu păţească una ca asta. Pe de altă parte, mai e una, tot veche, tot din popor: nu-i da, Doamne, omului cât poate să ducă. Pentru că, da, omul, chiar şi când pare că nu mai poate, duce. Tot duce.

Spală plasticul în formă de dinţi, de dinţii lui, cu o periuţă şi plânge. Dezinfectează acelaşi plastic cu spirt din rezerva medicală a mamei şi tot plânge. Plânge amarnic. Aşa cum, la nebuni, zece ani, n-a plâns. Nici n-a vrut, nici n-a putut să plângă în felul acesta. Lipeşte dinţii cu picătura şi tot plânge. Plânge cât pentru toţi cei zece ani pierduţi în nebunie nenebună. Plânge cât pentru toată viaţa, trecută şi viitoare. Plânge cât pentru şapte vieţi, de-ar fi să mai fie, înainte. Plânge... Şi, nu ştie de ce, parcă îi vine, în gând, să recite, ca acum o mie de ani, când era ţânc, căţeluş cu părul creţ... Ce straniu! Nu mai e la nebuni, fugărit de toţi nebunii, închişi şi liberi, ca să se... evidenţieze că e nebun. Şi, totuşi, tare îi mai vine acum să deşire la versuri de doi bani. Şi să plângă. Aşa cum, bărbat fiind, nu s-a prea dat în vânt, dacă se poate spune astfel, să plângă.

.....

Frumoasă, minunată zi! De multă vreme nu a mai văzut – şi nu s-a mai bucurat de el – aşa soare blând. Aşa senin. Aşa linişte. Aşa culori. Până şi la el în casă, unde, până mai adineauri, părinţii au trăncănit vrute şi nevrute şi au stat pe capul lui cu tratamentul – că trebuie continuat, mă rog, început, dus la capăt, până în ziua cea de pe urmă a vieţii lui – s-a lăsat liniştea. S-au băgat amândoi, deşi în camere diferite, la siestă. Căldura verii, dar şi sticla de vin – a văzut că îi linişteşte, îi ameţeşte, îi face să nu-l mai piseze cu nebunia lui şi, asta e, păcătuieşte, a mai cumpărat o sticlă – i-a moleşit. Probabil, nu sunt prea învăţaţi cu băutura. Poate că e şi vârsta. El, personal, nici nu ştia că şi maică-sii îi place şi trage, dacă are prilejul, la măsea.

Măsea... Bun. Bine că are, din nou, dinţi. Aşa surogate, cum sunt ei. Dar buni la casa... la gura omului. Dau altă impresie interlocutorului, decât o gaură infectă. Îl fac pe el mai sigur, mai încrezător, mai fără complexe şi inhibiţii. Acum, nici lapte, poftim, nu mai muşcă vreodată cu ei. Are mare grijă. Dacă îl ţin câteva luni, să

nu mai ia în calcul varianta cu ani, cum a zis doctorul, e bine. Speră să se angajeze, să îşi facă un rost şi să se ocupe, serios, de data asta, de toate problemele dentare.

Iese din apartamentul părinţilor, după ce, clipe bune, s-a admirat în toate oglinzile din casă, cu grijă, să nu se trântească uşa de la intrare, de curent, şi să trezească ăia doi cerberi. Şi-a făcut, câtă mai e, freza – ar fi trebuit cu gel, dar, cum nu a avut la îndemână, a rostuit-o cu niţică apă şi cu niţică salivă – s-a pomădat, s-a parfumat, e drept, cu apă de colonie de la mama, că nici ceva bărbătesc nu a avut în casă, a tras, cu grijă, pe el, cele mai frumoase hanţe pe care le avea în garderoba personală. Ba, şi pantofii i-a făcut bine cu cremă. Nu îţi faci mustaţa în ei, că era întărită crema aia în tub şi s-a întins cu cocoloaşe, dar arată bine. Pantofi buni, noi, de piele. De la vărul. Ce văr, Doamne, ce văr! Mare pomană şi-a mai făcut omul ăsta cu el. Din atât de multe puncte de vedere. De n-o fi din toate. Şi el... O să fie un mare măgar, în curând. O să-şi arate şoriciul din obraz. O să dea, la propriu, cu mucii în fasole. Pfuuu... Lasă... Acum, nu e moment de gândit la asta. Mai e timp. Mai e încă. O vedea, atunci, dacă se despică pământul şi îl trage în rărunchii, ca să nu zică bojocii, săi.

Acum, pleacă la întâlnire. Mă rog... Aşa vine vorba. Că fata nici nu ştie că se întâlneşte cu el. Nici nu ştie, probabil, dacă mai trăieşte sau nu. Poate că nici nu-i pasă. Dacă mai trăieşte sau nu. Dar, poate că-i pasă. Căci, odată, de mult, l-a iubit. Se poate stinge de tot o iubire? Se poate să sucombe, în timp, definitiv? Se poate să nu mai pâlpâie nimic din ce era, odată, un soare? Chiar dacă – aşa a fost să fie – el a ucis soarele? Mă rog... L-a împresurat cu nori. A lăsat zmeii să-l căsăpească. L-a astupat cu mâinile lui, amândouă. Hm... E conştient, a aruncat, atunci, când a ales-o pe Alina, cu suliţa în soarele acela. Şi l-a străpuns cu ea, adânc, adânc, până în cele mai tainice ascunzişuri. Din cotloanele sufletului soarelui a curs, ca o mâzgă cleioasă, toată lumina. Dar, în timp, a învăţat asta, rănile, chiar şi cele de amarnică spintecătură, se vindecă. Prind coajă. Se cicatrizează. Câteodată, nici semn nu mai rămâne. Aşa o fi, poate, şi cu dragostea.

Adina a suferit când a lăsat-o. A durut-o, cu siguranţă, asta. Deşi, ea a părut că merge înainte. Că nu se clatină. Că nu îi pasă.

Nu i-a zis nimic. Nu i-a reproşat nimic. Nici la altcineva, din câte ştie, nu s-a plâns că a lăsat-o pentru Alina. Nici pe Alina n-a ciufulit-o, n-a târnuit-o, n-a pocnit-o. S-a ţinut dreaptă. N-a plecat fruntea. Nu şi-a îndoit genunchii. Şi, de i-a fost cuţitul împlântat la os, n-a arătat că o doare. Că o-nţeapă. Că o chinuie. Că nu mai poate. A părut că nu s-a întâmplat nimic. Că n-a fost nimic. Dar, în sufletul ei mare şi onest, pe care nu şi l-a pus în palmă, să-l vadă toată lumea, cine ştie ce-o fi fost...

Dar, de atunci, a trecut timp. Mult. Şi, dacă a fost supărată pe el, se prea poate să-i fi trecut. Nu poate să-l mai urască – dacă ăsta a fost sentimentul pe care l-a simţit – şi acum. Până şi lui i-a trecut, în parte, furia cruntă pe Ardil Escu. A ieşit de la nebuni şi nu s-a mai gândit să se ducă să-l scuipe. Măcar atât, dacă nu îl pune în ricşă, să dea lumea cu pietre în el. I-o fi trecut şi Adinei. Căci, asta e, n-o spune el, au tot spus-o alţii mai deştepţi ca el, viaţa merge înainte. Doar înainte. Se dă ea huţa-căruţa-teleguţa, dar înapoi nu o mai cârmeşte.

Nu speră nimic. Adică, din neant, să reia cu ea, cu Adina, cu fata cu care se întâlneşte, relaţia aia de dragoste frumoasă, de acum douăzeci de ani. Nu aşteaptă ca ea să-i sară în braţe şi să-i cadă la pat. Nu e genul. Adina e o femeie serioasă. Dar, vrea să o vadă. Pur şi simplu. Să vorbească două vorbe, măcar, cu ea. Poate, în funcţie de cum o evolua discuţia, să îi ceară, pentru alegerea de atunci, teribil de proastă, scuze. Aşa cum, din păcate, până a ajuns la nebuni, deşi a lucrat cu ea, în continuare, nu a făcut-o. Vrea să facă asta. Simte că e cazul s-o facă. Mai ales că, mâine – ce-a trecut timpul... – se cam împlinesc alea zece zile de... permisie, pe care le-a cerut şi le-a avut de la vărul. Şi trebuie să poarte cu el discuţia finală. Ce-o mai fi, după ce-or vorbi, numai Dumnezeu din înalturi ştie. Poate nici El nu ştie, la ce încurcată e treaba. Va vedea. Da, o să vadă. Căci, asta e mâine. Poate, mâine seară. Ca să mai tragă de timp. Ca s-o mai încurce niţel. Ca să nu ia, încă, mâţa de coadă. Mâine. Tare îi e teamă de viscolul care se va isca, aşa, în plin soare. Dar, mâine. Mâine. Azi, a pus gând s-o caute pe Adina. Doar asta contează astăzi. Adina. Întâlnirea cu ea. Discuţia cu ea. Revederea cu ea. Mâine. Mâine, e altă gâscă-n altă traistă.

A aflat că Adina stă la vechea adresă, aceea unde a locuit

cu părinţii ei. Şi unde o conducea în unele seri, când erau iubiţi. Platonici, dar tot iubiţi se cheamă. De acasă, din ce a înţeles de la colegul cu Tibetul, se ocupă şi de site-ul acela, de pe urma căruia, modic, câştigă şi ceva bănuţi. Acasă, chiar acasă la ea se duce acum. Pentru ochi şi urechi neavenite – se aşteaptă să apară cineva din familie şi să pună întrebări – o să spună că este un cititor al siteului şi, ce să vezi, are un caz. Adică, nu. Are o problemă. De caz, se ocupă ziaristul. Omul are o problemă. Deformaţie, şi după atâţia ani, profesională. Nu ştie, habar nu are, ce va vorbi cu ea. Ceva discursuri sforăitoare şi vorbe de duh a pregătit el în minte. A făcut şi repetiţie în faţa oglinzii din baie. Dar Adina nu e Alina, ca să poată să jongleze, astfel, adică după bunul lui plac, cu trăirile şi cu emoţiile ei. Nu numai că, probabil, ar recunoaşte citatele folosite drept gânduri proprii, dar l-ar şi pune la punct, că îi insultă inteligenţa. De aceea, să curgă discuţia, cum o curge. Două vorbe dacă schimbă amândoi şi e perfect. Trebuie să facă pace cu ea. Mă rog, nu sunt, la nivel declarativ, în război. Dar e bine să îi spună că îi pare rău. Un astfel de fapt e benefic şi pentru sufletul lui încărcat, în atâţia ani, cu de toate. Ce-a lipsit din sufletul lui? A lipsit ceva? Nu. A avut de toate. A iubit, a urât, s-a temut, a suferit, a căzut, a urcat, a fâlfâit, a mârâit, a urlat, a scâncit, a behăit, a blestemat... Dar ce n-a avut şi ce n-a făcut bietul lui suflet?

Poate, într-un fel, el şi Adina îşi vor spune, oficial, adio. Ca şi ea să ierte, ca şi el să treacă. Cine ştie... Speră doar s-o găsească. Să nu fie plecată undeva, cu familia. E sâmbătă, e vară, e zi de odihnă şi lumea mai pleacă, pe undeva, să uite de grija serviciului ori afacerilor ori zilei de mâine. Să se relaxeze. Să se destindă. Cumplit de dor îi e şi lui de o plecare de asta. Pe undeva. Nici nu contează unde. Poate ar conta cu cine, dar unde, nu. Are nevoie de un loc unde să nu mai ştie nimic. Şi de nimeni. Să uite. Şi să ierte. Şi să scrie, poate, tainic, câte ceva în paginile care lipsesc.

Casa unde locuieşte Adina – speră că tipul ăla, coleg vechi, ştie bine ce spune, nu se înşală – e aproape ca atunci, când o conducea până la poartă. Doar până la poartă. Mereu doar până la poartă. Niciodată, dincolo de poartă. Tatăl ei, singurul care trăia la momentul acela, era foarte exigent cu fata. Nu o lăsa să facă ce vrea ea, o controla mereu la ce oră ajunge acasă, îi spiona,

pesemne, când erau la poartă, de la geam. N-a ieşit niciodată să zică, lui, ei, lor, ceva. Dar e convins că, de după perdea, tatăl ei o veghea. Să vadă, nu, dacă ăla de-o însoţea e mârlan, dacă se întinde prea mult la vorbă şi la sărutat, dacă fata e cuminte. Fericit tată. El n-a mai apucat să se ocupe, astfel, de fiica lui. Analisa a dispărut cu mult înainte ca el să vrea să constate dacă vreun băiat e obraznic, sau nu, cu fata.

Ce chestie îi loveşte tangenţial fruntea... Aşa e dacă n-are omul ce face. Îşi face singur scenarii şi idei. Hm... Cum ar fi fost să fie Adina mama Analisei... Cu siguranţă, nimic din ce s-a întâmplat, nu s-ar fi întâmplat. Dar asta e o explozie întârziată. Degeaba mai face bum acum. Nu mai schimbă nimic.

Era mai simplu cu telefonul. Dacă avea numărul ei, o suna îndată. Nu se mai gândea cum să facă şi cum să sune la poartă şi cum să intre şi ce să spună, dacă răspunde altcineva. Are, doar, şi el telefon. De la vărul. I l-a dat pentru trebuinţele de zi cu zi. Dar colegul acela – nici nu-şi mai aminteşte numele lui – nu mai avea numărul Adinei. Aşa a zis, că n-a mai ţinut legătura cu ea. Şi, în general, mai cu nimeni. Căci drumurile lor, de colegi, s-au despărţit, când s-au închis, sistematic, ziarele.

Stă în faţa porţii şi nu ştie ce pas să facă. E, oare, bine, că s-a lăsat purtat de primul imbold şi a venit la Adina? Oare, ar putea să-i facă probleme? Dacă iese bărbatul ei cu drujba la el? Dacă are vreun câine rău şi-l pune pe el? Dacă tatăl ei iese şi-i zice vreo câteva? Nu ştie ce să facă. Păi, de unde să ştie? De când n-a mai avut el o întâlnire? Mă rog... Ce-o fi. Mai ştie el cum să se poarte, când caută o femeie? Mai are idee ce cuvinte ar trebui să-i spună? Mai ştie ce complimente ar putea să facă? Toate astea nu sunt, cu siguranţă, ca mersul pe bicicletă. Pe ăsta, dacă l-ai învăţat, nu îl uiţi. Şi după o sută de ani – admiţând că ar putea un om să o ducă atâta, şi să fie bun, zdravăn, numai bun de plimbat cu bicicleta – dacă îţi vine chef, poţi să mergi cam tot ca la tinereţe. Poate, un pic poticnit la început. Dar, cu posibilitate de redresare imediată. Cu dragostea, cu întâlnirile, cu femeile nu e la fel. E, mai degrabă, ca în cazul unei limbi străine. Eşti olimpic la ea, iei premii, o ştii, o vorbeşti bine, eşti bun. Dar, din diverse considerente, o vreme, multă vreme, nu o mai vorbeşti. Ei, bine, când îţi vine iar să deschizi gura în limba aia, n-o

mai ştii. Ai uitat-o. Deşi, îţi părea greu să crezi că se întâmplă vreodată un astfel de lucru. Ai fost, cum ziceam, olimpic şi ai luat premii.

Clanţa – pesemne şi încuietorile porţii – se mişcă, oarecum, cu vioiciune. Radu Munteanu aproape că devine lemn de fag, aşa îi amorţesc toate încheieturile. Acum ce să facă? Să fugă? Să stea? Să vadă ce şi cine e? Dacă şi-o ia, mintenaş? Dacă...

În cadrul porţii se iţeşte, hotărât, un cap de femeie. Apoi, trupul, cu totul. E, o recunoaşte din prima, deşi a trecut ceva vreme de când nu s-au mai văzut, Adina. Îşi dă ochelarii de la ochi, ca să vadă bine. Sunt, dacă el deduce corect, unii de citit şi de scris, cu care, acum, la distanţa la care e el, nu vede bine. Are ochii roşii. Probabil, de efort. A migălit în casă, în curte, la ceva. Dar e frumoasă Adina. E o femeie de 40 şi ceva de ani, că nu mai ştie exact cât are, care arată foarte bine. Timpul nu i-a iertat chipul. Are, discret, câteva riduri de personalitate. Colţurile gurii sunt şi ele, uşor, lăsate. Nu are în ea, în întregime, nimic făcut, contrafăcut, tunat. Cum a văzut el toate zilele astea la televizor, unde s-a uitat împreună cu mama, că au aşa zisele vedete. Nişte plasticuri. El vorbeşte, poftim. El în gură ce are? Nişte cartoane mişcătoare, alea... starurile. Dacă la așa ceva s-au uitat ai lui, la televizor, tot la astea a stat şi el, cu gura căscată. Într-un fel, mirat de cine ţine televiziunile în priză, acum. Numai panarame. În altul, teribil de intrigat pe cei care pot să digere aşa cataclisme de... vedete. Inclusiv, ai lui, care stau priponiţi la televizor, cu ochii la măciucile alea. Nu se mişcă, nu se duc la toaletă, uită de mâncarea de pe foc.

– Radule, exclamă femeia bucuroasă, tu eşti? Tu aici? Doamne, ce surpriză...

Şi, fără ipocrizie, se grăbeşte să-l îmbrăţişeze pe bărbatul care, în cretacic, a lăsat-o pentru alta. El e încurcat. Timid. Aproape pierdut. De o eternitate nu a mai stat faţă în faţă cu o femeie femeie. De un milion de ani nu a mai simţit parfumul uneia. De o veşnicie nu a mai strâns una în braţe. Doamne, ce senzaţie! Ce minunăţie! Ce vis! Adina, ca la primul lor sărut, îl ţine strâns, la pieptul ei. Îi simte formele, rotunjimile, pielea, sufletul. Îi pătrunde în el tot eul ei. Mirosul ei, de femeie femeie, îl îmbată mai ceva ca vinul băut acasă, cu-ai lui. Porii lui înregistrează de la porii ei, mesaje, bileţele, scrisori. De dor. De dragoste. De ce-a fost şi, apoi, din vina lui, n-a mai fost.

Iar el, ca de mult, ca pe vremuri, se simte bărbat. Bărbat bărbat. Cu Zgaiba, cu Dili, cu nimeni nu s-a mai simţit aşa. El trăieşte, oare, toate astea?

– Fiul meu cel mic m-a anunţat că e un nene la poartă, care tot dă roată pe aici. Am ieşit să văd dacă are dreptate. Căci stă cu ochii ţintă pe stradă, pentru că nu mai are voie să iasă la joacă, afară din curte. Aşa te-a luat la ochi. Stă în curte, că a făcut prostii. Dar ce-i cu tine aici? Ia, zi-mi, ce faci?

– Bine. Fac bine. Acum, fac bine. Am venit să vorbesc cu tine.

– Bine. Hai să vorbim în birou. Intră. Hai, Radule, intră.

În birou. Nu în casă. Nu în curte. Nu în grădină. Nici măcar la poartă. Adina îl invită în birou. Ceea ce înseamnă, cert, că ea dă vizitei lui, din capul locului, o tentă profesională. Nu una de iubire, de amiciţie, de prietenie. În birou, deci... Din prima, l-a băgat în corzi. Nici nu şi-a tras bine sufletul. Nici n-a apucat să ţintească, darmite să mai şi lovească. Nici să se ferească de lovituri n-a avut timp. În fond, după tot ce-a fost, merita altceva? Nu, e ce merită.

Când îl însoţeşte către birou, femeia strigă puştiului care pare bucuros de vizita musafirului:

– Bogdane, în ce te priveşte, nu se schimbă nimic. Eşti tot pedepsit. Eşti tot fără voie să ieşi pe stradă. Şi să nu uiţi să scrii propoziţia aia de o sută de ori, corect, cum se scrie, că te controlez imediat.

– Dar am avut dreptate, mama, era un domn la poartă. N-am fabulat. Lasă-mă şi pe mine, acum, să mă duc puţin. Îţi promit că nu mai fac. Şi nu te mai supăr.

– Scrie ce ţi-am spus şi mai vedem, după ce termini.

– Până termin eu, pleacă toţi copiii acasă. Că nu-i lasă nici pe ei părinţii toată ziua. Mă duc acum şi scriu după aceea. Hai, mama! Te rog eu!

– Îmi pare rău, Bogdane. Rămâne cum spun eu. Scrii întâi şi, pe urmă, în funcţie de cum scrii, discutăm. Pe aici, Radule.

– Of, mama...

– Ce dură eşti, îi spune Radu Munteanu femeii care ar fi putut să fie mama copiilor lui, dacă el nu-i făcea un copil Alinei. A greşit aşa de tare?

– Nu neapărat. Copilărisme. Dar trebuie să înţeleagă bine că în familie şi-n viaţă şi-n lume sunt nişte reguli care trebuie respectate. De toată lumea. De oamenii mari şi de copii, în egală măsură. Dacă îi arăt că şi eu le respect, înţelege mai uşor că şi el trebuie să le respecte. Puterea exemplului e importantă, cred eu, în relaţia părinţi-copii. Degeaba predici în faţa lor, tu, părinte, că bei apă şi, în realitate, bei ţuică. Hai, intră. Stai jos.

Îi deschide, primitor, uşa şi îi indică un scaun în faţa biroului. În spate, unde e alt scaun, mai mare, mai de şef, se aşază ea.

– Mă bucur să te văd, Radule. Mă bucur că eşti aici.

– Nu ştii cât mă bucur eu. E un miracol că sunt aici. Nu credeam că mai ajung vreodată să stăm, aşa, de vorbă.

Şi cum ea nu schiţează niciun gest, nu spune niciun cuvânt în sensul afirmaţiei lui, el o drege din mers:

– Nu credeam că mai ies, în veci, din locul ăla. Nu credeam că mai pot să vorbesc, aşa, cu cineva. Ştii, nu? Ştii despre ce vorbesc.

– Am auzit de problema ta. Groaznic! Şi îmi pare rău. N-am ştiut mai demult. Nu ştia nimeni, cred. Altminteri, am fi venit la tine, am fi încercat, cu toată forţa de care puteam să dispunem noi, să facem ceva. Am aflat abia când subcomisarul Cristian Popa – pe care, presupun că îl ştii şi tu – a venit la mine să îmi pună câteva întrebări.

Am fi, venit, făcut, zis. Am fi. Noi. Colegii. Prietenii. Noi. Nu aş fi făcut eu. Nu există eu, în această ecuaţie. Deci, nici tu. Adică eu şi tu. Că s-a-ncurcat bietul bărbat bărbat, care n-a mai fost bărbat bărbat de o eternitate de vreme. Hm... În fond, era de aşteptat să fie aşa. Să nu mai fie eu şi tu. Să...

– Într-adevăr, groaznic, groaznic a fost tot. Probabil că, povestesc şi nepoţilor, când voi avea, ce-a fost prin toate locurile acelea. Ba, şi pe lumea cealaltă, când voi ajunge acolo, voi spune. Balamuc... Ce cuvânt! Ce loc! Ce probleme! M-am căpătuit acolo cu nişte amintiri... Şi cu multe altele, de fapt.

Ar fi vrut să spună boli, afecţiuni, belele. Dar, nu e cazul. E prea intim. Şi pe Adina, asta n-o interesează.

– E de-nţeles totul. Şi, îţi spun ce ţi-am mai spus: îmi pare rău. Extrem de rău. Nimeni nu trebuie să păţească aşa ceva.

Nimeni nu trebuie să treacă prin aşa ceva. Sunt convinsă că vei face toate demersurile necesare ca vinovaţii, vinovatul să plătească. E firesc şi legal să fie aşa. Ştiu că e îngrozitor şi cumplit ce ţi s-a întâmplat. N-am mai auzit de-o astfel de situaţie. Dar, n-ai ce face, trebuie să treci peste tot. Să te acomodezi iar cu viaţa. Să mergi înainte. Şi ştii că, în lumea asta, mai devreme sau mai târziu, toate, toate se plătesc. Cei responsabili de aşa cruntă nenorocire, într-o zi, când le e lumea mai dragă, vor plăti. Acum, spune-mi cu ce te pot ajuta eu.

Îhâm... La obiect. Fără divagaţii, fără paranteze, fără virgule. Strict la obiect.

– Mda... De s-ar aplica şi-n situaţia asta proverbul cu cine ridică sabia, de sabie va pieri, ar fi ideal. M-aş simţi mai bine să ştiu că vine, cândva, cu toate demersurile, şi scadenţa. Hm... Cine ştie? Sper, totuşi, să plătească. Deşi, e cam greu. Mai ales după zece ani. Şi, nu zece ani obişnuiţi, ci unii de coşmar. Cumpliţi! Pe lângă toate traumele de acolo, am fost şi singur. Nimeni nu a venit să mă vadă, nimeni nu m-a întrebat cum o duc. Chestii care lasă urme. Aşa a fost să fie. Singurătatea, într-un astfel de loc, are greutate infinit mai mare ca în alt loc. Nimeni nu vine la tine, nimeni nu pleacă de la tine. Eşti singur. Infernal de singur. E un sentiment care nu are corespondent în nimic. În afara balamucului, eşti singur altfel, într-un alt mod. Mai estompat, nu ştiu. Mai uman. Cine ştie, dacă vreodată pot să trec peste toate câte au fost acolo, mă apuc să scriu un roman. Material am suficient.

– Aşa să faci. Orice te poate ajuta, fă! Fără complexe şi fără reţineri. Într-o zi, ştiu cu siguranţă, vei trece.

– Ştii de ce am ajuns acolo? Acolo... De parcă mă sperie să rostesc prea des cuvântul ăla... Şi, de fapt, într-o mare măsură, mai mare decât vreau eu să recunosc, mă sperie. La balamuc. Ba-la-muc. E un cuvânt urât, ca venin, cuscră, magraon. Ştii de ce am ajuns la balamuc şi cine a tras sforile să fie aşa?

– Bănuiesc ceva. După ce am tot fost întrebată mai multe lucruri de subcomisarul despre care ţi-am zis, am început să pun cap la cap, multe chestii. Din trecut. Din prezent. Din viaţă. Am răscolit arhivele ziarelor şi am început să încropesc, tot citind, de-un pui de adevăr. Apoi, ca un ziarist de investigaţii ce am fost odată, am făcut,

în acest sens, şi cercetări. Aşa cum m-am priceput şi cu ce mijloace am avut la îndemână. Şi-am înţeles. Cred eu, cum trebuie.

– Sunt convins că ai cercetat cum trebuie. Ştii să faci foarte bine asta. Erai o ziaristă extrem de bună.

– Poate eram. Nu ştiu. Dar, poate că nu eram. Nu am fost. Altminteri, ar fi trebuit să înţeleg mai demult. Totul. Şi să fac ceva. Orice. Să-l fi anunţat eu pe subcomisar de nenorocire, nu el pe mine. În fine! Ia, zi, despre ce vrei să vorbim?

Cu alte cuvinte, să n-o mai lungim. Spune ce ai de spus, că mai am şi alte treburi.

– Îmi caut de muncă. Am zis să dau sfoară-n ţară pe treaba asta. Poate pică ceva. Ştii vreun job pentru mine? Mă poţi ajuta în vreun fel?

– Îhâm... Înţeleg. Vrei o cafea? O am făcută. Un suc, poate...

– Mulţumesc. O cafea, dacă o ai făcută.

– E destul de greu azi cu munca, Radule. Adică, vreau să zic cu munca la ziar. Nu prea mai ai unde să scrii, unde să-ţi susţii opiniile, unde să practici, cum era odată, meseria asta. La momentul ăsta, nu ştiu nimic care ar putea să-ţi fie de ajutor. Dar o să mă interesez. O să mai întreb pe ici, pe colo. O să văd ce pot face. Poate nu-i rău, când te mai linişteşti un pic, să îţi faci şi tu un site, o pagină, ceva de acest gen. Poate, un astfel de demers, nu e chiar reuşit. Îţi spun din proprie experienţă. Dar poate e. Poate ce scrii tu, prinde. Atrage. Agaţă cititorii. Nu e universal valabil că funcţionează, ori nu, un lucru. Ce nu merge la unii, fuge de-a dreptul la alţii. Dacă nu încerci, n-ai de unde să ştii dacă merge sau nu. Întotdeauna există, măcar, o şansă, una, dacă intri în teren, să joci. De pe margine, oricâtă galerie ai face, n-ai sorţi de izbândă. Trebuie să tragi în minge, cu forţele tale. Cu mâinile, cu picioarele, cu capul... De fapt, nici nu contează cu ce. Important e doar să reuşeşti.

– Dacă la tine, care, vorba aia, eşti cineva în domeniu şi ai fost aici, tot timpul ai fost aici, nu merge, cum ar putea să meargă la mine? Ce să zic? Nu ştiu. Într-o vreme, credeam că nu pot să trăiesc fără scris. Era în mine microbul ăla. Mă bântuia. Mă chinuia. Nu puteam să stau fără să scriu. Era, desigur, şi faptul că lucram la cotidian. La cotidiene. Şi ritmul îndrăcit îşi spunea cuvântul. De fumat, mai uitam, şi ştii că am fost mereu un fumător înrăit, dar de

scris, nu. Eram ca un robot. Să scriu. Să am texte. Să dau texte. Să scriu. Să scriu mult. Să scriu bine. Apoi, nescriind zece ani, mă întreb acum dacă mai sunt în stare să scriu. În primele momente de balamuc, îmi spuneam că totul e doar un coşmar. Sau că eu sunt acolo într-o vastă documentare. Şi abia aşteptam să ies, să fug, să plec şi să mă apuc de scris. Era în mine un tumult. Voiam să spun lucruri. Să le strig. Să le urlu. Să scriu. În minte, brodam deja subiecte beton. Dar, treceau zilele, unele după altele, şi clipele, imense ca nişte veşnicii, şi eu nu mai plecam de acolo. Tot la nebuni, deşi speram nebuneşte că e greşeală, că imediat vine cineva şi mă scapă de acolo, că... Mă rog. Tot la nebuni rămâneam. Şi, nu puteam să scriu. Nu aveam cum. Pe urmă, în timp, microbul s-a dus. Năvalnicul din mine s-a estompat. Nici nu ştiu când. Nici nu ştiu cum. Cui îi mai stătea, în iadul ăla, gândul la scris? Trebuia să rezist. Trebuia să trăiesc. Pusesem gând să ies de acolo pe picioarele mele. Nu în vreun sicriu amărât. Şi, când speranţa agoniza, aproape defunctă, am ieşit. Dar, straniu. Nici măcar după ce am ajuns acasă, când puteam să scriu, nu am scris. Da, puteam să iau un plaivaz şi un caiet cu pătrăţele şi să aştern tot ce ţinusem zăvorât în tăcerea din mine. N-am făcut-o. Şi vrei să-ţi spun ceva? Nici măcar nu am simţit nevoia să scriu. Nici nu m-am gândit la asta. Acum, că vorbesc cu tine şi analizez, realizez că e aşa. Ştii, mi-au trecut prin cap, mii de lucruri. Am avut o serie de priorităţi. Mi-am făcut, ca un om aflat în faţa unui nou început, planuri. Nici măcar în cele de angajare nu figura scrisul. Poate pentru că aflasem că presa scrisă nu mai există. Da, multe lucruri mi-au trecut prin cap. Dar la scris, mărturisesc sincer, nu m-am gândit. Nu a fost nicio clipă să îmi spun: gata, acum sunt descătuşat, sunt liber, pot să scriu, voi scrie. Ce era, pare că nu mai e. Setea mea de scris, pesemne, dacă nu mai e, dacă nu se mai simte, dacă nu mai mişcă, o fi murit. Poate e de rău. Poate e de bine. De scris, nu, nu mi-a mai păsat. Dar, ştii ceva, Adina? La tine m-am gândit de mii de ori. Şi acolo, şi după ce-am ajuns acasă.

– Foarte rău. La mine, Radule, nu trebuie să te gândeşti. Schimbă-ţi priorităţile. Pune scrisul, pune orice altceva, în faţa mea.

– Dar m-am gândit. Încă mă gândesc. Mereu mă voi gândi.

– Dacă ar fi să mă răsfăţ, ţi-aş spune roz bombon, aşa cum

fac femeile când vor mai mult decât spun bărbaţii: las-o jos, te rog eu, că măcăne. Şi te-aş stârni, şi aş aştepta alte răspunsuri şi alte comentarii. Dar nu fac asta. Câtuşi de puţin! Îţi spun serios, cât se poate de serios, că eu sunt ultima persoană din lume la care trebuie să te gândeşti. La care e cazul să-ţi fugă, uite, gândul. Eu nu exist.

– Ba da. Exişti. Stăm de vorbă, bem cafea amândoi, mă compătimeşti, m-ai primit cu braţele deschise. Exişti.

– Lucrurile astea le fac cu oricine din lume. În acelaşi fel în care le fac cu tine. Ca de la om la om. Cel mult, ca de la prieten la prieten. Deşi, poate noi doi am rămas, după tot, doar colegi buni, nu şi prieteni.

– Îmi porţi pică, Adina. Încă îmi porţi.

– Nu, nu-ţi port. Nici nu ţi-am purtat. Şi, dacă nu ţi-am purtat atunci, de ce ţi-aş mai purta acum? N-aş avea de ce. Doar ai făcut o alegere. Nu ai omorât om, la drumul mare. Ai iubit şi atât. Am înţeles. Am trecut. N-am purtat pică. N-am avut resentimente. Şi nici nu m-a chinuit ranchiuna. Dar, asta nu înseamnă că am rămas prieteni. E aiurea, cred, să afirme cineva că există prietenii, în astfel de cazuri. Ai plecat. Ai ales. Ai făcut ce ai simţit. Nimic mai mult. Iar pe mine, şi vorbesc foarte serios, alegerea ta m-a avantajat. Mi-a făcut foarte bine. M-a determinat, ca la rându-mi, să fac alegeri. Să nu mai stau încurcată, să nu mai stau agăţată, să nu mai aştept nimic de la tine. Şuruburile şi şaibele care ar fi trebuit să închidă ermetic relaţia noastră, s-a văzut bine, erau nepotrivite unele cu altele. Nu se îmbucau cum trebuie, nu se uneau, nu formau un ansamblu, nu erau un tot. Drumul tău era unul şi drumul meu era altul. Ne întâlniserăm, la un moment dat, din întâmplare, dar bucla unde ne-am intersectat era singulară şi neimportantă pentru drumurile noastre. Cum era firesc, am luat-o fiecare în sensul care trebuia. Destinul a trasat atunci hărţi temeinice de urmat. Pentru mine, a fost extraordinar. N-am mai stat în parcare, staţionată, fără benzină, fără motor, cu roţile dezumflate. M-am pus în mişcare. Cineva a făcut tot ce trebuia ca să pornesc. A schimbat, a remediat, a reparat, a dat la cheie. Am, de atunci, un soţ minunat, copii extraordinari, o familie pe cinste. Nu dau toate astea pe nimic, nimic din lume, oricât de măreţ ar părea sau chiar ar fi. Cât despre tine, ţi-ai urmat, la fel, calea. Nu e nimeni, deci nici eu de vină, că a fost opintită, cu hârtoape, cu

tranşee. Îmi pare rău că a fost astfel, şi nu altminteri, aşa cum trebuia, aşa cum ai sperat, aşa cum meritai. Ai ales. Ai fost primul care ai ales. Ai plecat. Ai cârmit-o altcumva. Ai cernut.

– Da, am ales, am cernut, am plecat, dar... Dar, am greşit. Şi...

– N-avem de unde să ştim, atunci când alegem, că facem alegeri greşite. Trebuie să ni le asumăm pe toate. Trebuie să le ducem. Trebuie să ne învăţăm cu ele sau să ne resemnăm. Şi nu vreau să te aud, după atât de mulţi ani, că îţi pui cenuşă în cap, că-mi spui că-ţi pare rău, că, în permanenţă, ce să vezi, te-ai gândit la mine. La mine, femeia. Nu colega. Nu vreau să aud. Nu vreau să gândeşti şi nici să-mi spui, aşa ceva. La mine are cine să se gândească. Are cine să-mi ducă grija. La fel şi dorul. Nu suntem într-un roman de Dumas, tatăl, ca lucrurile să se răstoarne, ca totul să fie posibil, ca drumurile să ni se întretaie când vrem şi când avem chef. Suntem în viaţă, în viaţa aşa cum e. Şi e aşa cum încerc să-ţi spun acum. Iar tu ai alte lucruri la care să te gândeşti, pentru care trebuie să-ţi faci griji, la care să tânjeşti. Între noi, Radule, a fost demult, tare demult, ceva. O idilă nevinovată şi frumoasă. Dar, nu mai e şi nu va mai fi niciodată. Nici ce-a fost, nici altceva, nimic. Ţin să fiu, chiar din capul locului, clară şi explicită, cu riscul de a părea dură şi rigidă. Căci, dacă vom continua discuţia, despre chestiuni profesionale, umane, generalităţi, pur şi simplu, nu despre altceva, e bine să nu mai aluneci pe derdeluşul ăsta. Să te sprijini bine cu picioarele în pământ şi să nu o mai iei la vale. Să te agăţi de ce vrei tu, însă, nu de asta.

– Am înţeles. Îmi pare rău.

– Nu te supăra pe mine, te rog. Tu, Radule, eşti debusolat. Ai stat acolo, în locul acela cumplit, singur. Atâţia ani. Alina te-a rănit. Alte femei, poate că nu cunoşti sau nu îţi vin în cap. Pesemne că eu sunt un fel de refugiu. Un fel de liman. Îţi pot fi, cel mult, prietenă. Un umăr de care, dacă vrei, poţi să te sprijini. Nu laşi niciodată un om aflat în necaz. Încerci, cum poţi, să îi fii alături. Ca om. Ca, aşa cum am zis, forţând proporţiile, prieten. Nimic, nimic mai mult. Eu nu sunt o femeie care trădează. Nici oamenii, în general, nici colegii, nici prietenii. În dragoste – şi vorbesc despre dragostea pentru soţul meu – nici atât nu trădez. Nu pot. Nu sunt făcută să trădez. Nici pe tine nu te-am trădat, atunci. Şi, de fapt, niciodată. Poate nu ştiu să

trăiesc, poate nu ştiu să trăiesc pasional, poate că sunt, în lumea de azi, anostă şi puerilă. Nu, nu spune nimic, Radule. Tu nu ştii ce vrei, acum. Eşti debusolat. Eşti încurcat. E firesc să fie şi să fii aşa. Dar, te rog să înţelegi că eu pentru tine, ca femeie, nu mai exist. Şi nici cuplul format din noi doi nu mai există. Şi nici sentimentele alea, de atunci, nu mai există. Şi nimic, nimic, nu va mai exista vreodată.

– Pentru că am fost la nebuni și, poate, crezi şi tu că sunt nebun? Pentru că sunt foarte slab? Pentru că nu mai arăt bine? Pentru că nu mai am nimic?

– Nu, nu de astea. Absolut deloc! Şi tu, cred că ştii. Dacă iubeşti pe cineva, astea sunt detalii. Îl iei şi îl accepţi aşa cum e. Şi cu toate ale lui. Eu nu te iubesc. Eu îmi iubesc bărbatul. Şi toată familia. Ţin să fiu clară, pentru că, dacă discutăm, dacă bem o cafea, nu înseamnă că trebuie să-ţi faci speranţe de vreun fel, în ce mă priveşte. Am înţeles că faci asta din prima secundă. Şi nu e cazul. Nu mi-aş periclita niciodată liniştea şi armonia din casă, pentru vreo himeră din trecut. Şi nici nu m-aş juca, vreodată, cu speranţele cuiva, cu sufletul cuiva, cu susceptibilităţile cuiva. Viaţa a mers înainte, Radule. Fiecare şi-a făcut propriul drum. Trebuie să accepţi asta. Repet, nu mi-aş permite niciodată să îmi bat joc de tine sau de cineva şi să dau speranţe, să torn gaz pe foc, să fiu dublă sau să mă joc.

– Am înţeles. Desigur că pot să înţeleg şi să accept şi să trec. Şi poate că e bine că ai luat coasta pieptiş. Chiar dacă a fost dureros ce ai spus, chiar a fost, e bine să ştim adevărul. Mă rog, să ştiu adevărul. Să-l ştiu şi eu. Tu îl ştii de atâta vreme. De douăzeci de ani. Ai dreptate. Trebuia să te întreb, să te abordez, să vorbim demult. Cu mult înainte de-a ajunge la nebuni. De acum douăzeci de ani. N-am făcut-o. Cine ştie din ce motive. Sau, poate că amândoi le ştim. Foarte bine. Oricum, oricare ar fi ele, mie nu-mi fac cinste. Am tăcut. Am plecat. Am greşit. Am jucat la dublu. Acum, o recunosc. Am simţit nevoia s-o recunosc încă din balamuc. Poate o ştiam de mai multă vreme, dar nu recunoşteam, nu conştientizam, nu o spuneam cu voce tare. Ştiu. Am greşit. Am greşit pentru mine, în locul meu, în dreptul meu, dar am greşit mult şi faţă de tine. Chiar dacă îmi spui că greşeala mea de atunci, ţie ţi-a fost benefică, ţi-a adus fericirea, ţi-a adus împlinirea. Am greşit. Nu te-am întrebat. Nu

am vorbit. Nu mi-am cerut iertare. A fost o letargie. A fost obişnuinţa. A fost comoditatea. A fost faptul că eu credeam, chiar credeam, că mi-e bine. A fost nepăsarea. A fost coama valului pe care credeam că sunt sau, chiar eram. A fost, cum ziceai, viaţa aşa cum e. Nu suntem într-un roman. Şi, în viaţă, greşim. Nu facem cele mai bune alegeri, nu avem cele mai bune replici, nu suntem perfecţi. N-am fost nici eu. Şi nu sunt. Te-am iubit. Asta e o certitudine.

– Radule, ce faci? Am crezut că am fost explicită. Am crezut că ai înţeles. Am crezut că m-ai înţeles. Nu vreau să aud asta. Nu vreau să...

– Adina, te rog să stai liniştită. Am înţeles. Nu fac nimic, nu cer nimic, nu reeditez nimic. Am înţeles. Doar vorbim acum. Doar îmi pun cenuşă în cap. Doar aş vrea, adică vreau, nu că aş vrea, să îmi cer scuze. Aş vrea, vreau să mă ierţi. Pentru atunci. Şi, dacă tu crezi că e cazul, şi pentru acum.

– Nu e cazul să-ţi ceri scuze. Iar eu nu am ce scuza. Sau, mă rog, cum ai reformulat tu, ce ierta. Suntem doi oameni care nu-şi datorează nimic în afară de colegialitate, omenie, respect. Şi dacă ai înţeles asta, îţi mulţumesc. Nu vreau să ne bocim ca babele, nu vreau să ne punem cenuşă în cap, nu vreau să plătim facturi ori să vehiculăm iertări. A fost. Acum e ce e. Şi atât. Să ştii că o să mă interesez de un job pentru tine. O să întreb pe unde mai cunosc şi eu. E bine să faci şi tu acelaşi lucru. Reia, dacă poţi, dacă mai ai cum, vechile contacte. Aveai foarte multe. De asemenea, încearcă să vorbeşti şi cu oameni pe care nu-i ştii, neapărat. Poate, de undeva, de la cineva, ceva pică. Îmi doresc să fie aşa. Pentru că pot să înţeleg foarte bine că îţi e greu.

– Bine. Am înţeles. Sincer, aş fi vrut să aud altceva. Să îmi povesteşti despre tine. Despre familia ta. Să îmi spui ce ai mai făcut. Cum o duci. Dacă eşti fericită. Să-mi spui, mai ales, pentru că eu ştiu că am greşit şi tu ai suferit atunci, că m-ai iertat. Aveam nevoie de toate astea şi de iertarea ta. Dar, nu am dreptul să-ţi cer şi să aştept nimic şi, da, am înţeles exact ce mi-ai spus. Toate pe care le voiam eu, sunt ale tale, exclusiv, nu trebuie să le împarţi cu mine, dacă nu vrei, nu trebuie să mi le împărtăşeşti, nu trebuie să le pui pe tapet. E dreptul tău. Am venit prea târziu. Să ţii, însă, dacă poţi, cont de faptul că am venit. Spăşit. Cu regrete. Cu conştiinţa faptului că ţi-am

greşit. Şi cu dorinţa sinceră de a face pace, de a obţine iertarea ta, de a-mi recunoaşte greşeala. Şi îţi mulţumesc, dragă Adina. Pentru onestitate. Pentru omenie. Pentru prietenie. Pentru timpul acordat. Pentru ce-a fost atunci, de mult. Pentru că m-ai iubit curat, frumos, sincer. Pentru că n-ai şters amintirile alea, doar le-ai vârât, adânc, aşa cum, de fapt, trebuia, într-un sertar. Toate trec, da, toate trec.

Se ridică de pe scaun, unde, oricum, stătuse, mai ales în ultima parte a discuţiei, ca pe mărăcini, ca pe cuie de zece, şi se îndreaptă către ieşire. Adina îl urmează tăcută spre poartă. Nu aprobă, nu dezaprobă nimic din ce-a spus el. Nici nu-l contrazice, nici nu-i dă apă la moară. Nu dă curs şi urmare spuselor lui, nu face caz de ele. Tot ce-a zis el, rămâne aşa. Rămâne atât.

Cel mic, fiul, care se văita mai adineauri, iese iar, ţup, în faţa Adinei.

– Mama, am scris de 30 de ori propoziţia aia. Nu trişez. E numerotată fiecare propoziţie. 30 în cap sunt. Pot să mă duc acum la copii şi, când mă întorc, scriu şi restul?

– Nu, Bogdan. Scrii de câte ori trebuie să scrii, apoi mai vedem.

– Of... Dar mă doare şi mâna, mama. Am scris 30. Fără să greşesc, fără să şterg, fără să corectez. Eu cred că şi aşa e mult. Mama! Copiii nu scriu atâta. Nu primesc pedepse de felul ăsta. Eu de ce trebuie să scriu aşa de mult? Nu sunt şi eu copil micuţ? Am obosit, mama. Scriu mai încolo restul.

– Tu ştii că, dacă în loc să încerci să te eschivezi, ai scrie, ai fi aproape pe terminate cu numărul de propoziţii pe care trebuie să le scrii.

– Mama, zici că eşti doamna de fier. Nu se poate trece de tine. O să scriu, bine. Ca să fii tu liniştită. Şi o să mă duc şi pe stradă, na! Chiar de-ar fi să fiu singur, de la un capăt la altul, pe ea, fără niciun copil. O să-i scot, apoi, pe toţi, pe toţi afară. Să-şi convingă părinţii şi să vină. Poate ei reuşesc pe-ai lor. Că nu toţi or fi de fier, ca tine.

Radu Munteanu ezită un pic, apoi întreabă:

– Ce propoziţie trebuie să scrie bietul copil?

– Una adecvată cu ce-a făcut el. Învăţ să nu-i mai fac pe ceilalţi să sufere, asta trebuie să scrie. A fost cam rău. A rănit-o pe sora lui, cu vorbe şi mâncând şi ciocolata ei, i-a luat fratelui rolele,

fără voia aceluia, a chinuit biata pisică, legând-o de coadă şi atârnând-o de geam, a fost destul de obraznic cu bunica lui, soacra mea. E cel mai mic şi e foarte răsfăţat. Uneori, crede că i se cuvine totul. Că toţi trebuie să fie şi să stea la cheremul lui. Nu merge aşa. Trebuie să-i iasă din cap că e centrul universului. Propoziţia aceea trebuie scrisă din mai multe puncte de vedere. Întâi, ca să conştientizeze că trebuie să fie bun, generos, altruist. Că, dacă are o bucată de pâine, e bine să dea din ea şi unui frate, şi cerşetorului de la colţul străzii şi căţelului vecinilor. Apoi, că, dacă el face oamenii, în fel şi chip, să sufere, suferă şi el, plătind, acum prin scrierea propoziţiei, altă dată în alt mod. Se plăteşte totul în viaţă. Ar trebui să mai înveţe de aici că vorba e vorbă şi trebuie respectată. Nu zicem una şi facem alta. Ne ţinem de cuvânt şi suntem serioşi. Suntem responsabili şi asumaţi pentru ceea ce facem şi ceea ce spunem. Şi, cred, nu în ultimul rând, că tot scriind, de o sută de ori, învaţă să şi scrie corect întreaga propoziţie. Că acum pune cratimă la să şi pe ceilalţi îl scrie ceilanţi. Plus că, are tendinţa, nu ştiu de ce, că pe Facebook nu stă, dar cred că se inspiră de la prieteni, să scrie fără diacritice. Şi cu prescurtări, gen cf, ms, nb, bv, cp, de astea. Cred că înţelegi tu, nu e cazul să fac traducerea. Asta e cu băiatul meu cel mic.

Nu ştie nici el de ce, dar parcă bărbatul simte în toate vorbele fostei iubite de odinioară, de demult, de acum douăzeci de ani, o înţepătură. O ciupitură. Un apropo. Se poate să se înşele. Să ne ţinem cuvântul, să fim serioşi, vorba să fie vorbă... Nici el, acum atâta amar de vreme, nu şi-a ţinut cuvântul faţă de ea şi n-a fost serios şi nu s-a ţinut de vorba spusă, în multe momente de tandreţe. Îi spusese că o iubeşte. Că nu poate fără ea. Că nu vede viaţa fără ea lângă el. Şi că, în curând, o să vină la tatăl ei să o ceară de nevastă. Lucru pe care, desigur, nu l-a mai făcut. Căci Alina, care venea din urmă nebuneşte, îl vrăjise spunând că e gravidă cu el. A putut, iacătă, fără ea. A trăit fără ea. A mers, liniştit, înainte, fără ea. Toate cele numite sunt vorbe de-ale îndrăgostiţilor. Clocotitoare la rostire, dar fără noimă, pe mai departe. Vorbe goale, de doi lei. Le spun toţi, când sunt îndrăgostiţi. Le-a spus şi el. Le-a şi crezut, când le-a spus. Le-a rostit, fiind convins de veridicitatea lor. Desigur, le-a crezut şi Adina. Le-a pus în suflet şi a aşteptat să le respecte. Iar el...

Da, el a greşit. A greşit rău. Nu doar că nu şi-a respectat cuvântul. Lucru grav, dacă priveşte acum în urmă. Nu doar prin alegerea făcută. Proastă. Cea mai proastă pe care putea să o facă. A greşit cel mai mult că, în acelaşi timp, ca un nemernic, avea legătură cu două fete. Se întâlnea cu amândouă, le spunea amândurora că le iubeşte – şi chiar le iubea – le ţinea pe amândouă încurcate, se vedea lângă amândouă, le ducea pe amândouă cu vorba. Ca un crai. Ca un don juan. Le compara pe amândouă, decanta, analiza, cântărea, punea în balanţă ce avea una şi ce avea cealaltă, bifa, calcula, cumpănea. Atunci, credea că face bine. Că trebuie să aleagă în deplină cunoştinţă de tot. Că sunt lucruri care atârnă, care trebuie să atârne mai greu. Ca râsul Alinei. Ca pletele ei blonde. Ca pruncul care – cu Alina se culca frecvent, cu Adina doar se ţinea de mână şi se săruta – trebuia să vină. Mda... Atunci, era convins că procedează cum trebuie. Acum, se dispreţuieşte pentru toate cele care au fost. Acum, ştie că a măsurat şi a tăiat greşit. Acum, e convins că a făcut alegeri greşite. Acum, nu ar mai face la fel, dacă, prin absurd, ar mai putea să facă. Pragul de sus l-a lovit prea târziu în moalele capului. Şi a plătit, pentru ce e a făcut atunci, cu vârf şi îndesat.

Mda... Poate se înşală el. Poate Adina, de fapt, nu a vrut să zică nimic. Poate nu a ţinut să-i plătească, fie şi foarte discret, vreo poliţă. Poate nu-i atrage, câtuşi de puţin, atenţia asupra celor care au fost. Poate i se pare lui şi ea, nepăsătoare, cum a zis că e, nici n-are habar de tumultul din creierii şi din sufletul lui. Sau, poate că nu se înşală. Ştie de demult că Adina poate să citească printre rânduri când vorbeşte cu cineva şi are, de asemenea, talentul să exprime astfel, printre rânduri, adică, ce vrea să spună ea. Adina poate să bată un apropo discret, dar tăios, şi nu înţelege decât cine trebuie să înţeleagă. Nu se prinde altcineva de atacul ei subtil. Adina ştie şi poate, dacă vrea – nu vrea mereu, de multe ori treacă de la ea – să dea restul la orice. Categoric, lui, după tot ce-a fost – sau, citit în altă cheie, n-a fost, n-a mai fost – are de ce să-i taie chitanţă, are de ce să-i dea factură.

Ce prost a fost! Ce nebun! Atunci, când şi-a făcut alegerile, a fost nebun, nu mai târziu, când l-a băgat Ardil Escu la ospiciu. Ce dobitoc a fost! Ce viaţă ar fi putut să aibă! Ce femeie lângă el! Ce familie! Ce minunăţie. Parcă îi lasă gura apă la nopţile – ipoteticele

nopţi – lor nebune şi frumoase, în acelaşi timp. Parcă îl roade invidia de toate realizările ei. Parcă îl doare inima că nu sunt ale lui, că nu sunt ale lui cu ea, că el n-are niciun rol în ele, că ar fi putut să aibă, că el a fost întâiul, înaintea soţului ei, ales...

Se scutură de aşa gânduri. Cu cât sunt mai frumoase, cu atât îi fac mai rău, cu atât îl determină să se dea şi mai mult cu capul de toţi pereţii. Cert e că, dincolo de toate cele pe care i le-a spus, cu fermitate şi răspicat Adina, nivelul discuţiei a fost altul, faţă de cel cu Alina. Plămada celor două femei e alta. Caracterul e altul. Durerile, la urma urmei, sunt altele. La fel cum, acum, şi durerile lui sunt altele. Deşi, se aştepta la mai mult de la această întâlnire. Se gândea că, din compasiune pentru el, pentru toate cele trăite, Adina va fi altfel. Îi va spune altfel de cuvinte. Va avea altfel de manifestări pentru el. Va plânge, de mila lui, dar şi de-a ei, cea părăsită de mult pentru alta, îl va strânge în braţe, îi va mărturisi că i-a fost dor de el, că încă îl iubeşte, aşa cum a fost mereu şi cum va fi mereu. Cine ştie, era în capul lui, poate emoţia, poate revederea, poate dragostea şi magia dintre ei, îi fac să ajungă la o relaţie intimă. Să devină amanţi. Să se iubească. Să fie împreună. Aşa cum nu au făcut acum douăzeci de ani. Aşa cum nu au făcut niciodată. Miza, în toată ecuaţia, pe factorul milă. Pe amintiri. Pe certitudinea că ea, dincolo de tot şi de orice, îl iubeşte încă. Şi-l vrea. Renunţă la orice pentru el. Lasă tot şi e cu el. Se gândea – şi, iată, se gândea greşit – că timpul nu a trecut, că Adina e cantonată în trecut, e legată de el, e nerăbdătoare să-l vadă şi să fie a lui. Că Adina, cu inima ei mare, a uitat, a iertat, a trecut peste tot. Că, înspăimântată de ce i se întâmplase lui, nu mai vrea să lase timpul să treacă fără să fie amândoi. Că acum vrea să câştige, că acum, şi acum, îl vrea pe el pentru ea, lângă ea.

A tras, de data asta, şi de data asta, un loz necâştigător. Cum de-o fi fost în capul lui una ca asta? Unele ca astea? Cadra asta de femeie n-a stat priponită în porumb, să-l aştepte pe el. 20 de ani! Şi-a făcut şi şi-a trăit viaţa. Aşa cum era firesc să fie. De altfel, i-a şi spus verde că alegerea lui de atunci, ei i-a făcut bine. Pe el, acum, l-a zăpăcit.

Mari aşteptări avea bietul nenebun cu patalama, de la femeia pe care a părăsit-o acum douăzeci de ani. Nu ieri, nu alaltăieri,

nu anul trecut. Acum douăzeci de ani! Dar, uite, el voia ca ea să-şi pună doliu după el, să se-nchidă în şopron şi să-l aştepte. Şi el, poftim, după douăzeci de ani, apare... Ca şi cum a fost doar până colea, la o ciorbă de burtă. Plecat acum jumătate de oră. Deci, firesc să reia, natural, firul de-acolo.

Cum să te ducă astfel capul? Cum să ai aşa aşteptări? Offffffff... În fond, le are pentru că, aşa cum a zis ea, e debusolat şi confuz şi pierdut. Nu ştie alte femei. Nu are pe altcineva în minte. Şi are nevoie de dragoste. Are nevoie de-o mângâiere. Are nevoie să existe cineva pe lume care să-i stea, în cel mai categoric mod, alături. Da, are imperioasă nevoie de dragoste. Dragostea aia curată, cu fluturi în stomac, la capul pieptului. Emoţia aia de te răvăşeşte, evantai, până la casa sufletului. Sentimentul ăla care te face nebun de fericire. Boala aia care-ţi intră sistematic în tot trupul. Rătăcirile alea de lume, de toată lumea şi de tine. Spaima aia. Delirul ăla. Dorul ăla. Zborul ăla. Durerile alea. Vâjâiala aia. Frumuseţea aia. Neasemuitul ăla. Minunea şi minunăţia aia. Fata aia cucuiată. Fata aia mirifică. Ce Dili, ce Zgaiba, ce Alina, ce alte mameluce... Fata aia cum nu mai e alta.

E singur Răducelu. Şi e vară. Şi e cald. Şi, mâine, trebuie să dea cărţile pe faţă cu vărul. Întinse toate, ca pentru pasienţe. Întinse? Cum întinse? Toate? Care toate? Ha, ha, ha... Atunci, adică mâine, să vezi nebuneala dracului. Atunci, adică mâine, să vezi cum caută să scoată, pe undeva, cămaşa de pe el. Şi cum s-o scoată, dacă n-are nicio gaură pe nicăieri, dacă e legată, dacă e lipită, dacă e turnată? Şi e atât de cald... Mai cald ca la venire. Deşi, uite, se lasă seara. Şi se duce într-o bombă să bea o bere. Să se răcorească, să scape de căldurile astea, de focul ăsta, de setea asta. Şi să-şi înece în sticla aia tot amarul. E mult amar. Şi e mare. Şi e greu amarul ăsta. Şi mai ia una. O sticlă de asta. De bere. O dă pe gât, înciudat, revoltat, sâcâit, iritat, îndrăgostit de dragoste. Şi amarul – mama lui... – e tot acolo, în el, în inima lui. Nu s-a înecat, neam. Cu sticla aia. Cu sticlele alea. Mai bea una, aşa de-al dracului. Că nu e amarul mai tare ca el. Mai tare şi mai mare. Nu e. Gâlgâie. Suspină. Jeleşte. În el. Doar în el. La suprafaţă, nu. La suprafaţă, nu trebuie. Se ridică, dacă vede că nu-l dovedeşte – pe amar care, ce să vezi, s-a făcut o gaşcă nebună cu alte amaruri – şi se duce la un local mai

acătării. Nu mai stă în bomba infectă în care a intrat prima dată. Nu mai stă! E şi el cineva. Are şi el un statut. Şi o demnitate. Şi bani are. De la vărul. I i-a dat să-i aibă pentru oarece cheltuieli. Şi o să cheltuie acum ceva, că o să bea, chiar acum, de îndată, o baterie de vin. Aşa, singur şi prost şi neiubit şi fătălău, cum e. La alte mese, sunt perechi sau prieteni. El dă vinul de duşcă, singur. Căci, e singur. Cumplit de singur. Niciodată nu a fost la fel de singur. Bea paharul repede. Prea repede. Şi pe următorul la fel. Ce sete îi mai era şi-i mai e. Parcă are mai multe mâini cu care bea. Parcă are mai multe picioare cu care se târăşte. Parcă e un miriapod. De fapt, e doar unul. Un om, adică. Sau ce-o fi el, acuma. Dar fără mai multe mâini şi fără mai multe picioare, decât în mod obişnuit. Doar că e singur. Singur ca naiba e.

Ei, dar mâine, mâine... Mâine stă faţă în faţă cu vărul. Şi vorbesc amândoi. Şi nu mai e singur. Şi... Şi nici nu îndrăzneşte să se gândească ce va fi mâine, când nu va mai fi singur. Ca acum. Vinul e rece, chiar e rece, că a văzut-o pe chelneriţă că l-a scos din frigider, dar îl frige, nu ştie de ce, pe gâtlej. Şi peste tot pe unde, lăcomos, curge. Îi face arsuri de gradul al patrulea.

Ce s-a ales de viaţa lui? Ce-a făcut el cu el şi din el? Oala îi era frumos, pe foc, la flacără mică. Nici nu se ardea, nici nu se afuma, nici nu pâlpâia, nici nu se stingea. Era taman cum trebuie să fie o oală. Dintr-o dată, focul a luat-o razna. El, temător să nu sară oala în aer de atâtea grade, a înfipt mâna în oală. S-o tragă de pe foc. S-o dea de pe flacără. A vrut să o salveze. Dar, i-au rămas pe ea pielea, carnea, încheieturile, degetele în întregime. Alifii n-a avut să dea pe carnea lui vie. Nici de arsură, nici de alt fel. Şi-a rămas aşa, fără mâini, fără degete, fără...

Mâine! Mâine! Mâine! Şi iar mâine. Mâine din nou. Aşa i se buluceşte în cap mâinele ăsta! Zici că sunt oile capii din staul, când băiatul de la stână le buluceşte la muls, acest mâine, şi acest mâine, şi celălalt mâine. Mâine... Şoc şi groază, spus altfel. Ce va fi de mâine încolo? Încotro o va lua, din nou? Unde-i face drumul cot? Coboară, urcă, merge lin? Dacă ajunge iar la nebuni? Dacă se termină totul, chiar înainte să înceapă? Dacă îi cade iar cerul în dovleac? Dacă l-a momit viaţa cu libertate şi cu lucruri bune şi acum îi dă, din nou, un şut în fund? Sau în gură? În dinţii lui de plastic

lipiţi cu picătura.

Vinul alunecă uşor, tot mai uşor şi el e chiaun, tot mai chiaun. Cere şi ceva de mâncare. Că, bani are. Încă are. Că vărul nu i-a dat, aşa, doi lei, ca ălora de cerşesc, vorba Adinei, la colţ de stradă. Adina... Are bărbat – cine o fi? L-o fi cunoscând şi el? – are trei copii, că aşa iese la numărătoare din spusele ei, o are pe soacră-sa la ea. Stau împreună sau se văd des. Adina, deci, are familie şi trăieşte. Aşa cum şi el vrea şi intenţionează să trăiască. Dar, acum, doar mănâncă. Şi bea. Adică, mai mult bea, decât mănâncă. Vorba aia: mâncarea e fudulie, băutura e temelie.

Adina a mers mai departe. Ca Angela. Are un soţ, are o familie... De ce nu o fi fost el, acum douăzeci de ani, un pic mai mârlan, un pic mai tupeist, un pic mai îndrăzneţ, un pic mai deştept, un pic mai bărbat? Să fi fost! Da! Să fi fost! Şi să fi trântit-o pe Adina cu cracii-n sus, pe birou, într-o seară, când făceau ziarul şi să o facă, ţac, pac, femeia lui. Să nu fi mai venit bărbate-său ăla cine ştie de unde şi s-o ia. Sau, când o ducea seara acasă, să fi proptit-o, colo, în stâlpul porţii şi să-i salte, cu simţ de răspundere, fusta! Ce, se rupea lumea în două? Sărea tatăl ei de la fereastră cu puşca şi făcea moarte de om? Îi trăgea, poate, vreo câteva lui, la rădăcină, după ceafă, în moacă, pe unde nimerea. Dar, aşa stând lucrurile, se însura cu Adina. Şi povestea ei era, acum, şi a lui. Familia ei era şi-a lui. Copiii ei erau ai lui. Chiar mama lui era, na, soacra ei! Mama lui de prost!

Dar, el e singur. Şi însingurat. N-are nimic şi n-are pe nimeni. Şi mâine, ehei, va fi cu vărul. Şi vărul nu e chiar apă de ploaie, să îi dai cu tifla. Sigur, apei de ploaie nu-i dai cu tifla, vine vorba, doar. Lasă. Joc de glezne, deocamdată.

Şi bea. Cum era aia cu mă iubeşte, nu mă iubeşte, când rupeai petalele margaretei? Mă iubeşte, nu mă iubeşte... Margaretă n-are. Nici altă floare. Dar are paharele cu vin. La ăsta de-l are, uite, în faţă, mă iuuu-beşte, la ăstalalt, de-l pune acum, din sticlă, nuuuuuu măăăăă iubeşte. La paharul ăsta, mă iubeşte. La paharul ăsta, nu mă iubeşte. Nu-i rău vinul ăsta. Dar, sticla asta parcă e spartă – i-o fi dat-o ospătăriţa aia crăpată şi se risipeşte bunătate de vin? – aşa se scurge lichidul din ea. A câta o fi? Sticla... Eh, nici nu contează. Bani are. Are încă. Să bea! Să radă tot! Să frigă tot!

Hi, hi... Era bună şi-o tărie. De când îşi dorea el să facă asta. Să bea, să bea, de să nu mai ştie de el şi de viaţa lui şi de mama lui şi de mama lui de viaţă. Şi că e singur. Şi să nu mai ştie nici că mâine e zi decisivă şi se întâlneşte cu vărul. Vărul e deştept. Şi e tare. Şi pe el o să-l facă varză. Dar ce varză! Cu tăiţei. Sau a la Cluj. Sau... Nu, nu, din dinţi el nu trebuie să scrâşnească, aşa cum îi vine. Nu. Nu trebuie să strângă şi să macine. Să vină, mai bine, un whisky. A amestecat băuturile astea, de le-a făcut carcalete. Şi ce? În sevraj nu intră. Cel mult, se îmbată mangă. Ha, ha, ha... Seamănă cu Ardil Escu. Ce, ăla nu bea? Nu se face cui?

Adina, domn'le, Adina cea bună l-a băgat în corzi. Pe el. El, care a scris despre atâţia nenorociţi, el care a stat la masă cu şmecherii, el care l-a făcut, cum ar zice vărul, în sânge, pe nenorocitul de Ardil, el, care... Îl doare halca. Sau falca? Vorba mamei: cum e? Vărul. Care nu e văr. Dar e, pe undeva. Ehei, mâine să vezi verişoreală...

Bea. E singur. Nu are pe nimeni. Nu are niciun suflet cu care să împartă greutatea, de Ceahlău, a singurătăţii. Nu are decât cămaşa de pe el. De la vărul şi asta. Cu toată căldura, îi trebuia acum şi-o dulamă. Îl mai proteja de pumnalele de mâine. Sau, ce-or fi. Ar fi bine să fie doar pumnale. Bea. Şi bea iar. E cam piperată băutura asta. De atâtea gânduri şi de atâtea griji. Şi de a-tâ-ta singurăăăăăătate. Toate i-au căzut, ca dudele, în pahar. Le bea împreună cu vinul şi cu whiski-ul. Halal să-i fie, vorba nu mai ştie cui. Şi, mâine, să vezi frecat de ridiche. De morcovi şi de napi şi de ţelină. Ha... Şi predici. Şi vorbe în doi peri. Şi... Măcar de-ar fi doar atât. Să nu fie mai mult. Mult mai mult. Doamne, ce singur e! Adina l-a trădat. Vărul o să-l bată. Ardiiiiiiiiiil, lovi-te-ar buba neagră. Sau ciuma neagră? Cum era? Mai bea. Mai bea din toate pe care le-a comandat, câte un pic. Să plesnească fierea-n el, de atâta băutură. Să i se facă ficatul icre. Sau... Cum vine? Pateu. Şi să nu mai vină ziua de mâine. S-o mănânce bau-bau-ul. S-o arunce mama la gunoi, ca pe ouăle stricate din cămară. Să întoarcă viaţa şi timpul foaia şi să nu mai fie ziua de mâine. Ce, nu se poate? Şi, într-un fel miraculos, să nu mai fie singur. Ce noroc a avut şi el în viaţa asta de rahat. Cât de fragilă e linia aia de la extaz, la nebunie. Nu, la agonie. De la extaz, la agonie. Aşa e. A început să le încurce. Ca mama. De la tot

ghiveciul de băuturi pe care le dă pe gât. A fost cam mână spartă. Sau gură spartă? Aşa... Despre ce era vorba în propoziţie? Extaz. Că, la el, a fost multă vreme, extaz. Era extaz. Minunat extaz era. Extaziant extaz era. Sau cum vine? Mă rog. Era extaz. Nebunia a venit pe urmă. Adică a venit, întâi, agonia, apoi a venit şi nebunia. Nu, asta nu a venit. Că el nu e nebun. Şi nici n-a fost. Are documente că nu e nebun. Are, serios. Într-un dosar roşu. Da, pe astea le are. Pe alealalte, nema. Niet! Pe alea nu le are. NU LE ARE! Şi numai el ştie că nu le are.

E bun alcoolul. Te răcoreşte. Te încălzeşte. Te luminează. Şi te iluminează. Te face mai fericit. Uite, îi e mai bine. Ce bine îi e! De ce zic ăia în reclamele de la televizor că alcoolul dăunează grav sănătăţii? Ehei, ăia zic multe. Prostii... Uite ce bine e să bei. E singur. Şi bea. Ca să nu mai ştie. Ca să nu mai ştie că mâine nu ştie ce să facă. Şi să nu mai ştie nici ce zi e mâine. A câta din toată învoiala.

Viaţa e o curvă. Asta... Viaţa e o cursă. Iei startul, la linia de plecare, ca un om. Ca toţi oamenii. Dar la sosire, nu mai ajungi. Nu mai ajung toţi. El nu mai ajunge. Viaţa asta i-a pus piedică. Şi, mâine, linia aia de sosire rămâne doar o nebuloasă. Mâine o bagă pe mânecă. Pe mâneca, uite, uite, cămăşii de la vărul. Dar bea. Acum bea. Să nu mai ştie nimic. Să nu mai ştie de el. Să nu mai ştie de vărul. Cercetătorii britanici ce-or zice ei? Despre ce? Cum despre ce? Depre asta. Mâine, gata! Mâine e kaput. Mâine... Adina, Adina, te-ai dat cu hoţii. Aşa zicea câinele lui Cehov să faci? Sau, cum era? Dostotolstoi... Îi vine să plângă. Ha, ha... Ca un beţiv. Fugi d-aici, ţaţo, că el nu e beţiv. El e ziarist. A scris la toate ziarele mari. Ce editorial ar scrie el acuma, că e în formă. Dar nu scrie. Că nu mai sunt ziare. Şi tot bea. Beeeeeeea. E bine. Şi e bună toată băutura asta. A, aude voci. E cam viţel, aşa, şi el... Cine să vorbească acuma cu el? E singur. E singur mereu. Adina s-a măritat. Ardil Escu, jegosule, ce faci, mă? Trăieşti? Câte neveste ai?

Şi chelneriţa aia urâtă, deşi i-a dat bacşiş gras, că are bani – are bani, de la vărul – se uită chiorâş la el şi i-a zis că nu-i mai dă de băut. Să se oprească. Şi să plece. Poftim, domn'le! Cine mai e şi asta să îi zică aşa ceva? LUI! E mă-sa? E iubita lui? E Adina? E nevastă-sa? Nu. Nevasta lui a fost Alina. De n-ar mai fi fost. De-ar

fi furat-o extratereştrii, înainte s-o ia el de nevastă. Ha, ha, ha. Era nasol. Că ăia nu au bani. Şi Alina rămânea fără unghii fosforescente. Nici... cum i-a zis lu' ăla... selfici... parcă aşa... nici de-ăla nu-şi mai făcea.

E singur. Şi bea. Şi râde. Bine că nu ştie Alina că el are bani. Că are. Are încă. Are, că i-a dat vărul. Care nu e văr. Dar, cam e. Cu vărul, gata, se vede mâine. Bea. Mâine e jale. Ziua de mâine vine, nu fuge. Ca Alina. Că Alina a fugit. Cu un alt bărbat. Adina a luat-o încet. L-a lăsat şi ea. Şi mai bea. Bea. Hi, hi... Să moară urâta de chelneriţă de necaz. Că, mâine, când dă ochii cu vărul, moare şi el. Măcar de ruşine. Îi vine să plângă. De fapt, plânge. Curg lacrimile din ochii lui, ca sudoarea de pe cosaş. Îl doare. Peste tot. Şi pielea îl doare. Dar, mai ales, în forul cel mai îndepărtat din el, îl doare. Nu ştie care e cel mai îndepărtat for din el. Vărul ştie. Sau ardilul. Sau naiba. Uite ce de poveşti i-a mai spus în seara asta vinul. Nu doar vinul. Că el are bani. Şi n-a legumit, cum zice Adina. Şi a băut mai multe. Aşa cum visa, când era el în locul ăla. Locul ăla... Cum îi zice? Mă rog... Alea, alea... Chelneriţa asta face, să dea dracii, tapaje cu el. Are buba la cap, vorba lu' Carmen Doinel Bolnavu. Cine e ăsta? Un fel de filosof, pesemne, ca alde Kent ăia. Dacă o să mai stea cu ochii pe el, să vezi ce-i arată fundul. Ha, ha, ha... Proasto! Mai bea. Nu ştie cât a băut. Dar ştie că, nu mai e chip, vine mâine. Nu-l trece mâine ăsta. Nu-l ocoleşte. Bea. A băut de toate. A băut mult. Şi-a făcut dandanaua. Nu, nu. Nu danda... cum a zis. Nu. Damblaua. Şi-a făcut damblaua. Că n-a mai băut aşa, de o sută de ani. Nu, că nu e atât de bătrân. A făcut socoteala bine: are doar 45 de ani. De fapt, e, e bătrân.

Mai bea. Noaptea e crudă. Adică, tânără. Adică necoaptă. Adică nenoapte. Ca el. Nenebun. Cu acte. Dar e-n haos. Letargie. Sau anarhie. Pe acolo. Muierea aia îi zice să plece. I s-a pus pata pe el. Doar cu el are ceva. Nu-i place faţa lui. Păpuşel, păpuşică, ia fugi tu tare... Ălora de la masa din faţa lui, uite, nu le zice nimic. Şi beau şi ei. Sunt mulţi ei. Bea şi el. Dar el nu e mulţi. E doar el. Dă-o-n mă-sa pe chelneriţă. Zdrăngăne din gură. Sfâr, sfâr... Ca Zgaiba. El îi dă bani. Că i-a dat Cristi Popa. Şi are. Aooooooooooleu! Cristi Popa, Cristi Popa, ce-o să-i faci tu mâine? Nu. Nu ospătăriţei zburlite. Îi mai dă nişte bani. Ăsteia, ciumei opărite. Să tacă. Să

oprească moara hodorogită din hodorogit. Să plece ea. Da, ea să plece! De pe capul lui şi din local. Că nu e localul mă-sii! Dar ea ia banii şi zice că îi cheamă pe colegii ei să-l dea afară. Să-l bată. Să-l arunce în drum. Pe el! Târfa dracului de chelneriţă! Face ca Alina şi asta. Ia banii şi fuge. Dar de el nu-i pasă. Ştie ea, chelneriţa naibii, ce e, că el e singur? Nu ştie. Ştie ea că Adina nu s-a uitat la el, nici cu fundul? Nu ştie. Ştie ea că mâine el se vede cu vărul, ca să...? Nu ştie. Ştie ea că Ardil Escu l-a... Nu ştie. Se vede pe ea că nu ştie. Nu ştie nimic. Ce să ştie o chelneriţă parşivă care i-a luat banii, dar urlă că e beat? Ei, e beat. Nu e. E doar, aşa... mai vesel. Nu, mai trist. Că e singur. Cum zicea melodia aia cu singur, atât de singur? Da, dar mâine e cu vărul, nu mai e singur. Zarurile. Zarurile... cum se spune... se rostogolesc, încă. Sau se spune altfel?

Inima îi e de smoală. Neagră. Catran. Sau, cine ştie, poate nu vede el bine. O fi vreo cârpă, acolo, în piept. Vreun batic. Că, de bătut, nu bate. Nu mai bate. Inima. Trebuie să mai bea. Să bea, de să nu mai ştie nimic. Şi, uite, ştie. Încă ştie. Că mâine e mâine. Şi că e singur. Şi că îl vede pe vărul. Şi că Adina l-a uitat. Şi că n-are ce trebuie să aibă. Ce a zis că are. Ah, câte ştie! Nu trebuie să mai ştie nimic. Nici măcar că a fost la nebuni zece ani. Fără să fie nebun. Nici cum îl cheamă, nu trebuie să mai ştie.

De la altă bodegă mai cumpără băutură. Ca să bea. Nu, nu acum. Pentru acasă. Bea el, singur. Fără tata. Fără mama. Ei sunt bătrâni. Şi sunt aşa cum sunt. Iar banii sunt ai lui, de la vărul. Pe-ai lor îi ţin în batistă. A văzut el de unde scoate mama, pentru coşniţă. Bea. Trebuie să înece – n-a zis? – amăreala. Adică, amarul. Dar e înotător bun amarul ăsta şi iese mereu la suprafaţă. Amarul ăla. Amarul ăsta. Amarul. Dar el e singur. Şi mâine, care în curând, va fi azi, are o întâlnire importantă. Ha! Şi dacă nu se duce să se vadă cu vărul? Dacă fuge? Undeva... În lume. Nu contează. Căci, şi aşa e singur. Nu plânge nimeni după el, dacă fuge. Dar nu e mai bine să meargă încet, că oboseşte şi el. De ce să fugă? Ce, el e alert? Cum îi zice lu' ăla? Atlet. Aşa, da. Altet. Şi bea. Şi bea. De să ştie că nu mai ştie nimic. Şi să nu mai ştie ce ştie. Şi ştie că a venit clipa. Clipa aia pe care a temut-o, chiar de când a ieşit de la nebuni. Of, la nebuni nu mai vrea. Nu mai poate. Nu mai rezistă. Nu mai trebuie. Mai bine să bea. Să bea. Să beeeeeeeeeea... Mâine, sau azi, nu va

mai putea să bea. Mâine, adică azi, va fi pe scut. Sub scut. Nuuuuuuu, va fi sub tun. Sub tunuri. Pe tunuri va fi vărul. Căci, deşi a băut, ştie că toate tunurile din lume fi-vor puse pe el. Dar nu s-a oprit înarmarea? Nu zic popoarele şi oamenii să fie paaaaaace-n lume, să fie paaaaaaace, pace, pace pe pământ. Mai bea. Mai e în sticlă. În sticlă, e. În vreun dosar, nu e. Şi bea. Bea. Bea cât bea vaca apă. Adică, boul. Nţţţţţţ... Bea cât un regiment. Bea. Să cadă sub pat şi să cânte a plecat un tren din gară. Există un aşa cântec?

Dumnezeu i-o şti acum adresa de acasă, de la ai lui? Că nu mai e la balamuc. E nenebun, acum. Graţie vărului. Ah, vărul! Ştie, oare, Dumnezeu la ce uşă să bată acum, pentru el? O fi trecut pe la evidenţa populaţiei, ca să nu bâjbâie? Greu de spus. Greu... Poate o bea şi Dumnezeu un trăscău şi îşi aduce aminte. El, oricum, bea. Cât pentru ultimii zece ani în care n-a băut. Beeeeea. El e singur. Adina nu e. Şi vărul, mâine... Ce va fi mâine? Măcel va fi. Război civil. Genocid. Pfuuuuuu... Mai bine, în noaptea asta cu lună numai bună de furat maşini... asta... cai... să nu se mai gândească. Cel mai bine e să bea. Să tot bea. Să bea iar. Să bea...

.....

A fost o noapte ciudată. Şi destul de lungă. Mai lungă, decât în mod firesc. Mai degrabă fără somn, decât cu. Fetiţa a plâns mult. Şi s-a agitat. Şi-a fost nemulţumită. Iar ei, amândoi, părinţii, au făcut, o vreme, strajă pe lângă ea, încercând s-o împace şi s-o liniştească. Apoi, Cătălina, la un moment dat, când pitica a adormit un pic, chinuit şi atunci, i-a pus lui capul în poala ei şi i-a spus:

– Dormi, iubirea mea. Tu eşti obosit. Nu mai poţi. Am eu grijă. Dormi.

Şi, cu degete fierbinţi, i-a alintat, minute bune, nici nu ştie cât, şuviţele de păr. L-a mângâiat, l-a dezmierdat, l-a răvăşit. Aşa cum numai ea, în toată lumea, ştie să facă. Mai avea un pic şi-i cânta, ca micuţei, un cântec de leagăn. Ca să adoarmă. Ca să se liniştească. Şi, la fel ca micuţa, a adormit, în mângâierile Cătălinei, un pic şi el.

Somnul, când a ajuns, în sfârşit, în lumea lui, nu i-a fost deloc lin. Ca la oamenii fără frământări. A visat aiurea. Habar nu mai are, acum, ce. Dar, tot felul de tâmpenii. Una mai mare ca alta.

S-a agitat şi-n somn, ca-n realitate. E o perioadă tensionată. Care îşi pune amprenta pe el, pe gândurile lui, pe visele lui, pe rărunchii lui, pe toate stările lui, de orice fel ar fi ele, în zi şi-n noapte. Acum, de la şase, când Cătălina s-a aciuat, în fine, la pieptul lui, după o noapte albă – vorba vine că albă, a fost cenuşiu de crâncenă – el s-a trezit. Nu mai poate să doarmă. Somnul, şi aşa pe sponci, în ultima vreme, ca şi în noaptea asta, a fugit, alungat de fumigene de gând. Şi, uite, deşi îl vrea, nu mai vine. Nu-i trosneşte una peste ochi, de să-l adoarmă, liniştit, lângă nevastă. Azi, pesemne pe seară, avalanşa aceea pe care o tot aşteaptă, se va isca. Se va stârni. Va porni. Bulgărele se va rostogoli. O dată şi-ncă o dată. Iar şi iar. Până la Ardil Escu. De-l va face, aşa cum se impune, una cu pământul. Şi, dacă e aşa, dacă va fi aşa, dacă va fi bine şi frumos tot, de ce nu vine somnul? De ce se grăbeşte, bezmetic, să o taie spre marginea pământului? De ce, în adâncurile lui, ştie că somnul ăsta nu fuge de nebun, degeaba? Fuge cu motiv. Fuge cu griji. Fuge cu temei. Dar, da, dacă va fi bine şi frumos tot, începând din seara asta, de ce e neliniştit? Dacă va fi frumos şi bine, cum vrea să creadă, de ce îl împresoară gândurile ca o armată de rakeţi? De ce croşetează şi tot croşetează la ipoteze, la soluţii, la probabilităţi? De ce nu e întipărit mare în mintea lui, ca o pancartă la vreun miting: Ardil Escu pică! Ardil Escu ajunge la zdup! Ardil Escu şi toţi acoliţii lui răspund în faţa legii! De ce? Cum e vorba aia: întreb pentru un prieten. Pentru că e greu. Pentru că sunt atâtea chestii implicate. Nici nu mai vorbim despre oamenii implicaţi. Pentru că Ardil nu poate să stea cu mâinile prinse de cureaua brăcinarilor, liniştit. Şi pierdut. Şi prostit. Nici nu va fugi, după câte îl cunoaşte, de pe corabie, ca un şobolan. Nu. Nu va fi aşa, deloc. Dimpotrivă. Când tona de omăt din avalanşă se va revărsa peste el, va ataca. Va muşca. Va rupe. Va fi dur. Va juca murdar. Cu toate armele pe care le are. Şi Ardil Escu, s-avem rezon, are arme. Multe, diverse, de multe feluri, pentru oricine îl sâcâie şi îl supără. Nu că trage cu ele, mitraliază de-a dreptul. În stânga şi-n dreapta, fără milă, fără Dumnezeu.

Pe Munteanu l-a băgat la nebuni. Pe viaţă. Pentru eternitate. Lor le poate înscena ceva. Orice. Desigur, cu mare tentă de credibilitate. În cel mai fericit caz, asta. Pentru că, privind obiectiv

lucrurile, fiara, odată înlănţuită, dezlănţuită, băgată în colţ, va fi în delir, pur şi simplu. Şi se poate, ca pe cele două neveste dispărute, să le facă şi lor vreuna de asta. Se poate orice. Ardil Escu îşi va pune în mişcare toate trupele. Toţi haidamacii. Toţi slugoii. Tot sistemul. Se prea poate, chiar, să comande un asasinat. Mai multe. Câte trebuie. Cu ei, dar, mai ales, cu familiile lor. Ardil loveşte unde-i e mai greu voinicului. Ardil ştie ce face. A mai făcut-o. O tot face. Nimeni nu poate să-l apuce de undeva şi să-l dovedească. Sigur, mulţi nici nu vor să-l apuce. Ardil, dacă e încolţit în felul în care speră el că va fi, cu voia Domnului, va fi foc şi pară. Ardil va fi! Ce naiba. E şi el, aşa poliţist cum e – doar pe seama poliţiştilor se fac bancuri cu duiumul – om matur. Prost nu e. Mai ştie cum e lumea. Şi cum e Ardil Escu. Şi e realist. Are picioarele pe pământ. Ştie multe lucruri. Ştie şi asta. Nu poate să se îmbete cu apă plată. Nu poate să creadă, ca un tembel, că va fi bine şi atât. Nu. Va fi jihad. Iar dacă – nu poate să nu ia în calcul şi varianta asta – o rotiţă din angrenajul lor se blochează, scârţâie, face figuri, înainte de marea şi decisiva bătălie, lucrurile o vor lua razna, cu totul. Fără putinţă de îndreptat ori de pus la punct. Prăpăd e un cuvânt care nu poate să reliefeze întreg dezastrul care va urma. Nici măcel nu e tocmai la obiect. Catastrofă e pe-aproape. Ehei, cu Ardil Escu nu te joci. Nu te ţii de cioace. Nu faci ce faci în dorul lelii. Nu! Căci, el, întotdeauna, ţine frâiele. Şi aţele. Şi lumea. Care, în mare parte, e la mâna lui. De n-o fi şi la picioarele lui, prosternată.

Şi-i era aşa de bine! Era atât de fericit şi de împlinit. Viaţa îi dăduse, după risipiri fără rost, după zbucium şi neîmpliniri, tot ce-şi putuse dori vreodată. Tot! E căsătorit cu femeia vieţii lui pe viaţă. O are, mereu, în orice moment, alături. Îi stă în braţe, i se aşază la piept, îi e în suflet. E icoana lui. Cu ea, are tot. Şi e tot. Şi e cum n-a mai fost. E fericit. Aşa cum nu credea, înainte de ea, că pot să fie oamenii. Aşa cum numai în basme îşi imagina că sunt personajele. Sau ce-or fi în basme, de n-or fi personaje. Eroi, or fi. Cătălina îl umple. Îl completează. Îl răvăşeşte. Îl întregeşte. Îl linişteşte. Îl scurtcircuitează. Îl fericeşte. Îl împlineşte. Nici nu trebuie să facă, pentru toate astea, ceva. E suficient să o ştie acasă. Ori la biroul ei, scriind. Ori în pat, ca acum, la pieptul lui. I se aşază aşa, pe piept, cu capul, şi el se topeşte. Toate stările de mai sus îl năpădesc de

îndată. Nu ştie cum e mai întâi. E din toate? E doar una? Cert e că e fericit. Extrem de fericit. Nimic, nimic din viaţă, nu se compară cu asta. Şi să-l prindă pe Ardil, care e, acum, un deziderat de maximă importanţă, nu îl face fericit. Îl împlineşte profesional. Îl mulţumeşte. Îi gâdilă orgoliul că el a reuşit să îi dea ardilului ceea ce merită, după toate pe care le-a făcut şi le face. Dar, fericit nu-l face asta. Fericit îl face doar femeia care îi e acum încolăcită pe piept. Indubitabil, fericirea există. Ţine mai mult, mai puţin, dar există. Nu ştie cum şi de ce vine mai mult la unii oameni şi la alţii mai puţin. Nu ştie de ce ţine asta. La ce şi la cine trebuie să te rogi, ce fapte bune să faci, câţi fârtaţi trebuie să treci strada. Cert e doar că, există. Sigur, uneori are numai viză de flotant, nu e cu domiciliu stabil la sufletul muritorului. Dar, nu e rău nici aşa. E bine că există.

Cătălina e viaţa lui. E binecuvântarea. E inima. E răspunsul rugăciunilor mamei. Că, Doamne, cât s-a mai rugat să găsească şi el, ca fraţii lui, o fată frumoasă şi bună, cumsecade şi la locul ei, să-l adune de pe drumuri şi să-l facă om. Aşa zicea mama. Şi Cătălina, da, l-a făcut. Om. Adică, OM. Ea e Dumnezeul lui. E tot. Îi e tot. Apă, mâncare, aer, soare, lumină, cer, ploaie, pământ, vis. Orice. Şi tot. Nu-i mai trebuie nimic. Nu-l mai tentează nimic din afară. Nu mai vrea nimic. Nu-i trebuie alte femei. Altă femeie. Pentru că, nicio femeie din galaxie nu e ca ea. Ea e specială. Ea e ea... E cum nici nu poate să spună. Sau, poate, dar e prea puţin. Cu ea răzbate lumea. Cu ea dărâmă lanţul Himalayei. Cu ea înalţă imperii. Cu ea visează. Cu ea speră. Cu ea trăieşte. Cu ea iubeşte. Şi se iubeşte. Nu e nimic în lume cum îi e ea, unduită, în braţe.

Acum, obosită după aşa noapte, doarme. Aci, lângă pieptul lui. Lângă inima lui. Care e tot a ei. Părul negru îi e răvăşit peste albul patului. Şi peste sufletul lui palid de gânduri şi de îngrijorare. Obrazul ei atinge pielea lui, ca-ntr-o mângâiere. Sânul, ieşit din maieul subţire cu care doarme, îi ştampilează, ca un stăpân, adâncurile. Un picior îi e petrecut peste ale lui. Mâna ei îl cuprinde şi-n somn, ca pe-o comoară. Ca pe comoara ei mare. Căci, aşa a vrut Dumnezeu. Să vină şi din partea ei ocean de iubire către el. Peste el. Se iubesc. Se topesc de iubire. Sunt, în viaţă, în lume, în pat, înlănţuiţi. Aşa cum le sunt trupurile, carne în carne, piele în piele, fibră în fibră, le sunt şi sufletele. O za de la ea, o za de la el. Astfel, se

formează un lanţ imens. Cât viaţa. Şi indestructibil. Nu-l poate, o ştiu amândoi, nimici nimeni. Şi ea miroase atât de bine, întotdeauna. Şi când taie ceapă la bucătărie, tot ireal de frumos miroase. Şi când îi schimbă scutecele piticei, tot îmbătător îi e mirosul. Şi acum, când respiră a piersică, lângă el. E elegantă şi are stil, chiar şi când, încotoşmănată în trening gros, se omoară cu batista şi paracetamolul. Şi sexy miroase. Ea, în totalitate, e sexy. Bizar e că, ea nu face nimic în sensul ăsta. Nu se străduieşte. Nu se strofoacă. Nu apelează la nimic care s-o facă aşa. E din natura ei. E din lăuntrurile ei. E din ea. Are, pur şi simplu, clasă. E femeie, cu adevărat. Pe de-a-ntregul. Poate că toate vin din iubire. Poate că aşa vrea Cel de Sus cu ei. Pentru că se iubesc. De-o veşnicie. Serios! Pentru încă o veşnicie. La fel de serios! Se iubesc curat. Sincer. Profund. Ca în poveştile cu zâne şi cu feţi frumoşi. Deşi, ei sunt doar doi oameni normali. Atât de normali... Fire nebănuite de-ale vieţii i-a adus faţă-n faţă. Brusc, intempestiv aproape. El era într-o relaţie opacă şi ternă cu altă femeie, Raluca. O relaţie ca mai toate ale lui, de până atunci. Fără zvâc, fără frisoane, fără bâzdâgănii la capul pieptului. Nu zbârnâia nimic, nu frigea, nu urla. Nici dinspre el, nici dinspre Raluca. El era de-a dreptul blazat, ea tot pe-acolo. Dar, continuau amândoi, oficial, în virtutea inerţiei, să stea atârnaţi în relaţia aia. Nu ştiau altceva. Nu bănuiau că poate fi altfel, că poate fi altcumva. Familia lui n-o prea plăcea pe oficiala. Nu se amesteca în treaba lui, nu i-o zicea p-aia cu băbăiatule, bagă-ţi minţile-n cap, dar era suficient să-i vadă tatei, de sub ochelari, privirea nemulţumită şi mamei, când credea că n-o observă nimeni, zâmbetul schingiuit de strâmbături, ca să-nţeleagă. Ba, bunica, dintr-o bucată, când se ducea cu fata acasă la bunici, ori se pitea, pe undeva, de ziceau ăialalţi că nu e acasă, e plecată la vreo... clientă cu ghicitul ei – of, drace, de când se ţine să-i ia femeii un glob, s-o ajute-n munca ei, că şi ea a avut grijă de el, când era mic, ba, mai are şi acum, că-l scoate din câte o belea – ori, dacă se arăta la obraz, avea o limbă otrăvită, de-ţi era frică, de pe margine, să nu se taie în ea şi să sucombe, imediat. Băga de-alea cu cireşele stricate pe troaca porcilor, apa de izvor tulburată de balele vacilor, scroafa urcată-n copac... Uneori, încerca să-i facă un semn din ochi, alteori o înghiontea pe sub masă, ca să tacă, să se oprească, să nu mai jignească fata. Dar, alteori, îl umfla

şi pe el, în rărunchi, un râs, de-l durea burta. Spus altfel, nu-l prea durea de Raluca. Ce, cum, în ce fel... Reciproca, în cel mai echitabil stil, era valabilă. Doar fraţii lui, Adrian şi Marius, băieţi bine crescuţi de mama lor, nu agitau, în vreun fel, dulăii prin gard. Ba, când restul sărea cu gura că, dacă el şi Raluca se iubesc, să se ia, băieţii puneau frână şi le atrăgeau atenţia tuturor să stea în banca lor şi s-o lase mai moale cu însurătoarea. Că nu e muşcată s-o pui în pământ acuma şi, la toamnă, dacă se usucă, pui alta. În plus, şi el, de multe ori, de comportamentul Ralucăi, se ruga să nu-l ia capul şi să trântească vreo nucleară. Făcea şi zicea lucruri care nu-i plăceau, care îl iritau, care îl enervau, la care nu achiesa, care nu-l reprezentau, în relaţia cu ea şi în orice alt mod. Aşa stând lucrurile, spre a evita desele uitături în câş, ochi daţi peste cap, vorbe în doi peri, răutăţi aproape nepermise, încerca s-o bage pe iubita lui între ai lui, cât mai puţin. Mai răruţ, că-i mai drăguţ, cum e vorba aia.

Pe de altă parte, departe de câmpul lui vizual, Cătălina era prinsă în vârtejul unei căsnicii căpuşă. Nemernicul ei de soţ o trata ca pe un gunoi, o maltrata, o chinuia. De altfel, a şi încercat, viermele, s-o ucidă de şapte ori. Desigur, că atunci când a cunoscut-o, nu ştia toate astea. Nu ştia nimic. Nici despre ea, nici despre viaţa ei. Era, atunci, când s-au cunoscut, ca acum, iunie. El venea, cu Raluca, de la mare şi, încă de pe drum, începuse să fie chinuit de-o stare de rău, aproape inexplicabilă. Da' ce rău! O fi de la mâncare, de la băutură, de la soare. Că doar nu l-a lovit vreo boleşniţă cruntă, aşa, pe nepusă masă. Oricum, pica din picioare, de rău ce-i era. Abia a condus până la Ploieşti. A dus-o pe Raluca acasă, era obosită şi, oricum, nu se omora ea să-i stea alături, şi s-a dus la spital, la urgenţe. Ca să vadă ce naiba e cu starea aia de rău, de-l buşise din senin, ca asteroidul pe Mercur. Acolo, la spital, buluc de lume. Unii, ca el, care aşteptau pe hol, să le vină rândul la medic. Alţii, care mai de care în stare mai gravă, aduşi de ambulanţe, care veneau, ca la război, una după alta. Fusese furtună mare, căzuseră copaci pe stradă, căzuseră fire electrice, fusese, ce mai, prăpăd. Rareori, au fost furtuni ca aia, pe aici, pe plaiurile noastre mioritice.

Şi el aştepta. Şi aştepta. Intrau, desigur, întâi, cei aduşi cu salvările. Mulţi, mulţi de tot. Se uita la ei, la toţi, şi îl apuca, deşi, prin prisma meseriei, văzuse şi el destule, groaza, mila, emoţia, o mie de

alte stări. Era de ferească Dumnezeu. La un moment dat, cineva a lăsat pe hol o targă cu o fată, în încercarea disperată de-a afla unde anume, la ce cabinet, ar trebui să ducă pacienta. Tânăra era inconştientă şi, nici nu putea să fie altfel, având în vedere că era făcută, la propriu, terci. Păţise ceva, era groaznic de accidentată. Toate ale ei erau rănite, vinete, pline de sânge. Nu ştia atunci că fusese, intenţionat, lovită cu maşina de soţul ei, care o dăduse jos şi-şi urcase, în loc, amanta. De altfel, în clipa aia nu ştia nimic. Nu era nimeni cu ea, nu avea niciun aparţinător, ca majoritatea celorlalţi pacienţi, ca să-i ducă, firesc, grija, n-o ţinea nimeni de mână şi nu-i uda buzele cu apă. Şi, pentru că era lovită peste tot, nu se ştia unde, la ce secţie a spitalului, trebuie dusă întâi, pentru absolut necesarele intervenţii. Ar fi putut, văzând toate astea, să exclame în sinea lui: săraca fată! Însă, asta, atunci sau altă dată, nu i-a venit tangenţial pe buze. S-a dat lângă targa pe care era fata şi a privit-o, nici nu ştie dacă mai atent, mai intrigat, mai surprins. I se părea, pur şi simplu, doar ce-o văzuse, că o cunoaşte. Şi nu aşa, că o salutase, vreodată, pe stradă. Că stătuseră împreună la coadă, la cârnaţi. Că se întâlniseră pe undeva şi, pentru că el are o bună memorie vizuală, îi rămăsese pe retină chipul ei. Că a remarcat-o pe undeva şi atât. Nu. O ştia bine. O ştia altfel. O ştia ca pe cineva foarte drag. Ca pe-o iubită. Ca pe... I-a luat, cât de bine a putut, seama. A privit-o cu cea mai mare atenţie. A făcut în minte deduceri şi analize. A chemat la rampă toate amintirile. S-a gândit. Şi s-a răzgândit. De unde o ştie? Cine e? Unde s-a mai întâlnit cu ea? Hm... Sentimentul de deja vu era maximum şi intens.

Şi, totuşi, oricât analiza, oricât se gândea, oricât îşi amintea, nu, n-o cunoştea pe tânăra tumefiată şi lovită grav, de pe targă. N-o văzuse, nu se întâlnise cu ea, n-o ştia dinainte de clipa aia. Cel puţin, nu în viaţa asta.

Şi era singură acolo, şi n-o băga nimeni în seamă, şi era fără cunoştinţă. Şi era atât de frumoasă! Părea o zeiţă din Olimp, coborâtă, cine ştie pentru ce penitenţe, în holul ăla aproape infect, de spital. Straniu, desigur, unde şi cum a văzut el că e frumoasă, având în vedere că era plină de răni, de sânge, de vânătăi. Dar a ştiut, chiar a ştiut, de atunci, din prima clipă în care a văzut-o, că e foarte frumoasă. O femeie cu clasă. Cu decenţă. Cu spirit. Cu şarm.

Cu aplomb. Deşteaptă. A ştiut. A văzut. A înţeles. Şi-a dat seama. Pur şi simplu. Nimeni, nimeni altcineva dintre cei de pe holul de spital n-a văzut, n-a ştiut, n-a intuit ce-a văzut, ce-a ştiut, ce-a intuit el. Şi, de altfel, nimeni în afară de el n-avea treabă cu femeia abandonată pe targă de asistenta de la ambulanţă, care o adusese la spital, în crucea nopţii. Soarta, domn'le, soarta... Şi norocul lui. Ce mai, le era scris să se întâlnească, să facă nuntă, să fie împreună.

La un moment dat, în vreme ce o privea, intrigat, surprins, curios, atent, ea a deschis ochii. Nu pentru mult timp. Probabil, pentru câteva clipe. A privit buimacă, spre niciunde. Nu ştia unde e, cu siguranţă. Nici ce i se întâmplase, nici de ce e acolo, nici cine o adusese în starea aia. Nici cum o cheamă, în mod precis, nu ştia. Dar, avea nişte ochi verzi, neasemuiţi, frumoşi cum el nu mai văzuse în viaţa lui. L-a electrocutat, fără să ştie şi fără să vrea, din prima, cu smaraldul ăla feeric din ochii ei. L-a vrăjit, fără putinţă de tăgadă, de parcă luase lecţii de la bunica, despre care satul zice că face şi desface chestii de magie, cu har. L-a terminat, pe loc, cum nicio fată, cu niciun fel de ochi mirifici – ehei, şi cunoscuse şi avusese şi îndrăgise şi el multe fete şi multe femei, până atunci, cu ochi absolut magnifici, nu coborâse atunci din salcie şi dăduse, fleoşc, de ochii ăia sublimi – nu făcuse. Da. Şi ochii ăia, de un verde fabulos, îi erau lui cunoscuţi. Îi ştia – deşi, la propriu, strict, vorbind obiectiv, nu-i ştia – de undeva. Mai fusese sub vraja lor şi altă dată. Îl mai asediaseră, cu puterea lor, şi altă dată. Şi altă dată, ca acum, îi merseseră la suflet şi făcuseră rană acolo.

Tânăra de pe targă a fost, într-un final, băgată la neurochirurgie, pentru operaţie. Fusese lovită serios la cap şi medicii nu-i dădeau şanse multe şi mari de supravieţuire. Era, deşi n-avea sens, pentru că, faptic, atunci o vedea prima dată, distrus. Ca şi cum pe patul de spital era cineva foarte drag de-al lui. Ca şi cum, când i se spunea că poate să moară în orice clipă, se prăbuşea ceva în el. Era de neînţeles, era de neimaginat. Avea, ceva mai târziu, la vreun an aproape de la întâmplarea asta, să înţeleagă, ce şi cum. Pentru că, în lume, chiar dacă de multe ori nu pare, există o explicaţie.

Of, of, of... Uite la ce îi stă şi lui, acum, capul. În fond, pe toată tensiunea care îi stă în ficaţi, e mai bine să se gândească în clipa asta, în dimineaţa asta, dacă tot nu doarme, la lucrurile astea,

decât să facă planuri cu Ardil Escu. E mai bine, pentru liniştea lui, pentru lăuntrurile lui, să-şi amintească acum de începuturile lor, al lui şi-al Cătălinei, al lor, împreună, decât să însăileze chestii cu ardilul lu' peşte. Un infractor. Desigur, deşi are dovezi în acest sens, dar legal n-are, şi ar trebui să îi acorde prezumţia de nevinovăţie. Of, of.. Hai că nici nu mai ştie ce gândeşte. Că-l lasă capul cu nenorocitul.

De ce nu-l mai ia somnul ăla? Că plinul, nici pe departe, nu şi l-a mai făcut de mult. E, dimpotrivă, restant la somn. Dar, dacă diseară se conturează cum trebuie întregul ăla, pe care-l tot aşteaptă să se contureze, dacă nu doarme... Trei zile şi trei nopţi, fără întrerupere. Nici nu mănâncă, nici nu bea, nici nu... Nici la wc nu se duce. Doar doarme. Şi atât. De să scoată pârleala cu toate grijile astea, cu tot stresul ăsta, din ultima vreme. Cu nevasta în braţe, ca acum. Cu ea cuibărită, ca în clipa asta, la pieptul lui. Îmbrăţişaţi, aşa, cum stă bine unor oameni care se iubesc. Că tare a mai încărcat-o şi-a mai supărat-o şi pe ea cu Ardil Escu ăsta. Mereu, mereu, Ardil Escu. Mereu! I s-a acrit şi ei de el, aşa cum şi lui, care e foarte implicat, i s-a acrit. Finiş cu ardilul, gata! Şi, da, chiar asta face. O ia pe Cătălina şi pleacă în lume. Habar n-are unde. Pune degetul pe hartă şi, unde nimereşte, acolo se duce. Şi nu spune nimănui unde. Ca să nu-l sune nimeni, ca să nu-l caute nimeni, ca să nu stea la cheremul nimănui şi ca să nu dea nimănui, de nicio culoare, vreo explicaţie. Nici acasă, celor din familie, nici şefilor, nici, cine ştie, presei, dacă se face vâlvă cu fostul preşedinte şi lumea vrea să afle informaţii şi date. Aia e, dacă... Dacă se face vâlvă. Dacă decurge bine totul, dacă Ardil Escu pică de pe soclu, dacă operaţiunea lor are, în sfârşit, sorţi de izbândă. Eh, dacă... Dacă... Numai dacă... Pentru că, fir-ar să fie, dacă ăsta e extrem de mare, de important, dar şi teribil de volatil, de precar, de...

Nu se mai poate. Nu mai merge aşa. Va completa, mai încolo, pe linia punctată, ce trebuie. Până diseară, până când Răducelu vine cu informaţiile pe care le are puse bine, la sertar, nu se mai gândeşte la Ardil Escu, nu se mai gândeşte la dacă şi la parcă, nu se mai gândeşte la nimic, nici dacă îl frige şi-l arde pe chelie să se gândească! Şi gata! Punct! Pa şi pusi, Ardil, până diseară. Azi e ziua lui şi-a Cătălinei. Azi, se simt ei doi bine. Azi uită

de fostul preşedinte şi de tot. Azi, îl dă, temeinic, afară din gândurile şi din casa lui pe... pe bălălăul ăsta. Ca să nu zică, în creierii dimineţii, altfel.

Aşa... Unde îi rămăsese înfiptă amintirea aia? Să vedem. Accidentul, coma, spitalul. Da...

Pe holul spitalului, el, poliţistul, a aflat că acela care o accidentase pe tânăra aceea fugise de la locul faptei şi o abandonase aşa, rănită, lovită, terminată, în stradă. Trei săptămâni a stat Cătălina în comă. Şi trei săptămâni, zi de zi, el, după ce solicitase cazul spre anchetare de la şefii lui, a fost acolo. S-o vadă. Să afle cum mai e, cum îi mai e. Să se convingă, deşi era greu, că trăieşte încă. Să se roage la Dumnezeu din ceruri s-o salveze. Căci, medicii îi spuseseră verde: noi am făcut tot. De aici încolo, numai Dumnezeu mai poate să facă, da, ceva. Uneori, pe holurile spitalului, se întâlnea cu soţul ei. Părea icoană de pus la-nchinat şi pătruns, Doamne, de necazul care îi lovise familia. L-a suspectat din prima clipă că n-are cugetul curat. Simţise ticălosul şi mizerabilul din el. Dar, o vreme a crezut că îl percepe astfel, din cauză că-l invidia pentru femeia care era soţia lui. Zavera, că nu-i vine, acum, în moţul dimineţii, altă rimă pentru ce-a fost atunci, a-nceput mai târziu. La fel cum, tot mai târziu, a început să se scrie povestea lor, a lui şi-a Cătălinei, a lor, împreună. Au parcurs paşi, s-au cunoscut, s-au îndrăgostit, au petrecut clipe de vis, au înfruntat angoase şi probleme, s-au despărţit, s-au împăcat, s-au explicat, s-au căsătorit. Eh, câte şi mai câte n-au tot făcut, de atunci. Ca toţi oamenii normali, în fond.

Şi, chiar în primele luni de dragoste dintre ei, ea a trecut prin nişte cumpene cumplite, soţul ei şi amanta lui încercând, şi încercând, şi încercând iar, s-o omoare. Adică, premeditat, pus la cale, adaptat pe scenă, nu aşa, la plesneală, din întâmplare. Şapte, şapte au fost tentativele de omor ale nemernicilor. Şi el, de şapte ori, a crezut că înnebuneşte. Că se prăbuşeşte în gol. Că moare, de-a dreptul. Că se sfârşeşte tot. Mai ales că, în unele dăţi, nici măcar nu era lângă ea, s-o protejeze, s-o apere, s-o scape.

Crunte amintirile astea. Poate şi de aia le lasă, cel mai adesea, acolo, la sertar, nu le scoate afară prea des. Mai des decât trebuie. Nici măcar în cartea pe care Cătălina a scris-o atunci, Trăind clipa, nu se înghesuie să le citească. Răsfoieşte restul, îi face

plăcere să retrăiască multe pasaje din carte, dar acolo unde se vorbeşte despre tentativele de omor asupra ei, dă, grăbit, tulburat, paginile. Hm... De atât de puţin atârnă, iată, soarta omului. Dacă nu s-ar fi dus atunci la spital, dacă nu-l lovea starea aia de rău – care, oricum, în noaptea cu pricina a dispărut de la sine, netratată şi nevăzută de niciun medic – dacă nu stătea pe holul mare la coadă, n-ar fi întâlnit-o niciodată pe femeia vieţii lui. Ar fi rămas sărac, pustiu şi vai de steaua lui. Şi resemnat lângă Raluca sau lângă altă femeie ca ea. Sau, cine ştie? Poate că, dacă tot le era scris să se iubească, s-ar fi întâlnit şi altfel, şi altundeva, şi în alte circumstanţe.

Şi, când într-o zi, după destuuuuuule peripeţii, Cătălina i-a spus, fericită, că e însărcinată, lui cerurile i-au luat foc. Şi ardeau, şi străluceau... Aşa de mare era lumina care se revărsa din ele, că puteai, de pe margine, să orbeşti, dacă tot te uitai la ea. A fost cea mai bună veste pe care a primit-o în viaţa lui. A avut, apoi, grijă de Cătălina, cum nu-şi imagina că e în stare să aibă. Deh, la momentul ăla, nu se proţăpise Ardil Escu – ptiu, piază rea, iar te-ai fofilat aci! – pe firmamentul vieţii lui. Şi el era ca un om, trăia ca un om, se purta ca un om, venea acasă de la serviciu, ca un om. Ceva mai târziu, când au muşcat nada cu fostul preşedinte, el şi mai mulţi din poliţie, dar şi trei procurori de excepţie, a început, cum s-ar zice, să se rupă filmul. Sau, dimpotrivă, să se înjghebeze filmul. Au iniţiat cercetări, au prins fire, au adunat date, au vorbit cu oameni, au făcut săpături, au pus cap la cap lucruri mai vechi şi mai noi. Ce ieşea şi tot ieşea la suprafaţă, era imund maximum. Ardil Escu era murdar rău. Sigur, nu se aşteptau să fie vreun model de virtute, că doar de aia şi începuseră cercetările, dar ce reieşea din toate datele care se adunau şi se tot adunau în dosarele lor, le ridica părul pe creştetul capului. Ardilul era băgat în orice. În toate infracţiunile şi în toate ilegalităţile şi în toate matrapazlâcurile. Cum naiba, constatând astea, dar şi faptul că, deşi toate erau aproape vădite, pe faţă, la vedere, nimeni nu se strofoca să-l încalţe pe Ardil Escu. Nimeni! Ba, dimpotrivă, toţi îl lăudau ca fiind cel mai tare şi cel mai corect şi cel mai bun preşedinte al ţării, pe care l-a avut ţara!

Ce mai, acţiunea, tot mai pregnantă, tot mai intensă, tot mai dibace, cred ei, i-a prins. Tot mai mult. Şi mai mult. Şi-ncă şi mai mult. Încet, încet, schimbatul domiciliului ardilului a-nceput să se

contureze. Şi cu asta, grijile, tensiunea, stresul, frământările lor au devenit şi mai asidue. Din ce în ce mai asidue. Acum, metaforic vorbind, desigur, se întrevede mâncat de colivă, azi, mâine, poimâine, pe aci... Coliva lui Ardil Escu. Mă rog, e cam cu tot tacâmul, dacă tot s-au apucat băieţii de treabă. Îi fac şi prescuri pentru popi, pun şi de nişte colaci, îi dau şi de pomană, aşază şi bomboane frumoase şi colorate pe colivă. Parastas se cheamă că-i fac. Creştineşte, după tipic. O să fie o experienţă minunată să-l privească în ochi pe omul care a făcut atâta rău altor oameni şi să-l fulgere cu privirile lui rele, încrustate cu dispreţ. La aşa caz şi-n aşa situaţie, cum să te uiţi la cineva? Negru, bineînţeles.

Ce deducţii şi ce analize mai face şi el când vine aurora la raport... A pornit de la fericirea lui de a se fi întâlnit în viaţa asta cu Cătălina şi, poftim, a ajuns iar, şi iar, la Ardil Escu. Mai are şi nevasta dreptate, când îi reproşează, mai în glumă, mai în serios, că e obsedat, zi şi noapte de Ardil! Să-l prindă o dată, să-l apuce cu-o chestie din cele în care e băgat, să-l înhaţe şi să-l deverseze la puşcărie, unde-i e locul! Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Ehei, fetele lui acum dorm. El nu. Simte – sau ar vrea să simtă – niscaiva sânge-n apa de ploaie. Mama lui de Ardil! Uite cum a ajuns din cauza lui. Nici de cuvânt nu se mai poate ţine. Nici în faţa lui, nu mai zici de altă lume! Sucim volanul. Uşor. Mai la dreapta, mai la stânga, mai pe unde trebuie. Şi trebuie tot la familia lui. Acum, când somnul ăla dulce din pipota dimineţii a fugit pe coclauri, cârmim către nevastă şi copil. Baza. Echilibrul. Stâlpul. Umărul. Tot.

Când s-a născut dulceţica, el a fost acolo. La maternitate. Să vadă. Să ştie. Să-ntâmpine copilul, ca el să ştie că nu e singur pe lume, are un tată. Şi să-i fie, dacă era cazul – slavă Domnului că n-a fost – de ajutor, soţiei. Să asişti la aşa ceva, să suporţi, aproape, şi tu durerile facerii, să-ţi vezi copilul venind, dintr-o altă lume, pe lume, e vecin cu Dumnezeu. Ca să nu zică direct că e dumnezeeşte, pur şi simplu. O experienţă absolut interesantă. A fost o tensiune şi atunci, mai ca asta de acum, cu ardilul lu' peşte... Desigur, de altă natură. Îi era teamă, de atâtea emoţii, să nu-i cedeze inima şi să leşine, ditamai poliţistul, pe holurile maternităţii. A rezistat. Nu s-a făcut de ruşine. A ţinut de cotorul steagului cât a putut de mult şi de bine. Dar, sincer şi la drept vorbind, au tremurat

serios chiloţii în fundul lui. Şi, după ce-au născut, el şi Cătălina, mai ales el, s-a-mbătat. De uluială. De tumult. De fericire. De viaţă. De drag. Şi de dragoste. De toate cele. Era tată. Avea şi el, de-acum, comoara lui. A dat prietenilor şi duşmanilor – nu e un om al dracului, dar n-are doar prieteni, o ştie bine, sunt şi destui care îl invidiază, care l-ar arunca în Marea Neagră, taman când e ea mai vălurită, care ar descărca vreo cinci pistoale în pieptul lui fără vestă antiglonţ – în egală măsură, de băut. Să bem! Şi, decât să nu fie, să nu se-ajungă, mai bine să rămână, mai bine să facem risipă. De petrecut cu familia – cei doi fraţi ai lui şi cumnatele, părinţii, bunicii, mătuşa Reta, că frumoasa care-i e încolăcită acum pe trup, nu are pe nimeni – nici nu se mai pune problema. A chiuit ca la nuntă, de s-a dus, apoi, la maternitate, să-şi vadă şi să-şi ia fetele acasă, cu coardele vocale în piuneze. De-i şi zicea întruna Cătălina că a răcit şi trebuie să fie atent să nu îmbolnăvească fetiţa. Mai târziu i-a spus că, mai avea un pic şi punea şi lăutari, cu care să cânte şi să-şi strige fericirea.

Viaţa, mda, a curs peste ei frumos. Se înţeleg. Se completează. Se întrepătrund. Se iubesc. Sunt una. Pur şi simplu, nu au, niciodată, nevoie de cuvinte, ca să... ceva... Ca să-şi spună una, alta, ca să comunice ori ca să priceapă unul de la celălalt ceva. Se înţeleg doar uitându-se unul la altul. Ba, şi fără să se uite. Se ştiu. Îşi ştiu, din prima, toate gândurile. Toate spaimele. Toate bucuriile. Tot ce le curge prin vene şi prin suflete. E, cu ei şi în ei, o magie. Un miracol. Un ceva. Mai mult de atât, mai frumos, mai special, mai sublim, şi să fi vrut, nu putea să le dea Cerul. Le-a dat cel mai mult. Le-a dat maximum. Le-a dat tot. Asta, deşi, nu sunt, câtuşi de puţin, nişte oameni perfecţi. Nu. Sunt doar cât se poate de normali.

Nici profesional nu a dus-o rău. Ba, chiar i-a fost bine. De ce s-ar plânge? A muncit, corect, în felia lui. Şi satisfacţiile au venit şi aici. Da, acum, el, subcomisarul Cristian Popa are tot. Tot ce-şi doreşte. Tot ce-i trebuie. Tot ce-i place. Viaţa îi e o primăvară. O infinită lună de mai. Cu soare plăcut şi cu trandafiri parfumaţi. Pentru fetele lui trăieşte. Şi, dacă trebuie, moare. Dar, oare, trebuie acum, în cazul ăsta, cu Ardil? Din cauza lui Ardil? Să moară? El sau cineva? Altcineva? Fetele lui nu merită aşa ceva. Nici el, pentru ăsta care a fost preşedintele ţării. Nici alt suflet pe care îl ştie sau de care

n-are idee.

Ce va fi diseară? La noapte? Mâine? Cum o va lua valul nebun către Ardil? Dintr-o dată, buşindu-l la temelie? Încet, discret, ca să nu-l vadă că vine? Opintit, ca să-l lase să se chinuie? Hm... Într-un fel, nici el nu ştie cum şi de ce şi aproape îi e teamă şi să se gândească la asta, teme o trădare. Nu ştie de unde şi de ce s-ar putea întâmpla asta. Dar are, chiar dacă nu spune nimănui aşa ceva, înfiletat bine în creier, cu şuruburi trainice, gândul ăsta. Dacă vreunul dintre ai lor a schimbat lotca în care sunt ei cu iahtul lui Ardil? Nu, e imposibil! La o astfel de chestie, mai bine să nu se gândească. Pentru că, numai la aşa gând, şi o ia razna. Mereu i-a urât pe cei care şi-au trădat colegii. Prietenii. Meseria. Principiile. Pentru bani. Pentru funcţii. Pentru nimic. Pentru cine mai ştie ce. Şi, dacă nu e dintre ai lor, ăla care trădează? Dacă e de altundeva, din alt cerc, din altă sferă? Bun. Dar de unde? Ştiu foarte puţine persoane de planul lor, de munca lor, de încercarea lor de a-l trimite pe Ardil Escu unde-i e locul. Cine să trădeze? Cine să toarne? Sau, şi poate că e mai nimerită întrebarea asta, de ce s-o facă? De ce să trădeze? Dacă ştie să răspundă la întrebarea asta, din urmă, probabil că dă şi de răspunsul la celelalte.

La asta, la trădare, nu trebuie acum, în suliţa aurorei – of, vorbind despre suliţe, uite că simte vreo zece săbii implântate în el! – să se mai gândească. Îşi strică singur sufletul. Şi ziua. Şi dispoziţia. Şi azi pleacă, aşa cum au decis, la bâlci, cu Cătălina. Nu e vreo scofală, nu are pretenţia asta. Nu puteau pleca nici la munte, nici la mare, câteva ore. Din mai multe considerente. Şi bâlciul a fost o alegere salvatoare. Pentru acest moment, desigur, şi pentru ce se întâmplă la acest moment. Pentru câteva ore, mai ies din cotidianul ăsta gri, cenuşiu, cu tente de negru. Căci, într-un mod aparte, toate grijile şi toate apăsările lui s-au transferat şi pe umerii ei. Ştie asta, aşa cum ştie că, întotdeauna, umărul ei – aşa dulce cum e acum, când ea doarme – ţine tot universul pentru el. Şi în locul lui. Sunt amândoi tracasaţi. Cu gânduri. Împietriţi de griji. Bulibăşiţi de stres. Chiar dacă, şi unul şi celălalt se străduiesc să pară, mai tot timpul, ca o floricică. Mă rog, ca nişte floricele. Din buchet, din ghiveci, din glastră, din grădină. Floricele. Şi ei nu sunt. Nici pe departe. Sunt nelinişte. Şi frământări. Şi angoase. Şi griji. Şi apăsări.

Sunt orice, numai floricele, nu. Căci, să intri în ciorba ardilească, fără tancuri, fără bombe nucleare, la propriu, numai cu mâinile goale şi cu isteţimea minţii, nu e câtuşi de puţin parfum de mărgăritari.

Se vor duce la bâlci. Un bâlci de ţară, fără cine ştie ce perspective de distracţie. Dar, mai schimbă şi ei aerul. Îşi mai clătesc şi ei ochii. Mai uită şi ei de tot şi de toate. Mai stau şi ei împreună, departe de toată viermuiala şi de tot vacarmul. Speră să poată să facă astea. Căci, cu gândul la Răducelu, care va veni în seara asta cu dovezile, tare se teme să nu dinamiteze – bum, bum – şi puiul de linişte pe care nu numai că-l caută, dar îl şi provoacă, îl şi aşteaptă. Numai la gândul că, uite, vine momentul să-l pornească pe Ardil spre... brutărie, îl ia cu tremurături. Patria, nu-i aşa, recunoscătoare...

Doar ei doi pleacă. Aşa, ca în tinereţe. Adică, aşa cum plecau, când nu aveau fetiţa. Căci sunt, nu se pune problema, foarte tineri. Şi, ideal ar fi să îmbătrânească împreună. Să le rămână, trandafirilor care sunt ei doi, petalele ca acum. Neofilite. Nescuturate. Nelovite de brumă ori de viscol. Vii. Atât de vii! Şi-nmiresmate. Atât de-nmiresmate! Vor rămâne. Împreună. Nici nu se pune problema. E numai un fel al lui, în buza zilei, de-a spune. Cu dulceţica, vine bunica să stea. Adică bunica lui, străbunica micuţei. Ei, vorbă să fie că vine bunica. Doar bunica. Asta, când o descăleca, Doamne fereşte, apocalipsa. Mai mult ca sigur că vin încoace, dacă nu toţi ai lui, măcar destui dintre ei. Cum te văz şi cum mă vezi, bre, coană Joiţico! Şi tu, bibicule!

Da... Aşa stând lucrurile, mai bine s-ar desprinde uşor din strânsoarea dulce a iubitei şi s-ar duce să-i pregătească micul dejun. Oricum, e atât de obosită, că n-o să mai aibă ea timp să săvârşească asta. Şi să-i facă, aşa, de la prima oră a dimineţii, el o surpriză.

Când s-a-ntors cu tava, peste vreo jumătate de oră – el nu e expert la bucătărie, nu se mişcă repede, nu are talent de bucătar şi face şi el ce şi cum poate – Cătălina dormea încă. Nici din camera alăturată nu se auzea niciun sunet. Stătuse vântul, se oprise furtuna, de când a venit Cătălina în pat. De altfel, ca un tată grijuliu ce e, s-a dus, hoţeşte, la pătuţul copilei şi s-a uitat dacă e totul în regulă. Perfect. Doarme. Liniştită. Dezvelită. Fericită. E bine. Poate

doarme până vin neamurile. A învelit-o şi a pupat-o pe mânuţă, discret, ca să nu-i spulbere somnul aşa de zvăpăiat în ultima vreme şi s-a ocupat de micul dejun.

Nu-i vine s-o trezească pe Cătălina. Doarme şi ea, acum, liniştită. N-a dormit toată noaptea. Nici vreo trei, patru înainte de asta. La Cotroceni, ăia de păzesc preşedintele, mai moţăie în post, vreo prăjină din noapte. Dar, cu prichindica lor, nu e chip, când e supărată, să pună careva geană pe geană. Careva... Care careva? Cătălina. Ea e de serviciu, cel mai mult, pe unitate.

Da, e frumoasă Cătălina, soţioara lui. E... E o femeie foarte frumoasă. Ştie. Vede asta, în toate clipele, în care, ca acum, o soarbe din priviri. Chiar ai ce vedea, când te uiţi la ea. Observă, de asemenea, de fiecare dată când sunt plecaţi undeva, împreună. Şi la hipermarket, dacă se duc să cumpere mere, se găseşte câte cineva să îi ia seama bine. Nu doar bărbaţi. O dată, o fetică de vreo 15 ani, rămăsese cu ochii pe nevasta lui. Pur şi simplu, nu se mai uita în altă parte. Pe el l-a enervat şi, după ce-a aşteptat un pic, ca ea să-şi retragă uitătura, s-a apropiat de copila aceea: S-a-ntâmplat ceva, domnişoară? Că te uiţi fix la soţia mea… Nu, s-a fâstâcit fata, nu s-a întâmplat nimic. Vă rog să mă scuzaţi. Dar n-am văzut niciodată, de când sunt, ochi atât de frumoşi ca ai soţiei dumneavoastră. Lui, i-a crescut inima în el. S-a făcut cât toată lumea mare, de mare. Aşa e. Soţia lui are ochi frumoşi. Cei mai frumoşi de pe planetă. Ştie asta. Sunt verzi, mari, luminoşi, splendizi. Nu sunt alţii ca ei, în univers. Şi sunt doar ai lui. Doar el îi mângâie. Doar el îi dezmiardă. Şi doar la el, acum şi mereu, se uită ochii verzi şi calzi. Doar pe el îl văd şi-l încălzesc cu lumina lor. S-a gândit adesea, ochii ei sunt frumoşi, ea e frumoasă, pentru că şi din interiorul ei irumpe năvalnic un ocean de frumuseţe. Se contopeşte exteriorul cu adâncurile şi se ajunge la aşa rezultat.

Altă dată, de la un chioşc de ziare, ea a cumpărat nişte gumă de mestecat. Cel care vindea, un bătrânel respectabil, stătea cu banii daţi de ea, în mână, şi se uita, pierdut, în ochii Cătălinei, în ochii femeii lui. Fără să dea rest, fără să dea guma, fără să se mişte. Ea i-a atras atenţia, dar omul era tot la fel. Năuc. Şi clăpăug. Atunci, ca un bărbat ce este, ca bărbatul casei, a intervenit el: Domnu', ne mişcăm şi noi cu niţel talent? Că se face coadă şi zice lumea că daţi

acadele gratis. Bătrânul s-a scuturat imediat – a înţeles apoi – de mirajul verde: Vă rog să mă iertaţi. Îi admiram doamnei ochii. Are nişte ochi neasemuiţi. Dacă sunteţi soţul, ferice de dumneavoastră. Frumoasă femeie şi frumoşi ochi!

Da, ferice de el. Aşa e. A dat norocul peste el când a întâlnit-o pe fata asta. L-a ajutat Cerul să o găsească. Să o facă a lui. Să se facă al ei. Mare lucru. Mare izbândă. Mare, pe cuvânt, realizare. Şi, să se întâmple acum, ceva, cu Ardil... Adică, nu cu Ardil să se întâmple. Din cauza dobitocului de Ardil, să i se întâmple lui ceva. Temeri are. Căci, are şi presentimente. Şi premoniţii. Şi intuiţii. Să i se-ntâmple ceva. Să se ducă, na, pe copcă. Este o posibilitate. Nu poate s-o ignore. Nu poate s-o treacă, neam, cu vederea. Ea poate să se-ntâmple, să fie, să devină certitudine. Ce să facă, atunci, femeia lui fără el, fără bărbatul vieţii ei? Cum să mai bată în pieptul ei lumina? Cum să mai trăiască fără el? Cum să mai meargă înainte? Cum? Inima i se zbate, la aşa gânduri, în pieptul pe care Cătălina doarme mereu liniştit, ca un hulub speriat de uliu. Poc, poc... Poc, poc... Fâl, fâl... Fâl, fâl... De să se simtă până la Barcelona. Las-o dracului de treabă, se apostrofează el. Că doar nu mă duc la război, să mă lovească flinta. Sau în Afganistan, să mă lupt cu teroriştii. N-o fi dracul aşa de negru. Dacă vin documentele, dacă totul e bine, dacă situaţia e sub control, de ce să dau în primire? De ce să mă apuc, ca prostul, să dau colţu'?

În pat, tânăra cu ochi de mare în furtună, începe să se foiască. Semn că, moş Ene intră, şi în ce o priveşte, în grevă. Deschide ochii şi şi-i implântă, răsfăţat, în bărbatul de pe marginea patului:

– Ce faci tu, golanule, cu privirile ţintă pe mine, la ora asta? De ce nu dormi ca un băiat cuminte? S-a trezit puiul?

– Nu, nu... Nu te ridica, iubito. Că ea e cuminte şi doarme. Chiar doarme liniştită. Am fost acuma la ea. Iar eu am zis să mă duc să pregătesc micul dejun pentru cea mai frumoasă şi cea mai iubită femeie din lume... Că acum vine Piţi cu tot clanul şi nu mai apuci să mănânci nimic.

– Îmmmmm... Ce frumos! Mi-e o foame!... De unde ai ştiut că mor de foame?

– Păi, am ştiut. Ştii că eu ştiu tot. Ştii că nu-mi scapă nimic.

Ştii că sunt în gândurile şi-n inima ta mereu. Ştii că...

– Nu, nu ştiu. Dar ştiu că te dai mare, ceva de groază, băiatule răsfăţat ce-mi eşti. Poţi să-mi dai şi-un pupic, aşa de dimineaţă, că nu mă supăr. Şi ca să-mi meargă bine toată ziua. Hai, dă pupicul ăla! Te laşi greu, ăăă? Moa, moa... Ce mi-ai adus bun?

– Nu ştiu cât de bun e. Şi cât de bine arată. Eu nu mă pricep la chestii de-astea, ca tine. Şi ştii asta. Am încropit şi eu câte ceva, cum a dat Dumnezeu.

– Ba, arată minunat. Şi e nemaipomenit. Dumnezeu a dat bine, a dat pe gustul meu. Şi tu ştii, Cristi, că dacă îmi aduceai şi pâine cu unt şi tot era cea mai bună delicatesă. Pentru că e de la tine. Pentru că mi-o aduci cu dragoste. Pentru că te-ai gândit la mine, când ai pregătit-o. Hai, mănâncă şi tu cu mine. Nu mai sta la distanţă, că mă superi. Mâncăm amândoi. Sau, nu mai mănânc nici eu.

– Ştii că eşti cam şantajistă, aşa, nu? Ştii că legea are prevăzut un articol special pentru şantajişti, nu?

– Asta ştiu. Am avut onoarea şi mi-ai mai spus. Dar nu ştiu de ce nu dormi. De ce te-ai trezit aşa de dimineaţă. De ce te-ai dat jos din pat cu noaptea-n cap. Tu...

– Păi, nu ţi-am zis? Vine clanul şi n-o să mai ai timp să mănânci nimic. Şi, până ajungem la bâlci, la friptane şi la mici, cazi din picioare, de foame. La ce foame e pe capul tău... Adică, în stomacul tău. Am zis să te hrănesc corespunzător, să nu înfigi, flămândă, dinţii în mine.

– Iar minţi, domnu' poliţist. Ce-i drept, ai minţit frumos acum, dar tot minciună se cheamă că e. Ai grijă, să-ţi treacă repede cu minciunile astea, să-ţi treacă până nu se fac copiii suficient de mari, ca să-nţeleagă şi să ia lecţii de la tine şi să se apuce să mintă şi ei! Hai, ia şi tu, nu te uita la mine. Mănâncă şi tu.

– Nu mint, iubita mea, nu mint. Şi ştii şi tu că vine clanul, mintenaş. Hai, băieţii şi fetele n-or veni. Că ei mai au şi alte treburi, nu au ca obiectiv principal să vină pe capul nostru. Dar restul, şi sunt gata să dau o ladă cu bere, dacă nu e cum zic, va fi la uşă, în păr. Toţi cinci! Toţi! Pentru un copil de un anişor şi câteva luniţe. Şi asta numai pentru câteva ore, hai să zicem o zi. Dacă nu-mi mai cunosc eu neamul, cine să-l cunoască...

– Foarte bine. Să vină. Să vină toţi. Cu ce te deranjează? Abia suntem liniştiţi, pe acolo. Cu atâţia oameni în casă, nu poate să fie decât perfect tot.

– Sau nu. Că ştii că, dacă sunt mai multe moaşe, rămâne copilul cu buricul nelegat.

– Stai liniştit, iubire, copilul nostru are buricul legat. Şi toţi ai noştri, care vin, sunt mai mult decât atenţi cu fata noastră. Pentru că toţi, fără osebire, o iubesc nespus pe năzdrăvana mică. E şi dulceţica lor. Cât e ea de agilă şi de iute, n-o să aibă timp să se plictisească, pentru că unul o lasă, altul o ia... Va fi sub atenţie mereu. Eu sunt mulţumită că vin toţi. Să fii şi tu. Auzi, mâine vine ziaristul ăla cu actele, nu?

– Da, se poate şi mâine. Eu mă gândisem că în seara asta. Azi, e practic, ultima zi a biletului de voie, ca să zic aşa. A învoirii. A răgazului. A adunării. Dar, s-ar putea să ai dreptate şi el să socotească şi ziua de azi ca una liberă. Mda, mai degrabă mâine s-ar putea să vină.

– Mă bucur mult că a venit momentul ăsta. Acum, te linişteşti şi tu.

De fapt, Cătălina voise să spună: dacă e totul bine, acum te linişteşti şi tu. Dacă e totul bine... Dacă... Pentru că ştie şi ea la fel de bine ca el că se prea poate să nu fie totul bine. Să nu fie nimic bine. Se prea poate ca Ardil Escu să reacţioneze virulent. Şi violent. Şi cum a mai făcut. Şi cum, la urma urmei, îi e firea. De s-ar termina totul! De s-ar termina cu bine! De s-ar pune punct acestui capitol stresant din viaţa lor! Au nevoie să trăiască liniştiţi. Au nevoie să-şi întremeze biata răbdare, pusă din plin la încercare. Au nevoie de ei, împreună, în viaţa asta. Şi au nevoie, în fond, să se relaxeze. Să fugă de tot ce, aici, de atâta vreme, îi apasă. Îi copleşeşte. Îi termină psihic. De asta se duc azi la bâlciul ăla. De asta fură vieţii – şi lui Ardil Escu nenorocitul – câteva clipe de linişte.

El spăla vasele, ea făcea baie, când a sunat la uşă. Ţâââr. Ţâââr. Aproape scurt. Aproape fără vlagă. Dacă e ţârâitul mai lung şi mai apăsat, trezeşte, dacă doarme acum, fetiţa. Şi tată-său e cu tigaia după uşă, în caz de supărat odorul. A fugit să deschidă el. Gata, au venit, cum preconizase, ai lui. Ai lor, mă rog. Că, pe nevastă-sa o iubesc toţi, până la unul, de parcă a fost mereu a lor,

sânge din sângele lor. Nu că e, cinstit vorbind, rod al intruziunii printre ei. Ba, foarte adesea, se întâmplă să o favorizeze, pe bune şi pe faţă, pe ea, mai mult. Nu pe el. Să-i dea ei dreptate. Şi drepturi. Oho! Să-i ducă ei mai mult grija. Ori dorul. S-o răsfeţe, s-o iubească, s-o bage în seamă, să-i facă daruri. Să facă, toţi, cu ea, front comun împotriva lui. Nu-l deranjează. Dimpotrivă. Se bucură. Chiar mult. Căci, nu şi-ar fi dorit măcelul, adesea inerent, dintre soacră şi noră, dintre noră şi tot neamul lui, în casa lui. În viaţa lui. În lumea lui. Îşi iubeşte familia şi rădăcinile, pe ei, toţi, îi iubeşte, dar ar alege-o, de milioane de ori, dacă ar fi, Doamne fereşte, cazul, pe Cătălina. Doar pe Cătălina.

Deschide uşa şi se îmbrăţişează şi se pupă cu toţi. Cu toţi, da. Căci, nu e singură, aşa cum sunase invitaţia, bunica. El şi Cătălina îi ziseseră ei: hai, să vii tu să stai cu frumuseţea mică, să ne ducem şi noi la bâlci, să ne destrăbălăm niţel. Ea a zis că, musai, vine. Ea. Ea vine. Nu ăştia, toată gaşca. Numai că, aşa cum era de aşteptat, au venit cu ea şi bunicul, şi mama, şi tata, şi tuşica Reta. Acum, care mai de care e mai gălăgios. Care mai de care întreabă: şi fetele? Unde sunt fetele?

– Hoo, fraţilor, aveţi răbdare. Stop! Şi delectaţi-vă cu mine, deocamdată. Clătiţi-vă ochii cu aşa frumuseţe de băiat, că nu vedeţi unul la fel, pe toate drumurile. M-aţi văzut bine? Vreţi şi din profil? Ia uite la ei! Fete! Fete, mai încolo. Cătălina face baie. Şi nu mai lărmuiţi aşa, ca suporterii Petrolului, la unşpe metri, că-mi treziţi copilul. Şi doarme aşa de bine, după ce a plâns toată noaptea, că n-aş vrea să se trezească în chiotele voastre şi s-o ia de la capăt.

Dar, mai ales femeile, ca la comandă, se îndreaptă, ţupa, ţupa, spre camera copilului. Chiar spre camera copilului. Fix acolo! Deşi tată-său spusese cu vorbe ce avusese de spus. Toate vor să-l giugiulească, să-l bibilească, să-l drăgălească, să-l ia în braţe. Pe copil. Pe tată-său, cum observă şi el, nu-l bagă nimeni în seamă.

– Treaba voastră, le strigă el. Dacă se pune pe plâns năpraznic, să nu ziceţi că nu v-am spus. Voi vă descurcaţi cu ea, că noi ne tirăm repede. Tată, bunicule, voi hai la bucătărie. Că am făcut cafea şi ceai. Sunt calde, bune, aşteaptă să fie băute. E şi mâncare în frigider. Luaţi de acolo ce vă place. Şi, în cămară, e pentru sufletul vostru – dacă picaţi la pace cu consoartele, adică dacă vă dau

ele voie, că sunt şefe – niscaiva băuturică. Şi vin, şi ţuică, şi vişinată, şi nu mai ştiu ce mai e pe acolo, că n-am mai semnat condica acolo, la mat. Luaţi ce vreţi voi, ce vă place, de ce aveţi poftă. Autoservirea mea e şi a voastră. O să fac şi eu un duş, după ce iese Cătălina şi o să ne pregătim de plecare. Voi rămâneţi şefi, aici.

Dinspre camera fetiţei se aud voci. E clar, au sculat copilul, femeile astea. N-au mai avut răbdare să lase fata să se trezească singură. Cătălina iese din baie şi vine, desculţă, să se pupe cu musafirii.

– Ia, uite-o, dom'le! se supără soţul ei. Desculţă, pe gresia asta. Să se îmbolnăvească. Să-i umfle doctorul fundu' cu injecţii. Aşa se-ntâmplă dacă nu dau eu milităria jos din pod şi face toată lumea ce vrea, în casa asta.

Şi aleargă după ea, pe la bucătărie, pe hol, pe la fetiţă, prin cameră, cu papucii în mână. Când o prinde şi o încalţă, obligat-forţat, o ia în braţe, o învârteşte, o pupă zgomotos pe amândoi obrajii. Nimeni nu îi bagă în seamă. S-au obişnuit cu astea, toate, de când sunt împreună. Şi ştiu toţi că sunt îndrăgostiţi copiii ăştia, ca-n prima zi, când s-au cunoscut. Doar tuşa Reta, în stilu-i caracteristic, comentează, uşor maliţioasă:

– Oameni serioşi, cică sunt ăştia doi... Se poartă de parcă au 16 ani. Pubertatea, nene, pubertatea. Ce educaţie or da ei copilei ăsteia, nu ştiu. Păi, unde s-a mai văzut să te pupi şi să te-alergi în faţa copilului? Mai ştii, or face şi altceva, când nu suntem noi la ei. Vai de capul vostru. Noroc că mai sunt şi eu pe aici. Care am principii, care sunt deşteaptă, care am grijă la comportament şi la limbaj, care n-o las să umble cu hăndrălăii.

– Noroc că mai sunt eu, o contrazice, în glumă, bunica, noroc cu mine. Că eu o să duc greul şi-o să învăţ fata să se aranjeze, să se gătească, să se coafeze, să... Îi spun tot, n-o hrănesc cu linguriţa sau cu pipeta.

Şi mama de colo:

– Hei, eu sunt bunica ei şi eu, EU trebuie să am grijă ca fata să înveţe ce trebuie. Cu mine e noroc mare. Voi sunteţi doar ajutoarele mele, ajutoare de bunică. Aşa e titulatura. Dacă nu-mi convine de voi, vă dau afară.

Atunci, a sunat iar la uşă. Apăsat şi tare.

Ţâââââââââââââââââââr! De zici că a greşit careva şi a anunţat pompierii că trebuie să-l descarcereze pe Vlad Ţepeş şi ei, gata, au plecat în misiune, cu sirena în funcţiune.

– Ptiu, maică, sare bunica speriată, ce suni ca nebunul? Trăzni-te-ar să te trăznească, că mi-a sărit şi inima din piept!

Hm, se miră proprietarul casei. Cine să mai fie? La ora asta, duminica dimineaţă? Nu mai aşteaptă pe nimeni. Doar nu au venit şi fraţii lui Cristi. Cam greu de crezut, că ei vin dacă stăpânii casei sunt acasă. Ca să stea împreună. Ca să se simtă bine împreună. Ca să facă lucruri împreună. Ori, acum, de data asta, ei, Cătălina şi Cristi pleacă. La bâlci. Aşa cum au hotărât acum câteva zile. Şi băieţii ştiu asta. Nu vin să se contrazică toată ziua cu bunica şi cu mama.

Subcomisarul se duce, aşa cum era, în pantaloni scurţi și maieu, să deschidă. Când dă uşa de la intrarea în casă, de perete, rămâne surprins, de-a dreptul.

– Răducelu! Tu, aici? Ce-i cu tine, băiatule?

Musafirul are ochii roşii, faţa palidă, fruntea încruntată. Ba, şi îmbrobonată. Un damf de alcool se degajă din toţi porii lui. E atât de intens, că există riscul să-ţi mute nasul din loc. Dar, omul pare că e foarte hotărât şi chitit pe treabă.

– Vărule, ’neaţa. Eu sunt. Am venit să vorbim.

– Să vorbim? La ora asta? Abia e trecut un pic de 9. N-ai mai avut somn? L-ai visat pe Ardil? Ori m-ai visat pe mine? Hai, intră. Intră, frăţioare. E-n regulă. Doar n-om vorbi la uşă ca doi păcălici.

Radu Munteanu e, parcă, şi mai bulversat. Se simte şi mai nenorocit, decât se simte de ieri, încoace. Sentimentul de vină îl apasă şi mai cumplit ca până acum. Îi zice frăţioare, vărul. Adică îl consideră un apropiat. Îl bagă în casa lui, duminica dimineaţa, când toţi ai casei sunt degajaţi şi liniştiţi. Poate mai dorm încă. Şi-l primeşte aşa cum e, în chiloţi, fără farafaslâcuri de subcomisar. Deschis. Prieteneşte. Ca pe un om. Şi el...

– Mi-ai făcut o surpriză, prietene. Nu mă aşteptam să te văd acum. Nu te aşteptam aşa de dimineaţă. Ia loc şi spune-mi despre ce este vorba. Ai probleme? Ai nevoie de ajutor? Eu nu te-am bârâit la cap, că m-am gândit că vrei să fii tu cu tine şi cu lumea ta. Că vrei să te acomodezi, că vrei să te aşezi, că vrei să te împaci cu toate.

Hai, spune-mi, ce te aduce la mine.

– Am venit să vorbim despre chestiunea aceea, vărule. Nu mai suportă amânare. Să facem, ca nişte oameni de cuvânt ce suntem, ceea ce trebuie. Eu sunt...

– Şttttttt... Vorbim noi. Nu acum. Nu arde. Avem tot timpul. Acum, aici, mai bine nu. E multă lume în casă.

– Şi, ce? Nu-mi pasă. Vreau să vorbim. Vreau să terminăm cu asta. Vreau să întindem cărţile pe masă. Una după alta. Că mă apasă, de nu mă văd.

– Ai răbdare, omule. Facem lucrurile cum se cade să le facem. Ce trebuie să vorbim noi, nu e de auzit pentru toate urechile. De ce te grăbeşti aşa? Au intrat clipele-n sac? Hm... Băi, Radule, spune drept, tu ai băut ceva?

– Am băut. De ce să neg? Am băut. Dar aseară. Azi noapte. Nu acum. Acum sunt bine. Adică, n-am băut acum. Dacă miros a alcool, e de aseară.

– Ok. E dreptul tău să tragi, dacă-ţi vine, şi-o beţie. Stai liniştit. Nu e nicio problemă. Dar eu aşa zic. Să vorbim diseară. Acum, plec cu soţia la bâlci. Părinţii şi bunicii rămân cu fetiţa. Vrei aşa? Facem astfel?

– La bâlci? Mai există aşa ceva?

– Sigur că există. Se face bâlci la câte o sărbătoare din calendar sau la vreo zi de-a vreunei localităţi, mai ales rurale. Ne ducem să ne încărcăm bateriile. E undeva, aproape de Buzău, bâlciul ăsta despre care zic. Într-o comună din apropiere. Ia stai aşa, frate. Nu mergi cu noi? Hai cu noi la bâlci!

– Eu?!? La bâlci? Păi, ce să fac eu la bâlci?

– Ei, ce să faci... Ce face toată lumea. Mâncăm un mic împreună, bem o bere, ne simţim bine şi, diseară, când ne întoarcem, vorbim. Despre problema aia. Despre tot. Ce zici?

– Nu ştiu. Nu ştiu ce să zic. N-am mai fost la un bâlci... Nici nu credeam că mai există bâlciuri în lumea asta, în ziua de azi.

– Păi, tocmai, dacă n-ai mai fost la unul, hai acum, la ăsta. Hai! Te mai bucuri şi tu. Te mai relaxezi.

– Vorbeşti serios, vărule, nu? Ştiu şi eu ce să zic? Parcă aş merge... Parcă sună bine, cum o spui tu. Dar ce zice nevastă-ta? Voiaţi să plecaţi amândoi, să fiţi doar voi şi, pleosc, pic şi eu pe capul vostru.

– Nevastă-mea e cea mai bună femeie din lume. Şi nu zice nimic. Dacă ar fi aici, de faţă, ea ar insista să mergi şi tu cu noi. Aşa facem, atunci. Adjudecat. Am zis. Mergi cu noi. Îţi aduc imediat o cafea şi ceva de mâncare şi mă duc să mă spăl, ca să plecăm. Cătălina se pregăteşte şi ea şi dă ultimele indicaţii alor noştri, în privinţa copilului. Tu fă-te comod şi, când suntem gata, plecăm.

– Vărule! Te rog să mă ierţi!

– Ce-ţi veni, frate? Pentru ce să te iert?

Nenebunul dovedit ezită o clipă. Ar zice acum. Ca să scape. N-ar zice. Că mai lungeşte pelteaua. Nici nu ştie cum e mai bine. E un nemernic. Profită de ospitalitatea şi de bunătatea omului ăstuia. Şi el...

– Să mă ierţi, continuă el, să mă ierţi. Pentru deranj... Pentru că am picat pe capul tău acum. Pentru că vă stric ploile, ţie şi Cătălinei. Să mă ierţi.

– Stai liniştit, prietene. Şi nu mai spune prostii.

În timp ce se bucură de cafea – la ţanc a picat, că acasă, până să plece încoace, hotărât să termine cu calvarul din el, nu a băut; de gura mamei, care, din zori, de când s-a trezit, ca oamenii bătrâni, l-a făcut, realmente în sânge: că e nebun, că e fără hapuri, că e beţivan, că, dacă nu e-n stare să fie om, să plece iar la balamuc, că ea e bătrână şi nu poate să-i ducă lui grija... – şi de tratariseala – cum a zis vărul, când i-a adus ceva de-ale gurii – făcută, ia seama casei. Are o locuinţă frumoasă, vărul. Amenajată cu bun gust. Luminoasă. Extrem de primitoare. O casă în care te simţi bine. Nu e, nici pe departe, cât Casa Poporului, dar are, aşa, ca o undă de magie în ea. În livingul în care l-a găzduit pe el, vărul are o bibliotecă imensă. Un perete destul de mare, de la un capăt la altul, de sus, până jos. Să tot fie, după aprecierea lui, câteva mii de cărţi aici. Vărul şi nevastă-sa, clar, îşi mai omoară timpul, citind de prin cărţile astea. Se vede că nu le ţin doar ca să dea bine, când vine cineva în vizită. Nu le-au luat la metrul pătrat, ca să ocupe spaţiul. Sunt oameni cărora le place să citească. Un lucru bun. Atâtea cărţi. Mai ales că, aşa cum a înţeles el acum, tot ce înseamnă citit, se petrece pe net. Omenirea citeşte ziare, cu siguranţă şi cărţi, pe net. Cărţile tipărite, în format clasic, pesemne că sunt nişte chestii învechite.

Mai ia o gură de cafea – bună! Vărul o fi făcut-o sau nevastă-sa? – şi se ridică să arunce o privire prin mulţimea de cărţi. N-a mai văzut de mult, atâtea. Avea şi el, când nu era nebun şi locuia într-o casă, ca oamenii, ceva cărţi. Dar nu atât de multe. Şi doar el, când avea timp, le răsfoia. Ce-o fi făcut Alina cu cărţile din apartamentul lui? Le-o fi vândut şi pe ele, împreună cu tot restul lucrurilor din casă, ori le-o fi aruncat la gunoi? Alina era în stare să facă una ca asta. Să umple ghenele cu mulțimea de cărți. Pentru ea, gunoi. Doar gunoi.

La vărul, cărţile nu sunt aşezate, cum a văzut el, mai demult, la unii parveniţi, pe mărimi sau pe culori. Ci pe colecţii, pe autori, pe... Trăind clipa. Ce e asta? Unde a auzit el de titlul ăsta? Sau, mă rog, dacă nu un titlu, ceva în genul ăsta. Deschide cartea aceea, la întâmplare. Pe pagină, apare de vreo două ori prenumele Cristi. Aaaaaaaaaa... La Ţeapă a auzit de cartea aceasta, când a ieşit de la nebuni. Şi a văzut pe net, când a căutat să se dumirească dacă vărul e cine zicea că e. Cristi? Cristi Popa, ăsta e numele unuia dintre personaje? Păi da, că zicea el, Ţeapă, ceva de cartea asta şi de băgat în cerneală şi de nevastă-sa, Cătălina, care a scris. Interesant. Ce-o scrie, oare, în atâtea pagini?

Subcomisarul, îmbrăcat casual, cu blugi şi cu un tricou deschis, care îi scoate şi mai mult în evidenţă tenul mat, intră, vesel, în living:

– E totul în ordine, Răducu? Mănâncă, de ce n-ai mâncat? Acum vine şi Cătălina. Ştii tu, femeile stau mai mult în faţa oglinzii. Până se aranjează, până se machiază, până se dichisesc... Eu, pe a mea, am avertizat-o că, de acum încolo, când ea termină cu toate operaţiunile de smăcuire, mă apuc şi eu să mă îmbrac. Ca să terminăm în acelaşi timp.

– Ele sunt nişte fiinţe frumoase. Şi, dacă se aranjează, o fac pentru noi. Şi nouă ne place să fie astfel. La bărbaţi, e mai simplu întotdeauna: tragem un blug pe noi, un tricou şi gata.

– Da, ai şi tu dreptate.

– Vărule... Scuze. Am aruncat o privire prin biblioteca ta. Am găsit cartea asta. Trăind clipa. Pot s-o iau, să citesc în maşină, cât mergem la bâlci şi cât ne întoarcem?

– Ia-o, tati, ia-o. Citeşti când poţi şi când vrei. Uite-o şi pe

doamna mea.

O femeie înaltă, frumoasă, elegantă, intră în cameră, la ei.

– Bună dimineaţa, salută ea, zâmbind. Sunt gata.

– Eşti ravisantă, iubirea mea. Arăţi minunat. Nici nu zici că n-ai dormit toată noaptea. Vino!

Cristi Popa face prezentările şi Radu Munteanu îi ia nevestei vărului seama, plăcut surprins, din cap până-n picioare. Doar e bărbat. Aşa, stătut şi închis la nebuni, atâţia ani. Instinctul vânătoresc rămâne. Are stil Cătălina. Are clasă. Din prima, se vede asta. Vărul zice bine: e ravisantă, cu adevărat. Are pielea fină, delicată, părul negru, lung, prins acum cu o clamă, ochii verzi, ca iarba de mai, din livadă. E e femeie frumoasă. E îmbrăcată în pantaloni, are tocuri înalte şi o bluză cam de culoarea ochilor, care face ca verdele din priviri să fie o tarla nesfârşită de trifoi. Era de la sine înţeles că vărul, care arată bine şi el şi e foarte chipeş, nu putea să aibă lângă el decât o femeie superbă și specială. Doar nu una ca, Doamne, iartă-mă, Zgaiba. Îi vine şi să râdă la aşa gând. Clar, vărul şi nevastă-sa, Cătălina, sunt frumoşi împreună. Le stă bine unul lângă celălalt. Înalţi amândoi, tineri, subțirei, frumoşi, drepţi, fac o pereche pe cinste. Şi, dacă-i priveşte mai atent, şi seamănă amândoi. Nu ştie să spună în ce fel, dar senzaţia asta o are, că seamănă. Se potrivesc. Sunt un cuplu frumos, care atrage, în mod plăcut, atenţia.

– Mergem? întreabă poliţistul. Eu zic că e momentul să ridicăm ancora.

Cătălina e de acord cu el, Radu bagă sub braţ cartea pentru care ceruse permisiune, iar restul familiei vine la uşă, cu tot cu copil, ca să-şi ia la revedere de la cei doi. Pupături, smotoceli, mângâieri, apoi călătorii se duc la maşina din garaj şi pleacă. Spre bâlci. La bâlci.

Cristi Popa e vesel, dar nici Cătălina nu se lasă mai prejos. Fac glume, râd, îl atrag în discuție și pe Radu Munteanu, ușor stingherit de situație, dar, mai ales, de ceea ce, deocamdată, știe doar el. Și urmează, la întoacere, să-i spună şi vărului. Dacă atunci, când îi spune, nu se desfac cerurile şi nu plouă cu pucioasă asupra lui, înseamnă că mai trăieşte şapte vieţi. Ori, dacă în pământ nu se face o gaură mare, de să-l înghită de viu, pe oriunde şi-ar purta paşii, tot aşa se traduce: îi moare, în veci, moartea.

Dă-o-ncolo de problemă încurcată. Mai e până diseară. Deocamdată, uite, se duce cu oamenii ăştia, pe care, în pofida celor care vor urma diseară, îi consideră prieteni, la bâlci. Nici nu îşi aduce aminte acum, în clipa asta, dacă a mai fost vreodată într-un astfel de loc. Nici nu ştie cu ce se mănâncă o aşa chestie. Când şi cu cine să se fi dus el la bâlci? La un bâlci pe bune, nu la bâlcioteca din casa părintească şi, apoi, din cea cu Alina. E cum a zis la început. N-a fost niciodată la un bâlci bâlci. Aşa cum n-a mai avut, de-o veşnicie, o femeie femeie. Să ia o piatră-n gură. Pentru că se duce şi ajunge în aşa loc. Ce-o fi acolo? O fi ceva aşa, mai josnic, mai prostesc? Pe naiba, dacă vărul şi nevastă-sa merg, uite, la bâlci, şi nu la cazino sau club, nu poate să fie un loc chiar de la talpa locurilor. Ei, şi el dacă n-a murit zece ani la nebuni, n-o muri, câteva ore la un bâlci.

În timp ce aşteptau la un semafor, prin centrul oraşului, Cătălina zice:

– Aaaaa... Cristi, ăla nu e Ţeapă? Ţeapă al nostru? Ia uite... Colo, în faţă, unde au loc luptele alea greco romane.

Soţul se uită şi el atent:

– Da, ai dreptate. Ţeapă e ăla. Dar ce naiba face? De ce se bate cu fata aceea? Sau ce fac ei doi, că nu-mi dau seama. Mă duc să-l trag de urechi pe-al nostru şi să-l scot din mâinile fătucii ăleia, că îl bate de face pe el, la cum decurge situaţia.

– Nu, Cristi, nu te duce să faci un scandal şi mai mare. Dacă o fi scandal, ce fac ei acolo. Poate se joacă. Văd că lumea din jur nu stă cu ochii pe ei şi nimeni nu a anunţat, dacă îmi dau bine seama, poliţia. Mai bine, cheamă-l încoace, să-l urechezi aici, discret, nu în văzul întregului oraş.

În spate, în timp ce se aşază mai bine pe banchetă, Radu Munteanu are şi el o remarcă, pentru sinea proprie: Vezi, d-aia n-aveam eu încredere în Ţeapă ăsta. Se bate pe stradă, ca nebunii. Ţeapă, auzi... Ţeapă... Ce nume e ăsta? Ce poreclă e asta?

Subcomisarul iese din coada aia de maşini, trage pe dreapta, apoi pune mâna pe claxon şi apasă. Oraşul se grăbeşte să-şi astupe urechile sparte de aşa gălăgie. În trafic, celelalte maşini, par că se foiesc, ca stăpânii, iritate. Radu Munteanu se uită atent, scuturat şi el de un fior. E o viaţă de când nu i-a mai căsăpit

vreo magaoaie de asta trompa lui Eustachio.

Da, aşa pare, că dragul de Ţeapă se îmboldeşte serios cu o fată. Ea tot încearcă să-i ia lui ceva din mână, el se tot smuceşte într-o parte şi o împinge pe ea. Treaba e, aşa pare, cel puţin, serioasă, că nu râde niciunul dintre protagonişti. Şi nici claxonul vărului nu pare că-i prea pătrunde pe cei doi, prinşi cu năzbâtiile pe marginea trotuarului, în apropiere de semafor. Cum subcomisarul insistă cu claxonatul – interzis, aşa e, în buricul târgului, dar o dată dacă claxonează nu se pune – spre disperarea tuturor celorlalţi participanţi la trafic, Ţeapă aruncă o ocheadă, vede şi recunoaşte maşina, drept care se îndreaptă către ea. O dată cu el, aproape în pas alergător, vine şi fata cu care părea că se încăierase până atunci.

– O cunoşti? îşi întreabă Cătălina bărbatul.

– Nu, n-o cunosc. Dacă e cea despre care mi-a vorbit ultima dată, o cheamă Isabela. Dar, îţi dai seama că, n-am de unde să ştiu cine e. Cu Ţeapă nu ştii niciodată.

Numitul ajunge lângă maşină şi se opreşte în dreptul şoferului, care deschisese geamul.

– Băi, şefu', deci, dacă n-ai claxonat... Mi s-au mişcat şi plombele în gură, deci, de aşa claxonat. Le ai, zău, deci. Poate vine poliţia şi te ia la secţie, deci.

Când aude de plombe, Radu Munteanu îşi verifică şi el, instinctiv, dar cât se poate de discret, dinţii cei mai din faţă. Pune mâna, pipăie, apasă, numără în gând. Da, sunt, slavă Domnului, la locul lor, toţi. Dar, după cele întâmplate, mai bine să fie prevăzător. Asta i-ar mai lipsi acum, să piardă şi dinţii ăştia. Adică, ăştia sunt tot ăia, dar să nu-i înghită ori să nu-i rătăcească iar. Că nici toate neamurile lui Sarsailă nu-i mai pun lui alţi dinţi în gură. Deşi, mai că îi dă dreptate subinspectorului Ţeapă. A claxonat şefu', nu s-a încurcat... El, dacă nu era în maşină, cu vărul, mai că se lua de el. Ori îl blagoslovea niţel în gând, de să-i ajungă până la Paştele celălalt blagosloveala. Nu. Scuze, scuze, nu trebuie să gândească aşa. Vărul a făcut atâtea pentru el... Acum, îl duce şi la bâlci.

– Ce faci, măi, Ţeapă? Eşti bine? Ai băut, cumva, apă cu gheaţă şi ai făcut gâlci? Implicit, febră? De ce te încaieri în mijlocul drumului?

– Sal'tare, lume bună. Scuze, deci, n-am salutat şi eu oamenii ăştia. Salut, Cătălina. Salut, deci, Răducelu Pătrunjelu. Am venit, deci, aşa, ca un bou.

– Bine că recunoşti. Înseamnă că te-ai uitat în oglindă şi ai văzut bine, chiar şi fără ochelarii de cocalar. Dar, îmi pari cam trosnit, aşa. Ca să nu zic că-mi pari – sau că eşti – trosnit rău. Bă, când lumea se-nchină şi-nghite dumicatul de la micul dejun, tu te-ai dedulcit cu niscaiva trăscău? Ce dracu', Ţeapă, ai băut aşa, de dimineaţă? Te-ai matolit cu noaptea-n cap? Ori o ţii langa de aseară, de azi noapte? Ţeapă, Ţeapă... Ai făcut party iar, colega...

– Şefu', ciocu' mic, să mor io. Am băut niţel, deci... Uite, aşa de niţel. Dar nu mult, deci, pe cuvânt. Mă duc acasă şi, deci, mă culc. Trece până mă-nsor, deci. Dacă a fost o vreme de legai căţeaua la şură, deci, eu ce să fac? Am băut un piculeţ. Un piculeţ. Doar, deci, un piculeţ, şefu'.

– Îhâm... Un piculeţ. Ai dreptate. În tot ce spui, ai dreptate. La şură trebuia să legi căţeaua, de ce vreme naşpa a fost. Urcă în maşină, cretinule! Te ducem acasă. Că e în drumul nostru. Puţi a mahoarcă şi a băutură de toată mâna, de muţi nasul tuturor celor aflaţi pe rază de cinci kilometri şi, în plus, tare mi-e că-i pricopseşti cu vreo hepatită. Ai urcat, mă?

Ţeapă nu mai comentează şi se urcă în spate, lângă fostul ziarist.

– Tu ce faci, mă, deci, aicea? Ce cauţi tu, deci, în maşina lu' şefu? Ia uite, deci, la el, ce se lăfăie aci... Nu-mi spune! Deci, nu-mi spune, că mor. Ai adus, deci, marfa, urâtule! Ai descărcat camionul. Ai basculat remorca. Deci, pe cuvânt...

– Ţeapă! Ai luat-o din loc? Leagă, naibii, căţeaua aia! La şură!

– La şură! Deci, la şură o leg, pe cuvânt. Gata, la şură o leg.

Fata, care ascultase tăcută până atunci, fără să intervină, dă şi ea portiera, cum ar veni, de perete şi urcă în maşină, de cealaltă parte a fostului ziarist.

– Domnişoara cine e, măi, Ţeapă, că n-am avut onoarea, întreabă, intrigat, şeful, cu ochii la tânăra care, neinvitată, se urcase şi ea în maşină.

– E Isabela, deci. E gagică-mea. Merge, deci, şi ea cu mine. Dacă zici că, deci, mă laşi acasă...

– Bine. Dar de ce zici că v-aţi încăierat?

Ţeapă râde. Prosteşte, deduce subcomisarul, fără noimă. Care porneşte maşina şi, discret, îi scrie celui din subordinea lui un SMS: Ai tras pe nas, nătântotule! Nătântotul scoate din buzunar telefonul care ţiuise, silabiseşte cele câteva cuvinte şi râde iar:

– Nu, şefu', deci nu. Să moară mă-sa dacă... Deci, nu...

– Mă-sa cui să moară, mă, că n-ai precizat. Mie aşa mi se pare că ai făcut. Cum am zis.

– Deci, nu... Pe bune, nu. Ai cuvântul meu că, deci...

– Ce cuvânt, mă? Ai tu cuvânt? L-ai cumpărat de la bodegă?

– Şefu', pe cuvânt că am, deci. Îţi spun tot. Ne încăierasem cum, deci, ai zis tu, pentru că voia să-mi ia un stick, pe care, deci, i l-am luat eu. Adică, Isa. Deci...

– Un memory stick... Aha, înţeleg. Dar ce e pe el, de vă băteaţi aşa? Că părea să fie o chestiune de viaţă şi de moarte, la cum vi-l dezbăteaţi.

Ţeapă se umflă de râs iar:

– Deci, e un film sexy, că porno nu pot să zic, deci, că e... Cu Ardil Escu, ăla care a fost preşedinte.

Pe fostul nebun, îl loveşte, brusc, din adâncuri, tusea. Tuse seacă, opacă, fără spută. Şi tuşeşte cu grijă, cu mâna la gură, să nu-i zboare dinţii. Că, la ce brusc l-a lovit, poate să piardă frumuseţe de dantură. Cătălina face ochii mari, mari de tot, fără să zică, nici lui Ţeapă, nici altcuiva, nimic, nicio vorbă. Iar subcomisarul Cristi Popa îi aruncă lui Ţeapă, în oglindă, priviri scandalizate, de-a dreptul. De parcă intrase în Taj Mahal cu o ciurdă de gâşte-n traistă.

– Dă-mi-l, dă-mi-l, ţipă Isabela şi se repede peste Radu Munteanu, care stătea, săracul, ciujdit, să ia obiectul de la Ţeapă, aflat de partea cealaltă a nenebunului.

– Na, face ăsta, i-ai adus aminte iar. Deci, mai bine nu ziceai nimic. Că, deci, iar a intrat în şoc anafilactic.

– Deci, mai bine vă potoliţi, Ţeapă. De îndată! Că vă dau, mintenaş, jos din maşină. Pe amândoi! Ce, crezi că mergem cu circul? Şi, de fapt, ăia de la circ sunt artişti, nu sunt arătări, ca voi. Răducelu, ai tu grijă, prietene, să nu se păruiască fetele astea. Aşa, să stai între berbeci şi să le dai peste mână, dacă se încaieră iar.

Cu-o mână ţine volanul – covrigul, cum zice el, câteodată –

şi cu cealaltă butonează rapid telefonul. Şi îi trimite, pentru că nu voia să zică lucruri care se impuneau zise, cu voce tare, un nou SMS celui pe care îl tot apostrofase: Cred că te-ai dilit, Ţeapă. Vorbeşti despre Ardil, ca despre pantofii tăi cu găurele. Îţi promit că rotisorul e blând pentru spinarea ta! De aia, îţi pun pielea în frigare şi apoi îţi dau sare!

– Deci, răspunde Ţeapă, de data asta mai serios, dar tot cu voce tare, de să audă toată lumea din maşină, deşi Cristi Popa tocmai asta încercase să evite, deci, şefu'... N-am făcut nimic, să moară mă-sa. Şi sunt trotilat niţel, cum ai zis, dar, deci, n-am făcut nimic. Pe cuvânt. Eu, dacă zic, aşa e, deci, cum zic. Crede-mă, deci, şefu'.

Fata din spate a mai avut vreo două încercări de recuperare a obiectului. Munteanu s-a umflat, cât a putut el, aşa costeliv cum e, ca să îi împiedice pe cei doi... buzbuzuci, că îl enervează la culme, să interacţioneze, iar Ţeapă a susurat, ca apa de izvor, când se opinteşte să rupă malul: Pe bune, fată, deci, stai cuminte, că ne lasă aici şi, deci, o luăm perpedes. Apoi, parcă mai serios, mai treaz, mai conştient, subinspectorul s-a adresat Cătălinei şi şefului:

– Dar voi, deci, unde vă duceţi, aşa, în familie?

Cătălina s-a întors spre el şi i-a răspuns:

– La bâlci. Ştii ce e ăla, da? Un târg. Un, cum să-i zic, parc de distracţii. Păstrând, desigur, proporţiile.

– La ce, mă?!? Aţi înnebunit, deci? Aţi băut, deci, mătreaţa satanei? A dat, deci, boala lu' Calache în voi? Deci, ce să faceţi, mă, voi la bâlci? Sunteţi pici de zece ani, ca să vă duceţi, deci, la bâlci şi să vă luaţi vuvuzele? Băi, şefu', băi, şefu'... Te-ai zgârcit, deci, de tot. Şi nu păreai, deci. Nu dădeai semne. Păreai, deci, mai normal ca mine. Hagi Tudose ce eşti, deci! Cum să duci, mă, deci, fata la bâlci? Într-un club de noapte, cum am fost, deci, noi, ţi se apleca. Nu, leşin! Cum, deci, să duci fata la bâlci? Auzi, la bâlci... Io, dacă eram în locul lu' Cătălina... Cătălinei, adică, io băgam divorţ, deci. Aşa ceva...

– Uite, am ajuns, musiu Ţeapă, la colţul străzii tale. De aici, mergi 'mneata cătinel, pe cele două picioare din dotare. Du-te acasă, dormi zdravăn, bea nişte zeamă de varză, bagă-ţi capul într-un butoi cu apă rece, trage pe gât o găleată de cafea fără zahăr,

drege-ţi cantina, bagă-ţi minţile în devlă şi pregăteşte-te, că avem de vorbit noi, doi... Când mă întorc, să te găsesc fresch, ca apa neîncepută, ca argintul strecurat, că am a-ţi spune câââââââteva cuvinţele. Mă mănâncă palma, de n-ai văzut aşa ceva. Sper că ai priceput româneşte, dobitocule ce eşti. Şi, din prima, că nu mai zic o dată.

– Am înţeles, şefu'. Deci, să trăiţi, voi executa. Hai, Isa, că dacă, deci, şefu' ia meclă de confort patru, e nasol maxim.

Cei doi se dau jos şi, cât şefu' întoarce maşina, poartă, pe repede înainte, o discuţie. Apoi, în loc să plece spre adresa din buletin a lui Ţeapă, fug către maşină.

– Ce e, mă? De ce v-aţi întors? V-aţi uitat năravul aici?

– Nu, şefu'. Deci, scuze. Chiar scuze spre scuzoaie. Deci, am sărit mârţoaga. Ţac, ţac... Ca omul prost. Şi uşor abţiguit. Uşor, deci, nu altfel. Ca să n-avem vorbe. Dar, deci, ne-am gândit să mergem şi noi. La bâlci. Deci, ne luaţi şi pe noi la bâlci?

Cristi şi Cătălina schimbă, în clipa următoare, priviri semnificative. Radu Munteanu se scarpină la ureche: o fi bine, n-o fi, să meargă şi ăştia... Nişte nătântoţi. Că ăştia doi miros mult mai mult a băutură, decât el. E bine, la urma urmei, că îl acoperă pe el. Nu mai vine damful de alcool doar dinspre partea lui. Mai vine şi de la ciumeţii ăştia doi şi derutează asistenţa. Vărul cu nevastă-sa nu put a basamac de ăsta de-ţi face părul creţ. Ei miros frumos, a parfum. Ţeapă şi cu măciuca asta... Dar nu e bine că merg şi ei, că îl bagă, la propriu, la o mare înghesuială. Iar o să se aşeze unul într-o parte, altul în cealaltă şi-l tuflesc, la mijloc. Şi ce bine stătea el, în spate! Şi ce comod era. Şi, acuma, cu ei, nici nu mai poate să citească. Era tentantă cartea pe care a luat-o de acasă, de la vărul, Trăind clipa. Altă dată, acuma. De unde au mai apărut şi Ţeapă ăsta şi gagică-sa? De la semafor, ca aurolacii. Era bine să nu-i ia vărul şi pe ei la bâlci. Să se fi dus să bea un butoi de zeamă de varză. Şi să-şi dea palme, ca să se trezească. Dar, desigur, nu el hotărăşte.

– Bine, răspunde subcomisarul şi face un semn cu capul ca ăia doi să se urce pe bancheta din spate. Dar, nu vreau nicio răfuială în maşină. Şi nicio bâlciotecă, asta ca să fiu în ton, oarecum, cu locul unde mergem. Aţi comis-o, aţi şi coborât singuri, pe dreapta, la ia-mă nene. Sau, treaba voastră la ce. Am fost clar ca apa de

izvor, da?

Peste vreo două ore, coborau toţi din maşină, în comuna unde se ţinea evenimentul atât de hulit şi de controversat de Ţeapă, unde aleseseră Cătălina şi Cristi să se destindă câteva ore. Bâlciul. O lume veche şi nouă, totodată. Un loc al tradiţiei, dar şi al kitsch-ului. Un spaţiu care adună, împreună, oameni de toată mâna. O locaţie unde, dacă vrei, poţi redeveni, adult ce te afli, copil. Un perimetru în care, cum nu e altundeva, admiţi că, preţ de o oră, de câteva, te distrezi aşa cum nu în fiecare zi o faci. Într-o lume nebună, ca asta de la bâlci, accepţi, de bună voie, să fii şi tu nebun. O cere viaţa. Poate, chiar organismul fiecăruia, care din an în Paşte, uite, pare că tânjeşte după tot ceea ce, în mod firesc, înseamnă bâlciul. Sau, rădăcinile o cer. Cine ştie... Cert e că, întotdeauna, când e bâlci mare undeva, se adună aici, nu doar tot satul, dacă e la sat, dar şi toate împrejurimile. Ba, vin, ca în cazul alor noştri, oameni şi de mai departe, ca să se bucure de ceea ce înseamnă bâlciul.

Cristi, când coboară din maşină, întinde mâna către Cătălina. Degetele ei se strecoară hoţeşte în palma lui. Şi el, cu putere, dar mai ales, cu drag, strânge mâna soţiei în pumnul lui. Au pus gând să se simtă bine aici, se vor simţi. Ei ştiu, dacă e cazul, şi, uite că acum e, să facă abstracţie de tot şi de toţi. Şi să existe, în tot bâlciul ăsta, întins pe o porţiune destul de mare de teren, doar ei doi, unul pentru altul. De diseară, se prea poate ca stresul în care au trăit atâta vreme, să se încheie. Să fugă pe pustii. Şi să-i lase în pace. Să-i lase să trăiască. Şi, dacă pentru Ardil Escu, în sfârşit, se pune grâul la fiert pentru colivă, în paralel, ei vor serba cu şampanie, multă şampanie.

Radu Munteanu îşi vâră, uşor emoţionat de aşa eveniment – bâlciul se dovedeşte a fi ceva ieşit din comun pentru el – mâinile în buzunare. Poate că a făcut bine că a venit. Îşi mai clăteşte şi el ochii. Şi sufletul. Şi învaţă, pentru cât stau aici, să se bucure cu toţi porii. De când n-a mai făcut o chestie, oricare ar fi ea, care să-l lase să se bucure? Vorba titlului cărţii luate de la vărul: clipa trebuie trăită, nu eternitatea. Căci, asta nu există. Oricât te-ai amăgi, nu există. Diseară, în mod indubitabil, vine sfârşitul. Mă rog, titlul nu e exact, dar aşa a vrut să spună autorul, adică autoarea. Asta cu sfârşitul de diseară, e a lui. Zicerea. Şi, din păcate, e profetică. Diseară, pentru

el chiar e capăt de linie.

Ţeapă şi Isabela, care au dormit, sforăit, făcut şi alte chestii în maşină, ca omul adormit, după beţie, sunt acum liniştiţi, spre posaci. Fata se gândeşte că nu trebuia să vină ea aici. Nu-i cunoaşte pe oamenii ăştia şi nici nu se simte bine în prezenţa lor. Mai ales că, s-a cam făcut de cacao în faţa şefului iubitului ei şi a soţiei acestuia, care, sigur, la cât de scorţoşi par, i-au adresat în gând, ceva de dulce. S-a lăsat luată de val. Şi cu clubul, şi cu venirea aici. Ea, de regulă, nu toarnă-n ea, ca într-o cisternă. Anturajul... Momentul... Conjunctura... Acum, e la pachet cu toţi beţivanii.

Ţeapă e uşor gânditor. Sau, la drept vorbind, ceva mai mult. Cum i-ar putea ajuta pe ei, în ceea ce au de făcut, filmuleţul acela? Ardil Escu se linge, destul de libidinos, după gustul lui, cu o tânără. Nu ştie dacă e nevastă-sa aia ultima – sau vreuna dintre alealalte, fostele, că nevestele lui Ardil nu au prea ieşit pe interval, au stat cu capul la cutie, cum le-a băgat el – ori e o simplă protagonistă. O fată de condiţie uşoară. O prostituată. O... Sigur că, fostul preşedinte se pupă drept în pivometru şi se pipăie cu una, nu înseamnă mare lucru. Cel puţin, la prima vedere. Cu câte s-a pipăit Ardil Escu... Pe câte le-a pupat şi nu numai... Aici, şefu' are dreptate. Unde-i infracţiunea? Dar el, Ţeapă, când a văzut filmuleţul deţinut de Isabela, a fost, oarecum, pătruns. Să-l ia. Să-l aibă. Să îl pună la dosar. Să nu mai stea, dacă tot e de-a gata, să îl caute el. Deşi, dacă a înţeles bine, nu prea e în spaţiul public filmuleţul ăsta. Isabela îl are de la cineva din imediata apropiere a tipei care se mozoleşte cu Ardil. Pare că vrea să-l şantajeze pe ăsta, de asta a făcut înregistrarea. Să ceară şi să obţină ceva de la fostul preşedinte. Prea bine, n-a înţeles bietul Ţeapă, că era, are dreptate şefu', cam matol, şi nu numai, de atâta bastârcă, dar nici Isabela nu era mai brează, ca să explice ea, ce şi cum. Mda, şefu' nu numai că a făcut, în ultima vreme pe Cocoşilă, dar chiar a fost cu el. I-a zis de vreo două milioane de ori că e prost. În mare parte, da, e. A făcut-o lată. Şi lungă. Şi înaltă. Sau adâncă. Ori în colţuri. Nici el pe el nu se suportă, când e aşa. Ştie că e un comediant ieftin şi atât. Dar, ca un făcut, nu se poate opri. Bea, trage pe nas, se amestecă nepermis de mult cu toate jegurile umane. Într-un fel, se tot întreabă ce l-a apucat, în ultima vreme. Sigur, n-a fost niciodată Sfântul Petru de la poarta

raiului. Dar, făcea prostiile mai cu limită, mai cu frână, mai cu ferea-lă. În alt fel, ştie de ce face acum tot ce n-ar trebui să facă. Ştie. Însă, nu poate, chiar nu poate să spună cuiva. Şi, pe tot fondul gân-durilor de acum, face în minte conexiuni. Ce folos poate aduce fil-muleţul ăla anchetei? Ce munţi poate să dărâme? Poate să revoluţioneze mersul lucrurilor? Poate să trântească pe cine trebuie de pe cal? Sau, e doar apă de ploaie şi nimic mai mult? Oricum, dacă nebuna îi cere stick-ul, măcar să apuce să facă şi el o copie. Aşa, pentru cultura lui proprie. În bâlciul ăsta o putea să facă asta? Şi, când şefu' – cu el trebuie să vorbească întâi – n-o mai fi cu fundu'-n sus, deşi, în ce-l priveşte pe el, poziţia e corectă, să se uite la imaginile alea.

Mda... Acuma, şi fără, şi cu achiziţia lui, nebunul – adică nenebunul, că l-au spălat ăia cu clor, de l-au albit de tot, deşi el tot crede că e, într-o oarecare măsură sărit, Radu Munteanu – o să dea în curând actele alea şi ei urnesc mai bine şi mai mult căruţa aia. Se pune în mişcare toată şandramaua. Nu mai umblă, ca până acum, cam în dorul lelii, aşa. Căci, deşi au muncit, pe brânci, ca robii, cam aşa le-a fost umbletul şi mersul, în dorul lelii. Nu l-au putut prinde şi surprinde pe Ardil cu pantalonii-n vine. Şi nici cu bâtele, la propriu, cu furcile şi topoarele nu se făcea să-l împrejmuiască. Dacă era după el, pe bune, aşa făcea. O merita ardilul. Dar, ăştia de sunt mai mari ca el, şefii operaţiunii, au alte idei. Vor – cum a zis şefu'? Să plaseze uvertura altfel în scenă – să fie pace pe pământ şi, după cum se vede, să ne mai ploconim niţel în faţa gunoiului... În fine. Cu actele de la Munteanu la teşcherea, să vezi mişcare cu talent pe ei.

Cum era de aşteptat, e lume multă în bâlci. Şi, pesemne, mai după amiază, va fi şi mai multă. Că nu toţi cetăţenii, mai ales... lumea bună, se iţesc la matineu.

Subcomisarul cu soţia se urcă, râzând de mama focului, de parcă nici nu i-au dus vreodată grija lui Ardil – ăştia, se întreabă Ţeapă, or şti ceva ce nu ştiu eu, de sunt aşa luaţi? –în trenuleţul aflat, oarecum, la intrarea în bâlci. Cam mic pentru nişte oameni aşa de mari, ca ei. Dar lor nu le pasă. Sunt veseli. Sunt zglobii. Vor să se simtă bine. Întâi, se aşază pe băncuţă el, apoi ea, dezinvolt, pe genunchii lui. Fac lucrul ăsta firesc. Ca doi oameni care l-au mai făcut. Care nu-şi fac griji de ce spune lumea, pe margine. Şi râd.

Şi le fac şi lor cu mâna din trenuleţ: Hai, măi, şi voi, că e super!

Când şi de unde au luat ăştia bilete, se întreabă Ţeapă... Că nu i-a văzut stând la coadă. Şi, în trenuleţul ăsta pentru grupa mică, mai că s-ar fi urcat şi el. Să dea, târ, târ, o raită cu el. În restul drăciilor pe care le vede pe aici, care presupun învârteală maximă, de se mermelesc toate cele în interiorul lui, nu s-ar urca nici cu slujbe de la Preafericitul Daniel şi de la alţi prea, preafericiţi... Doar ce se uită, aşa, cu coada ochiului – acum erau buni ochelarii lui şmecheri, dar uite că nu-i mai are la el – la toate şi-l apucă starea de rău. Vede albastru, dar nu stele, cum zice la proverb poporul, îl ia cu greţuri, ca pe femeile lehuze – sau gravide or fi? – mai că-i vine să borască şi să bolească. Dar, să se mai şi suie, Iisuse, în toate cele... Dacă, în loc să se trotileze azi noapte cu tot felul de bastârci, se dedulcea cu nişte gogoşi de-alea făcute cu lingura, de coana mare, mamaia lu' şefu', altfel se uita acuma la toate magaoaiele astea. Dar, pe bune, în trenuleţul ăsta, care numai de mare viteză nu e, ca suratele spre care tânjeşte tot norodul, s-ar fi urcat. Şi-ar fi făcut şi poză şi ar fi spus prin târg că a fost într-un intercity expres, care zboară cu nu ştiu cât la oră. Eh, era bine să se urce în jucăria asta. Îşi mai dezmorţea şi el fibra gândurilor. Că li s-a pus o tonă de cârcei gândurilor lui. Ferice de ăia de la balamuc, de unde şefu' s-a-ncăpăţânat să-l scoată pe fostul ziarist, că ăia nu mai fac cangrenă, la cap, dacă îi bat gândurile şi le fac cucuie. Puşchea pe limbă! Mişto trenuleţul, mişto. Dar, cinstit vorbind, parcă nici să dea în mintea copiilor, precum Cătălina şi Cristi, nu se face... Că ăştia, chiar caraghioşi cum sunt, în trenuleţ, nu au niciun stres, nu le pasă de ce, poate, zic, pe de lături, unii ca el. Probabil, atâta pot şi ei, Cristi şi Cătălina. Nici pe ei nu i-or ţine balamalele să se urce în coloasele alea... coloşii ăia. Sau cum le zice. Lasă! Mai bine fără zgândăritoare de astea de maţe. Şi Ţeapă o trage pe Isabela mai aproape de el, încearcă să-i zică de filmuleţ, dar sfârşeşte prin a-i propune să-i cumpere, de la o tarabă din apropiere, o pălărie de mexican.

Radu Munteanu, pe de altă parte, pare fascinat de ceea ce este şi se întâmplă în bâlci. Atâta lume... Atâta viermuială... Atâtea mijloace de distracţie... Oamenii au timp, uite, şi bani, să petreacă pe aici. Şi-i plac mult subcomisarul şi nevastă-sa. Râd. Se ţin de

mână. Se bucură de tot, ca nişte copii. Frumos, ei chiar trăiesc clipa. Ei chiar se simt, aşa cum şi-au propus, bine. Frumos cuplu formează. Şi mirifice legături par să-i lege. N-ai nevoie de ochean ca să-ţi dai seama că se iubesc. Cât se iubesc! Sunt nişte oameni pe cinste. Dacă n-ar fi problema de diseară, chiar ar fi vrut să ţină legătura cu ei. Să se mai întâlnească la câte o cafea, să facă vreo băută... Dar, diseară, în faptul serii, arde Troia! Lasă! Acum e aici. Şi, până la urma urmei, nu e rău că a venit aici, la bâlci. Se mai îndoapă şi el, precum curcanii, cu nişte grăunţe de viaţă. Cine ştie dacă mai are liber la altele...

Din trenuleţ, soţii Popa coboară tot de mână şi tot hlizindu-se aiurea-n tramvai, cum constată maliţios, Ţeapă, de pe lături.

– Uite, zice Cătălina, hai să ne luăm şi noi, pălării de-astea, cum are Isabela. Uite, colo are.

La taraba ţigăncii corpolente şi galeşe, ei cumpără pălării, dar şi ochelari de plastic, de pus, chipurile, ca protecţie împotriva soarelui, la ochi, mingiuţe de hârtie legate cu elastic, pistoale cu apă.

– Pune şi dumneata, te rog, zice bărbatul, nişte apă din sticla aia, în pistoalele astea, că vreau să-mi fac fleaşcă soţia.

– Dă-mi-l mie pe ăla umplut, îi spune Cătălina magraoancei. Doamnele întâi. Musiu să mai aştepte. Să crezi tu, băiatule, că eu stau ca o cetate fără oaste, aşteptând invazia ta.

Drept care, a deschis ea atacul, a-nceput ea războiul pistoalelor cu apă. Fleoşc, fleoşc, de l-a înmuiat bine pe ditamai subcomisarul. Hai, şefu', hai, nu te lăsa, bagă artileria grea peste inamic, ar striga, din apropiere Ţeapă, dar nu strigă, pentru că, la fel ca adineauri, tot în cârcei îi sunt gândurile şi nu vrea să le dezmorţească. Lasă-le aşa. Când Cătălina, aproape a terminat provizia de muniţie, că nu putea să ţină picătura aia de apă o mie şi una de trageri, a trecut la atac şi soţul şi, deşi, a tras şi pe aiurea, ca să n-o ude rău – ai trişat, şefu, ai lăsat duşmanul să ia reduta, ar striga subinspectorul, dar iar consideră că-i mai bine să nu deschidă gura – a stropit-o un pic şi pe ea. Strategic. Pe mâini, pe faţă... Nu pe bluza de culoarea ochilor ei, nu pe pantaloni. Cei doi se aleargă, râd, vorbesc tare, se împing, se stropesc. Aşa, în burta bâlciului, cum sunt. Fostul nebun îi priveşte cu drag. Frumos, frumos... E o

minune să te porţi şi să te joci aşa, cu o persoană. Fie ea şi soţ cu cununie, la primărie şi la biserică. Sau, mai ales aşa. Căci, după ce se usucă tuşul de pe certificatul de căsătorie, se cam duce jocul, cam fuge dragostea... Dar, Ţeapă, ca uliul la pândă de pui de-o zi, e de altă părere:

– Bă, băiatule... Mă, nenică... Aştia, deci, au dat în mintea copiilor. Ăştia au luat, deci, praf de scărpinat, pe post de scorţişoară în cafea.

E cald. Parcă tot mai cald. E, de altfel, soarele în crucea zilei. A unei zile de vară. Nu fierbinţi, nu opărite, dar foarte călduroase. Şi lumea e, parcă, tot mai multă în bâlci. Începe să se facă aglomeraţie. Care n-are treabă, care are timp de pierdut, care vrea să se fâţâie pe aici, calcă pe tarlaua bâlciului. Mare, întinsă tarla. Cei de la primăria comunei nu s-au zgârcit cu spaţiul, când au antamat bâlciul. De fapt, s-a văzut islaz de doi metri pătraţi doar? Mai sunt, uite, locuri de descoperit şi pentru prietenii noştri. Se opresc toţi la o gheretă unde se trage la ţintă şi se câştigă tot felul de jucărioare, prostioare, pluşuri. Roata norocului, cum strigă pompos, proprietarul.

– Iubire, zice Cristi Popa, vrei să câştig pentru tine şi să-ţi dăruiesc, apoi, ursul ăla mare, care mişcă din coadă?

– Nu, că-i o minciună. Fabricantul ne minte. Nu ştii că ursul nu mai are coadă, din pricina cumetrei vulpi? Aşa zice la poveste. Dar, vreau păpuşica aia delicată, îmbrăcată în ţărăncuţă. Da, aceea cu marama pe cap. Iubire... Uite, cea care e sus de tot, pe raftul acela. În margine. Vreau să câştige tati păpuşica aceea pentru prinţesica noastră. Vreau, vreau...

– Pup guriţa la fetiţă! Tati câştigă! Tati câştigă tot pentru prinţesice. Aşa. Armăm... Ochim. Ce număr are? Hai să luăm păpuşica pentru prinţesica.

Omul din spatele tejghelei, un burtos – da' burtos, nu glumă! – transpirat la maximum, care se ocupă, de când se ştie, de afacerea cu tragerea la ţintă, priveşte neîncrezător spre cei doi clienţi. Nu au mutre, aşa, cu pălării de mexicani pe cap şi plasticuri ieftine la ochi, de cunoscători într-ale trasului la ţintă. Nu par hârşiţi în chestiuni dintr-astea. Nişte inşi de la oraş. Nişte mototoli. Fac şi ei pe 'nteresanţii pentru ciumpalacii din jur, îşi zice burtosul. Femeia,

adică duamna, că are fason de duamnă, nu e ca astea, de pe aicişa, din comună, e frumoasă, iar gagiul pare cam zurbagiu. Tipi de la... cum îi zice la aia, că ştia... internaţională. Da' ceva glojgăială au în buzunare. Ia să le ia el toţi banii la gorobeţi.

Aşa că, în momentul în care zurbagiul ocheşte şi nimereşte, din prima, păpuşica solicitată de duamna de lângă el, burtosul are o grimasă dureroasă până la urlet: Iote al dracu', se gândeşte, ce noroc chior a avut ceacâru' ăsta. Cătălina se bucură, sare în sus cu păpuşă, cu tot, îşi pupă omul, râde. Cristi mai are chef de trageri:

– Uite, doamna mea, căţeluşul ăla roz care dă din urechi... îl vezi?... plânge să vină acasă la noi. Îl auzi cum se aoleşte? Vreau la dulceţica, vreau la dulceţica... Nu mai vreau să stau aici, la nenea ăsta, că se uită urât la mine. Îl adoptăm şi pe el, iubire? Că nu ştiu nicio poveste cu vreun căţeluş care n-are urechi. Căţeluşul cu părul creţ, din poezie, pe onoarea mea că le are pe amândouă.

Ăştia sunt controlori la ceva? Sau ei ar trebui să se controleze, strâmbă din gură burtosul. Şi-şi aşază mai bine peste curea burdihanul revărsat Dunăre.

Cătălina zâmbeşte. Nu ştie ce să zică. Dar ştie că soţul ei, dacă vrea, poate să câştige toate chestiile de pe rafturile omului. Şi să-l lase cu mâna la inimă, gata să închidă afacerea. Că, doar nu degeaba a făcut – şi face – trageri la ţintă pe la poliţie. Nu degeaba se antrenează mereu, mereu. Nu degeaba, ştie bine asta, nu dă rateuri şi nimereşte întotdeauna în centrul ţintei. E un trăgător perfect, de elită.

– Mai vedem, îi răspunde. Mai vorbim, mai ne-mprietenim.

Cristi prinde ideea şi blufează:

– Hai, bagă tu, Ţeapă! Te las pe tine să iei căţelul.

Dar Ţeapă, care intră în joc, greşeşte ţinta.

– Îţi tremură mâna, hombre. Ai dat mult de pomană. Vedem noi diseară ce pomeni ai săvârşit 'mneata, şi facem vreun vaccin, ca să nu te contaminezi de tot. Hai, Răducelu, poate vrea la tine căţelul. Trage tu. Că mie îmi pare rău să-l lăsăm aici, plângând, aşa, în hohote, de-i sare vestuţa din spate, de plâns.

De aşteptat. Răducelu trage aiurea, în dud, cum ar veni. Omul din spatele tejghelei mai struneşte un pic burta şi zâmbeşte răutăcios: Vine toţi marţafoii şi toţi ciumpealacii de la crâşmă, să

tragă la ţinta mea... Nepricopsiţii dreacu'! Sărăciile lumii!

Şi, de parcă îi citeşte gândurile, subcomisarul decretează:

– Îmi pare rău, dar eu nu pot să las bietul sufleţel de căţel să plângă, hă, hă, după dulceţica mea. Eu îl iau şi pe el acasă la noi.

Şi, desigur, l-a luat. Burtosul aproape că ezită să-i dea obiectul. Cum de câştigă tăntălăul ăsta mereu? Mai ales că – aşa e în biznis, şi el e biznismen, cum a auzit că zic mahării – mai are şi el unse nişte chestii pe aici. Că doar nu trebuie să câştige primul care se apucă acum să tragă. Mici atenţii, da, chestii ieftine, luate de la chinezi, de la engros sau primite de la partide. Că, în an cu campanie electorală, a luat cu sacii de la gorobeţii de politicieni, care i le dădeau să le împartă fătălăilor de cetăţeni. Vorba aia. Toată pluşăraia e din sponsorizări, la partid. Că ăia cu bani, dau banii, ăia cu politica dau favoruri. Ăsta e mersul. În afară de astea de doi lei, mai are, mai pitite, mai la vedere, şi lucruri de soi. Dar la alea e interzis. Rusul mai se apropie de Bucureşti, ca să manufactureze ceva, dar jmecherii de bunurile lui, niet! Şi acuma, na, poftim!...

– Flăcău, îi zice subcomisarului, nu vrei să-ţi dea mandea altceva? Alt hobiect. Că căţelu' e promis la fata lu' primaru'. Şi nici nu e aşa frumos. Am unele de e frumoase rău, nu ca căţelul ăla. Caut unul tot roz, aşa, piersiciu, dacă vrei.

– Nţţţţ, e ferm poliţistul. Pe ăsta îl vreau. L-am câştigat, mi-l dai. Am plătit bilet pentru tragere, am tras, l-am câştigat, e al meu.

– N-auzi că-ţi dau altu'? Fii om dă-nţeles. Uite, îţi dau două, dacă nu te-nţelegi, ca omu'! Dai două la duamne.

– Nţţţţţţţţ! Nu vreau două. Vreau unul. Îl vreau p-ala. Dacă l-am câştigat, înseamnă că e al meu. P-ăla mi-l dai! Mintenaş! Hai că nu ne tocmim ca la piaţă, la pătrunjel. Eu îţi mai dau un leu şi tu mai îmi dai o legătură jumate.

Burtosul apucă de pe raft şi dă căţelul, bubuind furios:

– Na! Mânca-i-ai coada şi urechile! Na! Şi mai circulaţi! Mai plimbaţi ursu'! Mai duceţi-vă, nene, şi-n altă parte, ce staţi pă capul meu... Că mai e ţinte, în tot bâlciul ăsta, ca să vă daţi rotunzi.

Cătălina îl strânge de braţ pe Cristi: să mergem, lasă, nu ne certăm pe aici... Dar el, care bungheşte matrapazlâcurile omului cu burdihan la purtător, se decide:

– Ce avem noi aici... Ce avem... Gata. M-am prins. Mai

dă-mi un bilet. Vreau şi ursul ăla mare, care dă din coadă. Nu plec acasă fără urs.

Ursul? Vrea şi ursul? Iote, al dreacu', cioflingaru'. Păi ăsta chiar e atracţia tuturor care vin şi se pun pe tras la ţintă, aici. E imens, e frumos, are şi-un mecanism care îl face să se mişte, să joace pe muzică, nu e chinezărie de la Europa sau de aiurea. Şi pălăriosul ăsta vrea şi ursul. Cine l-a adus pe ăsta în bâlci? Că l-a purtat pe urs cu el pe la toate sărbătorile din juma' de ţară, dar nu s-a găsit niciunul care să-l înhaţe. Curat ghinion pe capul lui. Şi părea, că a ascultat horoscopul, că planetele sunt aliniate azi să îi aducă mare câştig.

– Nu mai dau bilete. Închid. Că am o treabă urgentă acuma.

– Ne, ne, ne... Jocul continuă, frumuseţe mică. Ptiu, ptiu, să nu te deochi. Nu vezi câtă lume aşteaptă şi se uită la noi? Toţi vor să facă o tragere la tine. Nu ştii vorba aia? Ai pierdut, continuă. Ai câştigat, continuă. Decât să ne certăm, mai bine o tragere să efectuăm. Că eu am zis că vreau să câştig ursul, pe corecte, nu te-am trimis după cafea şi ţigări. Ce, n-am vorbit clar? Că polipi în nas, n-am, serios.

Ăsta-i de la economic, după vorbă, după port. O fi bine să-i dea o şpagă mică? Ţigări şi cafea, n-a zis aşa? Dar e dat dracu', ciumecul, că nu se uită deloc la el, ca să poată să-i facă un semn din ochi. Nu poa' să-i zică de faţă cu toată lumea că-i pregăteşte o sacoşă. E, asta e. Ce-o fi, o fi... Data viitoare, să ia mai bine seama ălora de vin la el, la roată.

Subcomisarul trage. Cu mână dibace şi fermă. Nu se pierde, nu se emoţionează, nu dă rateu, cum se roagă în gând burtosul. Şi ursul se bălăbăne, ca unul viu, în toată splendoarea lui. Cristi Popa l-a câştigat. Ţeapă, Isabela, Răducelu, dar şi trăgătorul de elită sar în sus de bucurie.

– Yes... Ursul e al nostru. Cu tot, cu coadă.

Cătălina ezită un pic. Parcă n-ar lua ursul omului. Intuieşte că el e atracţia maximă a locului. Mănâncă şi el, cu ursul lui, o pâine. E păcat de Dumnezeu. Dar Cristi, deşi burtosul aproape că e lovit de un accident vascular cerebral, îşi vrea câştigul.

– Hai, dă-mi-l! L-am câştigat. E-al meu. Dă-mi-l!

Şi, ca să pună pe deplin sare pe rănile bărbatului, după ce

ursul ajunge în braţe la Ţeapă, îşi freacă mâinile, zâmbind şi plusând:

– Aşa... Bravo, tăticu'! Acum, ce să mai câştigăm noi, băieţi şi fete? Să luăm carpeta cu răpirea din serai?

Au plecat râzând în hohote de la ghereta de tragere la ţintă, în timp ce blesteme şi urlete răzbat din urmă, până la ei. Ţeapă aproape că e pe jos:

– Bă, băiatule... Aşa ceva? Deci, ce fiară ai fost, şefulică! Adică, şefu'. Urs dezlănţuit ai fost, deci! Mai era un pic şi te plătea burtosul, numai să pleci de pe capul lui. Săracul, nu ştia, deci, cu cine şi-a băgat în cârd.

Se aglomerează tot mai tare. Şi soarele arde tot mai rău. Prin bâlci, praful se ridică din picioarele trecătorilor, până la nas, până la gură, de nu te mai lasă să respiri. Dar lumea ia vată pe băţ. Şi iau, de parcă sunt copii, şi ei. Şi se bucură de fiecare înghiţitură, de fiecare bucăţică, de li se lipeşte pe buze şi pe faţă. Jucăuşă, Cătălina i-o îndeasă pe-a ei bărbatului al cărui nume îl poartă, pe faţă. Apoi, chicoteşte, o ia la fugă, se fereşte de Cristi, care începe s-o alerge. Trec printre oameni liniştiţi, îi împing, gata să-i răstoarne, se fugăresc pe după tarabe. Câte o vânzătoare de ceva stă cu ochii ţintă, să nu răstoarne belelele astea marfa şi să n-o mai găsească prin praful lăptos. Că, dacă e pe jos, care cum trece pe aci, se înghesuie să prindă câte ceva. Ea se fereşte cât se fereşte, dar el, dibaci, o prinde, o ia-n braţe, o-nvârteşte, o răsuceşte, o pupă. Pare, din afară, că sunt total degajaţi şi lipsiţi de inhibiţii. Pare că niciun norişor nu le tulbură seninul. Păi, ce, oamenii cu griji se hârjonesc în felul ăsta? Totuşi, în lăuntrurile lor, încet, încet, mocneşte un pui de frică. De n-o fi spaimă, de-a binelea. Dacă se aprinde, dacă izbucneşte, dacă o ia razna, să vezi vâlvătaie! Cu aripi de foc până la cer arde. Hm... Dacă din propoziţie nu e deloc gratuit. Ştiu amândoi că pălălaia, odată dezlănţuită, cu greu va mai fi stinsă. Curând, va fi... Ce va fi? Cum va fi? Cum vor evolua lucrurile? Cum va decurge totul? Ce se va-ntâmpla? Vine Apocalipsa? E doar un bum fără rezonanţă? Ce va fi? Cum va fi, Doamne?...

Găsesc, în alt loc, la altă tarabă, goarne – de copii – şi cumpără şi de acelea. Târgul se umple de larmă, ceva de groază, de la jucăriile alea.

– Astea cred că sunt vuvuzele sub acoperire, râde Cristi Popa.

Se mai plimbă, să mai vadă, să mai râdă, să se mai cocoaţe, dând cu tifla, pe culmile bâlciului. La un moment dat, prin aglomeraţia tot mai aglomerată, cum a zis Ţeapă, subcomisarul, dar mai ales nevasta lui, se ciocnesc de cineva. Nici nu e prea greu, în toată lumea asta, buluc. Dau amândoi să-şi ceară scuze de situaţie, dar amândoi rămân miraţi, cu ochii la persoana pe care, în joaca lor, o bruiaseră.

– A... Mihai... Mihai Stoian, nu? zice, bucuroasă, Cătălina. Tu eşti, da?

Şi Cristi:

– Doamne... Iar a apărut ăsta în calea mea... Şi-l făcuseşi pierdut o vreme.

– Uuuups, exclamă Ţeapă, din apropiere, deci, e doctoraşul... Chiar doctoraşul. De unde-a mai răsărit şi ăsta?

– Da, da, da, exclamă respectivul. Eu sunt. În persoană. Ce mă bucur că vă văd!

– Ah, face Cristi, şi noi. Nu ştii cât ne bucurăm noi! Atât de tare, că-mi vine să caut mătrăgună ori cucută pe la ăştia, prin bâlci. O avea, oare, măi, Ţeapă? Plătim bine.

Cătălina îşi strânge soţul de braţ – mai taci, pare că-i spune, cum vorbeşti şi cum te porţi cu omul? – şi vorbeşte cu celălalt:

– Ce faci aici? Nu te-am mai văzut de mult. De-o eternitate. De când cu... Eşti bine?

– Sunt, sunt bine. Lucrez aici. Adică, la Buzău, nu aici. Că aici nu e spital cu secţie de neurochirurgie...

– Aranjăm, pe bune, facem unul aicea, pe islaz! Numai să vrei tu!

Degetele Cătălinei tumefiază iar braţul bărbatului ei. Doamne, ce te-a apucat? Şi către celălalt:

– Aha, înţeleg. Ai post aici, acum... Probabil, ai terminat stagiatura. Nu ştiam că ai plecat de la Ploieşti.

– Slavă Domnului c-ai plecat şi că eşti aici, mormăie subcomisarul. Îi cinstesc pe şefii tăi să te ţină la Buzău mereu, să te promoveze, să te premieze, să ieşi de aici la pensie, să nu mai calci pe la noi, prin Ploieşti. Şi să ştii că avem şi câine rău acasă. Uite,

ăsta roz, cu urechiuşe drăguţe. Sau, dacă nu-ţi place aici, să te ducă şi mai departe, în fundul Moldovei sau unde se agaţă harta în cui.

– Mă bucur, continuă Cătălina, dacă îţi merge bine aici. Nici nu ştiam, repet, c-ai plecat din Ploieşti. Asta pentru că, uite, am fost tare nerecunoscătoare şi nu te-am sunat niciodată, să-ţi spun la mulţi ani de Crăciun, să te întreb ce mai faci, să-mi spui cum o mai duci.

– I-auzi la ea... Să-l sune, cică. Domnul doctor Stoian nu ştie că ai soţ acuma şi poate nu ai tot timpul credit? La telefon şi de la el.

– Ei, stai liniştită, răspunde domnul doctor. Nu e problemă. Ne-am luat cu viaţa, fiecare. Controale, ceva, ţi-ai mai făcut şi tu? Că eu şi acum continuu să mă mir cum ai scăpat tu atunci, la cât de harcea-parcea erai.

– Iar începe... Mihăiţă, băiatule, soţia mea... SOŢIA MEA... Ştii că ne-am căsătorit, nu? Soţia mea e bine. Nici cu psihotronica n-o mai răpui. E bine şi îi e bine. Eu, ca bărbat al ei, îţi garantez că n-are nevoie de niciun control.

Braţul soţului ţipă sfârtecat de menghina degetelor subţiri. Şi, clar, degetele alea ar cam urechia pe cineva... Iar doctoraşul are replică:

– Asta o spui tu, dar tu nu eşti medic specialist. Tu lucrezi în poliţie, nu? Ori ţi-ai schimbat calificarea la locul de muncă şi acum eşti în probe?

– Specialistule, te anunţ cu plăcere că sunt doctor în tot ce înseamnă Cătălina, stările ei, viaţa ei. Nu ştie specialistul ce ştie bărbatul. Sper că n-ai uiat, e soţia mea. Pot să dau oricând examen în acest vast domeniu.

Ţi-o iei, par că spun degetele înfipte ca nişte cârlige în braţul bietului om. Jap, jap, pe cuvânt, poliţistule.

– Da, aşa e, cum zice SOŢUL MEU. Sunt bine. N-au mai fost de atunci probleme. Am avut noroc. M-a iubit Dumnezeu...

– Şi eu, şi eu...

– Şi am scăpat. A trecut cu bine tot. Uite, n-am făcut niciodată, nici pe vremea când eram internată la spital şi eram prieteni, un gest pe care trebuia să-l fac. De atunci sau mai de mult. Nu ţi-am mulţumit niciodată pentru ce-ai făcut şi ce-ai fost atunci.

Îţi mulţumesc acum. Din tot sufletul.

– Mda... Şi eu îţi mulţumesc, doctoraşule, pentru ce-a fost atunci şi pentru că ai avut grijă de soţia mea. Deşi, deşi, n-ai fost tu prima mână la operaţie. Nu trebuie să te împopoţonezi cu toţi laurii. Tu, mai pe de lături cu tava. Hai, că nu-ţi pun pistolul la tâmplă, deşi lucrez la poliţie. Şi nici cu harapnicul nu dau. Dar, colateral, recunosc, ai fost băiat valabil. Salon, ca să fiu în ton cu tine şi cu spitalul tău.

Te omor, Cristi! Ai luat-o razna! Şi, dincolo de strânsoare:

– Nu-l băga în seamă pe bărbatul meu, Mihai. Tu ştii că aşa glumeşte el...

– Glumesc, glumesc, aşa e... Nu ne-om lua din asta. Căci, în ziua de azi, numai de la fotbal şi de la politică se mai iau oamenii la harţă şi au neînţelegeri. Doctore, eşti prietenul meu pe viaţă. Batem şi palma, dacă e. Ehei, ce mă mai dădea afară din salon domnul doctor, pe atunci rezident! Pe unde mă vedea, pe acolo mă uşuia.

– Alea erau – şi sunt – procedurile. Bolnavul, mai ales operat la cap, n-are nevoie de vizite multe şi dese. Şi n-are voie să interacţioneze cu nimeni. Or, tu, atunci, numai prin spital îţi făceai veacul. Nu m-am supărat, staţi liniştiţi. De nimic. Suntem prieteni, cu toate înţepăturile. N-ar mai fi Cristi Popa, dacă nu mi-ar băga şi câte un ghiont în coaste. Noi să fim sănătoşi. Viaţa a mers şi merge înainte.

– Te-ai însurat şi tu, ţi-ai făcut familie?

Acum o înghionteşte Cristi pe Cătălina. Ia uite la ea, ce întrebări...

– Nu m-am însurat. N-a venit ceasul. Am treabă multă prin spital, n-am timp de însurătoare.

– N-a venit ceasul, nu? Şi acuma tot prin Spania e. Bate acolo, cum poate. Dacă-i dai şi tu un semn, poate vine. Adică, să-l întorci, să-l pui să sune la o oră anume... Chestii de astea... Ceasul ăla, despre ceas zic.

Când vorbeşte în felul ăsta despre ceas, Cristi Popa se referă la Felicia, prietena Cătălinei – cei care au citit Trăind clipa recunosc personajul – cu care atunci, când cu intervenţia neurochirurgicală a soţiei lui, doctoraşul Mihai Stoian s-a împrietenit şi

nu prea. S-a iubit şi nu prea. A vrut-o şi nu prea. Ea, Felicia, a crezut că n-a vrut-o. Şi-a plecat înapoi, la treaba ei, la afacerea ei din Spania, la rostul ei, de acolo. Restul lumii a considerat că a vrut-o, dar n-a fost în stare, din cine ştie ce motive, să-i spună şi s-o oprească. Uneori, un gest atât de simplu, ca acela de a întinde mâna şi a opri pe cineva care se pregăteşte de plecare, se dovedeşte mult mai complicat decât, să zicem, ridicarea unei case din temelie. Sufletul are şi el, ca natura, cataclismele şi vitregiile sale. Din afară, când şi dacă nu vrei, nu le pătrunde nimeni.

Ţeapă tresare şi el când aude de... ceasul din Spania. Hm... Era fată bună Felicia. Şi nici urâtă, să dea naiba, nu era. Ba, era şi bazată, dacă-şi aduce bine aminte. Te bazai pe ea, adică, din toate punctele de vedere. El de ce nu s-o fi dat la ea, atunci? El de ce n-o fi încercat să o facă o iubită? Nu se poate să-l fi refuzat, că e – şi era – băiat de băiat. Şi se tot întâlneau, şi se tot vedeau, şi se tot agitau împreună. Mare mămăligă a mai fost. Trebuia să-şi facă şi el o fişă la spital la ăsta, la doctoraş, ca să-i facă şi lui nişte controale. Mda... Fată de fată Felicia, Feli, cum îi zicea Cătălina. A uitat de ea. A trecut timpul, şi cu timpul s-a trecut şi el. Mă rog, vorba vine. Felicia, hm, nu era deloc de lepădat. Era, oricum, peste Isa. Dar cu Isa ce naiba are el? Dacă nu era beleaua de filmuleţ, mai se gudura, oare, pe lângă ea?

Discuţia cu tânărul doctor nu s-a mai întins prea mult – banalităţi, au mai vorbit banalităţi – dar, la finalul ei, când el s-a dus în treaba lui, Cătălina e supărată pe Cristi:

– Ce-a fost asta, omul lui Dumnezeu? Vrei să-mi spui de ce te-ai purtat aşa?

– Ce fată rea... Nu ştiam că am aşa fată rea. Dar ce-am făcut? I-am şi mulţumit doctoraşului că a avut grijă de tine, n-ai văzut?

– Nu te prosti, Cristi, că nu scapi neurecheat. Ce-au fost toate vorbele alea de doi bani? De ce te-ai purtat în halul ăla? De ce-a trebuit să faci aşa tămbălău?

– Ei, na, şi tu acuma... Tămbălău, auzi. De ce... Ştii că nu-l suport pe doctoraş şi că sunt gelos maximum pe el.

– Eşti gelos... Adică, eşti gelos şi acum, când n-a mai fost în raza ta vizuală, când nu ne-am întâlnit, când nici n-a vorbit cineva

despre el, vreodată, când a fost uitat ca valiza în gară... Tu ai o problemă, atunci. Mare! Şi trebuie să-ţi faci controale. Tu, nu altcineva. Cum să mai fii gelos şi acum, dacă eu nici nu ştiam că a plecat din oraş, de la noi? Ca să nu mai zic că n-am înţeles niciodată, niciodată de ce eşti gelos pe omul ăla. Nu a făcut şi nu a zis niciodată nimic care să te facă să te declanşezi aşa, sau, desigur, mult mai rău, că ştiu de ce eşti în stare şi se poate, în ce te priveşte, mult mai mult decât nişte înţepături. Poţi şi mai mult de atât. Nu, nu mă lua de mână, Cristi, că sunt supărată pe tine. Te porţi ca un sălbatic. Zici că eşti Tarzan. Plus că, să presupunem că a zis sau a făcut vreodată doctoraşul ceva. Să presupunem, zic... Doar să presupunem. Că omul chiar nu a făcut nimic, niciodată. Îmi dădeam şi eu seama, dacă era ceva. Mă prindeam. Că nu m-am dat jos acum, din pomul în care Tarzan, ce să vezi, încă a rămas. Dar ai văzut tu, vreodată, că îi dau eu apă la moară să flirteze cu mine sau să facă altceva? Doctoraşului sau altcuiva? Că mă jigneşti cu atitudinea ta de puştan de 16 ani.

– Ai dreptate, iubirea mea, spune inculpatul, în timp ce-i prinde şi-i pupă mâna soţiei, ai, pe deplin, dreptate. N-a făcut nimic prostănacul ăsta. Nici n-avea, ca să vorbim cinstit, timp să facă ceva. Că eram, mintenaş, cu nişte bisturie, în coasta lui de doctoraş. Şi îl lăsam fără... Era mâncat. Ce-i drept, nişte ocheade mai altfel, chiar şi acum, mi se pare că-ţi aruncă. Nu ştiu cum să zic, se uită la tine ca la o femeie, se uită la tine cum mă uit şi eu.

– Tu n-asculţi ce spun eu! O ţii pe-a ta şi persişti în prostia asta! Nu, Cristi, la mine nu se uită nimeni din lumea asta, cum te uiţi tu. Şi asta pentru că eu nu permit să se uite altcineva, aşa cum o faci tu. Nu las pe nimeni să se uite astfel. Sunt tot supărată, lasă-mă. Să nu ţi-o iei în cap, dacă ţi-am spus acest lucru.

– Îţi mulţumesc, iubire, pentru asta. Pentru ce mi-ai spus. Şi ştiu că e cum zici. Nu dai voie niciunui bărbat să te privească aşa cum nu se cade. Ştiu. Stai să termin ce-am început. Şi altă dată nu mai fac. Ziceam de ăsta, de doctoraş. Nu-mi dă, concret vorbind, motive de gelozie. Şi nici, desigur, tu nu l-ai atras în mrejele tale. Dar ce să fac dacă sunt, şi acum, gelos pe el? Intru în roşu, când îl văd în preajma ta.

– Intri degeaba! Intri prosteşte! M-aş bucura să termini cu

asta. Iar dacă nu, încuie-mă în casă cu şapte lacăte! Ia şi un lanţ, ca să mă legi de calorifer sau de piciorul patului. Musai să cauţi, ca să nu mai fii gelos, şi-o centură de castitate! Sunt foarte supărată pe tine.

– Termin, termin, iubire. Îmi pare rău. Te rog să mă ierţi.

– Dai foc la casă, apoi nu ştii cum să sari mai repede să stingi vâlvătaia! Eşti imatur câteodată. Şi mai zici de Ţeapă. Chiar m-ai jignit.

– Iertări, mii de iertări. Gata! Hai, să-ţi treacă. Mi s-aprinde ceva în interior, când îl văd pe ăsta şi când îmi aduc aminte cum era atunci, numai în preajma ta. Adică, nu că s-aprinde. Filează de-a binelea. Mă ia, serios, cu rău de la pancreas. Văd, la propriu, stele verzi în faţa ochilor. Nu ştiu, e ca un vierme care scoate capul în rărunchii mei. Ştii cum e când ai în grădina ta un coş cu diamante. Îţi e tot timpul teamă că vin hoţii şi fură diamantele, dar îţi lasă coşul. A trecut, gata. Hai, iartă băiatul! Sunt prost câteodată. Dar doar pentru că te iubesc mult, pentru că te iubesc la nebunie, fac nefăcute de astea. Parol că nu mai fac altă dată. Hai, iartă băiatul. Că am de gând să te duc la lăutari, să te dănţuiesc într-o horă, apoi să mergem într-o comedie de asta, în cea mai mare, să te învârt niţel. Şi acolo, sus, să te pipăi pe la costişoare, pe la copsişoaree, pe la... şi să-ţi pun mâna pe genunchiul ăla atât de rotund, şi să te sărut în înalturi, aproape de cer.

– Ce-ţi mai place... Obraznicule, începi să vorbeşti trivial...

– Hai să-ţi cumpăr o căruţă de flori de la ţiganca aia de colo, ca să mă ierţi. Are ochiul boului, are jerbera, are garoafe, dar văd că are şi trandafiri. Pe ăştia îi luăm pe toţi.

După flori, ei doi au făcut poze la un nene. Desigur, cu prosteală. Cu strâmbături. Cu pus de coarne. Ţeapă, văzându-i, le-a spus, serios:

– Băi, neamule, vă fac eu, poze, deci. Cu telefonul, cu camera, cu aparatul, cu ce vreţi voi, dacă vi s-a făcut de pozat. Nu mai daţi banii, deci, la toţi terchea-berchea din bâlci. Luaţi bomboane la copil. Ăsta, deci, nu vă scoate bine. Plus că, văd, deci, că nu sunt la minut, şi cine ştie când intraţi, deci, în posesia pozelor ăstora. Şi mai există şi selfie.

Selfie, se gândeşte Radu Munteanu. Deci, Alina era în trend, când a venit la balamuc şi a vrut să facă selfie.

– Ţeapă, tu nu ştii că pozele din bâlci sunt cele mai frumoase? Peste ani, la bătrâneţe, cu astea te delectezi şi te încarci şi te bucuri. Aşa, la plesneală şi la prosteală făcute. Plus că, pot să te admire şi nepoţii. Hai, la lăutari, acum, iubire.

La lăutari, cum zisese subcomisarul, e locul din bâlci în care, probabil, e cea mai multă lume. Un taraf încinge atmosfera cu cântece de joc şi de petrecere. Unii dintre cei prezenţi doar ascultă, în tăcere, transfiguraţi ori amuzaţi, melodiile de muzică populară. Ehei, le zic bine ţiganii pe strunele lor. Bagă, cel puţin pe moment, ca odinioară, cântece vechi, de petrecere, lăutăreşti şi de pahar. Desigur, le amestecă şi cu altele care nu sunt pe tipic. Sunt mai degrabă manelisme.

Alţii dintre cei de faţă, poate cei mai mulţi, mai ales dacă au semnat condica pe la... bufetul din apropiere, se prind, alandala, în horele şi sârbele săltăreţe.

Ai noştri, toţi, deocamdată, stau pe margine. Isabela îşi face vânt cu un evantai cumpărat de pe aici şi se tot întreabă ce-o fi fost în capul ei să descindă, ca ţărăncile, la bâlci. Ţeapă încă e cu gândul la filmuleţul cu Ardil, o fi de folos, n-o fi... Radu Munteanu e încântat şi bucuros de tot ce vede şi se felicită în gând că a dat curs provocării cu bâlciul. Iar soţii Popa discută cu o femeie trupeşă din... public, adică una care nu e prinsă, din cine ştie ce motive, în vârtejul dănţuielii.

– Nu-mi păreţi di pi la noi. Că io cunosc pi toată lumea. Că dacă stau aciişa di 77 de ani... Atâta am, mămică, atâta, da' esti că nu-mi daţi? Arăt mai tânără, că mi-a zis şi părintili când a vinit cu botezul. Babă Lisăndrino, ti ţii tânără ca o fetişcană. A... Şi pi ăia dân satili vecine îi ştiu. Vine puhoi di lume la noi, că, ştiţi, vine să cânte Irina Loghin şi Fuego. E, mai e şî alţii, da' nu-i cunosc io pi tăţi. Că a plătit primarul nost' bani buni să-i aducă pi toţi artiştii şi cântăreţii di la oraş. Să să bucure şi ţăranul nostru. Că el, bietul, mereu are bube în cap. Ba, di una, ba di alta, ba di amândouă... La ţară, nu mai e azi vreo scofală. Da', ştiţi cum e vorba aia, dai un ban, da' stai în faţă. Adică domnu' primar al nostru. A dat el niscaiva lovele, la ăştia dă cântă, da' a făcut ziua bună la toată lumea asta adunată aicişa. Şi să făleşte şi el, să dă mare, cum ar vini. Face treabă, iote, nu l-am votat dăgeaba. Ne-a dat atunceaşa, când cu votarea, nişte

brânză şi nişte peşte. Buuuuuuuuune! Pă cuvânt. Am mâncat o lună dân ele, că moş nu mai am. Şi-am legumit, maică, am legumit. Ş-acuma, uite, aduce toţi cântăreţii di la televizor, la noi, pă islaz... Că ştiţi, nu, că aici, unde e frumuseţea asta acuma, paşte vacili, dă regulă. Da', ce mai, e frumos rău, aicea, la noi, la bâlci, maică. E frumos. Numa' să-i asculţi pi toţi artiştii ăştia mari di la televizor şi tot e frumos. Că io, şi la televizor îi ascult şi-n direct şi-n reluare, dă ce-mi place di ei. Şi face treabă bună şi primarul nost'. Acuma, dacă face, face. Nu poţi să zici că nu face.

– Doamnă, zice poliţistul nevestei, în timp ce se trag mai departe de băbuţa vorbăreaţă, vrei să te fac o horă acum sau după ce vine Fuego cu mă-sa, ca să-mpodobească bradul? Adică, să zic aşa, şi-n direct, şi-n reluare. Şi, cum ar veni, dai un ban, da'... ştii că nu-l mai ai.

– Nici nu ştiu ce să zic, la prosteala ta de mare derbedeu. Lasă oamenii în pace. Mă bântuie nişte griji. Şi, mai că mă pun jos. Tu mai poţi?

– Doamne, păi la anii mei? De acum să nu mai pot? Asta nu trebuia să mă întrebi, fată frumoasă. Ştii că pot. Hai, să ne arătăm talentele în hora asta.

Mda... El a luat doar sensul pe care l-a vrut, din cuvintele ei. N-a venit, deloc, în întâmpinarea grijilor ei. Nici nu se aştepta, la drept vorbind, să facă asta. Sunt în bâlci să uite. Adică să lase grijile acasă, la birou, la Ploieşti. Mâine, cu siguranţă, nu vor mai putea fugi de ele. Mâine, Radu Munteanu va face acel lucru pe care trebuie să-l facă. Şi, de acolo, furtuna va lua ce formă vrea ea. Dar asta, mâine. Că e, dacă trebuie spus la prosteală, ziua mai lungă. Azi, acum, nu trebuie să pomenească de griji. Nici să le poarte, ca până acum, pe umeri. Sunt grele, apasă rău, iar ei sunt în bâlci ca să nu aibă habar, acum, de ele. Dar Cătălinei afurisitele îi înconvoaie spatele şi umerii. Nu vrea să fie aşa. Nu vrea să... De fapt, el parează, face pe deşteptul, dar morcovul e cel puţin la fel de mare, dacă nu mai mare. Şi, fir-ar să fie, presiunea asta, în loc să se-nmoaie, parcă se-ntăreşte, în loc să se disipeze, parcă se accentuează. Motivat, oare? E vreo presimţire? Intuiţia transmite vreun semn? Dar, dă-le încolo, acum, pe toate. Până mâine, nu mai e un veac. Să intre, carevasăzică, în horă, lângă omul iubit. Asta, măcar

asta, poate să facă.

De pe margine, Radu Munteanu priveşte admirativ. E ceva de speriat, văru' ăsta. Ce viaţă e în băiatul ăsta. Ce fibră are în el. Ce poftă de veselie. Nimic din ce e omenesc, nu-i e străin. O ia înainte la horă, o ţine pe Cătălina lângă el, se mişcă în ritmul muzicii, se unduie, se învârteşte, poate că şi chiuie, dacă e cazul. Nici dracu' n-ar zice, văzându-l aşa, că e ditamai subcomisarul de poliţie.

Ehei, şi să vezi diseară, când, cu graţie, o va scrânti el, ce chef de sărit la gâtul lui, va avea vărul. Căci, după cum vede cu ochiul liber că se prinde în toate, clar şi la răbufnit e as. În fond, cum zice poporul, nu scapi, şi-n gaură de târâtoare să te bagi, păcatele, multe, grele, cum or fi ele, te ajung, la un moment dat, din urmă.

Cristi Popa îl vede pe fostul ziarist cum priveşte spre ei şi îi strigă din mijlocul horei:

– Hai şi tu, Răducelu. Vino aici, lângă noi.

– Nu, nu... Eu nu mă pricep.

Poliţistul îl trage în cerc:

– Stai liniştit. Nu e operaţie pe creier. A, pardon, scuze, iubita mea, n-a fost cu intenţie. Dar aşa zice omul, când zice... Hai, Răducelu, că e ca la cenaclu, serios.

Lăutarii întărâtă maximum coardele şi burdufurile, lumea, care mai bine, care mai puţin, se unduie pe aci, iar fostul nebun e înnebunit de-a binelea de complexitatea clipei. Nu-l ducea capul că, poftim, se fâlfâie, ca profesioniştii, într-o horă, la bâlci. Niciodată, dar niciodată nu a mai făcut asta înainte. Acuma să-l vadă mama... Sau Alina. Sau Adina. Sau dentistul de i-a spus că se duce în Tibet, să-şi încarce zenul. Mă rog, karma, dar tot pe acolo.

– Artă şi precizie, Răducule, pe capul tău, îl încurajează poliţistul. Şi ziceai că nu te pricepi. Să ne simtem bine, frate, zic.

După o vreme, şi cei mai înveteraţi dansatori, tot obosesc. Le iese din lăuntruri sufletul. Le curge năduşeala în ochi. Îi lasă picioarele de la atâta sărit. Li se pune junghi la încheieturi. Şi, mai cu regret, mai fără, se lipsesc. Măcar pentru o vreme, cât să mai prindă niţică inimă. Ies, cu ochii la cei care continuă zbânţuiala, din joc. În fond, dacă nu eşti dansator profesionist şi nu vrei să dai jos tot surplusul de kilograme, bâlciul mai are, că tot eşti pus pe distracţie, şi alte atracţii. Şi comediile – sau lanţurile – nu trebuie evitate, dacă tot

aţi ajuns într-un loc de ăsta. Cristi e decis să se urce cu nevasta.

– Hai, măi, şi voi!

– Doamne, Maica Domnului, Făcătoarea de Hristos! se aoleşte Ţeapă. Dar, deci, vrei să fac pe mine de frică? Deci, vrei, şefu', de la înălţimea aia să mă scap cu oarece pe lumea asta, pe aici? Eu, deci, în aşa ceva, nu mă urc nici dacă îmi dă Ardil Escu un milion de euro. Mai ales, că, deci, mi se zbate un ochi, de nu mai pot să-l ţin drept. Adică treaz. Ăsta e, deci, semn că pic de acolo, dacă mă pune dracu' să mă urc.

– Nu te uita la mine, vărule, că nici eu nu merg. Nu sunt mai breaz ca Ţeapă. Deja mă ia cu ameţeală. Şi doar vorbim. Şi doar mă uit într-acolo. Nu mă învârte şi nu mă suceşte maşinăria aia. Dacă mă urc, mor de-a dreptul, de panică. Senzaţiile tari nu sunt pentru mine. Mă uit, însă, de pe margine. Şi-i apreciez pe cei care au curaj să facă asta. Dar, recunosc, dacă mi-ar da Ardilul milionul de euro, despre care zice Ţeapă, mi-aş călca pe inimă, aş zice vreo câteva rugăciuni, aş bate şi câteva metanii şi, fie ce-o fi, m-aş urca.

– Hai, noi, iubirea mea. Să fim una cu norii. Să atingem cerul. Să zburăm cu ciocârliile. Fricoşi, oamenii ăştia... Babe... Ce să faci cu ei...

Plătesc şi se urcă în două scaune din, cum s-a gândit de îndată Ţeapă, monstrul cu inimă de fier. Cătălina pe unul în faţă, Cristi înapoia ei.

– Deci, e porcărie mare. Mare de tot. Comedia asta, zic, deci. Nu degeaba îi zice comedie. Nici măcar nu stau, deci, unul lângă altul. Că, dacă eşti doi, mă gândesc, deci, că îţi faci curaj altfel. Băi, şefulică, poate se strică magaoaia şi rămâneţi, deci, în vârful cerului. Doamne fereşte! Mie îmi tremură brăcinarii, deci, din betelie până la gleznă.

– Ţi-e frică, iubito? Dacă ţi-e frică, mergem într-una mai mică.

– Nu, nu mi-e frică. Chiar nu-mi e. Ar trebui să-mi fie? Cu tine lângă mine? Am învăţat să nu mă tem de nimic, dacă tu eşti aici. Sau poate, ştiu şi eu, domnule subcomisar, ţi-o fi ţie frică şi încerci s-o dai cotită?

La scurtă vreme, mastodontul s-a pus în mişcare. Toate scaunele, legate de lanţuri groase, au început să se învârtească.

Vâj, vâj, făceau. Cristi Popa se prinsese, chiar înainte de pornire, cu mâinile de scaunul iubitei, drept care, în timpul funcţionării, sprijinit doar de lanţurile protectoare, învârtea scaunul ei, de, cum ar veni, nici nu se vedea. Când scaunul din faţa lui se oprea din învârtit, îl prindea iar, şi iar îl sucea. Ei, acolo, în înalturi, păreau fericiţi. Adrenalina le curgea, serios, prin sânge. Dar jos, lângă drăcărie, Ţeapă era terminat:

– Ăştia sunt ţăcăniţi! Deci, o să cadă dracu', de acolo. Deci, dacă mai coboară întregi din porcăria asta de comedie, trebuie, deci, duşi urgent la balamuc. Scuze, frate Răducelule. Dar oamenii ăştia nu mai au, deci, scăpare. Dacă la circ, deci, au nevoie de unii care să meargă la trapez şi să sară, în gol, deci, fără plasă, că mi se împleticeşte şi limba în gură, deci ăştia sunt nebunii de care e nevoie.

Când au dat sfinţii şi s-a oprit maşinăria, cei doi erau ca nişte floricele. Doar părul Cătălinei scăpase din clama care îl ţinea prins sus. Şi, poate, un pic, hainele le erau în dezorânduială. După atâta smucit, e şi normal. În timp ce Ţeapă tot se perpeleşte să nu-i ia ameţeala pe aici şi să ajungă la spital, Radu Munteanu îi priveşte cu admiraţie pe protagonişti. Se potrivesc. În tot. În orice. Fac atât de multe lucruri împreună. Adică, dacă bine a văzut el, pe toate. Sunt la fel de nebuni sau, dimpotrivă, la fel de lucizi. Se iubesc şi se ceartă cu pasiune. Pun suflet în orice. Sunt unul lângă altul. Se simt, fără să vorbească. Şi, din nimic, strălucesc. Pesemne că lucrurile astea, într-un cuplu, nu pot fi contrafăcute. Sunt sau nu sunt. Vin sau nu vin. Le ai sau nu le ai. Ei, cu adevărat, s-au simţit bine azi. În limita posibilităţilor din bâlci, chiar s-au distrat, chiar au dat cu tifla cotidianului, chiar s-au pliat după toată oferta de aici. În fond, nu de asta au zis că vin aici, ca să se distreze, ca să-şi încarce bateriile, ca să se relaxeze, după mult timp de tensiune? De asta. Sunt de apreciat. Ha, ha, ha... Îi vine să şi râdă. Tocmai i-a trecut prin cap cum ar fi fost să o aducă el pe Alina aici, la bâlci. Nu numai el, dar şi toţi oamenii care ar fi apărut în raza ei vizuală, ar fi fost făcuţi cu ou şi cu oţet, ar fi fost reclamaţi la, nu ştiu, protecţia consumatorului ori a femeilor blonde, ar fi mâncat chiar, cu poşeta ei scumpă, bătaie. Păi, cum altfel... Că i se murdăreau de praf condurii, că unghiile sclipicioase deveneau opace, că părul blond i se făcea gri.

Doamne, cum ar fi fost să o aduci pe Alina, cu cosiţele ei blonde, cu fiţele ei, cu aroganţele ei, cu nesimţirea ei, la bâlci? Minunat spectacol, minunat, ar fi fost, dacă i-ar fi venit vreodată ideea să procedeze astfel.

Acum e bâlci şi distracţie. Iar diseară... Diseară, e altă mâncare de peşte. Diseară, praful de puşcă neudat, cu siguranţă, de nicio inundaţie, va face poc, poc... Vor fi trosneli, trosnituri, explozii. Se va auzi până la Ardil Escu. Şi dincolo de el. Va curge, poate nu chiar la propriu, sânge. Da, diseară, la întoarcerea de la bâlci, pereţii vor fi tapetaţi cu sânge. Sânge proaspăt. Sânge mult. Sânge colcăind de nebunie. Al lui... Păi, da, că un om normal la mansardă, nu ar fi făcut niciodată ca el. Nu s-ar fi agăţat de... Nu ar fi spus că... Are dreptate Ţeapă. Diseară şi el va fi nebun şi va merge pe sârmă. Jos, nu e nicio plasă de siguranţă. Şi, deşi la nebuni a făcut multe, să meargă pe sârmă impecabil, ca să nu cadă, n-a învăţat. Nu ştie să-şi ţină echilibrul. Şi va cădea. Cert, diseară va cădea de pe sârmă. Până jos, de la înălţimea la care se află, terci se face. Praf şi pulbere. Cenuşă... Vai de viaţa lui. Dar, capul face, tot capul trage. Deşi, adevărul e că, nu doar capul, în atare situaţie trage.

Toată gaşca hotărăşte că, după atâtea zbenguieli, a venit momentul să meargă şi să mănânce. Adică nişte friptane, nişte mici, nişte cârnaţi, şi ce-o mai fi pe la vreuna dintre multele bodegi din bâlci – mâncare adevărată, cum a zis Ţeapă – nu vată pe băţ, acadele, halviţă şi alte prostii de genul ăsta, de care au tot ciupit, de când sunt pe aici. De ore bune, adică. Nici nu ştiu, dacă stau strâmb şi judecă drept, când a trecut atâta timp. Bâlciul i-a înghiţit şi pe ei, ca pe toţi ceilalţi, care mişună pe aici. Din ce în ce mai mulţi. E drept, mai e ceva până se înserează, deşi, se prea poate ca şi dacă se întunecă bine, în bâlci să fie, până târziu, în noapte, lume. Abia pe seară, vin artiştii mari, de la televizor, cum a zis tanti aia, mai devreme, abia spre seară, se încing şi mai mult grătarele şi abia spre seară, cei necuplaţi, prind curaj şi găsesc pe cineva. Căci, seara, cu parfumul ei romantic, prinde şi atrage altcumva, lumea, în toate cele.

Cei cinci oameni, cu idei şi priorităţi diferite, deşi, clar, toţi cu gândul, mai mult sau mai puţin, la Ardil Escu, mănâncă, se simt bine. Experienţa bâlciului şi-a pus pe fiecare, în chip diferit, amprenta.

Bărbaţii cer, pe lângă mâncare, şi nişte bere şi vin. Isabela

nu se dă în lături nici ea de la vreo patru sticle cu bere: mă mai răcoresc, zice ea, că e un zăduf... Cătălina conduce la întoarcere. Şi, oricum, nu bea bere şi vin, sau altceva, prin bâlciuri. Acasă, cu omul ei, de gura lui, gustă la vreo ocazie un strop de vin. Nu că face fiţe, cum cred unii, la prima vedere, când dau cu ochii de ea şi de refuzul ei vizavi de băutură. Aşa e ea. Fată bună, cum zice soţul ei, mereu, la casa omului. O comoară. Face economii. Nu se dă în stambă. Plus, bună şi pentru condus la drum lung, când bărbatul, uite, simte nevoia să guste ceva alcool cu prietenii.

Limbile se dezleagă, discuţia se aprinde, râsul gâlgâie în gâtlejuri, mai ceva ca vinul din clondire. Bărbaţii vorbesc, cum altfel, despre femei, prietena lui Ţeapă le cam ţine isonul. Femeile, în general, devin subiectul unei lungi controverse şi pologloghii. Ori, au toţi păreri identice, ori, dimpotrivă, în punctele esenţiale, se despart şi fiecare o ţine pe-a lui. E tot o filosofeală despre femei. Cum sunt ele – teribil de complicate – cum ar trebui să fie – ca ei... – cum iubesc – din toţi rărunchii – cum suferă – jale mare – cum sunt sau cum se lasă cucerite, cum se despart, ce vor, ce le trebuie, cât de bune sunt în viaţa bărbatului. De astea... Iar Ardil Escu şi tot ce urmează să se întâmple zilele următoare, sunt, astfel, departe. Foarte departe. Atât de departe, că nici nu se mai iţeşte fostul preşedinte prin vreo fibră de gând.

Cătălina nu mai are stare. Se foieşte pe scaun. Flecăreala asta se întinde prea mult. Nu-i place discuţia purtată. Nici că soţul ei e prins în ea, titular de-a dreptul. Nici că, uite, se mai întind la şedere aici. Ar fi vrut să plece. Au stat destul. Au făcut cam tot ce se putea face. E ceva drum, până acasă. Şi ea conduce mai încet, mai cu grijă, nu prinde viteză de formula unu, ca soţul ei. Şi, deja îi e foarte dor de fetiţă. A stat aproape o zi fără ea. A sunat de vreo 23 de ori, cam la fiecare membru al familiei, rămas acasă, cu prichindica şi i-au spus toţi că totul e bine, frumos şi sub comtrol. Şi, parcă, farmecul bâlciului se cam estompează, acum că, deja, le-au făcut cam pe toate care se puteau face aici. În plus, orele fug. Foarte, foarte repede. Radarul nici n-are timp să le prindă, la ce viteză au. Şi, inevitabil momentul aşteptat se apropie. Ar trebui să se termine tot. Ar trebui să fie bine. Ar trebui ca toate coşmarurile lor să ia sfârşit. Aşa ar trebui, date fiind toate faptele. Numai că, inexplicabil,

ea se teme. Teme un pui de neprevăzut. Teme o învârteală corleonească. Teme un deziderat inexorabil. Şi, tot mai mult i se imprimă în cap că piesa, nu ştie de ce, n-a ajuns la final. N-a căzut cortina. Mai e un act. Şi încă unul. Şi câte-or mai fi. Actorii, nu ştie de ce, refuză să iasă din scenă. Nici spectatorii nu pleacă. Deşi, aplauzele parcă nu se aud. Piesa curge, habar n-are cum, pe mai departe. Vorba cântecului: sfârşitul nu-i aici.

– Se plictiseşte iubita mea? Ce este? O trage Cristi mai aproape de el. Te-a supărat ceva? Sau, vrei să plecăm?

– Da, vreau să plecăm. Călătorului îi stă excelent cu drumul. Şi pe drum. Mi-e foarte dor de fata mea. Despre trăncăneala ta, aiurea, lasă că vorbim noi acasă, derbedeule! Dar, acum, simte-te bine cu băieţii şi, când terminaţi toate astea de pe masă – că aţi luat ca pentru un regiment din toate – plecăm. Am răbdare până atunci. Dar, doar până atunci. Nu ne mai lungim, după asta. Mă duc, între timp, să iau nişte îngheţată.

Porneşte cu pasul ei uşor spre alt colţ din bâlci. Acolo a văzut mai devreme îngheţată. Care, chiar şi aşa, de bâlci, părea să fie bună. Şi făcută în condiţii igienice – deşi, pe aici e un praf ca pe câmp, în urma tractorului care ară – unele care nu te bagă, neapărat, în spital, după ce mănânci una.

Îşi face loc printre oameni – da, e cum au preconizat şi ei, tot mai aglomerat în bâlci – cu gândurile uşor aiurea. Abia aşteaptă să ajungă acasă. A mai vorbit şi adineauri cu mama şi cu bunica lui Cristi despre copil, despre casă, despre tot. E în regulă. Tot. Nu sunt probleme de niciun fel. Sunt toate bune şi la locul lor. Dar tot aşteaptă, cu nerăbdare, să ajungă în casa ei. Unde se simte omul mai bine, mai în largul lui, mai confortabil, decât acasă la el? Plus că, de la toată ţopăiala de pe aici, de la toate învârtiturile, de la toată agitaţia, abia aşteaptă să facă o baie. Şi are poftă, cum a zis şi Cristi, de-o ciorbă de perişoare. Musai pune de-o oală, mâine dimineaţă. Dacă n-o fi făcut, deja, mama lui Cristi una. În fond, şi mama ei. Mama lor, a amândurora. Ea nu are pe nimeni altcineva în lume să-i spună astfel, mamă. Ambii părinţi i-au murit demult, când era micuţă, într-un accident de maşină. Mâine, dacă astea, cotele apelor Dumării, cum ar veni, sunt în limite normale şi rezonabile, îşi ia bărbatul şi copilul şi se duce să aprindă o lumânare la căpătâiul lor.

A trecut ceva timp, de când n-a mai fost la cimitir. Ce chestii îi trec prin minte, acum. Probabil, ca să nu-i năvălească iar temerile de mai devreme. Desigur, toate care-i bubuie prin cap acum, sunt importante. În felul lor.

Dar – şi gândul nebun o coteşte, mintenaş, la prima intersecţie – la fel de important, în momentul ăsta, este să se termine o dată tot stresul, să se întâmple ce trebuie să se întâmple, să se instaleze iar liniştea în viaţa şi în casa lor. Îi e dor de ei liniştiţi. De ei fără Ardil. De ei, cei de odinioară. Şi-i e dor şi de o plecare undeva, la mare. Unde să uite, cum zicea şi Cristi, de telefon, de televizor, de ştiri, de net, de facebook, de lume, de ceas, de tot. Să se trezească amândoi la ce oră vor, să se culce, dacă aşa le vine, în crucea zilei, să facă orice şi oricâte prostii îşi doresc. Pentru asta, aşa cum a zis bunica, nu e nevoie – de fapt, se impune chiar să-l lase acasă – să ia şi copilul cu ei. Se duc mai încolo, că vara e lungă, şi cu fetiţa. Oricum, mai spre sfârşitul ei, ca să se mai ostoiască soarele ăsta, care arde rău, tot mai rău. Dar, câteva zile să fie ei doi. Ei singuri. Ei, ca la facerea lumii. Ei, ca odinioară, Adam şi Eva. Ei, fără grija ori apăsarea lui Ardil Escu.

Nu departe, ba, chiar foarte aproape de locul pe unde trece Cătălina, e vânzoleală mare. Şi lume multă. Şi agitaţie de nedescris. Au fost toată ziua astea, nu-i vorbă. Doar că acum, aici, nu ştie să spună în ce fel, dar sunt altfel toate. Un grup mare de bărbaţi şi de femei aplaudă, zâmbeşte, strânge frenetic mâini. Nu-şi dă seama ce e. Şi, deşi nu e neapărat curioasă, se dă mai aproape. O fi Fuego, care a terminat, vorba lui Cristi, de împodobit bradul. Totuşi, cei din grupul ăsta de aplaudaci nu par oameni de-ai locului. Cei mai mulţi sunt la patru ace. Au, aşa cum nu toată lumea are în bâlci, costum şi cravată. Bărbaţii. Dar şi femeile sunt sobru îmbrăcate, doar că nu au cravată. Rochiţe de tot felul şi de toată culoarea, taioare uşoare sau cam pline, pentru vremea de acum... Zâmbete largi, priviri admirative, palme care nu obosesc să aplaude. Ca la spectacol. Şi, un infernal miros de parfumuri de toată mâna – mai dulci, mai suave, mai tari, mai proaste, mai ieftine – vine dinspre ei. Ce eveniment o fi? Căci, parcă n-a văzut niciun afiş, la intrarea în bâlci, ori chiar în bâlci, prin care să se anunţe nu ştiu ce eveniment. Uite şi soarele ăsta cum bate pieziş chiar peste adunarea asta, de nu reuşeşte să

vadă bine ce e aici. Sigur, nici ochelarii de soare, cei de acasă, buni, în conformitate cu normele europene, nu ăştia din bâlci, cu care ei s-au jucat, nu i-ar fi fost de ajutor. Ar fi protejat-o de soare, dar de ajutat să vadă mai bine ce e, nu o ajutau. Şi, ce-i drept, toţi ăştia, gătiţii, sunt oarecum despărţiţi de lumea cealaltă. Nu că sunt băgaţi în vreun ţarc, izolaţi acolo, dar nu par că se amestecă, nu-i aşa, cu plebea. Câte un rătăcit, ca ea, mai priveşte, admirativ sau curios, dar de pe margine.

Aha, acum vede mai bine. Cei mai mulţi dintre spilcuiţii ăştia, sunt împărţiţi pe două laturi. Unii într-o parte, alţii într-alta. (Ca la cununia civilă, când invitaţii se pliază pe de lături şi lasă mirii să se pupe). Iar în centru, în cazul de faţă, desigur, sunt vreo patru bărbaţi, care strâng cu zâmbete, mâinile celor de pe margine. De fapt, că acum chiar vede mai bine, doar unul, înainte, strânge, în dreapta şi în stânga, mâini. El nu e îmbrăcat protocolar, ca restul, dimpotrivă, e lejer şi fără să fie gâtuit de cravată – obiect obligatoriu din decor – ca ceilalţi. Care, cinstit vorbind, pe căldura din bâlci, îi cam face pe purtătorii ei să se aleagă – asta e, arta cere sacrificii – cu ochii ieşiţi din orbite. De ce s-ar îmbrăca vreun om, fie el femeie sau bărbat, atât de protocolar, pe căldura asta şi într-un loc atât de banal, chiar murdar, ca bâlciul? Unul, poate să fie excentric, altul poate că e arogant, altul nu-şi dă seama de penibilul situaţiei, dar mai mulţi, clar, au o obligaţie, respectă un protocol, participă la ceva important. Of, razele astea de soare... Pieziş vin pe oamenii din faţa ei... Bărbatul neîncorsetat astfel, de ținuta incomodă a celorlalți, e înalt şi drept, nu ca o lumânare, dar pe aproape, deşi se vede cu ochiul liber că nu mai e deloc, chiar cu părul vopsit cum e, la prima tinereţe. Are ochelari de soare la ochi şi, de fiecare dată, când strânge câte o mână, zâmbeşte şi spune, câte o vorbă, două. Dintre ceilalţi bărbaţi care-l împrejmuiesc, doi par că fac prezentările – cutărică, nodică... – unul e atent, mai degrabă, la ce se întâmplă în jur, decât la ce spun ceilalţi doi. Vigilentul, cum l-a numit în gând, Cătălina, pare că scrutează, cu ochi ager, fiecare colţişor din bâlci. Se uită şi la dreapta, şi la stânga, şi în sus, şi în jos, şi în toate părţile. Femeia nu înţelege. De ce atâta precauție? Ăsta e doar un amărât de bâlci, nu poligon de tragere. N-a văzut, de când se învârteşte pe aici, nici un lunetist, cu arma în cătare. Mai mult de pistoalele cu apă ori de

tragerea la ţintă, de unde a câştigat Cristi ursul, nu poate fi vorba. Deci, de unde să pice vreun pericol... Mai degrabă scapă vreo vacă de prin vecini şi dă buzna aici, având în vedere că locul pe care se ţine bâlciul e un islaz, decât...

Hm... Dacă era Fuego, erau toate mamaile aici, să-l pupe şi să-l ia în braţe. Că el are, în primul rând, mare trecere şi lipici la doamnele coapte, de la ţară şi de la oraş, în egală măsură. Ori, aici, nu e nicio cucoană gata să se îmbrăţişeze cu artistul. Nu e nimeni genul acela. Aici, e alt personaj. Aici, este vorba de la un capăt la altul, despre altă plămadă. Cei cu prezentările înaintează. Cel cu ochelari de soare, la fel. Strânge mâini şi zâmbeşte. Uneori, pare că spune câte o glumă, căci asistenţa râde, nestăvilită. O doamnă cu coc mare, înalt, dar demodat, care cade cam ca nuca în perete în bâlciul ăsta, aproape că strigă din toţi rărunchii:

– Vă mulţumesc că existaţi! Vă mulţumesc că sunteţi aici. Şi mulţumesc că sunt contemporană cu dumneavoastră.

Oho... I-auzi! Interesant. Dar ce se întâmplă? Aproape că, la fel ca în cuvântul interesant, care i s-a iţit pe buze, Cătălinei îi iese, deocamdată, cu nt. E închisă. Nu ştie, încă nu ştie ce se întâmplă. Şi n-are deloc idee în ce notă poate fi citit mulţumesc-ul ăla de adineauri. Dacă lumea din careul acela n-ar fi aşa de împopoţonată, ar crede că este vorba despre vreun medic celebru, care a venit să ia tensiunea oamenilor din sat.

Bărbatul care strânge mâini, o pupă, fericit, pe amândoi obrajii pe doamna cu coc. Ce-i drept, nu ţi se spune în fiecare clipă lucrurile spuse de respectiva. Iar el e, parcă, şi mai degajat şi mai încântat de situaţie. Probabil, şi de cei cu care tot dă mâna. Sunt pe placul lui. Şi pe o parte şi pe alta a cercului respectiv.

Cătălina chiar e curioasă, de acuma. Cine sunt ăştia şi ce fac în bâlci? Că doar nu sunt Gregorian Bivolaru şi adepţii lui, din MISA. Şi nu sunt. Că yogiştii, dincolo de alte considerente, nu se îmbracă la patru ace. Vreun nene de pe şanţ, care a adunat alţi neni, ca el, aici, la ceas de seară, ca să se distreze în felul ăsta, nu e. Sigur nu e. Dar nici nu ştie ce poate să fie. E, oarecum, indignată. Doar nu...

Aproape că bărbaţii din mijlocul centrului format ad-hoc, au ajuns lângă ea. Soarele îi stă, în continuare, în faţă, şi nu distinge,

deşi se străduieşte, bine. Omul cu ochelari de soare se opreşte în faţa ei. Şi, când ea, bulversată, înţelege – poftim, mai devreme nu se putea întâmpla asta, ca să se care de aici – cei doi cu prezentările se opresc, intrigaţi.

– Domnu' preşedinte, dânsa nu e din partid de la noi.

Numitul îşi saltă ochelarii un pic pe frunte şi priveşte mai bine la apariţia minunată din faţa lui, una cu părul negru oarecum în dezordine şi cu ochii atât de verzi.

– Ştiu, măi, dragă, le răspunde celor doi, ştiu. În mare, îi cam cunosc pe toţi, din partid. Ştiţi şi voi că nu sunt pafarist. Eu când fac o treabă, o fac cu simţ de răspundere. Nu sunt ca tinerii frumoşi şi liberi, din generaţia de azi. Dar doamna – sau domnişoara – are nişte ochi spectaculos de fabuloşi. Nu se poate să treacă cineva pe lângă aşa frumuseţe. Te izbeşte şi te opreşte din mers.

Şi, ca să fie mai convingător, îşi dă ochelarii de soare jos, de tot. Ca să poată şi să privească mai bine, şi să fie privit. Adică s-o vadă pe femeia frumoasă din faţa lui, dar şi ea să ştie cu cine are de-a face. Apoi, cu un gest de dandy, întinde mâna spre Cătălina:

– Ardil Escu este numele meu.

În mintea Cătălinei se îmbârligă, pe repede înainte, două gânduri: pe mine cum să mă cheme în faţa ăstuia şi, de n-ar veni Cristi acum, taman acum, cu gând determinant şi feroce, să-i bată, văzând-o înconjurată de atâţia bărbaţi, pe toţi cei de faţă. La rând îi ia. Unul nu scapă. Poc, poc... De zici că sunt în Şapte păcate. Şi, după ce le aplică primul tratament, urmează runda a doua. Tot aşa, la rând... Dar, prezenţa de spirit nu i se lasă aşteptată – ştie, deci, când să dea buzna – şi întinde, aparent încântată, şi ea mâna către Ardil:

– Marina... Marina Constantinescu.

Mâna fostului preşedinte o strânge intens pe-a Cătălinei. Ochii lui sunt scufundaţi, fără putere de stopare, în lacurile verzi ale femeii. N-a văzut de când e – şi e şi el de nişte ani, chit că vrea să pară mai tânăr, aşa, cu părul cănit, cum e – aşa frumuseţe de ochi. Aşa limpezime. Aşa adâncuri. Aşa minunăţie. Aşa...

– Marina... Marina, carevasăzică... Aveţi un nume foarte frumos, domnişoară. Sunt încântat să vă cunosc.

– Mulţumesc. Şi mie îmi pare bine să vă întâlnesc, faţă în faţă.

– Mă repet, dragă Marina. Sunteţi încântătoare. Şi aveţi nişte ochi superbi. Urmăresc cu preocupare şi îngrijorare cum vă privesc toţi bărbaţii din acest bâlci.

Şi îi strânge mâna cu-ale lui, amândouă. Practic, mâna Cătălinei cade prizonieră mâinilor lui Ardil Escu. Pe ea, ca pe părtaşa lui Cristi la toate nenorocirile făcute de fostul preşedinte, o trec, dintr-o dată, fiori reci, la atingerea aceea. De parcă, mâna ei a atins, fără să vrea, o reptilă de care se teme. Pe care, în mod normal, nu trebuie s-o atingă. De care, întotdeauna, trebuie să se ferească. Ah, şi dacă apare acum nebunul ei de soţ, tot bâlciul, tot, ia foc. De la un capăt la altul, se face vâlvătaie. Foc şi pară va fi pe aici, în cinci secunde. Pălălaie de nestrunit, ca să nu zică chiar, cum îi vine să zică, bâlciotecă. Turcii şi tătarii mai lăsau, poate, ceva în urmă, aşa supăraţi cum erau, că toate fântânile erau otrăvite. Din milostenie ori neatenţie. Dar Cristi Popa, dacă vine, pune tot, tot, pe butuci. Inclusiv pe Ardil Escu, pe care, astfel, nu mai trebuie să-l alerge cu legea în mână, prin toată lumea.

Şi, totuşi, Cătălina simte, cu intuiţia ei de femeie deşteaptă, că nu-l lasă degeaba pe Ardil Escu să strângă acum între mâinile lui, mâna ei. E otrăvită atingerea asta şi ea o simte în consecinţă. Dar, întâlnirea asta, acum, aici, nu este, nu poate să fie întâmplătoare. Drumurile lor nu s-au intersectat aiurea. Trebuie să fie ceva serios, chiar important, care i-a pus faţă în faţă. Aşa că, nu o ia la sănătoasa, cum, pentru o clipă, i-a trecut prin cap să facă.

– Vă mulţumesc mult. Sunt onorată de aşa compliment.

– Cu tot dragul. Din suflet. Aşa femei minunate, ca dumneavoastră, să tot întâlneşti prin bâlciurile patriei.

Şi mâinile lui nu au de gând să elibereze mâna Cătălinei. Bărbaţii care îl însoţesc sunt nedumeriţi. De ce o bagă aşa de mult în seamă, pe doamna asta, că doar nu e din partid? Pe margine, ceilalţi membri îşi dau, discret, coate. Preşedintele, care e mereu inimă zburdalnică, a pus ochii pe străina asta.

– Sunteţi de aici, Marina?

Ce să răspundă? Ăsta, te pomeneşti că ştie deja răspunsul. Mai bine să spună drept, de data asta:

– Nu, domnule preşedinte. Nu sunt de aici. Sunt din Ploieşti.

– Da? Frumos oraş. Şi, totuşi, cum de nu v-am întâlnit eu

până acum? Că am fost de multe ori pe acolo. Am locuit, o vreme, în oraşul dumneavoastră. Am şi o casă acolo. Ştiţi?

Simplă precizare? O invitaţie discretă? Hm...

– Sigur. Toată lumea ştie.

Deja, apropierea mâinilor lui de mâna ei devine deranjantă. Nu din cauză că atâţia ochi văd asta şi o interpretează în fel şi chip, e treaba stăpânilor ochilor ce cred, dar ei nu i-a mai ţinut nimeni mâna în felul acesta. Şi numai bărbatul ei are dreptul să îi strângă degetele, să i le apese în felul ăsta, să îi ia, cum vrea el, mâna în stăpânire. În rest, nimeni altcineva. Aşa vrea ea. Şi aşa e. Fie el, fir-ar să fie, şi Ardil Escu. Sau, tocmai de aceea. Drept care, aproape furioasă, deşi n-ar vrea să se vadă asta, îşi trage din strânsoarea aceea molatică, mâna.

Ardil înţelege. Nu insistă. Femeia, concluzionează, e pudică. Şi serioasă. Şi la locul ei. Alta, n-ar fi dat, în veci, prima drumul mâinii prezidenţiale. Dimpotrivă. S-ar fi agăţat maximum de strângerea aia de mână. Ce, e de colea să-ţi ia mâna într-ale lui, ditamai şeful de stat? Dacă ar fi luat-o de mână pe trecuta aia de mai adineauri, în felul ăsta, nu-l mai dezlipea nimeni de ea, nici cu glaşpapir. Ehei, când era preşedinte, era jelanie mare cu femeile care voiau să îl pupe. Bine, nici acum, la zece ani de când i s-a terminat mandatul, nu stă prea rău. Are multe admiratoare, peste tot. Dar, da... Acum, apropierea aceea plăcută s-a terminat. Şi, cu părere de rău, bate în retragere.

– Mi-a părut bine să vă cunosc, doamna Marina.

Dă să facă un pas, dar parcă mai trebuie să îi spună ceva femeii cu ochii ăştia atât de mirifici:

– Dacă aveţi vreodată nevoie de ajutor, orice ajutor, nu ezitaţi să mi-l cereţi. Mă căutaţi şi eu fac tot ce îmi stă în putinţă să vă fiu de ajutor. Eu, ştiţi, îi ajut pe toţi compatrioţii mei, că de aia am fost cotat unul dintre cei mai buni preşedinţi, dar pe femeile cu ochi aşa de verzi şi de frumoşi, în mod deosebit. Întotdeauna şi în orice privinţă. Să nu uitaţi, eu din public am plecat, în public mă întorc.

– Am înţeles, domnule preşedinte. Aşa voi face, dacă va fi cazul. Mulţumesc.

Aha, acum observă Ardil: fata asta nu îi spune, ca mai toţi cu care vorbeşte, domnu' preşedinte, i se adresează, ferm şi imperativ,

cu domnule preşedinte. Aşa cum, de fapt, e şi corect. Domnule preşedinte... Ceea ce înseamnă că, nu e doar serioasă şi la locul ei, e şi inteligentă. De altfel, se vede din întreaga ei ţinută că nu e de lepădat. N-a aterizat pe aici, de pe Marte sau, şi mai aiurea, de pe Saturn. Ce-o face singură în bâlciul ăsta amărât? O fi venit la părinţi şi o fi trecut pe aici, un pic. Că măritată, nu pare să fie.

– La revedere! îi mai spune Ardil Marinei. Nu uitaţi, orice aveţi nevoie...

Toţi, în frunte cu fostul preşedinte, s-au pus în mişcare. Un domn între două vârste se opreşte, ruşinos, în faţa femeii cu care preşedintele a stat de vorbă:

– Săr'na, domn'şoară. Dacă vreţi să vă înscriţ' în partid, la noi, vă aduc eu o cerere de adeziune. Tre' doar s-o semnaţi. Imediat o rezolvăm.

– Nu, nu... Nu vă deranjaţi. Vă daţi seama că, dacă vreau să mă înscriu, nu o fac aici, în bâlci. Mă duc direct la domnul preşedinte.

Bărbatul ridică din umeri: asta e, a încercat şi el. Să se ducă toate femeile astea frumoase la preşedinte. Bună ar fi asta, de acum, de un premier. Pentru când vor lua puterea. Că atrage poporul şi are, ceva de speriat, vorbele la ea. Dacă domnul Ardil iese preşedinte, e bine să aibă în vedere o aşa posibilitate. Păi, nu se spune mereu că nu sunt promovate femeile? Că ele sunt lăsate la coadă şi bărbaţii trecuţi în faţă, fără merite? Uite, chiar la prima şedinţă oficială pune problema. Domn'le, va zice, trebuie să recrutăm în rândurile noastre oameni tineri, neimplicaţi în scandaluri politice, neprihăniţi şi cu cârca bună de muncit pentru ţară şi pentru partid.

Cu coada ochiului, aşa stupefiată cum e, de întâlnire şi de tot, Cătălina se uită după toţi oamenii aceia. Unde se duc? De ce erau în bâlci? Doar nu aveau şedinţă de partid aici. Că, din câte ştie, fără sediu n-au rămas. Şi, dacă voiau altă ambianţă, nu aia, apăsătoare dintre patru pereţi, se duceau la vreo cârciumă.

Hm... Ce fac ăştia aici? Şi, nu cumva pune Ardil pe cineva s-o urmărească? De dă cu cracii în sus toate planurile lui Cristi, de prindere a fostului preşedinte? Cum convoiul se îndepărtează, o ia şi ea, încetişor, în urma lui. Trebuie să se asigure că nu periclitează nimic din ceea ce, legal, ar trebui să urmeze. Ardil merge înainte.

Şi, ca şi mai devreme, ca şi altă dată, strânge mâini. Ale celor din bâlci, de data asta. Cu unii, care îl descoperă bucuroşi, se pupă. Cu alţii, pentru că aşa cer aceia, face poze. De la câte o femeie, mai ia în braţe câte un copil. Zâmbeşte, spune glume, vorbeşte cu lumea. Unii, care nu-l plac, se ţin deoparte. Nu-l huiduiesc, chiar dacă nu le place mecla lui, a trecut, în fond, mult de când nu mai e în fruntea ţării. Acum, alţii trebuie înjuraţi şi huiduiţi.

Ardil Escu repetă şi repetă şi tot repetă operaţiile de socializare, numite mai sus. Şi, în felul acesta, făcând o mare baie de mulţime, iese din bâlci, însoţit de toţi ai lui, din partid. Aceştia se urcă într-un autobuz tras într-o margine de drum. Ardil se urcă în maşina pe care, pare, aşa de la distanţă, că o conduce vigilentul. Cel care era în bâlci câinele de pază al fostului preşedinte. Nimeni dintre cei care au fost în grupul ăla – şi Cătălina a fost foarte atentă – nu rămâne în bâlci. Nimeni nu e, că s-a uitat bine, pe urmele ei. S-a mişcat, s-a sucit, a luat-o pieziş şi de-a dreptul. Dacă era urmărită, urmăritorului i-ar fi fost greu să o ţină sub supraveghere, la toate slalomurile ei şi s-ar fi trădat. Nu e, însă, nimeni. Deci, Ardil nu a dat, mai mult decât trebuie, importanţă, ochilor ei verzi. E bine. Asta e bine. Abia acum, când s-a asigurat că nu e urmărită, că nu o ţine nimeni în vizor, că nu e nimeni lăsat la înaintare, pe lângă ea, Cătălina îl sună pe Cristi:

– Aşteaptă-mă în locul în care te-am lăsat. Dar, dacă se poate, singur. Trimite-i pe ceilalţi, nu ştiu, după ţigări. Vezi tu cum faci. Vreau să vorbesc ceva cu tine. E important. Nu, nu veni înaintea mea. Acolo, unde eşti, e mai ferit. Ajung acum.

Vreo zece minute mai târziu, Cătălina îi povestea întreg episodul soţului ei:

– Ardil Escu a fost în bâlci. M-am întâlnit cu el. Faţă în faţă. S-a prezentat, mi-a strâns mâna, mi-a spus că sunt frumoasă şi că am ochi frumoşi. Stai, nu sări ca un nebun. Nu s-a-ntâmplat nimic. Doar m-a ţinut de mână. Şi mi-a spus ce ţi-am zis. Şi că, dacă am, vreodată, nevoie de ajutor, să nu ezit să i-l cer. Era cu toţi ai lui, din partid. De aici, au plecat cu toţii undeva, nu ştiu unde. Probabil că, au pe undeva, organizată vreo întâlnire de partid. I-am pândit. I-am văzut pe toţi plecând. Stai liniştit. Nu m-a urmărit nimeni.

Subcomisarul formează un număr:

– Am nevoie de o informaţie. Urgent. Află-mi şi mie pe unde organizează acum, în seara asta, partidul fostului preşedinte Ardil Escu vreo masă tovărăşească. Nu ştiu cu ce ocazie. Dar am nevoie de toate datele pe care le afli, în legătură cu asta. Cum am zis, grabnic. Cu viteza vântului turbat. Vezi că s-ar putea să fie vreo locaţie de pe lângă Buzău. Aştept.

– Ardil Escu în bâlciul ăsta amărât... Am plecat de acasă, tocmai ca să scăpăm de el şi, culmea fatalităţii, de cine dăm aici? De Ardil Escu.

– Ai dreptate, iubito. E culmea culmilor. Ce şanse, în ce procente, existau ca să dăm de el aici, şi totuşi, am dat. Adică, ai dat. Frumoasa mea... L-ai făcut pe Ardil Escu să se ploconească la tine. Hm... Ardil cu partidul în bâlci. Nu ştiu cu ce prilej baia asta de mulţime. Că anul ăsta, dacă nu ne lasă glagoria, alegeri nu sunt. De niciun fel, ca să zici că îşi propulsează partidul la locale sau la europarlamentare. Doar dacă, nu cumva, la prezidenţialele de anul viitor, nu candidează el, în persoană, din nou.

– Pare logică deducţia asta, Cristi. A fost doar un mandat preşedinte. Poate să mai candideze. Legea îi permite. Şi o campanie electorală se pregăteşte din timp, nu pe ultima sută de metri. Pe de altă parte, membrii de partid, din toate partidele, adică, mai fac întâlniri de astea, cum le-ai zis, tovărăşeşti. Să se mai cunoască între ei, să mai schimbe impresii, să mai afle dedesubturi, să mai toace nişte bani, să mai încalţe fraieri alături de ei. Că mi-a zis şi mie unul, după ce a plecat Ardil, că iese cu adeziunea pe interval, ca să fiu colegă de partid cu ei. Dar, da, e straniu de-a binelea, să ne aflăm, noi şi Ardil, în acelaşi loc, în acelaşi timp. Am vaga senzaţie că nu vom scăpa prea curând şi prea uşor de el.

Cristi se înfioară. Da, şi el are tot impresia asta. Vor mai dansa, ceva vreme, cu Ardil Escu. Nu ştie să spună de ce. Nu are, în clipa asta, niciun motiv să creadă asta. Dar, cu siguranţă, bâlciul – bâlciul ardilesc – nu se va isprăvi o dată cu bâlciul ăsta, unde azi, toată ziua, au încercat să uite de Ardil.

Informaţia solicitată, despre masa tovărăşească, a venit repede. Partidul lui Ardil, cu el în frunte, petrece într-o pădure din partea cealaltă a locului unde se află ei acum. Unul dintre membrii de partid a deschis acolo o cârciumă, un restaurant, o locantă, ceva.

Şi i-a poftit pe toţi la el, să-i facă safteaua la local. Altfel spus, dă şi el ceva, aşteaptă, la rândul lui, altceva. Cine ştie. Poate contracte cu Statul. Poate numirea în vreun post călduţ. Poate punerea pe cine ştie care liste la următoarele alegeri. Lumea politică e, în permanenţă, un troc. Dau şi eu, dai şi tu, nu trebuie să iasă nimeni în pierdere. Să câştigăm toţi. După facultăţi. Şi, da, e o cloacă lumea asta. Politică. Un loc unde, cine intră, rar, dar rar de tot, rămâne cu pantofii nemurdăriţi de noroi. Şi să încerce să nu calce în nămol, dacă nu are umbletul bun, coloana dreaptă, obrazul de om, nu de porc, greu îşi menţine botinele neafectate. Căci, pe unde calcă, e mizerie, obscur, infect.

Bun. E timpul să vină şi ceilalţi, de pe unde i-a zgornit subcomisarul, iute, când l-a sunat nevasta, şi să plece spre casă. Ziua este departe de a se termina. Acasă, în chip discret şi serios, un dosar, mai multe, cine ştie, vor stârni, curând, taifunul. Ăla pe care, de mai multă vreme, mai mulţi oameni îl aşteaptă. A venit, iată, momentul.

.....

Când au băgat maşina în curte, bunica le-a ieşit, nerăbdătoare, în prag. Abia aştepta ca nepoţii ei să-i povestească, pe larg, cu multe amănunte, ce-au făcut la bâlci. Ehei, ce s-ar mai fi dus şi ea, dacă era mai tânără. S-ar fi dus şi fără să fie, dar s-a gândit să-i lase azi numai pe copiii ăştia doi, să fie şi ei niţel singuri. Să se mai relaxeze, să se mai bucure, să se mai destindă. Că, nu ştii ce au, par să fie bine ei, dar zici, în ultima vreme, că li s-au înecat corăbiile. Corăbiile, nu flota. Şi acum, bunica ar fi vrut să stea la taclale cu ei. Şi-i imagina veseli, puşi pe glume, gata să o ia, cum fac adesea, mai ales Cristi, în răspăr. Ei îi place. Nu se supără. Şi încearcă să ţină pasul cu ei, care sunt tineri şi plini de viaţă. Dar, acum, feţele lor par îngrijorate, deşi se căznesc să afişeze câte o mină relaxată. În plus, nu sunt, cum credea, singuri. Ţeapă e cu ei. La fel şi domnul ăla pipernicit, de era şi dimineaţă aici. Ăştia de ce-or fi mai venit acuma, noaptea, la casă de om? Ce, ei nu ştiu că aici nu e birt şi că mai e şi un copil mic, care trebuie să aibă linişte?

Cătălina se apleacă şi o pupă pe bunica – o mână de om – Cristi se îndreaptă cu cei doi bărbaţi, spre masa din grădină.

– Iubire, să aduci tu, te rog, ceva rece, de băut. Nu ştiu, şi nişte rogodele.

Nevasta aprobă doar cu o înclinare a capului şi se întoarce spre bunica:

– Ia, zi, cum a fost? Ok? Prinţesica doarme? V-a supărat?

– A fost, a fost bine, mamă. Cum să nu fie? Prinţesica a adormit. Că la cât am zgâlţâit-o azi, toţi... Am cam ţinut-o trează, ca să doarmă neîntoarsă şi să puteţi în noaptea asta să închideţi şi voi un ochi. Că de la dinţişorii ăia doi, de la măseluşe, e agitată. Dar...

– Ceilalţi unde sunt, ce fac? Mama, tata...

– Ceilalţi... Mamă-ta şi Reta dorm, fiecare în câte o cameră. Au căzut răpuse, după o zi de alergat după aia mică. Nişte pârpâţe amândouă. Zici c-au tras la sapă. Şi, dacă zici că sunt mai rău ca babele, le sare ţandăra. Tată-tău şi bunică-tău joacă table la bucătărie. S-au omenit cu nişte vin din stocul lui Cristi şi descântă la el, de pe la şase. Dar voi? Nu v-aţi simţiti bine la bâlci?

– Ba da, ba da... Ne-am simţit bine. A fost frumos. Ne-am distrat.

– Atunci, fata mea, dacă a fost aşa de frumos şi v-aţi distrat aşa de bine, de ce aveţi amândoi feţele astea lungi? Că parcă aţi ieşit din tranşee, nu veniţi de la distracţie. Şi încă ceva, Ţeapă şi cu nea omu' ălalalt au fost cu voi, acolo?

– Da, am fost împreună.

– Da' ei de ce-au fost? Ce treabă aveau cu bâlciul vostru?

– Ei, bâlciul nostru... De unde e bâlciul nostru? Le mai exagerezi şi tu.

– Au fost, bine, dar ce mai caută la voi, la ora asta? De ce nu s-au dus acasă la ei? Ce mai caută pe capul vostru?

– Se vor duce, stai liniştită. Mai au ceva de vorbit cu Cristi.

– Hm... Păi, pe acolo, dacă tot aţi stat o zi întreagă împreună, de ce n-au vorbit? Cine i-a împiedicat? I-a prins acum limbariţa? Aici nu-i treabă curată... Pun ei ceva la cale. Dar aflu eu. Că nu m-am dat ieri jos din salcie.

– Adevărat. Nu te-ai dat ieri. Nici din salcie, nici din plop. Dar, buni, stai liniştită, nu mai face tu pe detectivul, că nu e nimic. Mă duc să pup copilul, apoi le duc în grădină ceva de băut şi vin să mai vorbim amândouă un pic. Desigur, dacă nu ţi-e somn.

– Nu mi-e somn, mămică, nu mi-e... Ce, eu sunt ca femeile alea, de dorm duse odată cu găinile? Eu sunt în vână, mă ţin bine şi nu mă dau bătută cu una, cu două. Ca să nu mai zic că tot oi dormi pe lumea aialaltă.

– Cu ultima propoziţie, spui prostii. N-avem noi treabă acum cu lumea aialaltă. În ce priveşte prima parte, mă bucur că spui asta. Aşa să te ţină Dumnezeu încă o sută de ani, în vână şi sănătoasă şi voioasă.

Şi Cătălina o îmbrăţişează şi o pupă din nou, pe bunica.

– Aşteaptă-mă în living, că vin repede. A, mai bei o cafea cu mine la ora asta? O fac slabă...

– Beau, de ce să nu beau? Cu nepoata mea preferată, beau orice, oricât, oricând.

– Oriunde. L-ai uitat pe oriunde...

Peste vreo zece minute, cele două femei stăteau comod pe canapea şi tăifăsuiau, în faţa unei cafele fără cofeină. Nepoata îi povestea, în mare, ce şi cum a fost la bâlci. Cu promisiunea fermă, că data viitoare, când mai e, pe undeva, vreun astfel de eveniment – că e eveniment – merge şi bunica împreună cu ei şi cu fetiţa. Căci, cu siguranţă, ei îi va plăcea într-un astfel de loc. Fata asta vorbeşte, îi spune lucruri bunicii, dar e foarte preocupată. Parcă stă pe un arici, nu pe canapea, cu vreo două pernuţe sub ea. S-or fi certat pe acolo, pe la bâlci? Că s-au dus cu liota după ei. Dacă vrei să te relaxezi, te duci în doi, ca oamenii, nu faci pelerinaj cu tot autobuzul... Că şi popa de la ei din sat face de astea. Cică te duce el, împreună cu alţi credincioşi, la Mormântul Sfânt. Transportul şi micul dejun asigurate. Aşa şi cu ei. Numai el, Cristi, e de vină, că îi cară pe toţi ăia după ei. Normal că pe fată o apucă nervii şi normal că e deranjată. Şi-aşa îi rabdă şi îi tolerează multe golanului de Cristi.

Povestea, povestea, apoi, într-o doară, Cătălina a rugat-o pe bunica:

– Nu-mi întorci şi mie ceaşca? Hai, adună-ţi talentele de vrăjitoare bună şi ghiceşte-mi şi mie în cafea. Hai, buni! Hai, că de multă vreme nu mi-ai mai spus ce vezi în ceaşca mea!

– Hm... Am zis eu că aici nu e treabă velină, cum zice Cristi. Nu la orişice cafea de-o bem amândouă, şi bem, slavă Domnului, sari pe mine să-ţi ghicesc. E ceva la mijloc aici. Păi, dacă vrei ghicit,

să ghicim, fata mea. Să vedem ce zice ceaşca asta. Numai să nu vină oamenii ăia de la bucătărie, că ştii că tac-tău mare face pe nebunu', când mă vede că mă uit în cafea, ori că întind cărţile.

– Nu vine niciunul. Sunt prinşi în treaba lor. I-am văzut şi am vorbit cu ei, când am făcut cafeaua. Deci, poţi să te desfăşori fără grijă. Frontul advers e liber.

– Să vrei tu să ghicim noi la ora asta... E ceva în atmosferă, altfel nu-mi explic. Mi s-a părut şi mie că arde soarele cam albastru azi. Sau, pe la bâlci, pe acolo, s-a-ntâmplat ceva. Auzi? Nu cumva te supără nepotul ăsta al meu? Nu cumva face pe nebunul? Nu cumva are prostii în capul ăla? Că-i rup urechile, cât e el de mare...

– Nu, nu mă supără, buni, cum să mă supere... E iubitul meu. Lasă-i urechile întregi, că mai are nevoie de ele. Pur şi simplu, vreau să-mi spui ce mai vezi tu în ceaşca aia. Fără niciun motiv. Doar aşa, de amorul artei. Să ne mai jucăm un pic. Că nu ne-am mai jucat de multă vreme. Hai, nu mai fi suspicioasă, buni, că nu-i nimic. Sau, nu ştiu, poate vreau să vezi dacă, în sfârşit, câştig la loto.

Dar, Cătălinei îi fug şi ochii şi urechile, aiurea. Parcă spre masa din grădină, unde Cristi s-a dus să discute, serios, cu Radu Munteanu. Ca unul implicat în ciorbă, e de faţă la discuţie şi Ţeapă. Şi Cătălina, nu ştie de ce, e îngrijorată. Poate pentru că, tot drumul, la întoarcerea de la bâlci, l-a simţit la fel pe bărbatul ei. Îngrijorat. Nu părea că e, a râs, a vorbit, a făcut glume. Dar ea îl cunoaşte bine. Ştie când în el se pornesc, cu sau fără motiv, taifunuri. Le simte deja. Bate până la ea vântul ăla nebun. De-ngheaţă în ea, nu doar inima, dar şi bojocii şi ficaţii, în egală măsură. Şi acum, într-un fel sau altul, cursa aia nebună va intra în linie dreaptă. Deşi, pentru moment, nici ea, nici el nu ştiu bine ce înseamnă această linie dreaptă. Uneori, în linie dreaptă e doar un fel de-a spune. Faptic, totul e cotit şi îmbârligat şi numai zig-zag. Numai de-ar fi în ordine. Numai de-ar fi bine. Numai de n-ar înşela-o inima din piept, care-i tot sâsâie că nu, nu-i aici sfârşitul. Numai de-ar fi cum trebuie. Tot. Numai de-ar pune ziaristul pe masă piesele de puzzle care lipsesc. Numai de nu s-ar întâmpla ceva. Numai de-ar fi binele corect, legal, moral, instituţional, pe care îl caută şi-l aşteaptă ei.

Cu ceaşca de cafea în mână, bunica încearcă, parcă,

să înţeleagă:

– Loto, zici... Şi eu te cred. Fii atentă la mine, că sunt bătrână...

– Te-nregistrez, să ştii. E prima dată, sau, mă rog, printre primele dăţi, când zici că eşti bătrână. Te-nregistrez şi dau filmarea băieţilor. Probă la dosar, pentru când vei zice exact inversul celor pe care le-ai zis acuma.

– E, mă prostesc şi eu cu ei, că am văzut că le place să mă tachineze. Mai ales ăsta, al tău, mă ia mereu în răspăr. De ce să le stric plăcerea? Le fac şi eu jocul. Dar cu tine vorbesc serios. Mai ales acuma, când, hodoronc-tronc ne-am pus să ne uităm în ceaşcă. Bărbaţii, ascultă-mă pe mine, până la 40 de ani, cresc. Şi tot cresc. Le duci grija, îi ocroteşti, îi curconeşti, îi înveleşti noaptea, le dai ciorbă caldă, la sufertaş. Ca să crească şi ei. Să se facă mari, în sfârşit, şi să ai şi tu beneficii de pe urma lor. Nişte mucoşi. Ei, bine, după 40 de ani, ce crezi? Ai bază-n ei? Păi, n-ai, fata mea, n-ai, că după 40, gata, îmbătrânesc. Nu mai au sânge verde-n ei. Ia zi-mi tu mie: ţie ţi-e frică, aşa cred eu, că băiatu' ăsta al tău a pus ochii pe vreo femeie. Pe vreo putoare de aia, de pute pământul sub ele. Tu te gândeşti că e alta în mintea şi în sufletul lui, că pică alta la aşternut.

– Aşa vezi tu, acum, în ceaşca aia? Că e vreuna în mintea şi în inima lui şi apoi pică la aşternut? O femeie. O putoare, auzi... Şi dacă e ceaşca mea, mămăiţo, dacă eu am băut cafeaua, cum de apare el? Şi, mai ales, cum de vezi lucruri despre el? Nu mai spun că vezi lucruri catastrofale.

– Da, e ceaşca ta. Dar, tu te gândeşti la el. Ai băut cafeaua asta cu gândul, secundă de secundă, la el.

– Mi-ai spus o noutate şi tu. Păi, normal, că mă gândesc, doar e bărbatul meu.

– E, aşa e... E bărbatul tău. Dar, dacă nu te gândeai cu intensitate, nu ieşea. Cât e el de bărbatul tău. Hm... Nici nu ştiu ce să zic, fata mea. E încărcată şi încurcată ceaşca asta. E un talmeş-balmeş, ca la naş. Cum să-ţi zic eu... Ceva de genul unde dai şi unde crapă. Şi să ştii că nu au temei fricile tale. Nu se gândeşte la nicio muiere băiatu' ăsta. Ba, dimpotrivă...

– Unde dai şi unde crapă. Hm... Şi ce-nseamnă dimpotrivă ăsta?

– Nu ştiu. Nu ştiu nici eu. Adică, să spun, să explic, să te fac să înţelegi. Dacă nu l-aş şti bine pe Cristi, de când era cât lingura, aş zice că a luat-o, Doamne, iartă-mă, razna. Pentru că în gândurile lui, în mintea lui nu e o femeie. Ci un bărbat. Stai, nu face ochii mari, fata mea. N-o fi necuratul aşa de balaoacheş. Aşa apare aici, dar cafeaua mai şi minte.

– Ce bărbat? Spune-mi tot, buni. Tot ce vezi, tot ce crezi, tot ce e de spus.

– Fata mea, eu îţi spun tot, mamă. Tot, adică aşa cum mă duce pe mine capul. Dar tu să nu te apuci acum să faci scandal şi să-l iei pe ăsta la bătaie cu mopul. Stai să vezi, aşteaptă, dă-i examen. E un bărbat, da, în capul lui. Nu e unul la care se gândeşte, că, tronc, şi-a schimbat orientarea sexuală. Nu. Dar, trebuie să ştii, fetiţo, că a înnebunit Cristi al nostru. E, cum să zic... Obsedat... Aşa se spune, nu? Obsedat de un bărbat. Se culcă, se scoală, e cu gândul la el. Nu ştiu de ce. Nu înţeleg. Bărbatul ăla e cam ca un şef, aşa. Conduce oameni, are oameni în preajmă, că era să zic în cârcă, da' nu în cârcă-i are. Nu-i cară el pe oamenii ăia. Mai degrabă în mână-i are, în palma lui. Nu ştiu cum să zic clar. Că şi bărbatul ăla e în mâna la alţi oameni. O horă, aşa, nu ştiu cum aş zice eu, să fie cât mai exact. Nu prea poate să facă nici ăla, nici oamenii ăialalţi vreun pas, fără restu'. Nu ştiu ce e dănsăreala asta, nu ştiu. Aşa văd io aici. O fi şeful lu' al nostru. O vrea şi el, al nostru, zic, să avanseze şi nu ştie cum să facă, nu ştie cum să-i ia locul şefului, d-aia stă cu gândul la şeful ăsta.

– Aşa o fi. Ce ştiu eu? Tu te uiţi în ceaşcă şi tu vezi lucruri. Dar, mai zi. Ce mai vezi? Ce mai e acolo? Mai spune-mi.

– Nu ştiu ce mai văd. Ţi-am zis că e şi încărcată, şi încurcată ceaşca asta. E, cum să zic eu... Ca o luptă. Ca un război. Adunătură de lume iese. Unii-ntr-o parte, alţii într-alta. De aia zic de război. Că stau ca soldaţii de pe front, faţă în faţă, în tranşee. Nu stau toţi la un loc. Nu. Sunt puşi pe harţă unii cu alţii. Înţelegi, mămică? E cam care pe care, aşa. Deşi, ca să-ţi spun drept, nu ştiu de ce e războiul ăsta. Că şefu' de care zic nu i-a făcut nimic personal lu' Cristinel, al nostru. Mai degrabă aş zice, că lui i-a picat pe el, pe şef. Ascultă-mă tu pe mine, că ăsta a prins gust de şefie şi de aia face aşa. Ce să mai zic? Pică drum la ceas de seară. Drum lung şi greu.

Unde naiba s-o duce şi ăsta, că nu te ia şi pe tine... Nu apari cu el, acuma, la drumul ăsta lung şi greu. Să nu te superi, fata mea. Da' io zic cum mi se arată.

– Păi, foarte bine, aşa să zici. Cum ţi se arată şi cum le deduci tu pe toate, de acolo, din ceaşcă. Aşa, mai zi. De ce te-ai oprit? Zi tot...

– Păi, fata mea, nu ştiu cum să înţeleg eu toate astea şi mi-e că îţi fac, fără motiv, inima harcea-parcea. Nu-mi vine să pun, cu găleata, sare pe rănile tale. Că nebunul nostru pleacă la drum cu bărbatul ăsta. Sau, nu ştiu, nu ştiu. Nu pleacă amândoi odată. Nu sunt la pas, unul lângă altul, pe drum. Cristi se duce la bărbatul ăsta. Fix, într-acolo se duce. Are un foc cu el. Cum ţi-am zis, are o ob... cum îi zice... obsesie pentru el. Ştii tu, era o vorbă: am boală pe tine, am boală pe tine. Cam aşa are Cristinel al nostru pe şeful ăsta. Da, are boală pe el. Sună mai bine. I-a picat pe el. Şi se zbate, şi se omoară, şi se strofoacă tot. La un moment dat, se face pace. Ălalalt, să ştii, nu i-a făcut nimic. Şi nu mi se arată că ar umbla cu crucea-n sân, de frica lu' al nostru. Ei, şi vine pacea. Că ţi-am zis că văd nişte lupte, un război, aşa. Chiar se face, deşi acum pare greu, pace. Şi e pace cu surle şi trâmbiţe, să ştii. Pace mare. Aproape ca o victorie.

– Aproape ca o victorie... Cum adică? Ori e victorie, ori nu e. Dacă se face pace şi se termină războiul, înseamnă că unii câştigă şi unii pierd. Cum aproape victorie? De parcă ai zice aproape, cam, parţial gravidă.

– Dacă am zis că-i aproape victorie, aproape victorie e. Nu e victorie plină. M-am uitat chiorâş aci. Sunt surle, sunt tobe, sunt goarne, când se termină războiul. Multă lumină şi multe stele. Dar e, uite acia, că eu nu mint, un puncticel negru. O stea care nu se aprinde. O luminiţă care nu arde. Nu e tot cerul ăla plin de lumină. Nu e. Un bec nu funcţionează bine. Şi pacea asta e aproape peste trei puncte. Aproape, Cătălina, fata mea, şi ştiu ce zic. Aproape. Nu de tot. Uite, sunt două puncte pline, unul doar început. De asta zic că aproape trei puncte.

– E foarte interesant ce-mi zici. Continuă.

– Da, foarte interesant, mai ales că ghicim doar că n-avem şi noi ce face. Dar să ştii că, pacea nu vine singură şi se aşază la

masă cu ei. Cu-al nostru şi cu ălalalt. Nuuuuuuu... E hai mare până se ajunge la ea. Mănâncă multă mămăligă până acolo.

– Asta cu mămăliga, recunosc, e cea mai tare. Îmi place. Zi mai departe.

– Brânză mare nu mai am să zic. Merge cu mămăliga aia, nu, mămică? Am zis că vine pacea. Vine. Şi o damă de verde, nu ştiu cum să zic, face cărţile. Taie cărţile. Bălmăjeşte cărţile. Nu ştiu cum să zic. Învârteşte ceva. Adică, nu aşa ca-n comediile alea de la bâlci, unde aţi fost voi cu liota după voi. Altfel.

– Vezi tu acolo că face cărţile dama aia?

– Păi, văd. Dacă nu vedeam ziceam? Nu ziceam, că nu le zic şi nu le bag de la mine. Dar, uite că, până la urmă apăru şi dama de verde în chestiunea asta. Tu înţelegi ce spun eu aici? Sau ne jucăm şi noi?

Pe gânduri, Cătălina îi răspunde:

– Înţeleg. Şi ne jucăm...

– Dar să ştii că inimă închisă ai şi tu, fata mea. Ca el. Tot la fel. Nu neagră. Dar închisă. E un gri, închis tare. Şi nu pricep de ce, că necaz nu pică. Nici boală pe careva dintre ai noştri. Pierdere de bani, la fel, nu cade. Nici la loto, că dă norocul peste tine şi câştigi, nu iese. Nici amante, cum ţi-am zis, nu are al nostru. Când apare mutră de muiere străină, gata, ceaşca se strică. Dar nu apare. Nu are nicio ibovnică. Şi nici în minte, doar în minte, nu să treacă la fapte, nu e niciuna. Ei, da' totuşi, acum, în clipa asta, Cristi al nostru e într-o furtună... Mare, mare de tot. Nu ştii ce nori l-au năpădit. N-ai idee cum îl pune bine furtuna asta. E la pământ. Ce dracu', Doamne, sfinte...

În clipa următoare, ca împinsă de vreun resort nevăzut, căruia nu-i poate face faţă, Cătălina sare de pe canapea şi fuge, fără vreun cuvânt, spre grădină. Acolo, cu siguranţă, e furtuna. Acolo s-au năpustit norii, buluc, peste bărbatul ei. Sufletul ei. Viaţa ei. Rostul ei în viaţă. Acolo, Cristi trebuie că e la pământ.

Când ajunge la masa din grădină, unde le dusese mai devreme sucuri şi prăjituri, Cătălina rămâne perplexă, oarecum în umbră. Cristi dă cu pumnul în masă, de vreo două pahare joacă ţonţoroiul, cât joacă, apoi cad jos, pe dalele de piatră, cu zgomot. Şi cu cioburi. Ţeapă nu rosteşte decât, spasmodic, un refren:

Ne-a făcut, mă, ne-a făcut ăsta!, iar Radu Munteanu, care a rostit doar un Iartă-mă, vărule, pal şi fără vlagă, se îndreaptă, cocârjat de-a binelea, spre poartă.

Ce se întâmplase aici? Ce se putuse întâmpla în jumătatea aia de oră, de când ei, bărbaţii, erau la masa asta? Cătălina îi lăsase liniştiţi. Oarecum mofluzi, dar şi-a zis că e de oboseală. A fost o zi obositoare. Bună, dar plină. Cu destule lucruri de făcut şi de văzut. N-a vrut să creadă altceva, că e altceva. N-a vrut să dea crezare intuiţiei ei, care urla şi-n clipa aia de nebună, şi ca nebuna, altă chestiune. Ce-a fost, oare, aici?

Păi, valul, înainte să se facă tzunami, venise încet. Tiptil, tiptil. Şi în felul ăsta: Cătălina a adus tava cu pahare, sucuri şi prăjituri. Le-a aşezat pe masă şi i-a îmbiat. Cum i s-a părut că s-a lăsat răcoarea, dar şi pentru că era teribil de neliniştită şi ea, s-a dus în casă şi a adus o bluză de trening pe care, discret, i-a pus-o bărbatului ei pe umeri.

– Vouă vă e frig? Să vă aduc ceva...

Dar cum ceilalţi nu au vrut, femeia a plecat. Cu strângere de inimă. Cu gânduri colcăind de griji. Cu inima, care era, nu de mult, cât cerul, doar cât puricele, acum. Ar fi rămas. Ar fi asistat la discuţie. Ar fi fost parte a dialogului. Dar, ştia, din multe motive, că acum nu e cazul. Bărbaţii trebuie că aveau de vorbit treburi foarte importante. Locul ei nu era acum, acolo. Nu trebuie să-i inoportuneze, să-i facă să se simtă încorsetaţi, să-i jeneze cu prezenţa ei.

Discuţia dintre cei trei, o vreme, a lâncezit. Apatică. Era şi oboseala. Era şi noaptea deja înstelată. Era şi faptul, tot mai fapt, dintre ei. Sucul era rece, prăjiturile erau gustoase şi, câteva minute, doar asta au făcut. Au băut suc şi au mâncat prăjituri. Apoi, Ţeapă a adus barca la mal:

– Şefu', să ştii că toată ziua am vrut, deci, să-ţi zic. Şi nu ţi-am zis.

– Ce anume, Ţeapă? Despre ce este vorba?

– Despre Ardil Escu, deci, despre ce...

Pe Radu Munteanu îl ia, dintr-o dată cu frig. Brrrrrrrrr... A venit momentul. Nu mai poate să amâne. Nu mai are de ce. Nu mai e chip să facă asta.

Subcomisarul striveşte, mai cu simţ de răspundere, un miez

de nucă, din prăjitura din faţa lui.

– I-auzi... Ai avut vreo revelaţie cu Ardil? Căci văd – am văzut şi de dimineaţă – că eşti cu el în gând, în cuget, în simţiri, în gură, în fund, peste tot.

– Să ştii, deci, şefu', că eu de dimi, aşa trosnit cum, deci, ai zis că sunt, eram lucid. Şi zdravăn. Şi am spus drept, ce am spus. Deci, filmuleţul care e pe stick, e cu Ardil. Şi e la mine.

– Şi ce face Ardil, măi, Ţeapă? Dansează step în vreo discotecă?

– Deci, şefu', nu ştiu cum să zic. Nu ştiu cât de folos ne poate fi. Dar, deci, în filmuleţul ăla, pe care Isabela îl are strict de la o amică, Ardil Escu se mozoleşte cu una. O fată tânără. Şi nu doar, deci, că se mozoleşte. Dar se şi pipăie. Prin părţile esenţiale. Eu am văzut, deci, filmuleţul. Şi nu ştiu ce să zic, deci....

– Că Ardil Escu se pipăie şi se mozoleşte cu una, e o noutate veche, Ţeapă. De ce ţi se pare că ar fi o chestie de senzaţie? El se pipăie şi se mozoleşte cu multe femei. Pe unele, le ia cu acte. Dovadă că a ajuns la atâtea căsătorii. Pe altele le ţine de metrese. Pentru mozolit şi pipăit. Deci, unde-i bomba? De unde vine? Din ce? Cum ar putea să explodeze ori să fie detonată? Doar dacă, nu cumva, mai e şi altceva pe filmuleţul acela. Altceva, serios. Concret. Beton. Mare. De prezentat în instanţă. Şi de necontestat de instanţă. Altminteri, cu ce crezi tu că ne ajută pe noi că Ardil face asta? Se pipăie prin părţile esenţiale cu una. Se pupă şi se giugiuleşte cu una. Fată tânără. Aşa, şi? Lui Ardil Escu, ştie tot natul, îi place prospătura. Toate nevestele i-au fost mult mai tinere ca el. Dacă, măcar, s-ar fi pipăit cu vreun bărbat, să zicem că mai puteai s-o apuci de undeva. Dar şi aia era subţire. Homosexualii au şi ei drepturi. Era doar o ştire de cancan, în presa tabloidă. Vorbeau câţiva despre asta, dezbăteau mai mulţi, râdeau sau judecau şi mai mulţi. Ardil Escu se pipăie cu un bărbat! Şi? Cu ce ne ajuta pe noi? Viaţa personală şi-o trăieşte fiecare cum vrea şi cum îi place. Şi tu te pipăi şi te giugiuleşti şi te mozoleşti cu o grămadă de fete şi de femei şi nu te mai ia nimeni de rever. Ar fi însemnat, mergând pe logica ta, să fii şi tu anchetat şi dus la justiţie, să te scarmene un pic. Noi am mai vorbit despre acest păcat al lui Ardil Escu. Să fie curvar – şi, bun, cert, categoric, fără urmă de dubiu, e, nu neagă nimeni – dar

nu e un delict cu care, şi din cauza căruia, să-l băgăm la mititica. Unde e infracţiunea? Din păcate, dacă e doar ce-ai zis, nimic mai mult, nu, nu ajută filmuleţul.

– Nu ştiu, nu ştiu, deci, ce să zic. Am stick-ul la mine. A uitat Isabela de el. S-a luat cu bâlciul şi, deci, a uitat. Şi, după atâtea beri, nici nu mai avea, deci, cum să-şi aducă aminte. Să vezi şi tu filmuleţul. Să-l vedem, deci, împreună. Poate e ceva, poate vreun amănunt care mie, deci, la prima strigare, la prima vedere, adică, nu mi-a sărit în ochi, mi-a scăpat... Ea, Isabela, îl are de la cineva care, dacă, deci, îmi dau eu seama bine, ar vrea să îl şantajeze pe Ardil, ar vrea să stoarcă oarece, deci, de la el. Cre' că bani. Că ardilul are. Nu ştiu. Şi, deci, mă tot gândesc, şefu', cum să facem să scoatem ceva din înregistrarea asta. E o lingere pe ei, ceva, deci, de groază. Filmuleţul nu e pe net. Nu e încă, deci, postat pe...

– Am înţeles, Ţeapă. Am înţeles. Cred că te cam arunci după fentă. Dacă e, repet, doar atât, nu e mare scofală. Legea nu pedepseşte giugiulitul şi lingerea despre care zici. Poate Ardil Escu să facă numai asta, câtă aţă mai are pe mosor. De câte ori şi în ce fel vrea. Şi-n dungă, e treaba lui. Şi cu cine vrea el. Femei tinere, în vârstă, coapte, cum or fi... Mai puţin puştoaice, fetiţe, copiliţe. Că acolo, vorbeşte altfel legea. Dar, cu astea, pare-se, nu face nimic. Că tu ai zis că le ia, le creşte, le face majore, şi apoi le are. Deci, pedofil nu e. Şi, ştii, Ţeapă, nu le ia pe niciunele cu japca. Se duc singure. Vor şi ele. Babalâc cum e Ardilul – şi cu atâtea drăcii la activ – atrage, domn'le, femeile. Multe îi poţi pune în cârcă, a făcut, cu siguranţă, multe infracţiuni, dar un viol, eu cred că nu. Că, după câte ştiu, nu e de la Vaslui. Deci, nu violează nici minore, nici majore. Atunci, dacă acordul e reciproc şi fetele au vârsta majoratului, ce-o doare pe sfânta lege că se linge Ardil cu una sau cu mai multe? Aşa e legea noastră, Ţeapă, ce să faci... Îţi amintesc toate astea, că, poate, cine ştie, ai uitat. Şi pe net să ajungă filmuleţul, să fie viral, să aibă milioane de vizualizări, tot atâtea comentarii – bune sau proaste, nu contează – nu înseamnă nimic. Pentru Ardil, nu-i o ruşine asta, e o virtute. O virtute, man, serios. Comentează un pic televiziunile, bagă ştirea şi tabloidele, se râde niţel, se judecă niţel, apoi se uită. N-o mai spun încă o dată, bagă acum la cap. Ba, având în vedere că anul viitor avem alegeri prezidenţiale şi, cred, Escu al

nostru se încălzeşte, pe margine, pentru a candida la preşedinţie, se prea poate ca linsul cu fete tinere, nu să-i creeze prejudiciu, ci, dimpotrivă, să-i aducă un plus de imagine şi un plus de voturi. Românilor le plac chestiile astea, de doi lei. Ia uite, îşi spun, ce face ăla, cu cine se ţine, cu cine şi-o trage, cât de bun e. Bravo lui, e un model, e un exemplu, e din popor, e de-al nostru. Deci... Oricum ar fi, oricât s-ar mozoli şi pipăi, pe noi, dacă în filmuleţ nu e nimic mai mult, nu ne încălzeşte cu nimic atingerea lui cu cineva. Deşi, poate că ai şi tu dreptate, măi, Ţeapă. O fi ajuns la tine cu vreun scop şi filmuleţul acela. N-o fi venit doar aşa, ca să-ţi pună mintea pe bigudiuri, de la cât te forţează să gândeşti. Însă, prietene, pentru a-l băga bine în corzi pe Ardil Escu e nevoie de ceva mai mult, decât că se linge el cu una. Şi ştii şi tu asta foarte bine.

– Eu, deci, şefu', acuma, nu ştiu de ce, dar, deci, tare optimist sunt. Am, aşa, senzaţia că îl facem, curând, în sânge pe Ardil. Deci, aşa cred eu, că îl urnim către Rahova. Sau către Mărgineni. Sau, deci, la Jilavele.

– Ce Jilavele, mă? Nu s-a dus efectul prafurilor de-azi noapte? Jilava. Că Jilavele e altă gâscă-n altă traistă.

– Ei, ce-o fi, deci. Nu contează. Deci, că e una, că sunt mai multe jilave, ude, cum ar veni, nu contează. Să fie! Eu, deci, şefu', zic că treaba merge, deci, unsă şi nu scârţâie. Aşa zic eu, deci.

– Să te-audă Dumnezeu, Ţeapă. Să meargă totul şnur. Căci, pe mine, dimpotrivă, mă bat alte gânduri.

– Şefu', să moară mă-sa! Deci, cobeşti! Deci, vorbeşti ca o piază rea. Deci, atragi răul, pesimist cum eşti. Nu ştii că trebuie să gândim pozitiv şi să fim, deci, zen? Eu am auzit la televizor, zău, deci, că aşa trebuie făcut. Deci, cu ce avem noi şi cu ce ne dă zilele astea Răducelu Pătrunjelu, îl facem pe Ardil. Uite, aşa, în frigare, deci, îl facem! Ţac, ţac... Nu scapă! Deci, zi tu, Răducelu. Pune-ne pe calea ferată. Că, deci, pe şefu' l-a prins, dar-ar dracii să dea, negativismul şi o bâjbâie pe lângă şină...

Radu Munteanu aproape că nu mai avea grai. Nici pipotă şi ficat în el. După cum a-ngheţat, nici inimă. Cum a mai temut clipa asta! Cât de mult a temut-o! A amânat-o. A gonit-o. A încercat să o prelungească pe cea de dinainte, una de linişte. A vrut să nu mai plece de la bâlci. A vrut să nu mai vină seara. A vrut să îl lovească

apoplexia, înainte de clipa asta, când stau toţi, faţă-n faţă, şi ei aşteaptă răspunsuri de la el. Absolut corect să le aştepte. Ah, cât a vrut să nu mai năvălească această clipă! A vrut. Dar nu s-a putut. Clipa zăludă a venit. Tot a venit. Iar el, acum, omeneşte, dacă nu şi din alte considerente, trebuie să dea socoteală.

– Eu...

O tăcere nebună pare că se strecoară în grădină, lângă ei. O tăcere care, dementă cum e, urlă răspunsuri. Multe. Pe care, de fapt, nu le vrea nimeni. Deşi, în chip straniu, cel puţin subcomisarul, le aştepta. Se aştepta la ele.

– Tu...

Clipa devine, brusc, apăsătoare. Te bagă-n groapă, de ce tare apasă. Rupe, adică, pământul de sub tine, îl sfârtecă, îl împroaşcă în mii de fărâme, ca la explozie de bombă.

Ţeapă lasă paharul, aproape gol, din mână. Ce-i asta? Munteanu îşi drege, căci un val de neputere i-a lovit coardele vocale, glasul. Iar Cristi Popa, negru, îşi pune o mână în bărbie şi aşteaptă.

– Eu, îngaimă nenebunul, eu, de fapt...

– Aşa, zi. Tu...

– Eu, de fapt... Eu, vărule, nu am, de fapt, documente.

– Adică, deci... Adică, nu le ai la tine, acum. Normal. Cum să le ai... Cine umblă, deci, cu ele, la ciorap? Mai ales că, deci, ai fost la bâlci. Deci, nu puteai să le ai cu tine. Dar, adică, le ai la vreo bancă, deci, în vreun seif. Sau, acasă, deci, puse bine, la păstrare. Deci... Eu...

– Taci, Ţeapă! Zi, Radule! Zi tot!

– Eu... Aşa cum am zis... Eu... Nu am acte. Nu am documente. Nu am dosare. Nu am nimic. Nu am.

– Nu ai... Îhâm... Dar, în articolele pe care le-ai scris acum zece ani, ziceai, clar, că ai. Da, că ai multe alte dovezi în afara celor pe care deja le prezentaseşi în ziar. Am citit şi recitit toate anchetele acelea. Şi am înţeles bine. Ştiu ce am citit. Aşa ai zis. Că ai...

– Aşa e. Am zis. Am zis că am. Dar nu am.

– Bă, frate, deci, tu ne faci pe noi?

– Taci, Ţeapă! S-o luăm pe firul apei, în sus, Radule. Acum zece ani, ai zis că ai, dar acum spui că nu ai. Dar şi când am vorbit

la balamuc despre acte, ai zis că ai. N-ai spus nicio clipă că nu ai. Este aşa?

– Este. N-am spus că nu am. Dar nu am. Nu am!

– De ce nu ai, Radule? De ce? Nu le mai ai? Le-ai avut undeva şi au dispărut? Le-a luat cineva? Le-ai lăsat cuiva, când te-au dus în locu' ăla şi n-a avut grijă de ele? De ce nu ai? De ce nu mai ai? Spune! Spune o dată!

– Nu! Nu am. Pur şi simplu, nu am. N-am avut niciodată. N-am avut mai mult decât am dat în ziar. Atunci, cu anchetele alea am mers la bluf şi la intimidare. Am vorbit cu directorii ziarelor unde am scris şi am convenit să o aruncăm pe asta cu alte dovezi. Ca să-l speriem pe Ardil Escu. Şi ca să-l facem să greşească. Şi ca să atragem cititorii. Dacă nu băgam o nadă, cum că mai avem ceva, ceva de forţă, nu mai cumpăra nimeni ziarul. Plus că, aşa cum am zis, noi am crezut că Ardil se simte încolţit şi începe să facă, una după alta, gafe. Multe. Aşa am zis. Aşa am crezut. N-a fost ideea mea, nu eu am propus. Ci directorii de atunci ai ziarelor. Ei au considerat că e cel mai bine să zicem aşa.

– Adică, tu, Radule, de fiecare dată când eu am stat de vorbă cu tine în balamuc, ştiai că nu ai nimic, nu ai nicio dovadă, nu ai niciun document din care să reiasă vreo ilegalitate de-a lui Ardil. Aşa, da? Ştiai... Adică, tu, Radule, când l-ai trimis pe primarul ăla să mă caute, ştiai că e totul un bluf? Ştiai, da?

Radu Munteanu înclină doar capul. Pierdut. Ruşinat. Aproape nebun.

– Ştiai? urlă subcomisarul. Zi, ştiai?

– Ştiam. Da, ştiam... Ştiam...

– Bă, deci, tu de ce ţipi, mă, de ce ţipi? Ai nas, deci, să ţipi? Ciocu' mic, că deci, eşti de-o jegoșenie, deci, de nu mai pot.

– Ştiam, o ia mai calin, nenebunul. Ştiam.

– Şi ne-ai minţit. Ţi-ai bătut joc de noi. Cu bună ştiinţă, ne-ai folosit. Ne-ai luat de proşti, frate, ne-ai dat jet! Eu, Radule, faţă de tine, am fost de bună credinţă. Eu am fost onest, Radule! Eu am jucat corect. Eu n-am mers la cacialma. Şi puteam s-o fac. Am fost îndemnat s-o fac. Am fost sfătuit să nu-ţi dau crezământ, să nu am bază în tine şi-n ce spui şi faci tu. Dar eu n-am încălcat regulile jocului, cum să-i zic, democratic, uman, profesional. Nu trebuia să mă

minţi, Radule. Nu trebuia. Era suficient să spui adevărul. Mie era suficient să-mi spui adevărul.

– Vărule, ştiu. Ştiu. Am greşit! Am fost incorect. Am jucat după reguli mârlăneşti. Am trişat. Dar, pune-te în locul meu. Încearcă să-nţelegi. Eram de zece ani acolo. Zece! Singur! Fără nicio speranţă de nicăieri. Şi fără să fiu nebun. Plătind doar pentru că am scris articolele alea. Zece ani la nebuni fără să fiu nebun. Când ai venit tu, mi-a încolţit speranţa. Nebuneşte de-a dreptul! M-am agăţat de tine. Trebuia, pentru că plătisem destul, să ies şi eu, în sfârşit, de la balamuc. Aveam dreptul ăsta. Nu cetăţenesc, nu profesioanl, nu în mii de feluri. Doar omenesc. Atât. Mi se întinsese un fir. O vreme n-am ştiut ce să fac. Mă uitam la fir de departe şi nimic mai mult. Îmi venea şi greu să cred că e un fir. Că e un fir pentru mine. Zece ani, nu fusese nimic. Şi nimeni. Iar acum, era un fir. Apoi, am înţeles. Trebuia să mă apuc de el. Şi să plec de acolo. Să fug din, de locul ăla. Să scap! Era o şansă! Era şansa mea! Era şansa care nu mai venise niciodată înainte! Şi, desigur, nici mai târziu nu mai venea, dacă n-o fructificam pe aia. În clipa aia. Cu tine. Şi voiam, voiam, vărule, să scap de acolo! Voiam să respir aerul de dincolo de gard. Voiam să trăiesc şi eu. Voiam să nu mai fiu nebun fără să fiu nebun.

– Băi, şefu', eu deci, nu înţeleg bine. M-a lăsat procesarea, deci. Am intrat, aşa, în blanc, deci. Deci, ăsta zice că n-are nicio dovadă? Ăsta, deci, zice cu gura lui că ne-a făcut şi noi stăm de lemn tănase, nu ne fuge o smetie, deci, în mecla lui? Eu nu-nţeleg! Ăsta zice că l-am scos degeaba, deci, de la nebuni? Ăsta ne-a făcut, deci, pe noi? Ăsta ne face, deci şi acuma şi noi stăm cu el la rogodele?

– Taci, Ţeapă. Nu-mi bat capul acuma cu tine. Trebuia să-mi spui adevărul, Radule. Atât. Doar atât. Nu să mă minţi. Nu să îţi baţi joc de mine. Dacă mi-ai spus de moş Tase, nu am rezolvat? N-am aplicat litera şi spiritul legii? O făceam şi pentru tine. Te scoteam de acolo şi dacă spuneai că, de fapt, nu ai nimic, nici mama lu' dovezile lu' peşte prăjit. Dar, tu ai minţit! Tu, cu bună ştiinţă, m-ai minţit!

– Vărule, pune-te în locul meu, te rog. Era singurul fir care mi s-a aruncat vreodată, în zece ani, la balamuc. Nimeni, nimeni, nu mi-a aruncat altul. Şi m-am prins de el. Ăsta e adevărul. Pe ăsta îl

strig.

– Bă, deci, tu nu mai striga nimic. Tu ai stricat şi strici. Ne-ai dat foc la şandrama, deci. Taci, dracu', deci, de cretin!

– Era un fir, vărule, era un fir! Pentru mine! Aşa am ştiut să mă prind de el. Minţind. Am minţit, da! Dar n-am ştiut cum să fac altfel. N-am ştiut că tu eşti corect şi că acţionezi, conform legii. N-am ştiut că nu trebuie să mint, ca să scap de acolo. N-am ştiut. Nu mi-a spus nimeni. Nu m-a învăţat nimeni. Nici flerul meu nu m-a-nvăţat. În zece ani, acolo, am învăţat altele. Şi am învăţat, mai ales, că trebuie să fiu precaut şi să nu am încredere în nimeni. În nimeni! De unde să ştiu că vii tu şi strici, ca să zic aşa, piaţa? De unde să ştiu? Căci, şapte ani au tot venit, prin toate balamucurile pe unde am fost, oamenii lui Ardil Escu. Şi ăştia m-au prăjit, m-au fript, m-au opărit. Mi-au făcut de toate. Mă controlau. Ca să tac. Ca să nu spun lucruri. Ca să nu arunc în lume dovezile alea despre care ardilul ştia că le am. Şapte ani m-au torturat, pentru că eu urlam că nu sunt nebun. Şi ei se temeau. Apoi, dacă n-am mai zis că sunt nebun şi am făcut pe tăunul, n-au mai venit. Au crezut că am înnebunit de-a binelea acolo. Şi, într-o zi, ai venit tu. Cum să deosebesc întunericul de lumină, în clipa aia, dacă ochii mei erau nevăzători? Dacă ochii mei nu mai cunoşteau lumina. Dacă... N-am ştiut, vărule, n-am ştiut. N-am bănuit. Am fost zece ani la nebuni, vărule. Printre nebuni. Unii mai nebuni ca alţii. I-ai văzut şi tu. Ai văzut şi tu iadul ăla. De unde să ştiu? N-am ştiut, vărule. Şi am minţit. Dar nu pentru că sunt un om rău. Nu sunt. Sunt doar un nefericit care a vrut să scape. Să plece de la nebuni. Să revină la viaţă. Să mai trăiască şi el. Am minţit. Iartă-mă.

Pumnul vărului loveşte, cu furie, masa. Ca la cutremur de 7 grade pe Richter, masa, cu toate cele pe ea, se clatină, se mişcă, se unduie. De zici că, acum i se îndoaie picioarele şi se prăbuşeşte la pământ. Dar ea rezistă. Cad doar paharele. Zob se fac. Şi, din farfuria cu fursecuri, zboară, cu viteza vântului turbat, ce mai rămăsese acolo.

Radu Munteanu înţelege. Nu mai trebuie să se lungească. Nu mai are loc să se vaite. Să se lamenteze. Să se scuze. Să găsească argumentări, pentru ceea ce a făcut. El, şi nici el în totalitate, vorbind cinstit, s-a înţeles de ce a făcut-o. De ce a minţit. De

ce a prins, fără regrete, mâna întinsă. Dar, oare, în lumea asta mare, mai poate să-l înţeleagă şi altcineva? Ar trebui, oameni sunt cu toţii. Oamenii mai şi iartă. Oamenii mai greşesc. Oamenii mai mint.

– Iartă-mă, vărule! Te rog să mă ierţi!

Şi, gârbovit, mai gârbovit decât e, de regulă, şi de cât se simte, se îndreaptă spre poartă. Trebuie să plece. Trebuie, categoric, să plece, da. Îi e ruşine. Îi e teamă. Îi e groază. Acum, ce va urma? Ce va fi? Cum vor decurge lucrurile? Ce va face vărul? Va ajunge, din nou, ca un nebun ce în clipa asta pare că e, la ospiciu?

– Bă, deci, ăsta ne-a făcut. Ne-a făcut ăsta pe noi, şefu'! Îţi dai seama că ne-a făcut, deci, un nebun?

– Mai taci, dracului, o dată, Ţeapă! Că nu pot şi nu vreau să te mai ascult.

– Ne-a făcut... Ne-a făcut, deci... Şi eu ţi-am zis, mă, ţi-am zis că ăsta e nebun şi ne pricopsim cu el şi el ne face. Ţi-am zis...

– Ţeapă, n-ai tăcut? Taci... Are dreptate. Şi noi, dacă eram în locul lui, ne agăţam cu disperare de tot ce prindeam. Făceam orice, deci, şi minţeam, numai să ieşim de acolo. Tu minţi şi fără să fie vreo chestie de viaţă şi de moarte. Cum dai o rasoleală în ceva, şi dai destul, în ultima vreme, cum bagi o minciună, ca să te scoţi. Vrei să ieşi basma curată şi minţi. Chiar dacă nu îţi zic în fiecare clipă că minţi, ştiu că minţi. Aşa că, taci. Nu te mai aoli ca o babă, căci, pe cuvânt, ultimul lucru din lume care îmi lipseşte, e văicăreala ta.

– Dar, deci, a plecat. L-ai lăsat să plece, aşa...

– Şi ce voiai? Să-l iau la bătaie? Să-i dau una în moacă şi să-i scot dinţii abia lipiţi cu super glue sau cu ce şi i-o fi lipit, că n-a avut bani de pus dantură pe bune? Să chem poliţia? Să îl duc iar la balamuc? Să dau anunţ la ziar că ne-a minţit? Să-l bag la zdup, în locul lui Ardil Escu? Ce să fi făcut, Ţeapă, ce să fi făcut? Şi mai taci odată! Sau, cărelu', pleacă de pe capul meu! Fă paşi! Dacă nu vrei să-ţi ţii fleanca.

– Bine. Bine, şefu'. Ai, deci, şi tu dreptate. Dar acum, deci, ce facem?

– Ce să facem? Ceea ce trebuie făcut... Ceea ce am fi făcut din capul locului, dacă nu era Radu Munteanu cu anchetele lui, în plan. Ceea ce am sperat că nu vom face. Termini cu golăneala şi cu

vagabondajul, te dezbari, dracului, de deci şi de şefu', te cizelezi, vorbeşti cât de puţin poţi, deschizi ochii cât te ţine de mult, eşti atent maximum. Şi facem ce trebuie să facem.

Abia atunci, se apropie Cătălina de masa unde sunt cei doi. Nu întreabă nimic. Nu spune nimic. Nu comentează nimic. Ce se mai poate, în fond, spune acum? Se aşază doar pe scaunul de lângă omul ei. Şi, cu gesturi aproape febrile, îi prinde mâna într-ale ei. Da, se adeverise ce simţiseră, în străfunduri, amândoi. Nebună intuiţie. Uite, că, aşa cum doar ea ştie, dăduse viaţă spaimelor lor.

– Va fi ce trebuie să fie! i-a şoptit, la un moment dat, Cristi. Ştim amândoi că va fi aşa. Hai, să mergem în casă. Deja s-a lăsat răcoare. Şi am un chef nebun să dooooorm...

.....

– Când trebuie să pleci?

– În noaptea asta.

– În noaptea asta?!? Şi eu de ce aflu abia acum?

– Nici eu nu ştiu de prea mult timp. Se poate spune că abia acum am aflat şi eu. La telefon, nu puteam să te anunţ. Am aşteptat să ajung acasă. Şi, de fapt, ştiam amândoi că, la un moment dat, voi pleca.

– Da. Ştiam. Şi înţeleg. Doar că, sunt bulversată. Mă gândeam că mai durează. Că durează mult. Că se întâmplă ceva. Adică, altceva. Că, nu ştiu, printr-un miracol, nu mai pleci.

– Bine era. Dar nu s-a întâmplat. Nimic. Şi, n-am încotro. Trebuie să plec.

– Am înţeles. Ştii, măcar, deşi, da, e prostească întrebarea, cât stai acolo? Ai idee?

– Cât trebuie ca să-l ardilim. Pot să fie câteva zile, pot să fie luni. Poate fi şi mai mult. Nu ştiu. Depinde mult de ce-om găsi la faţa locului. De care dintre multele lui infracţiuni ne putem agăţa. Căci, e o utopie să cred că îl vom prinde cu toate pe care le-a făcut şi le face. Dacă îl încorsetăm – zdravăn, nu aşa, beeeeton, de nicio instanţă din lume să nu cârâie – cu una, e suficient pentru început. Apoi, vor veni, în cascadă şi alte date. Şi depinde, deşi pe asta n-ar trebui s-o spun, şi de şansa pe care ne-o aruncă viaţa.

– Şi cum vom lua legătura? Eu cum vorbesc cu tine?

– Vom vorbi. Nu mult şi nu de multe ori. Şi nu de pe telefoanele mele. Adică nu de pe vreunul dintre numerele pe care le am. Te voi suna eu. Când pot. Când nu sunt alţii în preajmă. Când nu e pericol să fiu ascultat. Căci, îţi dai seama că nu voi fi prea des singur. De regulă, sun eu.

– De regulă... Şi dacă, Doamne fereşte, trebuie să dau eu, vreodată, de tine, Cristi, ce fac? Cum procedez? Nu ştiu, se poate întâmpla ceva şi e nevoie, musai, de tine. Sau să ştii şi tu. Ce fac, în atare situaţie?

– Mă suni pe numărul ăla de pe care te voi suna eu. Şi, ca să îndepărtăm orice urmă de suspiciune, când suni, îmi spui că vrei să ţi se facă legătura la cabinetul doamnei doctor ginecolog Veronica Tălmaciu. Ţii minte, da?

– Mă străduiesc. Deşi, nu înţeleg de ce taman ginecolog şi taman numele ăsta. Dar ce mă bag eu în tainele muncii sub acoperire? E destul că mi-e băgat bărbatul. Şi încă, fir-ar să fie, până peste cap. Of! Te rog, te rog ca pe Dumnezeu, iubire! Să ai grijă de tine, pe acolo. Să nu faci lucruri pe care nu le gândeşti şi pritoceşti îndeajuns. Să fii atent. Să...

El o ia în braţe:

– Ştii c-o să am grijă. Linişteşte-te. Nu-mi doresc nimic mai mult în lume decât să mă întorc, cu bine, la voi. Singurul loc unde vreau să fiu, să exist, să fiinţez, să trăiesc, e acasă, cu voi, fetele mele scumpe. Ştii că-i aşa. Şi ştii că, indiferent de cum va curge râul – de calm ori bulucit – va fi bine. Hai, iubirea mea, o să treacă şi asta.

– Of, că-mi vine şi să te bat, câteodată. Ai şi tu o meserie!... Şi, pe lângă meserie, ţi-o mai cauţi şi tu. Te bagi, n-am văzut aşa ceva, în toate belelele. Cum e vorba de-o situaţie mai grea şi mai incertă, hop şi tu, pe firmament. Zici că toţi dracii din lume te împing acolo, te cheamă acolo... Să fii, moţ, de faţă! Să nu scapi nimic! Să nu ratezi nimic! Alţii, în afară de tine, zici că nu mai sunt în poliţia aia. Sau că toţi dorm şi visează şi numai tu pâlpâi pe acolo. Ăia nu iau un salariu? Ăia nu au îndatoriri? Of... Mai bine intrai în partidul lui Ardil şi te făceai deputat. Ca-n cântecul ăla... Fă-mă, tată, deputat... Bagaje iei cu tine? Facem? Sau eşti sub camuflaj şi nu te îmbraci cu haine obişnuite.

– Ba da, facem bagaje. Un tip care e gardă de corp, se îmbracă şi ca un om. Ca omul care sunt eu. Nu e mereu în uniformă, ca lacheii... Mergem să facem. Şi bagaje. Şi dragoste. Şi tot ce, când voi fi plecat, îmi va lipsi.

Soneria de la intrare ţârâie, în clipa următoare, ca sirena de la pompieri. Şi, în loc să înceteze, după primele ţârâituri, face larmă şi mai mare.

– Cine-o fi, la ora asta? Să deschid, că trezeşte puiul mic.

– Nu ştiu, Cristi. O fi Ţeapă?

– Nu, n-are de ce să fie Ţeapă. Şi nu cred că e. O fi cineva din familie. Deşi, dacă era vreunul dintre ăştia, suna înainte, dădea un SMS. Nu venea direct la uşă. Şi nu chinuia soneria în halul ăsta. Mă duc să văd cine e. Şi, poate, îl expediem repede.

Când Cristi Popa a deschis uşa de la intrare, a rămas foarte surprins.

– Tu?!? Aici?!?

– Da, vărule, eu aici...

– Aha... Eşti în vână, după câte văd. Ia, zi. Ce doreşti? Sau cu ce pot să te mai ajut eu?

– Vreau să vorbesc cu tine.

– Nu mă-nnebuni. Şi eu care credeam că vrei să vorbeşti cu Raj Kapoor. Hai, intră înăuntru. Nu-mi place să vorbesc la uşă cu ăia de mă caută.

Radu Munteanu intră cu inima strânsă. Dar, deşi nici el nu credea că e în stare, cu curaj. O salută printr-o înclinare a capului pe Cătălina, pe care o descoperă la fel de frumoasă, dar teribil de îngrijorată. Mult mai mult decât a văzut-o în ziua aia, la bâlci. Ea îi răspunde la fel, înclinând capul şi îşi strânge mai bine pe lângă ea puloverul cu mânecă lungă, luat peste pijama, la venirea, mai adineauri, lui Cristi acasă.

– Ia loc, îi spune stăpânul casei, musafirului. Şi spune-mi repede ce vrei. Că nu am toată noaptea la dispoziţie.

– Ştiu. Şi încerc să nu te reţin mult. Eşti supărat pe mine, vărule. Pe bună dreptate. Conştientizez asta. Dar, să ştii că eu te preţuiesc mult pe tine. Şi pe Cătălina. Şi... Şi m-am gândit mult, mult, până să vin în seara asta, în faţa ta, ca să-ţi vorbesc. Am întors situaţia pe toate părţile. N-am ratat niciun unghi. Nu mi-a scăpat nicio

margine. A situaţiei, zic. Am fost acasă zilele astea, de când cu năpasta, din seara aia. Adică, acasă la ai mei. Căci eu, o casă, din nefericire pentru mine, nu mai am. Şi, probabil că îmi va fi greu să îmi iau, prea curând, una. Acasă, la ai mei, e cel mai adesea, chiu şi vai. Părinţii sunt bătrâni şi cicălitori şi cârcotaşi. La noi acasă nu e ca la voi, cum am văzut eu în dimineaţa aia, când am plecat cu voi la bâlci. La noi, e altfel viaţa. Mai grea. Mai gri. Mai rece. Deocamdată, nu am un loc de muncă. Nici să obţin prea repede unul, nu se întrevede. Nici familie, a mea, nevastă şi copii, nu am. Nici pe altcineva, oricine altcineva, nu am. N-am, cum bine înţelegi, nimic. Şi pe nimeni. Şi...

– Aşa... Te-ascult. Am înţeles. Şi, de fapt, ştiam asta. Dar ce vrei de la mine? Ce mai vrei? Că pe-asta nu o înţeleg. Zi. Ce vrei? Să te-nfiez?

– Nu, nu... Încerc să te fac să înţelegi că, oricum, nu am niciun rost aici. Nu sunt bun de nimic. Şi n-am nimic.

– Tot nu-nţeleg. Şi tare aş vrea să fii explicit.

– Vreau să mă iei cu tine. Vreau să mă luaţi cu voi.

– Ce? Despre ce vorbeşti?

– Vărule, eu oi fi cum vrei tu. Cum vrea toată lumea. Dar prost, pe cuvânt că nu sunt. Şi ştiu... Ştiu că voi vă veţi duce în bârlogul fiarei. Ca s-o prindeţi. Ca să îi aflaţi punctele vulnerabile. Ca să daţi cu ea de pământ. Nu trebuie să negi în faţa mea. Ştiu. Nu mi-a spus nimeni. Dar nu trebuie să-mi spună. De atâta lucru, mă prind şi eu. Şi vin în faţa ta, cât de spăşit şi de sincer pot eu să fiu, să îţi spun să mă iei, să mă luaţi şi pe mine acolo. Să fiu orice. Căci, presupun, voi veţi intra în nişte roluri. Pot să fiu, la cum arăt, un cerşetor. Să stau pe lângă voi. Să dau, cum pot, o mână de ajutor. Măcar atât să fac. Măcar aşa să îmi spăl greşeala şi minciuna faţă de tine, care ai fost cel mai corect om pe care l-am întâlnit în viaţa mea. Pot să intru în orice rol crezi tu, sau credeţi voi că mi se potriveşte. Capul mă duce. Cu forţa fizică stau mai prost. Cu aspectul fizic. Cu, nu ştiu, carisma. Dar minte, ceva, ceva, am. Luaţi-mă cu voi. Te rog, vărule. Vreau să merg şi eu. Am greşit. Ai dreptate. Dar, dincolo de toate câte ţi le-am spus, am şi dreptul, ca unul care am plătit scump, să fiu de faţă la prinderea lui Ardil Escu. Ştiu că zici că am tupeu, că am nas să cer şi să aştept ceva de la tine. Dar... Şi nu ştiu ce să mai spun.

– Da, ai tupeu şi ai nas, Radule. Nu ştiu de drepturi, nu vreau să mă exprim în chestiune, dacă le ai au ba. Dar, nu crezi că eu am, chiar am dreptul să nu mai cred în tine? Nu crezi că n-ar trebui să mă mai frig cu ciorbă, dacă m-am mai fript o dată? Nu crezi că ar trebui să-ţi arăt uşa şi să-ţi spun s-o închizi pe dinafară?

– Ba da, ai dreptul ăsta, vărule, îl ai. Numai că, te-am cunoscut. N-o vei face. Ştii că, într-o oarecare măsură, am avut dreptate. Şi ştiu şi eu că am greşit. Ţi-am trădat încrederea. De aia zic să merg cu voi. Îmi spăl din păcate. Te răsplătesc pentru omul care eşti şi pentru ce-ai făcut pentru mine. Pot – şi vreau – să fiu de ajutor.

– Nu trebuie să răsplăteşti pe nimeni, cu nimic şi pentru nimic, oricum, nu pe mine. Doar că... Hm... Ce vrei tu, Radule, nu e deloc floare la pălărie. E o chestiune destul de complicată. Şi o fac oameni care se pricep la asta. Orice greşeală, cât de mică, poate nărui o construcţie întreagă, din cap până-n picioare. E bine să nu te amesteci, în d-astea, cu novicii. Cu oameni care nu ştiu să-şi controleze trăirile. Care se pot trăda, fără să ştie. Care n-au, în fond, habar de complexitatea acţiunii. Eu, personal...

– Ca ziarist, şi vorbesc serios, vărule, am intrat în mulţime de roluri, ca să pot să descâlcesc nişte fire. Ştiu şi pot să joc orice rol vreau sau trebuie. Fac orice piesă de teatru, de la un cap, la altul. Ştiu să fac şi pe detectivul. Ştiu să pun şi întrebări. Ştiu şi să fiu, la nevoie, psiholog fin. Am şi spirit de observaţie. Văd lucruri acolo unde nu vede toată lumea. Pe cuvânt că ştiu să fac toate astea. Cred că şi fler am. Pot să mai lucrez la el, dacă trebuie. Fac orice. Pot orice. Numai, ia-mă cu tine. Luaţi-mă cu voi. Te rog, vărule. Ai să vezi că pot să îmi fac bine treaba. Ai să vezi că pot să fiu de ajutor. Şi ai să vezi că merit să ai încredere în mine.

– Aşteaptă, te rog, cinci minute.

Nenebunul dă, ca pentru el, din cap. Aşteaptă, da. Nu doar cinci minute. Pot să fie şi cinci ore, şi cinci zile... Şi mai mult, desigur, dar, cu siguranţă, nu are vărul atâta timp să îi acorde, să piardă cu el. Ştie, simte, intuieşte că se pleacă acolo, la casa de la Mamaia a infractorului – e, cel puţin, pentru el, un infractor – căci e vară, e cald şi nemernicul, în cea mai mare parte a timpului, stă acolo. Ar fi putut, desigur, să îşi petreacă vacanţa în orice vilă de protocol la care, graţie funcţiei ocupate, avea dreptul prin lege. Aşa cum fac unii

dintre foştii preşedinţi. Dar Ardil Escu nu se prea duce în vilele Statului. Preferă să se cazeze, cu căţel, cu purcel – a ţinut şase neveste înainte, e acum, la a şaptea, are patru fiice, are gineri, are prieteni, unde să se ducă, în vila de protocol, cu toţi ăştia? – în vreuna dintre multele lui case. Şi, cum vara, lui Ardil îi place să taie marea în două, stă acolo, la Mamaia, aproape de apă şi de valuri. Fără să facă, însă, valuri.

Pe cine o suna vărul? Treaba lui, nici nu contează. Numai să-i dea un răspuns pozitiv, când termină de vorbit.

Pe braţul unui fotoliu, într-o poziţie destul de incomodă, unde stă de când a venit el, Cătălina tace. Cu ochii înneguraţi. Cu buzele uşor strânse. Cu fruntea adumbrită de gânduri. Pe nenebun nici nu-l priveşte. Să i se adreseze, nici atât, nu se pune problema. Pare o mare liniştită. Dar, în tenebrele ei se pregătesc să izbucnească furtuni. În adâncuri, marea e roasă de angoase, e frământată, de la un capăt la altul, de nelinişti, e, în fond, o mare liniştită doar la suprafaţă şi doar înainte de uragan.

Radu Munteanu o priveşte cu coada ochiului şi, nu ştie să spună cum sau de ce, dar are sentimentul că toate furtunile din ea vor face ochi, curând, curând... Chiar mai curând decât, chiar ea, posesoarea furtunilor, îşi imaginează. Căci, ochii ei, la ceas de noapte răstignită, osândesc. Aşa cum doar ochii care iubesc mult ştiu şi pot să facă.

În fond, asta e. Ce va fi, va fi.

Parte din textele oamenilor frumoși

Radu-Theodor Badale,
jurnalist și editor de carte
(în prezent redactor al Jurnalului Oficial al UE
și al altor publicații ale instituțiilor europene)
Luxemburg, 24 iulie 2017

Romanul Ninei Marcu nu se citește, se savurează. Este perfect pentru o zi de vacanță, cu soare blând, însoțit de o cafea aburindă aflată pe măsuța de lângă fotoliul de răchită de pe terasa înconjurată cu flori. Măiestria frazei sale și pitorescul limbajului te smulg din cotidian, purtându-te într-un univers distopic foarte asemănător cu al nostru, în care sordidul domnește, tenebrele amenință la limita percepției, dar în care totuși dragostea este posibilă, dreptatea continuă să fie un țel profund și umanitatea își arată deopotrivă perenul și particularitățile în fiecare personaj măiestrit creionat. Fie că se desfășoară într-un sanatoriu (la balamuc), într-un apartament de bloc, la un comisariat de poliție, într-o cârciumă de cartier sau la un bâlci popular, acțiunea povestirii atrage și fascinează prin veridicitate și culoare locală, prin dialog sclipitor sau divagații profunde și de un umor intrinsec, chiar dacă pe alocuri amar.

Universului populat de domnișoare Aurelia (Zgaiba), infirmiera nimfomană și sadică extrem de apreciată pentru capacitate și profesionalism, sau Eliana (Dili), geniala poetă neînțeleasă cu accese animalice de dorință sau ură, de domn' Gelu, gealatul autosuficient și fără conștiință sau de directorul corupt și oportunist care conduce destinele sanatoriului, autoarea îi opune introspecția omului de litere, pasiunea artistului peisagist pentru un piersic în floare, simbol al liniștii și al ordinii într-o lume care pare că a luat-o razna și poveștile umane rememorate sau în plină desfășurare (drama bătrânului internat cu de-a sila de către fiul și nevasta lui, pentru a i se lua casa). Autenticitatea transpare în fiecare fir al narațiunii, evidențiind experiența de viață și spiritul de observație al Ninei Marcu, unele scene fiind de-a dreptul savuroase (inimoasele bucătărese, care dosesc pe unde pot produse pentru acasă, îl tratează pe domn'

Gelu ca pe lordul războinic al ținutului și îl miluiesc pe bietul nenebun cu un cârnăcior ușor început, din motive nu cu totul altruiste).

Lumii haotice și sordide a sanatoriului în care interese oculte l-au condamnat pe Radu să-și petreacă zilele i se opune oaza de ordine și normalitate a familiei (extinse) Popa, în care personaje cunoscute poate cititorului din romanul „Trăind clipa" al aceleiași autoare trăiesc, iubesc, se luptă să țină în viață idealuri umane perene precum dreptatea, fidelitatea și generozitatea. Destinele subcomisarului incoruptibil și justițiar Cristian Popa și victimei sistemului corupt Radu Munteanu se ciocnesc neașteptat, împletindu-se, improbabil dar inextricabil, în urmărirea unei idei nobile devenită obsesie, cea de a pune capăt afacerilor veroase, abuzurilor de nedescris și jocurilor politice murdare ale fostului (și plauzibil viitorului) președinte Ardil Escu. Deși dovezile lipsesc, în cea mai mare parte, bursa zvonurilor și posibilitățile întunecate oferite de autoare prin prisma unor dezvăluiri la bețe, a unui memory stick misterios și prin repetarea numărului 19 în pasajele-cheie ale romanului fac din persoana lui Ardil Escu un antagonist titanic, aproape imposibil de atins, demonul perfect camuflat printre noi, care reușește cu un zâmbet și o îmbrățișare să ne facă fericiți că îi suntem contemporani, dar care ascunde în trecutul – și prezentul – său secrete terifiante, trădări, abuzuri, manipulări, răpiri și trafic de ființe umane.

Ea însăși strălucită jurnalistă de investigații, calitate în care am cunoscut-o, colaborând la trecerea dintre secole în câteva anchete și în complexul proces al editării unui cotidian, Nina Marcu consemnează în tușe fine, pline de nostalgie și regret, decesul presei scrise într-o Românie extrem de asemănătoare cu cea de azi, migrarea interesului public către mediul electronic și virtual, înșelător sau revelator în măsura în care autorii de pagini web/bloguri care reușesc să-și creeze o audiență sunt mai mult sau mai puțin de bună-credință. Incapacitatea (anti)eroului ziarist, externat după zece ani de detenție cruntă la balamuc, de a se integra noii realități scoate la vedere superficialitatea unei lumi care se schimbă cu viteza luminii, profund alterată de nepăsare, grija pentru fațadă (coaforuri la tot pasul, haine de firmă, postări pe Facebook) și efemer (omniprezentul selfie).

Nota de speranță într-o lume întunecată în care se încheie romanul de față nu liniștește, ci incită. Cititorului nu-i va fi ușor să se despartă, fie și vremelnic, de eroii romanului, alături de care se va dori, cu siguranță, în cruciada împotriva ardilului, denominat la substantiv comun, în care se întrunesc toate păcatele societății omenești. Timpului îi ceri parcă să se grăbească, să îți aducă o încheiere, un final fericit promis încă din primele rânduri ale narațiunii și întrezărit, oricât de improbabil, la momentul de cotitură în care autoarea alege să pună punctul final acestui volum. În același timp de sine stătător și parte a unei narațiuni mai vaste, „Tango la geamandură" este o lectură care satisface și se pretează la recitire, situându-se la granița dintre roman realist, narațiune polițistă și distopie plauzibilă și înscriindu-se fără greș în rândurile literaturii autentice și de valoare a începutului de secol XXI.

Dana Fodor Mateescu

„Tango la geamandură” – o carte care vorbește

Cartea jurnalistei și scriitoarei Ninei Marcu, „Tango la geamandură”, nu e una obișnuită pe care o cumperi, o pui pe noptieră, o citești puțin, apoi o lași, pentru că sună telefonul sau te strigă cineva din familie și, după ce-o termini o îndeși în bibliotecă. Nu. Cartea Ninei e vie. Are carne și sânge, vene și buze. Vorbește cu tine. Îți povestește, te trage de haine, îți dă palme, dacă te gândești în altă parte, te face să devii un om conștient, te devorează ea pe tine.

Și, da, te citește!

Stilul scriitoarei, când hotărât, dur, crud, când poznaș, amuzant, ironic și colorat te câștigă din prima, rând cu rând. În cartea ei descoperi acțiune, dragoste, umor, replici spumoase, drame, intrigă, suspans, mister. Avem de toate, vorba cântecului.

Acțiunea romanului se petrece într-un oraș de provincie din România, unde un cunoscut ziarist, Radu Munteanu, ajunge, în urma unor procese, la spitalul de nebuni. De ce? Pentru că-i stătea în coaste unui fost președinte al țării despre care scrisese el la un moment dat.

Jurnalistul nostru relatase opiniei publice în ce cloacă e băgat preşedintele Ardil Escu, ce infracţiuni şi ilegalităţi a comis şi comite. Cu dovezi și tot tacâmul. La un moment dat, ziaristul se pomeneşte cu un proces. Un complet de judecată decide că el deranjează pe prea multă lume și trebuie să plătească ceva daune. Și bietul, plătește. Cu vârf și îndesat. Și, ca să fie totul și mai cumplit, soția îi vinde apartamentul, ia banii și fuge în lume cu un alt bărbat. Cine ar rezista unor asemenea pumni primiți pe nedrept, poate, de la viață? Cine ar rămâne cu mintea clară?

Totuși, Radu nu o ia razna, dar ajunge la spitalul de psihiatrie unde stă internat... zece ani!

În primii şapte, încearcă să le explice celor de acolo, că el nu e bolnav. Firește că nimeni nu-l crede și este băgat mereu la izolator. Până la urmă el înțelege că nu se poate lupta cu sistemul și

cu președintele Ardil Escu.

Ajunge să creadă că nebunia de la nebuni e mai liniștită, mai cinstită și mai suportabilă decât nebunia din afară, unde oamenii sănătoși mișună pe străzi, la locurile de muncă, în autobuze și autoturisme.

Unele personaje pe care le întâlnim în cartea Ninei Marcu sunt pitorești, dar te și înspăimântă prin ferocitate:

– Flăcău, hopa sus! Și treci la vorbitor! Ete-al dreacu' cum stă cu rânza la soare... Ce, mă, te-a adus mă-ta la spa?

A naibii Zgaiba asta... L-a şi speriat. Era adâncit în filosofeală de doi lei şi nici n-a auzit-o că a venit. Poftim, i-a pus lumina pe fugă! Are o voce piţigăiată și enervantă, ceva de groază. Până în rărunchi ți se duce scârțâiala din glasul ei. Te râcâie, de neimaginat la o femeie, timbrul ei. Parcă e ferăstrău, joagăr, drujbă, ceva de genul ăsta, așa îți intră în ureche și în suflet. De unde şi cum să mai pâlpâie şi să mai tremure vreun fitil amărât aici? Locotenentul iadului a stins şi ultima dâră de lumină pârguită magic, în mintea lui. Naiba să te ia, Zgaibo!

– Bă, n-auz'? Faci pă mortu-n cucuruz şi-n lanu' dă fasole fideluţă? Io vorbesc la pereți şi la duşumele? Ele aude, văz, da' tu nu! Hai, drepți în fund, pă două rânduri, că nu ne jucăm bambiliciu' aciişa!

Da, fără urmă de tăgadă, e afurisită rău Zgaiba asta. Conclucionează încă o dată şi-ncă o dată. Pe cât e de mică – de-aia i-a și dat, în sinea lui, porecla de Zgaiba – pe atât e de-a dracului. Se potriveşte şi se asortează cu iadul ăsta. E cea mai veroasă infirmieră – sau, mă rog, printre cele mai – de aici și din toate locurile de felul ăsta, pe unde a mai fost. Pe unde a tot fost. Nu doar că răcnește cât o armată de caporali beți, dar, ca ei, și lovește, adesea. Cel mai adesea. Are o frântură de furtun de cauciuc în buzunar și, când ți-e lumea mai dragă, dacă, desigur, mai ți-e dragă lumea asta ori aialaltă, te altoiește cu el. Poc, poc! Pe unde nimerește. Cu sete. Că năduf. Cu ură. De altfel, Zgaiba nu se sfiește să tragă palme, șuturi, pumni. Oricând și oricui. Nimeni nu crâcnește în fața ei. Nimeni n-o domină. Nimeni nu-i ține piept. Sau, nimeni nu se pune, din cauză că e dusă, cu ea. Agresivitatea asta a ei, nejucată, netrudită,

venită din ea, e și motivul, se pare, pentru care conducerea o bagă mereu în turele de zi, o premiază, o laudă, o dă exemplu.

Cine o supără pe Zgaiba, face cunoștință cu prelungirea ei: Fanache. Un furtun din cauciuc care ustură al dracu de tare. Dacă te dai bine pe lângă ea, te invită la lăptărie. Zgaiba nu, nu e nebună în sensul ăsta. Ca directorul. Ca ei, cei mai mulți. Zgaiba e mai, nu știu, diabolică. O Cruella proastă, ignorantă, rea, de mii de ori mai nemernică decât personajul din desene animate. Ea are doar două metode de lucru. Ori, ori... Adică, ori folosește furtunul, pe care, în timp, cine știe de ce, l-a numit Fanache, ori te lasă, iar straniu pentru o minte lucidă și normală, să îi pui mâna pe sâni. Nu că te lasă, e impropriu spus, ea te poftește, pur şi simplu, să faci asta. Ei, sânii, sunt lăptăria de care vorbea adineauri. Vorbă să fie cu lăptăria aia. Şi e, cum ar veni, cu Zgaiba, ori laie, ori bălaie. Altcumva, niciodată, nu e. Alb sau negru, niciodată gri, niciodată cenuşiu, dacă e tocmai nimerit să vorbeşti despre alb şi negru, în aşa context.

– Hai, lasă plescăitu' ăla dă 'andicapat și treci la lăptărie. Până nu mă rezgândesc de rezgândire dă tot. Ce, mă, vrei să te rog, ca pe Maica Precista? Vrei să mă milogesc la tine, 'ra-i al dreacu'? Treci, mă, mormolocule, hai! Umblă! Altminteri, iar faci conoștință cu Fanache. Abia te-aşteaptă Fănăchel, drăguțu', să te-ncingă un pic! Mototolule! Fă, dreacu', paşi, mai repede! Mă scoţ' din minţi. Te-așteaptă cineva în curte. Fuga, marș, hai... Un, doi, un, doi, vine naşu' pă la noi... Când oi zice trei, să te văz în curte, la vorbitor. Mişcă, mă, mormolocu' dreacu'! Că mă inervez acuma. Lumânare vreau să fii! Că-ți fac conoştință cu Fanache! Cunoștință cu cineva, fie el și un furtun feroce de cauciuc, faci doar o dată. După aceea, oricum ar fi, deja îl știi, îl cunoști, ai avut de-a face cu el. Dar, Zgaiba habar n-are de asta. Ea o ține cu făcutul cunoștință de fiecare dată când vrea să lovească, sau, când chiar lovește. De câte ori, of, n-a vrut s-o bată el, la propriu, pe hârca asta, pe nemernica asta, pe panarama asta! Să-i bumbăcească pielea, după cum merită. A și încercat de câteva ori, când și-a pierdut, de-a binelea, firea. N-a bătut, de când e, pe cineva, mai ales o femeie. A preferat să rănească, mai degrabă, cu vorbele, cu zisul, cu frazarea.

După ce Munteanu reușește să iasă de la balamuc,

colaborează cu poliția și trăiește niște clipe ca-n serialele de acțiune americane, alături de personaje ca Țeapă, subcomisarul Cristi Preda sau arabul Tarik.

Până la urmă, președintele corupt reușește să fenteze închisoarea și ajunge chiar el internat la spitalul de psihiatrie. Același unde a zăcut și jurnalistul Radu Munteanu timp de zece ani.

Ultima imagine a romanului, precizez, a romanului (şi ăsta e un amănunt de culise), este cu Ardil Escu pe holurile balamucului, cu nebuna de Zgaiba, care îl bagă la lăptărie.

Povestea Ninei Marcu doare, dar te și mângâie și-ți arată drumul pe care nu-l vei călca niciodată. Drum pe care îl poți simți și vedea cu ochii minții, ca pe un film în care intri cu totul, citind-o.

Elis Ntco Iasmy

Creator, Owner, Admin,
Editor/ Literatura pe tocuri

Impresii – „Tango la geamandură”

O carte pe care o simţi, o trăieşti, o urăşti, o ignori, dar nu pentru multă vreme, pentru că te cheamă, te ademeneşte cu pitorescul limbajului şi forţa vibrantă a subiectului.

Tango la geamadură nu este o carte relaxantă şi nici pentru toţi cititorii. Îţi pune neuronii la treabă şi trebuie să ai antrenament şi experienţă în ale literaturii să o poţi înțelege la adevărata ei valoare, dar poate fi şi element de studiu pentru cititorii începători. Incomodă pentru unii, fascinantă pentru alţii, este acel contradictoriu care dă unicitate unei opere literare.

Cu un limbaj pitoresc şi expresii de o actualitate feroce preluate din jargou, scrisă într-un stil aparte, cartea te lasă fără respiraţie şi te face să vrei să citeşti fiecare slovă cu aviditate.

Personajul Radu Munteanu este la fel de fascinant ca Moromete sau Nică a lui Creangă, iar Ţeapă şi subcomisarul de poliţie Cristian Popa vin să întregească pleiada de personaje frumos şi inteligent create, întâlnite pe parcursul firului narativ despicat şi împletit de Nina Marcu.

Vibrantă şi de o profunzime aparte, cartea scrisă de ziarista Nina Marcu poate scormoni în adâncul adevărurilor ştiute, auzite sau neştiute, încă.

Cum este să fii nebun, fără să fii nebun? Trebuie descoperit.

Dacă există sau nu asemănare cu personaje sau situaţii reale, numai tu, cititorule, poţi concluziona.

Mi-a plăcut cartea! Mulţumesc!

Liliana Hanti

Despre romanul secolului de fapt, despre romanul „TANGO LA GEAMANDURĂ”

Nu sunt nici critic literar, nici prozator, poet sau mai știu eu ce mare somitate în ale literaturii. Sunt doar o prietenă care a avut onoarea de-a citi prima, da, vedeți bine, prima, întâiul volum al romanului secolului. De ce continuu să îl numesc așa? Simplu: prietene fiind noi, adică doamna Prăvăliei cu Visuri, de pe facebook, unde am poposit într-o bună zi, acum niște ani, stăteam la taclale amândouă, la ceas târziu și puneam țara la cale, în mesageria ce trebuia să fie privată, de pe facebook. Se pare însa ca nu e chiar atât de privată din moment ce conversațiile noastre erau atent urmărite de o PRIETENĂ, (cu ghilimelele de rigoare), care a cam furat titlul romanului pe care Nina Marcu îmi spunea, la momentul acela, că intenționează să îl scrie. Trebuia să se numească „Dincolo de geamandură”. La câteva minute după conversația noastră nocturnă, acea așa zisă prietenă anunța cu surle și trâmbițe că urmează să producă o carte nouă, intitulată, cum altfel, Dincolo de geamandură. Voi încerca să fiu mai concisă, să nu vă plictisesc înainte de a începe să citiți romanul. Din cauza furtișagului, în tot timpul care s-a scurs de atunci, și sunt, cred, vreo 3 ani, noi am vorbit codat despre acest nou roman, numindu-l Romanul Secolului.

Ați înțeles că nu voi vorbi prea mult despre roman, pe care vă las să îl descoperiți singuri. Vă spun doar atât: din momentul în care începi să citești nu mai ai scăpare. Te acaparează stilul vioi, când dur, crud și concis, când ușor golănesc, când romantic, cu o acțiune desfășurându-se când la balamuc, când în libertate, cu personaje parcă rupte din realitatea zilelor noastre. Și, oricum, vor fi și câțiva oameni cu adevărat pregătiți să vă vorbească despre roman.

Eu vă voi vorbi mai mult despre autoare și despre nașterea acestui roman. Vă voi spune doar că scriitoarea Nina Marcu este un om extraordinar, viu și plin de viață, dacă îmi este permis să spun așa. Un om cu bucurii și necazuri, care a muncit ore și ore în șir, scriind și ștergând și iar scriind, dându-mi mereu senzația că

pentru ea scrisul e o joacă, că îi vin, uneori, milioane de idei și de cuvinte, ca alteori să rămână în pană. Și a muncit nopți la rând, mi-a trimis, fericita de mine, primul volum spre prima lectură. Și iar a muncit și a scris și aproape tot volumul doi și... în stilul ei inconfundabil, a dooooooorelit, adică a șters tot ce a scris! Multe pagini! Mai puțin cinci. Atât a rămas. Și a luat-o de la capăt. Și chiar îl va termina, mi-a promis.

Ca să nu mă mai lungesc, sau, cum zice Nina să nu mai lungesc pelteaua, romanul Tango la geamandură face parte din categoria romanelor rupte din viața noastră, personajele fiind tu, eu, el, ea și oricare politician trecut, prezent și actual, te face să îți dorești să afli ce se întâmplă în continuare șiiiiii.... gata! Lectură plăcută!

Amorena Minculescu

Prefață pentru Nina

Recunosc, am început cartea așa, mai mult că am promis autoarei c-o citesc, dar am parcurs-o până la miezul nopții. Și, după, m-am tot perpelit: ce li s-ar mai putea întâmpla personajelor, mai ales protagonistului.

Ești tentat, la primele pagini, să te-ntrebi ce vrea autoarea cu atâtea exclamații, repetiții, răsuciri de fraze și mici madlene servite ca mingile de ping-pong. Dar, de ai răbdare să intri în poveste, cititorule, ești recompensat pe măsură. Căci, dacă spun simplu – romanul Ninei Marcu te captivează cu adevărat – fac doar o apreciere banală. Incursiunea ei surprinzătoare într-o lume greu accesibilă chiar și unui jurnalist (cum este Nina) te lămurește de ce a ales să scrie începutul cărții într-un stil derutant.

Bref, intri în miezul caselor de nebuni, pătrunzi mintea și lumea celor care sunt bolnavi psihic. Și empatizezi imediat cu nebunul ne-nebun, cel prin ochii căruia vezi, simți, auzi și încasezi toate grozăviile ce se petrec în spitalele de psihiatrie.

Bine, romanul dezvoltă mai mult de-atât, cu referiri directe la sfera politică (dacă nu mă-nșel, îi recunoști pe unii) și socială a României de azi, legături complicate, povești de dragoste și disperare. Dar personajul prim te impresionează în orice moment, parcă te simți și tu vinovat de tot ce pătimește.

Chiar cred că rețeta Ninei este una de succes. I-aș recomanda, cu tot dragul, doar să fie un pic mai șmecheră (iertate fie-mi neacademicele rânduri). Să recurgă la niște giumbușlucuri scriitoricești – le știe ea mai bine ca mine – pentru primele trei-patru pagini, în așa fel încât să nu piardă absolut niciun cititor nerăbdător care pune mâna pe carte!

Nina Predescu

* * *

Cu drag scrie în carte că îți doresc să ajungă la sufletul multor cititori și așterne aceste versuri din partea mea:

Dintre câte-s pe pământ,
Fie floare, fie vânt, fie lună, fie soare,
Lumea e nemuritoare.
Și ce greu mi-ar fi fost mie, fără cântec, poezie, fără iarbă fără flori, făr-ai dimineții zori.
Lumea mea-i lume frumoasă.
Lângă ea trăiesc ușor.
Lumea mea-i lume de dor...

Te consider, Nina Marcu, un om special din Lumea mea.

Gica Popescu
prof. de limba și literatura română

Coincidențe

Cu ani în urmă, ca profesoară de română, am avut ocazia fericită să întâlnesc oameni speciali în condiția unor examene de admitere în liceu, de bacalaureat. Așa am cunoscut un dascăl deosebit, cu mare drag pentru profesia aleasă, un om de mare finețe, un caracter de mare pedagog, Nina Marcu, titulară la un liceu de renume din municipiul Buzău. Au trecut ceva ani, nu puțini, și tehnica informatică mi-a scos în cale, virtual, pe Nina Marcu. Bucuria reîntâlnirii m-a copleșit, dar pentru puțin timp. Făcusem o confuzie, era vorba de o altă Nina Marcu, din breasla oamenilor de litere.

Confuzie fericită, zic asta, pentru că Nina Marcu avea să-mi devină foarte apropiată sufletului, pe ea n-a deranjat-o confuzia, i-a dat apă la moară și ne-a făcut să explorăm pe ambele fronturi universul să vedem că, multe din preocupările noastre ne adună, la drept vorbind, ne cheamă la taifas în Prăvălia de vis/a visurilor lăcaș de popas literar pentru aventurierii neobosiți ai cărților, prăvălie al cărui proprietar este chiar ea, Nina Marcu.

Ceva îmi spunea că, nu întâmplător ne-am cunoscut. Stilul ei îmi era foarte cunoscut, articole semnate de ea le găsisem și le savurasem în reviste de specialitate, în Jurnalul Național la începuturi, în Formula As, în tablete semnate chiar și în Gazeta Sporturilor. Cronici sportive pline de zvâc.

Am citit în fragmente publicate, felii de viață din romanele sale, Trăind clipa, Tango la geamandură, Cumpăna unei vieți, și am descoperit un condeier deosebit, cu mare deschidere, care are în spate experiența multor ani, documentare doldora, un psiholog pe cinste, un iubitor al istoriei neamului, patriot adevărat, care dă de pământ cu nemernicii, dar și scoate în lumină valorile.

Meseria de jurnalist i-a dat posibilitatea să cutreiere zone largi, din orașele aglomerate până în cătunele uitate de Dumnezeu, unde au rămas atâtea familii, cât să le numeri pe degete, bătrâni

uitați și de soartă, nu numai de cei apropiați, spitale psihiatrice, pușcării. Nimic nu a refuzat în drumul cunoașterii. Estetica și psihopedagogia îi sunt rude bune, romanul, specie pe care o abordează cu succes, presupunând o anumită experiență a vieții, una substanțială, de mare profunzime.

În romanul „Tango la geamandură", autoarea ne propune desantul într-o lume aflată în plin proces de… democratizare, necesară după Revoluție, dar aflată într-un vârtej din care scapă cine poate.

Personajul central parcă vine din culisele celor neadaptați, victimă a sistemului, și-mi amintește de prizonierii din „Inimi cicatrizate", rebuturi umane, fără șansa readaptării în societate. Radu Munteanu, jurnalist de investigații critică fără teamă pe fostul președinte, un om care i-ar fi dezbinat și pe îngeri, nu numai pe semenii săi, pentru a domina după bunul plac într-o lume nebună, guvernată de bani și de ambiții deșarte. Știe multe lucruri despre Ardil Escu, vrea să-l înfunde, dar nu dezvăluirile șoc-șoc despre Ardil Escu îl înfundă pe Radu Munteanu, ci un articol publicat despre o familie de alcoolici, dar cu relații, care-l face nebun fără să fie nebun, așa ajungând la balamuc, de bleg și de fleț, sanatoriu cu pașaport pentru zece ani. Degeaba striga din răsputeri că nu-i nebun, abia în ultimii ani, trei din zece, decide să nu mai urle, să nu mai spună nimic, să nu mai facă pe nebunul, pe fazanul, pe cârlanul.

A înțeles că mai bine e să scape cu viață, s-o mai ducă, fie și la nebuni, decât să strige un adevăr. Din amorțeală îl trezește Zgaiba, o infirmieră, care-l anunță o vizită a unui văr. El știa că nu are așa ceva, trăiește clipa spunând că vărul nu e văr. Era ofițer de poliție, subcomisarul Cristi Popa, care redeschide cazul fostului președinte, Ardil Escu.

Pentru Radu Munteanu, nebunul nenebun, speranța că ar fi putut scăpa încolțește în toți rărunchii lui. Viața de afară îl ademenește, retrăiește felii de viață, vechile iubiri cu Adina și Alina, două dintre fostele colege. Precum Felix Sima, eroul lui Călinescu, a iubit-o pe Alina pentru că râdea frumos, era veselă și blondă, o altă Otilie, care-l va dezamăgi, nu prea târziu, înainte de a părăsi balamucul.

În alt plan viața la ospiciu continuă. Cristi Popa îl vizitează motivat, îl asigură că va întregi dosarul cu date furnizate de Munteanu, după care urmează marea eliberare. Dar frică de fostul președinte, Dili, Dilescu, așa cum i se mai spunea, tot avea, o frică ce-l măcina, și se reține în a furniza date, documente.

Schimbând registrul, autoarea ne conduce în universul lui Cristi Popa care avea și el o viață, o familie, o nevastă pe care o iubește, o fetiță. Personajele acestea au migrat din celelalte romane, le-a băgat iar în pâine. Cristi și Cătălina au populat filele lecturilor noastre, Cristi fiind cu adevărat polițist.

La nebuni, Radu Munteanu se perpelește, prietenul lui, vărul-nevăr, nu-l mai vizitează. El își face probleme, se întreabă unde a greșit și-i este teamă că a pierdut ultimul tren. Zilele de la balamuc se derulează însă sub umbrela unei prietenii, a unui bătrân, moș Tase, adus aici de fiul lui pentru a-i lua casa. Aici însă nici Moș Crăciun nu ajunge, nici Dumnezeu nu intră.

Întâmplarea face ca moș Tase să fie vizitat de primarul comunei de unde se trage, ziaristul care știa bine zona îl recunoaște și-i cere ajutorul pentru a afla date despre Cristi Popa. Nu bănuia că, mai târziu, va da în vileag misiunea subcomisarului de a-l înfunda pe Ardil Escu.

Echipa lui Cristi Popa intră sub acoperire, Munteanu este pus în libertate, ca și moș Tase. În libertate apare și Alina, care-i cere banii făcuți la nebuni. Cătălina îi propune lui Cristi să-l ajute intrând în grațiile zburdalnicului Escu aflat la a șaptea nevastă.

Dili chiar se desparte de Analisa, fiica lui Munteanu, în vârstă de 19 ani. Multe aflăm din culisele familiei lui Ardil Escu despre fiicele și ginerii săi, de faptul că, în ciuda dării în vileag a misiunii lui Cristi Popa, Ardil ajunge la balamuc, nu la pușcărie.

Nina Marcu și-a propus și a reușit să surprindă magistral fața nevăzută a unei lumi supusă trecerii prin studierea în adâncime a anumitor sectoare din viața socială, politică și culturală, făcând portretul viu, în plină mișcare, al oamenilor surprinși pas cu pas, a unor probleme aparent înguste, reușind să scrie într-o formă deosebit de originală, deosebit de rodnică în rezultate. Remarcabile pagini de istorie în derulare, reală, de un nedezmințit interes

pentru cititor.

Autoarea surprinde cu deosebit spirit critic problemele și situațiile dezbătute, ne poartă prin sinuoasele hățișuri lăsând în urmă asurzitoarele bătăi de tobă, bazându-se pe o serioasă și vastă bază documentară, în forme atrăgătoare, încât stârnește interesul și apetitul pentru lectură. Am avut impresia că tot timpul autoarea își îndreaptă investigațiile spre cercetarea trăsăturilor personajelor, așa încât are ca rezultat o frescă zugrăvită. Aici se vede experiența jurnalistică dublată de eforturi extenuante, truda supraomenească, dat fiind furtul intelectual la care a fost supusă, refăcând romanul din care a salvat cinci pagini. Toate gesturile, toate situațiile expuse cu zvâc, cu verb, într-o paletă nuanțată sunt culese din mediul în care trăim. Aventuri din realitate expuse într-o altă manieră. Personajele sunt fotografii după natură, structurile sufletești sunt rezultatele mai multor stări unde nici autoarea poate, nu s-a exclus. Ea știe că pentru a scrie romanul secolului, cum îi place să spună, îi trebuia contactul cu viața. Explorările sale permit să adauge atmosferei tocmai acele amănunte care dau sarea și piperul textului. Ea dă forme diferite obiectivului urmărit. Într-un aparent noian încâlcit de fapte scoate la iveală trăsăturile esențiale ale vieții din societatea postdecembristă.

Microscopul este îndreptat, în primul rând, asupra unui personaj, Dili, un om care domină prin puternica sa personalitate și care poate demonstra că puterea poate avea și alte efecte atunci când este generată de corupție. Judecata istoriei va cădea asupra sa când lumea nebună va deveni mai altfel, când adevărul și dreptatea nu vor mai fi doare aspirații.

Nina Marcu
Carte de vizită. Profesională... .

În 1991, lăsam, definitiv, un post comod și lejer, dar anost și fad, la farmacie, pentru unul – cum aveam să constat – în perpetuă mișcare și agitație, de redactor în presa locală. Asta, deși, o viață întreagă, visasem să fiu scriitoare. Dar au fost, mai târziu am înțeles, pașii firești. Și au urmat 25 de ani de presă. Locală și centrală. Fabuloasă. Nebună. Epuizantă. Mirifică. Iar eu, redactor, reporter special, corespondent, redactor şef, am vâslit cum am putut mai bine în toată vâltoarea aia. Nu mai știu perioadele exacte de la fiecare ziar – de altfel, presa locală și națională au tot interferat în anii ăștia – dar s-au adunat multe mii de articole, știri, reportaje, interviuri, anchete, anchete. Atât de multe – puteam, cu entuziasmul tinereţii, să ţin un ziar întreg – că am semnat, ca să nu bată la ochi acelaşi nume, și cu pseudonime: Gabi Popescu, Mara Ialomițeanu, Cristina Dragu. Să n-o mai lungesc. Presă locală a fost aşa: Cheia Succesului, Ploieștii, Muntenia Telegraf, Jurnalul de Prahova, Telegraf, Gazeta de Prahova. Presă centrală, unde am avut întotdeauna cartea de muncă: Național, Evenimentul zilei, Jurnalul Național, Independentul, Ziarul, Lumea satului, Express Magazin, Formula As. Au fost și câteva colaborări la TV: Antena 1 Ploiești, TVR, Prima TV. Scrisul la ziar, la ziare, cu toată acţiunea şi efervescenţa aferente – săream, Doamne, şi pe geam, să fug la vreun caz – m-a furat atât de mult, că am uitat, o vreme, o îndelungată vreme, că-mi dorisem, cândva, să fiu scriitoare. Asta, deşi participasem – şi câştigasem – la mai multe concursuri literare naţionale şi mi se spusese că scriu precum Camil Petrescu şi Mircea Eliade şi, musai, să mă dedic scrierii de cărţi şi să las presa care îmi schilodeşte stilul, talentul, harul.

În 2004, am realizat pentru Jurnalul Național un amplu material despre eroii prahoveni, căzuţi la revoluție. În ziar, fiind spațiul restrâns, a intrat puțin din feliile de viață aflate. Redactorul șef al Gazetei de Prahova mi-a zis să le adunăm, rapid, într-o carte. Aveam 5 zile la dispoziție, cu tot cu timpul alocat tiparului, până pe 22 decembrie, când trebuia să lansăm cartea. M-am pus pe scris. Și o lume întreagă în mișcare. Au fost zile lungi, doar zile. Dar, am

reușit. Aşa a apărut prima carte care mi-a purtat semnătura. În 2005, pentru că era mai demult... pe ţeavă, am publicat „Cumpăna unei vieți”, roman inspirat dintr-un fapt real, un veteran de război, întors acasă, doar din întâmplare, dacă există întâmplare, după 58 de ani. O poveste absolut răvășitoare şi copleşitoare. În 2006, am scris „Trăind clipa”, vol. 1 și „Cartea Primarilor”, un tom complex despre cele 104 localități prahovene. Iar în 2008, volumul al doilea la „Trăind clipa”, un roman care a pornit, care s-a stârnit, care s-a iţit de la statuia întemeietorului Ploieștiului, Mihai Viteazul, și a făcut, spre bucuria mea, furori, nu doar în Ploiești și Prahova, ci și dincolo de granițele țării. „Tango la geamandură”, romanul de acum, primul volum, că al doilea încă nu e gata, este o oglindă, zic eu, fidelă, a unor realități cotidiene. Două lumi, două balamucuri, unul cu patalama, unul fără, sunt puse în balanță, converg, se intersectează, conviețuiesc. Al doilea volum e, aş zice, un pamflet. Politic, social, uman. Cu personaje inspirate din cotidian, cu fapte, întâmplări, replici de zi cu zi, dar nu numai. Cum romanul „Trăind clipa” s-a bucurat de mult succes, o parte dintre personajele de aici apar și în „Tango la geamandură”, ba chiar, din câte am observat, sunt așteptate. Cam atât, cred. Cele două romane în fază, încă, de scriere, „Rug pe rugă” şi „Uneori trandafirii înfloresc în ianuarie”, nu se pun la socoteală. Nici alea vreo trei, patru, creionate şi schiţate în minte, care aşteaptă să am, vreodată, clar în viaţa asta, timp şi pentru ele. Nu sunt, totuşi, după cum am băgat de seamă, la fel de prolifică şi performantă precum cineva care a scris 24 de romane în șase ani. A, mai fac o precizare: i-am zis, o vreme, romanului „Tango la geamandură”, al secolului. Romanul secolului. Mă rog... Pentru că am avut multe peripeții cu el. Mi-a furat una – pardon, o doamnă – titlul pritocit într-o noapte, apoi fraze, expresii din el, din roman. Am șters singură, fără să vreau, aproape tot volumul al doilea, de-am rămas – bune şi alea... – cu cinci pagini mari şi late și, tot așa. Dar – n-am ce face, trebuie s-o spun - cunoscuții mei, oameni de litere, care au citit ce-am scris, spun că își merită numele de romanul secolului.

În rest, sunt doar un om ca toţi oamenii.

Închei cu mulțumiri și reverențe.